Euroopan unionin neuvosto

Bryssel, 22. lokakuuta 2021
(OR. en)

12319/21
ADD 1

Toimielinten välinen asia:
2021/0309 (NLE)

ECOFIN 912
CADREFIN 424
UEM 283
FIN 725

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	LIITE neuvoston täytäntöönpanopäätökseen Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakohdassa mainittu, komission ehdotukseen COM (2021) 608 perustuva, finanssineuvosten työryhmän tarkistama ja hyväksymä liite neuvoston täytäntöönpanopäätökseen.

LIITE

1. 1 JAKSO: ELPYMIS- JA PALAUTUMISSUUNNITELMAN MUKAISET UUDISTUKSET JA INVESTOINNIT

1.1. Uudistusten ja investointien kuvaus

A. KOMPONENTTI 1: VESIHUOLTO

Komponentin tavoitteena on varmistaa kestävä vesihuolto ihmisten, ympäristön ja talouden turvalliselle tulevaisuudelle. Komponentin tavoitteena on erityisesti 1. parantaa julkisten vesi- ja jätevesihuoltopalvelujen yleistä saatavuutta erityisesti maaseutualueilla Euroopan unionin lainsäädännön vaatimusten mukaisesti kaikkien yhteiskuntaryhmien saataville 2. parantaa olemassa olevien kertymien turvallisuutta; 3. vahvistaa kansallisen vesihallinnon (ANAR) hallinnollisia ja reagointivalmiuksia hätätilanteissa, jotka liittyvät erityisesti vesihuoltoinfrastruktuuriin; 4. parantaa säävaroitusten ja varoitusjärjestelmien ennusteiden tarkkuutta äärimmäisten sääilmiöiden aiheuttamien kuolemien ja loukkaantumisten määrän vähentämiseksi.

Komponentti koostuu kahdesta uudistuksesta ja seitsemästä investoinnista.

Komponenttiin sisältyvien toimenpiteiden odotetaan vastaavan joihinkin maakohtaisissa suosituksissa esiin tuotuihin haasteisiin, jotka koskevat investointien keskittämistä vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, erityisesti ympäristöinfrastruktuuriin (maakohtainen suositus 4, 2019 ja maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet.

A.1. KUVAUS LAINAMUOTOISELLA TUELLA RAHOITETTAVISTA UUDISTUKSISTA JA INVESTOINNEISTA

Uudistus 1. Kestävää vesi- ja jätevesihuoltoa koskevan sääntelykehyksen vahvistaminen ja laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen EU:n direktiivien mukaisesti

Uudistuksen tavoitteena on parantaa alueellisten vesi- ja jätevesihuoltoinfrastruktuurien ylläpitäjien valmiuksia ja parantaa niiden, paikallisviranomaisten ja yhteisöjen välisten kehitysjärjestöjen ja vesi- ja jätevesihuoltoinfrastruktuurin omistajien välisen yhteistyön laatua ja tehokkuutta. Tämän saavuttamiseksi lainsäädäntöön ja asetuksiin tehdään useita muutoksia:

Vesihuoltoa ja viemäröintiä koskevaa lakia nro 241/2006 on muutettava siten, että

- Alueellisen vesi- ja viemäröintilaitoksen tariffistrategian hyväksyminen yhteisöjen välisten kehitysyhdistysten (IDA) yleiskokouksessa paikallisilta hallinnollisilta yksiköiltä saadun erityistoimeksiannon perusteella. Tämän muutoksen myötä hintastrategian hyväksymiseen tarvittavaa aikaa lyhennetään merkittävästi, mikä mahdollistaa vesi- ja jätevesihuoltoinfrastruktuurin laajentamisen.

- Velvoittaa paikallishallinnon viranomaiset pitämään kirjaa luonnollisista henkilöistä ja oikeushenkilöistä, jotka eivät päästä jätevesiä julkiseen viemäriverkkoon, ja toimittamaan luettelo tällaisista henkilöistä vuosittain kansalliselle ympäristökaartille.

- Velvoittaa käyttäjät liittymään olemassa oleviin yleisiin viemärijärjestelmiin, jos niillä ei ole asianmukaista yksilöllistä keräys- ja käsittelyjärjestelmää.

- Mahdollistettava tarvittaessa vesihuollon järjestäminen ainoastaan sillä edellytyksellä, että jätevesi kerätään erillisillä keräys- ja käsittelyjärjestelmillä, joilla varmistetaan sama ympäristönsuojelun taso kuin keskitetyillä keräys- ja käsittelyjärjestelmillä.

- Varmistaa, että riittävät yksittäiset järjestelmät ovat poikkeuksellisia siinä mielessä, että niissä käsitellään tilanteita, joissa keskitetyt järjestelmät eivät ole teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia.

- Kiellettävä käsittelemättömän jäteveden päästäminen suoraan ympäristöön asianmukaisista yksittäisistä järjestelmistä.

- Asianmukaisten yksittäisten järjestelmien hyväksymistä, rakentamista, rekisteröintiä/rekisteröintiä, käyttöä ja ylläpitoa koskevien kriteerien laatiminen.

Edellä mainitun uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä.

Voimaan tulee laki, jolla hyväksytään ensimmäinen yhteys veteen ja sanitaatioon koskeva kansallinen ohjelma, jolla tuetaan pienituloisia perheitä ja yksittäisiä henkilöitä (joiden keskimääräiset kuukausittaiset nettokassatulot ovat alle perheelle taatun bruttovähimmäispalkan) korvaamaan vesihuolto- ja viemäriverkkoon liittymisestä aiheutuvat kustannukset. Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä.

3) Täytäntöönpanosopimusten allekirjoittaminen ympäristörahaston hallinnon ja ensimmäiseen vesi- ja sanitaatioohjelmaan osallistuvien paikallisviranomaisten välillä. Sopimukset on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022.

<u>Uudistus. 2 kansallisen vesihallinnon (ANAR) nykyisen taloudellisen mekanismin uudelleenjärjestely kansallisen vesienhoitojärjestelmän nykyaikaistamisen ja ylläpidon sekä vesipuitedirektiivin ja tulvadirektiivin asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi</u>

Uudistuksen tavoitteena on varmistaa kansallisen vesienhoitojärjestelmän nykyaikaistaminen ja ylläpito sekä direktiivin 2000/60/EY (vesipolitiikan puitedirektiivi) ja direktiivin 2007/60/EY (tulvadirektiivi) asianmukainen täytäntöönpano ja varmistaa mahdollisimman tehokas kustannusten hallinta ANAR-tasolla.

Tätä varten otetaan käyttöön uusi taloudellinen mekanismi, jonka avulla ANAR voi parhaiten vastata kuluttajien tarpeisiin, muun muassa parantamalla tehtävien ja henkilöstörakenteen välistä yhteyttä, toteuttamalla Romanian 11 vesistöalueen osalta tarvittavat tutkimukset, jotka kattavat Kestävän vesihuollon ja -käytön taloudellinen merkitys; Vedentarpeen ja vesistöalueen/-alueen tasolla kerätyn veden määrän kehityssuuntaukset; Ja iii) keskipitkän ja pitkän aikavälin makrotaloudelliset indikaattorit ja optimaalinen kustannusten kattamismekanismi niiden vesimäärien osalta, jotka ANAR tarjoaa vesivarojen käyttäjille ekologisen virtauksen vaatimusten mukaisesti.

Näiden tutkimusten perusteella vesilakiin 107/1996 tehdään lainsäädäntömuutoksia Romanian vesivarojen uuden taloudellisen mekanismin sääntelemiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2024 mennessä.

Uudistukseen 1 liittyy kolme investointia: investoinnit 1, 2 ja 3.

Investointi 1. Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen yli 2 000 asukasvastinelukuisten taajamien taajamissa, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi

Tämän investoinnin tavoitteena on laajentaa veden ja jäteveden keruujärjestelmien kattavuutta kunnissa, joiden asukasvastineluku on yli 2 000. Tämä on asetettu etusijalle EU:n direktiivien noudattamisen nopeuttamista koskevassa suunnitelmassa.

Investoinnin tuloksena on rakennettava yhteensä 1600 km vedenjakeluverkostoa ja otettava käyttöön yhteensä vähintään 2 500 kilometriä viemäriverkkoa taajamissa, joiden asukasvastineluku (l.e) on yli 2 000 ja jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa EU-direktiivien noudattamista koskevassa suunnitelmassa ja uudistuksen 1 yhteydessä hyväksyttyjen lain nro 241/2006 muutosten mukaisesti.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 2. Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000 ja jotka estävät vesistöjen hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat luonnonsuojeltuihin alueisiin

Investoinnin tavoitteena on rakentaa yksittäisiä järjestelmiä tai muita asianmukaisia (yhteisiä) järjestelmiä jäteveden keruuta varten taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000.

Investoinnin tuloksena on rakennettava ja otettava käyttöön vähintään 12 900 yksittäistä tai muuta asianmukaista järjestelmää ja vähintään 400 kilometriä viemäriverkkoa. Investointi on aloitettava vasta sen jälkeen, kun asianmukaisia yksittäisiä järjestelmiä koskevat lainsäädännön muutokset (uudistus 1) on hyväksytty ja kun säädös, jolla hyväksytään ensimmäinen vesi- ja viemäriverkkoon liittämistä koskeva kansallinen ohjelma (uudistettu 1), on tullut voimaan, ja sen on oltava lain nro 241/2006 uudistuksen 1 mukaisesti hyväksyttyjen muutosten mukainen.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 3. Tuetaan pienituloisen väestön liittämistä olemassa oleviin vesi- ja viemäriverkkoihin

Investoinnin tavoitteena on tarjota tukea pienituloisille perheille ja yksinasuville (joiden keskimääräiset kuukausittaiset nettokassatulot ovat alle perheelle taatun bruttovähimmäispalkan) kattamaan kustannukset, jotka aiheutuvat yhteyksistä julkiseen vesihuolto- ja sanitaatiojärjestelmään.

Investoinnin tuloksena vähintään 88 400 uutta kotitaloutta on liitettävä veteen ja viemäriverkkoon uudistuksella 1 hyväksytyn ensimmäisen veden ja sanitaatiota koskevan kansallisen ohjelman kautta. Paikallisviranomaisten on toteutettava investointi suunniteltuja rakennusjärjestelmiä hallinnoivien julkisten vesi- ja viemärilaitosten kautta. Investoinnilla rahoitetaan kustannuksia, joita aiheutuu ja jotka ovat perusteltuja hankintaviranomaisille säännösten mukaisesti, ylittämättä kuitenkaan 2 000 euron tasoa sidossuhteessa olevaa kotitaloutta kohti.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 4. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen automatisoimalla ja digitalisoimalla olemassa olevien kerääntymien vedenkäsittely- ja varastointilaitteistot ekologisen virtauksen varmistamiseksi, väestön vesihuollon varmuuden parantamiseksi ja tulvariskin vähentämiseksi

Investointi koostuu kahdesta alainvestoinnista: Olemassa olevien puolustuslinjojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti; Ja 2) sellaisten olemassa olevien kertymien kunnostaminen, jotka ovat vaarassa romahtaa.

Ensimmäisen alainvestoinnin tavoitteena on kunnostaa olemassa olevia tulvantorjuntalinjoja. Tämän alainvestoinnin seurauksena vähintään 510 kilometriä tulvantorjuntalinjoja on kunnostettava tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti. Kunnostustöiden yhteydessä alueet on asetettava etusijalle ennaltaehkäisy- ja suojelusuunnitelmien ja tulvien lieventämisen perusteella, ja niiden on koostuttava patruunoiden pinta-alalta louhitusta paikallisesta materiaalista ja sen jälkeen nurmipeitteistä.

Alainvestoinnit on toteutettava viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2026.

Toisen alainvestoinnin tavoitteena on korjata ja kunnostaa vaurioituneita patoja ja tulvantorjuntalinjoja olemassa olevilla tulvantorjuntalinjoilla, jotta voidaan palauttaa ja ylläpitää niiden kykyä ehkäistä tulvia. Patojen osalta alainvestointi toteutetaan 30 padon osalta tehtävien toteutettavuustutkimusten tulosten perusteella siten, että 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä hyväksytään 20 olemassa olevan padon kunnostamista koskevat hankesuunnitelmat, joiden osalta ei ole toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja tulvariskien vähentämiseksi. Näiden hankesuunnitelmien perusteella on kunnostettava 20 olemassa olevaa patoa, joiden osalta tarkistetuissa toteutettavuustutkimuksissa todettiin, ettei tulvariskien vähentämiselle ole toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja. Kuntoutus on toteutettava toteutettavuustutkimuksissa ja hankesuunnitelmissa esitettyjen vaatimusten mukaisesti, ja siinä on noudatettava täysimääräisesti direktiivin 2011/92/EU (YVA-direktiivi) mukaisesti päätökseen saatetun kattavan ja kumulatiivisen ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksia ja ehtoja sekä direktiivin 2000/60/EY (vesipuitedirektiivi) ja direktiivin 92/43/ETY (luontotyyppidirektiivi) mukaista asianmukaista arviointia, mukaan lukien vaadittujen lieventävien toimenpiteiden täytäntöönpano. Asianomaisten vesimuodostumien hyvä ekologinen tila/potentiaali vesipuitedirektiivin vaatimusten mukaisesti on saavutettava ja osoitettava uusimpien asiaa koskevien tietojen perusteella, ja kaikenlaista huonontumista on vältettävä. Tulvien ehkäisyyn tarkoitettujen polderien osalta on tämän investoinnin tuloksena kunnostettava tai asennettava 20 tulvantorjuntalinjoja olemassa olevilla tulvantorjuntalinjoilla.

Alainvestoinnit on toteutettava viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2026.

Investointi 5. Tulvien seurantaan, ehkäisyyn ja hätätilanteisiin vastaaminen vesipiirien hallintoelimille

Investoinnin tavoitteena on varustaa ANARin/altaan hallintoviranomaisilla tarvittavat koneet ja laitteet äärimmäisten sääilmiöiden vaikutusten lieventämiseksi.

Investoinnin tuloksena 11 vesipiirin hallinnossa on oltava koneet, jotka mahdollistavat maastolle pääsyn ja siihen puuttumisen, amfibisen pääsyn ja siirrettävien hiekkakassien/-laaksojen kuljetuksen vaikeasti saavutettavilla alueilla; LIDAR/Flir/kuvanmittausantureilla varustetut droonit; Patruunoiden geoelektroresistiivinen/geo-tutkateknologia sekä laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri edellä mainittujen laitteiden keräämiä tietojen analysointia ja tallennusta varten, jotta voidaan tukea ja parantaa tulvien ehkäisyä ja reagointia hätätilanteissa.

Tällä toimenpiteellä ei odoteta olevan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetulla tavalla, kun otetaan huomioon toimenpiteen kuvaus ja elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt lieventävät toimet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Erityisesti ostettavien ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen, sellaisina kuin ne on määritelty asetuksen (EU) 2019/631 3 artiklan 1 kohdan h alakohdassa, on oltava alle 50 g CO2/km.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2023.

Investointi 6. Vesirekisterin täytäntöönpano

Investoinnin tavoitteena on varmistaa pienten vesistöjen nopea rajaaminen käyttämällä maailmanlaajuisesti ja Euroopan tasolla saatavilla olevia puoliautomaattisia satelliittitietoja noin 70 prosentissa maarekisteristä, hydrologis-morfologisten aktiivisten alueiden määritteleminen puoliautomaattisin menetelmin (eroosio/sedimentaatio) vesipolitiikan puitedirektiivin täytäntöönpanon tukemiseksi sekä vesiväylien pitkittäisten infrastruktuurien kriittisten kohtien (padot, maastolaitteet) määrittäminen tärkeysjärjestyksessä.

Vesirekisteri on kehitettävä ja otettava käyttöön i. hankkimalla digitaalinen malli (DTM)/digitaalinen pintamalli (DSM) kansallisella tasolla satelliittitietojen perusteella, jotka on asetettava kaikkien valtion viranomaisten saataville; ii. ohjelmistojen kehittäminen joen pohjan muuntamisen (eroosion sedimentaatioprosessi), soran louhinnan tarkkailun ja maanvyörypotentiaalin määrittämiseksi patojärvien alueilla; iii. DTM/DSM-ortokuviin ja satelliittikuviin perustuvien vähäisten jokikerrosten puoliautomaattinen digitalisointi ja rajaaminen.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivänä joulukuuta 2025.

Investointi 7. Kansallisen integroidun ilmatieteellisen järjestelmän (Simin) kansallisen seurantaverkoston laajentaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa kykyä ennustaa ankaria sääilmiöitä (nykyinen yleisradiointi) ja siten vähentää tai ehkäistä niiden haitallisia vaikutuksia. Tämä saavutetaan laajentamalla kansallisen integroidun sääjärjestelmän (Simin) kansallista havaintoverkkoa automaattisilla ja autonomisilla pintasääasemilla ja agrometeorologisilla asemilla.

Investoinnin tuloksena on hankittava 300 automaattista ja itsenäistä pintasääpalveluasemaa ja 100 agrometeorologista asemaa, jotka on otettava käyttöön 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä. Lisäksi tieto- ja viestintätekniikka täydentävien sääasemien integroimiseksi kansalliseen yhdennettyyn sääjärjestelmään (Simin) on saatettava toimintavalmiiksi 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

A.2 Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
1	Uudistus 1. Kestävää vesi- ja jätevesihuoltoa koskevan sääntelykehyksen vahvistaminen ja laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen EU:n direktiivien mukaisesti	Välitavoite	Vesihuoltoa ja viemäröintiä koskevaan lakiin nro 241/2006 tehtyjen muutosten voimaantulo	Lain voimaantuloon liittyvä säännös				Q4	2021	Vesihuoltoa ja viemäröintiä koskevaan lakiin nro 241/2006 tehtyjen muutosten voimaantulo: - Mahdollistaa alueellisen vesi- ja viemäritoiminnan harjoittajan tariffistrategian hyväksyminen yhteisöjen välisten kehitysjärjestöjen (IDA) yleiskokouksessa paikallisilta hallinnollisilta yksiköiltä saadun erityisvaltuutuksen perusteella. Tämän muutoksen myötä hintastrategian hyväksymiseen tarvittavaa aikaa

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										lyhennetään merkittävästi, mikä mahdollistaa vesi- ja jätevesihuoltoinfrastruktuurin laajentamisen. - Velvoittaa paikallishallinnon viranomaiset pitämään kirjaa luonnollisista henkilöistä ja oikeushenkilöistä, jotka eivät päästä jätevesiä julkiseen viemäriverkkoon, ja toimittamaan luettelo tällaisista henkilöistä vuosittain kansalliselle ympäristökaartille. - Velvoittaa käyttäjät liittymään olemassa oleviin yleisiin viemärijärjestelmiin, jos niillä ei ole asianmukaista yksilöllistä keräys- ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										käsittelyjärjestelmää. - Mahdollistettava tarvittaessa vesihuollon järjestäminen ainoastaan sillä edellytyksellä, että jätevesi kerätään erillisillä keräys- ja käsittelyjärjestelmillä, joilla varmistetaan sama ympäristönsuojelun taso kuin keskitetyillä keräys- ja käsittelyjärjestelmillä. - Varmistettava, että riittävät yksittäiset järjestelmät ovat luonteeltaan poikkeuksellisia ja että ne koskevat ainoastaan tilanteita, joissa keskitetyt järjestelmät

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										eivät ole teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia. - Kiellettävä käsittelemättömän jäteveden päästäminen suoraan ympäristöön asianmukaisista yksittäisistä järjestelmistä. - Asianmukaisten yksittäisten järjestelmien hyväksymistä, rakentamista, rekisteröintiä/rekisteröintiä, käyttöä ja ylläpitoa koskevien kriteerien laatiminen.
2	Uudistus 1. Kestävää vesi- ja jätevesihuoltoa koskevan sääntelykehyksen vahvistaminen ja EU:n direktiivien	Välitavoite	Ensimmäisen veden ja sanitaatioon liittämistä koskevan kansallisen ohjelman	Lain säännös, joka osoittaa ensimmäistä yhteyttä veteen ja sanitaatioon koskevan ohjelman lain				Q1	2022	Tulee voimaan laki, jolla hyväksytään kansallinen ohjelma ”Ensimmäinen yhteys veteen ja sanitaatioon”, jolla tuetaan pienituloisia perheitä ja yksin eläviä (joiden

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	mukaisten laadukkaiden palvelujen saatavuuden parantaminen		hyväksymisestä annetun lain voimaantulo	voimaantulon						keskimääräiset kuukausittaiset nettokassatulot ovat alle perheelle taatun bruttovähimmäispalkan) korvaamaan vesihuolto- ja viemäriverkkoon liittymisestä aiheutuvat kustannukset. Paikallisviranomaisten on yksilöitävä pienituloiset kotitaloudet. Tämän jälkeen ensimmäisestä Verkkojen Eurooppa -ohjelmasta rahoitetaan ympäristörahaston hallinnon kautta paikallisviranomaisten kanssa sopimuksen tehneiden yksilöityjen perheiden liitäntätöitä.
3	Uudistus 1. Kestävää vesi- ja jätevesihuoltoa koskevan	Välitavoite	Ensimmäiseen vesi- ja sanitaatio-ohjelmaan	Ensimmäiseen vesi- ja sanitaatio-ohjelmaan osallistuvien				Q4	2022	Ympäristörahaston hallinto allekirjoittaa täytäntöönpanosopimukset ensimmäiseen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	sääntelykehyksen vahvistaminen ja EU:n direktiivien mukaisten laadukkaiden palvelujen saatavuuden parantaminen		osallistuvien paikallisviranomaisten kanssa allekirjoitetut täytäntöönpanosopimukset	paikallisviranomaisten kanssa allekirjoitetut täytäntöönpanosopimukset						vedenjakelu- ja sanitaatio-ohjelmaan osallistuvien paikallisviranomaisten kanssa.
4	Uudistus 2. ANARin nykyisen taloudellisen mekanismin uudelleenjärjestely kansallisen vesienhoitojärjestelmän nykyaikaistamisen ja ylläpidon sekä vesipuitedirektiivin ja tulvadirektiivin asianmukaisen täytäntöönpanon	Välitavoite	Vesilain nro 107/1996 muuttamisesta annetun lain voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi vesilain nro 107/1996 muuttamista koskevan säädöksen voimaantulo				Q3	2024	Tehtyjen tutkimusten perusteella hyväksytään vesilakiin nro 107/1996 tehtävät lainsäädäntömuutokset, jotka tulevat voimaan Romanian vesivaroja koskevan uuden taloudellisen mekanismin sääntelemiseksi. Uudella mekanismilla parannetaan ANARin (Romanian vesihallinto) säännellyn vesitulojärjestelmän ja kullekin vedenkäyttäjäluokalle,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	varmistamiseksi									jolle ANAR toimittaa tarvittavat vesimäärät, aiheutuvien kustannusten välistä korrelaatiota ekologista virtausta koskevien vaatimusten mukaisesti.
5	Investointi 1. Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen yli 2 000 asukasvastineluku isten taajamien taajamissa, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	Tavoite	Rakennetut ja toiminnalliset vedenjakeluverkot		Kilometriä (km)	0	400	Q3	2024	Vähintään 400 kilometriä vedenjakeluverkostoja on rakennettava ja saatettava toimintakuntoon taajamissa, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU-direktiivien noudattamiseksi ja välitavoitteessa 1 esitettyjen lain nro 241/2006 muutosten mukaisesti.
6	Investointi 1. Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen	Tavoite	Rakennetut ja toiminnalliset vedenjakeluverkot		Kilometriä (km)	400	1 600	Q2	2026	Niiden taajamien kunnissa, jotka sijaitsevat EU-direktiivien noudattamista koskevassa nopeutetussa

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	yli 2 000 asukasvastineluku isten taajamien taajamissa, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi									suunnitelmassa ja välitavoitteessa 1 esitettyjen lain nro 241/2006 muutosten mukaisesti, on rakennettava ja otettava käyttöön yhteensä 1600 km vedenjakeluverkostoja.
7	Investointi 1. Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen yli 2 000 asukasvastineluku isten taajamien taajamissa, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	Tavoite	Rakennetut ja toiminnalliset viemäriverkostot		Kilometriä (km)	0	300	Q3	2024	Vähintään 300 kilometriä viemäriverkkoa on rakennettava ja saatettava toimintakuntoon taajamissa, joiden asukasvastineluku (l.e) on suurempi kuin 2 000. Ne on asetettava etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi ja välitavoitteessa 1 esitettyjen lain nro 241/2006 muutosten

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										mukaisesti.
8	Investointi 1. Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen yli 2 000 asukasvastineluku isten taajamien taajamissa, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	Tavoite	Rakennetut ja toiminnalliset viemäriverkot, jotka rakennetaan ja toimivat taajamissa, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi.		Kilometriä (km)	300	2 500	Q2	2026	Vähintään 2 500 kilometriä viemäriverkkoa on rakennettava ja saatettava toimintavalmiiksi taajamissa, joiden asukasvastineluku (l.e) on yli 2 000, ja ne on asetettava etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi ja välitavoitteessa 1 esitettyjen lain nro 241/2006 muutosten mukaisesti.
9	Investointi 2. Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000 ja	Tavoite	Yksittäiset tai muut tarkoituksenmukaiset järjestelmät, jotka on		Määrä	0	1 000	Q4	2023	Vähintään 1 000 yksittäistä tai muuta asianmukaista järjestelmää on rakennettava ja saatettava toimintakuntoon kuormituksen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	jotka estävät vesistöjen hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin		rakennettu ja otettu käyttöön taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000							vähentämiseksi taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000 ja jotka estävät vesistöjen hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat luonnonsuojeltuihin alueisiin.
10	Investointi 2. Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000 ja jotka estävät vesistöjen hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin	Tavoite	Yksittäiset tai muut tarkoituksenmukaiset järjestelmät, jotka on rakennettu ja otettu käyttöön taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000.		Määrä	1 000	12 900	Q2	2026	Yhteensä vähintään 12 900 yksittäistä tai muuta asianmukaista järjestelmää on rakennettava ja saatettava toimintakuntoon kuormituksen vähentämiseksi taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000 ja jotka estävät vesistöjen hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat luonnonsuojeltuihin alueisiin.
11	Investointi 2. Jätevesien kerääminen	Tavoite	Rakennettu ja toiminnassa oleva		Kilometriä (km)	0	100	Q2	2024	Vähintään 100 kilometriä viemäriverkkoa on rakennettava ja otettava

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000 ja jotka estävät vesistöjen hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat luonnonsuojeltuihin alueisiin		viemäriverkko taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000.							käyttöön taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000, ja niiden on oltava lain nro 241/2006 välitavoitteessa 1 esitettyjen muutosten mukaisia.
12	Investointi 2. Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000 ja jotka estävät vesistöjen hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin	Tavoite	Rakennetut ja toiminnalliset viemäriverkot taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000		Kilometriä (km)	100	400	Q2	2026	Vähintään 400 km:n kokonaisjätevesiverkko on rakennettava ja otettava käyttöön taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000, ja niiden on oltava lain nro 241/2006 välitavoitteessa 1 esitettyjen muutosten mukaisia.
13	Investointi 3. Tuetaan	Tavoite	Kotitaloudet, jotka on liitetty		Määrä	0	88 400	Q2	2026	Veteen ja viemäriverkkoon on liitettävä vähintään 88

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	pienituloisen väestön liittämistä olemassa oleviin vesi- ja viemäriverkkoihin		vesi- ja viemäriverkkoihin ensimmäisen veden ja sanitaatiota koskevan kansallisen ohjelman kautta							400 muuta kotitaloutta ensimmäisen veden ja sanitaatioon liittämistä koskevan kansallisen ohjelman kautta.
14	Investointi 4.1 Olemassa olevien puolustuslinjojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja kansallisen tulvariskien hallintastrategian mukaisesti	Tavoite	Ennallistetut tulvantorjuntalinjat tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti		Kilometriä (km)	0	100	Q4	2024	Vähintään 100 kilometriä tulvantorjuntalinjoja on kunnostettava tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti. Kunnostustyöt on asetettava etusijalle tulvien ehkäisy- ja suojelusuunnitelmien perusteella, ja niiden on koostuttava patruunoiden pinta-alalta louhitusta paikallisesta materiaalista ja sen jälkeen nurmipeitteistä.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
15	Investoinnit. 4,1. Olemassa olevien puolustuslinjojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja kansallisen tulvariskien hallintastrategian mukaisesti	Tavoite	Ennallistetut tulvantorjuntalinjat tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti		Kilometriä (km)	100	510	Q1	2026	Vähintään 510 kilometriä tulvantorjuntalinjoja on kunnostettava tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti. Kunnostustyöt on asetettava etusijalle tulvien ehkäisy- ja suojelusuunnitelmien perusteella, ja niiden on koostuttava patruunoiden pinta-alalta louhitusta paikallisesta materiaalista ja sen jälkeen nurmipeitteistä.
16	Investointi 4,2. Sellaisten olemassa olevien kertymien kunnostaminen, jotka edellyttävät hätätoimia turvallista käyttöä	Välitavoite	Hankesuunnitelmien hyväksyminen hallituksen päätöksellä/ministerin määräyksellä tapauksen	Hallituksen päätöksen/ministeriön määräyksen hyväksyminen soveltuvin osin				Q2	2023	Jollei 30 patoa koskevien toteutettavuustutkimusten tuloksista muuta johdu, 20 olemassa olevan padon kunnostamista koskevat hankesuunnitelmat, joiden osalta ei ole toteuttamiskelpoisia

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	varten		mukaan							vaihtoehtoja tulvariskin vähentämiseksi, hyväksytään tapauksen mukaan hallituksen päätöksellä/ministerin määräyksellä (riippuen investoinnin suuruudesta). Toteutettavuustutkimuksiin on sisällyttävä erityisesti arvio ja vertailu patojen kunnostamisen vaihtoehtojen hyödyistä ja vaikutuksista tulvariskien ehkäisemiseksi, mukaan lukien patojen mahdollinen poistaminen ja niiden korvaaminen luontopohjaisilla ratkaisuilla. Tässä hyöty- ja vaikutusanalyysissä on arvioitava sekä eri vaihtoehdoista pitkällä aikavälillä odotettavissa olevia hyötyjä, jotta voidaan ehkäistä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tulvariskejä ja ottaa erityisesti huomioon ennusteet tulevista tulvariskeistä, sekä ympäristövaikutuksia. Hankkeen tavoitteena on varmistaa patojen turvallinen toiminta, vähentää tulvariskiä ja suojella vesistöjä ja biologista monimuotoisuutta toimenpiteillä, joilla varmistetaan kalojen vaellus, ekologinen virtaaminen ja vesistöjen rehevöitymisen estäminen. Sen on oltava kansallisen tulvariskien hallintastrategian ja sovellettavien tulvariskien hallintasuunnitelmien mukainen direktiivin 2007/60/EY (tulvadirektiivi)

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										mukaisesti. Kaikkien toimenpiteiden, jotka on yksilöity ympäristövaikutusten arvioinnin, direktiivin 2000/60/EY (vesipuitedirektiivi) mukaisesti tehdyn arvioinnin ja direktiivin 92/43/ETY (luontotyyppidirektiivi) mukaisen asianmukaisen arvioinnin yhteydessä ja jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), on sisällyttävä hankesuunnitelmaan, ja niitä on noudatettava tiukasti infrastruktuurin rakennus-,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										nykyaikaistamis-, käyttö- ja käytöstäpoistovaiheissa, myös toteuttamalla tarvittavat lieventävät toimenpiteet. Vaikutusten kohteena olevien vesimuodostumien ekologisen tilan huonontumista on vältettävä, eikä toimenpide saa estää kyseisten vesimuodostumien ekologisen tilan tai mahdollisuuksien parantamista. Jos vettä otetaan, asiaankuuluvan viranomaisen on myönnettävä asiaankuuluva lupa, jossa täsmennetään edellytykset huononemisen välttämiseksi ja sen varmistamiseksi, että vesimuodostumien

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ekologinen tila säilyy hyvänä vesipolitiikan puitedirektiivin vaatimusten mukaisesti, mikä käy ilmi uusimmista asiaankuuluvista tiedoista. Vedenottoa on vältettävä, jos asianomaisten vesimuodostumien (pinta- tai pohjavesien) tai niiden ennustetaan olevan (ilmastonmuutoksen voimistuessa) huonommassa tai mahdollisesti hyvässä kunnossa.
17	Investointi 4,2. Sellaisten olemassa olevien kertymien kunnostaminen, jotka edellyttävät hätätoimia turvallista käyttöä varten	Tavoite	Ennallistetut padot		Määrä	0	20	Q1	2026	20 olemassa olevaa patoa, joiden osalta tarkistetuissa toteutettavuustutkimuksissa todettiin, ettei tulvariskien vähentämiselle ole toteutuskelpoisia vaihtoehtoja, on kunnostettava

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										välitavoitteen 16 vaatimusten mukaisesti noudattaen kaikilta osin tuloksia ja edellytyksiä, jotka on asetettu kattavassa ja kumulatiivisessa ympäristövaikutusten arvioinnissa, joka on saatettava päätökseen direktiivin 2011/92/EU (YVA-direktiivi) mukaisesti, sekä direktiivin 2000/60/EY (vesipuitedirektiivi) ja direktiivin 92/43/ETY (luontotyyppidirektiivi) edellyttämän asianmukaisen arvioinnin mukaisesti. Niiden patojen osalta, joissa poistaminen ja korvaaminen luontoon perustuvilla ratkaisuilla on katsottu toteutustutkimusten

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tulosten perusteella parhaaksi vaihtoehdoksi, on tehtävä lisätutkimuksia purkamisvaihtoehtojen arvioimiseksi. Asianomaisten vesimuodostumien hyvä ekologinen tila/potentiaali vesipuitedirektiivin vaatimusten mukaisesti on saavutettava ja osoitettava uusimpien asiaa koskevien tietojen perusteella, ja kaikenlaista huonontumista on vältettävä.
18	Investointi 5. Tulvien seurantaan, ehkäisyyn ja hätätilanteisiin vastaaminen vesipiirien hallintoelimille	Tavoite	Vesipiirin hallinnot, jotka on varustettu laitteilla, joilla on karkea kulku- ja väliintulolaitteet, liikkuvien laukkujen ja		Määrä	0	11	Q3	2023	11 vesipiirien hallinnot on varustettava seuraavilla laitteilla: —koneet, jotka on tarkoitettu maaston karkeaan pääsyyn ja interventioon, amfibiseen pääsyyn ja liikkuvien hiekkakassien/-laaksojen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			laukkujen sisäänpääsy ja kuljetus vaikeasti saavutettavilla alueilla, LIDAR-/Flir/kuvanmittausantureilla varustetut droonit, pyörrekoteloiden geo-elektroresistiset/ georadar-teknologiat sekä laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri							kuljetukseen vaikeasti saavutettavilla alueilla. DNSH:n teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) noudattamisen varmistamiseksi ostettavien ajoneuvojen hiilidioksidipäästöt, sellaisina kuin ne määritellään asetuksen (EU) 2019/631 3 artiklan 1 kohdan h alakohdassa, ovat alle 50 g CO2/km; LIDAR/Flir/kuvanmittausantureilla varustetut droonit, - runkojen geoelektro resistiivinen/geo-tutkateknologia; - laitteet ja ohjelmistoinfrastruktuuri edellä mainituilla laitteilla kerättyjen tietojen analysointia ja tallentamista varten, jotta

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										voidaan tukea ja parantaa tulvien ehkäisyä ja reagointia hätätilanteissa.
19	Investointi 6. Vesirekisterin täytäntöönpano	Välitavoite	Vesirekisteri on kehitetty ja otettu käyttöön	Vesirekisteri toiminnassa				Q4	2025	Vesirekisteriä kehitetään ja se otetaan käyttöön digitaalisen mallin (DTM)/digitaalisen pintamallin (DSM) hankkiminen kansallisella tasolla satelliittitietojen perusteella, jotka on asetettava kaikkien valtion viranomaisten saataville; — ohjelmistojen kehittäminen joen pohjan muuntamisen (eroosion sedimentaatioprosessi), soran louhinnan tarkkailun ja maanvyörymäpotentiaalin määrittämiseksi patojärvien alueilla; DTM/DSM-ortokuviin ja satelliittikuviin perustuvien vähäisten

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										jokikerrosten puoliautomaattinen digitalisointi ja rajaaminen.
20	Investointi 7. Kansallisen integroidun ilmatieteellisen järjestelmän (Simin) kansallisen seurantaverkoston laajentaminen	Tavoite	Ostetut ja toiminnalliset sääasemat		Määrä	0	400	Q4	2025	Autonomisten automaattisten pintasääasemien verkostoa laajennetaan hankkimalla ja ottamalla käyttöön 300 automaattista ja itsenäistä pintasääpalveluasemaa ja 100 agrometeorologista asemaa.
21	Investointi 7. Kansallisen integroidun ilmatieteellisen järjestelmän (Simin) kansallisen seurantaverkoston laajentaminen	Välitavoite	Operatiivinen tieto- ja viestintätekniikka lisäsää- ja agrometeorologisten asemien integroimiseksi kansalliseen yhdennettyyn säätietojärjestelmään (Simin)	Kansallinen ilmatieteellinen järjestelmä (Simin), joka on yhdistetty toiminnassa oleviin lisäasemiin				Q2	2026	Tieto- ja viestintätekniikka täydentävien sääasemien integroimiseksi kansalliseen yhdennettyyn säätietojärjestelmään (Simin) on saatettava toimintavalmiiksi.

B. KOMPONENTTI 2: METSÄT JA BIOLOGISEN MONIMUOTOISUUDEN SUOJELU

Komponentin tavoitteena on yhdenmukaistaa kansalliset metsänhoitokäytännöt biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja ympäristönsuojelua sekä ilmastoneutraaliin Eurooppaan siirtymistä koskevien käytäntöjen kanssa luomalla uusia metsäalueita ja ennallistamalla huonontuneita elinympäristöjä.

Komponentti koostuu kahdesta uudistuksesta ja viidestä investoinnista.

Komponenttiin sisältyvien toimenpiteiden odotetaan vastaavan joihinkin maakohtaisissa suosituksissa esiin tuotuihin haasteisiin, jotka koskevat investointien keskittämistä vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, erityisesti ympäristöinfrastruktuuriin (maakohtainen suositus 4, 2019 ja maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet.

B.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Metsänhoito- ja metsänhoitojärjestelmien uudistaminen laatimalla uusi kansallinen metsästrategia ja siihen liittyvä lainsäädäntö

Uudistuksen tavoitteena on varmistaa selkeä ja vankka strateginen ja sääntelykehys ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista tukevien kestävien metsäpolitiikkojen täytäntöönpanoa varten.

Uudistus koostuu seuraavista toimista:

Hallinnon sekä institutionaalisten että sääntelyllisten heikkouksia koskevien riippumattomien tutkimusten loppuun saattaminen ja nykyisen metsälainsäädännön säännösten täytäntöönpano (30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä)

Kansallisen metsästrategian 2020-2030 hyväksyminen edellä 1 kohdassa tarkoitetun arvioinnin suositusten perusteella (30 päivään syyskuuta 2022 mennessä);

2 kohdan mukaisesti hyväksytyssä kansallisessa metsästrategiassa 2020-2030 (30 päivään syyskuuta 2022 mennessä) vahvistettujen metsitystä ja uudelleenmetsittämistä koskevista sitovista säännöistä annettujen ministerien muutettujen asetusten hyväksyminen ja voimaantulo;

Hyväksytään ja saatetaan voimaan säädöksiä, joilla muutetaan ja täydennetään voimassa olevaa metsiä koskevaa lainsäädäntöä ja joilla pyritään virtaviivaistamaan oikeudellista kehystä, torjumaan laittomia hakkuita ja parantamaan metsänhoitoa (30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä).

Uudistusta tuetaan kahdella investoinnilla, jotka ovat investoinnit 1 ja 2.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2023 mennessä.

Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät

Investoinnin tavoitteena on luoda uusia metsiä ja metsäkasvillisuusalueita alueille, jotka ovat alttiita ilmastonmuutokselle, määrittämällä ja arvioimalla maata, rahoittamalla metsitystä, istutushoitoa, lisäämällä metsäkasvillisuusaluetta viestintäväylien varrella ja kaupunkitaajamissa (kaupunkimetsät, mukaan lukien minimetsät) kuntien ympärillä ja peltojen ja viljelykasvien välillä sekä muilla suojelevilla metsäverhoilla.

Investoinnin tuloksena metsitetään 56 700 hehtaaria uusia alueita ja perustetaan yhteensä 3 150 000 m^2 uutta kaupunkimetsää uudistuksen 1 osana hyväksytyssä kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 2. Metsien lisääntymismateriaalin nykyaikaisen tuotantokapasiteetin kehittäminen

Investoinnin tavoitteena on kehittää riittävää lisääntymiskapasiteettia (puulajit ja ekotyypit), joka soveltuu Romanian tuleviin ilmasto-olosuhteisiin.

Investoinnin tuloksena on otettava käyttöön vähintään 90 uutta ja kunnostettua taimitarhaa, jotka täyttävät uudistuksen 1 mukaisesti hyväksytyssä kansallisessa metsästrategiassa asetetut oikeudelliset vaatimukset.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2024.

B.2 Avustusmuotoisen tuen seurantaa ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
22	Uudistus 1. Metsänhoito- ja metsänhoitojärjestelmien uudistaminen laatimalla uusi kansallinen metsästrategia ja siihen liittyvä lainsäädäntö	Välitavoite	Vuosia 2020-2030 koskevan kansallisen metsästrategian hyväksyminen	Vuosia 2020-2030 koskevan kansallisen metsästrategian hyväksyminen				Q3	2022	Hyväksytään kansallinen metsästrategia vuosiksi 2020-2030. Strategiassa vahvistetaan riippumattomien tutkimusten suositusten perusteella metsittämistä ja uudelleen metsittämistä koskevat sitovat säännöt seuraavasti: a. Vaatimukset, joiden mukaan lajien ja ekotyyppien on oltava ilmastonmuutoksen kestäviä ja ilman kielteisiä vaikutuksia biologiseen monimuotoisuuteen. Strategialla vastataan tarpeeseen laatia päivitetyt ohjeet puiden istutuksesta Romaniassa ja luodaan suojatoimia, joilla estetään erityisesti haitallisten vieraslajien käyttö tai päästäminen ympäristöön. b. Vaatimukset, jotka koskevat sellaisen lisäysaineiston tuotantoa,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										jonka kohteena ovat puulajit ja ekotyypit, jotka soveltuvat riittävästi Romanian tuleviin ennakoituihin ilmasto-oloihin yksityisen sektorin tuella, sekä toimenpiteet, joilla pyritään estämään kaupallisten taimitarhan perustaminen lyhytkiertoviljelyä tai monokulttuurituotantoa varten. c. Metsittämistä koskevat vaatimukset, joilla edistetään biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä, vesihuoltoa ja maaperän suojelua koskevia tavoitteita kieltämällä metsittäminen tai uudelleen metsittäminen luonnonarvoltaan merkittävillä maatalousmaalla, niityillä tai kosteikoilla, lukuun ottamatta elinympäristöjen ennallistamista. d. Metsänhoitotoimiin sisällytettäviä maaperän luonnollista imeytymiskykyä lisääviä ehkäiseviä toimenpiteitä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										koskevat vaatimukset ja erityiset ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevat vaatimukset sen varmistamiseksi, että metsänhoito perustuu lajien seurantaan. e. Kaupunkimetsitystä koskevat vaatimukset, jotka on saavutettava maisematason lähestymistavalla, joka auttaa vahvistamaan yhteyksiä luonnonalueiden tai osittain luonnontilaisten alueiden (kuten metsien tai maatalousalueiden) kanssa ja jossa keskitytään luontotyyppien yhdistämiseen vihreään infrastruktuuriin ja ekologisiin käytäviin. f. Metsitys- ja uudelleenmetsittämishankkeita koskevat vaatimukset, jotka on toteutettava alueilla, jotka ovat alttiita ilmastoriskeille, erityisesti kuivuudelle ja tulville, ja jotka ovat alttiita näille riskeille ja tarvittaessa metsittämiselle tai

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										uudelleenmetsittämiselle, vähentävät niistä aiheutuvia riskejä. g. Strategiassa on vahvistettava energiantuotantoon käytettävän metsäbiomassan kestävyyskriteerit. h. Strategiaan on sisällyttävä erityistoimia laittoman puunkorjuun torjumiseksi, kuten kestävän LIS-kalastuksen täysimääräinen täytäntöönpano, mukaan lukien puunkorjuun seuranta kaukokartoituksen avulla, seuraamusjärjestelmän vahvistaminen ja tarvittaessa muut toimenpiteet. i. Strategiaan sisältyy myös konkreettisia toimenpiteitä metsien elinympäristöjen ja lajien suojelemiseksi ja erityisesti metsänormien mukauttamiseksi biologista monimuotoisuutta koskeviin näkökohtiin.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
23	Uudistus 1. Metsänhoito- ja metsänhoitojärjestelmien uudistaminen laatimalla uusi kansallinen metsästrategia ja siihen liittyvä lainsäädäntö	Välitavoite	Vuosia 2020-2030 koskevan kansallisen metsästrategian metsittämistä ja uudelleenmetsittämistä koskevista sitovista säännöistä annettujen muutettujen ministeriasetusten voimaantulo	Ministerin asetusten säännös, josta käy ilmi muutosten voimaantulo				Q3	2022	Seuraavien muutettujen ministerien asetusten voimaantulo kansallisessa metsästrategiassa 2020-2030 vahvistettujen metsitystä ja uudelleenmetsittämistä koskevien sitovien sääntöjen mukaisesti: a. Määräys nro 766/2018 metsänhoitosuunnitelmien laatimisesta ja muuttamisesta, mukaan lukien metsämaan maankäyttöä koskevat säännökset, sekä vuotuisten tuulipuiden korjuukiintiöiden hyväksymistä koskevasta menetelmästä. b. Päätös N:o 1648/2000 metsien elvyttämistä ja huonontuneen maan metsittämistä koskevien teknisten sääntöjen hyväksymisestä c. Päätös N:o 1649/2000 metsiköiden hoitoa ja hoitoa

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										koskevien teknisten normien hyväksymisestä d. Määräys nro 1650/2000 käsittelyjen valintaa ja soveltamista koskevien teknisten sääntöjen hyväksymisestä e. Määräys nro 1653/2000 regenerointien vuosittaista valvontaa koskevien teknisten normien hyväksymisestä f. Päätös N:o 1672/2000 metsänhoitoa koskevien teknisten normien hyväksymisestä
24	Uudistus 1. Metsänhoito- ja metsänhoitojärjestelmien uudistaminen laatimalla uusi	Välitavoite	Voimassa olevan metsiä koskevan lainsäädännön muuttamisesta ja täydentämisestä annettujen säädösten	Lain säännös, josta käy ilmi lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävän säädöksen voimaantulo				Q2	2023	Seuraavien säädösten voimaantulo, joilla pyritään virtaviivaistamaan oikeudellista kehystä, torjumaan laittomia hakkuita ja parantamaan metsänhoitoa: i) uusi metsälaki, jossa vahvistetaan rikosoikeudellisten seuraamuksien muutokset

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	kansallinen metsästrategia ja siihen liittyvä lainsäädäntö		voimaantulo							ii) hallituksen erityismääräys nro 85/2006 metsäkasvillisuuden vahinkojen arvioinnista iii) metsiin liittyvien rikkomusten seuraamuksista annettu laki nro 171/2010, jossa vahvistetaan laittomien hakkuiden ja muiden metsärikosten aiheuttamien ympäristö- ja talousvahinkojen laskentamenettely iv) muut hallituksen päätökset, joilla torjutaan laittomia hakkuita ja parannetaan metsänhoitoa: Hallituksen päätöksen nro 743/2015, hallituksen päätöksen N:o 1076/2009, hallituksen päätöksen N:o 229/2009 ja hallituksen päätöksen nro 497/2020 muutokset;
25	Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, mukaan	Tavoite	Uudet metsitetyt tai uudelleen metsitetyt maa-alat		ha	0	+25 000	Q4	2023	Uudet metsitetyt tai uudelleen metsitetyt maa-alat (vähintään 25000 hehtaaria) kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen lakisääteisten vaatimusten mukaisesti:

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	lukien kaupunkimetsät									a. Ainoastaan sellaisia lajeja ja ekotyyppejä, jotka kestävät ilmastonmuutoksen tulevia ennustettuja vaikutuksia, saa käyttää, eikä niillä saa olla haitallisia vaikutuksia biologiseen monimuotoisuuteen. Muiden kuin kotoperäisten lajien käyttö on sallittua vain, jos osoitetaan, että niiden käyttö johtaa suotuisiin ja asianmukaisiin ekosysteemiolosuhteisiin (kuten ilmastoon, maaperään, kasvillisuusalueisiin, palonkestävyyteen) ja että kotoperäiset lajit eivät enää sovellu tuleviin mallisääteisiin ilmasto-olosuhteisiin ja maaperähydrologisiin olosuhteisiin. b. Ainoastaan puulajeja ja ekotyyppejä, jotka soveltuvat Romanian tuleviin ennusteisiin ilmasto-oloihin, saa käyttää; c. Metsittämisellä edistetään

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä, vesienhoitoa ja maaperän suojelua koskevia tavoitteita. Metsitystä ei saa tehdä luonnonarvoltaan arvokkaalla maatalousmaalla, niityillä tai kosteikoilla, ellei intervention tavoitteena ole luontotyyppien ennallistaminen. d. Metsitys- tai uudelleenmetsittämishankkeet on toteutettava alueilla, jotka ovat alttiita ilmastoriskeille, erityisesti kuivuudelle ja tulville, ja alttiita niille. e. Metsitys- ja uudelleenmetsityshankkeisiin sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA), jos se määritetään ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä; Metsittämis- ja uudelleenmetsittämistoimien kannalta merkityksellisiin metsänhoitosuunnitelmiin on

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										sovellettava täysimääräistä strategista ympäristöarviointia (ympäristöselvitys), erityisesti jos ne vaikuttavat suojeltuihin luontotyyppeihin ja/tai lajeihin.
26	Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät	Tavoite	Uudet metsitetyt tai uudelleen metsitetyt maa-alat		ha	25 000	56 700	Q2	2026	Uudet metsitetyt tai uudelleen metsitetyt maa-alat (yhteensä 56 700 hehtaaria) kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen lakisääteisten vaatimusten ja tavoite 25 -vaatimusten mukaisesti.
27	Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät	Tavoite	Luodaan uusia kaupunkimetsäalueita.		m^2	0	500 000	Q4	2023	Uudet kaupunkimetsäalueet (vähintään 500 000 m^2) kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen lakisääteisten vaatimusten mukaisesti: a. Ainoastaan sellaisia lajeja ja ekotyyppejä, jotka kestävät ilmastonmuutoksen tulevia ennustettuja vaikutuksia, saa käyttää, eikä niillä saa olla haitallisia vaikutuksia biologiseen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										monimuotoisuuteen. Muiden kuin kotoperäisten lajien käyttö on sallittua vain, jos osoitetaan, että ne johtavat suotuisiin ja asianmukaisiin ekosysteemiolosuhteisiin (kuten ilmastoon, maaperään, kasvillisuusalueisiin, palonkestävyyteen) ja että nykyiset kotoperäiset lajit eivät enää sovellu tuleviin mallinnettuihin ilmasto-olosuhteisiin ja maaperähydrologisiin olosuhteisiin. b. Ainoastaan sellaisia lajeja ja ekotyyppejä, jotka soveltuvat Romanian tuleviin ennusteisiin ilmasto-oloissa, saa käyttää; c. Kaupunkien metsittämisessä on noudatettava maisematason lähestymistapaa, joka vahvistaa yhteyksiä luonnonalueisiin tai osittain luonnontilaisiin alueisiin (kuten metsiin tai maatalousalueisiin) ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										jossa keskitytään luontotyyppien yhdistämiseen vihreän infrastruktuurin ja ekologisten käytävien avulla. Lajien ja ekotyyppien valinnassa on otettava huomioon niiden rooli ilman puhdistamisessa ja muiden ekosysteemipalvelujen tarjoamisessa kaupunkialueille. d. Metsittämisellä edistetään biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä, vesienhoitoa ja maaperän suojelua koskevia tavoitteita. Metsitystä ei saa tehdä luonnonarvoltaan arvokkaalla maatalousmaalla, niityillä tai kosteikoilla, ellei intervention tavoitteena ole luontotyyppien ennallistaminen. e. Metsitys- tai uudelleenmetsittämishankkeet on toteutettava alueilla, jotka ovat alttiita ilmastoriskeille, erityisesti kuivuudelle ja tulville, ja alttiita niille.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset (indikaattorit)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
28	Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät	Tavoite	Uusia kaupunkimetsien alueita luotu		m^2	500 000	3 150 000	Q2	2026	Uudet kaupunkimetsäalueet (yhteensä 3 150 000 m^2) kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen lakisääteisten vaatimusten ja tavoitteessa 25 esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
29	Investointi 2. Metsien lisääntymismateriaalin nykyaikaisen tuotantokapasiteetin kehittäminen	Tavoite	Uudet ja kunnostetut taimitarhat toiminnassa (perustaminen tai kunnostaminen)		Määrä	0	90	Q3	2024	Uudet ja kunnostetut taimitarhat toiminnassa (vähintään 90) kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen lakisääteisten vaatimusten mukaisesti. Lisäysaineiston tuotannossa on keskityttävä puulajeihin ja ekotyyppeihin, jotka soveltuvat Romanian tuleviin ennakoituihin ilmasto-olosuhteisiin.

B.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 2. Suojeltujen luontoalueiden hoitojärjestelmän uudistaminen biologista monimuotoisuutta koskevan EU:n strategian johdonmukaista ja tehokasta täytäntöönpanoa varten

Uudistuksen tavoitteena on ottaa käyttöön nykyiset luonnonsuojelualueiden nimeämistä koskevat puitteet erityisesti luomalla mekanismi, jolla luodaan yhteys biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttavien eri alojen, kuten koulutuksen, maatalouden, metsätalouden, metsästyksen, matkailun, aluesuunnittelun, liikenteen ja energian, välille.

Tämä saavutetaan hyväksymällä ja saattamalla voimaan kaksi säädöstä:

1) säädös, jolla perustetaan toimielinten välinen komitea analysoimaan luonnon monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä ja laatimaan ja edistämään ehdotuksia oikeudellisen kehyksen muuttamiseksi tai täydentämiseksi ajantasaisten tietojen perusteella lajien ja luontotyyppien suojelun tason jakautumisesta ja dynamiikasta (30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä);

2) lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävä säädös, jolla muutetaan biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä sen varmistamiseksi, että eri alojen nykyinen oikeudellinen kehys ei vaikuta tai rajoita suojelutoimenpiteiden täytäntöönpanoa luonnonsuojelualueiden hoitosuunnitelmissa (30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä). Säädös perustuu 1 kohdan mukaisesti perustetun komitean ehdotuksiin.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

Investointi 3. Hyväksyttyjen hoitosuunnitelmien päivittäminen ja sellaisten alueiden määrittäminen, joilla voidaan suojella tiukasti luonnollisia maa- ja meriluontotyyppejä, jotta vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia voidaan panna täytäntöön

Investointi koostuu kahdesta alainvestoinnista.

Ensimmäisen alainvestoinnin (investointi 3.1) tavoitteena on päivittää hyväksytyt hoitosuunnitelmat. Toisen alainvestoinnin (investointi 3.2) tavoitteena on yksilöidä mahdollisia aloja, joilla tarvitaan tiukkaa suojelua vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian mukaisesti.

Kun voimassa olevia hoitosuunnitelmia päivitetään investoinnin tuloksena, vähintään 250 luonnonsuojelualueiden hoitosuunnitelmaa on tarkistettava ja saatettava ajan tasalle EU:n lainsäädännön mukaisesti 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Tämän alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Tiukasti suojeltujen alueiden osalta hyväksytään kaksi säädöstä, jotka tulevat voimaan: (1) säädös tiukasti suojeltujen alueiden nimeämisestä Natura 2000 -suojelualueilla, joilla on olemassa hoitosuunnitelmat, tai aarniometsistä ja vanhoista metsistä (31 päivään joulukuuta 2023 mennessä); ja 2) säädös sellaisten tiukasti suojeltujen alueiden nimeämisestä Natura 2000 -suojelualueilla, joilla ei ole olemassa olevia hoitosuunnitelmia, ja muilla alueilla (31 päivään joulukuuta 2025 mennessä).

Tämän alainvestoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025.

Investointi 4. Integroidut investoinnit luontotyyppien ekologiseen jälleenrakentamiseen ja niittyihin, vesiin ja vedestä riippuvaisten alueiden lajien suojeluun

Tämä investointi koostuu viidestä alainvestoinnista.

Ensimmäisen alainvestoinnin (investointi 4.1) tavoitteena on palauttaa vesistöjen yhteenliitettävyys poistamalla esteitä vesistöiltä ja siten edistää vedestä riippuvaisten vesiluontotyyppien ja -lajien sivusuuntaisten yhteyksien palauttamista suojeltujen luontoalueiden sovellettavien hoitosuunnitelmien mukaisesti. Tämän alainvestoinnin tuloksena on ennallistettava 1 700 hehtaarin rantaelinympäristön yhteydet.

Tämän alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Toisen alainvestoinnin (investointi 4.2) tavoitteena on elvyttää nurmiluontotyyppejä suojelluilla luontoalueilla. Tämän alainvestoinnin seurauksena vähintään 2 800 hehtaaria niittyluontotyyppejä on ennallistettava ekologisesti.

Tämän alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Kolmannen alainvestoinnin (investointi 4.3) tavoitteena on vähentää rehevöitymistä ja säilyttää Tonavan suistojärvien biologinen monimuotoisuus. Tämän alainvestoinnin piiriin kuuluvia toimia ovat vedenkorkeuden sääntely kahdessa järvessä, järvien rajojen suunnittelu ja optimaalinen profiilin saavuttaminen, värinpoisto, ratojen yhdistäminen, kunnossapitotyöt, kasvuston ja puiden elvyttämiseen tähtäävä hakkuu, veden kiertoa haittaavien puiden ja rantojen poistaminen, alueen lajien ja luontotyyppien seuranta sekä veden optimaalista kiertoa palvelevat pienet valumatyöt. Tämän alainvestoinnin tuloksena vesikasvien poistamisen on pitänyt kattaa vähintään 100 hehtaaria järvialueita päivitetyn toteutettavuustutkimuksen (kesäkuu 2021) perusteella.

Tämän investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Neljännen alainvestoinnin (investoinnit 4.4) tavoitteena on kehittää luonnonvaraisten sampikalojen seurantajärjestelmä ala-Tonavalla (1 500 km) tekoälyn avulla salametsästyksen torjumiseksi. Tämän alainvestoinnin tuloksena on otettava käyttöön luonnonvaraisia sampikaloja koskevien tietojen seuranta-, viestintä- ja siirtoverkosto. Tämän alainvestoinnin ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon toimenpiteen kuvaus ja elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt lieventävät toimet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Erityisesti ostettavien ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen, sellaisina kuin ne on määritelty asetuksen (EU) 2019/631 3 artiklan 1 kohdan h alakohdassa, on oltava alle 50 g CO2/km. Hankittavien vesikulkuneuvojen on vastattava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Tämän alainvestoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2024.

Viidennen alainvestoinnin (investointi 4.5) tavoitteena on nykyaikaistaa Tonavan suistoalueen julkisia kulkuyhteyksiä ja vierailijoiden infrastruktuuria luontotyyppeihin ja lajeihin kohdistuvan paineen vähentämiseksi. Tämän alainvestoinnin tuloksena on rakennettava 10 vierailukeskusta, joiden tarkoituksena on helpottaa matkailun luontotyyppeihin kohdistuvaa painetta kanavoimalla ja seuraamalla matkailuvirtoja 10 vierailukeskuksen verkostoon, johon kuuluu 40 havaintopistettä,

jotka on varustettu asianmukaisesti kaikkien eri vierailijaryhmien tarpeisiin. Vierailevien keskusten rakentamisessa on käytettävä ympäristöystävällisiä teknologioita, ekosysteemeihin perustuvia lähestymistapoja ja materiaaleja perinteisellä tavalla Tonavan suistoalueen yhteisöarkkitehtuuriin.

Tämän alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 5. Integroidut tulvariskien lieventämisjärjestelmät metsävesialueilla

Investoinnin tavoitteena on vähentää tulvariskiä, jotta voidaan suojella ihmisiä, infrastruktuuria ja sosioekonomisia tavoitteita riskialueilla sekä suojella ympäristöä ja biologista monimuotoisuutta asiaankuuluvilla ympäristötoimenpiteillä, erityisesti toimenpiteillä, jotka liittyvät kalojen vaelluksen ja ekologisen virtauksen varmistamiseen.

Investointi toteutetaan kahdessa vaiheessa:

1) tulvien torjunnan nykyaikaistamistöitä koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen. Suunnitelman on sisällettävä seuraavat: i. kunnostetaan kuusi vahingoittunutta tulvanestorakennetta pitkittäismittausten (kalatikkaat ja ekologinen virtaama) asentamiseksi; ii. rakennetaan 30 uutta tulvarakennetta rakentaminen, kalatikkaat ja ekologinen virtaus mukaan luettuina, enintään 5 metrin korkeudelle; iii. ennallistetaan vähintään 4 hehtaaria maata uudelleen metsittämällä, rikkaruohojen avulla tai rakentamalla aitoja; iv. ennallistetaan vähintään 30 km vuoristopuroalueita. Tämä vaihe on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

Tulvasuojelun nykyaikaistamistöiden loppuun saattaminen edellä 1 kohdassa esitetyn hankesuunnitelman perusteella. Tämän vaiheen toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Kaikki toimenpiteet, jotka on direktiivin 2000/60/EY (vesipuitedirektiivi) mukaisen arvioinnin yhteydessä todettu tarpeellisiksi sen varmistamiseksi, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan, on sisällytettävä hankesuunnitteluun, ja niitä on noudatettava tiukasti kaikissa rakennus-, nykyaikaistamis-, käyttö- ja käytöstäpoistovaiheissa. Vaikutusten kohteena olevien vesimuodostumien ekologisen tilan huonontumista on vältettävä, eikä toimenpide saa estää kyseisten vesimuodostumien ekologisen tilan tai mahdollisuuksien parantamista.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

B.4 Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
30	Uudistus 2. Luonnon monimuotoisuuden suojelualueiden hoitojärjestelmän uudistaminen panemalla johdonmukaisesti ja tehokkaasti täytäntöön luonnon monimuotoisuutta koskeva EU:n strategia	Välitavoite	Säädös, jolla perustetaan toimielinten välinen komitea analysoimaan luonnon monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä, tulee voimaan.	Säädöksen voimaantuloa osoittava lain säännös				Q2	2022	Säädös, jolla perustetaan toimielinten välinen komitea analysoimaan oikeudellista kehystä, jota sovelletaan biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin, kuten koulutukseen, maatalouteen, metsätalouteen, metsästykseen, matkailuun, aluesuunnitteluun, liikenteeseen ja energiaan, tulee voimaan. Komiteaa johtaa ympäristö-, vesi- ja metsäministeriö, ja siihen kuuluvat vastuuministeriöt ja asianomaisista aloista vastaavat alemmat viranomaiset: Koulutus, maatalous, metsätalous, metsästys, matkailu, aluesuunnittelu, liikenne ja energia.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Komitea valmistelee ehdotuksia oikeudellisen kehyksen tarkistamiseksi ajantasaisen tiedon perusteella lajien ja luontotyyppien suojelun tason jakautumisesta ja dynamiikasta.
31	Uudistus 2. Luonnon monimuotoisuuden suojelualueiden hoitojärjestelmän uudistaminen panemalla johdonmukaisesti ja tehokkaasti täytäntöön luonnon monimuotoisuutta koskeva EU:n strategia	Välitavoite	Biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä muuttavan säädöksen voimaantulo	Säädöksen voimaantuloa osoittava lain säännös				Q2	2025	Biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä muuttavan säädöksen voimaantulo. Näiden lainsäädäntömuutosten tavoitteena on varmistaa, että eri alojen nykyinen oikeudellinen kehys ei vaikuta tai rajoita suojelutoimenpiteiden täytäntöönpanoa suojeltujen alueiden hoitosuunnitelmissa. Säädös perustuu valiokunnan ehdotuksiin ajantasaisten tietojen perusteella lajien ja luontotyyppien suojelun tason

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										jakautumisesta ja dynamiikasta.
32	Investointi 3.1 Hyväksytyt hoitosuunnitelmat	Tavoite	Luonnonsuojelualueet ja päivitetyt hoitosuunnitelmat tulivat voimaan		Määrä	0	100	Q1	2025	Luonnonsuojelualueet (vähintään 100), joilla on päivitetyt hoitosuunnitelmat, tulevat voimaan. Etusijalle asetetaan alueet, joihin infrastruktuurihankkeet voivat vaikuttaa ja joiden osalta Romania on asiaa koskevan EU:n lainsäädännön mukaisesti sitoutunut edelleen keräämään seurantatietoja luontotyyppejä ja lajeja, mukaan lukien muuttavat lintulajit, koskevien aluekohtaisten suojelutavoitteiden määrittämiseksi.
33	Investoinnit. 3.1 Hyväksyttyjen hoitosuunnitelmien päivitys	Tavoite	Luonnonsuojelualueet ja päivitetyt hoitosuunnitelmat tulivat voimaan		Määrä	100	250	Q2	2026	Vähintään 250 luonnonsuojelualuetta, joilla on päivitetyt hoitosuunnitelmat, tuli voimaan. Etusijalle asetetaan alueet, joihin

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										infrastruktuurihankkeet voivat vaikuttaa ja joiden osalta Romania on asiaa koskevan EU:n lainsäädännön mukaisesti sitoutunut edelleen keräämään seurantatietoja luontotyyppejä ja lajeja, mukaan lukien muuttavat lintulajit, koskevien aluekohtaisten suojelutavoitteiden määrittämiseksi.
34	Investointi 3.2 Maan ja meren luontotyyppien tiukkaa suojelua mahdollisesti tarvitsevien alueiden määrittäminen vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian täytäntöönpanemi	Välitavoite	Tiukasti suojeltujen alueiden nimeämistä koskevan säädöksen voimaantulo (määritetty Natura 2000 -suojelualueilla olemassa olevilla hoitosuunnitel	Säädöksen voimaantuloa osoittava lain säännös				Q4	2023	Tiukasti suojeltujen alueiden nimeämistä koskevan säädöksen voimaantulo. Säädöksen on perustuttava analyysiin/tutkimuksiin ja kartoitukseen sellaisten alueiden rajaamisesta, joita ehdotetaan puuttumattomiksi (täysin suojelluiksi), jotka ovat tarpeen EU:n vuoteen 2030 ulottuvaan biologista monimuotoisuutta koskevaan strategiaan perustuvan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	seksi		milla tai mukaan lukien aarniometsiä ja vanhoja metsiä)							säädösehdotuksen perustelemiseksi. Säädöksessä nimetään tiukasti suojellut alueet, jotka on yksilöity Natura 2000 -suojelualueilla, joilla on olemassa hoitosuunnitelmat tai joihin sisältyvät aarniometsiä ja vanhoja metsiä.
35	Investointi 3,2. Sellaisten alueiden määrittäminen, joilla voidaan suojella tiukasti luonnollisia maa- ja meriluontotyyppejä, jotta vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia voidaan panna täytäntöön	Välitavoite	Tiukasti suojeltujen alueiden nimeämistä koskevan säädöksen voimaantulo (määritetty Natura 2000 -suojelualueilla ilman olemassa olevia hoitosuunnitelmia ja muilla alueilla)	Säädöksen voimaantuloa osoittava lain säännös				Q4	2025	Tiukasti suojeltujen alueiden nimeämistä koskevan säädöksen voimaantulo. Säädöksen on perustuttava analyysiin/tutkimuksiin ja kartoitukseen sellaisten alueiden rajaamisesta, joita ehdotetaan puuttumattomiksi (täysin suojelluiksi), jotka ovat tarpeen EU:n vuoteen 2030 ulottuvaan biodiversiteettistrategiaan perustuvan säädösehdotuksen perustelemiseksi. Säädöksessä nimetään tiukasti suojellut alueet, jotka on yksilöity

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Natura 2000 -suojelualueilla ilman olemassa olevia hoitosuunnitelmia, ja muilla alueilla.
36	Investointi 4,1. Vesiväylien esteiden poistaminen, jotta voidaan helpottaa riippuvaisten luontotyyppien ja lajien yhteyksien palauttamista	Tavoite	Ranta-alueiden elinympäristöt, joiden yhteenliitettävyys on palautettu		ha	0	1 700	Q2	2026	Rantaluontotyypit, joiden yhteys on palautettu (vähintään 1 700 hehtaaria)
37	Investointi 4.2 Nurmiluontotyyppien jälleenrakentaminen suojelluilla luonnonalueilla	Tavoite	Ekologisesti ennallistetut niityt		ha	0	2 800	Q2	2026	Niittyjen elinympäristöt (vähintään 2 800 hehtaaria), jotka ovat ekologisesti ennallistettuja.
38	Investointi 4.3 Tonavan suistojärvien värinpoistoon rehevöitymisen vähentämiseksi ja	Tavoite	Järvialueet, jotka ovat hyötyneet vesikasvien poistamisesta		ha	0	100	Q2	2026	Järvialueet (vähintään 100 hehtaaria), jotka ovat hyötyneet vesikasvien poistamisesta päivitetyn toteutettavuustutkimuksen perusteella (kesäkuu 2021).

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi									
39	Investointi 4.4 Luonnonvaraisten sampikalojen seurantajärjestelmän käyttöönotto Ala-Tonava-joen varrella	Välitavoite	Luonnonvaraisia sampikaloja koskevien tietojen seuranta-, viestintä- ja välitysverkosto toiminnassa	Verkko on toiminnassa				Q3	2024	Luonnonvaraisia sampikaloja koskevien tietojen seuranta-, viestintä- ja välitysverkosto toiminnassa. Toimenpiteillä kehitetään luonnonvaraisen sammen seurantajärjestelmä ala-Tonavalla (1500 km) yhdessä tekoälyn kanssa salametsästyksen torjumiseksi. ”Ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) noudattamisen varmistamiseksi ostettavien ajoneuvojen hiilidioksidipäästöt, sellaisina kuin ne määritellään asetuksen (EU) 2019/631 3 artiklan 1 kohdan h alakohdassa, ovat alle 50 g CO2/km. Hankittavien vesikulkuneuvojen on vastattava ympäristön

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kannalta parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.
40	Investointi 4,5. Tonavan suistoalueen julkisen saatavuuden ja vierailuinfrastruktuurin uudelleenjärjestely luontotyyppeihin ja lajeihin kohdistuvan matkailupaineen vähentämiseksi	Tavoite	Vierailukeskukset, jotka on rakennettu vähentämään matkailusta luontotyyppeihin aiheutuvia paineita		Määrä	0	10	Q2	2026	Kymmenen vierailukeskusta rakennettiin, ja niiden tarkoituksena oli vähentää matkailusta luontotyyppeihin aiheutuvaa painetta kanavoimalla ja seuraamalla matkailijavirtoja 10 vierailevaan keskukseen, joihin kuuluu 40 havaintopistettä, jotka on varustettu ja varustettu kaikkien vierailijaryhmien tarpeita varten. Paikat valitaan parhaillaan tarkistettavana olevan Tonavan suistoalueen hoitosuunnitelman perusteiden mukaisesti. Vierailevien keskusten rakentamisessa on käytettävä ympäristöystävällisiä teknologioita, ekosysteemeihin perustuvia

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										lähestymistapoja ja materiaaleja perinteisellä tavalla Tonavan suistoalueen yhteisöarkkitehtuuriin.
41	Investointi 5. Integroidut tulvariskien lieventämisjärjestelmät metsävesialueilla	Välitavoite	Hankesuunnitelman hyväksyminen	Hankesuunnitelman hyväksyminen				Q1	2023	Tulvasuojelun nykyaikaistamistöiden suunnittelu on hyväksyttävä. Siihen on sisällyttävä: - Vähintään kuuden vahingoittuneen alluviumin pidätysrakenteen kunnostaminen pitkittäismittausten (kalatikkaat ja ekologinen virtaus) asentamiseksi; - Vähintään 30 uuden tulvarakenteen rakentaminen, kalatikkaat ja ekologinen virtaus mukaan luettuina, enintään 5 metrin korkeudella; - Vähintään neljä hehtaaria maata, joka on ennallistettu uudelleen metsittämisen, kitkemisen tai aidan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										rakentamisen avulla; - palautetaan vähintään 30 kilometriä vuoripuroaluetta. Kaikki toimenpiteet, jotka on direktiivin 2000/60/EY (vesipuitedirektiivi) mukaisen arvioinnin yhteydessä todettu tarpeellisiksi sen varmistamiseksi, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan, on sisällytettävä hankesuunnitteluun, ja niitä on noudatettava tiukasti rakennus-, nykyaikaistamis-, käyttö- ja käytöstäpoistovaiheissa. Vaikutusten kohteena olevien vesimuodostumien ekologisen tilan huonontumista on vältettävä, eikä toimenpide saa estää kyseisten vesimuodostumien ekologisen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tilan tai mahdollisuuksien parantamista.
42	Investointi 5. Integroidut tulvariskien lieventämisjärjestelmät metsävesialueilla	Välitavoite	Tulvasuojelun nykyaikaistamistöiden loppuun saattaminen	Tulvasuojelun nykyaikaistamistöiden loppuun saattaminen				Q2	2026	Tulvasuojelun nykyaikaistamishanke on saatettava päätökseen välitavoitteen 41 vaatimusten mukaisesti.

C. KOMPONENTTI 3: JÄTEHUOLTO

Komponentin tavoitteena on nopeuttaa jätehuoltojärjestelmien laajentamista ja nykyaikaistamista Romaniassa keskittyen erilliskeräykseen, jätteen syntymisen ehkäisemiseen, vähentämiseen, uudelleenkäyttöön ja hyödyntämiseen sovellettavan EU:n lainsäädännön noudattamiseksi ja kiertotalouteen siirtymiseksi.

Komponentti koostuu yhdestä uudistuksesta ja kolmesta investoinnista.

Komponenttiin sisältyvien toimenpiteiden odotetaan vastaavan joihinkin maakohtaisissa suosituksissa esiin tuotuihin haasteisiin, jotka koskevat investointien keskittämistä vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, erityisesti ympäristöinfrastruktuuriin (maakohtaiset suositukset 2019 ja 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet.

C.1 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi

Uudistuksen tavoitteena on luoda strateginen ja oikeudellinen kehys kiertotalouteen siirtymiselle hyväksymällä kiertotaloutta koskeva kansallinen strategia ja toimintasuunnitelma sekä muuttamalla tiettyjä jätehuoltoon liittyviä säädöksiä.

Uudistuksen täytäntöönpano koostuu seuraavista vaiheista:

Hyväksytään kansallinen kiertotalousstrategia, jolla luodaan puitteet Romanian talouden siirtymiselle kohti kiertotaloutta, joka kattaa tuotteiden koko elinkaaren (31 päivään syyskuuta 2022 mennessä);

Niiden säädösten voimaantulo, jotka ovat tarpeen yhtenäisen jätehuollon toteuttamiseksi kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukaisesti, erityisesti jätteen käsittelyä, kuntien sanitaatiopalveluja ja sanitaatiopalvelujen tariffien vahvistamista ja pakkausten laajennettua tuottajan vastuuta koskevan lainsäädännön osalta (31 päivään syyskuuta 2022 mennessä);

Hyväksytään kansallista kiertotalousstrategiaa koskeva toimintasuunnitelma, jossa määritellään strategian keskeiset täytäntöönpanovaiheet (mainittu edellä 1 kohdassa), asiasta vastaavat viranomaiset ja toimien sitova aikataulu (31 päivään syyskuuta 2023 mennessä). Kaikki strategiassa ja toimintasuunnitelmassa viranomaisille osoitetut toimet on saatettava päätökseen 30 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Uudistuksen seurauksena Romanian jätehuoltojärjestelmän valvontaa ja seurantaa sekä ympäristönlaatuparametreja on parannettava ja jätteen erilliskeräyksen tasoa on lisättävä. Vuoteen 2025 mennessä on saavutettava 4,5 prosenttiyksikön osuus kansallisesta kierrätettävyyttä ja uudelleenkäyttöön valmistelua koskevasta tavoitteesta viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistukseen 1 liittyy kolme investointia: investoinnit 1, 2 ja 3.

Investointi 1. Yhdennettyjen yhdyskuntajätehuoltojärjestelmien kehittäminen, nykyaikaistaminen ja loppuun saattaminen läänitasolla tai kaupunki- tai kuntatasolla

Tämän investoinnin tavoitteena on kehittää ja nykyaikaistaa yhdennettyjä jätehuoltojärjestelmiä ja infrastruktuuria julkisen jätehuollon alalla maakunnan tai kaupungin/kunnan tasolla.

Investoinnilla on edistettävä yhdyskuntajätteen valmistelua, uudelleenkäyttöä ja kierrätystä koskevien uusien tavoitteiden saavuttamista jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta annetun direktiivin (EU) 2018/851 mukaisesti. Investointien on perustuttava kansalliseen jätehuoltosuunnitelmaan, läänin jätehuoltosuunnitelmiin ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelmaan, ja niillä on edistettävä kiertotalouspaketin kierrätystavoitteita.

Tämän investoinnin toteuttamiseen on sisällyttävä:

a) vapaaehtoisen jätteenkeräyksen keskusten perustaminen (I.1.c), jotta varmistetaan kotitalousjätteen erillinen keräys osana useita jätevirtoja, minkä seurauksena 565 jätteenkeräyskeskuksen on oltava toiminnassa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

b) digitalisoitujen ekosaarekkeiden perustaminen jätteiden erilliskeräystä varten paikallisella tasolla, pääasiassa kerrostaloalueilla (I.1.b), minkä seurauksena 13 752 jätteen erilliskeräykseen tarkoitetun digitoidun ekosaarekkeen on oltava toiminnassa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

c) jätteiden erilliskeräykseen tarkoitettujen kaupunkitaajamien integroidut keskukset (I.1.c), minkä seurauksena integroitujen jätteenkeräyskeskusten on oltava toiminnassa 15 taajamassa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

d) jätteenkierrätyslaitosten rakentaminen kiertotalouspaketin (I.1.d) kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi, minkä seurauksena 26 jätteenkierrätyslaitosta on otettava käyttöön viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026 kansallisen kiertotalousstrategian kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi.

Edellä esitettyjen investointien (a–d) on noudatettava kansallista jätehuoltosuunnitelmaa ja tapauksen mukaan maakunnan tai Bukarestin kaupungin jätehuoltosuunnitelmaa,.

Tällä toimenpiteellä ei odoteta olevan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetulla tavalla, kun otetaan huomioon toimenpiteen kuvaus ja elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt lieventävät toimet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Erityisesti tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta paras käytettävissä oleva teknologia.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 2. Lannan ja muun kompostoitavan maatalouden jätehuollon infrastruktuurin kehittäminen

Investoinnin tavoitteena on kehittää lannankeräys- ja hyödyntämisjärjestelmiä.

Investointi koostuu ensisijaisesti lannan talteenottoa, kompostointiasemia ja kompostointilaitteita koskevien yhdennettyjen kunnallisten järjestelmien perustamisesta suurille maatalousyhteisöille, biokaasujärjestelmistä ja maatalouskompostin hallintalaitteiden hankinnasta. Ehdotetuilla

investoinneilla pyritään nykyaikaistamaan infrastruktuuria, vähentämään ammoniakki- ja metaanipäästöjä sekä vähentämään nitraattien aiheuttamaa pilaantumista.

Investoinnin tuloksena on luotava 254 integroitua järjestelmää kompostoitavien maatalousjätteiden keruuta varten ja otettava ne käyttöön 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Tällä toimenpiteellä ei odoteta olevan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetulla tavalla, kun otetaan huomioon toimenpiteen kuvaus ja elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt lieventävät toimet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Erityisesti tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta paras käytettävissä oleva teknologia.

Investoinnin on oltava kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukainen.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 3. Jätehuollon ja saastumisen ehkäisyn julkisen seurannan, valvonnan ja institutionaalisen valmiuden kehittäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on varustaa asianomaiset viranomaiset jätehuollon seuranta-, valvonta- ja raportointitoimissa.

Investointi toteutetaan kahden toimintalinjan kautta:

1. Yhteensä 43:n maakuntien ympäristöviranomaisen varustaminen digitaalisilla laitteilla (tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmä, kuorma-autojen skannausjärjestelmät, kojelautakamerat ja päällepuettavat kamerat, miehittämättömät ilma-alukset) jätehuoltoa koskevia seuranta- ja valvontatoimia varten (viimeistään 31. joulukuuta 2024). Tämän seurauksena kansallisen ympäristönsuojeluviraston (National Environmental Guard Commissioner) on tehtävä 400 tarkastuskäyntiä käyttäen uusia digitaalisia laitteita 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

513 ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteiston hankinta ja käyttöönotto kansallista ympäristönsuojeluvirastoa varten, jotta voidaan varmistaa ympäristön pilaavien aineiden pitoisuuksia koskevien tietojen kerääminen, siirtäminen, varastointi ja raportointi (30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä).

Tällä toimenpiteellä ei odoteta olevan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetulla tavalla, kun otetaan huomioon toimenpiteen kuvaus ja elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt lieventävät toimet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Erityisesti tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta paras käytettävissä oleva teknologia.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

C.2 Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
43	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	Välitavoite	Kansallisen kiertotalousstrategian hyväksyminen	Kansallisen kiertotalousstrategian hyväksyminen valtioneuvoston päätöksellä				Q3	2022	Hyväksytään kansallinen kiertotalousstrategia, joka perustuu meneillään olevan teknisen tuen välineen hankkeen suosituksiin. Strategiassa on vahvistettava säännöt tuotteiden koko elinkaarelle ja määriteltävä seuraavat keskeiset osatekijät: - sääntelyyn, rahoitukseen ja tiedonhallintaan liittyvät menetelmät ja välineet kiertotalouden aloitteiden tukemiseksi; - niiden alojen yksilöinti, jotka kuuluvat direktiivin soveltamisalaan; - jätteitä koskevien ympäristökannustimien ja taloudellisten kannustimien tarkistaminen, jotta kierrätys olisi helpompaa kuin kaatopaikalle sijoittaminen ja jätteenpoltto; - ohjeet talous- ja hallintomenetelmien/-välineiden käytöstä asianomaisilla aloilla;

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										- sidosryhmien (viranomaiset, korkeakoulut, yksityinen sektori, voittoa tavoittelematon sektori ja kansalaiset) välisen yhteistyön hallintokehys. Kansallisella kiertotalousstrategialla on edistettävä tehokkaasti jätteiden kierrätystä koskevia EU:n tavoitteita erityisesti yhdyskuntajätteen kierrätyksen ja kaatopaikalle sijoittamisen korkeiden määrien alentamisen osalta.
44	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	Välitavoite	Kansallista kiertotalousstrategiaa koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen	Kansallista kiertotalousstrategiaa koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen Romanian hallituksen päätöksellä				Q3	2023	Toimintasuunnitelmassa määritellään välitavoitteen 43 mukaisesti hyväksytyn strategian keskeiset täytäntöönpanovaiheet, vastuuviranomaiset ja sitova aikataulu yksilöityjä toimia varten teknisen tuen välineen hankkeen yhteydessä laadittavien asiantuntijasuositusten perusteella. Suunnitelmaan on sisällyttävä asianmukainen täytäntöönpanon seurantajärjestelmä ja korjaavat välineet suunniteltujen keskeisten

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										toimien toteuttamisen varmistamiseksi.
45	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	Välitavoite	Viranomaisille osoitettujen kansallisen kiertotalousstrategian ja toimintasuunnitelman toimien täytäntöönpano	Viranomaisille osoitettujen kansallisen kiertotalousstrategian ja toimintasuunnitelman toimien täytäntöönpano				Q1	2026	Kaikkien kansallisessa kiertotalousstrategiassa ja -toimintasuunnitelmassa esitettyjen ja viranomaisille osoitettujen toimien täytäntöönpanon loppuun saattaminen.
46	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	Välitavoite	Yhtenäisen jätehuollon toteuttamiseksi kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukaisesti tarvittavien säädösten voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi jätehuoltokäytäntöä koskevien säädösten voimaantulo				Q3	2022	Sellaisten säädösten voimaantulo, jotka ovat tarpeen vaatimustenmukaisen jätehuollon vakiinnuttamiseksi Romaniassa, erityisesti kansalliseen jätehuoltosuunnitelmaan sisältyvien yhdyskuntajätehuollon hallintotoimenpiteiden avulla, jotta voidaan saavuttaa EU:n jätepuitedirektiivin jätehuoltotavoitteet. Seuraavat säädökset tulevat voimaan: 1. Asetus jätejärjestelmästä, joka on säänneltävä laajennettua tuottajan vastuuta jätepuitedirektiivin mukaisesti. Asetuksessa säädetään myös ankarista seuraamuksista laittoman kaatopaikalle

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										sijoittamisen, jätteen upotuksen ja ulkoilman polttamisen estämiseksi. 2. Asetus lain 101/2006 muuttamisesta (sanitaatiolaki) 3. Yhteisön julkisten yleishyödyllisten palvelujen kansallisen sääntelyviranomaisen (ANRSC) Sanitation Tariff Methodology (ANRSC) 109/2007 tekemän päätöksen muuttaminen. Asetuksessa (N:o 2) ja muutetussa ANRSC:n määräyksessä (nro 3) säädetään: - taloudellisten välineiden täysimääräinen käyttöönotto (maksa itse, kaatopaikkavero ja laajennettu tuottajan vastuu) - yhteisön yleishyödyllisten palvelujen kansallisen sääntelyviranomaisen rooli yhdyskuntajätteen hinnoittelupolitiikan kansallisena sääntelyviranomaisena; - yhteisöjen välisten kehitysjärjestöjen taloudellinen vastuu yhdennettyjä jätehuoltojärjestelmiä koskevien

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										hankkeiden osalta.
47	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	Tavoite	4,5 prosentin osuus kansallisesta kierrätettävyyttä ja uudelleenkäytön valmistelua koskevasta tavoitteesta vuoteen 2025 mennessä	4,5 prosentin osuus kansallisesta 50 prosentin kierrätystä ja uudelleenkäyttöön valmistelua koskevasta tavoitteesta		45,5	50	Q2	2026	Kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman yhdyskuntajätehuoltoon tekemien investointien 4,5 prosenttiyksikön panos yhdyskuntajätteen kansalliseen 50 prosentin kierrätystavoitteeseen, joka on määrä saavuttaa vuoteen 2025 mennessä (sellaisena kuin se on määritelty jätepuitedirektiivissä (2008/98/EY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/851) ja 18 päivänä marraskuuta 2011 annetussa komission päätöksessä 2011/753/EU, jolla vahvistetaan säännöt ja laskentamenetelmät direktiivin 2008/98/EY 11 artiklan 2 kohdassa asetettujen tavoitteiden noudattamisen todentamiseksi. Rahoitusosuus lasketaan kansallisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tuetusta infrastruktuurista peräisin olevan yhdyskuntajätteen määrien perusteella, jotka kierrätetään vuonna

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										2025. Rahoitusosuus lasketaan suhteessa vuodelle 2025 asetettuun 50 prosentin kansalliseen kierrätys- ja valmistelutavoitteeseen.
48	Investointi 1.a Vapaaehtoisten keräyskeskusten perustaminen	Tavoite	Vapaaehtoisten keruukeskusten perustaminen ja toiminta		Määrä	0	250	Q3	2024	Vähintään 250 vapaaehtoista keräyskeskusta on perustettu ja toiminnassa kansallisen jätehuoltosuunnitelman/maakohtaisen jätehuoltosuunnitelman ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelmien mukaisesti. Vapaaehtoisissa keräyskeskuksissa on tarkoitus palvella noin 50 000 asukkaan yhteisöjä. Keskusten on sijaittava rajalla tai aluehallintoyksikön ulkopuolella. Keskusten on huolehdittava sellaisten kotitalousjätteiden erilliskeräyksestä, joita ei voida kerätä ovelta ovelle -järjestelmässä, kierrätettävästä jätteestä ja biojätteestä, jota ei voida kerätä yksittäisissä jäteastioissa, sekä erityisistä jätevirroista (lämpöjäte, sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, käytetyt paristot, vaaralliset jätteet,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										rakennus- ja purkujätteet). Sen varmistamiseksi, että toimenpide vastaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta paras käytettävissä oleva teknologia.
49	Investointi 1.a Vapaaehtoisten keräyskeskusten perustaminen	Tavoite	Vapaaehtoisten keruukeskusten perustaminen ja toiminta		Määrä	250	565	Q2	2026	565 vapaaehtoista keräyskeskusta, jotka on perustettu ja otettu käyttöön kansallisen jätehuoltosuunnitelman/maakohtaisen jätehuoltosuunnitelman ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Vapaaehtoisissa keräyskeskuksissa on tarkoitus palvella noin 50 000 asukkaan yhteisöjä. Keskusten on sijaittava rajalla tai aluehallintoyksikön ulkopuolella. Keskusten on huolehdittava sellaisten kotitalousjätteiden erilliskeräyksestä, joita ei voida kerätä ovelta ovelle -järjestelmässä, kierrätettävästä jätteestä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ja biojätteestä, jota ei voida kerätä yksittäisissä jäteastioissa, sekä erityisistä jätevirroista (lämpöjäte, sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, käytetyt paristot, vaaralliset jätteet, rakennus- ja purkujätteet).
50	Investointi 1.b digitoitujen ekosaarekkeiden rakentaminen jätteiden erilliskeräystä varten paikallistasolla	Tavoite	Digitaaliset ympäristösaarekkeet jätteiden erilliskeräystä varten, vakiintuneet ja toiminnassa olevat		Määrä	0	7 000	Q4	2024	Vähintään 7 000 digitalisoitua ekosaareketta jätteen erilliskeräykseen, perustettu ja toiminnassa kansallisen jätehuoltosuunnitelman/maakohtaisen jätehuoltosuunnitelman ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Digitoituja ekosaarekkeita on käytettävä palvelemaan asuntolohkoja, jotka sijaitsevat paikkakuntien sisällä. Etusijalle asetetaan yhteisöt, joilla on suurimmat tarpeet ja jotka ovat yhteydessä läänin jätehuoltosuunnitelmiin/kansalliseen jätehuoltosuunnitelmaan ja täydentävät koheesiopolitiikan investointeja seuraavin perustein: - jätteen tuotantokapasiteetti suhteessa paikkakunnan kokoon (ensimmäisen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tason kunnat, II-luokan kunnat ja kaupungit); - jätteen erilliskeräyksen nykytaso on alhainen; - olemassa olevien jätteenkäsittelylaitosten saatavuus. Digitoitujen ekosaarekkeiden on varmistettava kotitalousjätteen erilliskeräys pääasiassa lohkoilla seuraavien erikseen kerättyjen jätevirtojen osalta : Paperi- ja kartonkijäte, muovijäte, metallijäte, lasijäte, biojäte, jäännösjäte. Kullakin ekosaarella on oltava vähintään 200 asukasta.
51	Investointi 1.b digitoitujen ekosaarekkeiden rakentaminen jätteiden erilliskeräystä varten paikallistasolla	Tavoite	Digitaaliset ympäristösaarekkeet jätteiden erilliskeräystä varten, vakiintuneet ja toiminnassa olevat		Määrä	7 000	13 752	Q2	2026	13 752 digitalisoitua ekosaareketta jätteiden erilliskeräykseen, perustetaan ja hallinnoidaan kansallisen/maakunnan tai Bukarestin jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Digitoituja ekosaarekkeita on käytettävä palvelemaan asuntolohkoja, jotka sijaitsevat paikkakuntien sisällä. Etusijalle asetetaan yhteisöt, joilla on suurimmat tarpeet ja jotka ovat

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										yhteydessä läänin jätehuoltosuunnitelmiin/kansalliseen jätehuoltosuunnitelmaan ja täydentävät koheesiopolitiikan investointeja seuraavin perustein: - jätteen tuotantokapasiteetti suhteessa paikkakunnan kokoon (ensimmäisen tason kunnat, II-luokan kunnat ja kaupungit); - jätteen erilliskeräyksen nykytaso on alhainen; - olemassa olevien jätteenkäsittelylaitosten saatavuus. Digitoiduilla ekologisilla saarilla on varmistettava kotitalousjätteen erilliskeräys pääasiassa lohkoilla seuraavia erikseen kerättyjä jätevirtoja varten: Paperi- ja kartonkijäte, muovijäte, metallijäte, lasijäte, biojäte, jäännösjäte. Kullakin ekosaarella on oltava vähintään 200 asukasta.
52	Investoinnit 1.c Yhdennetyt kaupunkitaajamien	Tavoite	Kaupunkitaajamissa perustetut ja toiminnassa		Määrä	0	7	Q4	2024	Vähintään seitsemän integroitua jätteenkeräyskeskusta, jotka on perustettu ja jotka ovat toiminnassa taajamissa kansallisen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	erilliskeräyskeskukset		olevat integroidut jätteenkeräyskeskukset							jätehuoltosuunnitelman/maajätehuoltosuunnitelman ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Sijaintipaikkojen on varmistettava, että ne kattavat eniten asutut alueet seuraavasti: - Bukarest (pohjoinen puoli) ja siihen liittyvä Ilfovin alue; - Bukarest (eteläpuoli) ja sen lähipiiri Ilfovin alue; - Constanta; - Galati ja Braila; - Iasi; - Bacau; - Craiova; - Ploiesti; - Timisoara; - Cluj-Napoca; - Sibiu; - Brasov; - Baia Mare; - Targu Mures; - Buzau. Keskusten on huolehdittava sellaisten kotitalousjätteiden erilliskeräyksestä,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										joita ei voida kerätä ovelta ovelle -järjestelmässä, kierrätettävästä jätteestä ja biojätteestä, jota ei voida kerätä yksittäisissä jäteastioissa, sekä erityisistä jätevirroista – kokoomajätteestä, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta, käytetyistä paristoista, vaarallisesta jätteestä sekä rakennus- ja purkujätteestä. Sen varmistamiseksi, että toimenpide vastaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta paras käytettävissä oleva teknologia.
53	Investoinnit 1.c Yhdennetyt kaupunkitaajamien erilliskeräyskeskukset	Tavoite	Kaupunkitaajamissa perustetut ja toiminnassa olevat integroidut jätteenkeräyskeskukset		Määrä	7	15	Q2	2026	Kaupunkitaajamissa on perustettava ja otettava käyttöön vähintään kahdeksan integroitua jätteenkeräyskeskusta kansallisen jätehuoltosuunnitelman/maajätehuoltosuunnitelman ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Sijaintipaikkojen on varmistettava, että

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ne kattavat eniten asutut alueet seuraavasti: - Bukarest (pohjoinen puoli) ja siihen liittyvä Ilfovin alue; - Bukarest (eteläpuoli) ja sen lähipiiri Ilfovin alue; - Constanta; - Galati ja Braila; - Iasi; - Bacau; - Craiova; - Ploiesti; - Timisoara; - Cluj-Napoca; - Sibiu; - Brasov; - Baia Mare; - Targu Mures; - Buzau. Keskusten on huolehdittava sellaisten kotitalousjätteiden erilliskeräyksestä, joita ei voida kerätä ovelta ovelle -järjestelmässä, kierrätettävästä jätteestä ja biojätteestä, jota ei voida kerätä yksittäisissä jäteastioissa, sekä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										erityisistä jätevirroista – kokoomajätteestä, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta, käytetyistä paristoista, vaarallisesta jätteestä sekä rakennus- ja purkujätteestä.
54	Investointi 1.d Jätteenkierrätyslaitosten rakentaminen kiertotalouspaketin kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi	Tavoite	Rakennetut ja toiminnassa olevat jätteenkierrätyslaitokset		Määrä	0	26	Q2	2026	26 jätteenkierrätyslaitoksia on rakennettava ja otettava käyttöön kansallisen kiertotalousstrategian kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi ja kansallisen jätehuoltosuunnitelman/maakohtaisen jätehuoltosuunnitelman ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Tukea on annettava yksityisille talouden toimijoille, jotka investoivat erilliskerättyihin jätteenkierrätyslaitoksiin jätteen ympäristö- ja väestövaikutusten vähentämiseksi, resurssien kulutuksen vähentämiseksi kestävän talouskehityksen edistämiseksi kaikilla alueilla ja kiertotalouspaketin kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi. Etusijalle asetetaan huipputason hankkeet, jotka digitalisoidaan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										toiminnan suunnittelun, seurannan ja toiminnan avulla ja joilla vähennetään energian, teknologian siirron ja ylläpidon teknologista kulutusta. Sen varmistamiseksi, että toimenpide vastaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta paras käytettävissä oleva teknologia.
55	Investointi 2 Lannan ja muun kompostoituvan maatalouden jätehuollon infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	Kompostoitavien maatalousjätteiden keruuta varten perustetut ja toimivat integroidut järjestelmät.		Määrä	0	254	Q2	2026	Kompostoitavien maatalousjätteiden keräystä varten on perustettava ja otettava käyttöön vähintään 254 integroitua järjestelmää kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukaisesti seuraavasti: - 150 yhteisön integroitua järjestelmää (yhteisöalusta, pienten ja keskisuurten viljelijöiden yksittäiset alustat ja kompostinhallintaan tarkoitetut räätälöidyt laitteet); - 94 Yhteiskunnalliset integroidut järjestelmät yhteisöille, joilla on

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										yhteinen foorumi (yksittäiset alustat pienille ja keskisuurille viljelijöille sekä kompostinhallintaan tarkoitetut räätälöidyt laitteet); - 5 kompostointijärjestelmät suurtiloja soveltaville yhteisöille (kompostointiasema ja kompostoinnin hallintaan tarkoitetut räätälöidyt laitteet); - 5 biokaasujärjestelmät sellaisia yhteisöjä varten, joilla on hyvin suuria tiloja (joiden sähkökapasiteetti on vähintään 300 KWh ja lämpökapasiteetti vähintään 300 kWth). Suurtilat ja viljelijäyhteisöt (kunnat ja kaupungit) valitaan ottaen huomioon parhaat ympäristövaikutukset verrattuna investointien julkisiin kustannuksiin. Valinta perustuu suuntaviivoihin, joissa määritellään selkeästi valintaperusteet, mukaan lukien seuraavat: - eläinten lukumäärä, jotta voidaan todistaa todellinen (ei historiallinen)

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										saastumislähde; - nitraattipitoisuus ja nitraattien kehitys maanalaisissa vesissä; - kunnollisen rakennuspaikan saatavuus; - myönteinen kustannus-hyötyanalyysi; Investointien pitkän aikavälin kestävyyden osoittaminen, mukaan lukien kiertotalouden mallit (painopisteenä biokaasuasemille); - rahoitusvarojen saatavuus yhteisrahoitukseen ja investointien jatkotoimiin; - myönteiset julkiset kuulemiset, joilla osoitetaan ympäristöinvestointien yhteiskunnallinen hyväksyttävyys. Pieniä alustoja hyödyntävien pienten ja keskisuurten viljelijöiden on asuttava yhteisöissä, joissa lannankäsittelyalustat ovat toimivia tai uusia alustoja rakennettava, ja niiden on oltava kyseisissä yhteisöissä kasvatettujen eläinten omistajia. Sen varmistamiseksi, että toimenpide vastaa ”ei merkittävää haittaa” -

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta paras käytettävissä oleva teknologia.
56	Investointi 3.a Kansallisen ympäristökaartin seuranta- ja valvontalaitteet	Tavoite	National Environmental Guard County Commissioners, joka on varustettu digitaalisilla laitteilla jätehuoltoa koskevia seuranta- ja valvontatoimia varten		Määrä	0	43	Q4	2024	Laitteistojen käyttöönotto 43:lle ympäristökatsauksesta vastaavalle komission jäsenelle jätehuoltoa koskevia seuranta- ja valvontatoimia varten, jotta voidaan parantaa jätteiden jäljitettävyyttä, lisätä näkyvyyttä todellisella jätteiden siirtoreitillä ja siten vähentää laittomien jätekuljetusten määrää. Hankitaan seuraavat laitteet: - 1 tieto- ja viestintätekniikan integroitu järjestelmä, joka palvelee 43 komissaaria; - 8 kuorma-autojen pyyhkäisyjärjestelmät; - 271 dash cam videokameraa; - 16 miehittämättömät ilma-alukset; - 8 radioviestintäjärjestelmällä varustetut hyötyajoneuvot

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										valvontalaitteiden kuljettamista varten; - 709 ruumiin käytetty Cameras. Sen varmistamiseksi, että toimenpide vastaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta paras käytettävissä oleva teknologia.
57	Investointi 3.a Kansallisen ympäristökaartin seuranta- ja valvontalaitteet	Tavoite	400 tarkastuskäyntiä seuranta- ja valvontalaitteiden avulla		Määrä	0	400	Q4	2025	400 tarkastuskäyntiä, jotka kansalliset ympäristövalvontaviranomaiset toteuttivat seuranta- ja valvontatoimiin käyttäen digitaalisia laitteita, jotka hankittiin välitavoitteen 56 osana.
58	Investointi 3.b Ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteet kansalliselle ympäristönsuojeluvirastolle	Tavoite	ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteiden toimintavalmius		Määrä	0	513	Q2	2025	Ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteet on hankittava ja saatettava toimintakuntoon. Laitteilla on varmistettava ympäristön pilaavien aineiden pitoisuuksia koskevien tietojen kerääminen, siirtäminen, varastointi ja raportointi. Nämä laitteet on ostettava vasta sen jälkeen, kun kansallinen lennonjohto-

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ohjelma (osa kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman kestävää liikennettä koskevaa komponenttia, joka hyväksyttäneen kesäkuussa 2022) on annettu ohjelmassa esitettyjen tarpeiden perusteella.

D. KOMPONENTTI 4: KESTÄVÄ LIIKENNE

Elpymis- ja palautumissuunnitelman tässä komponentissa käsitellään useita kestävään liikenteeseen liittyviä haasteita älykkään, turvallisen ja osallistavan liikkuvuuden edistämiseksi Romaniassa. Sitä olisi tarkasteltava yhdessä komponentin 10 ”Paikallinen rahasto” kanssa, johon sisältyy täydentäviä toimenpiteitä kestävän liikkuvuuden edistämiseksi kaupunkialueilla.

Tämän komponentin tavoitteena on parantaa Romanian liikennealan kestävyyttä tukemalla sen vihreää ja digitaalista siirtymää. Investointeja tukeviin uudistuksiin sisältyy sääntelymuutoksia, joilla kannustetaan päästötöntä maantieliikennettä, parannetaan valtion omistamien liikennealan yritysten hallintoa, parannetaan liikenneturvallisuutta, edistetään puhdasta julkista liikennettä ja edistetään liikennemuotosiirtymää rautateille ja sisävesille.

Uudistuksilla ja investoinneilla edistetään Romanialle vuosina 2019 ja 2020 annettujen niiden maakohtaisten suositusten noudattamista, joiden mukaan on syytä i) ”aikaistaa toteutusvalmiita julkisia investointihankkeita ja edistää yksityisiä investointeja talouden elpymisen vaalimiseksi” ja ”keskittää investoinnit vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, erityisesti kestävään liikenteeseen” (maakohtainen suositus 3, 2020) ”ottaen huomioon alueelliset erot” (maakohtainen suositus 4, 2019) ii) ”parantaa suurten infrastruktuurihankkeiden valmistelua ja priorisointia ja nopeuttaa niiden toteuttamista” (maakohtainen suositus 4, 2019).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Tieinfrastruktuuriin tehtävät investoinnit keskittyvät TEN-T-ydinverkkoon, edistävät taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta, ja niihin liittyy merkittäviä uudistuksia, joilla vähennetään maantieliikenteen hiilipäästöjä, kehitetään vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria, parannetaan liikenneturvallisuutta ja edistetään puhdasta julkista liikennettä ja liikennemuotosiirtymää.

D.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus

Uudistuksella pyritään tukemaan siirtymistä kestävään ja älykkääseen liikkuvuuteen kehittämällä ja parantamalla Romanian liikennejärjestelmän strategista, oikeudellista ja operatiivista kehystä. Ehdotettu uudistus liittyy paikallisrahaston komponenttiin sisältyviin kestävää kaupunkiliikennettä koskeviin toimenpiteisiin, jotta varmistetaan täydentävyys ja synergia paikallistasolla toteutettujen toimenpiteiden kanssa.

Uudistus koskee muun muassa seuraavia seikkoja:

1.1 Tie hiilestä irtautuminen ”saastuttaja maksaa” -periaatteen mukaisesti

Lainsäädäntöpaketilla pannaan täytäntöön uusi verotusjärjestelmä saastuttaja maksaa -periaatteen ja muiden ympäristöverotuksen periaatteiden mukaisesti. Pakettiin kuuluu i) raskaiden tavara-ajoneuvojen (rekkojen ja muun tyyppisten kuorma-autojen) matkaan perustuvat maksut ja ii) , autokannan (erityisesti pienten autojen/linja-autojen/bussien) uudistamisen kannustusjärjestelmä romutusjärjestelyjen kautta sekä verottamalla kaikkein saastuttavimpien matkustaja-ajoneuvojen omistajia. Uusi maksujärjestelmä on pantava täytäntöön syrjimättömällä tavalla.

Liikenne- ja infrastruktuuriministeriö tekee analyysin, jossa määritellään tarkemmin erityisesti raskaan liikenteen maksujen taso sekä erityiset kannustimet sähkö- ja hybridiajoneuvoille, mukaan lukien kevyet ajoneuvot, tällaisten maksujen asteittaisen käyttöönoton aikataulu, tiemaksujärjestelmään sisällytettävät ajoneuvoluokat, henkilöajoneuvojen saastumisen taso, tieluokat ja Romanian integroidun kansallisen tieverkon kattavuustaso. Lisätulot olisi käytettävä tieverkon ylläpitoon ja kestävään liikenteeseen tehtäviin uusiin investointeihin.

Uudistuksella pyritään myös ylittämään EU:n puhtaita ajoneuvoja koskevassa direktiivissä asetetut julkisten puhtaiden ajoneuvojen hankintojen vähimmäistavoitteet vähintään kolmella prosenttiyksiköllä.

Lainsäädäntöpakettiin on sisällyttävä toimenpiteitä, joilla kannustetaan yksityishenkilöitä, yksityisiä yrityksiä ja julkisia laitoksia käyttämään päästöttömiä ajoneuvoja ja kaluston uusimista koskevia ohjelmia, joilla lisätään Romaniassa rekisteröityjen päästöttömien ajoneuvojen määrää vähintään 100 prosentilla vuoden 2020 alkuperäiseen arvoon verrattuna ja romutetaan 250 000 saastuttavaa ajoneuvoa (EURO 3 tai vähemmän) 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Tärkeä tekijä liikenteen kestävyyden edistämisessä erityisesti kaupunkialueiden ja maiden ilmansaasteiden vähentämisessä on kansallinen ilman pilaantumisen valvontaohjelma, joka olisi pitänyt toimittaa komissiolle huhtikuuhun 2019 mennessä direktiivin (EU) 2016/2284 mukaisesti. Romanian viranomaiset ilmoittivat, että se hyväksytään viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022.[1].

Romanian parlamentin hyväksymä lainsäädäntöpaketti tulee voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024 ja maksujärjestelmän täysimääräinen käyttöönotto 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

1.2 Vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuri

Uudistuksen tavoitteena on kehittää maantieajoneuvojen vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria ja erityisesti asentaa lisää sähköisiä latauspisteitä, jotta saavutetaan vähintään 30 000 latauspistettä 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Elpymis- ja palautumistukivälineestä tuetulla investoinnilla rahoitetaan vähintään 15 283 sähköistä latauspistettä, joista 14 200 pistettä on oltava suurtehoisia latauspisteitä (jotka mahdollistavat sähkön siirtämisen sähköajoneuvoon, jonka teho on yli 22 kW), ja 1 083 pistettä ovat normaalitehoisia latauspisteitä (jotka mahdollistavat sähkön siirtämisen sähköajoneuvoon, jonka teho on enintään 22 kW, lukuun ottamatta laitteita, joiden teho on enintään 3,7 kW).

Julkisen saatavuuden osalta paikallisrahaston komponenttiin sisältyvien 13 200 sähköisen latauspisteen on oltava yleisön saatavilla direktiivin 2014/94/EU 2 artiklan 7 kohdan mukaisesti ja 2 083 pistettä (83 pistettä paikallisrahastokomponentissa ja 2 000 pistettä perusparannusaaltokomponentissa) ovat osittain julkisia/yksityisiä latauspisteitä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

1.3 Tieturvallisuus

[1] Romania ei ole vielä täyttänyt tätä oikeudellista velvoitetta, ja rikkomusmenettely on käynnissä. Kansallisen ilmansuojeluohjelman toimittamispäivän tunnustaminen suunnitelman puitteissa ei tarkoita, että komissio hyväksyy sen. Tämä ei vaikuta meneillään olevaan rikkomiseen, joka koskee kansallisen ilmansuojeluohjelman toimittamatta jättämistä.

Uudistus koostuu kansallisesta tieliikenneturvallisuusstrategiasta, joka sisältää seuraavat uudet toimenpiteet:

1. Turvallisuustarkastus: Liikenneturvallisuuden määrittämistä koskeva tekninen arviointi on optimoitava; Moottoriajoneuvojen teknisen asiantuntemuksen toteuttaminen ja kehittäminen; Sellaisten tutkimus- ja asiantuntijalaboratorioiden perustaminen, jotka kattavat ajoneuvojen seuranta-, tarkastus- ja testausmenetelmät niiden koko käyttöiän ajan;

2. Tieturvallisuusominaisuuksia koskevien tietokantojen kehittäminen katsastusasemilla ja ajoneuvojen korjausyksiköissä; Tiedonkeruumenetelmien ja ensisijaisen tietopohjan kehittäminen keskeisten liikenneturvallisuusindikaattorien analysointia varten;

3. Otetaan käyttöön tiukemmat nopeusrajoitukset vaarallisille osuuksille ja lisätään rikkomuksista määrättävien rangaistusten täytäntöönpanoa;

4. Strategia mustien paikkojen (hotspots) poistamiseksi kansallisten teiden ja moottoriteiden verkosta. Tunnistetut 267 mustaa paikkaa (hotspotit) on poistettava vuoteen 2030 mennessä, ja niistä 129 on tuettava suunnitelmassa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Uudistus pannaan täytäntöön sekundaarilainsäädännöllä ja siihen liittyvien täytäntöönpanotoimenpiteiden voimaantulolla. Nämä toimenpiteet täydentävät paikallisrahaston komponenttiin kuuluvien kaupunkialueiden liikenneturvallisuutta koskevia toimenpiteitä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

1.4 Älykkäitä liikennejärjestelmiä koskeva strategia ja lainsäädäntöpaketti

Uudistuksen tavoitteena on kehittää älykästä liikennejärjestelmää liikenteen tehokkuuden ja turvallisuuden parantamiseksi liikennetietojen digitalisoinnin ansiosta.

Uudistus toteutetaan laatimalla älykkäitä liikennejärjestelmiä koskeva strategia-asiakirja, jonka Romanian hallitus hyväksyy. ITS-strategia on kehitettävä intermodaalisten liikennepolitiikkojen yhteydessä, jotta voidaan vastata multimodaalisten solmukohtien tehokkaan toiminnan tarpeisiin.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä.

1.5 Rautatieinfrastruktuurin kehittäminen ja rautatieliikenteen hallinta

Uudistuksen tavoitteena on lisätä rautateiden tehokkuutta ja kilpailukykyä Romaniassa.

Strategia sisältää nykyaikaistamis- ja kehitystavoitteet, jotka ovat tarpeen ihmisten ja tavaroiden nykyisten ja tulevien liikkuvuustarpeiden täyttämiseksi, sekä yksilöidyt vaatimukset rautatieliikenteen kilpailukyvyn parantamiseksi. Samaan aikaan suunnitellaan toimia rautatieinfrastruktuurin toiminnan nykyaikaistamiseksi, jotta voidaan lisätä rautatieliikenteen suorituskykyä ja tehostaa sen toimintaa rautatieliikenteen kustannusten rajoittamiseksi.

Uudistukseen sisältyy vuoden 2020 lopussa hyväksytty rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategia 2021-2025. Tähän sisältyvät kaikki huolto-, korjaus- ja uudistustyöt, jotka ovat tarpeen olemassa olevan infrastruktuurin kunnostamiseksi ja ylläpitämiseksi sellaisilla suorituskykyparametreilla, jotka ovat tarpeen kilpailukykyisen rautatieliikenteen tukemiseksi kansallisella tasolla.

Toimenpiteeseen sisältyy vuosien 2020-2030 investointiohjelma, jossa asetetaan etusijalle TEN-T-verkon ja Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän (ERTMS) täytäntöönpanoon tehtävät rautatieinvestoinnit ja jossa on mekanismi, joka sisältää selkeät indikaattorit ja kriteerit rautatieinfrastruktuuri-investointien priorisointia varten, sekä tämän mekanismin täytäntöönpanemiseksi ja investointihankkeiden valmistelemiseksi tarvittavat institutionaaliset järjestelyt.

Toimenpiteeseen sisältyy myös strategia ja toimintasuunnitelma ERTMS:n käyttöönottamiseksi vuosina 2025-2030, mukaan lukien seuraavat: Selkeät toimenpiteet ERTMS:n käyttöönottoa ja sertifiointia varten TEN-T-ydinverkossa keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (vuoteen 2030 mennessä) Vastuulliset toimijat; Talousarvioennusteet; Hallinnolliset valmiudet kansallisella tasolla, jotta vastuuelimet voivat hallinnoida täysimääräisesti sertifiointiprosessia kaikilla aloilla, joita niiden rakentaminen koskee, jotta varmistetaan täysimääräinen toimintavalmius.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

1.6 Merenkulkustrategia ja integrointi muihin liikennemuotoihin

Uudistuksen tavoitteena on kehittää edelleen vesiliikennettä (sisävesiväylät ja satamat) Romaniassa kestävää ja älykästä liikkuvuutta koskevan EU:n strategian mukaisesti.

Toimenpiteeseen kuuluu merenkulkustrategian hyväksyminen ja alan kehittämiseen tähtäävien, muihin liikennemuotoihin integroitujen tukitoimien suunnittelu sekä strategian täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen.

Romanian sisävesiväylien (sekä sisävesi- että meriväylät) nykytilanteesta ja Romanian satamien infrastruktuuritilanteesta on tehtävä analyysi, jossa keskitytään siihen, miten alusten ja satamien ympäristönsuojelun tasoa voidaan parantaa ottaen huomioon EU:n laajuiset vaatimukset, kuten vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annettu direktiivi 2014/94/EU. Strategiassa olisi harkittava toimenpiteitä kaikkien satamatoimintojen (päästöt, melu, saasteet) viherryttämiseksi. Tonavan navigoitavuuden edistämiseksi kestävällä tavalla on kehitettävä lähestymistapa, jossa yhdistyvät kestävä infrastruktuuri, vaihtoehtoiset polttoaineet ja digitalisaatio ja jossa otetaan huomioon Tonavan ympäristöherkkyys. On tehtävä ehdotuksia vesiliikenteen infrastruktuurin hallinnointia koskevan oikeudellisen ja institutionaalisen kehyksen muuttamiseksi siten, että tavoitteena on Vesiliikenteen yhdistäminen muihin liikennemuotoihin, satamien (meri- ja sisävesi) ja merenkulun ympäristövaikutusten vähentäminen, suunnitelmien laatiminen intermodaalisten satamien kehittämiseksi ja rahtiliikenteen lisääminen Tonavan alueella 15 prosentilla vuoteen 2026 mennessä kestävällä tavalla.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Investointi 1. Rautateiden infrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on ”modernoida” rautatielinjat (mukaan lukien kiskojen uusiminen, ratapölkky, substraatti, sähköistäminen, siltojen/siltojen yhdistäminen/rakentaminen, ERTMS-taso 2) TEN-T-standardien mukaisesti ja ”uudistaa” (rautateiden, raitiovaunujen ja rikkoutuneiden kivien korvaaminen, jolloin rata saadaan rakentamaan nopeuteen) ja sähköistää tietyt rautatieosuudet. Lisäksi suunnitteilla on 11 pikaista investointia, joilla poistetaan rautatieliikenteen nopeusrajoitukset, lisätään junan nopeutta ja parannetaan rautateiden turvallisuutta. ”Nopeat voittavat” -hankkeet toteutetaan, jotta varmistetaan rautatieliikenteen elinkelpoisuus TEN-T-käytävillä niiden parantamiseen asti. Investoinnin on tuotettava yhteensä 315 kilometriä parannettuja rautatielinjoja, joiden kapasiteetti kasvaa 30 prosenttia, ja asennettava ERTMS 2; 110

km sähköistettyjä ratoja; 2426 km (2163 km yksiraiteisia ”pikavoittoja” koskevia hankkeita + 263 km raiteiden uusiminen) uusituilla rautateillä 15 %:n nopeudella (keskinopeus on vähintään 100 km/h).

Investointi sisältää myös 17 sähköistä keskittämishanketta, jotka toteutetaan kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman kautta. Hankkeet jakautuvat tasapainoisesti Romaniassa ja edustavat todellisia TEN-T-käytäviä tarjoavia rautatieosuuksia. Sähköisen keskittämisen 17 hankkeessa on ratkaistava kapasiteettiongelmia 111 rautatieasemalla, joiden kokonaispituus on yli 973 kilometriä. Tämän seurauksena liikennemäärien arvioidaan kasvavan 10-15 prosenttia. Lisäksi ehdotetuilla sähköistä keskittämistä koskevilla hankkeilla poistetaan tasoristeyksistä tiellä olevat pullonkaulat lyhentämällä huomattavasti odotusaikoja.

Tällä toimenpiteellä ei odoteta olevan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetulla tavalla, kun otetaan huomioon toimenpiteen kuvaus ja elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt lieventävät toimet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Hankkeiden on erityisesti noudatettava täysimääräisesti direktiivin 2011/92/EU mukaisesti päätökseen saatettavassa ympäristövaikutusten arvioinnissa sekä direktiiviin 2000/60/EY ja neuvoston direktiiviin 92/43/ETY liittyvissä asiaankuuluvissa arvioinneissa asetettuja tuloksia ja ehtoja, mukaan lukien vaadittujen lieventävien toimenpiteiden täytäntöönpano. Tällä varmistetaan, että investoinnilla ei ole merkittävää tai peruuttamatonta vaikutusta vesimuodostumiin eikä sillä ole merkittäviä kielteisiä vaikutuksia suojeltuihin luontotyyppeihin ja lajeihin.

Investointien toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026 siten, että 50 prosenttia töistä on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä.

Investointi 2. Rautateiden liikkuva kalusto

Tällä investoinnilla uuteen päästöttömään ja parannettuun rautatiekalustoon pyritään parantamaan rautateiden julkisten henkilöliikennepalvelujen laatua ja siten lisäämään tämäntyyppisen kestävän liikenteen käyttöä maantieliikenteessä liikennemuotosiirtymän kautta.

Uuden rautateiden liikkuvan kaluston on oltava rautateiden henkilöliikenteen harjoittajien saatavilla maksutta julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten nojalla, jotka on tehty täysin asetuksen (EY) N:o 1370/2007 mukaisesti.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

D.2 Avustusmuotoisen tuen seurantaa ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
59	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	Välitavoite	Raskaiden ajoneuvojen (kuorma-autojen) uuden etäisyyteen perustuvan maksujärjestelmän täytäntöönpanoa koskevan lain voimaantulo ja saastuttaja maksaa -periaatteeseen ja vihreään verotukseen perustuvan korkeamman omistajuusveron käyttöönotto useimmille saastuttaville henkilöajoneuvoille (autot/bussit/linja-autot)	Lain voimaantuloon liittyvä säännös				Q2	2023	Lainsäädäntöpaketti, jolla pannaan täytäntöön uusi raskaiden ajoneuvojen (kuorma-autojen) etäisyyteen perustuva maksujärjestelmä ja kaikkein saastuttavimpien matkustaja-ajoneuvojen (autot/bussit/linja-autot) omistusverojen korottaminen saastuttaja maksaa -periaatteen ja vihreän verotuksen periaatteen pohjalta. Ajoneuvojen uuteen latausjärjestelmään on sisällyttävä: - raskaiden ajoneuvojen ajomatkaan perustuvien maksujen erityinen taso ja selkeät perusteet saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti; - puhtaiden/vähäpäästöisten ajoneuvojen ja liikennemuotojen kannustimet; - järjestelmä, jolla estetään eniten saastuttavien ajoneuvojen käyttöä muun muassa verotuksellisilla tai taloudellisilla toimenpiteillä yksityisten henkilöajoneuvojen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										omistajuudesta perittävien verojen tasojen avulla; - tulojen käyttäminen teiden kunnossapidon ja kestävään liikenteeseen tehtävien uusien investointien tukemiseen; - maantieliikenteen (matkustaja- ja tavaraliikenteen) 10 prosentin siirtäminen rautateille vuosina 2020-2026; - maksujärjestelmän täysimääräisen käyttöönoton aikataulu viimeistään vuosineljänneksellä 2-2026.
60	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	Välitavoite	Laki, jolla edistetään puhtaiden ajoneuvojen käyttöä ja kaluston uusimisohjelmia kotimaisissa käyttäjissä, yksityisyrityksissä ja julkisissa instituutioissa,	Lain voimaantulon osoittava säännös saastuttamattomien ajoneuvojen käytön lisäämiseksi ja kaluston uusimisohjelmat				Q2	2024	Lakiin on sisällyttävä taloudellisia ja verotuksellisia kannustimia, joilla - lisättävä päästöttömien ajoneuvojen määrää vähintään 100 prosentilla vuoteen 2025 mennessä verrattuna vuoden 2020 alkuperäiseen arvoon; - romuttaa vähintään 250 000 saastuttavaa ajoneuvoa (EURO 3 tai sitä alemmat) vuoden 2022 ja vuoden 2022 toisen neljänneksen välisenä aikana.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			tulee voimaan.							
61	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	Tavoite	Julkisyhteisöjen hankkimat uudet puhtaat ajoneuvot, jotka ylittävät vähintään 3 prosenttia puhtaita ajoneuvoja koskevan direktiivin kynnysarvot		Osuus (%)	0	3	Q4	2025	Tavoite koskee puhtaiden ajoneuvojen osuutta julkisten laitosten ostamien ajoneuvojen kokonaismäärästä. Tavoitteena on ylittää vähintään kolmella prosenttiyksiköllä puhtaiden ajoneuvojen osuutta kaikista ajoneuvoluokista koskevat hankintojen vähimmäistavoitteet, jotka on asetettu puhtaita ajoneuvoja koskevassa direktiivissä (20 päivänä kesäkuuta 2019 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1161, jolla muutetaan direktiiviä 2009/33/EY) kaudella 2021-2025. Selkeyden vuoksi tämä tarkoittaisi, että kevyille hyötyajoneuvoille asetetaan tavoitteeksi vähintään 21,7 prosenttia, raskaille hyötyajoneuvoille 9 prosenttia ja linja-autoille vähintään 27 prosenttia, kun otetaan huomioon, että puhtaita ajoneuvoja koskevassa direktiivissä Romanialle asetetut hankintojen vähimmäistavoitteet ovat seuraavat:

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										18,7 prosenttia kevyiden hyötyajoneuvojen, 6 prosenttia raskaiden hyötyajoneuvojen ja 24 prosenttia linja-autojen osalta.
62	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	Tavoite	Romutetut ympäristöä pilaavat moottoriajoneuvot (EURO 3 tai sitä alemmat)		Määrä	0	250 000	Q2	2026	Vähintään 250 000 yli 15 vuotta vanhaa saastuttavaa ajoneuvoa (joiden päästönormit Euro 3 tai sitä alemmat) romutetaan vuoden 2022 ja vuoden 2026 puolivälin välisenä aikana.
63	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	Tavoite	Päästöttömien ajoneuvojen määrän lisääminen		Määrä	0	29 500	Q1	2026	Tavoite liittyy päästöttömien ajoneuvojen (sähkö ja vety, sellaisina kuin ne määritellään vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuridirektiivissä 2014/94/EU) määrän kasvuun (M1-henkilöautot, N1-luokan kevyet hyötyajoneuvot; N2 ja N3 – raskaat hyötyajoneuvot, jotka on rekisteröity Romaniassa vuoden 2020 lopun ja vuoden 2025 lopun välisenä aikana. Kansallinen tilastolaitos toimittaa vuoden 2025 loppua koskevat viralliset tiedot Euroopan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										vaihtoehtoisten polttoaineiden seurantakeskukselle seurantaa varten viimeistään vuosineljänneksen 1 2026 lopussa.
64	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuri	Tavoite	Kansallisella tasolla asennetut sähköiset latauspisteet		Määrä	1 836	30 000	Q2	2026	Päästöttömien maantieajoneuvojen sähköisiä latauspisteitä koskeva kansallinen tavoite koostuu seuraavista: a. 1 836 jo olemassa olevaa latauspistettä b. Vuoteen 2030 mennessä kansallisten teiden/moottoriteiden verkkoon on asennettava 2 896 suurtehoista (vähintään 50 kW) latauspistettä (joista 264 sähkölatauspistettä ehdotetaan hätä- ja palautumistukivälineestä rahoitettujen moottoritieverkon kehittämishankkeiden kautta) sähköajoneuvojen latausasemien asentamista Euroopan laajuiseen liikenneverkkoon koskevan C.N.A.I.R-strategian mukaisesti. c. 13 283 latauspistettä, jotka rahoitetaan kehitysministeriön

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										paikallisrahaston komponentista (13 200 suurella teholla toimivaa latauspistettä ja 83 normaalia latauspistettä) jaoteltuina seuraavasti: - latauspisteet läänin asuinkunnissa: 4 000; - latauspisteet muissa kunnissa: 1 876; - latauspisteet kaupungeissa: 1 600; - latauspisteet maaseutualueilla: 5 724. d. 2 000 latauspistettä, jotka rahoitetaan kehitysministeriön kunnostamiseen kannustavasta komponentista (1 000 suurtehopistettä ja 1 000 normaalia tehopistettä); e. vähintään 10 000 muuta suur- ja normaalitehoista latauspistettä, jotka rahoitetaan kansallisista lähteistä, muusta EU:n rahoituksesta (mukaan lukien koheesiopolitiikka) ja/tai yksityisistä lähteistä (myös käyttöoikeussopimusten kautta). Latauspisteiden on sijaittava yleisissä kaupunkisuunnitelmissa/kestävän

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kaupunkiliikenteen suunnitelmissa määritellyillä alueilla asumiseen/sekaalueisiin/palvelualueisiin /kaupallisiin alueisiin/kuljetusalueisiin (mahdollisimman lähellä asukkaita – matkustustarpeiden rajoittamiseksi). Näiden latauspisteiden on sijaittava myös multimodaalisissa paikoissa, jotta voidaan kannustaa työmatkalaisia käyttämään julkista liikennettä. Latauspisteet on asennettava 85-95 prosenttia julkisilla tai osittain julkisilla alueilla; 5-15 prosenttia yksityisissä rakennuksissa.
65	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Liikenneturvallisuus	Välitavoite	Kansallisen tieliikenneturvallisuusstrategian hyväksyminen	Strategian hyväksyminen hallituksen päätöksellä (sekundaarilainsäädäntö) ja sen täytäntöönpanon aloittaminen				Q2	2022	Kansallisessa tieliikenneturvallisuusstrategiassa vuosiksi 2021-2030 pannaan täytäntöön EU:n tieliikenneturvallisuuspolitiikan puitteet 2021-2030 ja ”Vision Zero” EU:n säännöt ja suuntaviivat, joiden tavoitteena on vähentää liikennekuolemien määrää vuoteen 2050 mennessä lähelle nollaa. Välitavoitteena Romania on saavuttamassa EU:n

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tavoitteen vähentää uhrien (kuolemien ja vakavien loukkaantuneiden) määrää 50 prosentilla vuoden 2019 perustasosta vuoteen 2030. Strategia on suunnattava yhdennetyllä ja monialaisella tavalla kaikille liikenneturvallisuuteen osallistuville toimijoille, ja siihen on sisällyttävä - sääntöjen noudattamista koskevien sääntöjen täytäntöönpano, lain rikkomisesta määrättävät ankarammat seuraamukset; - nopeusrajoitusten alentaminen tietyillä alueilla tai tietyillä teillä riippuen onnettomuuksia koskevista tiedoista/riskianalyyseistä ja parhaista käytännöistä EU:n tasolla, nopeudenhallintajärjestelmän ja pakollisten turvaominaisuuksien käyttöönotto, liikennesääntöjen tarkistaminen, mukaan lukien vaaralle alttiiden käyttäjien asettaminen etusijalle, - mustien/kuumapaikkojen vähentäminen sekä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kaupunkiympäristössä että kaupunkien välillä, mukaan lukien erityinen investointitoimintasuunnitelma mustien/kuumapaikkojen määrän vähentämiseksi 129:llä vuoden 2021 ensimmäisellä 267 mustalla/hot spotilla; - poistetaan asteittain vanhat/puutteelliset ajoneuvot kansallisesta rekisteristä, lisätään turvallisuustarkastuksia ja -tarkastuksia; - koulutus, tiedotuskampanjat; - lainsäädäntöjärjestelmän yhdentäminen ja älykkäiden liikennejärjestelmien uudistaminen. Romanian hallituksen on hyväksyttävä älykkäitä liikennejärjestelmiä (ITS) koskeva strategia —asiakirja. ITS-strategia on kehitettävä intermodaalisten liikennepolitiikkojen yhteydessä, jotta multimodaaliset solmukohdat toimisivat tehokkaasti. Liikenneturvallisuusstrategian ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										keskeisten suorituskykyindikaattoreiden seurannasta vastaava yksikkö on määriteltävä selkeästi ja otettava käyttöön.
66	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Liikenneturvallisuus	Välitavoite	Liikenneturvallisuuslain voimaantulo – liikenneturvallisuuteen liittyvien rikkomusten seurantaa, täytäntöönpanoa ja seuraamuksia koskeva lainsäädäntö	Lain säännös, joka osoittaa liikenneturvallisuuslain voimaantulon				Q4	2022	Tehdään seuraavat tieliikenneturvallisuutta edistävät lainsäädäntömuutokset: - sääntöjen noudattamista koskevien sääntöjen täytäntöönpano, lain rikkomisesta määrättävät ankarammat seuraamukset; - liikennerikkomusten seuranta automaattisilla laitteilla (videokamerat, sensorit); - nopeusrajoitusten alentaminen tietyillä alueilla tai tietyillä teillä riippuen onnettomuuksia koskevista tiedoista/riskianalyyseistä ja parhaista käytännöistä EU:n tasolla, nopeudenhallintajärjestelmän ja pakollisten turvaominaisuuksien käyttöönotto, liikennesääntöjen tarkistaminen, mukaan lukien vaaralle alttiiden käyttäjien asettaminen etusijalle;

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										- poistetaan asteittain vanhat/puutteelliset ajoneuvot kansallisesta rekisteristä, lisätään turvallisuustarkastuksia ja -tarkastuksia. Tieliikenneturvallisuuden yleistavoitteena on tieliikenneonnettomuuksien kuolonuhrien vähentäminen 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä vuoteen 2019 mennessä EU:n tieliikenneturvallisuuspolitiikan puitteiden 2021-2030 mukaisesti.
67	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/tieturvallisuus	Tavoite	Asennetut ja toiminnalliset laitteet, joilla parannetaan nopeuden valvontaa ja liikenneturvallisuussääntöjen noudattamista		Määrä	0	1 800	Q4	2024	On asennettava 1 000 nopeudentarkistusjärjestelmää, 300 siirrettävää tutkaa ja 500 kameraa, jotka toimivat. Nopeudentarkistusjärjestelmät ovat tieturvallisuusinfrastruktuuri, joka koostuu ajoneuvon nopeuden rajoittamisen rakenteista. Tieliikennepoliisi käyttää liikkuvia tutkalaitteita sen mukaan, millä aloilla nopeusrikkomuksia on eniten, ja kamerat toimivat liikennerikkomusten

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										automaattisena kirjaamisena. Ne sijoitetaan ensisijaisesti 267 mustaan pisteeseen/kuumakohtaan.
68	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/tieturvallisuus	Tavoite	Liikenneonnettomuuksien uhrien (vakavasti loukkaantuneiden ja kuolleiden) määrän vähentäminen 25 prosentilla vuoden 2019 perustasoon verrattuna		Osuus (%)	100	75	Q1	2026	Tavoitteena on vähentää (vakavasti loukkaantuneiden ja kuolleiden) uhrien (vakavasti loukkaantuneiden ja kuolleiden) vuotuista määrää vähintään 25 prosenttia vuonna 2025 verrattuna vuoden 2019 perustasoon tieliikenneonnettomuuksissa koko maassa. Tämä johtuu tieturvallisuusuudistuksesta, kattavasta toimintasuunnitelmasta ja Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelman puitteissa tuetuista liikenneturvallisuusinvestoinneista. Kansallinen tilastolaitos ilmoittaa vuoden 2025 lopun viralliset tiedot viimeistään vuosineljänneksen 1 2026 lopussa.
69	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja tieliikenneturvallisuus/rautatieinfrastruktu	Välitavoite	Rautatieinfrastruktuurin kehittämistä vuosina 2021-2025 koskevan	Rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategian hyväksyminen hallituksen				Q4	2021	Hyväksytyssä strategiassa ja toimintasuunnitelmassa on yksilöitävä vastuuviranomaiset/toimijat, täytäntöönpanon määräajat, määrärahat ja indikaattorit. Samalla liikenne- ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	urin kehittäminen ja rautatieliikenteen hallinta		strategian hyväksyminen ja toimintasuunnitelman soveltaminen	päätöksellä nro 985/2020 (sekundaarilainsäädäntö), toimintasuunnitelman hyväksyminen ja täytäntöönpanon aloittaminen						infrastruktuuriministeri määrittelee yhdessä C.N.C.F. C.F.R. SA:n kanssa mekanismin, joka sisältää selkeät indikaattorit ja kriteerit rautateiden infrastruktuuri-investointien priorisointia varten, sekä tämän mekanismin täytäntöönpanon ja investointihankkeiden valmistelun edellyttämät institutionaaliset järjestelyt. Rautatieinfrastruktuurin kehittämistä vuosina 2021-2025 koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen. Suunnitelmaan on sisällyttävä - järjestelmä, jossa on indikaattoreita investointien priorisointia varten; - hankkeen valmistelusta vastaava rakenne; - toimenpiteet rautateiden tavaraliikenteen lisäämiseksi vähintään 25 prosenttia vuonna 2026 vuoteen 2020 verrattuna; - erityistoimenpiteet, joilla pyritään saavuttamaan tavoite rautateiden matkustajamäärän lisäämisestä keskimäärin 25 prosentilla vuoden

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										2021 perustasoon verrattuna; - toimenpiteet äskettäin hankitun liikkuvan kaluston käytön lisäämiseksi; - toimenpiteet matkustajien siirtämiseksi linja-autoista/minibusseista rautateille sukkulareiteillä. Liikenne- ja infrastruktuuriministeriö hyväksyy myös liikenneinfrastruktuurin kehittämistä kaudella 2020-2030 koskevan investointisuunnitelman, jossa asetetaan etusijalle rautatieinvestoinnit ja ERTMS:n käyttöönotto elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti ja saatetaan rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategia ajan tasalle kaikkien käytettävissä olevien rahoituslähteiden perusteella .
70	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja tieliikenneturvallisuus/rautatieinfrastruktuurin kehittäminen ja	Välitavoite	Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän (ERTMS) kansallisen toimintasuunnitel	Toimintasuunnitelman hyväksyminen ja täytäntöönpano				Q4	2025	Välitavoite liittyy uuden ERTMS-toimintasuunnitelman toteuttamiseen vuoteen 2025 mennessä. Toimintasuunnitelmaan on sisällyttävä: - selkeät vaiheet ERTMS:n käyttöönottoa ja sertifiointia varten

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	rautatieliikenteen hallinta		man julkaiseminen ja täytäntöönpano							TEN-T-ydinverkossa keskipitkällä (2025) ja pitkällä aikavälillä (vuoteen 2030 mennessä) - Vastuulliset toimijat; - talousarvioarviot; - ilmoitettujen laitosten hallinnolliset valmiudet kansallisella tasolla, jotta ERTMS-sertifiointiprosessia voidaan hallinnoida täysimääräisesti kaikilla suunnitelluilla aloilla niiden rakentamisen aikataulussa täyden toimintavalmiuden varmistamiseksi.
71	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Merenkulkustrategia	Välitavoite	Merenkulkustrategian hyväksyminen	Merenkulkustrategian hyväksyminen hallituksessa				Q2	2023	Merenkulkustrategian kehittäminen ja hyväksyminen. Merenkulkustrategian täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen. Alusten investointiprioriteettioppaan laatiminen ja hyväksyminen. Merenkulkustrategiaan on sisällyttävä: Romanian sisävesiväylien (sisävesiväylät ja meriväylät) nykytilanteen ja Romanian satamien infrastruktuuritilanteen analysointi; Romanian merenkulkualan hankkeiden

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										analysointi; Analyysi vuosien 2027, 2030, 2035 ja 2050 tulevista suuntauksista ja skenaarioista; Analyysissä keskitytään siihen, miten alusten ja satamien ympäristönsuojelun tasoa voidaan parantaa ottaen huomioon EU:n tason vaatimukset, kuten vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annettu direktiivi 2014/94/EU; Vaikka on tärkeää, että aluksille toimitetaan ympäristöystävällisiä polttoaineita (erityisesti maasähkön avulla), strategiassa on tarkasteltava toimenpiteitä kaikkien satamatoimintojen (päästöt, melu, saasteet) viherryttämiseksi. Tonavan navigoitavuuden edistämiseksi kestävällä tavalla tarvitaan lähestymistapaa, jossa yhdistyvät kestävä infrastruktuuri, vaihtoehtoiset polttoaineet ja digitalisaatio ja jossa otetaan huomioon Tonavan ympäristöherkkyys. On tehtävä ehdotuksia

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										meriliikenneinfrastruktuurin hallinnointia koskevan oikeudellisen ja institutionaalisen kehyksen muuttamiseksi siten, että tavoitteena on Integroidaan vesiliikenne muihin liikennemuotoihin, laaditaan intermodaalisatamien kehittämissuunnitelmia ja lisätään tavaraliikennettä Tonavan alueella 15 prosentilla vuoden 2022 lopusta vuoden 2026 loppuun kestävällä tavalla.
72	Investointi 1. Rautateiden infrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	Välitavoite	Sopimusten allekirjoittaminen 50 prosentille rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistamiseen, parantamiseen ja uudistamiseen liittyvistä töistä	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Tavoite koskee tarjouskilpailun voittaneiden yritysten kanssa tehtäviä sopimuksia, jotka vastaavat 50:tä prosenttia rautateiden rakentamis- ja valvontatöistä seuraavasti: - Rautatiekiskojen nykyaikaistaminen, sähköistäminen, ERTMS Arad–Timişoara–Caransebeş; - Rautatieratojen parantaminen, sähköistäminen, ERTMS Cluj-Napoca- Episcopia Bihor -osuudella; - Rautatieratojen sähköistäminen ja uudistaminen: Constanta-Mangalia ja Videle-Giurgiu.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Uudistusinvestoinnit kattavat seuraavat budjettikohdat: • Bukarest – Pitești – TEN-T Comprehensive; • Reșița – Voiteni — yhteys TEN-T-ydinkäytävään. Investointiin on sisällyttävä myös joukko ”Quick Wins” -hankkeita, joilla poistetaan nopeusrajoituksia ja rajoituksia seuraavilta osuuksilta: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina – Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași. Tarjouskilpailumenettely on toteutettava noudattaen asiakirjaa L98/2016 ja sen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										myöhempiä muutoksia, joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä. Hankintasopimusten tekemisessä on noudatettava avoimia ja kilpailuun perustuvia tarjouskilpailuja sekä hyväksyttävä asiaa koskevat luvat, tehtävä ympäristövaikutusten arviointi (mukaan lukien vesipolitiikan puitedirektiivin mukaisesti tarvittavat arvioinnit) ja asianmukaiset arviointilausunnot (osa luontotyyppidirektiiviä), jotka on sisällytetty investointien suunnitteluun, ja varmistettava, että noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01).
73	Investointi 1. Rautateiden infrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	Välitavoite	Sopimusten allekirjoittaminen sataprosenttisesti rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistamiseen, parantamiseen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2023	Tavoite koskee seuraavien sopimusten allekirjoittamista voittaneiden yritysten kanssa: - Rautatiekiskojen nykyaikaistaminen, sähköistäminen, ERTMS Arad–Timişoara–Caransebeş; - Rautatieratojen parantaminen,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			ja uudistamiseen liittyvistä töistä							sähköistäminen, ERTMS Cluj-Napoca- Episcopia Bihor -osuudella; - Rautatieratojen sähköistäminen ja uudistaminen: Constanta-Mangalia ja Videle-Giurgiu. Uudistusinvestoinnit kattavat seuraavat budjettikohdat: • Bukarest – Pitești – TEN-T Comprehensive; • Reșița – Voiteni — yhteys TEN-T-ydinkäytävään. Investointi sisältää myös Quick Wins -hankkeita, joilla poistetaan nopeusrajoituksia ja -rajoituksia seuraavilta osuuksilta: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria;

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										• Pitești – Slatina – Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași. Tarjouskilpailumenettely on toteutettava noudattaen asiakirjaa L98/2016 ja sen myöhempiä muutoksia, joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä. Hankintasopimusten tekemisessä on noudatettava avoimia ja kilpailuun perustuvia tarjouskilpailuja sekä hyväksyttävä asiaa koskevat luvat, tehtävä ympäristövaikutusten arviointi (mukaan lukien vesipolitiikan puitedirektiivin mukaisesti tarvittavat arvioinnit) ja asianmukaiset arviointilausunnot (osa luontotyyppidirektiiviä), jotka on sisällytetty investointien suunnitteluun, ja varmistettava, että noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01).
74	Investointi 1.	Tavoite	Rakennustöiden		Osuus	0	50	Q4	2024	Tavoite viittaa siihen, että 50 prosenttia

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	Rautateiden infrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen		loppuun saattaminen vähintään 50 prosentille kaikista rautateiden infrastruktuuri-investoinneista.		(%)					rautateiden infrastruktuuri-investoinneista on saatu valmiiksi väliaikaisesti, mitattuna prosenttiosuutena loppuun saatetuista töistä (jotka on varmennettu valvontaraportissa) seuraavien osalta: - Nykyaikaistaminen, sähköistäminen, ERTMS Arad–Timişoara–Caransebeş; - ERTMS-järjestelmän parantaminen, sähköistäminen rataosuudella Cluj-Napoca – Episcopia Bihor; - Rautatieratojen sähköistäminen ja uudistaminen: Constanta-Mangalia ja Videle-Giurgiu. Uusimisinvestointien on katettava seuraavat radat: • Bukarest – Piteşti – TEN-T Comprehensive; • Reşiţa – Voiteni — yhteys TEN-T-ydinkäytävään. Investointi sisältää myös ”Quick Wins” -hankkeita, joilla poistetaan rajoituksia ja nopeusrajoituksia seuraavilta

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										osuuksilta: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica; • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina – Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași.
75	Investointi 1. Rautateiden infrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	Tavoite	Uuden tai parannetun rautateiden infrastruktuurin kilometrit		Kilometriä (km)	0	2 851	Q2	2026	Tavoitteena on - 315 kilometriä parannettuja ratoja, joilla kapasiteettia lisätään 30 prosenttia, ja ERTMS:n tason 2 ratoja asennettu; - 110 km:n sähköistetyt ja uudistettavat rautatielinjat, joiden nopeus on 15 % suurempi (keskinopeus vähintään 100 km/h); - 2426 km (rautateiden ”nopeita voiteja” koskevien hankkeiden

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kokonaispituus 2163 km + 198 km Bukarestin ja Piteștin välisen osuuden uusiminen + 65 km Reșita-Voteni-osuuden uusiminen) uusituilla rautateillä 15 %:n nopeudella (keskinopeus vähintään 100 km/h). Tavoite koskee uusien ja parannettujen rautateiden kilometrimäärää, jota täydennetään hankintaviranomaisen hyväksymisilmoituksella ja joka on toteutettava TEN-T-standardien ja yte:ien mukaisesti: - Rautatiekiskojen nykyaikaistaminen, sähköistäminen, ERTMS Arad–Timișoara–Caransebeș; - ERTMS-järjestelmän parantaminen, sähköistäminen Cluj-Episcopia Bihor -osuudella. - Kahden edellä mainitun hankkeen osalta työt käsittävät koko ERTMS:n radalla olevina asennuksina ja eurooppalaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuuden edellyttämän sertifioinnin, joka on saatettava päätökseen samaan aikaan kuin itse

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										investointi. - Uudistaminen ja sähköistäminen: Constanta-Mangalia ja Videle-Giurgiu. Investointien peruskorjausprosessi kattaa seuraavat toimintalinjat: • Bukarest – Pitești – TEN-T Comprehensive; • Reșița – Voiteni — yhteys TEN-T-ydinkäytävään. Investointiin on sisällyttävä ”Quick Wins” -hankkeita, joilla poistetaan nopeusrajoitukset ja -rajoitukset seuraavilta osin: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica; • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria;

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										• Pitești – Slatina – Craiova; • Coşlariu – Teiuş – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași. Direktiivin 2011/92/EU mukaisen ympäristövaikutusten arvioinnin mukaisten lupamenettelyjen noudattamisesta on toimitettava todisteet sen varmistamiseksi, että noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01). Asianomaisten vesimuodostumien hyvä ekologinen tila/potentiaali vesipuitedirektiivin 2000/60/EY vaatimusten mukaisesti on saavutettava/säilytettävä ja osoitettava uusimpien asiaa koskevien tietojen perusteella. ERTMS:n radanvarsijärjestelmä olisi sertifioitava eurooppalaista yhteentoimivuutta varten.
76	Investointi 2. Rautateiden liikkuva kalusto	Välitavoite	Sopimusten allekirjoittaminen avointen ja	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2023	Välitavoite liittyy liikenne- ja infrastruktuuriministeriön ja tarjouskilpailun voittaneiden yritysten

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			kilpailuun perustuvien tarjouskilpailujen perusteella.							välisiin sopimuksiin liikkuvan kaluston toimittamisesta: 20 EMU (sähköiset monitoimiyksiköt – RE-IR – Electric Interregio – kaukojunat, joissa on kuusi yksikköä), 12 H-EMU (Hydrogen Electric Multiple Units, jossa 3+ 1 yksikköä), nykyaikaistettu päästötön liikkuva kalusto: 55 veturivaunua ja 139 vaunua, 16 uutta neliakselista sähköistä veturia, joissa ERTMS/European Train Control System (ETCS) ja 20 hydraulisen vaihtoveturin muuntaminen kytketyissä sähkövetureissa, avointen ja kilpailuun perustuvien tarjouskilpailujen jälkeen.
77	Investointi 2. Rautateiden liikkuva kalusto	Tavoite	Käytössä oleva uusi sähköinen liikkuva kalusto		Määrä	0	262	Q2	2026	Seuraavien käyttöönotto: — 20 EMU (sähköiset monitoimiyksiköt – RE-IR – Electric Interregio – kaukojunat, joissa on kuusi yksikköä) ja 12 H-EMU (Hydrogen Electric Multiple Units, jossa 3+ 1 yksikköä) — 55 uudenaikaistetut sähköveturit, joiden nopeus on 160 km/h ja enintään 16 vaunun hinaus;

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										— 16 uudet sähköveturit, joissa on neljä akselia ja joiden ERTMS-järjestelmä kykenee saavuttamaan 160 km/h:n nopeuden ja vetävät enintään 16 vaunua; — 20 vaihtoveturit, jotka on muutettu dieselvirrasta sähkövirraksi, ja pistorasiat; — 139 uudistettua (30 nukkuriautoa, makuuvaunua, ravintola- ja bistro-vaunua ja 109 luokkavaunua InterCity-, InterREGIO- ja Regio-junia varten). Investoinnin tehokkuuden maksimoimiseksi kaikkea uutta hankittua liikkuvaa kalustoa on käytettävä TEN-T-verkossa ensisijaisesti parannetuilla radoilla.

D.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 2. Liikenteen tulosperusteinen laadunhallinta – institutionaalisten valmiuksien ja yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa liikenneinvestointien ja -palvelujen laatua parantamalla liikennealalla toimivien valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää ja suorituskykyä erityisesti tie-, rautatie- ja metroyritysten osalta.

Huhtikuussa 2021 voimaan tulleella lainsäädännöllä perustettiin uusi yritys C.N.I.R. S.A. (kansallinen tieinfrastruktuuriyhtiö), jonka tehtävänä on hallinnoida teihin tehtäviä investointeja ja varmistaa hankkeiden toteuttaminen teknisestä ja taloudellisesta dokumentaatiovaiheesta, tarjouskilpailumenettelyistä ja tehokkaasta rakentamisesta aina teiden käyttöönottoon. Tämän on mahdollistettava tietyn yksikön (C.N.I.R) keskittäminen uusien tieinvestointien tehokkaaseen hallinnointiin ja priorisointiin, kun taas toisen yksikön (C.N.A.I.R) on keskityttävä olemassa olevan tieverkon hallinnointiin ja ylläpitoon. Kolmen vuoden siirtymäkauden aikana C.N.A.I.R. (kansallinen tieinfrastruktuurihallinto) ja C.N.I.R. toteuttavat samanaikaisesti investointihankkeita, kunnes C.N.I.R. on täysin toiminnassa.

Liikennealan valtionyhtiöiden hallituksen jäsenten valintaa ja nimittämistä on parannettava avoimilla ja kilpailuun perustuvilla menettelyillä, ja palkkojen ja palkkioiden on oltava keskeisten tulosindikaattoreiden mukaisia.

OECD:n (Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö) standardien mukaisen taloudellisen ja toiminnallisen suorituskyvyn riippumattoman arvioinnin perusteella on pantava täytäntöön suositukset C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R. (Compania Namională de Căi Ferate), C.F.R. Călători ja Metrorex suoritusten parantamiseksi. Riippumattoman arvioinnin suorittamiseksi liikenne- ja infrastruktuuriministeriö tekee sopimuksen tai valitsee kilpailuun perustuvilla julkisilla hankinnoilla kansainvälisen rahoituslaitoksen tai kansainvälisen tilintarkastusyrityksen, joka on tunnustettu valtionyhtiöiden suorituskyvystä ja asiantuntemuksesta. Riippumattoman arvioinnin suositukset on pantava täytäntöön viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023.

Uudistuksella varmistetaan naisten tasapuolinen edustus kaikissa uudistusprosesseissa ja sen täytäntöönpanoon liittyvissä organisaatiorakenteissa. Sen tavoitteena on myös parantaa naisten edustusta tämän uudistuksen kohteena olevien yritysten päätöksentekoasemissa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Investointi 3. Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa tieinfrastruktuurin laatua ja tehokkuutta tietyillä TEN-T-verkon osuuksilla sekä edistää taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta erityisesti vähemmän kehittyneillä ja syrjäisillä alueilla.

Uudet moottoritiet rakennetaan yhteensä 429 kilometrin pituiseksi seuraavasti:

- A7 – Ploiești-Pașcani (319 km)
- A8 – Târgu-Mureș-Miercurea Nirajului ja Leghin-Târgu Neamț (Moțca) (59 km);
- A1 – Marginea-Holdea (9 km)

• A3 – Nădăşelu-Poarta Sălajului (42 km).

Kaikki moottoritiet on rakennettava TEN-T-standardien mukaisesti, niiden on täytettävä ympäristövaikutusten arviointia koskevat vaatimukset, lausunnot ja ehdot (osa luontotyyppidirektiiviä) ja sisällytettävä ne suunnitteluun (osa luontotyyppidirektiiviä), ja niihin on sisällytettävä uusia teknisiä määräyksiä, joilla rajoitetaan pilaantumista, parannetaan turvallisuutta ja edistetään liikenteen tehokkuutta.

Uusien valtateiden rakentamisessa on oltava seuraavat ominaisuudet: Pakolliset tekniset standardit Euroopan laajuista liikenneverkkoa koskevien vaatimusten mukaisesti, sähköisten latausasemien rakentaminen, turvallisten pysäköintialueiden rakentaminen, liikenteen tehokkuuden ja turvallisuuden parantamiseen tähtäävien digitalisointiratkaisujen käyttöönotto, metsäverhojen asentaminen ja työt liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Tällä toimenpiteellä ei odoteta olevan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetulla tavalla, kun otetaan huomioon toimenpiteen kuvaus ja elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt lieventävät toimet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Kaikki moottoritieosuudet on rakennettava TEN-T-standardien mukaisesti, niiden on oltava ympäristövaikutusten arvioinnin vaatimusten mukaisia, niiden suunnittelussa on oltava asianmukainen arviointi (osa luontotyyppidirektiiviä) ja niihin on sisällyttävä uusia teknisiä ominaisuuksia saastumisen rajoittamiseksi ja liikenteen digitalisoimiseksi (metsäverhot, äänenvaimennuspaneelit, sähkölatausasemat, älykäs liikennejärjestelmä, tieliikenneturvallisuus). ”Ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen on varmistettava seuraavilla liitännäistoimenpiteillä:

- tieinvestointien kytkeminen vähintään 30 000 sähkölatauspisteen asentamiseen, kuten tämän komponentin uudistuksessa 1, komponentin 10 investoinnissa 2 (”Paikallinen rahasto”) ja komponentin 5 (perusparannusaalto) investoinnissa 1 todetaan;

- Tämän komponentin uudistus 1, jossa otetaan käyttöön Raskaiden tavarankuljetusajoneuvojen (kuorma-autojen ja muuntyyppisten kuorma-autojen) matkaperusteiset maksut; Saastuttavimpien henkilöautojen omistajuutta koskevat paikalliset verotustoimenpiteet; Ja iii) Romaniassa rekisteröityjen päästöttömien sähköajoneuvojen määrän lisääminen 29 500:lla vuosina 2020-2025;

- Tämän komponentin uudistus 1, jossa tarjotaan taloudellisia ja verotuksellisia kannustimia päästöttömien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen määrän lisäämiseksi ja vähintään 250 000:n saastuttavan ajoneuvon romuttamiseksi (EURO 3 tai pienempi).

- Tämän komponentin uudistus 1, joka kattaa rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategian ja merenkulkustrategian sekä yhdentämisen muihin liikennemuotoihin, joilla tuetaan siirtymistä maanteiltä rautateille ja/tai sisävesiväylille:

- Komponentin 10 ”Paikallinen rahasto” uudistus 4, johon sisältyy toimenpiteitä, joilla edistetään julkisen liikenteen kaluston uudistamista puhtailla ajoneuvoilla, parannetaan liikenneturvallisuutta ja turvataan kansalliset vähimmäislaatuvaatimukset kaupunki- ja maaseutualueilla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 4. Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa

Investoinnin tavoitteena on laajentaa Bukarestin kunnan maanalaista liikenneverkkoa 5,2 kilometrillä ja rakentaa 7,5 kilometriä maanalaista liikenneverkkoa Cluj-Napocaan. Hankkeilla on edistettävä puhtaan julkisen liikenteen käytön lisäämistä ja siten vähennettävä ilman pilaantumista, päästöjä ja ruuhkia näillä kaupunkialueilla. Investointiin on sisällyttävä liikuntaesteisille tarkoitettuja palveluja, ja sen on oltava näkövammaisten käytettävissä.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

D.4 Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
78	R2 Liikenteen tulosperusteinen laadunhallinta – institutionaalisten valmiuksien ja yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	Välitavoite	Romanian Highways and National Roads – S.A. -yhtiön (C.N.A.I.R.) rakenneuudistuksesta ja National Road Investment Company – S.A.:n (C.N.I.R.) perustamisesta annetun kiireellisen asetuksen nro 55/2016 hyväksymistä koskevan lain nro 50/2021 voimaantulo	Lain nro 50/2021 voimaantuloa osoittava säännös				Q2	2021	C.N.A.I.R:n uudistamista koskevan lainsäädännön voimaantulo ja uuden Road Investment Project Management Companyn (C.N.I.R.) perustaminen. Parlamentti hyväksyi lain, ja se tuli voimaan huhtikuussa 2021. Lainsäädännön (perus- ja sekundaarilainsäädännön) lisäksi koko sääntelypaketti (ohjeet, hallituksen päätökset, johtoryhmien kanssa allekirjoitetut hallintosopimukset) sisältää - Selkeät tulosindikaattorit, jotka on mukautettu hallintoneuvoston toimeksiantoihin ja keskeisiin tulosindikaattoreihin, seuraamukset ja kannustimet, jos vaatimuksia ei noudateta, jotta voidaan arvioida molempien yritysten taloudellista suorituskykyä (tulot, kannattavuus, valtion talousarvion osallistuminen) ja tarjottujen palvelujen suorituskykyä (esim.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										käyttäjätyytyväisyyskyselyn avulla); - Yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevat standardit O.E.C.D:n kehyksen mukaisesti (ammatilliset johtokunnat, jotka valitaan avoimella, kilpailuun perustuvalla ja läpinäkyvällä menettelyllä). Primaari- ja sekundaarilainsäädäntöä on muutettava yrityksen toiminnan tehostamiseksi ja C.N.A.I.R:n valtuuksien ja institutionaalisten mekanismien muuttamiseksi. Erityisesti C.N.A.I.R:n on säilytettävä nykyiset teiden kunnossapitoon liittyvät tehtävät sekä olemassa olevat investoinnit sekä suurten että pienten hankkeiden tasolla. C.N.A.I.R:n ja C.N.I.R:n on toteutettava samanaikaisesti investointihankkeita, kunnes C.N.I.R. on täysin toiminnassa ja kaikki suuret investointihankkeet kuuluvat C.N.I.R:n hallinnointiin.
79	R2 Liikenteen tulosperusteinen	Välitavoite	C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R.,	Sidosryhmien yleiskokouksen				Q4	2022	Liikennealan valtion omistamien yritysten (C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R.,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	laadunhallinta – institutionaalisten valmiuksien ja yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen		Metrorex, C.F.R.Călătorin johtokunnan jäsenten valinta ja nimittäminen.	vahvistamat toimeksiannot ja ministerien päätös						Metrorex, C.F.R.Călători) johtokunnan jäsenet valitaan ja nimitetään - avoimella ja kilpailuun perustuvalla menettelyllä, - toimikausi kestää neljä vuotta sen varmistamiseksi, että keskipitkän ja pitkän aikavälin tehokkuussuunnitelmat pannaan täytäntöön; - hallintoneuvoston jäsenille maksettavat palkkiot perustuvat tulosindikaattoreihin, jotka liittyvät pitkän aikavälin taloudelliseen kestävyyteen (KPI, joka on merkityksellinen kunkin yrityksen profiilin kannalta) ja kunkin yrityksen tarjoaman palvelun tulokseen (esim. asiakastyytyväisyyskyselyn perusteella); - hyvän hallintotavan periaatteiden mukaisesti noudattaen valtion omistamia yrityksiä koskevaa uudistusta, jolla muutetaan lakia 111/2016.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
80	R2 Liikenteen tulosperusteinen laadunhallinta – institutionaalisten valmiuksien ja yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	Välitavoite	Keskeisten suositusten täytäntöönpano C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., Călătorin ja Metrorexin taloudellisen ja operatiivisen suorituskyvyn parantamiseksi	Tärkeimmät suositukset pannaan täytäntöön				Q2	2023	Sen jälkeen kun riippumaton arviointi C.N.A.I.R:n, C.N.I.R:n, C.F.R:n (Compania Naţională de Căi Ferate), C.F.R. Călătorin ja Metrorexin taloudellisesta ja operatiivisesta tuloksellisuudesta on saatu päätökseen OECD:n standardien mukaisesti, arvioinnin tärkeimmät suositukset on pantava täytäntöön. Liikenne- ja infrastruktuuriministeriö valitsee riippumatonta arviointia varten tarjouskilpailumenettelyllä kansainvälisen rahoituslaitoksen tai kansainvälisen tilintarkastusyrityksen, joka on tunnustettu valtion omistamien yritysten toiminnan pätevyytensä ja asiantuntemuksensa perusteella. C.N.A.I.R:n, C.F.R:n, Călătorin ja Metrorexin taloudellisesta ja operatiivisesta tuloksellisuudesta on tehtävä riippumaton arviointi OECD:n standardien mukaisesti. Arvioinnin tärkeimmät suositukset on pantava täytäntöön.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
81	R2 Liikenteen tulosperusteinen laadunhallinta – institutionaalisten valmiuksien ja yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	Tavoite	Rautateiden suorituskyvyn parantuminen junien täsmällisyyden osalta		Osuus (%)	0	20	Q4	2025	Tavoitteena on virallisten julkaistujen tilastojen perusteella vähentää vähintään 20 prosenttia niiden junien prosenttiosuutta, jotka ovat myöhässä yli 30 minuuttia vuosien 2020-2025 perustasosta. Vuoden 2021 loppuun mennessä on tehtävä analyysi viivästyksistä kärsivien junien määrän perustason määrittämiseksi.
82	I3 Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus	Välitavoite	Sopimusten allekirjoittaminen sataa prosenttia urakoista avointen ja kilpailuun perustuvien tarjouskilpailujen ja saatujen lupien perusteella sekä ympäristövaikutusten arviointia ja asianmukaista arviointia (osa luontotyyppidirektiiviä) koskevia	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2023	Välitavoite liittyy sellaisten sopimusten allekirjoittamiseen, jotka koskevat A1-, A3-, A7- ja A8-alueiden TEN-T-verkon moottoritieosuuksien rakentamista ja valvontaa: • A7 – Ploiesti-Pascani; • A8 – Târgu-Mures-Miercurea Nirajului ja Leghin-Târgu Neamț (Moțca); • A1 – Marginea-Holdea; • A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului. Jotta voidaan noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), kaikki moottoritieosuudet on

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			lausuntoja, jotka on annettu ja sisällytetty investointien suunnitteluun							rakennettava TEN-T-standardien mukaisesti, niiden on oltava ympäristövaikutusten arviointia koskevien vaatimusten mukaisia, niihin on sisällytettävä asianmukainen arviointi (osa luontotyyppidirektiiviä) ja niihin on sisällytettävä uusia teknisiä ominaisuuksia saastumisen rajoittamiseksi ja liikenteen digitalisoimiseksi (metsäverhot, äänenvaimennuspaneelit, sähkölatausasemat, älykkäät liikennejärjestelmät, tieturvallisuus) asiaankuuluvien säännösten mukaisesti. Tarjouskilpailumenettelyn on oltava avoin ja kilpailuun perustuva ja toteutettava noudattaen lakia 98/2016 ja sen myöhempiä muutoksia, joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä.
83	I3 Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja	Tavoite	Uusien teiden rakentaminen, 50 % valmiista töistä		Osuus (%)	0	50	Q4	2024	Tavoite liittyy siihen, että vähintään 50 prosenttia Euroopan laajuisessa liikenneverkossa sijaitsevan tieinfrastruktuurin rakennustöistä (jotka on varmennettu valvontakertomuksessa)

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	liikenneturvallisuus									on saatu päätökseen: • A7 – Ploiești–Pașcani (319km); • A8 – Târgu Mureș – Miercurea Nirajului ja Leghin–Târgu Neamț (Moțca) (59 km); • A1 – Marginea-Holdea (9 km) • A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului (42 km). Moottoritiet on rakennettava teknisten eritelmien mukaisesti, mukaan lukien kaikki ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset, asianmukaisen arvioinnin (osa luontotyyppidirektiiviä) lausunnot ja ehdot, ja niiden on oltava ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisia.
84	I3 Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus	Tavoite	Uusien teiden rakentaminen valmiina (TEN-T-standardien kanssa)		Kilometriä (km)	910	1 339	Q2	2026	Tavoite koskee TEN-T-verkossa rakennetun ja käyttöön otetun tieinfrastruktuurin (yhteensä 429 km) kilometriä: • A7 – Ploiești-Pașcani (319 km); • A8 – Târgu-Mureș-Miercurea Nirajului ja Leghin – Târgu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Neamț (Moțca) (59 km); • A1 – Marginea-Holdea (9 km); • A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului (42 km). 910 km:n perustaso moottoritiellä vastaa vuoden 2020 lopussa valmistuneiden ja toiminnassa olevien kilometrien määrää kansallisen tilastolaitoksen tietojen mukaan. Uuteen tieinfrastruktuuriin rakennettujen tilojen sähköisten latauspisteiden lukumäärä: 264 (viiden latauspisteen/aseman keskiarvo 52 latausasemalla). Älykäs liikennejärjestelmä (Intelligent Traffic System, ITS): 429 km moottoriteitä, jotka on varustettu uusilla ITS-järjestelmillä asiaa koskevien asetusten mukaisesti. Metsäverhot: 625 hehtaaria erityisiä puita, jotka on kuvattu tämän toimenpiteen kannalta ei-merkittävän haitan arvioinnissa. Moottoriteiden varrella olevat autojen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										turvalliset pysäköintipaikat: 18. Moottoritiet on rakennettava teknisten eritelmien mukaisesti siten, että niissä otetaan täysimääräisesti huomioon kaikki ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset, asianmukaisen arvioinnin (osa luontotyyppidirektiiviä) lausunnot ja ehdot, jotta voidaan noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01).

85	I3 Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus	Tavoite	Liikenneturvallisuuden mustat/kuumat kohdat poistettu		Määrä	0	129	Q2	2026	Vuonna 2021 olemassa olevia 267:ää liikenneturvallisuuden mustaa/kuumaa kohtaa vähennetään 129:llä. Toimenpiteitä, joilla poistetaan 129 liikenneturvallisuuden mustaa/kuumaa kohtaa, ovat muun muassa seuraavat: - rullilla, betonilla tai kaapelilla varustettujen seinien sijainti (käyttäen kestäviä materiaaleja kiertotalouden mukaisesti) tietyypistä riippuen, jotta voidaan parantaa liikenneturvallisuutta alueilla, joilla onnettomuusriski on suuri; - toimenpiteet, joilla lievennetään tiealueella olevien jäykkien esineiden törmäysten seurauksia paikantamalla törmäysvaimentimet, jotka on varustettu onnettomuuksien havaitsemis- ja liikenteenseurantajärjestelmällä; - sellaisten järjestelmien hankinta, joilla suojellaan työntekijöitä, jotka toteuttavat hätätoimenpiteitä moottoritieinfrastruktuurissa ja kansainväliselle liikenteelle avoimilla kansallisilla teillä, tyyppiä ”Truck Mounted A vaiveruator”; - Tieturvallisuuskampanja, joka kohdistuu loukkaantumiselle alttiisiin tienkäyttäjäryhmiin; - liikenneturvallisuuden parantaminen

										yöllä ilmoittamalla vaarallisista tieosuuksista, joissa käytetään ympäristöystävällisiä valonlähteitä; - liikenteen suuntaaminen yöaikaan reitittämällä pylväät, valopainikkeet, mukaan lukien merkit, jotka on tarkoitettu tienkäyttäjien suojeluun luonnonvaraisilta eläimiltä; - liikenneturvallisuuden parantaminen valaisemalla vaarallisia aloja ja optimoimalla olemassa olevien valaistusjärjestelmien kulutus varustamalla ne kaukohallintajärjestelmällä; - ylikulkusillat liikenneturvallisuuden parantamiseksi ja liikenneruuhkien poistamiseksi, jalankulkijoiden jalankulkureittien kehittäminen; - Koehanke: Tieturvallisuuden korkean tason varmistaminen moottoritieosuudella, joka mahdollistaa autonomisten ajoneuvojen liikkumisen. Romanian poliisi määrittää liikenneturvallisuuden mustat/kuumat kohdat, ja poliisi myös varmentaa niiden poistamisen C.N.A.I.R:n tekemän työn seurauksena.
86	I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	Välitavoite	Sopimukset, jotka koskevat 50:tä prosenttia urakoista, allekirjoitetaan	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Cluj-Napocan liikenneministeriön/kaupunki-HALLin ja voittaneiden yritysten väliset sopimukset allekirjoitetaan avoimen ja kilpailuun perustuvan tarjouskilpailun

			avointen ja kilpailuun perustuvien tarjouskilpailujen ja asiaa koskevien lupien perusteella.							perusteella, joka koskee 50 prosentin hankintaa Bukarestin ja Cluj-Napocan uusien metrolinjojen rakennustöistä seuraavasti: • M4 Bukarest: pohjoinen rautatieasema – Filaret (6 asemaa), pituus 5,2 km; • M1 Cluj-Napoca: SF. Maria – United Europe (9 asemaa), pituus 7,5 km. Tähän investointiin sisältyvät seuraavat työt: Rakennevastustyöt, asemat, väliasemat, tunnelit, galleriat, muut rakennelmat. Tarjouskilpailumenettely on toteutettava noudattaen asiakirjaa L98/2016 ja sen myöhempiä muutoksia, joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tarjouksen teknisiin eritelmiin on tarvittaessa sisällytettävä kaikki ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset ja ehdot.
87	I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	Välitavoite	Sopimukset, jotka koskevat sataprosenttista rakennusurakkaa, allekirjoitettu avointen ja kilpailuun perustuvien tarjouskilpailujen ja asiaa koskevien lupien perusteella.	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2023	Liikenneministeriön ja Cluj-Napocan kaupunginhallituksen ja tarjouskilpailun voittaneiden yritysten väliset sopimukset allekirjoitetaan avoimen ja kilpailuun perustuvan tarjouskilpailun perusteella, joka koskee 50 prosentin hankintaa Bukarestin ja Cluj-Napocan uusien metrolinjojen rakennustöistä seuraavasti: • M4 Bukarest: pohjoinen

										rautatieasema – Filaret (6 asemaa), pituus 5,2 km; • M1 Cluj-Napoca: SF. Maria – United Europe (9 asemaa), pituus 7,5 km. Tähän investointiin sisältyvät seuraavat työt: Rakenneresistanssi; Asemat, väliasemat, tunnelit, keittiöt, muut rakennelmat. Tarjouskilpailumenettely on toteutettava noudattaen asiakirjaa L98/2016 ja sen myöhempiä muutoksia, joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tarjouksen teknisiin eritelmiin on tarvittaessa sisällytettävä kaikki ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset ja ehdot.
88	I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	Tavoite	Bukarestin ja Cluj-Napocan metrolinjojen 50 prosentin rakentaminen		Osuus (%)	0	50	Q4	2024	Bukarestissa ja Cluj-Napocassa sijaitsevien uusien metrolinjojen rakennustöiden loppuun saattaminen, mukaan lukien rakenteiden kestävyyteen liittyvät työt, asemat, väliasemat, tunnelit, galleriat ja muut rakennelmat (tarkastuslausunnolla todennetusti) vähintään 50 prosentin osalta seuraavasti: • M4 Bukarest: North Station – Filaret; • M1 Cluj-Napoca: SF. Maria – United Europe.
89	I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen	Tavoite	Bukarestin ja Cluj-Napocan uusien		Kilometriä (km)	0	12,7	Q2	2026	Bukarestissa ja Cluj-Napocassa sijaitsevien uusien metrolinjojen (rakennevastusasemat, laitosten väliset

	Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa		metrolinjojen kilometrit valmiina							asemat, tunnelit, galleriat, muut rakennelmat) rakennustyöt saatetaan päätökseen seuraavasti: • M4: Bukarest – Osa 1: Pohjoinen asema – Filaret (6 asemaa), pituus 5,2 km; • M1: Cluj-Napoca – 1 jakso: SF. Maria – United Europe (9 asemaa), pituus 7,5km.

E. KOMPONENTTI 5: RAKENNUSTEN KUNNOSTAMISALOITE

Romania arvioi kansallisessa pitkän aikavälin peruskorjausstrategiassaan, että rakennusten peruskorjauksiin on investoitava 12,8 miljardia euroa, jotta energian loppukulutus vähenisi 0,83 Mtoe vuonna 2030 perusskenaarioon verrattuna.

Komponentin tavoitteena on nopeuttaa ja parantaa energiaperuskorjausten laatua sekä julkisella että yksityisellä sektorilla ja samalla vastata kulttuuriperinnön suojelua koskevaan haasteeseen. Tämän komponentin uudistuksilla ja investoinneilla pyritään vähentämään primäärienergian kulutusta ja loppuenergian kulutusta kansallisessa pitkän aikavälin peruskorjausstrategiassa vuodelle 2030 asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Näissä investoinneissa ja uudistuksissa otetaan huomioon Romanian kahden viime vuoden maakohtaiset suositukset ”keskittää investointeihin liittyvä talouspolitiikka [...] vähähiiliseen talouteen ja energiatehokkuuteen” (maakohtainen suositus 4, 2019) ja ”keskittää investoinnit vihreään [...] siirtymään, erityisesti puhtaaseen ja tehokkaaseen energian tuotantoon ja käyttöön” (maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet.

E.1 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja siirtymiseen vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin

Uudistuksella yksinkertaistetaan rakennusten peruskorjaustoimia koskevaa lainsäädäntö- ja sääntelykehystä vihreän siirtymän nopeuttamiseksi. Uudistus kattaa seuraavat osauudistukset:

- R1.a Ympäristöystävällisiin rakennuksiin siirtymiseen tähtäävien investointien täytäntöönpanoa tukevan lainsäädännön kodifiointi. Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskevassa säännöstössä yhdistetään, yksinkertaistetaan ja kodifioidaan yhteen säädökseen vähintään kymmenen säädöstä aluesuunnittelun, kaupungistumisen ja rakentamisen aloilla. Säännöstön hyväksyminen ja voimaantulo 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä on sisällytetty komponentin 10 paikallisrahaston uudistukseen 5. Uudistuksen tavoitteena on lyhentää vuoteen 2020 verrattuna vähintään 50 prosenttia asianomaisten yksiköiden rakennuslupien myöntämiseen tarvittavaa aikaa 270 päivästä 135 päivään koko rakennuslupaprosessin ajan. Käytännesäännöissä on myös otettava huomioon Euroopan vihreän kehityksen ohjelman keskeiset periaatteet, kuten resurssitehokkuuden, luontoon perustuvien ratkaisujen, luonnon monimuotoisuuden käytävien ja kiertotalouden edistäminen. Sen on myös edistettävä lupaprosessien digitalisointia. Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä kesäkuuta 2025.
- R1.b Lainsäädäntö- ja sääntelykehyksen optimointi, jotta voidaan tukea investointeja, joilla tähdätään ympäristöystävällisiin rakennuksiin siirtymiseen. Lainsäädäntökehyksen osalta asuinrakennusten energiatehokkuuden parantamista koskevasta monivuotisesta kansallisesta ohjelmasta annettua hallituksen kiireellistä asetusta nro 18/2009 on muutettava siten, että energiaperuskorjausten tavoitetaso nostetaan vähintään 30 prosenttiin primäärienergian

säästöistä asuinrakennusten primäärienergian säästöihin, jotka ovat enintään 60 prosenttia primäärienergian säästöistä. Uuden teknisen sääntelykehyksen on sisällettävä seuraavat hyväksytyt ja toiminnalliset suuntaviivat: Lähes nollaenergiarakennusta (NZEB) koskevat suuntaviivat, ohjeet rakennustiedon mallintamisen (BIM) täytäntöönpanon helpottamiseksi sekä menetelmät, jotka koskevat ei-invasiivista lähestymistapaa energia- ja resurssitehokkuuteen historiallisissa rakennuksissa. Uuden sääntelykehyksen tarkoituksena on antaa ohjeita lähes nollaenergiarakennuksia koskevien vaatimusten teknisestä täytäntöönpanosta ja tukea lähes nollaenergiarakennuksia koskevien vaatimusten täytäntöönpanon seurannasta vastaavia keskushallinnon viranomaisia; Sekä standardien laatiminen energia- ja resurssitehokkuuden säästöjen saavuttamiseksi historiallisissa rakennuksissa vaikuttamatta niiden arkkitehtoniseen ja historialliseen arvoon. Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022.

Uudistus 2. Strateginen, lainsäädännöllinen ja menettelyllinen kehys rakennuskannan maanjäristyskestävyyden tukemiseksi

Uudistus kattaa seuraavat osauudistukset:

- R2.a Hallitus hyväksyy maanjäristysriskien vähentämistä koskevan kansallisen strategian. Strategiaan on sisällyttävä toimintasuunnitelma, jossa on erityistavoitteita maanjäristysriskin vähentämiseksi lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (2030, 2040 ja 2050) erityyppisissä haavoittuvassa asemassa olevissa rakennuksissa, mukaan lukien yleisen tietoisuuden lisääminen ja seismisen hallinnon institutionaalisten valmiuksien vahvistaminen. Uudistuksella on varmistettava yhdennetty ja johdonmukainen lähestymistapa energiaperuskorjausten ja maanjäristyskorjausten suunnittelun välillä ja lyhennettävä useista vuosista useisiin kuukausiin aikaa, joka tarvitaan rakennuskannan tukitoimien priorisoimiseksi tehokkaasti. Uudistusosa pannaan täytäntöön hallituksen hyväksymällä strategialla, ja se on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.
- R2.b Olemassa olevien rakennusten maanjäristysriskien vähentämistä koskevan lainsäädännön optimointi. Osauudistuksen tavoitteena on parantaa olemassa olevan rakennuskannan jälkiasennusohjelmaa, jolla ei aiemmin ollut yhdennettyä lähestymistapaa maanjäristys- ja energiaperuskorjauksiin. Osauudistuksella muutetaan ohjelma monivuotiseksi ohjelmaksi, lisätään tukikelpoisia kustannuksia koskevaan luetteloon energiatehokkuuden parantamiseksi tarvittavat työt, laajennetaan se koskemaan julkisia rakennuksia eikä ainoastaan yksityisiä rakennuksia ja lisätään myös maanjäristysriskiluokka RSII tukikelpoisten perusteiden joukkoon. Uudistusosa on pantava täytäntöön rakennusten seismisten riskien vähentämistä koskevan uuden lain tullessa voimaan, ja sen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Investointi 1. Rakennusten kunnostamiseen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi

Investoinnin tavoitteena on lisätä usean perheen rakennusten ja julkisten rakennusten energiaperuskorjausastetta Romaniassa. Koska Romania on yksi niistä Euroopan maista, joihin seisminen riski kohdistuu eniten, energiaperuskorjaus on tarvittaessa toteutettava rinnakkain maanjäristyskorjauksen kanssa kustannustehokkaan lähestymistavan ja investoinnin pitkäaikaisen vaikutuksen varmistamiseksi. Teoksissa on myös kunnioitettava rakennuksen esteettiikkaa ja arkkitehtonista laatua ottaen huomioon kulttuuriperintöön kuuluvien rakennusten kunnostuksen mahdolliset kulttuuriset suojeluvaatimukset. Investoinnilla parannetaan myös rakennusten esteettömyyttä luomalla tiloja ja mukauttamalla rakennuksia vammaisten henkilöiden ja ikääntyvän väestön tarpeisiin.

Investointi on toteutettava kahden toimintalinjan mukaisesti:

- Toimintalinja 1 – Investoinnit usean asunnon asuinrakennuksiin vihreään ja kestävään siirtymään

Moniperheisten asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja peruskorjauksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskeva kansallinen tukijärjestelmä on perustettava viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2022. Investoinnin tavoitteena on saavuttaa hiilidioksidipäästöjen kokonaissäästöt vähintään 0,15 miljoonaa tonnia ja primäärienergian kokonaissäästöt vähintään 0,15 Mtep. Järjestelmässä on määrättävä, että kaikkien peruskorjausten odotetaan saavuttavan keskimäärin vähintään 30 prosentin säästöt primäärienergian kysynnässä. Jos rakennuksiin, joissa on enemmän kuin 10 pysäköintipaikkaa, tehdään laajamittaisia korjauksia, kunkin pysäköintipaikan kaapelointiinfrastruktuurilla on varmistettava mahdollisuus asentaa latauspisteitä sähköajoneuvoja varten ja yksi latauspiste kutakin viittä pysäköintipaikkaa kohden.

Kehitys-, rakennus- ja hallintoministeriö vastaa ehdotuspyyntöjen julkaisemisesta paikallisviranomaisille, kun taas paikallisviranomaiset vastaavat hankintasopimusten tekemisestä. Yksi ehdotuspyyntö koskee sekä asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia että maanjäristystä, ja se on kohdistettava alueisiin, joilla on suurin maanjäristysriski. Ehdotuspyynnön erittely edellyttää, että etusijalle asetetaan yhteisöt, joita uhkaa köyhyys ja sosiaalinen syrjäytyminen. Erillinen ehdotuspyyntö koskee vain kohtalaisia energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia, ja se on kohdennettava köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa oleville yhteisöille. Kolmas ehdotuspyyntö koskee kohtalaisia (90 prosenttia) ja pitkälle meneviä (10 prosenttia) energiaperuskorjauksia, ja se myönnetään kaikille paikallisille hallintoyksiköille, Bukarestin kuusi sektoria mukaan lukien, sen mukaan, kuinka paljon rakennuksia ja niiden asukaslukua maakunnassa on. Jos varoja ei ole tehty ensimmäisen kierroksen jälkeen, jäljelle jäävä rahoitus asetetaan samoin edellytyksin kaikkien paikallisten hallintoyksiköiden saataville saapumisjärjestyksessä.

Usean perheen asuinrakennukset, jotka on luokiteltu seismisten riskien luokkaan I tai II (RSI ja RSII), jätetään pelkästään energiatehokkuuteen liittyvien toimien rahoittamisen ulkopuolelle.

Tähän toimintalinjaan kuuluvien investointien toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

- Toimintalinja 2 – Investoinnit julkisiin rakennuksiin vihreään ja kestävään siirtymään

Julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja peruskorjauksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskeva kansallinen tukijärjestelmä on perustettava viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2022. Investoinnin tavoitteena on saavuttaa hiilidioksidipäästöjen kokonaissäästöt vähintään 0,075 miljoonaa tonnia ja primäärienergian kokonaissäästöt vähintään 0,0215 Mtep. Järjestelmässä on määrättävä, että kaikkien peruskorjausten odotetaan saavuttavan keskimäärin vähintään 30 prosentin säästöt primäärienergian kysynnässä. Jos rakennuksiin, joissa on enemmän kuin 10 pysäköintipaikkaa, tehdään laajamittaisia korjauksia, on varmistettava, että vähintään yksi sähkökäyttöisten ajoneuvojen latauspiste tai sisäänrakennettu infrastruktuuri on asennettu.

Kehitys-, julkisten töiden ja hallinnon ministeriö valvoo toteutusta, ja työt toteutetaan joko kansallisen investointiyhtiön kautta tai suoraan keskushallinnon, lääninvaltuustojen, lääninhallitusten kuntien ja muiden kuntien, mukaan lukien Bukarestin kuusi sektoria, toimesta. Ministeriö vastaa ehdotuspyyntöjen julkaisemisesta viranomaisille. Ehdotuspyynnöt kootaan mahdollisuuksien mukaan keskitettyihin suuriin hankintapaketteihin ja vakiomuotoisiin

tarjousasiakirjoihin, joissa on suoritusindikaattorit ja erityisvaatimukset sekä tekniset ja taloudelliset arviointimenettelyt.

Integroituja hankkeita (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskeva ehdotuspyyntö on järjestettävä sellaisille paikallisille hallintoyksiköille, jotka sijaitsevat alueilla, joilla maanjäristysriski on suurin. Erillinen hankepyyntö koskee kohtalaisia (80 prosenttia) ja pitkälle meneviä (20 prosenttia) energiaperuskorjauksia. Jos varoja ei ole tehty ensimmäisen kierroksen jälkeen, jäljelle jäävä rahoitus asetetaan samoin edellytyksin kaikkien paikallisten hallintoyksiköiden saataville saapumisjärjestyksessä.

RSI- ja RSII-riskiluokkiin luokitellut julkiset rakennukset jätetään pelkästään energiatehokkuuteen liittyvien toimien rahoittamisen ulkopuolelle.

Tähän toimintalinjaan kuuluvien investointien toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 2. Kansallisen kiinteistörekisterin täytäntöönpano

Investoinnin tavoitteena on luoda kansallinen rakennuskantaa koskeva tietokanta, josta käyvät ilmi keskeiset tiedot, kuten rakennustypologia, sen energiankulutus ja seismiset riskit. Tietokannan avulla kehitetään toimintapoliittisia analyyseja ja ohjelmien laadintaa ja arviointia, yksilöidään eri ohjelmien kohteena olevat rakennukset, yksilöidään heikot/korkeat tulokset, priorisoidaan investointeja ja seurataan yleistä edistymistä.

Investoinnilla perustetaan kansallinen rakennusrekisteri, joka on olemassa olevaa julkista ja yksityistä rakennuskantaa koskeva tietojärjestelmä. Rekisterin on oltava georeferoitu, linkitettävä ja yhteentoimiva paikallisten kaupunkitietopankkien ja muiden kansallisten rekisterijärjestelmien kanssa. Ensimmäisessä pilottivaiheessa rekisterissä on oltava osio, jossa on tiedot kaikista elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti kunnostetuista rakennuksista. Tämä mahdollistaa kyseisten rakennusten energiankulutuksen seurannan.

Rakennusten energiapassin on oltava osa lokikirjoja, ja sen on sisällettävä kaikki tiedot energiaan liittyvistä toimista digitaalisessa muodossa. Laivapäiväkirjat ovat osa kansallista kiinteistörekisteriä integroituna järjestelmänä.

Kansallisen rakennusrekisterin on oltava saatavilla verkossa pilottiosaston kanssa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.

Investointi 3. Parannetaan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisia valmiuksia peruskorjauksissa kehittämällä energiatehokkuutta koskevaa koulutusta rakennusalalla

Investoinnin tavoitteena on täydentää rakennusten kunnostamiseen tehtäviä investointeja vahvistamalla rakennusalan ammattilaisten ja työvoiman taitoja ja valmiuksia, mikä ei tällä hetkellä riitä tarvittavien kunnianhimoisten energiaperuskorjausten toteuttamiseen.

Koulutusohjelmien on koostuttava lyhyistä elinikäisen oppimisen ohjelmiin kuuluvista kursseista, joilla parannetaan vihreitä työpaikkoja omaavien ammattilaisten ja työvoiman taitoja rakennusten energiaperuskorjausten yhteydessä ja jotka on määrä toteuttaa eri alueilla yhdenmukaisesti Romanian alueella. Koulutuskeskusten, yliopistojen ja asianomaisten laitosten välisiä kumppanuuksia kehitetään. Koulutusjaksot on jäsennettävä moduuleiksi, ja niihin on sisällyttävä sekä teoreettisia että käytännön kursseja. Investointi kattaa vammaisten osallistumisen erikoistumis- ja koulutuskursseille ja -ohjelmiin.

Investoinnin tavoitteena on kehittää rakennusten energiatehokkuuden alalla kymmenen sertifiointijärjestelmää, jotka on tarkoitettu asiantuntijoille ja rakennusalan työntekijöiden pätevöitymiselle ja jotka kattavat yhteensä vähintään 8 000 henkilöä.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023.

Investointi 4. Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on vastata historiallisten rakennusten, kuten historiallisten muistomerkkien ja suojelluilla alueilla sijaitsevien rakennusten, energiaperuskorjausten ja resurssitehokkuuden haasteisiin monialaisella ja yhdennetyllä lähestymistavalla, jolla pannaan täytäntöön kestävän kehityksen ja kiertotalouden periaatteet historiallisten muistomerkkien suojelua koskevan kansallisen strategian mukaisesti. Investoinnilla edistetään historiallisia rakennuksia koskevista peruskorjaustöistä peräisin olevan materiaalin keräämistä, korjaamista ja

uudelleenkäyttöä ja edistetään siten sekä kulttuuriperinnön säilyttämistä että ilmasto- ja energia- ja resurssitehokkuutta koskevia tavoitteita EU:n kunnostamisaaltostrategian mukaisesti.

Investoinnilla i) kehitetään ja testataan uusia materiaaleja ja teknologisia ratkaisuja historiallisiin rakennuksiin liittyviä energia- ja resurssitehokkuustoimia varten; Kehitetään historiallisiin rakennuksiin liittyviä energia- ja resurssitehokkuustoimia koskevia ammatillisia taitoja; Perustetaan pilottikeskus historiallisten rakennusten purkutöistä peräisin olevien historiallisten rakennusmateriaalien keräämistä ja uudelleenkäyttöä varten; Varmistaa historiallisten rakennusten säännöllisen kunnossapidon.

Historiallisten rakennusmateriaalien keräämistä ja uudelleenkäyttöä käsittelevän kansallisen kulttuuriperintöinstituutin pilottikeskuksen on oltava toiminnassa 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä, ja historiallisia rakennuksia koskevia energia- ja resurssitehokkuustoimia varten on kehitettävä kaksi sertifiointijärjestelmää, joissa on 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä yhteensä vähintään 200 henkilöä.

E.2 Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
90	Uudistus 1. Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja siirtymiseen vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin	Välitavoite	Asuinrakennusten energiatehokkuuden parantamista koskevaa monivuotista kansallista ohjelmaa koskevaan nykyiseen lainsäädäntökehykseen tehtyjen muutosten voimaantulo (valtion asetus nro 18/2009)	Lain säännös, josta käy ilmi hallituksen poikkeusasetukseen nro 18/2009 tehtyjen muutosten voimaantulo				Q4	2022	Asuinrakennusten energiatehokkuuden parantamista koskevaan monivuotiseen kansalliseen ohjelmaan tehtävillä muutoksilla on nostettava energiaperuskorjausten tavoitetaso vähintään 30 prosentin primäärienergian säästöihin, jotka ovat enintään 60 prosenttia asuinrakennusten primäärienergian säästöistä, laatimalla päivitetty luettelo menoista, jotka koskevat maltillisia tai pitkälle meneviä peruskorjauksia, jotka ovat tukikelpoisia, ja nostamalla ohjelmassa esitettyjen hankkeiden suorituskykyindikaattoreiden tavoitetasoa.
91	Uudistus 1.	Välitavoit	Vihreisiin ja	Julkaiseminen				Q4	2022	Teknisen

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja siirtymiseen vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin	e	digitaalisiin rakennuksiin siirtymistä koskevia investointeja koskeva tekninen sääntelykehys on toiminnassa	virallisessa lehdessä						sääntelykehyksen on sisällettävä seuraavat hyväksytyt ja toiminnalliset suuntaviivat: 1. Lähes nollaenergiarakennusta (NZEB) koskevissa ohjeissa annetaan ohjeita lähes nollaenergiarakennuksia koskevien vaatimusten teknisestä täytäntöönpanosta, jotta voidaan tukea lähes nollaenergiarakennuksia koskevien vaatimusten täytäntöönpanon seurannasta vastaavia keskushallinnon viranomaisia. Suuntaviivoihin on sisällyttävä asiaankuuluvat indikaattorit ja niiden keräämis- ja seurantamekanismit. 2.”Menetelmissä, jotka koskevat ei-invasiivista

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										lähestymistapaa energiatehokkuuteen historiallisissa rakennuksissa”, vahvistetaan standardit, joilla saavutetaan energia- ja resurssitehokkuuden säästöt historiallisissa rakennuksissa vaikuttamatta niiden arkkitehtoniseen ja historialliseen arvoon.
92	Uudistus 1. Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja siirtymiseen vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin	Tavoite	Rakennuslupien myöntämisaikataulun lyhentäminen		Osuus (%)	0	50	Q2	2025	Vähennetään vuoteen 2020 verrattuna vähintään 50 prosenttia asianomaisten yksiköiden rakennuslupien myöntämiseen tarvittavasta ajasta 270 päivästä 135 päivään koko rakennuslupaprosessin ajan.
93	Uudistus 2. Strateginen,	Välitavoite	Maanjäristysriskien vähentämistä	Hallitus hyväksyy				Q4	2022	Strategiassa on määriteltävä kriteerit,

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	lainsäädännöllinen ja menettelyllinen kehys rakennuskannan maanjäristyskestävyyden tukemiseksi		koskevan kansallisen strategian hyväksyminen ja täytäntöönpano olemassa olevan rakennuskannan jälkiasentamista varten.	maanjäristysriskien vähentämistä koskevan kansallisen strategian.						joilla nykyisen rakennuskannan seismisten riskien vähentämiseen tehtävät investoinnit asetetaan etusijalle rakennusten ja yhteisöjen seismisen riskin tason ja riskinvähentämistoimien hyötyjen perusteella. Nopean silmämääräisen arvioinnin menetelmän käyttöönotto seismisten riskien arvioinnin toista tasoa varten lyhentää aikaa, joka tarvitaan rakennuskantaan liittyvien toimien priorisoimiseksi tehokkaasti haavoittuvuustietojen perusteella useasta vuodesta useisiin kuukausiin. Se ottaa huomioon pitkän aikavälin peruskorjausstrategiassa ehdotetut toimenpiteet

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										laatimalla pakollisen integroidun toimintaohjeen.
94	Uudistus 2. Strateginen, lainsäädännöllinen ja menettelyllinen kehys rakennuskannan maanjäristyskestävyyden tukemiseksi	Välitavoite	Rakennusten seismisten riskien vähentämistä koskevan uuden lain voimaantulo	Lain säännös, joka osoittaa rakennusten seismisten riskien vähentämistä koskevan uuden lain voimaantulon				Q4	2022	Rakennusten seismisten riskien vähentämistä koskevan uuden lain voimaantulo. Laki kattaa seuraavat toimet: - sisällytetään monivuotinen lähestymistapa nykyisen rakennuskannan jälkiasennuksiin. - lisättävä kelpoisuusehdot täyttävien henkilöiden luetteloon; Kustannukset, jotka aiheutuvat energiatehokkuuden parantamiseksi tarvittavista tukikelpoisista rakennusurakoista; - ulotetaan ohjelma julkisiin rakennuksiin ja moniasuntoisiin

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										asuinrakennuksiin; - lisätään RSII:n seisminen luokka tukikelpoisten perusteiden joukkoon RSI:n seismisen luokan rinnalle.
95	Investointi 1. Rakennusten kunnostamiseen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	Välitavoite	Kansallisen tukijärjestelmän perustamisesta usean perheen asuinrakennusten energiatehokkuutta ja energiatehokkuutta koskeville peruskorjauksille ja integroiduille peruskorjauksille (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus)	Rahoitusjärjestelmää koskevan ministeriön päätöksen julkaiseminen				Q1	2022	Ohjelmasta rahoitetaan vähintään 4,3 miljoonan m²:n asuinrakennusten energiaperuskorjaus. Ohjelmasta rahoitetaan seuraavantyyppisiä hankkeita: - integroidut hankkeet (maanisminen konsolidointi ja energiatehokkuus); - energiaperuskorjaushankkeet. Rahoitussuunnitelmalla on varmistettava, että vähintään 90 prosenttia kokonaismäärärahoista käytetään energiatehokkuustoimiin ja enintään 10 prosenttia määrärahoista käytetään

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										seismisiin konsolidointiin ja muihin täydentäviin töihin (kuten paloturvallisuus, esteettömyys). Koko järjestelmällä on varmistettava, että kaikilla sopimuksilla saavutetaan asiaankuuluva energiatehokkuusvaatimus, jonka mukaan energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna kunkin rakennuksen (lukuun ottamatta rakennuksia, joilla on kulttuurihyödykkeen asema) lämmitysenergian vuotuiseen energiankulutukseen siten, että vähintään 30 prosenttia (kohtuullinen peruskorjaus) ja vähintään 60 prosenttia (pitkälle menevä peruskorjaus)

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										primäärienergiankysynnän säästöistä perusparannusta edeltävään tilaan verrattuna ja että ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan.
96	Investointi 1. Rakennusten kunnostamiseen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	Välitavoite	Perustetaan kansallinen tukijärjestelmä julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantaville peruskorjauksille ja integroiduille peruskorjauksille (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus)	Tukiohjelman perustamista koskevan päätöksen julkaiseminen				Q1	2022	Ohjelmasta rahoitetaan vähintään 2,3 miljoonan m²:n julkisten rakennusten energiaperuskorjaus. Järjestelmällä on varmistettava seuraavantyyppiset hankkeet: - integroidut hankkeet (maanisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) - energiaperuskorjaushankkeet. Rahoitussuunnitelmalla on varmistettava, että vähintään 90 prosenttia

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kokonaismäärärahoista käytetään energiatehokkuustoimiin ja enintään 10 prosenttia määrärahoista käytetään seismisiin konsolidointiin ja muihin täydentäviin töihin (kuten paloturvallisuus, esteettömyys). Koko järjestelmällä on varmistettava, että kaikilla sopimuksilla saavutetaan asiaankuuluva energiatehokkuusvaatimus, jonka mukaan energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna kunkin rakennuksen (lukuun ottamatta rakennuksia, joilla on kulttuurihyödykkeen asema) lämmitysenergian vuotuiseen energiankulutukseen siten, että vähintään 30

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										prosenttia (kohtuullinen peruskorjaus) ja vähintään 60 prosenttia (pitkälle menevä peruskorjaus) primäärienergiankysynnän säästöistä perusparannusta edeltävään tilaan verrattuna ja että ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan.
97	Investointi 1. Rakennusten kunnostamisen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamisee	Välitavoite	Kehotukset asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavista peruskorjauksista ja integroiduista peruskorjauksista (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus)	Ehdotuspyyntöä koskevien eritelmien julkaiseminen				Q2	2022	Kehitys-, rakennus- ja hallintoministeriö julkaisee seuraavat kolme ehdotuspyyntöä, jotka koskevat asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja peruskorjauksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus):

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	n tähtäävien töiden rahoittamiseksi									- kehotus integroituihin hankkeisiin, joissa maanjäristyskestävyyden vahvistamiseen tähtäävät toimet toteutetaan integroidusti energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien toimien kanssa. Ehdotuspyyntö on osoitettava paikallisille hallintoyksiköille, jotka sijaitsevat alueilla, joilla maanpinnan kiihtyvyyden huippuarvo maanjäristyssuunnittelua varten a(g) Romanian alueen seismisen mallin koodissa olevan aluekartan mukaisesti on vähintään 0,2 g IMR = 225 vuotta. Ehdotuspyynnön erittely edellyttää, että etusijalle asetetaan

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										yhteisöt, joita uhkaa köyhyys ja sosiaalinen syrjäytyminen. - kehotetaan toteuttamaan energiatehokkuutta parantavia peruskorjaushankkeita, jotka on suunnattu köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa oleville yhteisöille ja joiden talousarvio on vähintään 20 prosenttia energiatehokkuutta vastaavan investointitavoitteen 1 ja toimintalinjan 1 määrärahoista. - kehotetaan toteuttamaan alueellisia energiatehokkuutta parantavia hankkeita, jotka ovat avoimia kaikille paikallisille hallintoyksiköille, mukaan lukien

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Bukarestin kuusi sektoria maakuntaa kohti moniperheisten asuinrakennusten lukumäärän ja läänin väestön mukaan. Rakennuksia, jotka luokitellaan seismisiin riskiluokkiin RSI ja RSII, ei oteta huomioon toisen ja kolmannen ehdotuspyynnön yhteydessä tehdyissä energiatehokkuussopimuksissa. Kaikkiin kolmeen ehdotuspyyntöön on sisällyttävä valintaperusteet, joiden mukaan kaikissa sopimuksissa on mainittava lämmityksen energiankulutuksen vähimmäisvähennys vähintään 50 prosentilla verrattuna kunkin rakennuksen (lukuun ottamatta rakennuksia,

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										joilla on kulttuurihyödykkeen tila) vuotuiseen lämmityksen energiankulutukseen ennen peruskorjausta (lukuun ottamatta rakennuksia, joilla on kulttuurihyödykkeen tila), joiden on saavutettava vähintään 30 prosentin primäärienergian säästö verrattuna kunnostamista edeltävään tilaan (kohtalainen peruskorjaus). Kolmannessa ehdotuspyynnössä on edellytettävä, että 10 prosenttia talousarviosta käytetään hankkeisiin, joilla saavutetaan vähintään 60 prosentin säästö primäärienergian osalta (peruskorjaus) verrattuna kunnostamista edeltävään tilaan. Investointi ei kata

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kaasukattiloiden vaihtamista. Jos varoja ei ole tehty ensimmäisen kierroksen jälkeen, jäljelle jäävät varat asetetaan samoin edellytyksin kaikkien paikallisten hallintoyksiköiden käyttöön saapumisjärjestyksessä.
98	Investointi 1. Rakennusten kunnostamiseen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	Välitavoite	Energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja peruskorjauksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskeva ehdotuspyyntö (julkiset rakennukset)	Ehdotuspyyntöä koskevien eritelmien julkaiseminen				Q2	2022	Kehitys-, rakennus- ja hallintoministeriön julkaisemat ehdotuspyynnöt, jotka koskevat julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja peruskorjauksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) vihreää ja kestävää siirtymää varten: - kehotus integroituihin hankkeisiin, joissa

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										maanjäristyskestävyyden vahvistamiseen tähtäävät toimet toteutetaan integroidusti energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien toimien kanssa. Ehdotuspyyntö on osoitettava paikallisille hallintoyksiköille, jotka sijaitsevat alueilla, joilla maanpinnan kiihtyvyyden huippuarvo maanjäristyssuunnittelua varten a(g) Romanian alueen seismisen mallin koodissa olevan aluekartan mukaisesti on vähintään 0,2 g IMR = 225 vuotta. - kehotetaan toteuttamaan kohtuullisia (80 prosenttia) ja pitkälle meneviä (20 prosenttia)

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										energiaperuskorjaushankkeita, jotka on suunnattu keskusviranomaisille, lääninvaltuustoille, läänien kotikunnille ja muille kunnille, mukaan lukien Bukarestin kuusi sektoria. Rakennuksia, jotka on luokiteltu RSI- ja RSII seismisen riskin luokkiin, ei oteta huomioon toisessa ehdotuspyynnössä. Näihin kahteen ehdotuspyyntöön on sisällyttävä valintaperusteet, joiden mukaan kaikissa sopimuksissa on mainittava asiaankuuluva energiatehokkuusvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										50 prosenttia verrattuna kunkin rakennuksen (lukuun ottamatta rakennuksia, joilla on kulttuurihyödykkeen tila) lämmitysenergian vuotuiseen energiankulutukseen ennen peruskorjausta (lukuun ottamatta rakennuksia, joilla on kulttuurihyödykkeen tila), joiden on saavutettava vähintään 30 prosentin primäärienergian säästö (kohtalainen peruskorjaus) verrattuna peruskorjausta edeltävään tilaan. Toisessa ehdotuspyynnössä on edellytettävä, että 20 prosenttia talousarviosta käytetään hankkeisiin, joilla saavutetaan vähintään 60 prosentin säästö primäärienergian

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										osalta (peruskorjaus) verrattuna kunnostamista edeltävään tilaan. Investoinnit eivät kata kaasukattiloiden vaihtamista. Jos varoja ei ole tehty ensimmäisen kierroksen jälkeen, jäljelle jäävät varat annetaan samoin edellytyksin kaikkien kuntien käyttöön ”ensin tullutta palvellaan ensin” -periaatteella.
99	Investointi 1. Rakennusten kunnostamiseen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamisee	Välitavoite	Asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja peruskorjauksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskevien sopimusten allekirjoittamine	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja peruskorjauksia (vahvistaminen maanjäristysten varalta ja energiatehokkuus) koskevien sopimusten allekirjoittaminen siirryttäessä vihreisiin ja kestäviin rakennuksiin (asuinrakennukset) on

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	n tähtäävien töiden rahoittamiseksi		n							tehtävä välitavoitteiden 95 ja 97 ehtojen mukaisesti.
100	Investointi 1. Rakennusten kunnostamisen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamisen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	Välitavoite	Julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja peruskorjauksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja peruskorjauksia (vahvistaminen maanjäristysten varalta ja energiatehokkuus) koskevien sopimusten allekirjoittaminen siirryttäessä vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin (julkiset rakennukset) on tehtävä välitavoitteiden 96 ja 98 ehtojen mukaisesti.
101	Investointi 1. Rakennusten kunnostamisen kannustavan rahaston perustaminen	Tavoite	Usean perheen asuinrakennusten energiaperuskorjaus päätökseen saatettu		Määrä (m^2)	0	1 400 000	Q3	2024	Asuinrakennusten energiaperuskorjaus välitavoitteiden 95 ja 97 ehtojen mukaisesti

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi									
102	Investointi 1. Rakennusten kunnostamiseen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	Tavoite	Usean perheen asuinrakennusten energiaperuskorjaus päätökseen saatettu		Määrä (m^2)	1 400 000	2 800 000	Q4	2025	Asuinrakennusten energiaperuskorjaus välitavoitteiden 95 ja 97 ehtojen mukaisesti

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
103	Investointi 1. Rakennusten kunnostamiseen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	Tavoite	Usean perheen asuinrakennusten energiaperuskorjaus päätökseen saatettu		Määrä (m^2)	2 800 000	4 364 500	Q2	2026	Asuinrakennusten energiaperuskorjaus välitavoitteiden 95 ja 97 ehtojen mukaisesti
104	Investointi 1. Rakennusten kunnostamiseen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehok	Tavoite	Päätökseen saatettu julkisten rakennusten energiaperuskorjaus		Määrä (m^2)	0	770 000	Q3	2024	Julkisten rakennusten energiaperuskorjaus välitavoitteiden 96 ja 98 ehtojen mukaisesti

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	kuuden parantamisen tähtäävien töiden rahoittamiseksi									
105	Investointi 1. Rakennusten kunnostamisen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamisen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	Tavoite	Päätökseen saatettu julkisten rakennusten energiaperuskorjaus		Määrä (m^2)	770 000	1 540 000	Q4	2025	Julkisten rakennusten energiaperuskorjaus välitavoitteiden 96 ja 98 ehtojen mukaisesti
106	Investointi 1. Rakennusten kunnostamisen kannustavan	Tavoite	Päätökseen saatettu julkisten rakennusten energiaperuskorjaus		Määrä (m^2)	1 540 000	2 313 634	Q2	2026	Julkisten rakennusten energiaperuskorjaus välitavoitteiden 96 ja 98 ehtojen mukaisesti

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi									
107	Investointi 2. Kansallisen kiinteistörekisterin täytäntöönpano	Välitavoite	Kansallinen digitaalisen rakentamisen rekisteri on perustettu ja toiminnassa.	Kansallinen digitaalinen rakennusrekisteri on saatavilla verkossa, ja siinä on pilottiosio, joka sisältää tiedot kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman avulla korjatuista rakennuksista.				Q4	2024	Rekisterin tietojärjestelmässä on oltava paikkatietotietokanta julkisista ja yksityisistä rakennuksista, joka täydentää INSPIREn geoportaalia ja joka on yhdistetty ja yhteentoimiva kaupunkitietokantaan paikallisella tasolla ja muihin kansallisiin rekisterijärjestelmiin. Rakennusten energiapassin on oltava

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										osa lokikirjoja, ja sen on sisällettävä kaikki tiedot energiaan liittyvistä toimista digitaalisessa muodossa. Laivapäiväkirjat ovat osa kansallista kiinteistörekisteriä integroituna järjestelmänä. Rekisterin tarkoituksena on seurata energiaperuskorjaustietoja (energiansäästöt, päästöjen vähentäminen) sekä tietoja maanjäristyshaavoittuvuudesta ja muista rakennuksen ominaisuuksista.
108	Investointi 3. Peruskorjausalan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisten	Tavoite	Sertifiointijärjestelmien perustaminen rakennusten energiatehokkuuden alalla		Määrä	0	10	Q1	2023	Työntekijöitä ja rakennusalan asiantuntijoita varten on perustettava vähintään kymmenen sertifiointijärjestelmää. Todistuksia annetaan elinikäisen oppimisen

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	valmiuksien vahvistaminen kehittämällä energiatehokkuuden rakentamista koskevaa koulutusta									ohjelmiin sisältyvissä lyhyissä koulutusohjelmissa koulutusohjelmissa, jotka on määrä järjestää eri alueilla yhdenmukaisesti Romanian alueella. Koulutus on suunnattava ammattilaisten ja työntekijöiden taitojen parantamiseen rakennusten energiaperuskorjausten yhteydessä.
109	Investointi 3. Peruskorjausalan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisten valmiuksien vahvistaminen kehittämällä energiatehokkuuden	Tavoite	Vähintään 8 000 asiantuntijaa ja työntekijää, joilla on energiatehokkuuteen liittyvän koulutuksen suorittamista koskeva todistus		Määrä	0	8 000	Q4	2023	Vähintään 8 000 rakennusalan asiantuntijan ja työntekijän on täytynyt hankkia lyhytkestoinen koulutustodistus energiatehokkuuteen liittyvän koulutuksen suorittamista varten.

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	rakentamista koskevaa koulutusta									
110	Investointi 4. Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	Välitavoite	Toiminnassa on laboratorio, joka testaa uusia materiaaleja ja teknologisia ratkaisuja historiallisia rakennuksia varten.	Laboratorio on toiminnassa				Q4	2024	Laboratorion organisaatiorakenne ja hallintomenettelyt on otettava käyttöön, jotta kokeet voidaan suorittaa tieteellisten menetelmien mukaisesti. Testin tuloksia käytetään sellaisten menetelmien teknisten menettelyjen kehittämiseen, joilla pyritään parantamaan historiallisten rakennusten energiatehokkuutta käyttämällä tekniikoita ja uusia materiaaleja riippuen alueesta, rakennusperinteestä ja fyysisistä ominaisuuksista.
111	Investointi 4. Kiertotalous ja historiallisten	Välitavoite	Kansallisen kulttuuriperintöinstituutin yhteyteen on	Saatu käyttölupa				Q4	2024	Pilottikeskuksessa on oltava infrastruktuuri historiallisten materiaalien purkamista,

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	rakennusten energiatehokkuuden parantaminen		perustettu pilottikeskus historiallisten rakennusmateriaalien keräämistä ja uudelleenkäyttöä varten.							erilliskeräystä ja lajittelua varten sekä välineet, joita tarvitaan historiallisten rakennusten peruskorjauksista ja purkamisista kerättyjen materiaalien korjaamiseen. Korjatut materiaalit on käytettävä uudelleen historiallisten rakennusten tulevissa rakennustöissä, myös tällä komponentilla rahoitetuissa rakennuksissa. Keskuksen kehittäminen perustuu kiertotalouteen ja on resurssitehokkuuden periaatteiden mukaista.
112	Investointi 4. Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden	Tavoite	Vähintään 200 ammattilaista, joilla on sertifiointi historiallisten rakennusten interventioita ja		Määrä	0	200	Q4	2025	Vähintään 200 ammattilaisen on täytynyt hankkia todistus energiatehokkuuteen liittyvän koulutuksen suorittamisesta historiallisten

Seuraavat numerot:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	parantaminen		energiatehokkuutta koskevan koulutuksen loppuun saattamiseksi.							rakennusten alalla.

F. KOMPONENTTI 6: ENERGIA

Energiasektori on Romanian suurin kasvihuonekaasupäästöjen lähde (66 prosenttia). Romania arvioi kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassaan noin 22,6 miljardin euron investointitarpeet energia-alalla vuosina 2021-2030 kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman 2030 poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Komponentin tavoitteena on vastata Romanian energia-alan suurimpiin haasteisiin hiilestä irtautumisen ja ilmansaasteiden osalta. Sillä pyritään erityisesti nopeuttamaan energia-alan hiilestä irtautumista poistamalla asteittain ruskohiilen ja hiilivoimaloiden tuotantolaitokset vuoteen 2032 mennessä ja helpottamalla uusiutuvien energialähteiden ja vaihtoehtoisten energialähteiden, kuten vihreän vedyn, käyttöönottoa. Sillä pyritään myös lisäämään sähköverkon joustavuutta, digitalisoimaan energia-ala ja vähentämään teollisuuden energiaintensiteettiä. Komponentilla pyritään myös parantamaan valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää energia-alalla.

Näissä investoinneissa ja uudistuksissa otetaan huomioon Romanian kahden viime vuoden maakohtaiset suositukset ”keskittää investointeihin liittyvä talouspolitiikka [...] vähähiiliseen talouteen ja energiatehokkuuteen” (maakohtainen suositus 4, 2019) ja ”keskittää investoinnit vihreään [...] siirtymään, erityisesti puhtaaseen ja tehokkaaseen energian ja ympäristöinfrastruktuurin tuotantoon ja käyttöön, myös hiilialueilla” (maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet.

F.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon

Uudistuksen tavoitteena on energia-alan hiilestä irtautuminen, jossa keskitytään sähköntuotantoon. Uudistus kattaa kaksi päätoimenpidettä: Hiilestä luopuminen ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvan sähköntuotannon kapasiteetin lisääminen.

Ensimmäisellä uudistuksella pyritään lakkauttamaan hiili- ja ruskohiilivoimalat asteittain vuoteen 2032 mennessä. Hiilestä irtautumista koskeva laki ja siihen liittyvä sekundaarilainsäädäntö, jossa vahvistetaan aikataulu kivihiilen ja ruskohiilen kokonaiskapasiteetin poistamiselle, tulevat voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022. Kumulatiivinen 3780 MW kivihiileen ja ruskohiileen perustuvaa sähköntuotantokapasiteettia on poistettava käytöstä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025.

Toisella uudistuksella pyritään helpottamaan ja nopeuttamaan uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa Romanian energialähteiden yhdistelmässä. Sen lisäksi, että unionin lainsäädäntö saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, uudella energialailla Otetaan käyttöön hinnanerosopimuksia (CfD) uusiutuvan energian tuotantoon tehtävien investointien tärkeimpänä tukimekanismina; Annetaan kaikille energiantuottajille mahdollisuus neuvotella suoraan

sähkönhankintasopimuksista; Yksinkertaistetaan uusiutuviin energialähteisiin tehtäviä investointeja koskevia lupa- ja lupamenettelyjä, asetetaan lyhyemmät ja pakolliset hallinnolliset vastausajat ja pannaan täytäntöön vastuuvelvollisuusmenettelyjä tarpeettomien viivästysten varalta; Otetaan käyttöön erityinen tukikehys avomerellä tapahtuvaan uusiutuvaan energiaan tehtäville investoinneille alueilla, joita ei tällä hetkellä hyödynnetä riittävästi; Ja v) toteuttaa kysyntäpuolen ratkaisuja tasemarkkinoilla kulutuksen vähentämiseksi huipputunteina ja teollisuusasiakkaiden energiamarkkinoille osallistumisen lisäämiseksi.

Uusi energialaki tulee voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023. Näiden toimien tuloksena on otettava käyttöön vähintään 3000 MW:n uusiutuvan energian (tuuli- ja aurinkoenergia) lisäkapasiteetti ja liitettävä se verkkoon 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 2. Energia-alan valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen

Uudistuksessa keskitytään valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantamiseen keskittyen energia-alaan. Uudistuksella parannetaan erityisesti energia-alan valtionyhtiöiden johto- ja/tai valvontaelinten jäsenten valinnan avoimuutta ja kilpailukykyä. Nämä hallitukset nimitetään neljäksi vuodeksi, ja korvausjärjestelmän on perustuttava rahoitus- ja palvelusuoritukseen liittyviin määrällisiin ja laadullisiin tavoitteisiin.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä. Uudistuksessa on myös saatettava päätökseen vähintään 15 prosentin osuus Hidroelectrican osakkeista 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Uudistus 3. Vihreä varainhoito

Romania ei tällä hetkellä käytä vihreitä budjettikäytäntöjä. Uudistuksen tavoitteena on mahdollistaa vihreän talousarvion menojen seuranta ja finanssipolitiikan ympäristö- ja ilmastovaikutusten arviointi. Tämän uudistuksen yhteydessä valtiovarainministeriö kehittää ja soveltaa menetelmää arvioidakseen yksittäisten budjettikohtien vaikutusta ympäristötavoitteisiin kestävää toimintaa koskevan EU:n luokitusjärjestelmän ja ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Uudistuksella lisätään paikallisviranomaisten valmiuksia panna täytäntöön vihreän talouden käytäntöjä.

Menetelmät hyväksytään, julkaistaan ja pannaan täytäntöön viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2023.

Investointi 1. Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä

Investoinnin tavoitteena on uuden uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin rakentaminen teknologianeutraalin julkisen tarjouskilpailun avulla eri teknologioiden (tuuli- ja aurinkoenergia) välillä. Hankkeiden on oltava luokitusjärjestelmäasetuksen (EU) 2020/852 mukaisen komission delegoidun asetuksen (EU) (C(2021) 2800/3) asiaankuuluvien liitteiden mukaisia.

Investointi koostuu valittujen laitosten rakentamiseen myönnettävistä avustuksista, joiden tavoitteena on asentaa 950 MW uusiutuviin energialähteisiin perustuvaa sähköntuotantokapasiteettia tai enimmäisvolyymi, joka on yhteensopiva tarjouskilpailun kanssa kilpailuolosuhteissa.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

F.2 Avustusmuotoisen tuen seurantaa ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
113	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	Tavoite	Hiilivoiman tuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä		Megawattia (MW)	0	1 695	Q4	2021	1695 MW hiilivoimalla tuotettua sähköntuotantokapasiteettia on poistettu käytöstä.
114	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehyksell	Välitavoite	Hiilestä irtautumista koskevan lain voimaantulo, jossa vahvistetaan kivihiilestä ja puusta luopumisesta	Säädöksen voimaantuloa osoittava lain säännös				Q2	2022	Vuoden 2022 toiseen neljännekseen mennessä hiilestä irtautumista koskeva laki (ja mahdollinen johdettu oikeus) tulee voimaan vuoteen 2032 mennessä seuraavien osalta: - Kivihiilen/puuhiilen kokonaistuotantokapasiteeti

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	e, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon		luopumista koskeva aikataulu							n (4590 MW) poistaminen käytöstä. - Toimenpiteet, jotka liittyvät suljettavien kaivosten kunnostamiseen (esim. maaperän pelastaminen kaivosalueilla, kuten pintamaa ja kasvillisuuden palauttaminen, jäteesiintymät, sulkemisen jälkeinen maankäyttö maanmuodostuksessa). - Toimenpiteet taitojen parantamiseksi (ammatillinen uudelleenkoulutus ja uudelleenkoulutus) ja muut toimenpiteet, joilla on sosioekonomisia vaikutuksia asianomaisiin yhteisöihin.
115	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelm	Tavoite	Ruskohiilellä tuotetun sähkön tuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä		Megawattia (MW)	1 695	2 355	Q4	2022	Kivihiilen ja ruskohiilen käyttöön otettu sähköntuotantokapasiteetti on poistettu käytöstä yhteensä 2355 MW.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	ässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehyksell e, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon									
116	Uudistus 1. Sähkömarkkinoid en uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelm ässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehyksell e, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	Välitavoit e	Uuden energialain voimaantulo	Energialain voimaantuloa osoittava lain säännös				Q2	2023	- Uuden energialain (ja mahdollisesti tarvittavan johdetun oikeuden) voimaantulo: Panna täytäntöön hinnanerosopimukset (CfD); - Laaditaan uusiutuvia energialähteitä koskevat sähkönhankintasopimukset; - Yksinkertaistetaan uusiutuviin energialähteisiin tehtäviä investointeja koskevia lupa- ja lupamenettelyjä, lyhyitä ja sitovia hallinnollisia vastausaikoja ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										vastuuvelvollisuusmenettelyjä tarpeettomien viivästysten varalta, vähennetään tarvittavia asiakirjoja ja menettelyjä ja otetaan käyttöön uusi erityinen kehys avomerellä tuotettaville uusiutuvan energian tuotantolaitoksille; - toteutetaan kysyntäpuolen vastatoimia tasehallintamarkkinoilla.
117	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan	Välitavoite	Uusiutuvia energialähteitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Kaikkien sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2023	Sopimusten allekirjoittaminen ensimmäisen tarjouskilpailukierroksen jälkeen hinnanerosopimusten myöntämiseksi sähkön (vähintään 1500 MW:n asennettu teho) edistämiseksi ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	sähköntuotantoon									
118	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	Välitavoite	Uusiutuvia energialähteitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Allekirjoitus kaikkien hankintasopimusten tekemisestä				Q2	2025	Sopimusten allekirjoittaminen toisen tarjouskilpailukierroksen jälkeen hinnanerosopimusten myöntämiseksi sähkön (vähintään 2000 MW:n asennettu lisäteho) edistämiseksi ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti.
119	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehyksell	Tavoite	Ruskohiilellä tuotetun sähkön tuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä		Megawattia (MW)	2 355	3 780	Q4	2025	Kivihiilen ja ruskohiilen sähköntuotantokapasiteetin kumulatiivinen 3780 MW on poistettu käytöstä ja korvattu osittain 1300 MW:lla tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavalla, joustavalla ja tehokkaalla kaasulla tai kaasukäyttöisellä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	e, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon									lämmön ja sähkön yhteistuotannolla, joka mahdollistaa uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen käytön.
120	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	Tavoite	Uusiutuvilla energialähteillä käyttöön otettu lisäkapasiteetti		Megawattia (MW)	4 408	7 408	Q2	2026	Uusiutuvien energialähteiden (tuuli- ja aurinkoenergian) lisäkapasiteettia on otettu käyttöön ja liitetty verkkoon vähintään 3000 MW verrattuna olemassa olevaan asennettuun kapasiteettiin (tuuli- ja aurinkovoimakapasiteetti).
121	Uudistus 2. Valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä	Välitavoite	Energia-alan valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä	Hallintoneuvoston valinta ja nimittäminen on saatettu				Q4	2022	Kaikkien energiaministeriön (esim. Hidroelectrica, Romgaz, Nuclearelectrica) vastuualueeseen kuuluvien

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	n parantaminen energia-alalla		n parantaminen	päätökseen.						kansallisten valtionyhtiöiden johto- ja/tai valvontaelinten jäsenten valinta ja nimittäminen noudattaen avointa ja kilpailuun perustuvaa menettelyä, jonka toimikausi on neljä vuotta, ja korvausjärjestelmää, joka perustuu määrällisiin ja laadullisiin tavoitteisiin, jotka liittyvät taloudelliseen (kuten tuloihin ja tuottoon, valtion budjetin osallistumiseen) ja palvelusuoritukseen (esimerkiksi riippumattoman yrityskyselyn perusteella).
122	Uudistus 2. Valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen energia-alalla	Välitavoite	Listautuminen vähintään 15 prosenttiin Hidroelectrican osakkeista valmiina	Alkuperäisen julkisen tarjouksen loppuun saattaminen				Q2	2023	Listalleottoesitteen julkaisemisen jälkeen vähintään 15 prosentin omistusosuudella Hidroelectricasta on käytävä pörssissä kauppaa ensimmäisen julkisen tarjouksen jälkeen.
123	Uudistus 3. Vihreä varainhoito	Välitavoite	Vihreän talousarviosuunnittelun	Vihreän talousarviosuunnittelun				Q3	2023	Valtiovarainministeriön on viimeisteltävä ja sovellettava menetelmää, jolla arvioidaan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			menetelmien viimeistely ja soveltaminen	menetelmän kehittäminen ja soveltamisen aloittaminen						yksittäisten budjettikohtien vaikutusta ympäristötavoitteisiin kestävää toimintaa koskevan EU:n luokitusjärjestelmän ja ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Menetelmät on hyväksyttävä, julkaistava ja niitä on alettava soveltaa, ja niiden avulla on voitava seurata vihreän talousarvion menoja ja arvioida finanssipolitiikan ympäristö- ja ilmastovaikutuksia.
124	Investointi 1. Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä	Välitavoite	Tarjouskilpailun avaaminen hankkeille, joissa tuotetaan energiaa uusiutuvista lähteistä (tuuli- ja aurinkoenergia)	Tarjouseritelmän julkaiseminen				Q1	2022	Uusiutuvia energialähteitä (tuuli- ja aurinkoenergiaa) tuottavien hankkeiden valintaa koskeva tarjouskilpailu julkaistaan. Valintaperusteilla on varmistettava, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										(2021/C58/01) noudatetaan. Toimenpiteen on oltava avoin sekä pk-yrityksille että suurille sijoittajille.
125	Investointi 1. Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä	Tavoite	Uusiutuvista lähteistä (tuuli- ja aurinkoenergia) peräisin oleva lisäkapasiteetti		Megawattia (MW)	0	950	Q2	2024	Uusiutuvien energialähteiden (tuuli- ja aurinkoenergian) 950 MW:n kapasiteetti, joka on otettu käyttöön ja liitetty verkkoon välitavoitteen 124 ehtojen mukaisesti, tai tarjouskilpailun kohteena olevan tarjouksen mukainen enimmäismäärä.

F.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 4. Suotuisan lainsäädäntö- ja sääntelykehyksen kehittäminen tuleville teknologioille, erityisesti vety- ja varastointiratkaisuille

Uudistuksen tavoitteena on muuttaa nykyistä lainsäädäntö- ja sääntelykehystä ottamalla käyttöön toimenpiteitä, joilla tuetaan ja helpotetaan uusiutuvan vedyn käyttöönottoa keskittyen liikenne- ja energia-aloihin (kaasu- ja sähköala). Uudistuksessa kehitetään erityisesti kansallinen vetystrategia ja strategian toimintasuunnitelma, joissa asetetaan aikataulu strategiaan sisältyvien toimenpiteiden toteuttamiselle. Uudistuksella poistetaan kaikki uusiutuvan vetyteknologian kehittämisen lainsäädännölliset ja hallinnolliset esteet ja edistetään uusiutuvan vedyn tuotantoa, varastointia, kuljetusta ja käyttöä koskevien tulevien kansallisten ja EU:n tavoitteiden saavuttamista vuoteen 2030 mennessä.

Vetyvalmiiden laitteiden (kuten lämmityskattiloiden) ja laitteiden on oltava pakollisia 1 päivänä tammikuuta 2026 kaikissa uusissa laitteissa.

Romania on pyytänyt elpymis- ja palautumistukiasetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti teknistä tukea kansallisen vetystrategian kehittämiseen tarkoitetun teknisen avun välineen kautta, mukaan lukien sellaisten toimintapolitiikkojen määrittely, joilla ohjataan, koordinoidaan ja mobilisoidaan julkisia ja yksityisiä investointeja vedyn (uusiutuvat kaasut) tuotannon, varastoinnin, kuljetuksen, kulutuksen ja käytön aloilla, mukaan lukien tämän alan edistämiseksi tarvittavan lainsäädäntökehyksen tarkistaminen. Kansalliseen vetystrategiaan ja asiaankuuluvaan toimintasuunnitelmaan perustuvat lainsäädäntö- ja sääntelykehyksen muutokset on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

Uudistus 5. Talouden energiaintensiteetin vähentäminen kehittämällä kestävä mekanismi teollisuuden energiatehokkuuden parantamiseksi

Uudistuksen tavoitteena on helpottaa investointeja teollisuuden energiatehokkuuteen ja parantaa teollisuuden häiriönsietokykyä.

Uudistuksessa Poistaa energiatehokkuutta koskevien sopimusten esteet; Otetaan käyttöön energiatehokkuutta koskeva markkinavalvonta sen varmistamiseksi, että tuotteet ovat ekologisen suunnittelun standardien mukaisia, iii) parannetaan pk-yritysten tietoisuutta energiatehokkuustoimenpiteistä, -ohjelmista ja -hyödyistä; IV) luotava seurantajärjestelmä energiakatselmusten suositusten täytäntöönpanoa varten päästökauppajärjestelmään kuuluvilla aloilla; Otetaan käyttöön uusia standardeja vihreille rahoitusvälineille.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistus 6. Lämmityksen ja jäähdytyksen kilpailukyvyn parantaminen ja hiilestä irtautuminen

Uudistuksen tavoitteena on edistää lämmitys- ja jäähdytysalan hiilestä irtautumista.

Uudistuksessa Selventää keskus- ja paikallisviranomaisten välisiä vastuupuitteita lämmitys- ja jäähdytysalan hallinnoinnissa ja ulottaa omistajaohjauslain soveltaminen kaukolämmön toimittajiin; Varmistetaan biomassan kestävyys ja jäljitettävyys, jotta estetään bioenergian käytön kielteiset vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen ja metsiin, ja monipuolistetaan energialähteiden yhdistelmää lämmityksessä ja jäähdytyksessä metsäbiomassan ulkopuolella; Mahdollistaa sen, että asunnot ja niiden vuokralaisyhdistykset tuottavat ja myyvät ylimääräistä aurinkoenergiaa ja

mahdollisesti tuulienergiaa joustavammissa muodoissa luomalla nettomittausjärjestelmiä, yksinkertaistamalla liitäntämenettelyjä ja ottamalla käyttöön kannustimia.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 2: Uusiutuvien kaasujen jakeluinfrastruktuuri (käyttäen siirtymätoimenpiteenä maakaasua yhdessä vihreän vedyn kanssa) sekä vihreän vedyn tuotantokapasiteetti ja/tai sen käyttö sähkön varastointiin

Tämän investoinnin tavoitteena on edistää vihreän vedyn käyttöönottoa EU:n vetystrategian mukaisesti.

Investointiin kuuluu kaksi alainvestointia: Vihreän vedyn siirron mahdollistavan kaasunjakeluverkon rakentaminen Oltenian alueelle ja elektrolyysilaitteiden asentaminen vihreän vedyn tuotantoa varten.

Ensimmäisen alainvestoinnin tavoitteena on rakentaa vähintään 1 870 km vihreän vedyn jakeluverkkoa Oltenian alueelle.

Tällä toimenpiteellä ei odoteta olevan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetulla tavalla, kun otetaan huomioon toimenpiteen kuvaus ja elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt lieventävät toimet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Jakeluverkossa on erityisesti oltava vähintään 20 prosenttia (tilavuudeltaan) uusiutuvaa vetyä, kun se otetaan käyttöön 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä, ja 100 prosenttia uusiutuvaa vetyä ja/tai muita uusiutuvia kaasuja vuonna 2030. Saadakseen sopimuksen toiminnanharjoittajan on osoitettava, että infrastruktuurin tekniset ominaisuudet mahdollistavat uusiutuvista lähteistä peräisin olevien kaasujen, myös vihreän vedyn, kuljettamisen. Toiminnanharjoittajan on myös ilmoitettava maakaasun kanssa sekoitettavaksi tarvittava määrä vihreää vetyä, jotta 20 prosentin vähimmäissekoitus käyttöönottohetkellä saavutetaan. Lisäksi tieto- ja viestintätekniikkaa, ohjausjärjestelmiä ja anturiteknologioita yhdistävien digitaalisten järjestelmien ja komponenttien on oltava erottamaton osa toimenpidettä, jolla mahdollistetaan vedyn tuotannon, siirron, jakelun ja kulutuksen interaktiivinen ja älykäs seuranta, mittaus, laadunvalvonta ja hallinta verkossa. Jotta varmistetaan verkon turvallinen käyttö ja siihen sekoitetaan vähintään 20 prosenttia vetyä, uudistuksessa 4 esitetyillä lainsäädäntömuutoksilla on varmistettava, että tähän verkkoon liitetään ainoastaan vetyvalmiita laitteita ja laitteita.

Toisen alainvestoinnin tavoitteena on rakentaa vihreän vedyn tuotantokapasiteetti vähintään 100 MW elektrolyysilaitteisiin ja tuottaa 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä vähintään 10 000 tonnia vetyä uusiutuvista lähteistä.

Investointi 3: Joustavan ja erittäin tehokkaan kaasukäyttöisen sähkön- ja lämmöntuotannon (CHP) kehittäminen kaukolämmityksessä, jotta voidaan saavuttaa perusteellinen hiilestä irtautuminen

Investoinnin tavoitteena on auttaa vastaamaan Romanian haasteisiin siirryttäessä pois hiilestä ja ruskohiilen lähteistä. Investoinnilla on erityisesti varmistettava lämmön toimittaminen kuluttajille hiilivoiman ja lämmöntuotannon asteittaisen lopettamisen yhteydessä.

Investoinnin on johdettava vähintään 300 megawatin sähköntuotantokapasiteetin asentamiseen tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavalle, joustavalle ja tehokkaalle kaasukäyttöiselle lämmön ja sähkön yhteistuotannolle, joka mahdollistaa uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen käytön.

Tällä toimenpiteellä ei odoteta olevan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetulla tavalla, kun otetaan huomioon toimenpiteen kuvaus ja elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt lieventävät toimet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Tämä varmistetaan seuraavilla liitännäistoimenpiteillä:

- Komponentin 6 uudistus 4 yhdistettynä komponenttiin 6 sisältyvään investointiin 2 sisältyy uskottavia suunnitelmia uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen käytön lisäämiseksi hyväksymällä ja panemalla täytäntöön kansallinen vetystrategia ja -toimintasuunnitelma sekä perustamalla uusiutuvan vedyn tuotantokapasiteetti; sekä

- Komponenttiin 6 sisältyvä uudistus 1 johtaa kivi- ja ruskohiilen sähköntuotantolaitosten sulkemiseen, mikä on huomattavasti hiili-intensiivisempää kuin erittäin tehokas kaasukäyttöinen sähkön ja lämmön yhteistuotanto. Kumulatiivinen 3780 megawatin määrä hiili- ja ruskohiilivoimalasta on suljettava 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä, ja kapasiteetti on huomattavasti suurempi kuin tämän investoinnin yhteydessä asennettava 300 MW kaasukäyttöinen yhdistetty lämpö ja 1300 MW kaasukäyttöinen kapasiteetti, joka on tarkoitus asentaa korvaavaksi voimalaksi; ja

- Komponenttiin 6 sisältyvä uudistus 1 johtaa siihen, että vuoteen 2026 mennessä on asennettu vähintään 3 000 MW uusiutuvia energialähteitä koskevaa uutta kapasiteettia, mikä osoittaa, että Romanialla on uskottava kehityspolku uusiutuvien energialähteiden osuuden lisäämiseksi kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa vuodelle 2030 asetetun uusiutuvia energialähteitä koskevan tavoitteen saavuttamiseksi. Koska Romania aikoo nostaa tätä tavoitetta, on käynnistettävä 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä toinen huutokauppakierros uusiutuvia energialähteitä koskevien hinnanerosopimusten tekemiseksi, jotta voidaan osoittaa uskottava kehityspolku uusiutuvien energialähteiden osuuden kasvattamiseksi kohti korotettua tavoitetta; sekä

- Komponentin 6 uudistukseen 1 sisältyy konkreettisia uudistuksia ja investointeja uusiutuvien energialähteiden osuuden lisäämiseksi, kuten hinnanerosopimusten täytäntöönpano, uusiutuvia energialähteitä koskevien sähkönhankintasopimusten tekeminen, uusiutuviin energialähteisiin tehtäviä investointeja koskevien lupa- ja lupamenettelyjen yksinkertaistaminen, lyhyet ja sitovat hallinnolliset vastausajat ja vastuuvelvollisuusmenettelyt tarpeettomia viivästyksiä varten, tarvittavien asiakirjojen ja menettelyjen vähentäminen sekä uusiutuvan energian offshore-laitoksia koskevan uuden erityisen kehyksen käyttöönotto.

Lisäksi kansallinen ilman pilaantumisen valvontaohjelma, joka olisi pitänyt toimittaa komissiolle huhtikuuhun 2019 mennessä direktiiviin (EU) 2016/2284 perustuvana EU:n oikeudellisena vaatimuksena, on hyväksyttävä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022 (ks. alaviite 1 kohdassa Uudistus 1. / Kestävä liikenne).

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

<u>Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (myös apulaitteiden) teollinen tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketju sekä uusi sähköenergian varastointikapasiteetti</u>

Investoinnin tavoitteena on lisätä sähköverkon joustavuutta ja edistää uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin lisäämistä.

Investoinnilla on kolme alainvestointia:

- Ensimmäisen alainvestoinnin akkujen arvoketjuun (valmistus, kokoonpano ja kierrätys) on saavutettava 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä akkujen valmistuksen ja kokoonpanon vuositeho, joka on vähintään 2 GW, sen jälkeen, kun on järjestetty hankepyyntö, jossa on valintaperusteet, joilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen. Näillä perusteilla on erityisesti jätettävä tämän toimenpiteen mukaisen tuen ulkopuolelle toimet, jotka liittyvät jätteen kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin[2] ja mekaaniseen biologiseen käsittelylaitoksiin[3], sekä raaka-aineiden louhintaan liittyvät toimet.

- Toisella osainvestoinnilla aurinkosähkökennojen ja -paneelien arvoketjuun (valmistus, kokoonpano ja kierrätys) on saavutettava 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä vähintään 200 megawatin vuotuinen kokonaisteho hankepyynnöllä, jonka valintaperusteilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen. Näillä perusteilla on erityisesti jätettävä tämän toimenpiteen mukaisen tuen ulkopuolelle toimet, jotka liittyvät jätteen kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin[4] ja mekaaniseen biologiseen käsittelylaitoksiin[5], sekä raaka-aineiden louhintaan liittyvät toimet.

- Kolmannen alainvestoinnin tavoitteena on asentaa sähkön kokonaisvarastointiteo, joka on vähintään 240 megawattia (tai 480 MWh) 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä sellaisen hankepyynnöllä, jonka valintaperusteilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 5. Energiatehokkuuden varmistaminen teollisuudessa.

[2] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

[3] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

[4] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

[5] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

Investoinnin tavoitteena on parantaa teollisuuden energiatehokkuutta esimerkiksi vähentämällä energiankulutusta, kehittämällä järjestelmiä energiankulutuksen mittaamiseksi sekä lisäämällä itse tuotetun energian ja lämmön kulutusta.

Investoinnilla on saavutettava vähintään 30 prosentin vähennys välittömissä ja välillisissä kasvihuonekaasupäästöissä verrattuna ennakkoon aiheutuviin päästöihin vähintään 50 hankkeessa, joita seurataan kansallisen energiankulutuksen keskittämiseen ja analysointiin tarkoitetun tietoteknisen järjestelmän avulla.

Sen varmistamiseksi, että toimenpiteellä noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), tulevien hankepyyntöjen tehtävänmäärityksen sisältyviin tukikelpoisuusperusteisiin ei lueta seuraavia toimia: Fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toimet, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö[6]; EU:n päästökauppajärjestelmän mukaiset toimet, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja[7]; iii) jätteiden kaatopaikkoja, polttolaitoksia[8] ja mekaanisia biologisia käsittelylaitoksia koskevat toiminnot;[9] Ja iv) toiminnot, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle. Tehtävänkuvauksessa on lisäksi edellytettävä, että voidaan valita ainoastaan toimia, jotka ovat asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

[6]Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

[7] Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan arvion mukaan kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin kyseiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

[8] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

[9] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

F.4 Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
126	Uudistus 4. Suotuisan lainsäädäntö- ja sääntelykehyksen kehittäminen tuleville teknologioille, erityisesti vety- ja varastointiratkaisuille	Välitavoite	Kansallisen vetystrategian täytäntöönpanoa koskevaan lainsäädäntökehykseen tehtyjen muutosten voimaantulo	Lainsäädäntökehykseen tehtyjen muutosten voimaantuloa osoittava lain säännös				Q1	2023	Kansalliseen vetystrategiaan ja asiaankuuluvaan toimintasuunnitelmaan perustuvien sääntelykehykseen tehtyjen muutosten voimaantulo. Muutoksilla poistetaan kaikki lainsäädännölliset ja hallinnolliset esteet uusiutuvaa vetyä koskevan teknologian kehittykseltä ja toteutetaan toimenpiteitä, joita tarvitaan uusiutuvan vedyn koko arvoketjun kehittämiseksi, mukaan lukien vetyvalmiiden laitteiden ja laitteiden pakollinen käyttö loppukäyttäjille 1 päivään tammikuuta 2026 mennessä.
127	Uudistus 5. Talouden energiaintensiteetin vähentäminen kehittämällä kestävä	Välitavoite	Teollisuuden energiatehokkuuteen tehtäviä investointeja helpottavia toimenpiteitä	Säädöksen voimaantuloa osoittava lain säännös				Q4	2022	Lainsäädäntökehys, jolla otetaan käyttöön toimenpiteitä, joilla helpotetaan investointeja energiatehokkuuteen teollisuudessa, tulee voimaan. Uudistuksessa Poistaa

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	mekanismi teollisuuden energiatehokkuuden parantamiseksi		koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo							energiatehokkuutta koskevien sopimusten esteet; Otetaan käyttöön markkinavalvonta ja energiatehokkuutta koskevien standardien soveltaminen sen varmistamiseksi, että tuotteet ovat ekologista suunnittelua koskevien standardien mukaisia, iii) parannetaan pk-yritysten tietoisuutta energiatehokkuudesta; IV) luotava seurantajärjestelmä energiakatselmusten suositusten täytäntöönpanoa varten päästökauppajärjestelmään kuuluvilla aloilla; Otetaan käyttöön uusia standardeja vihreille rahoitusvälineille.
128	Uudistus 6. Lämmityksen ja jäähdytyksen kilpailukyvyn parantaminen ja hiilestä irtautuminen	Välitavoite	Lämmitys- ja jäähdytysalan hiilestä irtautumista koskevia toimenpiteitä koskevan lainsäädäntökeh	Säädöksen voimaantuloa osoittava lain säännös				Q4	2023	Lämmitys- ja jäähdytysalan hiilestä irtautumista koskevia toimenpiteitä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo. Uudistuksessa Selkiytetään keskus- ja paikallisviranomaisten välisiä kytköksiä lämmitys- ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			yksen voimaantulo							jäähdytysalan hallinnoinnista ja laajennetaan omistajaohjausta koskevan lain soveltaminen kaukolämmön tarjoajiin; Tarkastelemaan uudelleen kehystä, jolla varmistetaan biomassan kestävyys ja jäljitettävyys ja estetään bioenergian käytön kielteiset vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen ja metsiin; Monipuolistaa energialähteiden yhdistelmää lämmityksessä ja jäähdytyksessä pois metsäbiomassasta; Kasvattaa tuottajakuluttajien roolia uusiutuvan energian tuotannossa, mukaan lukien määrälliset kompensaatiot.
129	Investointi 2. Uusiutuvien kaasujen jakeluinfrastruktuuri (käyttäen siirtymätoimenpiteenä maakaasua yhdessä vihreän	Välitavoite	Uusien elektrolyysilaitteiden kapasiteetin vähintään 100 MW:n rakentamista koskevien sopimusten	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2022	Sellaisten vähintään 100 MW:n uusien elektrolyysilaitteiden rakentamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen, joiden odotetaan tuottavan vähintään 10 000 tonnia uusiutuvaa vetyä.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	vedyn kanssa) sekä vihreän vedyn tuotantokapasiteetti ja/tai sen käyttö sähkön varastointiin		allekirjoittaminen							
130	Investointi 2. Uusiutuvien kaasujen jakeluinfrastruktuuri (käyttäen siirtymätoimenpiteenä maakaasua yhdessä vihreän vedyn kanssa) ja vihreän vedyn tuotantokapasiteetti ja/tai sen käyttö sähkön varastointiin	Välitavoite	Sopimus vetykäyttöisen jakeluverkon rakentamisesta Oltenian alueelle	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2023	Sopimus vetykäyttöisen jakeluverkon rakentamisesta Oltenian alueelle. Valintaperusteilla on varmistettava, että noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) ja erityisesti sen liitteessä III vahvistettuja edellytyksiä. Toimijan on osoitettava erityisesti, että infrastruktuurin tekniset ominaisuudet mahdollistavat uusiutuvien kaasujen siirron. Toiminnanharjoittajan on myös ilmoitettava maakaasun kanssa sekoitettavaksi tarvittava määrä vihreää vetyä, jotta 20 prosentin vähimmäissekoitus

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										käyttöönottohetkellä saavutetaan.
131	Investointi 2. Uusiutuvien kaasujen jakeluinfrastruktuuri (käyttäen siirtymätoimenpiteenä maakaasua yhdessä vihreän vedyn kanssa) sekä vihreän vedyn tuotantokapasiteetti ja/tai sen käyttö sähkön varastointiin	Tavoite	Vihreän vedyn tuotanto		Megawattia (MW)	0	100	Q4	2025	Vähintään 100 MW:n elektrolyysilaitteiden käyttöönotto, jonka odotetaan tuottavan vähintään 10 000 tonnia uusiutuvaa vetyä.
132	Investointi 2. Uusiutuvien kaasujen jakeluinfrastruktuuri (käyttäen siirtymätoimenpiteenä maakaasua yhdessä vihreän vedyn kanssa) sekä vihreän	Tavoite	Vetykäyttöinen jakeluverkko, valmis ja toiminnassa Oltenian alueella		Kilometriä (km)	0	1870	Q2	2026	Vetyvalmis jakeluverkko Oltenian alueella on saatettava valmiiksi ja otettava käyttöön, ja sen on kuljettava vähintään 20 prosenttia uusiutuvaa vetyä. Jotta varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	vedyn tuotantokapasiteetti ja/tai sen käyttö sähkön varastointiin									verkossa on siirrettävä uusiutuvaa vetyä 100-prosenttisesti vuoteen 2030 mennessä.
133	Investointi 3. Joustavan ja tehokkaan kaasukäyttöisen lämmön ja sähkön yhteistuotannon kehittäminen kaukolämmityksessä syvällisen hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi	Välitavoite	Tehokasta kaasun yhteistuotantoa ja kaukolämpöhankkeita koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2022	Direktiivin 2010/31/EU määritelmän mukaisen kaukolämmön tehokkaan yhteistuotannon rakentamista tai jälkiasentamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen. Valintaperusteilla on varmistettava, että noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) ja erityisesti sen liitteessä III vahvistettuja edellytyksiä. Investoinneilla korvataan kapasiteetiltaan vähintään samansuuruinen hiili-intensiivisempi sähkön- ja/tai lämmöntuotantolaitos (esim. kivihiili-, ruskohiili- tai öljyvoimalaitos), mikä johtaa kasvihuonekaasupäästöjen merkittävään vähenemiseen.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
134	Investointi 3. Joustavan ja tehokkaan kaasukäyttöisen lämmön ja sähkön yhteistuotannon kehittäminen kaukolämmityksessä syvällisen hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi	Tavoite	Tehokkaat yhteistuotantolaitokset ja kaukolämpö		Megawattia (MW)	0	300	Q2	2026	Tehokkaan lämmön ja sähkön käyttöönotto kaukolämmityksessä ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti ja erityisesti välitavoitteen 133 mukaisesti liitteessä III esitettyjä edellytyksiä noudattaen.
135	Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien apulaitteet) tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketjut sekä uusi sähkönvarastointikapasiteetti	Välitavoite	Akkujen tuotantoketjuun ja aurinkosähkökennoihin ja -paneeleihin tehtäviä investointeja koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q3	2022	Akkujen arvoketjuun ja aurinkosähkökennoihin ja -paneeleihin tehtäviä investointeja koskevien sopimusten allekirjoittaminen (tuotanto – kokoonpano – kierrätys). Valintaperusteilla on varmistettava, että noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) erityisesti jätehuoltoon ja raaka-aineiden louhintaan sovellettavilla rajoituksilla.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
136	Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien apulaitteet) tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketjut sekä uusi sähkönvarastointikapasiteetti	Välitavoite	Akkujen varastointitukijärjestelmään kuuluvien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q3	2022	Akkujen varastointikapasiteetin vähintään 240 MW:n kehittämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen. Valintaperusteilla on varmistettava, että noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) erityisesti jätehuoltoon ja raaka-aineiden louhintaan sovellettavilla rajoituksilla.
137	Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien apulaitteet) tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketjut sekä uusi sähkönvarastointikapasiteetti	Tavoite	Akkujen tuotantolaitokset ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätyslaitokset		Gigawatti (GW)	0	2	Q4	2025	Sellaisten akkujen valmistus- ja kokoonpanotehtaiden käyttöönotto, joiden kokonaiskapasiteetti on vähintään 2 GW vuodessa.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
138	Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien apulaitteet) tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketjut sekä uusi sähkönvarastointi kapasiteetti	Tavoite	Käyttöön otettu aurinkosähkökennojen ja -paneelien kapasiteetti		Megawattia (MW)	0	200	Q4	2025	Otetaan käyttöön aurinkosähkökennojen ja -paneelien tuotanto, jonka kokonaiskapasiteetti on vähintään 200 MW vuodessa.
139	Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien apulaitteet) tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketjut sekä uusi sähkönvarastointi kapasiteetti	Tavoite	Asennettu sähkönvarastointikapasiteetti		Megawattia (MW)	0	240	Q4	2025	Vähintään 240 MW:n sähkönvarastointikapasiteetin käyttöönotto ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevissa teknisissä ohjeissa (2021/C58/01) ja erityisesti välitavoitteessa 136 vahvistettujen ei merkittävää haittaa” -edellytysten mukaisesti.
140	Investointi 5. Energiatehokkuuden varmistaminen	Välitavoite	Teollisuuden energiatehokkuusinvestointeja	Tarjouseritelmän julkaiseminen				Q2	2022	Käynnistetään ehdotuspyyntö teollisuuden energiatehokkuushankkeiden

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	teollisuudessa		koskevan tarjouspyynnön avaaminen							valitsemiseksi. Valintaperusteiden on täytettävä seuraavat vaatimukset: välillisten ja suorien kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 prosentilla ennakkopäästöihin verrattuna ja jota seurataan kansallisen energiankulutuksen keskittämiseen ja analysointiin tarkoitetun tietoteknisen järjestelmän avulla; –”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen käyttämällä poissulkemisluetteloa ja edellyttämällä asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista.
141	Investointi 5. Energiatehokkuuden varmistaminen teollisuudessa	Tavoite	Päätökseen saatetut energiatehokkuushankkeet		Määrä	0	50	Q4	2025	Vähintään 50 teollisuudessa toteutettavaa energiatehokkuushanketta, joilla vähennetään välillisiä ja suoria kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 30 prosenttia verrattuna aiempiin päästöihin. Niitä seurataan kansallisen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										energiankulutuksen keskittämiseen ja analysointiin tarkoitetun tietoteknisen järjestelmän kautta noudattaen edellytyksiä, jotka koskevat ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisiä ohjeden (2021/C58/01) noudattamista välitavoitteen 140 mukaisesti.

G. KOMPONENTTI 7: DIGITAALINEN MUUTOS

Elpymis- ja palautumissuunnitelman tässä komponentissa käsitellään julkishallintoon liittyviä digitalisaatiohaasteita, kuten hajanaisuutta, yhteentoimivuutta merkittävänä esteenä loppukäyttäjien keskitettyjen digitaalisten palvelujen kehittämiselle, byrokraattisia esteitä verkkorakenteiden edellyttämien rakennuslupien saamiselle, heikkoa digitaalista perusosaamista ja edistynyttä osaamista ja altistumista kyberriskeille. Tätä taustaa vasten tämän komponentin tavoitteena on vastata kaikkiin näihin haasteisiin ja luoda yhtenäinen ja integroitu digitaalinen infrastruktuuri, joka hyödyttää kansalaisia ja yrityksiä, ja tarjota samalla tarvittavat välineet (kuten liitettävyys, osaamisen kehittäminen tai kyberturvallisuus) digitalisoituun talouteen ja yhteiskuntaan siirtymiseksi. Komponentti sisältää erityisesti uudistuksia, jotka ovat tarpeen julkishallinnon pilvipalvelujen perustamiseksi ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi, yhteenliitettävyyden parantamiseksi, julkisten ja yksityisten tahojen suojan ja kyberturvallisuuden parantamiseksi sekä julkisen sektorin digitaalisten taitojen lisäämiseksi. Uudistuksia tukevat investoinnit vaihtelevat julkishallinnon pilvipalvelujen kehittämisestä terveydenhuollon, oikeuslaitoksen, ympäristön, työllisyyden ja sosiaalisen suojelun digitalisointiin, julkisiin hankintoihin, kansalaisjärjestöihin, verkkoyhteyksiin valkoisilla alueilla, kyberturvallisuuden varmistamiseen erilaisissa rakenteissa ja osaamisen lisäämiseen kyberturvallisuuden alalla sekä virkamiesten että koko väestön keskuudessa. Yksi keskeinen investointi liittyy sähköisen henkilökortin käyttöönottoon Romanian kansalaisille.

Komponentti koostuu neljästä uudistuksesta ja 19 investoinnista.

Näillä investoinneilla ja uudistuksilla edistetään Romanian kahden viime vuoden maakohtaisia suosituksia ” parantaa taitoja, myös digitaalisia taitoja” (maakohtainen suositus 3, 2019) ja ”vahvistaa taitoja ja digitaalista oppimista” ja ”keskittää investoinnit vihreään siirtymään ja digitaaliseen siirtymään [...], digitaalipalvelujen infrastruktuuriin” (maakohtaiset suositukset 2 ja 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet.

G.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Yhtenäisen kehyksen kehittäminen julkishallinnon pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi

Uudistuksen tavoitteena on nykyaikaistaa julkishallintoa ottamalla käyttöön kehittynyttä teknologiaa ja keskittymällä kansalaisten ja yritysten tarpeisiin samalla kun varmistetaan datavetoisen politiikan kehittämisen edellytykset ja lisätään nykyisten digitaaliteknologioiden yhteentoimivuutta. Uudistuksella tuetaan lisäksi julkisten digitaalisten palvelujen integroidun arkkitehtuurin kehittämistä.

Uudistuksen täytäntöönpano koostuu kahdesta toimintalinjasta. Ensinnäkin tietojärjestelmien yhteentoimivuutta koskevan lain voimaantulon odotetaan vahvistavan yhtenäiset standardit ja säännöt, joita julkisyhteisöjen on sovellettava sovellusten kehittämiseen turvallisessa ja kestävässä ympäristössä, samalla kun ne ovat eurooppalaisten yhteentoimivuusperiaatteiden mukaisia. Toiseksi hallituksen pilvipalvelulain voimaantulon odotetaan vahvistavan pilvipalveluinfrastruktuurin, -teknologian ja -palvelujen suunnitteluun, toteutukseen, kehittämiseen ja hallinnointiin liittyvät

vastuut ja tehtävät. Kyberturvallisuus on varmistettava sekä pilvipalvelujen ulkoista että sisäistä suojelua varten siten, että sovelletaan kaikkein edistyneimpiä ja taloudellisesti tehokkaimpia saatavilla olevia kyberturvallisuusratkaisuja.

Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelman kaikkien digitaalialan toimenpiteiden seurantaa ja täytäntöönpanoa varten on tarkoitus perustaa asiantuntijoiden muodostama väliaikainen työryhmä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä.

Uudistus 2. Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteenliitettävyystavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon

Uudistuksen tavoitteena on nopeuttaa 5G-verkkojen käyttöönottoa kansallisella tasolla turvallisuussääntöjen mukaisesti ja tarjota laajakaistaa valkoisille alueille (pienet maaseutukunnat, syrjäiset paikkakunnat, epäsuotuisat asuinalueet), kaventaa maaseudun ja kaupunkien välistä digitaalista kuilua, keventää hallinnollista taakkaa ja keventää menettelyjä ja maksuja sekä luoda edellytykset digitaalisten palvelujen ja internetyhteyksien tasapuoliselle saatavuudelle.

Uudistukseen sisältyy useita toimia:

- Yhteenliitettävyysvälineistön[10] soveltamista koskevan Romanian etenemissuunnitelman täytäntöönpano. Romanian odotetaan panevan täytäntöön 12 EU:n tason välineistöön sisältyvistä 39 suosituksesta.

- Tulee voimaan 5G-verkon turvallisuutta koskeva laki, jonka mukaan viestinnän tarjoajat voivat käyttää 5G-verkkojen tekniikoita, laitteita ja ohjelmistoja ainoastaan niiltä valmistajilta, joille pääministeri on antanut luvan etukäteen kansallisen puolustuksen ylimmän neuvoston lausunnon perusteella. Jokaisen 5G-laitteiston ja -ohjelmiston valmistajan on haettava tätä lupaa, joka toimitetaan viestintäministeriölle.

- Ns. 5G-toimilupien myöntäminen (huutokauppa) (eli taajuusalueilla 700 MHz, 1500 MHz ja 3,4-3,8 GHz). Pitkän aikavälin toimilupia suunnitellaan eurooppalaisen sähköisen viestinnän säännöstön kriteerien mukaisesti, jotta voidaan tehokkaasti edistää 5G:tä sekä edistää kilpailua ja loppukäyttäjien oikeuksia.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä.

Uudistus 3. Kriittisen arvoinfrastruktuurin omistavien julkisten ja yksityisten tahojen kyberturvallisuuden varmistaminen

Uudistuksen tavoitteena on jatkaa kriittistä infrastruktuuria omistavien julkisten ja yksityisten tahojen häiriönsietokyvyn vahvistamista kyberriskejä vastaan.

Uudistuksen täytäntöönpanossa luodaan oikeudellinen ja institutionaalinen kehys kyberturvallisuuden ja kyberpuolustuksen alan toimien järjestämiselle ja toteuttamiselle, yhteistyömekanismeille ja näiden alojen instituutioiden vastuulle puolustus- ja kyberturvallisuuslain viimeistelyä ja voimaantuloa varten. Lisäksi kansallinen kyberturvallisuuskeskus koordinoi vuosia 2021-2026 koskevan kansallisen kyberturvallisuusstrategian valmistelua. Strategiaan sisältyy säännöksiä kyberturvallisuuden sääntelykehyksen ja institutionaalisen kehyksen säännöllisistä arvioinneista ja päivityksistä, joilla pyritään lujittamaan julkisen ja yksityisen sektorin välistä kumppanuutta, parantamaan koko yhteiskunnan kyberresilienssiä, kehittämään valmiuksia reagoida

[10] https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=75185

kyberhyökkäyksiin ja järjestelmien, verkkojen ja palvelujen sietokykyyn ja lujittamaan Romanian asemaa kyberturvallisuusrakenteessa kansainvälisellä tasolla.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistus 4. Lisätään digitaalisia taitoja julkisissa palveluissa ja digitaalisessa koulutuksessa kansalaisten koko elämän ajan

Uudistuksen tavoitteena on tukea talouden digitalisaatiota ja siirtymistä teollisuuteen 4.0 ja mukauttaa työmarkkinat alan viimeisimpään kehitykseen.

Uudistus pannaan täytäntöön ammattiluokitussäännöstön muutoksella, johon sisältyy uusia digitaalisia ammatteja koskeva määritelmä, joka vastaa muita EU-maita. On tehtävä analyysi sekä kuultava yliopistoja ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä.

Investointi 1. Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto

Tämän investoinnin tavoitteena on ottaa käyttöön valtion pilvipalveluinfrastruktuuri turvallisten ja energiatehokkaiden teknologioiden avulla julkisen tiedon turvallisen, yhteentoimivan ja standardoidun luonteen varmistamiseksi.

Tämän investoinnin toteuttamiseen on sisällyttävä: Vaiheen IV datakeskusten rakentaminen suunnittelultaan kahdelle tärkeimmälle datakeskukselle ja tason III tietokeskusten suunnittelu toissijaisille tietokeskuksille, ii) erityisen viestintä- ja tietotekniikkainfrastruktuurin tarjoaminen, iii) tukiinfrastruktuurin (sähkö, fyysiset turvatoimet) kehittäminen ja laajentaminen, iv) skaalautuvan ja helposti käytettävissä olevan IT&C-infrastruktuurin käyttöönotto kussakin datakeskuksessa. Tietokeskusten on noudatettava tietokeskusten energiatehokkuutta koskevia eurooppalaisia käytännesääntöjä[11].

Tämän investoinnin toteuttamista tuetaan arvioinnilla, jonka suorittaa ulkopuolinen konsultti, jonka odotetaan tarjoavan strategiset ja teknologiset vaihtoehdot sekä lainsäädäntö- ja sääntelypaketin, jolla määritetään hallituksen pilvipalvelujen toteutuminen, siviili- ja teknologiainfrastruktuurien rakennus-, toimitus-, asennus- ja käyttömahdollisuudet suunnitelmassa vahvistettujen määräaikojen mukaisesti, valtion viranomaisten nykyisin tarjoamien digitaalisten sovellusten/palvelujen kartoitus, tuotanto- ja/tai toteutusvaiheissa toteutettujen prosessien ja menettelyjen suunnittelu sekä pilvien kehitys-/migointisovellusten suunnittelu.

Vähintään 30 julkisen laitoksen on oltava yhteydessä toisiinsa ja käytettävä valtion pilvipalveluja.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

[11] Saatavilla osoitteessa https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-centre-energy-efficiency

Investointi 2. Pilvipalvelujen kehittäminen ja muuttoliike

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa julkisissa laitoksissa käytettäviä teknologioita niin, että ne ovat valmiita pilvipalveluihin, ja kehittää samalla uusia pilviperäisiä sovelluksia pilvimuuttoa varten.

Tämän investoinnin toteuttamisen odotetaan johtavan siihen, että pilvivalmiita/virtualisoituja sovelluksia pilvipalveluihin siirtymiseksi on mahdollisimman vähän ulkopuolisen konsultin kehittämän analyysin perusteella hallituksen tukemiseksi hallituksen pilvipalvelujen käyttöönotossa. Odotuksena on, että vähintään 30 valtiollisen pilvipalvelun luontaista pilvisovellusta siirretään palvelualustana (PaaS) tai palveluna (Infra-a-Service, IaaS) varustettuun infrastruktuuriin.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 3. Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on vähentää terveydenhuollon tarjoajien, kansallisen sairausvakuutuslaitoksen ja sairausvakuutuslaitoksen työntekijöiden työaikaa ja varmistaa samalla sairausvakuutusten tietoteknisen alustan (PIA) kyberturvallisuus. Keskus-, alue- ja paikallistason terveydenhuoltolaitosten valmiuksia hallinnoida terveystietoja digitaalisesti on vahvistettava entisestään ja etälääketieteen ratkaisujen käyttöönottoa on nopeutettava.

Investoinnilla pyritään myös edistämään terveydenhuoltolaitosten integrointia digitaalisen infrastruktuurin avulla, helpottamaan terveysministeriön ja muiden sidosryhmien (kuten kansanterveysosastojen) pääsyä tietoihin, vähentämään hajanaisuutta ja parantamaan terveystietojen laatua.

Investoinnilla pyritään myös lisäämään maaseutualueiden, pienten kaupunkialueiden ja heikommassa asemassa olevien ryhmien pääsyä erityiskuulemisiin ja lyhentämään odotusaikaa telelääketieteen avulla. Telelääketieteellä pyritään myös lisäämään tiedonsaantia ja koulutusta ennakoimattomien raskauksien ehkäisemiseksi ja perhesuunnittelun parantamiseksi.

Tämän investoinnin täytäntöönpanovaiheessa on noudatettava useita vaiheita. Ensin tehdään nykyisen PIA-ohjelman tarvearviointi, jossa kartoitetaan käytettävissä oleva infrastruktuuri ja olemassa olevat puutteet. Toiseksi PIA on muunnettava ohjelmistoratkaisulla modulaarisesta ja hajanaisesta järjestelmästä yhteentoimivaksi ja käyttäjäystävälliseksi järjestelmäksi, jolla on optimoitu tietovirrat, terveydenhuollon tarjoajien tavoitteiden, toimien ja suorituskykyindikaattoreiden sähköinen seuranta ja jossa on uusia toimintoja (kuten lääketieteellisten asiakirjojen digitalisointi). PIA:n roolia laajennetaan kansallisen sairausvakuutuslaitoksen ulkopuolelle kehittämällä kaikille kansallisen tason terveyspolitiikkaan osallistuville laitoksille lisämoduuleja, jotka koskevat modulaarisia tautirekistereitä sekä etälääketieteen ja potilaiden seurannan rajapintaa. Potilaiden ja lääkärin välistä ja lääkäreiden välistä yhteydenpitoa on tarkoitus tukea keskittyen erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin tai alueisiin. Investointia on tuettava koulutuksella ja laitteiden hankinnalla. Lisäksi on kehitettävä uusia tietokonemoduuleja ja -sovelluksia sekä uusia digitaalisia rekisteröinti- ja hallintojärjestelmiä, jotka perustuvat yhteentoimiviin ja keskitettyihin tietoihin. Telelääketieteen järjestelmä on suunniteltava siten, että se mahdollistaa reaaliaikaisen ja asynkronisen pääsyn erityiskäynteihin maaseudulla ja pienillä kaupunkialueilla asuville potilaille.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea Romanian oikeusjärjestelmän valmistelua ja siirtymistä keskitettyyn sähköiseen asianhallintajärjestelmään. Romania kehittää jo muita EU:n rahastoja, ECRIS-järjestelmää (sähköinen asianhallintajärjestelmä) ja elpymis- ja palautumissuunnitelmaa, joilla täydennetään tähän liittyviä toimia.

Investointi koostuu seuraavista toimista:

- tekninen siirtyminen paikallisista palvelimista jaettuihin keskuspalvelimiin – teknisten resurssien (keskuspalvelimet, datakeskukset, virtualisointipalvelimet) hallinnointi ja käyttö optimoidaan.

- etätyön ja asiakirjojen digitalisoinnin teknisen infrastruktuurin parantaminen ja viimeistely oikeusjärjestelmän häiriönsietokyvyn parantamiseksi.

- kyberturvallisuusvalmiuksien parantaminen (tarjoamalla laitteita ja koulutusta) sekä keskus- että paikallistasolla (erityisesti tuomioistuimille mutta myös syyttäjänvirastoille).

- otetaan käyttöön uusi järjestelmä, joka mahdollistaa turvalliset videoneuvottelut, jotta tuomarit voivat osallistua verkkotoimintaan korkeimman oikeuden tasolla.

- tuetaan ECRIS V -järjestelmän viimeistelyä, sillä se on keskeinen osa Romanian oikeuslaitoksen digitalisaatiota. Järjestelmän kehittäminen, osa siihen liittyvien ohjelmistojen ja tukilaitteiden hankinnasta ja käyttäjien koulutus rahoitetaan hallinnollisten valmiuksien toimenpideohjelmasta. Elpymis- ja palautumissuunnitelman puitteissa on rahoitettava täydentäviä toimenpiteitä (kuten Tukilaitteiston osan hankinta osana virtualisointihanketta, jolla helpotetaan siirtymistä ECRIS IV:stä ECRIS V -järjestelmään, oikeuslaitosta varten perustettava tietokeskus, joka toimii myös ECRIS V -järjestelmän isäntänä, tietokoneiden ja muiden laitteiden hankinta loppukäyttäjille.

Tämä investointi tukee vuosien 2022–2025 oikeuslaitoksen kehittämisstrategiaa. Siihen sisältyy erityistoimenpiteitä, joilla varmistetaan oikeussubjektin ja kaikkien asianomaisten välinen digitaalinen vuorovaikutus oikeuslaitoksen kanssa, sähköinen allekirjoitus ja sähköinen leima, parempi datasiirto sähköisille asiakirjoille (oikeussubjektien mahdollisuus tutustua sähköisesti oikeudellisiin asiakirjoihin), oikeudellisen alan strategian laatiminen fyysisen arkiston digitointia varten (välitavoite 421).
Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 5. Ympäristöalan digitalisointi

Tämän investoinnin tavoitteena on toteuttaa integroitu tietotekniikkajärjestelmä, jolla tuetaan kestävää kehitystä, parannetaan infrastruktuuria ja ympäristön laatua, suojellaan luontoa ja suojellaan biologista monimuotoisuutta.

Investointi koostuu kahdesta päätoimesta:

- metsien eheyden ja puukuljetusten valvontaan, valvontaan ja varmistamiseen tarvittavan infrastruktuurin kehittäminen. Järjestelmä toteutetaan kahdessa vaiheessa (tietojärjestelmän asentaminen ja kokoonpano sekä luottamuksellisuutta koskevien turvallisuusratkaisujen toteuttaminen, koulutus, tutkinta- ja hälytysjärjestelmän toimintavalmius). Järjestelmä integroidaan SUMAL 2.0:een (Romanian puunseurantajärjestelmä parhaillaan kehitteillä), ja siinä seurataan oikeudellisia velvoitteita, jotka liittyvät puunkorjuuseen, oikea-aikaiseen metsien elvyttämiseen, metsien terveyteen, metsien elinympäristöjen suojelun tasoon,

ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja eri metsäekosysteemeihin sopeutumiseen ilmastonmuutokseen. Järjestelmän tietokeskusten on noudatettava tietokeskusten energiatehokkuutta koskevia eurooppalaisia käytännesääntöjä.

- EU:n sähköisten palveluinfrastruktuurien resurssipalveludirektiivin mukaisten verkkosivujen hallinta ja resurssipalveludirektiivin mukaisten verkkosivujen hallinta – Järjestelmät, jotka koskevat ympäristövahinkojen hallintaa koskevaa EU:n resurssipalveluasetusta, sähköistä jätehuoltoa koskevaa asetusta ja jätehuoltoa koskevia sähköisiä palveluja koskevia ilmoituksia ja jätehuoltoa koskevia sähköisiä palveluja koskevia ilmoituksia ja/tai maankäytön muutoksia koskevia ilmoituksia, jotka koskevat ympäristövirastojen antamia ilmoituksia hakkuu- ja/tai markkinointia koskevien ilmoitusten osalta,

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 6. Digitalisaatio työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä digitalisaatiota useissa työ- ja sosiaaliturva-alan palveluissa, joita tuetaan laitehankinnoilla ja henkilöstön koulutuksella.

Investointi koostuu useista toimista:

- ANOFM:n (kansallinen työvoimatoimisto) tarjoamien palvelujen digitalisointi (kuten asiakirjojen toimittaminen verkossa edunsaajien rekisteröintiä ja etuuksien myöntämistä varten, mahdollisuus rekisteröityä ja osallistua verkkokoulutukseen, ammatillisen pätevyyden arviointi, verkossa järjestettävät neuvontajaksot) ja tietoteknisen infrastruktuurin parantaminen.

- työsuhteita sekä työturvallisuutta ja -terveyttä koskevaan valvontatoimintaan keskittyvän alueellisen työsuojeluviranomaisen digitalisointi (tietotekninen järjestelmä, sähköiset allekirjoitukset, ilmoitusmenettelyn yksinkertaistaminen). Lisäksi Reges-ONLINE-hankkeen odotetaan digitoivan alueellisten työsuojeluviranomaisten suhteita työnantajiin ja helpottamaan työntekijöitä ja heidän yksilöllisiä työsopimuksiaan koskevien tietojen toimittamista.

- kansallisen maksu- ja sosiaalitarkastusviraston (ANPIS) hallinnoimien sosiaalietuuksien digitalisointi (mukaan lukien toiminnalliset tietotekniikkajärjestelmät, jotka palvelevat vähimmäistoimeentulon edunsaajia). ANPIS-järjestelmän osalta suunnitellaan välineiden kehittämistä asiakirja- ja tiedonhallintaa varten, reaaliaikaisia viestintäkanavia kansalaisten kanssa sekä digitalisointi- ja käsittelyvälineitä samalla kun varmistetaan tietojen turvallisuus. Lisäksi on odotettavissa, että digitaalinen alusta otetaan käyttöön vähimmäistoimeentulon täytäntöönpanoa varten synergiassa elpymis- ja palautumissuunnitelman komponenttiin 13 (sosiaaliset uudistukset) sisältyvän uudistuksen kanssa.

- digitaalisten taitojen koulutus ANOFM:n, ANPIS:n ja ITM:n työntekijöille.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 7. Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto julkisten hankintojen alalla

Tämän investoinnin tavoitteena on ottaa käyttöön vakiomuotoiset sähköiset lomakkeet, joita käytetään julkisia hankintoja koskevien ilmoitusten julkaisemisessa ja joilla virtaviivaistetaan julkisia hankintoja koskevia käytäntöjä kansallisella ja Euroopan tasolla julkisia hankintoja koskevien ilmoitusten julkaisemista koskevien vakiolomakkeiden vahvistamisesta ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1986 kumoamisesta annetun täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/1780 mukaisesti .

Investointiin on sisällyttävä analyysi EU:n tason oikeudellisista vaatimuksista ja vertailu aiempiin lomakkeisiin, ja siinä on noudatettava järjestelmiä, koodiluetteloita, liiketoiminta- ja validointisääntöjä ja -merkintöjä, arvioitava järjestelmän integrointia, mukautettava sähköisiä lomakkeita, määriteltävä ja pantava täytäntöön sähköisten lomakkeiden tietomalli, sähköiset lomakkeet ja ilmoitukset. Lisäksi sähköiset lomakkeet on integroitava muihin välineisiin ja palveluihin (kuten kansallisen julkisten hankintojen järjestelmän yritystietojärjestelmään), ja käyttäjille on tarjottava koulutusta.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023.

Investointi 8. Hyväksytty sähköinen henkilökortti ja digitaalinen allekirjoitus

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea Romanian kansalaisten siirtymistä sähköiseen henkilökorttiin ja sähköisen henkilökortin käyttöönottoa. Investoinnilla on keskeinen merkitys julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden ja kansalaisten välisen digitaalisen vuorovaikutuksen helpottamisessa.

Investoinnin odotetaan tuottavan 8,5 miljoonaa sähköistä henkilökorttia kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon aikana. E-ID-korttiin on tallennettava kaksi digitaalista varmennetta: Ensimmäinen mahdollistaa todentamisen julkishallinnon verkkopalvelujen käytössä ja ii) valinnainen hyväksyttyjen varmennepalvelujen tarjoajien myöntämälle hyväksytylle sähköiselle allekirjoitukselle.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 9. Kansalaisjärjestöjen sektorin digitalisointi

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea kansalaisjärjestöjen digitalisaatiota ja parantaa työntekijöiden digitaalista lukutaitoa.

Investointi koostuu hankepyynnöstä, ja siitä myönnetään 200 avustusta (enintään 70 000 euroa toteutusjaksolle, joka kestää enintään 30 kuukautta) kansalaisjärjestöille digitaaliseen infrastruktuuriin, henkilöstön ja vapaaehtoisten digitaalisiin taitoihin, asiakassuhteiden hallintajärjestelmien kehittämiseen ja laitteiden hankintaan tehtäviin investointeihin. Lisäksi tämän investoinnin yhteyteen perustetaan resurssikeskus kansalaisjärjestöjen digitalisaatiota varten. Keskus tukee tietotekniikkapalvelujen ja avoimen lähdekoodin ohjelmistoratkaisujen kehittämistä ja teknistä apua digitalisaatiota koskevien strategioiden täytäntöönpanossa keskittämällä olemassa olevat digitaaliset resurssit avoimeen digitaaliseen kirjakauppaan, mikä helpottaa saatavuutta, tukea, verkko-oppimista ja koulutusta, käytännön yhteisöjä ja räätälöityä tukea digitalisaation prosesseille.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2025.

Investointi 10. Julkishallinnon digitalisaatio

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa virkamieskuntaa vähentämällä byrokratiaa ja parantamalla julkisten palvelujen laatua hyvin koulutetun ja ammattimaisen julkishallinnon avulla. Tämä investointi liittyy komponenttiin 14 (hyvä hallintotapa).

Investointi koostuu kahden yhteentoimivan järjestelmän käyttöönotosta:

- e-ANFP – julkishallinnon hallinnointifoorumin (keskus-, alue- ja paikallistason) kehittäminen ja laajentaminen kaikkia uraprosesseja varten (palvelukseenotto, arviointi, ylennykset, poistuminen julkisesta järjestelmästä, joka perustuu standardoituun pätevyyskehykseen ja toimenkuvauksiin) sekä yhteydet yhteistyöelinten kanssa.

- SIMRU (integroitu henkilöstöhallintojärjestelmä) – julkishallinnon sisäisen hallinnointifoorumin kehittäminen henkilöstöprosesseja varten (henkilöstötietojen hallinta, organisatorinen hallinnointi, ajanhallinta, tavoitteiden asettaminen ja raportointi).

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 11. Toteutetaan ohjelma, jolla tuetaan viestintäpalvelujen käyttöä erityyppisillä välineillä edunsaajille keskittyen valkoisiin alueisiin

Tämän investoinnin tavoitteena on tarjota erittäin nopeita internetyhteyksiä alueille, joilla markkinat eivät pysty tarjoamaan näitä palveluja yksin (kylät, epäsuotuisat alueet mukaan luettuina). Vähimmäisnopeuden on oltava vähintään 100 Mbit/s parannettavissa, ja verkkojen on oltava FTTB/H ja/tai 5G.

Investointi koostuu kahdesta ensisijaisesta toimintalinjasta: I) ehdoton prioriteetti, joka kohdistuu täysin valkoisiin maaseutukuntiin, joilla ei ole kiinteitä verkkoja, mutta joissa on piilevää kysyntää tai sosioekonomisia tekijöitä, ja ii) taustalla oleva painopiste, joka tähtää kiinteisiin verkkoihin, joissa nopeuksia on parannettava eikä markkinat pysty vastaamaan näihin tarpeisiin. Investoinnilla rahoitetaan passiivista infrastruktuuria ja aktiivisia verkkoelementtejä, runkoliityntä- ja liityntäsegmenttiä, uusien verkkojen perustamista tai olemassa olevien verkkojen parantamista.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 12. Kyberturvallisuuden varmistaminen sekä julkiselle että yksityiselle tietotekniikalle; C-infrastruktuurit, joilla on kriittistä arvoa kansallisen turvallisuuden kannalta ja jotka käyttävät älykkäitä teknologioita

Tämän investoinnin tavoitteena on vahvistaa kansallisen verkkokeskuksen valmiuksia ja varmistaa vähintään 101 laitoksen ja yksikön infrastruktuurien turvallisuus kansallisella tasolla (ministeriöt, virastot, energian toimittajat/jakelijat, terveys, liikenne, vesihuolto).

Investointi koostuu useista toimintalinjoista:

- Kyberturvallisuusratkaisujen, -laitteiden ja -koulutuksen tarjoaminen tahoille, jotka on valittu kyberhyökkäysten alttiuden asteesta, kyberhyökkäyksen mahdollisista vaikutuksista tarjottuihin palveluihin, suuriin kyberhyökkäyksiin sijoittamisen todennäköisyydestä, kansallisesta/alueellisesta kattavuudesta ja yksiköiden tarjoamien palvelujen vastaanottajien lukumäärästä.

- Kansallisen kybertietokeskuksen valmiuksien kehittäminen ottamalla käyttöön alusta, joka mahdollistaa tietoturvan ja tietojen kanavoinnin eritasoisten verkkojen välistä siirtoa varten, ja lisäämällä keskuksen tutkintavalmiuksia.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 13. Turvajärjestelmien kehittäminen valtion taajuuksien suojaamiseksi

Tämän investoinnin tavoitteena on turvata langaton viestintä keskus- ja paikallistasolla toimivissa julkisissa instituutioissa ja viranomaisissa. Investoinnilla pyritään erityisesti ottamaan käyttöön langattomia haavoittuvuuden ehkäisymekanismeja viestintäjärjestelmissä, kehittämään langattomia haavoittuvuushaavoittuvuuden havaitsemisratkaisuja viestintäjärjestelmissä ja luomaan yhtenäinen langaton haavoittuvuuden hallintajärjestelmä viestintäjärjestelmiin.

Investointi toteutetaan luomalla uusi kansallisella tasolla jaettavien antureiden verkosto, joka sijoitetaan erityisiin vastaanottopaikkoihin, jotta voidaan automaattisesti havaita ja varoittaa valtion radiotaajuuksissa ilmenevistä häiriöistä.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Investointi 14. Romanian viranomaisille tarjottavien verkkopalvelujen tarjoajien infrastruktuuripalvelujen häiriönsietokyvyn ja kyberturvallisuuden parantaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä Internet-palveluntarjoajainfrastruktuurin häiriönsietokykyä viranomaisten kannalta ja varmistaa samalla niiden kyberturvallisuus.

Investointi koostuu gigabittiinternetyhteysverkon päivittämisestä ja laajentamisesta julkishallintoa varten, kyberturvallisuusvalmiuksien parantamisesta ja ISP-palvelujen (DNS, web, sähköposti, isännöinti) turvaamisesta. Romanian jokainen kreivikunta liitetään kansalliseen Internetin jakeluverkkoon.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.

Investointi 15. Uusien kyberturvallisuustaitojen luominen yhteiskunnalle ja taloudelle

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea kyberturvallisuustaitojen kehittämistä sekä opiskelijoille että julkisille ja yksityisille toimijoille.

Investointi koostuu kahdesta päätoimesta:

- kyberturvallisuuskoulutuksen järjestäminen 5 000:lle (yliopistoa edeltävälle ja yliopistotasolle) opettajille, jotka siirtävät äskettäin hankkimansa tiedot opiskelijoille kaikkialla Romaniassa. Investoinnin tällä osalla lisätään tietoisuutta kyberturvallisuudesta ja edistetään pitkäaikaista vaikutusta talouteen ja yhteiskuntaan.

- kyberturvallisuuden kypsyysasteen nostamiseksi 1 000 toimijalle laaditaan alustavan arvioinnin perusteella välineistö, jossa keskitytään kohderyhmän operatiiviseen toimintaan, teknologiaan ja osaamiseen.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 16. Edistyneen digitaalisen osaamisen koulutusohjelma virkamiehille

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä virkamiesten pitkälle vietyä digitaalista osaamista, jolla pyritään tukemaan julkisten palvelujen digitalisointia parantamalla pätevän työvoiman saatavuutta sisäiseen tietotekniikkaan ja tietokoneavusteiseen toimintaan.

Investointi koostuu 32 500 virkamiehelle (joista 2 500:lle) annetaan koulutusta pitkälle edistyneitä digitaalisia taitoja varten (tietokannan hallinta, järjestelmähallinto, liiketoiminta-analyysi, tietojen analysointi, ohjelmointi). Koulutustarpeet on analysoitava etukäteen.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 17. Kirjastoja koskevat rahoitusjärjestelyt digitaalitaitojen keskuksiksi

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa niiden yhteisöjen digitaalisia perustaitoja, joilla on rajalliset mahdollisuudet saada digitaalista koulutusta, ja syrjäytyneiden ryhmien digitaalisia perustaitoja. Investoinnit koostuvat 105 kirjaston muuttamisesta digitaalisten taitojen kehittämisen keskuksiksi, ja niitä tuetaan lisävaroilla 1 030 kirjastolle niiden tietoteknisten laitteiden muuttamiseksi/parantamiseksi. Tämän investoinnin yhteydessä odotetaan, että perustaitoja, kuten digitaalista lukutaitoa, viestintää, medialukutaitoa, digitaalisen sisällön luojia, digitaalista turvallisuutta ja digitaalista yrittäjyyskoulutusta, kehitetään 100 000:lle heikommassa asemassa olevien yhteisöjen kansalaiselle.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

G.2 Avustusmuotoisen tuen seurantaa ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
142	Uudistus 1. Yhtenäisen kehyksen kehittäminen julkishallinnon pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	Välitavoite	Työryhmä, joka panee täytäntöön ja seuraa digitaalisen muutoksen uudistuksia ja investointeja, jotka on perustettu ja jotka ovat toiminnassa	Työryhmän perustamista koskevan ministerin päätöksen voimaantulo				Q4	2021	Sellaisen väliaikaisen digitaalisen muutoksen työryhmän toimintavalmiuteen saattaminen, joka käyttää elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanokaudella 17 pitkälle erikoistunutta sopimussuhteista tointa digitaaliteknologian ja projektinhallinnan asiantuntijoiden alalla. Yksikön päätehtävät ovat seuraavat: - kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman alakohtaisten komponenttien kehittäminen ja täytäntöönpano; - seurataan digitaaliseen toimintaan liittyvien uudistusten ja investointien täytäntöönpanoa kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa keskittyen keskeisiin hankkeisiin ja ehdotetaan kriittisiä lohkoja koskevia

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										välittömiä korjaavia toimenpiteitä tiiviissä yhteistyössä muiden asiaankuuluvien instituutioiden kanssa; - hankkeiden tuloksellisuuden hallintajärjestelmien kehittäminen digitaalisen pilarin erityistavoitteiden kattamiseksi; - sääntely- ja menetelmäpuitteiden sekä toiminnallisten, toiminnallisten ja rahoitukseen liittyvien menettelyjen kehittäminen ja sääntely toimialallaan; - välineiden kehittäminen digitaalialan politiikkojen täytäntöönpanoa varten; - projektinhallinta ja raportointi kaikista vaiheista, jotka koskevat kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa digitaalisissa toimenpiteissä asetettujen tavoitteiden saavuttamista; - sellaisten muiden ominaisuuksien täyttäminen,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										jotka ovat tarpeen digitaalisiin kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin liittyvien uudistusten ja investointien täytäntöönpanon kattamiseksi. Työryhmää koordinoi johtaja, joka on digitalisaatiosta vastaavan ministerin alaisuudessa.
143	Uudistus 1. Yhtenäisen kehyksen kehittäminen julkishallinnon pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	Välitavoite	Hallituksen pilviarkkitehtuurin vaihtoehtojen analyysi saatettu päätökseen	Tuotosraportti sekä arviointi ja suositukset toimitettu				Q1	2022	Analyysissä on esitettävä: - strategiset ja teknologiset vaihtoehdot sekä lainsäädäntö- ja sääntelypaketti, jolla määritetään hallituksen pilvipalvelujen toteutuminen, mukaan lukien yhteentoimivuussäännöt ja valtion datan hallintamalli; - mahdollisuudet rakentaa, toimittaa, asentaa ja käyttää siviili- ja teknologiainfrastruktuuria suunnitelmassa vahvistettujen määräaikojen mukaisesti; - valtion viranomaisten tällä hetkellä tarjoamien julkisten digitaalisten sovellusten/palvelujen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kartoitus, tuotanto- ja/tai toteutusvaiheissa käytettävien prosessien ja menettelyjen suunnittelu; - kartoitettujen sovellusten pilvien kehittämis-/migraatiosuunnitelma.
144	Uudistus 1. Yhtenäisen kehyksen kehittäminen julkishallinnon pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	Välitavoite	Julkishallinnon pilvipalvelujen hallinnointia koskevan lain voimaantulo	Säännös pilvipalvelujen hallinnointia koskevan lain voimaantulosta				Q2	2022	Uudella lailla luodaan yleinen kehys sellaisen pilvi-infrastruktuurin kehittämiselle ja hallinnalle, joka koostuu joukosta tietotekniikka-, viestintä- ja kyberturvallisuusresursseja ja -palveluja, jotka julkinen sektori jakaa eurooppalaisen pilvipalvelustrategian mukaisesti ja kansallisten yhteentoimivuusperiaatteiden mukaisesti.
145	Uudistus 1. Yhtenäisen kehyksen kehittäminen julkishallinnon pilvipalvelujärjest	Välitavoite	Yhteentoimivuuslain voimaantulo	Yhteentoimivuutta koskevan lain voimaantuloa osoittava lain				Q2	2022	Uudessa laissa säädetään seuraavaa: - yhdenmukaistetaan eurooppalaisten yhteentoimivuusperiaatteiden[12] kanssa;

[12] https://ec.europa.eu/isa2/sites/default/files/eif_brochure_final.pdf

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	elmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi			säännös						- otettava käyttöön kehys/hallintojärjestelmä, jolla tuetaan asiaankuuluvien standardien ja sääntöjen valintaa, jotta julkinen sektori voi kehittää sovelluksia ja palveluja turvallisessa ja kestävässä ympäristössä; - toteutetaan siirtyminen ja integrointi olemassa oleviin datarakenteisiin varmistaen samalla yhteentoimivuus; - varmistettava, että toimintojen toteuttamiseen sisältyy kansallisten tunnistus- ja valtuutusinfrastruktuurien yhdenmukaistaminen EU:n jäsenvaltioiden kanssa kansainvälisessä järjestelmässä sähköistä tunnistamista ja sähköisiin transaktioihin liittyviä luottamuspalveluja sisämarkkinoilla koskevassa eIDAS-asetuksessa (EU) 2014/910 vahvistettujen eurooppalaisten sääntöjen mukaisesti; - otetaan huomioon yksi ainoa

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										periaate, joka sisältyy yhteistä digitaalista palveluväylää koskevaan asetukseen (EU) 2018/1724.
146	Uudistus 2. Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteenliitettävyystavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon	Välitavoite	5G-verkon turvallisuutta koskevan lain voimaantulo	5G-turvallisuuslain voimaantuloa osoittava lain säännös				Q2	2021	5G-verkon turvallisuutta koskevan lain voimaantulo. Tärkeimmät säännökset koskevat viestinnän tarjoajia, jotka voivat käyttää 5G-verkkojen tekniikoita, laitteita ja ohjelmistoja ainoastaan niiltä valmistajilta, joille pääministeri on antanut luvan etukäteen kansallisen puolustuksen ylimmän neuvoston lausunnon perusteella. Jokaisen 5G-laitteiston ja -ohjelmiston valmistajan on haettava tätä lupaa, joka toimitetaan viestintäministeriölle.
147	Uudistus 2. Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteenliitettävyystavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin	Välitavoite	5G-toimilupien myöntämistä teleyrityksille koskevan tarjouspyynnön julkaiseminen	Tarjouspyyntö on julkaistu ANCOMin verkkosivustolla.				Q2	2022	Julkaistaan ja järjestetään kilpailuun perustuva valintamenettely (huutokauppa) ns. 5G-toimilupien myöntämiseksi (eli taajuusalueilla 700 MHz, 1500 MHz ja 3,4-3,8 GHz). Pitkän aikavälin toimilupia suunnitellaan eurooppalaisen sähköisen viestinnän säännöstön kriteerien mukaisesti, jotta

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	verkkojen käyttöönottoon									voidaan tehokkaasti edistää 5G:tä, edistää kilpailua ja loppukäyttäjien oikeuksia. Huutokauppamenettely perustuu Romaniassa (2012 ja 2015) aikaisemmista taajuushuutokaupoista saatuihin kokemuksiin ja vastaaviin viimeaikaisiin menettelyihin eu:ssa, ja siihen on sisällytettävä kilpailutakeita, markkinoiden muokkaamismekanismeja ja toimilupiin liitettyjä ehtoja, jotka kaikki sopivat Romanian markkinoiden erityispiirteisiin ja dynamiikkaan.
148	Uudistus 2. Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteenliitettävyystavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren	Välitavoite	EU:n verkkoyhteyksiä koskevan välineistön suositukset pannaan täytäntöön					Q3	2022	Yhteenliitettävyysvälineen[13] soveltamista koskevan Romanian etenemissuunnitelman täytäntöönpano on useiden sidosryhmien yhteinen hanke. Asianomaisten ministeriöiden parhaillaan analysoiman etenemissuunnitelmaluonnoksen mukaisesti Romanian on pantava

[13] https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=75185

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon									täytäntöön 12 suositusta 39 suosituksesta: 24 – riittävien rajahintojen edistäminen 25 – yhdenmukaistettujen 5G-taajuusalueiden oikea-aikainen saatavuus 28 – erillinen valtuutusjärjestelmä 24,25-27,5 GHz:n taajuusalueelle 31 – Toistuvien taajuusmaksujen rakenne käyttöönoton kannustamiseksi 38 – Koordinoitu ja kohdennettu viestintä 5G:n täytäntöönpanoa koskevan tiedotuksen ja koulutuksen osalta 39 – tiedotetaan yleisölle siitä, että radioasemia käyttävät laitokset noudattavat sovellettavia sähkömagneettisten kenttien turvallisia raja-arvoja. Kaikki nämä suositukset on tarkoitus saada valmiiksi vuoteen 2021 mennessä, ja 2 – sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa koskevien malliasetusten laatiminen 3 – kunnille ja muille

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										toimivaltaisille viranomaisille tarkoitettu informatiivinen materiaali ja työpajat 11 – Varmistetaan eri lähteistä saatavien tietojen saatavuus ja lisätään suunniteltujen rakennusteknisten töiden avoimuutta 26 – tarkistetaan säännöllisesti kansallisia radiotaajuussuunnitelmia. 32 – käytetään rahoitustukea täydentävänä tukena investointien kannustamiseksi 35 – hyödynnetään Euroopan radio-, tele- ja postihallintojen yhteistyökonferenssin (CEPT)/sähköisen viestinnän komitean (ECC) kehittämiä yhdenmukaistettuja teknisiä ehtoja, jos yhteiset erityiset taajuusalueet katsotaan tarpeellisiksi Kaikki on saatava valmiiksi vuonna 2022.
149	Uudistus 2. Siirtyminen EU:n	Välitavoite	Radiotaajuuksien käyttöoikeuksien	Siirretyt käyttöoikeudet				Q3	2022	”5G”-radiotaajuusluvat myönnetään kilpailuun perustuvan

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	vuoden 2025 yhteenliitettävyystavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon		myöntäminen							valintamenettelyn tai välitavoitteeseen 147 kuuluvan huutokaupan tulosten perusteella.
150	Uudistus 3. Kriittisen arvoinfrastruktuurin omistavien julkisten ja yksityisten tahojen kyberturvallisuuden varmistaminen	Välitavoite	Kansallisen kyberturvallisuusstrategian 2021-2026 hyväksyminen	Hallitus hyväksyy kansallisen kyberturvallisuusstrategian 2021-2026				Q4	2021	Kansallinen kyberturvallisuusstrategia vuosiksi 2021-2026 on hyväksyttävä, ja siihen on sisällyttävä säännöksiä seuraavista: - kyberturvallisuuden sääntelykehyksen ja institutionaalisen kehyksen säännölliset arvioinnit ja päivitykset, - julkisen, yksityisen ja akateemisen kumppanuuden vahvistaminen koko yhteiskunnan kyberuhkien sietokyvyn parantamiseksi, - kyberhyökkäyksiin reagoimista ja järjestelmien, verkkojen ja palvelujen sietokykyä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										koskevien valmiuksien kehittäminen - Romanian aseman vahvistaminen kyberturvallisuusarkkitehtuurissa kansainvälisellä tasolla.
151	Uudistus 3. Kriittisen arvoinfrastruktuurin omistavien julkisten ja yksityisten tahojen kyberturvallisuuden varmistaminen	Välitavoite	Romanian puolustusta ja kyberturvallisuutta koskevan lain voimaantulo	Romanian puolustusta sekä kyberturvallisuutta ja -turvallisuutta koskevan lain voimaantuloa osoittava lain säännös				Q4	2022	Romanian puolustus- ja kyberturvallisuuslailla luodaan oikeudelliset ja institutionaaliset puitteet toiminnan järjestämiselle ja toteuttamiselle kyberturvallisuuden ja kyberpuolustuksen aloilla, yhteistyömekanismeissa ja instituutioiden vastatoimissa kyseisillä aloilla.
152	Uudistus 4. Lisätään kansalaisten digitaalisia taitoja julkisissa palveluissa ja digitaalisessa koulutuksessa koko elämän ajan	Välitavoite	Työministerin ja kansallisen tilastolaitoksen pääjohtajan ministeriön päätös uusien digitaalisten ammattien määrittelemisestä ammattiluokituksessa (COR) tuli voimaan	Työministerin ja kansallisen tilastoinstituutin pääjohtajan määräys, jossa ilmoitetaan, että muutos, jossa määritellään uudet				Q3	2022	Työministerin ja kansallisen tilastoinstituutin pääjohtajan ministeriön päätöksessä määritellään uudet digitaaliset ammatit Romanian ammattiluokituksen tasolla, joka vastaa niitä Euroopan unionin maissa käytössä olevia ammatteja, joilla on hyvät digitalisaatiokäytännöt. Tehdään diagnoositutkimus/analysointi, jotta voidaan ennustaa seuraavien

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
				digitaaliset ammatit AK:ssa, tulee voimaan.						viiden vuoden työvoimatarpeita talouden digitalisaation ja teollisuuteen 4.0 siirtymisen yhteydessä, mukaan lukien suositukset uusien digitaalisten ammattien määrittelemiseksi virallisessa ammattiluokituksessa.
153	Investointi 1. Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	Välitavoite	Investoinnin toteuttamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen investoinnin toteuttamista koskevan tarjouskilpailumenettelyn perusteella	Sopimuksen allekirjoittaminen				Q2	2022	Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin toteuttamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen. Tarjouspyynnöstä ja tämän investoinnin toteuttamisesta vastaavat erityisteleviestintäpalvelut ja Romanian digitalisointiviranomainen. Hallituksen pilvipalvelujen toteuttamisessa on oltava vähintään seuraavat vaiheet: - suunnitteluvaiheessa olevien tason IV tietokeskusten rakentaminen kahta pääkeskusta varten ja tason III tietokeskusten rakentaminen toissijaisia keskuksia varten; - erityisen viestintäinfrastruktuurin ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tietotekniikan tarjoaminen (optiset kuitukaapelit ja suuren kapasiteetin viestintälaitteet); - kunkin datakeskuksen sähkönjakeluverkon kehittäminen/laajentaminen redundanssin ja sähkön kysynnän varmistamiseksi; - saavutetaan skaalattavissa oleva ja tarpeeton ilmastointiinfrastruktuuri, joka on energiatehokas kussakin datakeskuksessa; - inerttikaasupalon havaitsemis- ja sammutusjärjestelmän asentaminen kunkin tietokeskuksen koko infrastruktuurin suojaamiseksi; - fyysisen turvajärjestelmän (kulunvalvonta, videovalvonta, murtovarren torjunta) käyttöönotto kehitetyn infrastruktuurin osalta; - infrastruktuurin seuranta- ja hallintaverkon toteuttaminen toteutuneessa laitoksessa; - skaalautuvan ja helposti saatavilla olevan IT&C-

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										infrastruktuurin (käsittelylaitteet, tallennus, viestintä, virtualisointiohjelmistot) toteuttaminen kussakin tietokeskuksessa; - tarvittavien lisenssien ja erityislaitteiden hankinta tietoverkkoturvallisuuden aluetta varten. - Valtion pilvipalveluinfrastruktuurin hallinnoijan on huolehdittava turvallisuudesta.
154	Investointi 1. Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	Tavoite	Julkishallinnon pilvipalvelujen avulla yhteydessä olevat julkiset laitokset		Määrä	0	30	Q4	2024	Vähintään 30 julkista laitosta, jotka ovat yhteydessä hallituksen pilvipalveluihin ja hyödyntävät niitä täysimääräisesti välitavoitteen 153 mukaisesti. Julkisten laitosten on vaihdettava tietoja keskenään hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin kautta.
155	Investointi 1. Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	Tavoite	Tason III ja tason IV datakeskukset suunnittelu-, infrastruktuuri- ja teknologiakohtais		Määrä	0	4	Q4	2025	Kaksi III- ja kaksi tason IV datakeskusta (Infrastructure-as-a-Service – IaaS/Platform-as-a-Service – PaaS/Software-as-a Service – SaaS) toiminnassa

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			esti pilvipalveluja varten							välitavoitteen 153 mukaisesti. Tietokeskusten on noudatettava tietokeskusten energiatehokkuutta koskevia eurooppalaisia käytännesääntöjä.
156	Investointi 2. Pilvipalvelujen kehittäminen ja muuttoliike	Tavoite	Valtion digitaalipalvelujen sovellukset, jotka on siirretty infrastruktuurina palveluna – IaaS/Platform-as-a-Service – PaaS/		Määrä	0	5	Q2	2025	Valtion pilvipalvelujen alkuperäisten digitaalisten palvelusovellusten lukumäärä PaaS-järjestelmässä ja nykyisten pilvivalmiiden/virtualisoitujen pilvien siirtäminen IaaS:ssa välitavoitteen 143 mukaisesti laaditun analyysin perusteella. Sovellukset/palvelut on kehitettävä viranomaisille/laitoksille, jotta niitä voidaan auttaa tarjoamaan niiden vastuulla olevia julkisia palveluja, joten niitä ei käytetä taloudelliseen toimintaan.
157	Investointi 2. Pilvipalvelujen kehittäminen ja muuttoliike	Tavoite	Valtion digitaalipalvelujen sovellukset, jotka on siirretty infrastruktuurina palveluna – IaaS/Platform-as-a-Service – PaaS		Määrä	5	30	Q2	2026	Valtion pilvipalvelujen alkuperäisten digitaalisten palvelusovellusten lukumäärä PaaS-järjestelmässä ja nykyisten pilvivalmiiden/virtualisoitujen pilvien siirtäminen IaaS:ssa välitavoitteen 143 mukaisesti laaditun analyysin perusteella.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Sovellukset/palvelut on kehitettävä viranomaisille/laitoksille, jotta niitä voidaan auttaa tarjoamaan niiden vastuulla olevia julkisia palveluja, joten niitä ei käytetä taloudelliseen toimintaan.
158	Investointi 3. Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	Tavoite	Kansanterveyslaitokset digitalisoitu		Määrä	0	60	Q2	2023	Vähintään 60 kansanterveyslaitosta on digitalisoitava. Terveydenhuollon vastuualueita ovat muun muassa seuraavat laitokset: Kansanterveysosastot, kansanterveyslaitokset, lääkelaitos, kansallinen kansanterveys- ja hallintokorkeakoulu ja terveysministeriö. Digitointiprosessiin on sisällyttävä: 1. Investoinnit tietotekniikkajärjestelmiin ja digitaaliseen infrastruktuuriin (tietotekniset laitteet, lisenssit, tietotekniset ohjelmistot, viestintäjärjestelmät) seuraaville laitoksille: Terveysministeriö, piirikunnan kansanterveysviranomaiset

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										(terveystilastot, terveyshallinto (terveyssuunnittelu) ja päätöksenteon tukeminen (ennakkotarkastus, kansantalouden tilinpito, henkilöstöhallinto, henkilöstöhallinto – rekisteri, päätöksenteon tuki) Maakunnalliset sairaankuljetuspalvelut (mukaan lukien Bukarest – Ilfov), kansanterveyslaitos, kansallinen urheilulääketieteen laitos, kansallinen verensiirto- ja hematologialaitos (Prof. Dr. CT Nicolau), kansallinen elinsiirtovirasto, erityistilanteiden keskusvarastointitoimisto, vapaaehtoisten verisolujen luovuttajien kansallinen rekisteri, lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden hallinnasta vastaava kansallinen virasto, forensiset laitokset, kansallinen mielenterveyskeskus ja huumausaineiden valvontalaitos (Bukarest), kansanterveysoppilaitos,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Bukarestin terveyshallinto- ja terveyskoulutus. Tartuntatautien seurantajärjestelmä, terveystilastot, päätöksenteon tuki, rekisterit kantasoluja varten). 2. Tekninen apu digitaalisten terveydenhuoltoratkaisujen kehittämiseksi ja integroimiseksi terveydenhuoltojärjestelmään. 3. Henkilöstölle annettava koulutus tietotekniikkasovellusten käytöstä oppimista varten. Koulutusta on tuettava kansallisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta 2 970 työntekijälle. Etusija on annettava syrjäisillä tai köyhillä alueilla toimiville terveydenhuollon tarjoajille.
159	Investointi 3. Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	Välitavoite	Etälääketieteen järjestelmä otettu käyttöön					Q4	2024	Telelääketieteen järjestelmän on oltava monien asiaankuuluvien terveydenhuollon tarjoajien käytettävissä, ja sitä on voitava käyttää laajalti koko maassa keskittyen maaseutualueisiin ja pieniin kaupunkialueisiin. Maaseutualueet ja pienet kaupunkialueet, joilla

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										etälääketieteen järjestelmää käytetään, valitaan useiden tekijöiden perusteella, joita ovat muun muassa seuraavat: - nykyinen terveydenhuollon saatavuus (mitattuna yleislääkäreiden tai perhelääkäreiden/väestön määrällä) asettamalla etusijalle alueet, joilla terveydenhuollon saatavuus on vähäisempää. - vähemmän kehittyneet alueet (EU:n luokituksen mukaan BKT/pääoma) asettamalla etusijalle Bukarestin ja Ilfovin läänin ulkopuoliset alueet. Järjestelmän on varmistettava sekä reaaliaikaiset etäkäynnit videoneuvottelujen kautta että suorat tiedonsiirrot tai asynkroniset yhteydet. Telelääketieteen järjestelmän käyttöönotolla on varmistettava, että elpymis- ja palautumissuunnitelman viimeisenä toteutusvuonna (Q3/2025–Q2/2026) järjestetään vähintään 200 000

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										etähoitokuulemista.
160	Investointi 3. Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	Välitavoite	Uusi PIA (sairausvakuutuksen IT-alusta) on toiminnassa	PIA (sairausvakuutuksen tietoteknisen alustan toimintavalmius)				Q2	2025	Uuden PIA:n (sairausvakuutuksen tietoteknisen alustan) odotetaan - varmistettava käyttäjäystävällinen ja helppokäyttöinen ympäristö käyttäjille, myös vammaisille; - parantaa yhteenliitettävyyttä ja yhteentoimivuutta; - mahdollistetaan uudet toiminnot (esim. lääketieteellisten asiakirjojen digitalisointi); - optimoidaan tietovirtoja, yleisten tavoitteiden, erityistavoitteiden, toimintojen ja tulosindikaattoreiden sähköistä seurantaa kansallisen vakuutuslaitoksen/sairaanhoidon tarjoajan tasolla. Alustalla on seuraavat ominaisuudet: Yhtenäisen integroidun tietoliikennejärjestelmän (SIUI), kansallisen sairausvakuutuskorttijärjestelmän (CEAS) ja kansallisen sähköisen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										lääkemääräysjärjestelmän (SIPE) päivitys. Päivityksen tarkoituksena on korvata palvelimet, kirjoittaa sovellukset uudelleen nykyaikaiseen pilvipalveluteknologiaan ja korvata muut tietotekniset ja viestintälaitteet. SIUI sisältää verkkovalidointimoduuleja, joita tarjotaan kunkin tyyppisen palveluntarjoajan (specialist Outpotilas, erikoislääkäri, perhefysikot, apteekit, lääkinnällisten laitteiden tarjoajat) selvittämistä varten.
161	Investointi 3. Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	Tavoite	200 julkisen terveydenhuollon laitoksen digitalisointi		Määrä	0	200	Q2	2025	200 julkisen terveydenhuollon laitoksiin sovelletaan: - Kansanterveysyksiköiden tietotekniikkajärjestelmät ja digitaalinen infrastruktuuri. Sairaaloiden tietotekniikkajärjestelmiin kuuluvat potilastietojen hallinta, sisäänpääsy ja veloista vapauttaminen, apteekki, varastonhallinta, kiinteistönhallinta, Diagnosis-ryhmän (DRG) ryhmä- ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										DRG-koodaustuki, terveystilastot, taloushallinto, kustannuslaskenta, laadunhallinta, palkanlaskenta ja henkilöstöhallinto, rahoitusviraston talouskertomukset, päätöksenteon tuki ja tietotekniikkajärjestelmä; - Etälääketieteen ja potilaiden mobiiliseurantajärjestelmien vahvistaminen. Sairaaloiden tietotekniikkajärjestelmien olisi oltava yhteentoimivia etälääketieteen järjestelmien (seurantamoduuli ja avohoitoalan erikoislääkärien neuvontamoduuli) kanssa, ja sairaaloiden ambulatorien asiantuntijoiden olisi voitava tarjota etäkonsultaatioita ja myös valvoa avohoitopotilaita ja kroonisia potilaita kotihoidon tarjoajien tai perhelääkäreiden tai yleislääkärien tuella. - Tekninen apu digitaalisten terveydenhuoltoratkaisujen kehittämiseksi ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										integroimiseksi terveydenhuoltojärjestelmään. - Henkilöstölle annettava koulutus tietotekniikkasovellusten käytöstä oppimista varten. Elpymis- ja palautumistukivälineestä annettavaa koulutusta on tuettava 3 000 lääkärille.
162	Investointi 3. Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	Tavoite	Uuteen PIA-alustaan yhteydessä olevat terveydenhuollon tarjoajat		Määrä	0	25 000	Q3	2025	Uuteen PIA-alustaan on liityttävä 25 000 terveydenhuollon tarjoajaa (sairaalat, avohoitoalan erikoislääkärit, ambulaattorit, laboratoriot, perhelääkärit, apteekit, lääkinnällisten laitteiden tarjoajat, kotihoito).
163	Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi	Välitavoite	Toiminnallisten liiketoimintasovellusten virtualisointi ja keskittäminen	Kansallinen (keskitetty) sähköinen tiedosto (e-tiedosto), operatiivinen ja oikeudellinen asioiden hallinnointi, virtualisoitu				Q2	2023	Jotta voidaan vähentää nykyisen asianhallintajärjestelmän (eli Electronic Court Record Information System, ECRIS IV -versio) toiminnallista riskiä ja ottaa käyttöön moderni vaihtoehto asiakirja-aineistoon pääsemiseksi sähköisesti (”e-tiedosto”), investointi - käytetään ”virtualisointia”

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
				harvemmin						palvelimien määrän vähentämiseksi noin 270 paikasta 60 paikkaan (täydellinen keskittäminen johtuu siitä, että ECRIS IV:n tiedonsiirtoa on rajoitettu lyhyen aikavälin ja vanhan teknologian osalta); - keskittää nykyiset neljä sähköisen tiedoston laajennusta yhteen kansalliseen ”sähköiseen tiedostoon”, jonka kautta asianosaiset voivat helposti ja turvallisesti tutustua tuomioistuinkansioihin sisältyviin asiakirjoihin. Keskeisenä strategisena tavoitteena on myös nopeuttaa ja varmistaa helppo siirtyminen ECRIS-järjestelmän seuraavaan versioon (ECRIS V). Näin ollen kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetun virtualisoinnin ja keskittämisen konkreettisena tavoitteena on oikeuslaitoksen tietoteknisen infrastruktuurin teknologinen parantaminen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										seuraavin keinoin: - lisätään tiedonsiirtokapasiteettia WAN-järjestelmässä (kaistanleveyden lisääminen), jota tarvitaan sähköisen asianhallintajärjestelmän asianmukaiseen toimintaan keskitetyssä kokoonpanossa; - riittävien käsittely- ja tallennusvalmiuksien varmistaminen tuomioistuinten ja muutoksenhakutuomioistuinten tasolla, jotta voidaan keskittää oikeussovellukset ja hallinnoida tehokkaasti tuomioistuinten tietotekniikkaresursseja; - parannetaan suurelle yleisölle tarjottavien palvelujen turvallisuutta ja saatavuutta ottamalla käyttöön kansallinen sähköinen tiedosto (e-tiedosto).
164	Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi	Välitavoite	ECRIS V:n (sähköinen tapaus- ja tietojärjestelmä) käyttöönotto valmis	ECRIS V -järjestelmä toiminnassa ja toiminnassa				Q4	2025	Oikeuslaitoksen digitalisaation keskeisenä osatekijänä on uuden asianhallintajärjestelmän (ECRIS V) käyttöönotto, joka mahdollistaa yhtäältä asianosaisen ja kaikkien asiasta

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kiinnostuneiden tahojen välisen digitaalisen vuorovaikutuksen oikeuslaitoksen kanssa ja toisaalta paremman ja laajemman digitaalisen vuorovaikutuksen instituutioiden välillä oikeusjärjestelmän tasolla ja niiden ja muiden vierekkäisten instituutioiden välillä. Uudella versiolla, ECRIS V:llä, on keskitetty rakenne, ja se mahdollistaa myös oikeussubjektin ja kaikkien asiasta kiinnostuneiden tahojen välisen digitaalisen vuorovaikutuksen oikeuslaitoksen kanssa sekä paremman ja laajemman digitaalisen vuorovaikutuksen toimielinten välillä oikeusjärjestelmän tasolla sekä niiden ja muiden vierekkäisten toimielinten välillä.
165	Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi	Välitavoite	Oikeusalan keskusviranomaiset digitalisoinnin alalla	Oikeusalalla toimivien keskusviranomaisten WAN-tietojen				Q2	2026	Sähköisen hallinnon parantamiseksi ja oikeudellisen alan digitalisaation nopeuttamiseksi keskusoikeusalan viranomaiset hyötyvät seuraavista

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
				siirtokapasiteetti on lisääntynyt						teknologisista parannuksista: - LAN- ja WAN-ilmoitukset. Tämä mahdollistaa paremmat videoneuvottelut covid-19-pandemian aikana annetun viimeisimmän lainsäädännön mukaisesti; - Tietotekniikan turvallisuuslaitteet ja -ratkaisut kyberturvallisuutta varten; - IT-terminaalit/syrjäiset terminaalit - parannetaan ja laajennetaan videoneuvottelujärjestelmien määrää 400:sta 600:aan; - erikoislaitteet – monimutkaisia oikeudellisia tutkimuksia varten, kuten audio- ja videovalvonta, kriittisten prosessien erikoislaitteet (digitaaliset mikroskoopit rikosteknistä asiantuntemusta varten).
166	Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi	Välitavoite	Tietokeskus toiminnassa	Tietokeskus on perustettu ja toiminnassa				Q2	2026	Oikeusministeriön, yleisen ministeriön ja alaisten laitosten käyttöön otetaan uusi datakeskus, joka on yhteentoimiva kansallisen elpymis- ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										palautumissuunnitelman puitteissa kehitettyjen hallituksen pilvipalvelujen kanssa.
167	Investointi 5. Ympäristöalan digitalisointi	Välitavoite	Paremmat valmiudet valvoa, valvoa ja seurata metsiä integroidun tietojärjestelmän avulla	Laittoman puunkorjuun torjuntajärjestelmä on perustettu ja toiminnassa				Q4	2024	Järjestelmä integroidaan SUMAL 2.0:een (Romanian puunseurantajärjestelmä parhaillaan kehitteillä), ja siinä seurataan oikeudellisia velvoitteita, jotka liittyvät puunkorjuuseen, oikea-aikaiseen metsien elvyttämiseen, metsien terveyteen, metsien elinympäristöjen suojelun tasoon, ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja eri metsäekosysteemeihin sopeutumiseen ilmastonmuutokseen. Mukaan on sisällytettävä metsärekisteri sekä omistus- ja hallintooikeudet. Järjestelmän tietokeskusten on noudatettava tietokeskusten energiatehokkuutta koskevia eurooppalaisia käytännesääntöjä, ja niissä on otettava huomioon rakennusten suunnittelun ja rakennustekniikoiden kierto.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
168	Investointi 5. Ympäristöalan digitalisointi	Tavoite	Digitalisoidut julkiset ympäristöpalvelut		Määrä	0	32	Q2	2026	Vähintään 32 ympäristöön liittyvää julkista palvelua on digitalisoitava ja toteutettava verkossa siten, että niihin sisältyvät - Päästökartoituksia koskevien tietojen toimittaminen. - Natura 2000 -raportointi- ja luonnonsuojelupalvelut - Ympäristörekisterien hallinta, ilmoitus- ja lupamenettelyt sekä luvat, joilla pyritään virtaviivaistamaan kansalaisille ja yrityksille suunnattuja jätehuoltopalveluja.
169	Investointi 6. Digitalisaatio työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla	Välitavoite	REGES-verkkojärjestelmän käyttöönotto	REGES online-järjestelmä toimiva				Q4	2024	REGES-ONLINE-tietojärjestelmä pannaan täytäntöön ja se on yhteentoimiva, jotta varmistetaan, että viranomaiset ja laitokset voivat rekisteröidä tietoja sovellusrajapinnan (API) tasolla. Reges-ONLINE-hankkeen tavoitteena on digitalisoida alueellisten työsuojeluviranomaisten suhde työnantajiin ja helpottaa työntekijöitä ja heidän

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										työsopimuksiaan koskevien tietojen toimittamista.
170	Investointi 6. Digitalisaatio työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla	Tavoite	Digitaalisten palvelujen toteuttaminen työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla		Määrä	0	3	Q4	2025	Sähköisten viranomaispalvelujen käyttöönotto työssä ja sosiaaliturvan alalla: - Julkisten työvoimapalvelujen tarjoamien palvelujen digitalisointi, jotta voidaan vastata tehokkaasti työmarkkinoiden uusiin tarpeisiin optimoimalla toimet kansalaisten eduksi ja kouluttamalla digitaalisia taitoja tiettyjen toimintojen hallinnointia varten (kuten asiakirjojen toimittaminen verkossa edunsaajien rekisteröintiä ja etuuksien myöntämistä varten, mahdollisuus rekisteröityä ja osallistua verkkokoulutukseen, ammatillisen pätevyyden arviointi, verkossa järjestettävät neuvontajaksot) ja tietoteknisen infrastruktuurin parantaminen. - työsuhteita sekä työturvallisuutta ja -terveyttä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										koskevien valvontatoimien digitalisointi. - kansallisen maksu- ja sosiaalitarkastusviraston (ANPIS) hallinnoimien sosiaalietuuksien digitalisointi (mukaan lukien toiminnalliset tietotekniikkajärjestelmät, jotka palvelevat vähimmäistoimeentulon edunsaajia). Digitaalisen alustan käyttöönotto vähimmäistulon (VMI) toteuttamiseksi mahdollistaa muun muassa o kaikkien MII:n täytäntöönpanoon liittyvien toimien toteuttaminen siten, että moduulit mahdollistavat tapauskohtaisen hallinnoinnin, mukaan lukien aktivointitoimenpiteet, intuitiivisella/käyttäjäystävällisellä tavalla o yhteentoimivuus muiden asiaankuuluvien tietokantojen kanssa, esim.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										valtiovarainministeriö, työministeriö, opetusministeriö, julkinen työvoimapalvelu.
171	Investointi 6. Digitalisaatio työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla	Tavoite	Digitaalisia taitoja koskevaan koulutukseen osallistuvien työntekijöiden lukumäärä		Määrä	0	4 777	Q2	2026	Digitaalisia taitoja koskevaan koulutukseen osallistuvien työntekijöiden lukumäärä: - Kansallinen työvoimatoimisto: 1 200 työntekijää - Kansallinen maksu- ja sosiaalitarkastusvirasto: 1 595 työntekijää. - Työsuojelutarkastus ja alueelliset työsuojelutarkastajat: 1 982 työntekijää
172	Investointi 7. Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto julkisissa hankinnoissa	Välitavoite	Sähköisten kansallisten lomakkeiden käyttöönotto julkisissa hankintamenettelyissä EU:n lainsäädännön mukaisesti	Sähköiset vakiolomakkeet hankintamenettelyjä varten				Q2	2023	Investoinnilla varmistetaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/1780 (sähköiset lomakkeet) täytäntöönpano Romanian julkisten hankintojen palvelussa. Sähköisten lomakkeiden käyttöönoton ei odoteta vaikuttavan loppukäyttäjään, koska muutokset on tehtävä loppupäässä. Investoinnilla pyritään varmistamaan tietojen poimiminen ja liittäminen erityisesti uusiin teknologisiin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										vaatimuksiin direktiivin tasolla.
173	Investointi 8. Hyväksytty sähköinen henkilökortti ja digitaalinen allekirjoitus	Tavoite	Kansalaiset, joille myönnetään sähköinen henkilökortti		Määrä	0	4 500 000	Q4	2024	Henkilökortin on oltava asiakirjojen turvallisuutta koskevien Euroopan komission vaatimusten mukainen asetuksessa (EU) N:o 1157/2019 vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti. Sähköiseen henkilökorttiin on tallennettava kaksi digitaalista varmennetta: - pakollinen kaikille sähköisille henkilökorteille rekisteröity kehittynyt sähköinen allekirjoitus, joka on voimassa Romaniassa. - valinnainen varmenne hyväksyttyjen varmennepalvelujen tarjoajien (kotimaa/muu kuin kansallinen) myöntämälle hyväksytylle sähköiselle allekirjoitukselle, joka koskee myös kolmansien osapuolten palveluja ja joka on voimassa Romaniassa ja eu:ssa.
174	Investointi 8. Hyväksytty sähköinen	Tavoite	Kansalaiset, joille myönnetään sähköinen		Määrä	4 500 000	8 500 000	Q2	2026	Kansalaiset, joilla on oltava tavoitteen 173 kuvauksen mukainen sähköinen henkilökortti.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	henkilökortti ja digitaalinen allekirjoitus		henkilökortti							
175	Investointi 9. Kansalaisjärjestöjen alan digitalisointi	Tavoite	Kansalaisjärjestöjen digitalisointia koskevat päätökseen saatetut hankkeet		Määrä	0	200	Q4	2024	Kansalaisjärjestöjen digitalisaatiota ja digitalisaatiota koskevat hankkeet saatiin onnistuneesti päätökseen. Valituilla hankkeilla tuetaan kansalaisjärjestöjä niiden toiminnan digitalisoimisessa investoimalla digitaaliseen infrastruktuuriin, lisäämällä henkilöstön ja vapaaehtoisten digitaalisia taitoja etäpalvelujen tarjoamisessa edunsaajille sekä kehittämällä alustoja ja CRM-ratkaisuja (CRM). Valintaprosessin on perustuttava seuraaviin kriteereihin: Hankkeen merkitys digitalisaation ja johdonmukaisuuden kannalta; Menetelmät ja hankkeen toteutettavuus; Kestävyys; Ehdotettu talousarvio: Ennakoidut kustannukset ovat taloudellisia ja perusteltuja, ja ne korreloivat digitalisointia varten ehdotettujen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										toimien kanssa. Hakijalla ja ehdotetulla hankeryhmällä on kokemusta, asiantuntemusta, motivaatiota ja valmiuksia hankkeen toteuttamiseen. Tuki on enintään 70 000 euroa hanketta kohti enintään 30 kuukauden pituisen toteutusjakson ajan.
176	Investointi 9. Kansalaisjärjestöjen digitalisointi	Välitavoite	Kansalaisjärjestöjen digitaalisen muutoksen resurssikeskus	Resurssikeskus on perustettu ja toiminnassa				Q2	2025	Kansalaisjärjestöjen digitalisoinnin resurssikeskus huolehtii seuraavista: - tietotekniikkapalvelujen ja avoimen lähdekoodin ohjelmistoratkaisujen kehittäminen ja tekninen apu digitalisaatiota koskevien strategioiden täytäntöönpanossa - nykyisten digitaalisten resurssien keskittäminen avoimeen digitaaliseen kirjakauppaan - helpotetaan avun saatavuutta, verkko-oppimista ja käytännön koulutusyhteisöjä, jotka tarjoavat räätälöityä tukea digitalisaatioprosesseissa. -

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
177	Investointi 10. Julkishallinnon digitalisaatio	Välitavoite	Perustetaan ja otetaan käyttöön vuorovaikutteisia ja yhteistyöhön perustuvia foorumeja standardoitua henkilöstöhallintoa varten keskushallinnossa.	Toiminnalliset alustat				Q4	2025	Yhteistyöalustojen on katettava kaikki prosessit palvelukseen ottamisesta aina arviointiin, edistämiseen ja julkisesta järjestelmästä poistumiseen, ja ne perustuvat osaamiskehysten ja standardoitujen työnkuvausten malliin.
178	Investointi 11. Toteutetaan ohjelma, jolla tuetaan viestintäpalvelujen käyttöä erityyppisillä välineillä edunsaajille keskittyen valkoisiin alueisiin	Tavoite	Kylät valkoisilla alueilla, joilla on yhteys erittäin nopeisiin internetyhteyksiin		Määrä	0	945	Q4	2025	945 valkoisten alueiden kylää on liitettävä erittäin nopeisiin internetyhteyspalveluihin tietyssä sijaintipaikassa, jos markkinat eivät pysty tarjoamaan palveluja. Kylät asetetaan etusijalle seuraavasti: —ehdoton etusija maaseutu- tai kaukaisille kunnille, joilla ei ole kiinteitä verkkoja. etusijalle on asetettava maaseutualueet ja syrjäiset alueet, joilla ei ole kiinteitä verkkoja. Vähimmäisnopeuden on oltava vähintään 100 Mbit/s parannettavissa, ja verkkojen on oltava FTTB/H ja/tai 5G.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
179	Investointi 12. Kyberturvallisuuden varmistaminen sekä julkisille että yksityisille tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuureille, joilla on kriittistä arvoa kansalliselle turvallisuudelle, älykkään teknologian avulla	Tavoite	Yksiköt, joilla on suojattu IT&C-infrastruktuuri		Määrä	0	101	Q3	2025	Infrastruktuurin turvaaminen 101 julkiselle ja yksityiselle taholle, joilla on tietotekniikan&C-infrastruktuureja, joilla on kansallisen turvallisuuden kannalta kriittistä arvoa: Viranomaiset, energia-alan yksiköt (kuten kaasun tai sähkön toimittajat/jakelijat), vesihuolto ja viemäröinti, peruspalvelut, terveys ja liikenne (kuten lentoasemat ja satamat). Näistä 59 on mukana kansallisessa kyberturvallisuusjärjestelmässä, ja tarkoituksena on parantaa turvallisuuden tasoa lisäämällä siihen uusia teknologioita ja ratkaisuja, ja 42 tahoa on edunsaajia, jotka yksilöidään jäljempänä esitettyjen kriteerien mukaisesti. Lisäksi niistä 101 yksiköstä yhdeksän, joilla on OT-infrastruktuureja, hyötyvät teollisen valvonnan kyberturvallisuusratkaisuista (ICS). Infrastruktuurit valitsee - ottaen huomioon, kuinka

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										todennäköistä on, että APT:hen kohdistuu kyberhyökkäyksiä (Advanced Permanent Threat), - käyttäjien lukumäärä ja tällaisen hyökkäyksen vaikutus infrastruktuuriin ja epäsuorasti taloudelliseen ja sosiaaliseen ympäristöön. Jokaisesta uudesta yksiköstä on tehtävä paikkakartoitus, jossa tarkastellaan kattavasti tietoteknisten ja/tai OT-verkkojen kyberturvallisuustarpeita. - OT-verkkojen monimutkaisuus, - kyberhyökkäyksille altistumisen aste (esim. teollisuusjärjestelmien/osajärjestelmien kauko-ohjaus), - kyseisten yhteisöjen tarjoamien palvelujen edunsaajien lukumäärä. Vähintään seuraavat osat on otettava käyttöön 101 yhteisön osalta: - kehittynyt haavoittuvuuden havaitsemisjärjestelmä tietojärjestelmissä ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										viestintälaitteissa (ohjelmisto- ja laitteistoratkaisut); - yhdennetty järjestelmä verkko- ja tietojärjestelmiin kohdistuviin kyberhyökkäyksiin liittyvien TTP:iden tunnistamiseksi (ohjelmistoratkaisut ja laitteistot); - monimutkainen turvallisuusalusta kyberhäiriöiden automaattista analysointia ja käsittelyä varten (ohjelmistot ja laitteistoratkaisut).
180	Investointi 12. Kyberturvallisuuden varmistaminen sekä julkisille että yksityisille tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuureille, joilla on kriittistä arvoa kansalliselle turvallisuudelle, älykkään teknologian avulla	Välitavoite	Kansallisten kyberkeskusten vahvistaminen	Lisäkapasiteetti				Q4	2025	Kansallisen kyberkeskuksen rakenteen on kehitettävä tieto- ja viestintätekniikan ja OT-infrastruktuurien integroidun kyberturvallisuuden suojan valmiuksia. Lisäksi keskus hyötyy seuraavista: - Sellaisen teknisen infrastruktuurin kehittäminen kyberturvallisuuspoikkeamien tunnistamista, seurantaa, hallintaa ja reagointia varten, jonka tarkoituksena on suojata

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kansallisen turvallisuuden kannalta kriittisesti arvokkaita tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuureja, jotka eivät tai eivät enää hyödy kansallisen tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurien suojaamista kyberavaruusuhkilta koskevan kansallisen järjestelmän tarjoamasta suojasta ja joilla on täydentävä tehtävä. - Kansallisen kyberturvallisuusriskien arviointi- ja hallintafoorumin perustaminen uusille teknologioille. - Sellaisen radioviestinnän turvallisuutta koskevan infrastruktuurin käyttöönotto, jolla parannetaan kansalaisille digitaalisia palveluja tarjoavien viranomaisten suojaa ja viestintäpalvelujen saatavuutta. - alusta tietoturvaa ja tiedon kanavointia varten eri luotettavuustasojen verkkojen välistä siirtoa varten; - Lisätään NCC:n

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tutkintavalmiuksia (ohjelmisto- ja laitteistoratkaisut). Lisäksi on pantava täytäntöön kansallinen ohjelma talouden toimijoiden ja toimivaltaisten viranomaisten valmistelemiseksi kyber- ja hybridikriisitilanteisiin järjestämällä harjoituksia ja kehitettävä kriisinhallintasuunnitelmia.
181	Investointi 13. Turvajärjestelmien kehittäminen valtion taajuuksien suojaamiseksi	Tavoite	Kansallisella tasolla toimintavalmiit vastaanottopaikat		Määrä	0	65	Q1	2026	Vastaanottopaikat, jotka on otettu käyttöön kansallisella tasolla: STS:n (erityinen televiestintäpalvelu) on kehitettävä uusi kansallisella tasolla jaettavien antureiden verkosto, joka sijoitetaan erityisiin vastaanottopaikkoihin, jotta voidaan automaattisesti havaita ja varoittaa valtion radiotaajuuksissa ilmenevistä häiriöistä. Valtion taajuuksien saatavuus on varmistettava ja valtiollisten radiopalvelujen jatkuvuus tarjottava kansalaisille ja julkisyhteisöille G2G/G2B/G2C-mallin pohjalta.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
182	Investointi 14. Romanian viranomaisille tarjottavien verkkopalvelujen tarjoajien infrastruktuuripalvelujen häiriönsietokyvyn ja kyberturvallisuuden parantaminen	Tavoite	Keskitetyt ja paikalliset yleisen edun kannalta merkittävät laitokset ja yhteisöt, joilla on pääsy Internet-palveluntarjoajiin (ISP)		Määrä	0	41	Q4	2024	Jokaiseen Romanian 41 piirikuntaan osoitetaan yksi keskus. Sellaisten suuren kapasiteetin turvallisten keskusten lukumäärä, jotka on liitetty kansalliseen Internetin jakeluverkkoon ja joissa on useita ensimmäisen tason toimittajia ja niihin liittyviä turvallisuusmekanismeja, joilla varmistetaan keskus- ja paikallisviranomaisten pääsy Internetiin ja internetiin liittyviin palveluihin. Tarjotut turvallisuuspalvelut: - Käyttöestolaite 10 Gbps:n kerrannaisilla - Asiaan liittyvät tietotekniikan kriisiryhmän (CERT) palvelut (turvallisuusyleisöt, turvatapahtumien seuranta koko verkossa, reagointi turvapoikkeamiin) - Liitännäiset turvallisuusoperaatiokeskusten palvelut (edunsaajien ilmoitus- ja eskalointimekanismit) - Maine ja valistusmekanismit

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										haitallisessa liikenteessä, joka perustuu maineeseen ja haitalliseen asuinpaikkaan edunsaajille tarjottavien DNS-palvelujen tasolla - Suoritettuja palveluja koskeva testilaatikkoanalyysi.
183	Investointi 15. Uusien kyberturvallisuustaitojen luominen yhteiskuntaa ja taloutta varten	Tavoite	Kyberturvallisuuskoulutukseen osallistuvat kouluttajat		Määrä	0	5 000	Q2	2026	Suoritettu kyberturvallisuuskouluttajien koulutus, jota sovelletaan talouden ja yhteiskunnan ensisijaisilla aloilla ja erityisesti vastavalmistuneille ja opiskelijoille (välineet, jotka annetaan maksutta yritysten ja julkishallinnon käyttöön kyberkursseille, tietosuojan tiukempi valvonta sekä uusien teknologioiden käytön ja ympäristön turvallisuus).
184	Investointi 15. Uusien kyberturvallisuustaitojen luominen yhteiskuntaa ja taloutta varten	Tavoite	Yksiköt, jotka vastaanottavat hallituksen välineistöä ja palveluja kyberturvallisuuden kypsyysasteen nostamiseksi		Määrä	0	1 000	Q2	2026	Investoinnilla on seuraavat tavoitteet: - Kehitetään kansallinen ohjelma kybertaitojen tarpeiden ja niiden talouden ja yhteiskunnan painopistealoilla aiheuttamien vaikutusten analysoimiseksi, tarkistamiseksi ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										dokumentoimiseksi. - Arvioidaan, dokumentoidaan ja seurataan kyberturvallisuuden kypsyysastetta (operatiivinen toiminta, teknologia, osaaminen) 1 000 keskeiselle talouden ja julkishallinnon toimijalle (mukaan lukien yritykset, pk-yritykset, koulut, sairaalat, keskus- ja paikallishallinnon elimet). ”Viranomaisten välineistön ja palvelujen” luominen ja toteuttaminen, jotta voidaan parantaa määritettyjen 1 000 keskeisen toimijan kyberturvallisuuden kypsyysastetta. Keskeiset toimijat valitaan seuraavien kahden kriteerin perusteella: - toimijat, jotka on valittu edustaviksi verkko- ja tietoturvadirektiivissä määritellyillä aloilla ja verkko- ja tietoturvadirektiivin saattamisessa osaksi Romanian lainsäädäntöä (laki 362/2018)

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										- toimijat, jotka on valittu Romanian kansallisen kyberturvallisuuden toimivaltaisen viranomaisen (CERT-RO) jo suorittaman kyberturvallisuuden kypsyysasteen arvioinnin perusteella sellaisen kyselyn perusteella, johon sisältyy kypsyysasteen itsearviointi.
185	Investointi 16. Edistyneen digitaalisen osaamisen koulutusohjelma virkamiehille	Tavoite	Digitaalisesti koulutetut virkamiehet		Määrä	0	32 500	Q2	2026	30 000 virkamiestä, jotka on koulutettu hankkimaan pitkälle vietyä digitaalista osaamista (esim. tietokantavastaava (SQL, MySQL); Järjestelmävastaava; Yritysanalyytikot; Data-analyytikko; Ohjelmoijat eri foorumeilla) ja 2 500 johtavaa virkamiestä, joilla on johtajuuskoulutusta ja kykyjen hallintaa
186	Investointi 17. Kirjastoja koskevat rahoitusjärjestelyt digitaalitaitojen keskuksiksi	Tavoite	Digitaalikeskuksiin muunnetut kirjastot		Määrä	0	1 135	Q4	2025	Vähintään 1 135 kirjastoa digitalisoidaan seuraavasti: - 105 kirjastoa, mukaan lukien 5 läänin keskuskirjastoa ja 100 maaseutu- tai kunnalliskirjastoa, on

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kunnostettava ja varustettava tietokoneilla ja teknisellä laitteistolla. Peruskorjaus on tehtävä ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. - 1 030 kirjastojen on saatava käyttöönsä uusia tai parannettuja tietoteknisiä laitteita.
187	Investointi 17. Kirjastoja koskevat rahoitusjärjestelyt digitaalitaitojen keskuksiksi	Tavoite	Kansalaiset, jotka ovat saaneet koulutusta digitaalisten taitojen kehittämiseksi		Määrä	0	100 000	Q2	2026	Heikommassa asemassa olevien yhteisöjen kansalaiset, jotka ovat saaneet koulutusta digitaalisten perustaitojen kehittämiseksi digitaalikeskuksiksi muutetuissa kirjastoissa. Digitaalisia perustaitoja ovat digitaalinen lukutaito, viestintä, medialukutaito, digitaalisen sisällön luoja, digitaalinen turvallisuus ja digitaalinen yrittäjyyskoulutus.

G.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Investointi 18. Digitalisaatio ja robotiikan prosessien automatisointi julkishallinnossa

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea digitalisaatiota, lisätä tuottavuutta ja häiriönsietokykyä, vähentää virheitä ja käsittelyaikaa (kansalaiset) ottamalla käyttöön robotiikan prosessien automatisointiratkaisuja (työllisten, toistuvien ja sääntöihin perustuvien tehtävien automatisointi).

Investointi koostuu edistyneen teknologian käyttöönotosta, liiketoimintaprosessien uudelleensuunnittelusta ja julkisen sektorin päätöksentekoprosessien parantamisesta. Ensin konsultti analysoi julkisten laitosten nykyisiä työnkulkuja ja ehdottaa sopivia RPA-teknologisia ratkaisuja. Seuraavaksi käynnistetään ehdotuspyyntö laitoksille, jotka haluavat hyötyä RPA-ratkaisuista.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 19. Yritysten työntekijöiden ammattitaidon parantamis- ja uudelleenkoulutusohjelmat

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea pienten ja keskisuurten yritysten digitalisaatiota parantamalla niiden työntekijöiden digitaalisia taitoja.

Investointi toteutetaan useassa vaiheessa. Ensin on kehitettävä työvoiman ammattitaidon parantamista koskeva opetussuunnitelma. Painopisteenä ovat kehitteillä olevat teknologiat (kuten esineiden internet, massadata, koneoppiminen, tekoäly, robottien prosessien automaatio, lohkoketjut). Toisessa vaiheessa asiantuntija avustaa hallintoa koulutuksen rakenteen määrittelyssä, minkä jälkeen kurssit järjestetään niiden pk-yritysten työntekijöille, jotka ovat hakeneet ohjelmaan osallistumista.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

G.4 Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
188	Investointi 18. Digitalisaatio ja robotiikan prosessien automatisointi julkishallinnossa	Tavoite	Robotiikan prosessien automatisointi ja tekoälyn edistäminen julkishallinnossa		Määrä	0	18	Q4	2025	Tällä investoinnilla pannaan täytäntöön ratkaisuja robotiikan prosessien automatisointiin ja tekoälyyn 18:lle keskushallinnon julkiselle laitokselle.
189	Investointi 19. Yritysten työntekijöiden ammattitaidon parantamis- ja uudelleenkoulutusohjelmat	Välitavoite	Digitaalitaitojen tukemista koskevan ehdotuspyynnön	Ehdotuspyynnön julkaiseminen				Q1	2022	Ehdotuspyyntö, jolla tuetaan pk-yrityksiä digitaalisten taitojen, kuten digitaalisten välineiden ja laitteiden, koulutuksessa, vahvistetaan digitaalisia taitoja, mukaan lukien pilvipalveluihin liittyvät taidot, ja teollisuus 4.0 -teknologiaan liittyviä taitoja.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			käynnistäminen							
190	Investointi 19. Yritysten työntekijöiden ammattitaidon parantamis- ja uudelleenkoulutusohjelmat	Tavoite	Pk-yritykset, jotka ovat saaneet rahoitusta henkilöstönsä kouluttamiseksi digitaalisiin taitoihin		Määrä	0	2 000	Q4	2025	Niiden pk-yritysten lukumäärä, joille on annettu rahoitusta työntekijöiden osallistumiseen digitaalisia taitoja koskevaan koulutukseen välitavoitteen 189 mukaisesti.

H. KOMPONENTTI 8: VERO- JA ELÄKEUUDISTUKSET

Tähän komponenttiin kuuluu uudistuksia ja investointeja, joilla vastataan keskeisiin haasteisiin verohallinnossa, verojärjestelmässä, julkisen talouden kehyksessä, eläkejärjestelmässä ja yritysten tukemisessa:

i. Verohallinnon uudistaminen ja verotuskehyksen tarkistaminen verojärjestelmän vahvistamiseksi ja verohallinnon keräämien tulojen lisäämiseksi vähintään 3 prosenttiyksikköä suhteessa bkt:hen (2,5 prosenttiyksikköä verohallinnon uudistuksesta ja 0,5 prosenttiyksikköä verokehyksen uudelleentarkastelusta) ja alv-vajeen supistamiseksi vähintään 5 prosenttiyksikköä vuoteen 2019 verrattuna.

ii. Julkisen eläkejärjestelmän uudistaminen uudella lainsäädäntökehyksellä, jolla varmistetaan julkisen talouden kestävyys väestön ikääntyessä, korjataan eriarvoisuutta, varmistetaan järjestelmän kestävyys ja ennakoitavuus sekä noudatetaan eläkeoikeuksien saajiin sovellettavaa maksuihin perustuvaa periaatetta. Sillä pyritään myös nykyaikaistamaan eläkejärjestelmää digitaalisten sovellusten ja palvelujen avulla. Julkisen eläkeuudistuksen tavoitteena on ottaa huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset (maakohtaiset suositukset 2.2 ja 2.3, 2019) ja varmistaa erityisesti toisen pilarin julkisen talouden kestävyys, eläkeiän tasaaminen ja rahoitusvakaus.

iii. Julkisten menojen tehokkuuden parantaminen lisäämällä talousarviomenettelyn avoimuutta, parantamalla talousarvio-ohjelmien seuranta- ja raportointijärjestelmää, priorisoimalla suuria investointihankkeita, toteuttamalla menojen uudelleenarviointeja kaikilla julkisilla sektoreilla ja vahvistamalla finanssipoliittisen neuvoston roolia. Talousarviomenettelyjen digitalisoinnin odotetaan tukevan näitä tavoitteita.

iv. Institutionaalisten valmiuksien parantaminen eläkemenojen ennustamiseksi käyttämällä monimutkaisia talouden mallintamisvälineitä. Uudistuksen päätavoitteena on kehittää valmiuksia arvioida eläkejärjestelmän rakenneuudistusten vaikutuksia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä parantamalla huomattavasti ennusteiden tarkkuutta ja arvioimalla näin eläkejärjestelmän kestävyyteen kohdistuvia vaikutuksia.

v. Lisätään yritysten (erityisesti pk-yritysten) kilpailukykyä, innovointivalmiuksia, tuottavuutta ja kansainvälistymistä tarjoamalla vaihtoehtoisia rahoituslähteitä perustamalla ja ottamalla käyttöön kansallinen kehityspankki.

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet.

H.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisoinnin avulla

Uudistuksella vastataan kiireelliseen tarpeeseen uudistaa ANAF:ää ja digitalisoida se, jotta veronkanto tehostuisi. Tavoitteena on kasvattaa tulojen suhdetta bkt:hen (2,5 prosenttiyksikköä vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä verrattuna vuoteen 2019) ja pienentää alv-vajetta (5 prosenttiyksikköä vuoden 2019 toiseen neljännekseen verrattuna). Uudistuksella pyritään luomaan

menettely- ja tukikehys yhdennetyn riskinhallinnan täytäntöönpanolle ja käytölle verohallinnon tasolla. Tarkoituksena on perustaa järjestelmä, jolla yksilöidään, suunnitellaan, arvioidaan ja mukautetaan verohallinnon toimintaan liittyviä toimia havaittujen (jatkuvasti päivitettyjen) veroriskien mukaisesti.

Uudistus koostuu erityisesti seuraavista osista:

- verovelvollisten oikeushenkilöiden pakollista rekisteröitymistä erillisyhtiöön (Virtual Private Space) koskevan oikeudellisen kehyksen voimaantulo. Tällä lailla muutetaan verotusmenettelylakia ja otetaan käyttöön oikeushenkilöiden velvoite rekisteröityä erillisyhtiöön.

- verovelvollisten luokitteluun sovellettavat riskikriteerit määrittävän oikeudellisen kehyksen voimaantulo ANAF:n puheenjohtajan määräyksellä. Tämä on ensimmäinen askel kohti yhdennetyn veroriskien hallintajärjestelmän täysimääräistä käyttöönottoa ja kehittämistä muun muassa ottamalla käyttöön keskitetty riskianalyysi ja keskitetty sähköinen riskirekisteri. Riskikriteerit on määriteltävä verosäännösten noudattamatta jättämiseen liittyvien riskien pääluokkien mukaan, eli Verorekisteröintiin, ilmoitusten toimittamiseen, ilmoitusten tasoon ja maksamiseen liittyvät riskit, ja niissä on otettava huomioon kansainväliset standardit. Uudet riskikriteerit on otettava huomioon riskiperusteisessa verohallinnossa, jossa verohallinnon toimenpiteet ja tarkastukset mukautetaan kunkin verovelvollisten ryhmän veroriskiin.

- verotarkastusviranomaisten toimintaa koskevan muutetun oikeudellisen kehyksen voimaantulo. Tarkoituksena on vahvistaa verovalvontarakenteiden valmiuksia ja tehokkuutta kansallisten ja rajatylittävien veropetosten ja veronkierron ehkäisemiseksi tunnistamalla merkittävät veroriskit varhaisessa vaiheessa ja kohdennetusti. Osa oikeudellisen kehyksen muutoksista pantiin täytäntöön vuonna 2020. Siinä vahvistetaan veroviranomaisten (verotarkastuslaitokset, petostentorjunnan tarkastuslaitokset ja henkilökohtaisen verotustilanteen tarkastamisesta vastaavat elimet) valtuudet tehdä asiakirjatarkastuksia. ANAF aikoo analysoida valvontarakenteiden institutionaalista ja oikeudellista kehystä. Verotarkastusviranomaisten oikeudellisen kehyksen tarkistaminen on saatettava päätökseen ottaen huomioon tämän analyysin päätelmät ja tulokset. Uudistuksella vahvistetaan myös yhteistyötä työsuojeluviranomaisten sekä muiden sosiaali- ja työsuojelualan instituutioiden kanssa harmaan/mustan työn veronkierron estämiseksi ja rajoittamiseksi.

Uudistuksen on myös johdettava siihen, että ANAF-järjestelmään liitetään vähintään 600 000 kassakonerekisteriä, asiakirjatarkastusten osuus kasvaa paikalla tehtäviin tarkastuksiin verrattuna ja verotarkastusten määrä kasvaa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä, ja sitä tuetaan kolmella investoinnilla.

Uudistus 2. Tullijärjestelmän nykyaikaistaminen ja sähköisen tullin käyttöönotto

Uudistuksella parannetaan tullihallinnon toimintaa edistämällä voimassa olevan oikeudellisen kehyksen muuttamista, muuttamalla toimivaltuuksia ja sisäisiä menettelyjä sekä investoimalla tarvikkeisiin, joita valvontatoiminta kansallisella alueella ja EU:n ulkorajoilla edellyttää.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa tullihallinnon hallinnollisia ja operatiivisia valmiuksia ja ohjata tulliselvitystä täysin sähköiseen ympäristöön. Talouden toimijoiden ja tulliviranomaisten välinen sekä jäsenvaltioiden tulliviranomaisten välinen tietojenvaihto on toteutettava yksinomaan sähköistä tietojenkäsittely- ja tiedonlevitystekniikkaa käyttäen.

Erityisesti on toteutettava seuraavat toimet:

- tullihallinnon toimintavalmiuteen saattaminen,

- tullin tietotekniikkajärjestelmien kehittäminen unionin tullikoodeksin vaatimusten mukaisesti;

- tulliselvityksen keskittäminen sähköiseen ympäristöön ja byrokraattisten esteiden vähentäminen;

- tullimuodollisuuksien yksinkertaistaminen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä, ja sitä tuetaan yhdellä investoinnilla.

Uudistus 3. Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen

Uudistus pannaan täytäntöön, kun voimaan tulee muutettu sääntelykehys, jolla

- monivuotisen talousarviosuunnittelun varmistaminen,

- tehostaa julkisten investointien priorisointia,

- otetaan käyttöön systemaattiset menoarviot, jotka ovat talousarviosyklin mukaisia ja joissa on selkeä täytäntöönpanosuunnitelma seuraavissa talousarvioissa tehtyjen havaintojen osalta ja joista tehdään riippumattomat jälkiarvioinnit.

Uudistuksen yhtenä tavoitteena on parantaa talousarviosuunnittelumekanismia ja nykyaikaistaa tietotekninen järjestelmä kansallisen talousarvion kehittämiseksi ja hallinnoimiseksi hyödyntämällä laajasti tietoja, jotka parhaiten vastaavat talousarviomenoja, politiikan ja ohjelmien tasolla (talousarviomenettelyjen analysointi, kertomusten laatimiseen tarvittavan ajan keventäminen ja raportointimuoto), mikä vaikuttaa seuraaviin:

- talousarviomenettelyn avoimuuden lisääminen julkaisemalla analyysejä ja raportteja, joilla yksinkertaistetaan tiettyjen ohjelmien varainkäyttöä;

- talousarvio-ohjelmien seuranta- ja raportointijärjestelmän parantaminen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä, ja sitä tuetaan yhdellä investoinnilla.

Uudistus 4. Verojärjestelmän tarkistaminen

Verojärjestelmän uudelleentarkastelun pitäisi antaa Romanialle mahdollisuus parantaa kilpailukykyä ja tukea samalla julkisen talouden kestävyyttä ja ympäristötavoitteita. Sen avulla olisi myös saatava aikaan oikeudenmukaisempi, tehokkaampi, yksinkertaisempi ja avoimempi verojärjestelmä, jolla voidaan tukea paremmin taloutta ja helpottaa veronmaksajan sääntöjen noudattamista.

Suunnitelmaan sisältyvässä verojärjestelmän kattavassa uudelleentarkastelussa on yksilöitävä vääristymät ja alat, joilla asiaankuuluvaa verolainsäädäntöä olisi mukautettava erityisesti yhteisöveron, tuloveron ja sosiaaliturvamaksujen sekä kiinteistöverotuksen osalta, jotta voidaan

tehdä päätöksiä liiallisten verokannustimien asteittaisesta poistamisesta. Verokehyksen uudelleentarkastelun tavoitteena on myös vihreän verotuksen laajentaminen, myös kestävän liikenteen ja energiakomponenttien rinnakkaistoimenpiteenä.

Tätä uudistusta toteutettaessa Romanian verolainsäädäntöä on analysoitava perusteellisesti riippumattoman laitoksen antamalla teknisellä tuella erityisesti luonnollisten henkilöiden tuloista maksettavien verojen ja sosiaaliturvamaksujen, yhtiöveron (mukaan lukien erityisjärjestelmät, joihin voidaan soveltaa poikkeuksia), kiinteistöverojen (paikallisverot) ja ympäristöverojen aloilla. Tämän järjestelmällisen analyysin jälkeen on pantava täytäntöön siitä johtuvat suositukset sen varmistamiseksi, että verojärjestelmä edistää paremmin kestävää talouskasvua.

Erityisesti kiinteistöverojen osalta uudistuksessa on käsiteltävä mahdollista keinottelua kahden verojärjestelmän välillä, joita sovelletaan luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin, jotka saavat tuloja kiinteästä omaisuudesta, ja määritettävä automaattisesti paikallisveron alaisten kiinteistöjen verotusarvo lopettamalla käytäntö, jossa käytetään markkina-arvoon liittymätöntä veropohjaa.

Uudistuksen erityistavoitteet ovat seuraavat:

- verotulojen rakenteen parantaminen;

- verotulojen lisääminen suhteessa bkt:hen 0,5 prosenttiyksikköä vuoteen 2025 mennessä vuoteen 2019 verrattuna;

- poistetaan verojärjestelmän vääristymät ja porsaanreiät, joiden avulla verovelvolliset voivat minimoida (järjestelmän oikeudenmukaisuutta heikentävät) verot, erityisesti tuloverot ja sosiaaliturvamaksut;

- verosääntöjen yksinkertaistaminen sääntöjen noudattamisen ja hallinnon helpottamiseksi sekä etuusvapautusten ja -kohtelujen poistaminen;

- tehostetaan verojärjestelmää ja jaetaan verorasitus oikeudenmukaisemmin;

- muuttaa kiinteistöverotusta muun muassa kannustamalla paikallisviranomaisia maksutta perimään päästöoikeuksia keskitetysti määritellyillä vaihteluväleillä ja arvioimalla veropohja mahdollisimman lähellä kiinteistön markkina-arvoa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2025 mennessä, ja sitä tuetaan yhdellä investoinnilla.

Uudistus 5. Kansallisen kehityspankin perustaminen ja toimintavalmius

Uudistuksen tavoitteena on toteuttaa kansallinen kehityspankki (BND), jotta rahoitusmarkkinoiden toimintapuutteisiin voitaisiin puuttua suoraan tarjoamalla rahoitusta tukikelpoisille edunsaajille, joilla on suuri riskiprofiili mutta hyvät mahdollisuudet luoda lisäarvoa ja työpaikkoja ja joille yksityisellä sektorilla ei juuri ole halukkuutta saada rahoitusta. Uudistus on jatkoa rakenneuudistuksen tukiohjelmasta rahoitetulle hankkeelle.

Kansallinen kehityspankki perustetaan 100-prosenttisesti valtion omistamaksi luottolaitokseksi, joka toimii Romanian keskuspankin valvonnassa ja sovellettavan paikallisen ja EU:n lainsäädännön mukaisesti. Kansallisen kehityspankin osakepääoma on 3 miljardia Romanian leuta (noin 600 miljoonaa euroa).

BND:n toimintavalmiuteen saattamiseen kuuluu myös tietoteknisen järjestelmän hankinta, ohjelmistolisenssejä ja laitteistoja sekä tietoteknisiä palveluja koskevat hankinnat.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, kansallisen kehityspankin investointi- ja lainanantostrategiassa

- edellytetään, että InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevia komission teknisiä ohjeita sovelletaan; sekä

- suljetaan pois seuraavan luettelon toiminnot ja varat: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien loppupään käyttö[14]; ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita kyseisiä vertailuarvoja[15]; iii) jätteiden kaatopaikkoja, polttolaitoksia[16] ja mekaanisia biologisia käsittelylaitoksia koskevat toiminnot ja varat;[17] ja iv) toiminnot ja varat, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppusijoitus voi aiheuttaa haittaa ympäristölle; sekä

- vaaditaan kansallista kehityspankkia varmistamaan, että kansallinen kehityspankki tarkastaa asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamisen kaikkien liiketoimien osalta, mukaan lukien toimet, jotka on vapautettu kestävyysarvioinnista; sekä

- vaaditaan, että pääomatuen ja yleisen edun mukaisen yritysrahoituksen tuensaajat, jotka ovat saaneet yli 50 prosenttia tuloistaan edellisenä tilikautena poissulkemisluetteloon sisältyvistä toiminnoista ja/tai omaisuuseristä, hyväksyvät ja julkaisevat vihreää siirtymää koskevia suunnitelmia.

Uudistusta tuetaan investoinnilla, ja sen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus

Uudistukseen sisältyy julkista eläkejärjestelmää koskevan uuden lain hyväksyminen teknisen avun tuella, jolla korvataan laki 127/2019. Uuden lainsäädännön yhtenä tavoitteena on pitää julkisten eläkemenojen kokonaismäärä (kaikki olemassa olevat julkiset eläkejärjestelmät mukaan luettuina) vakaana pitkällä aikavälillä (2022-2070) 9,4 prosentissa suhteessa bkt:hen, mukaan lukien jarrumekanismi, jos menokatto ylittyy.

[14] Lukuun ottamatta hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

[15] Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan arvion mukaan kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin kyseiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

[16] Tätä poikkeusta ei sovelleta toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa oleviin laitoksiin, joiden tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta, ottaa talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottaa talteen materiaalit polttotuhkasta edellyttäen, että tällaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

[17] Tätä poikkeusta ei sovelleta olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa toteutettaviin toimiin, joiden tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointi ja biojätteen anaerobista mädätys edellyttäen, että tällaiset toimet eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai laajenna laitosten käyttöikää; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

Uuden lainsäädännön on

- otetaan käyttöön uusi laskentakaava uusia eläkkeitä ja maksettavia eläkkeitä varten. Kaavan parametrit on valittava huolellisesti eläkemenojen prosenttiosuutta suhteessa bkt:hen koskevan tavoitteen mukaisesti. Ne eivät myöskään salli eläkkeiden tapauskohtaisia korotuksia;

- otetaan käyttöön uusi eläkkeiden indeksointisääntö, joka vastaa eläkemenojen prosenttimäärää suhteessa bkt:hen, ja mekanismeja tilapäistä indeksointia vastaan;

- vähentää merkittävästi mahdollisuuksia varhaiseläkkeeseen, ottaa käyttöön kannustimia työuran pidentämiseksi ja vapaaehtoisesti nostaa normaalia eläkeikää 70 vuoteen elinajanodotteen kasvun mukaisesti ja yhdenmukaistaa miesten ja naisten lakisääteisen eläkeiän 65 vuoteen vuoteen 2035 mennessä;

- otetaan käyttöön kannustimia eläkkeelle siirtymisen lykkäämiseksi;

- tarkistaa erityiseläkkeitä, jotta ne olisivat maksuperusteisen periaatteen mukaisia;

- vahvistaa järjestelmän myötävaikuttamisen periaatetta;

- parannettava vähimmäis- ja pienempien eläkkeiden riittävyyttä erityisesti köyhyysrajan alapuolella olevien osalta;

- varmistetaan eläkejärjestelmän toisen pilarin taloudellinen elinkelpoisuus korottamalla tähän eläkepilariin maksettavia maksuja.

Hallituksen on pyrittävä tekniseen apuun lakiesityksen valmistelussa, ja sitä on kuultava myös työmarkkinaosapuolten kanssa. Osana lain valmistelua on tehtävä ennakkoarviointi uuden eläkejärjestelmän vaikutuksista erityisesti julkisen talouden kestävyyteen, ja arviointi on otettava huomioon uudistusprosessissa. Lakiesitykseen tehtäviin muutoksiin, jotka lisäävät uudistuksen kustannuksia ja johtavat poikkeamaan julkisen talouden tavoitteesta, on liitettävä korvaavia toimenpiteitä menojen ja BKT:n välisen suhteen pitämiseksi vakaina. Eläkkeiden uudelleenlaskennan on oltava linjassa uuden oikeudellisen kehyksen kanssa, eikä se saa lisätä julkisten bruttoeläkemenojen kokonaismäärää yli viitearvon, joka on 9,4 prosenttia suhteessa bkt:hen.

Erityiseläkkeitä analysoidaan myös konkreettisten ratkaisujen löytämiseksi, joilla pyritään virtaviivaistamaan erityiseläkkeitä ja korjaamaan näiden eläkeluokkien edunsaajien ja julkisen eläkejärjestelmän edunsaajien välisiä eroja maksuihin liittyvien näkökohtien kannalta ottaen huomioon myös perustuslakituomioistuimen oikeuskäytäntö.

Teknistä apua on tarkoitus antaa (julkisen tarjouskilpailun kautta) eläkeuudistusta koskevan ennakkoanalyysin laatimiseksi, uudistusta koskevan lainsäädännön laatimiseksi sekä jälkiarvioinnin ja vaikutustenarvioinnin laatimiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

<u>Investointi 1. Veronmaksajien sääntöjen noudattamisen helpottaminen kehittämällä digitaalisia palveluja</u>

Tämän investoinnin tavoitteena on

- vähennetään henkilökohtaista vuorovaikutusta veronmaksajien kanssa digitaalisten palvelujen laajenemisen ja veronmaksajille veroyksiköiden tiloissa tarjottavien palvelujen vuoksi ensisijaisena asiana itsepalvelujärjestelmässä; Varmistetaan veronmaksajien digitaalinen osallisuus;

- nykyisten etäpalvelujen (sähköisten tai puhelinpalvelujen) kehittäminen uusien toimintojen avulla ja/tai uusien palvelujen luominen;

- lomakkeiden yksinkertaistaminen, niiden saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä sähköisesti ja esitäytettyjen lomakkeiden käyttöönotto/raportointivelvoitteiden poistaminen mahdollisuuksien mukaan;

- parannetaan viestintää veronmaksajien kanssa ja otetaan käyttöön verovelvollisille tarjottavia palveluja koskeva neuvontamekanismi, joka mahdollistaa tiettyjen verovelvollisten osallistumisen uusien palvelujen luomisesta alkaen niin, että veronmaksajien tarpeet, odotukset, mahdollisuudet ja taidot ovat tiedossa suunnittelu- ja suunnitteluvaiheesta lähtien.

Investointi koostuu seuraavista toimista:

- yhtiöverovelvollisia hallinnoivan järjestelmän keskittäminen

- tietojärjestelmän uudelleensuunnittelu ja optimointi – VIES_RO (arvonlisäverotietojen vaihtojärjestelmä);

- keskitetyn asiointipisteen (OSS_RO) tietotekniikkajärjestelmän käyttöönotto yhteisön sisäisten, kansallisten ja erityisten tullivaatimusten mukaisesti;

- puhelinpalvelukeskusten kehittäminen;

- nykyisten etäpalvelujen (sähköisten tai puhelinpalvelujen) kehittäminen uusien toimintojen avulla ja/tai uusien palvelujen luominen;

- veroyksikköjen tiloissa tapahtuvan vuorovaikutuksen järjestäminen veronmaksajien kanssa;

- veronmaksajien/asiakkaiden tietämystä koskevien ratkaisujen toteuttaminen;

- perustetaan verkkohuutokauppapaikka arvoltaan merkittävien kiinteistöjen ja liikkuvan omaisuuden arvostamista varten.

  Teknisen avun palveluja koskevat sopimukset on tarkoitus tehdä hankkeiden yhteydessä toteutettavien hankinta-asiakirjojen valmistelemiseksi ja täydentämiseksi ja niiden toteuttamiseksi.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.

<u>Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla</u>

Tämän investoinnin tavoitteena on

- yhdennetyn veroriskien hallintajärjestelmän täysimääräinen toimintavalmius ja kehittäminen muun muassa ottamalla käyttöön keskitetty riskianalyysi ja rekisteri;

- tunnistetaan ja vähennetään verosäännösten noudattamatta jättämistä ja verovajetta käyttämällä älykkäästi dataa ja tietoa suuren julkisen talouden riskin alueiden tunnistamiseksi (myös pimeän työn/alhaisesti ilmoitetun työn alalla);

- vapaaehtoisten sääntöjen noudattamista koskevien ohjelmien käyttöönotto;

- riskiperusteisen lähestymistavan omaksuminen suurten veronmaksajien hallinnossa, mukaan lukien verotuksen optimointijärjestelyjen kohtelu;

- vahvistetaan verovalvontarakenteiden institutionaalisia valmiuksia kansallisten ja rajatylittävien veropetosten ja veronkierron estämiseksi tunnistamalla merkittävät veroriskit varhaisessa vaiheessa ja kohdennetusti;

- henkilöresurssien uudelleenorganisointi liiketoimintaprosessien asteittaisen digitalisoinnin yhteydessä.

Investoinnin odotetaan vaikuttavan verosäännösten noudattamisen parantamiseen, kilpailukykyisen markkinaympäristön varmistamiseen vähentämällä veronkiertoa ja verovilppiä sekä suunniteltujen talousarviotulojen saavuttamiseen tehostamalla veronkantoa.

Investointi koostuu seuraavista toimista:

- datan ja tiedon hyödyntämisalustan käyttöönotto;

- sähköisen laskutuksen järjestelmän käyttöönotto;

- sähköisen veromerkintäjärjestelmän käyttöönotto;

- kansainvälisessä tietojenvaihdossa käytettävän alustan parantaminen ja laajentaminen;

- valtionkassan tietojärjestelmän (Trezor) keskittäminen.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 3. Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tiedotushaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla

Tämän investoinnin tavoitteena on

- rahoituskeskuksen perustaminen keräämään, hallinnoimaan ja asettamaan kaikkien sidosryhmien saataville luotettavia, validoituja ja ajankohtaisia tietoja, jotka liittyvät rahoitukseen tai julkisiin varoihin;

- tietotekniikkajärjestelmien yhteentoimivuuden varmistaminen sekä valtiovarainministeriön (MF) että kansallisen verohallintoviraston (ANAF) tasolla ja muiden laitosten järjestelmien kanssa;

- sovellusten standardointi ja yhdenmukainen tiedonhallinta;

- kyberturvallisuuden hallinta ja datankestävyys, mukaan lukien datan reaaliaikainen jakaminen turvallisella tavalla ja täsmällisten/päivittäisten tietojen kanssa;

- kansallisen rahoitustietokeskuksen (NCFI) nykyaikaistaminen ja mukauttaminen uusiin vaatimuksiin, sisäinen digitalisaatio, mukaan lukien sisäisten työnkulkujen dematerialisointi MF/ANAF-tasolla, joustavuuden varmistaminen työtunteina ja työpaikoissa, osaamisen tason nostaminen, työntekijöiden digitaaliset taidot mukaan luettuina;

- koko valtiovarainministeriön/ANAF-tietojärjestelmän nykyaikaistaminen teknologisella päivityksellä, joka toteutetaan siirtämällä laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri uusiin teknologioihin, lisäämällä hallinnossa käytettävien, automatisoituihin prosesseihin liittyvien tietoteknisten laitteiden määrää ja kehittämällä tarvittava tukiinfrastruktuuri, jolla tuetaan jatkuvaa teknologista kehitystä valtiovarainministeriön tietokeskusten tasolla.

Investointi koostuu seuraavista toimista:

- tietotekniikkajärjestelmän laitteisto-ohjelmistojen ja viestintäinfrastruktuurin parantaminen;

- valtiovarainministeriön tietotekniikkajärjestelmän kyberturvallisuuden vahvistaminen;

- fyysisen infrastruktuurin (sähköteho, ilmastointi, hälytys- ja palonsammutus, fyysinen turvallisuus, hallinto ja seuranta) toteuttaminen/parantaminen pääasiallisessa olemassa olevassa tietokeskuksessa

- sisäinen digitalisaatio, mukaan lukien kansallisen rahoitustietokeskuksen (NCFI) nykyaikaistaminen, mukaan lukien julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuushankkeiden/toimilupahankkeiden ja niihin liittyvien veroriskien hallinnan sekä valtion julkisen ja yksityisen kulttuuriperinnön tietojärjestelmän (Patrim) seurannan digitalisointi.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto

Tullijärjestelmän nykyaikaistamiseksi ja sähköisen tullin käyttöönottamiseksi hallituksen on investoitava

- tulliviranomaisen toimintavalmiuteen saattaminen.

- rajatullitoimipaikkojen varustaminen skannereilla.

- ohjelmistolaitteistoinfrastruktuurin osalta TAXUD-pääosaston käyttöön ottaman sovellusten käsittely- ja tallennuskapasiteetin lisäämiseksi.

- virtualisoidun infrastruktuurin päivittäminen ja lisensointi sekä virtualisointialustan toteuttaminen, mukaan lukien hallinto ja automatisointi.

- yhdennetyn tullitietojärjestelmän tietoteknisen infrastruktuurin turvallisuusratkaisusta, mukaan lukien tukipalvelut, lisenssit ja tilaukset

- yhdennetyn tullitietojärjestelmän komponenttien toimintaa varten tarvittavia tietokantoja koskevista luvista

- ratkaisuista, jotka koskevat yhdennetyn tullitietojärjestelmän käyttöjärjestelmien käyttäjien, työasemien ja päivityspalvelujen keskitettyä hallinnointia

- arvoltaan vähäisten lähetysten tulli-ilmoituksia koskevan tietotekniikkajärjestelmän täytäntöönpanosta, kun 1 päivänä heinäkuuta 2021 tuli voimaan uudet säännökset, joilla pannaan täytäntöön sähköisen kaupankäynnin alv-paketti rajatylittävän kaupan helpottamiseksi ja alv-petosten torjumiseksi.

- ICS2-järjestelmästä – vaiheet 1, 2 ja 3

- NCTS_RO-ohjelman viidennen vaiheen ja AES_RO:n täytäntöönpanosta

- EMCS_RO-järjestelmän mukauttamisesta EMCS-vaiheeseen 4

- kansallisen tuontijärjestelmän uudistamisesta unionin tullikoodeksin puitteissa

- EU:n tullialan keskitetystä palvelupisteestä – CERTEX

- yhtenäisestä käyttäjähallinnosta ja digitaalisesta allekirjoituksesta (UUM & amp);

- tullivalvonnan ja -valvonnan seurantajärjestelmästä

- vapaa-alueella harjoitettavan toiminnan lupahakemuksesta ja hallinnoinnista

- kansallisten päätösten hallinnointia koskevasta hakemuksesta (valtuutukset)

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 5. Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on arvioida, päivittää ja nykyaikaistaa tietojärjestelmää (BUGET_NG) kansallisen talousarvion kehittämistä ja hallinnointia varten hyödyntämällä laajasti tietoja, jotka parhaiten vastaavat talousarviomenoja. Investoinnin on lyhennettävä raporttien laatimiseen kuluvaa aikaa ja optimoitava ilmoitusten muoto. Tämä lisää myös talousarviomenettelyn avoimuutta julkaisemalla analyysejä ja raportteja, joilla yksinkertaistetaan tiettyjen ohjelmien varainkäyttöä. Investoinnilla parannetaan myös talousarvio-ohjelmien seuranta- ja raportointijärjestelmää.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023.

Investointi 6. Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointiväline), jolla parannetaan institutionaalisia valmiuksia ennakoida eläkemenoja

Tämän investoinnin tavoitteena on kehittää valmiuksia arvioida eläkejärjestelmän rakenneuudistusten vaikutuksia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä parantamalla merkittävästi tehtyjä ennusteita ja analysoimalla eläkejärjestelmän kestävyyttä. Investoinnilla pyritään erityisesti optimoimaan mallin toiminta, kehittämään ja parantamaan sen käyttövalmiuksia, analysoimaan saavutettuja tuloksia ja valmistelemaan Euroopan komissiolle toimitettuja tietoja. Tämän toimenpiteen toteuttaminen edellyttää, että valtiovarainministeriö laajentaa tiimiään käyttämällä mallia yhdestä kahdeksaan asiantuntijaan (jo olemassa oleva henkilöstö) ja teknistä apua mallin päivittämiseksi/kehittämiseksi, kouluttaa henkilöstöä työkalun käytöstä ja parantaa tietojen toimittamista Euroopan komissiolle ja Eurostatille.

Investointi sisältää Maailmanpankin teknisen avun, jolla

- päivitetään/kehitetään eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalumallia Romanian eläkejärjestelmän ominaispiirteiden mukaisesti.

- mukautetaan mallia siten, että saadaan tuloksia, jotka ovat yhteensopivia Euroopan komission säännöllisesti pyytämän aggressiivisen raportin ja kannettavan vastuun (ADL) laskennan kanssa.

- Saada koulutustilaisuuksia/työpajoja

- Eläkejärjestelmien uudistusten ennakkovaikutusten toteuttaminen/tulkinta

- Laatia analyyttisiä raportteja, mukaan lukien ehdotukset eläkejärjestelmän kestävyyden parantamiseksi.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023.

Investointi 7. Tekninen tuki verotuskehyksen tarkistamista varten

Kiinteistöveroa koskevien periaatteiden tarkistamisen yhtenä tavoitteena on paikallisveron alaisten kiinteistöjen automaattinen verotusarvo. Tämä toimenpide toteutetaan konsulttipalvelun tuella (tekninen apu, jota tarvitaan tietoteknistä välinettä kehittävän konsultin tehtävänkuvauksen laatimiseen) luomalla tietotekninen järjestelmä, jolla automatisoidaan kiinteän omaisuuden arvonmääritys veropohjan määrittämiseksi käyttämällä muiden laitosten (esim. kiinteistö- ja kiinteistörekisterivirasto, paikallisviranomaiset) järjestelmissä saatavilla olevia tietoja sekä julkisia tietoja (esim. kiinteistöilmoitukset, arvonmääritysalan ammattilaisten käyttämät luettelot, tilastotiedot).

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025.

Investointi 8. Kansallisen kehityspankin toimintavalmius

Uudistuksen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää investointeja ohjelmistojen (lisenssejä) ja laitteiston (kannettavat tietokoneet) hankintaan, henkilöstön tietotekniikkapalveluja, joiden määräksi arvioitiin alun perin noin 165 henkilöä, kansallisen kehityspankin henkilöstön sekä pankin toiminnan ja toiminnan arviointiin osallistuvan valtiovarainministeriön henkilöstön kouluttamista.

Kansallisen kehityspankin henkilöstön koulutuksella pyritään parantamaan henkilöstön tietämystä, ammattitaitoa ja teknistä pätevyyttä kolmen uuden rahoitustuotteen täytäntöönpanoa varten seuraavista luokista: Velka, takaus ja oma pääoma. Konsultin on ehdotettava tuotteiden rakennetta/suunnittelua, sopimusluonnoksia edunsaajien kanssa, yksilöitävä kohteena olevat edunsaajat, jakelukanavat, menettelyt, toimintalinjat, viestintäsuunnitelma ja uusia tuotteita koskevat suuntaviivat. Ministeriöiden henkilöstöä koulutetaan kehittämään tarvittavat taidot kehityspankin toiminnan analysoimiseksi, seuraamiseksi ja arvioimiseksi.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.

Investointi 9. Eläkehakemusten arviointiprosessin tukeminen

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea tällä hetkellä eri arkistoissa ja muodoissa olevien noin 5 miljoonan eläkehakemuksen digitointia yhdessä tietokannassa. Digitaalisia tiedostoja käytetään nykyisten eläketiedostojen arviointiin ja joidenkin eläkkeiden uudelleenlaskemiseen uuden

lainsäädännön perusteella. Uutta tietokantaa käytetään myös digitaalisten palvelujen tarjoamiseen kansalaisille, yrityksille ja valtion laitoksille sekä asiaankuuluvien politiikkojen arviointiin.

Investointia tuetaan hankkimalla tietoteknisiä ja muita laitteita ja palkkaamalla tilapäistä henkilöstöä enintään 18 kuukaudeksi tietojen keruuta ja käsittelyä varten.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023.

Investointi 10. Toiminnallinen tehokkuus ja edistyneet sähköiset palvelut eläkejärjestelmän digitalisoinnin avulla

Investoinnin tavoitteena on luoda ja päivittää julkisia eläkkeitä käsittelevän kansallisen kansaneläkelaitoksen (CNPP), joka on kansallinen julkinen eläkelaitos, sähköisiä järjestelmiä ja alustoja. Näiden järjestelmien on mahdollistettava viranomaisten sisäinen digitalisointi ja yksilöllisten julkisten palvelujen tarjoaminen ulkoisille toimijoille (kansalaisille, instituutioille, viranomaisille) digitaalisen identiteetin ja etäkäytön pohjalta. Järjestelmä tukee myös valtion päätöksentekoa ottamalla käyttöön monimutkaisia järjestelmiä ja ratkaisuja historiallisten tietojen analysointia varten ja varmistaa yhteentoimivuuden ja kyberturvallisuuden. Tämän investoinnin on myös mahdollistettava CNPP:n henkilöstön digitaalisten taitojen parantaminen.

Investointi toteutetaan toteuttamalla julkisia hankintamenettelyjä, jotka koskevat Horisontti-, Diafix- ja Domino-järjestelmien uudelleenkirjaus- ja uudelleenlisensointipalveluja lainsäädännön uudistamisen tukemiseksi, asiakaslaitteistojen infrastruktuurin (tietokoneet, monitoiminnallinen verkko), alueellisten eläkerahastojen viestintä- ja turvallisuuskomponenttien (CTP) ja keskustason (CNPP Virtual Private Spaces) kehittämistä kaikille kansalaisille.

Yhteentoimivuuden varmistamiseksi investointiin on sisällyttävä nykyaikaisten ja turvallisten mekanismien kehittäminen tietotekniikkajärjestelmien yhteenliittämiseksi rekisteriteknologian, yhteentoimivuuskeskittymän ja tiedonvaihtoon tarkoitetun palvelupohjaisen arkkitehtuurin avulla.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.

H.2 Avustusmuotoisen tuen seurantaa ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
191	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisoinnin avulla	Välitavoite	Oikeushenkilöiden pakollista rekisteröitymistä erillisyhtiöön (Virtual Private Space) koskevan oikeudellisen kehyksen voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi, että verovelvollisten rekisteröitymisen SPV:hen tulee voimaan				Q1	2022	Sen oikeudellisen kehyksen voimaantulo, jonka mukaan rekisteröityminen virtuaaliseen yksityiseen tilaan (SPV) tehdään pakolliseksi kaikille oikeushenkilöille. Tällä lailla muutetaan verotusmenettelylakia ja otetaan käyttöön oikeushenkilön velvoite rekisteröityä erillisyhtiöön.
192	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisoinnin avulla	Tavoite	Erillisyhtiöön rekisteröityjä muita verovelvollisia		Määrä	509 679	1 009 679	Q4	2022	Vähintään 500 000 verovelvollista rekisteröityi lisäksi erillisyhtiöön, kun huhtikuun 2021 alussa luku oli 509 679. Näillä 500 000 lisämaksajalla erillisyhtiön on katettava 90 prosenttia suurten verovelvollisten kokonaismäärästä (uuden määritelmän mukaan, jonka on oltava saatavilla heti, kun asiaankuuluvan oikeudellisen kehyksen muutos on

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										hyväksyttävä), ja sen on katettava vähintään 90 prosenttia suurten verovelvollisten veropohjasta. Tässä vaiheessa noin 1 500 000 oikeussubjektista noin 400 000 on joko maksukyvyttömyysmenettelyssä tai työmarkkinoiden ulkopuolella. Toimenpiteen kohteena on siis lähes kaikki rekisteröidyt oikeushenkilöt, jotka käyttävät erillisyhtiötä. Erillisyhtiöön rekisteröityneiden uusien veronmaksajien lukumäärää seurataan erityisraporteilla, jotka perustuvat kansallisen rahoitustietokeskuksen tietokantoihin tekemään hakuun.
193	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisoinnin	Välitavoite	Verovelvollisten luokitteluperusteet määrittävän sovellettavan	ANAF:n puheenjohtajan asetuksen, jossa määritellään riskikriteerit,				Q4	2022	Riskikriteerit on määriteltävä verosäännösten noudattamatta jättämiseen liittyvien riskien pääluokkien mukaan: Verorekisteröintiin liittyvät riskit; Ilmoitusten antaminen;

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	avulla		oikeudellisen kehyksen voimaantulo. Oikeudellinen kehys hyväksytään ANAF:n puheenjohtajan määräyksellä.	voimaantulo						Ilmoituksen taso; Maksu. Näitä määritelmiä on käytettävä veroriskin hallintajärjestelmässä, joka perustuu veroriskiluokkiin ja jossa verohallinnon toimenpiteet ja tarkastukset mukautetaan kunkin verovelvollisten ryhmän veroriskiin. Riskiperusteissa on otettava huomioon seuraavat kansainväliset standardit: — OECD ISO 31000:2018 Komissio – Verohallintojen sääntöjen noudattamista koskeva riskinhallintaopas 2010 —Vapaakauppasopimuksen ohjeet vaatimustenmukaisuuden riskinarviointistrategioiden tehokkuuden arvioimiseksi
194	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF)	Välitavoite	Verotarkastuslaitosten toimintaa koskevan	Lain säännös, joka osoittaa verotarkastusviranomaisten				Q4	2022	Uudella lailla vahvistetaan/tarkistetaan veroviranomaisten valtuuksia verotarkastuselimillä,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	uudistaminen digitalisoinnin avulla		muutetun oikeudellisen kehyksen voimaantulo	toimialaan vaikuttavan oikeudellisen kehyksen voimaantulon						petostentorjuntaviranomaisilla ja henkilökohtaisen verotilanteen todentamisesta vastaavilla elimillä, jotta voidaan vahvistaa verovalvontarakenteiden institutionaalisia valmiuksia ja ehkäistä kansallisia ja rajat ylittäviä veropetoksia ja veronkiertoa yksilöimällä varhaisessa vaiheessa ja kohdennetusti merkittävät veroriskit. ANAF:n on tarkasteltava uudelleen valvontarakenteiden toteuttamien toimien institutionaalisia ja oikeudellisia puitteita. Verotarkastusviranomaisten oikeudellisen kehyksen tarkistaminen on saatettava päätökseen ottaen huomioon päätelmät ja analyysin tulokset.
195	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF)	Välitavoite	Kansallisen verohallinto- ja työsuojelutarkastusviraston	Kansallisen verohallinto- ja työsuojelutarkastusviraston				Q1	2022	Työsuojelutarkastuksen kanssa tehdyn yhteistyöpöytäkirjan jälkeen laaditaan yhteinen toimintasuunnitelma, johon

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	uudistaminen digitalisoinnin avulla		astusviraston yhteisen toimintasuunnitelman toteuttaminen/ hyväksyminen harmaan/mustan työnkierron estämiseksi ja rajoittamiseksi	yhteisen toimintasuunnitelman hyväksyminen toimista, jotka on toteutettava harmaan/mustan työnkierron estämiseksi ja rajoittamiseksi						otetaan mukaan talouden toimijat, joilla on suuri finanssipoliittinen riski ja myös ilmoitetun/ilmoittamattoman työn käytön kannalta riski. Se on jaoteltava kausiluonteisten toimintojen mukaan, jos mainittujen riskien esiintyvyyden tiedetään olevan suuri. Asianomaisten rakenteiden (verotuksen ja petostentorjunnan pääosasto ja työsuojelutarkastus) hallinnoinnissa analysoidaan säännöllisesti saatuja tuloksia sekä suunnitelman päivitysmahdollisuuksia ja -näkymiä havaittujen tulosten perusteella.
196	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisoinnin avulla	Tavoite	Verohallinnon keräämien tulojen osuuden lisääminen vähintään 2,5 prosenttiyksik		Prosenttiyksikköä suhteessa bkt:hen		2,5	Q4	2025	Verotulojen osuus kasvaa vähintään 2,5 prosenttiyksikköä suhteessa bkt:hen verrattuna vuoden 2019 tasoon

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			köä suhteessa bkt:hen							
197	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisoinnin avulla	Tavoite	Alv-vajeen pienentäminen 5 prosenttiyksikköä		Prosentti osuus		5	Q2	2026	Alv-vaje pienenee 5 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden 2019 tasoon
198	Uudistus 2. Tullijärjestelmän nykyaikaistaminen ja sähköisen tullin käyttöönotto	Välitavoite	Voimassa olevaan oikeudelliseen kehykseen tullihallinnon toiminnan parantamiseksi tehtyjen muutosten voimaantulo	Voimassa olevaan oikeudelliseen kehykseen tullihallinnon toiminnan parantamiseksi tehtyjen muutosten voimaantuloa koskeva lain säännös				Q4	2025	Uudistuksen tavoitteena on parantaa tullihallinnon hallinnollisia ja operatiivisia valmiuksia ja ohjata tulliselvitystä täysin sähköiseen ympäristöön. Uudistuksessa otetaan myös käyttöön sähköinen tullijärjestelmä sen jälkeen, kun asiaankuuluvat tietotekniset järjestelmät on otettu käyttöön. Erityisesti on toteutettava seuraavat toimet: - tullin tietotekniikkajärjestelmien kehittäminen unionin tullikoodeksin vaatimusten mukaisesti; - tulliselvityksen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										keskittäminen sähköiseen ympäristöön ja byrokraattisten esteiden vähentäminen; - tullimuodollisuuksien yksinkertaistaminen.
199	Uudistus 3. Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	Välitavoite	Muutetun sääntelykehyksen voimaantulo merkittävien julkisten investointihankkeiden monivuotisen talousarviosuunnittelun varmistamiseksi ja finanssipoliittisen neuvoston suorittama menojen jälkiarviointi	Lain säännös muutosten voimaantulosta merkittävien julkisten investointihankkeiden monivuotisen talousarviosuunnittelun varmistamiseksi				Q4	2022	Uudella sääntelykehyksellä muutetaan: Julkisesta taloudesta annettu laki nro 500/2002, sellaisena kuin se on muutettuna, sellaisten kriteerien ja edellytysten vahvistamiseksi, jotka koskevat monivuotisten merkittävien julkisten investointihankkeiden ja erityisesti merkittävien investointihankkeiden talousarvion laatimista rahoituksen turvaamiseksi niiden päättymiseen saakka. Hallituksen poikkeusasetus nro 88/2013 tiettyjen vero- ja budjettitoimenpiteiden hyväksymisestä kansainvälisten elinten kanssa sovittujen sitoumusten

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										täyttämiseksi sekä tiettyjen säädösten muuttamisesta ja täydentämisestä, sellaisena kuin se on muutettuna, jolla päivitetään periaatteet, joihin merkittävien, uusien ja käynnissä olevien julkisten investointihankkeiden priorisointi perustuu rahoituksen kohtuuhintaisuuteen ja kestävyyteen sekä taloudellisiin ja sosiaalisiin perusteluihin; Merkittävien julkisten investointien priorisointiprosessin aikataulua on päivitettävä, jotta se voidaan kytkeä talousarvion vuotuisen ja monivuotisen valmistelun ajoitukseen; Johtaville tulojen ja menojen hyväksyjille, jotka eivät noudata merkittävien investointien priorisointia koskevia määräaikoja ja sääntöjä, otetaan käyttöön ehtoja/seuraamuksia;

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										—Julkisten investointihankkeiden priorisointia koskevien menetelmäsääntöjen hyväksymisestä annettu hallituksen päätös N:o 225/2014, sellaisena kuin se on muutettuna, jolla muutetaan priorisointikriteerejä, joita sovelletaan merkittäviin uusiin ja käynnissä oleviin julkisiin investointihankkeisiin, ja sen jälkeen siten, että budjetoinnissa keskitytään ensisijaisesti suurten investointihankkeiden päätökseen saattamiseen täytäntöönpanon edistyneissä vaiheissa.
200	Uudistus 3. Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	Välitavoite	Talousarvio-ohjelmien laadinta-, seuranta- ja raportointimenetelmien hyväksymistä koskevan	Hallituksen päätöksessä oleva säännös, joka koskee talousarvio-ohjelmien laadinta-, seuranta- ja				Q2	2022	Hallituksen päätöksen on täytettävä seuraavat edellytykset: —talousarvio— ohjelmien laadinnan, seurannan ja niistä raportoinnin varmistaminen parannetaan tulosperusteista talousarviosuunnittelua ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			hallituksen päätöksen voimaantulo	raportointimenetelmien hyväksymistä koskevan säädöksen voimaantuloa						lisätään tulossuuntautuneisuutta, määritellään selkeästi tavoitteet, päämäärät, toimien tulokset, politiikkojen ja indikaattoreiden vaikutus, joiden avulla voidaan käydä tiukkoja ennakkokeskusteluja rahoitettavista julkisista politiikoista ja arvioida avoimesti ja asianmukaisesti, miten budjetoiduilla ohjelmilla on saavutettu julkisen politiikan tavoitteet ja päämäärät. Hallituksen päätös liittyy talousarvio-NG-hakemuksen tarkistamiseen.
201	Uudistus 3. Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	Välitavoite	Terveydenhuolto- ja koulutusalan menojen uudelleenarvioinnin loppuun saattaminen	Koulutuksen ja terveydenhuollon menoja koskevan analyysin julkaiseminen				Q2	2023	Terveys- ja koulutusalan menojen uudelleenarviointi toteutetaan kolmessa vaiheessa: 1. Hallituksen muistio terveys- ja koulutusmenojen uudelleenarvioinnista 2. Aihekohtaisten työryhmien

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										perustaminen valtiovarainministeriön, terveysministeriön, kansallisen sairausvakuutustalon/opetusministeriön edustajien kanssa 3. Tietojen keruu, analyysien viimeistely ja tulosten esittäminen.
202	Uudistus 3. Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	Välitavoite	Monivuotisen strategian ja aikataulun hyväksyminen järjestelmällistä menojen arviointia varten kaikilla aloilla	Hallituksen hyväksymä ja julkaistu muistio				Q2	2023	Valtiovarainministeriö laatii hallituksen hyväksyttäväksi muistion, jossa esitetään alat/ohjelmat/toimet, jotka ovat tulevien menotarkistusten kohteena, toteutusaikataulu, asiasta vastaavat toimielimet ja työryhmien perustaminen kutakin tarkasteltavaa alaa varten.
203	Uudistus 3. Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	Välitavoite	Vuoden 2024 alustava talousarviolaki sisältää suosituksia menojen uudelleentarka	Talousarvioesitys sisältää terveys- ja koulutusalan menoanalyysien tulokset.				Q4	2023	Vuoden 2024 talousarvioesityksessä on otettava huomioon terveys- ja koulutusmenojen uudelleentarkastelusta johtuvat toimenpiteet ja ehdotukset.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			stelusta (terveys ja koulutus)							
204	Uudistus 3. Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	Välitavoite	Lain voimaantulo finanssipoliittisen neuvoston tehtäväksi laatia säännöllisesti menojen uudelleenarviointeja koskeva vaikutustenarviointi ja täytäntöönpanokertomuksen laatiminen	Lain säännös, joka osoittaa riippumattoman laitoksen toimeksiannon voimaantulon				Q2	2024	Lailla annetaan finanssipoliittiselle neuvostolle valtuudet antaa lausunto menoanalyysin tuloksista alkaen vuoden 2024 talousarviosta ja raportoida sen jälkeen vuosittain. Säännöllisen uudelleentarkastelun on perustuttava finanssipoliittisen neuvoston toimeksiantoon, joka toteutetaan yhdessä verolainsäädännön muutosten kanssa (välitavoite 199).
205	Uudistus 4. Verojärjestelmän tarkistaminen	Välitavoite	Romanian verojärjestelmän analyysi, jonka tavoitteena on antaa suosituksia sen varmistamisek	Analyysin valmistuminen, raportin julkaiseminen analyysin ja suositusten kanssa, jotka teknistä apua antavat	Ei sovelleta	Ei sovelleta		Q4	2022	Valtiovarainministeriö tekee teknisen avun, neuvonta- ja konsultointipalvelujen avulla analyysin siitä, miten Romanian verojärjestelmän/verolainsäädännön rakennetta voidaan parantaa sen varmistamiseksi, että verojärjestelmällä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			si, että verojärjestelmä edistää ja ylläpitää kestävää talouskasvua	riippumattomat laitokset ovat hyväksyneet tai jotka ovat laatineet yhdessä niiden kanssa						edistetään ja ylläpidetään kestävää talouskasvua. Painopisteenä on: verokannustimien ja yhtiöveron porsaanreikien vaiheittaisesta poistamisesta (mukaan lukien erityisjärjestelmät, joihin voidaan soveltaa poikkeuksia), sosiaaliturvamaksuista ja kiinteistöverosta (eli paikallisveroista) ja verotuksen painopisteen siirtämisestä ympäristöveroihin ottaen huomioon jakaumavaikutukset. Valtiovarainministeriö julkaisee analyysit ja suositukset.
206	Uudistus 4. Verojärjestelmän tarkistaminen	Välitavoite	Verolakiin tehtävät muutokset, joilla pienennetään asteittain mikroyrityksiin	Lain säännös, josta ilmenee verokoodeksin muutosten voimaantulo				Q4	2022	Uudella lailla muutetaan verolakia mikroyritysten erityisen verojärjestelmän soveltamisalan asteittaiseksi supistamiseksi. Erityissäännösten alentaminen aloitetaan vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			sovellettavan erityisen verojärjestelmän soveltamisalaa, tulevat voimaan.							saatetaan päätökseen viimeistään vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä.
207	Uudistus 4. Verojärjestelmän tarkistaminen	Välitavoite	Asetuksen (EY) N:o.../... verolakiin (laki nro 227/2015) tehtävät muutokset, joilla vähennetään muita verokannustimia ja/tai poistetaan ne tavoitteena yksinkertaistaa verojärjestelmää ja tehdä siitä tehokkaampi,	Lain säännös verokannustimien vähentämistä ja/tai poistamista sekä vihreän verotuksen laajentamista koskevan lainsäädäntöehdotuksen voimaantulosta				Q1	2023	Uudella lailla muutetaan verolakia panemalla täytäntöön verojärjestelmän uudelleentarkastelun suositukset (ks. välitavoite 205) sen varmistamiseksi, että verojärjestelmällä edistetään ja ylläpidetään kestävää talouskasvua. Nämä muutokset toteutetaan vaiheittain tammikuuhun 2024 mennessä.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			avoimempi ja oikeudenmukaisempi vuoteen 2024 mennessä – Vihreän verotuksen laajentamista koskeva lainsäädäntö							
208	Uudistus 4. Verojärjestelmän tarkistaminen	Välitavoite	Verolakiin (laki nro 227/2015) tehtyjen muutosten voimaantulo, rakennusalalla työskentelevien työntekijöiden verokannustimien asteittainen vähentäminen	Lain säännös, joka osoittaa, että rakennusalalla työskentelevälle henkilöstölle myönnettäviä verokannustimia vähennetään asteittain lainsäädäntökehyksen voimaantulosta				Q1	2025	Uudella lailla muutetaan verolakia rakennusalalla työskentelevän henkilöstön verokannustimien asteittaiseksi vähentämiseksi. Rakennusalalla työskentelevälle henkilöstölle myönnettävien verokannustimien asteittainen vähentäminen alkaa vuonna 2025 ja päättyy vuoden 2028 loppuun mennessä.
209	Uudistus 5. Kansallisen	Välitavoite	Kansallisen kehityspankin	Romanian keskuspankin				Q4	2024	Kansallisen kehityspankin on oltava täysin toimintakykyinen,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	kehityspankin perustaminen ja toimintavalmius		toimintavalmius	myöntämä kansallisen kehityspankin toimilupa						ja sillä on oltava koulutettua henkilöstöä (joka kattaa kriittiset toiminnot front office -palvelussa, back office -toiminnot ja tukitoiminnot), joka pystyy tarjoamaan ensimmäiset rahoitusvälineet alan parhaiden käytäntöjen mukaisesti. Vastaperustetun pankin on kurottava umpeen rahoitusvaje, varmistettava tukikelpoisten edunsaajien parempi rahoituksen saanti ja tarjottava asiantuntemusta uusien tuotteiden kehittämistä varten. Kansallisen kehityspankin investointi- ja lainanantostrategialla on varmistettava, että tämän toimenpiteen nojalla tuetut transaktiot noudattavat ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) käyttämällä kestävyysarviointia,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										poissulkemisluetteloa ja vaatimusta asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamisesta.
210	Uudistus 5. Kansallisen kehityspankin perustaminen ja toimintavalmius	Välitavoite	Kansallisen kehityspankin EU-varojen täytäntöönpanoa koskevan pilarin arvioinnin loppuun saattaminen	Euroopan unionin saamien EU:n varojen täytäntöönpanoa koskevan kansallisen kehityspankin pilariarvioinnin loppuun saattaminen				Q2	2026	Pilariarvioinnin loppuun saattaminen riippumattomalla ulkoisella tarkastuksella asiaankuuluvan tehtävänmäärityksen perusteella (17 päivänä huhtikuuta 2019 annettu komission päätös C(2019)2882). Tällainen arviointi on vaihe prosessissa, jonka myötä kansallisesta kehityspankista voi tulla unionin varojen täytäntöönpanokumppani EU:n varainhoitoasetuksen 154 artiklan mukaisesti.
211	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Välitavoite	Kansallisen julkisia hankintoja koskevan	Sopimus allekirjoitettu				Q4	2021	Teknisen avun sopimuksen allekirjoittaminen valitun tahon kanssa, jotta voidaan laatia analyysi ja ehdotuksia

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			lainsäädännön mukaisesti valittavan yksikön tarjoama tekninen apu							eläkejärjestelmän – yleisen järjestelmän ja erityisjärjestelmien – uudistamiseksi kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa luvattujen periaatteiden mukaisesti. Uuden lainsäädännön on - otetaan käyttöön uusi laskentakaava uusia eläkkeitä ja maksettavia eläkkeitä varten. Kaavan parametrit valitaan huolellisesti julkisten kokonaiseläkemenojen prosenttiosuutta suhteessa bkt:hen koskevan tavoitteen mukaisesti (9,4 prosenttia suhteessa bkt:hen pitkällä aikavälillä eli vuosina 2022-2070). Ne eivät myöskään salli eläkkeiden tapauskohtaisia korotuksia; - otetaan käyttöön uusi eläkkeiden indeksointisääntö, joka

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										vastaa eläkemenojen prosenttimäärää suhteessa bkt:hen, ja mekanismeja tilapäistä indeksointia vastaan; - vähentää merkittävästi mahdollisuuksia varhaiseläkkeeseen, ottaa käyttöön kannustimia työuran pidentämiseksi ja vapaaehtoisesti nostaa normaalia eläkeikää 70 vuoteen elinajanodotteen kasvun mukaisesti ja yhdenmukaistaa miesten ja naisten lakisääteisen eläkeiän 65 vuoteen vuoteen 2035 mennessä; - otetaan käyttöön kannustimia eläkkeelle siirtymisen lykkäämiseksi; - tarkistaa erityiseläkkeitä, jotta ne olisivat maksuperusteisen periaatteen mukaisia; - vahvistaa järjestelmän myötävaikuttamisen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										periaatetta; - parannettava vähimmäis- ja pienempien eläkkeiden riittävyyttä erityisesti köyhyysrajan alapuolella olevien osalta; - varmistetaan eläkejärjestelmän toisen pilarin taloudellinen elinkelpoisuus korottamalla tähän eläkepilariin maksettavia maksuja. Tekniseen apuun on sisällyttävä vaikutustenarviointi ehdotetuista uudistusvaihtoehdoista (pitkän aikavälin ennusteet). Teknisen avun tarjoajan on tuettava eläkeuudistuksen laatimista.
212	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Välitavoite	Eläkejärjestelmän ja eläkejärjestelmään liittyvien poliittisten	Yhteisen ministeriön päätöksen säännös, josta käy ilmi yhteisen				Q4	2021	Seurantakomitea perustetaan yhteisellä ministeriön päätöksellä (valtiovarainministeriö sekä työ- ja sosiaaliturvaministeriö), ja se koostuu työ- ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			toimenpiteiden tarkistamisesta teknisen avun tarjoajan tuella vastaavan seurantakomitean perustamisesta annetun ministerin määräyksen voimaantulo	ministeriön päätöksen voimaantulo						sosiaaliturvaministeriön, kansaneläkelaitoksen ja valtiovarainministeriön asiantuntijoista. Kokoukseen kutsutaan myös finanssipoliittisen neuvoston asiantuntijoita. Se tekee tiivistä yhteistyötä teknisen avun tarjoajan kanssa.
213	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Välitavoite	Toisen pilarin eläkkeiden kestävyyden varmistamiseen tähtäävään sääntelykehykseen tehtyjen muutosten voimaantulo	Sääntelyjärjestelmän säännös, josta käy ilmi lainsäädännön voimaantulo				Q1	2022	Uudessa lainsäädäntökehyksessä Varmistetaan toisen pilarin julkisen talouden kestävyys korottamalla maksuja julkisen talouden strategiaan sisältyvien säännösten mukaisesti; Yksityisen eläkejärjestelmän toiminnan digitalisoiminen — Monipuolistaa toisen pilarin eläkesijoituksia. Toisen pilarin eläkesijoitusten osalta hallituksen on tutkitaan mahdollisuutta tehdä yksityisesti hoidettujen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										eläkerahastojen sijoituksiin sovellettavasta sääntelyjärjestelmästä joustavampi vähentämällä sijoitusten määrällisiä rajoituksia ja vähentämällä yksityisesti hoidettuihin eläkerahastoihin sovellettavia budjettirajoituksia; Eläkkeiden hallinnoijien riippumattomuuden säilyttäminen sijoitusstrategian määrittelyssä — Säänneltävä yksityisten eläkerahastojen sijoitusjärjestelmään tehtäviä tulevia mukautuksia, joilla edistetään joustavaa järjestelyä, joka kannustaa eläkkeiden hallinnoijia monipuolistamaan asianmukaisesti sijoitussalkkujaan oikeudenmukaisen riskin tasoitetun sijoitustuoton saavuttamiseksi. Parannetaan yritysten pääsyä pääomamarkkinoille,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										helpotetaan uusien liikkeeseenlaskijoiden listautumista ja hyödynnetään enemmän yksityisiä rahoituslähteitä, eläkerahastojen varat mukaan luettuina. Tämä parantaisi eläkkeiden hallinnoijien investointiekosysteemiä ja lisäisi mahdollisuuksia eläkerahastosalkkujen asianmukaiseen monipuolistamiseen.
214	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Välitavoite	Uuden eläkejärjestelmää koskevan lain, jolla korvataan lain nro 127/2019 säännökset, voimaantulo	Eläkejärjestelmää koskevan lain voimaantuloa osoittava lain säännös				Q1	2023	Uudella eläkelailla varmistetaan eläkejärjestelmän julkisen talouden kestävyys, tasapuolisuus, maksuperusteisen periaatteen noudattaminen, matalan/vähimmäiseläkkeen riittävyys/sosiaalieläkkeiden riittävyys sekä lain nro 127/2019 säännösten korvaaminen (mukaan lukien ne, jotka koskevat 25 vuoden kiinteää maksukautta). Lainsäädäntöprosessin aikana

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tehtävissä mahdollisissa muutoksissa olisi noudatettava tavoitetta, jonka mukaan eläkemenot ovat vakaat prosenttiosuutena bkt:stä, ja niihin olisi tarvittaessa sisällytettävä muuttujien muutoksia. Uudistuksessa, joka perustuu tekniseen apuun (välitavoite 211), on sisällyttävä vähintään seuraavat osatekijät: - Otetaan käyttöön uusi laskentakaava uusia eläkkeitä ja maksettavia eläkkeitä varten. Kaavan parametrit valitaan huolellisesti julkisten kokonaiseläkemenojen prosenttiosuutta suhteessa bkt:hen (9,4 prosenttia suhteessa bkt:hen) koskevan tavoitteen mukaisesti. Niissä ei myöskään sallita eläkkeiden tapauskohtaisia korotuksia. Yksityiskohtaisen kaavan on

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										lähtökohtaisesti poistettava korjausindeksi, perustuttava kunkin edunsaajan maksuperusteisen periaatteen mukaisesti saamien pisteiden määrään ja sovellettava eläkkeiden indeksointimekanismia, joka ei enää salli tapauskohtaisia korotuksia. - Otetaan käyttöön uusi eläkkeiden indeksointisääntö, joka vastaa eläkemenojen prosenttimäärää suhteessa bkt:hen, ja mekanismeja tilapäistä indeksointia vastaan; - Vähentää merkittävästi mahdollisuuksia varhaiseläkkeeseen, ottaa käyttöön kannustimia työuran pidentämiseksi ja vapaaehtoisesti nostaa normaalia eläkeikää 70 vuoteen elinajanodotteen kasvun mukaisesti ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										yhdenmukaistaa miesten ja naisten lakisääteisen eläkeiän 65 vuoteen vuoteen 2035 mennessä; - Otetaan käyttöön kannustimia eläkkeelle siirtymisen lykkäämiseksi; - Tarkistaa erityiseläkkeitä, jotta ne olisivat maksuperusteisen periaatteen mukaisia; - Vahvistaa järjestelmän myötävaikuttamisen periaatetta; - Parannettava vähimmäis- ja pienempien eläkkeiden riittävyyttä erityisesti köyhyysrajan alapuolella olevien osalta; - Varmistetaan eläkejärjestelmän toisen pilarin taloudellinen elinkelpoisuus korottamalla tähän eläkepilariin maksettavia maksuja. Pakettiin voi sisältyä erillisiä lakeja yleisestä järjestelmästä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ja erityiseläkkeistä.
215	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Välitavoite	Erityiseläkkeisiin liittyvien menojen vähentämistä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo	Lain säännös erityiseläkkeisiin liittyvien menojen vähentämistä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulosta				Q4	2022	Uudessa lainsäädäntökehyksessä tarkistetaan erityiseläkkeitä ja saatetaan ne maksuihin perustuvan periaatteen mukaisiksi. - Uusia erityiseläkkeiden luokkia ei luoda ja nykyisiä luokkia virtaviivaistettava. - Nykyiset erityiseläkkeet lasketaan maksuihin perustuvan periaatteen, ammatin palvelusajan ja saatujen tulojen prosenttiosuuden mukauttamisen perusteella. Maksukauden on oltava sama kuin julkisessa eläkerahastossa. - Perustuslakituomioistuimen päätösten suoja koskee ainoastaan tuomareiden eläkkeitä eikä muiden ryhmien eläkkeitä, ja siinä viitataan ainoastaan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tuomioistuimen perusteluissa nimenomaisesti esitettyihin rajoihin. Erityiseläke ei saa ylittää maksukauden aikana saatuja tuloja.
216	Investointi 1. Veronmaksajien sääntöjen noudattamisen helpottaminen kehittämällä digitaalisia palveluja	Välitavoite	Digitaaliset palvelut ja kriittiset sähköiset järjestelmät ovat toiminnassa	Digitaaliset palvelut ja sähköiset järjestelmät ovat toiminnassa				Q4	2023	Seuraavat digitaaliset palvelut ja sähköiset järjestelmät on perustettava/laajennettava ja saatettava toimintavalmiiksi: - Virtuaalinen yksityinen tila (SPV), joka parantaa verohallinnon ja veronmaksajien välistä digitaalista vuorovaikutusta (luomalla mahdollisuudet suorittaa maksuja erillisyhtiön/ghiseul.ro:n kautta, luomalla mahdollisuuden kommunikoida veronmaksajien kanssa SPV:n kautta videon vuorovaikutuksesta, kehittämällä olemassa olevaa

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										yhteyslomaketta erillisyhtiössä ja laajentamalla erillisyhtiössä saatavilla olevaa verkko-ohjelmointipalvelua. - Puhelinpalvelukeskuksen on oltava täysin toimintakykyinen tarjoamaan veronmaksajille sähköisiä ja puhelinpalveluja. Sen on tarjottava sähköposti-, tekstiviesti- ja verkkoyhteysvalmiudet käyttöliittymän kautta, saapuvien ja lähtevien puheensiirtojen käsittely integroiduilla puheluvalmiuksilla käyttöliittymän kautta; Puhelujen automaattinen reititys kykyjen mukaan; Työskennellä jonojen kanssa. - Keskitetty asiointipiste (Single Stop Shop – One

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Stop Shop), joka parantaa palvelujen toimittamista ja vähentää verovelvollisille aiheutuvia transaktiokustannuksia, vähentää yritysten hallinnollista taakkaa yksinkertaistamalla arvonlisäveroilmoitusmenettelyä ja kuluttajien välistä B2C-maksumenettelyä, helpottaa rajat ylittävää kauppaa ja torjua alv-petoksia. Sen on helpotettava yhtiöille tiettyihin luokkiin kuuluvien tavaroiden ja palvelujen alv:n ilmoittamista ja maksamista sähköisesti. - Arvonlisäverotietojen vaihtojärjestelmä – on mukautettava uusimpiin kansallisiin ja yhteisön sisäisiin lainsäädäntömuutoksiin

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										veronmaksajien hallinnollisen rasituksen vähentämiseksi.
217	Investointi 1. Veronmaksajien sääntöjen noudattamisen helpottaminen kehittämällä digitaalisia palveluja	Tavoite	Yritysverovelvollisille verkossa tarjottavat palvelut		Osuus (%)	45	60	Q4	2024	Kaikista vuoden 2024 lopussa saatavilla olevista yhtiöveron maksajille tarjottavista palveluista 60 prosentin on oltava saatavilla verkossa kansallisen verohallintoviraston verkkosivuston tai erillisyhtiön kautta. Vuodesta 2021 alkaen vain 45 prosenttia näistä palveluista on saatavilla verkossa. ANAF:n verovelvollisille tarjoamia palveluja on 65 sekä sähköisesti että veroviranomaisten toimistossa.
218	Investointi 1. Veronmaksajien sääntöjen noudattamisen helpottaminen kehittämällä	Välitavoite	Merkittävän arvokkaan kiinteistön ja liikkuvan omaisuuden (omaisuustyyp	Verkkoalusta toimintavalmis				Q2	2024	On otettava käyttöön verkkofoorumi, joka järjestää huutokauppoja valtion omistamien omaisuuserien ja täytäntöönpanossa takavarikoitujen omaisuuserien

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	digitaalisia palveluja		in mukaan) verkkohuutokauppajärjestelmä on otettu käyttöön							myymiseksi. Jos Romanian viranomaiset päättävät myydä hallussaan olevat kiinteistöomaisuuden, liikkuvan omaisuuden ja harvinaiset ja arvokkaat hyödykkeet, kuten jalometallit, taide-esineet, autot, lentokoneet ja veneet, omaisuus on myytävä uudessa huutokauppapaikassa (käyttäen kansallisen rahoitustietokeskuksen (NCFI) tietokantoja ja kansallisen verohallintoviraston toimittamia tietoja).
219	Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	Tavoite	Henkilöstön riskienhallintajärjestelmää koskeva koulutus		Määrä	0	40	Q2	2023	Valtiovarainministeriön riskienhallinta-alalla työskentelevälle 40 henkilölle on annettava riskienhallintajärjestelmää koskeva koulutus.
220	Investointi 2. Vero- ja	Tavoite	Verohallinnon kansalliseen		Määrä	0	15 0000	Q4	2021	Vähintään 150 000 kassarekisteriä, jotka on liitetty

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla		tietotekniikkajärjestelmään liittyvien kassarekisterien lukumäärä							kansallisen verohallinnon sähköiseen järjestelmään. Kassakoneiden täydellisellä yhteydellä puututaan erityisesti kaupan alan petoksiin. Tämä investointi auttaa pienentämään alv-vajetta.
221	Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	Tavoite	Verohallinnon kansalliseen tietotekniikkajärjestelmään liittyvien kassarekisterien lukumäärä		Määrä	150 000	600 000	Q4	2022	Kansallisen verohallinnon sähköiseen järjestelmään on liitettävä vähintään 600 000 kassakonetta. Kassakoneiden täydellisellä yhteydellä puututaan erityisesti kaupan alan petoksiin. Tämä investointi auttaa pienentämään alv-vajetta.
222	Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	Tavoite	Verohallinnon suorittamien tarkastusten kokonaismäärä raportoitujen asiakirjatarkastusten määrästä – 30 %		Osuus (%)	0	30	Q4	2022	Asiakirjatarkastusten osuuden kaikista tarkastuksista on noustava 30 prosenttiin vuoden 2022 neljännekseen mennessä (nykyisestä nollatasosta). Tämä tavoite on osa uudistusta, jolla tarkastustoimia siirretään fyysisistä valvontarakenteista digitaalisiin valvontarakenteisiin. Seuraavat toimenpiteet

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										toteutetaan: - vahvistetaan veroviranomaisten valtuudet suorittaa asiakirjatarkastuksia verotarkastuslaitosten, petostentorjunnan tarkastuslaitosten ja henkilökohtaisten verotuksellisten tilanteiden tarkastamisesta vastaavien elinten toimesta. - asiakirjatarkastuksessa käytettävien lomakkeiden ja asiakirjojen malli ja sisältö on hyväksytty.
223	Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	Tavoite	Osuus kaikista verohallinnon suorittamista tarkastuksista raportoitujen asiakirjatarkastusten määrästä – 60 %		Osuus (%)	30	60	Q4	2025	Asiakirjatarkastusten osuuden kaikista tarkastuksista on noustava 60 prosenttiin vuoden 2025 neljännekseen mennessä. Tämä tavoite on osa uudistusta, jolla tarkastustoimia siirretään fyysisistä valvontarakenteista digitaalisiin valvontarakenteisiin. Seuraavat toimenpiteet toteutetaan: - vahvistetaan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										veroviranomaisten valtuudet suorittaa asiakirjatarkastuksia verotarkastuslaitosten, petostentorjunnan tarkastuslaitosten ja henkilökohtaisten verotuksellisten tilanteiden tarkastamisesta vastaavien elinten toimesta. - asiakirjatarkastuksessa käytettävien lomakkeiden ja asiakirjojen malli ja sisältö on hyväksytty.
224	Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	Tavoite	Lisätään tarkastusten määrää 10 prosentilla		Määrä	25 000	27 500	Q4	2025	Lisätään verotarkastusten määrää 10 prosentilla verrattuna tosiasiallisiin tarkastuksiin vuoden 2025 neljänteen neljännekseen asti.
225	Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen	Välitavoite	Täysin toimiva sähköinen riskirekisteri	Käytössä oleva sähköinen riskirekisteri, joka sisältää riskikriteerit,				Q4	2025	Sähköisen riskirekisterin käyttöönotto: - täysin toimiva ja kehitetty yhdennetty veroriskien hallintajärjestelmä, joka

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla			indikaattorit ja -profiilit; Ensimmäinen ilmoitus kuivaajon jälkeen tai sen jälkeen, kun se on otettu käyttöön						sisältää keskitetyn riskianalyysin; - tunnistetaan ja vähennetään verosäännösten noudattamatta jättämistä ja verovajetta käyttämällä tietoja, joiden avulla voidaan tunnistaa alueet, joilla veroriski on suuri (myös pimeän työn/alhaisesti ilmoitetun työn alalla); - sääntöjen noudattamista koskevien ohjelmien käyttöönotto; - riskiperusteisen lähestymistavan soveltaminen suurten veronmaksajien hallinnossa, mukaan lukien verotuksen optimointijärjestelyjen käsittely; - vahvistetaan verovalvontarakenteiden institutionaalisia valmiuksia kansallisten ja rajatylittävien veropetosten ja veronkierron estämiseksi tunnistamalla

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										merkittävät veroriskit varhaisessa vaiheessa ja kohdennetusti; - henkilöresurssien uudelleenkohdentaminen liiketoimintaprosessien asteittaisen digitalisoinnin yhteydessä.
226	Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	Välitavoite	Massadata-/analyysialustan perustaminen ja toiminta	Ratkaisun käyttöönotto – massadata-alusta ja ensimmäisen raportin antaminen				Q4	2025	Massadata-alustan käyttöönotto suurten tietomäärien analysoimiseksi täsmällisesti ja oikea-aikaisesti standardointia, yhteentoimivuutta, turvallisuutta ja yksityisyyttä varten sekä asiantuntemusta ja rahoitusta infrastruktuurin kehittämistä ja jo saatavilla olevien tietoaineistojen integrointia varten. Alustan on oltava: Täydelliset — kaikki tärkeät (sisäiset ja ulkoiset) tietolähteet Validoidut — tiedon eheys: Tiedot ovat täydelliset ja johdonmukaiset Analysoitu — tiedot on voitu ”tilata” ja tarjota (tausta)tietoa;

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Prosessit ovat toistuvia. Tulokset – linkitetyt tiedot tuloksellisuustietojen antamiseksi.
227	Investointi 3. Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tiedotushaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla	Välitavoite	Laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuurin sekä veronmaksajille tarjottavien sähköisten palvelujen tuki-infrastruktuurin nykyaikaistaminen	Uusi laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri ja ajanmukaistettu tukiinfrastruktuuri				Q2	2023	Laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja tuki-infrastruktuuri sähköisten palvelujen tarjoamiseksi veronmaksajille. Seuraavia kysymyksiä on käsiteltävä: valtiovarainministeriön/kansallisen verohallinnon tietotekniikkajärjestelmän laitteisto-ohjelmistoinfrastruktuurin toiminnan ja päivittämisen ylläpitäminen ja uusien teknologioiden käyttöönotto; datakeskusten tukiinfrastruktuurin toiminnan ylläpitäminen ja parantaminen (sähkönsyöttö, ilmastointi, Hälytys ja palontorjunta; Fyysinen turvallisuus; Hallinto ja seuranta);

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										valtiovarainministeriön tietotekniikkatoiminnon parantaminen; tietojen reaaliaikainen vastaanottaminen ja toimittaminen; tietojen hallinta ja optimaalisten virtojen varmistaminen; tietojärjestelmien yhteentoimivuuden varmistamiseksi tietokantojen kestävä kehittäminen; tietoteknisten prosessien hallinnointi asiaankuuluvien kansainvälisten standardien noudattamisen varmistamiseksi (avoimuus, mittaaminen ja jäljitettävyys) valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston sisäinen digitalisaatio.
228	Investointi 3. Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin	Välitavoite	Valtiovarainministeriön ja ANAFin tietokonejärjestelmän	Kyberturvallisuusjärjestelmä toimintavalmiina				Q2	2023	Valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston tietojärjestelmän turvallisuutta on parannettava Internet-verkon osalta. Tässä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	tiedotushaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla		kyberturvallisuuden parantaminen							yhteydessä ollaan harkitsemassa verkkosovellusten palomuuriosien , sovellusten valvojan, turvallisuuskeskuksen, verkon havaitsemisen ja reagoinnin sekä palomuurilaitteiden (OSI LAYER 3 ja IPS IDS -palvelut) hankkimista, nykyisen Active Directory -infrastruktuurin päivittämistä käyttäjien keskitettyä hallinnointia varten sekä laitteistoja ja ohjelmistoja käytettyjen sovellusten automaattisia päivityksiä varten. Seuraavia kysymyksiä on käsiteltävä: —tietoteknisten alustojen kyberturvallisuuden ja häiriönsietokyvyn hallinta; tietojen ja tietojen yksityisyyden ja tietoturvan hallinta;

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
229	Investointi 3. Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tiedotushaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla	Tavoite	Tietoteknisistä laitteistoista ja ohjelmistoista 80 prosenttia on enintään neljän vuoden ikäisiä		Osuus (%)	30,67	80	Q2	2023	Laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja tuki-infrastruktuuri sähköisten palvelujen tarjoamiseksi veronmaksajille. Infrastruktuurin parannukset on otettava huomioon julkisen sektorin käyttöomaisuusluettelossa, jossa ohjelmistot ja laitteistot rekisteröidään käyttöomaisuuteen kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
230	Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto	Tavoite	Parannettu laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri		Osuus (%)	0	100	Q4	2022	Parannettu laitteisto-ohjelmistoinfrastruktuuri. Nämä hankkeet koskevat tietotekniikkainfrastruktuuria, joka perustuu laitteisto-ohjelmistoinvestointeihin, joilla tuetaan tullin tietotekniikkajärjestelmän yleistä toimintaa. Näin ollen tätä tavoitetta käytetään infrastruktuurin (pehmeiden ja kovien) parannusten tason määrittämiseen, ja siihen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										sisältyy investointeja seuraaviin: Ohjelmoitava verkkoratkaisu, VMware-ohjelmistokoodien päivitykset ja lisenssit, joihin sisältyy tuki/tilaus, infrastruktuuriturvallisuusratkaisu, tullialan yhdennetyn tietojärjestelmän tietotekniikka, mukaan lukien tukipalvelut, lisenssit ja tilaukset, Oracle Database Enterprise Edition -lisenssit tulli-integroidun tietojärjestelmän komponenttien toimintaan tarvittavia tietokantoja varten, ratkaisu keskitettyä käyttäjähallintaa varten, työasemat ja integroidun tullitietojärjestelmän järjestelmien käyttöjärjestelmän päivityspalvelut.
231	Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto	Välitavoite	Uusia tullin tietoteknisiä järjestelmiä koskevan	Sopimus allekirjoitettu				Q4	2023	Uusien tullialan tietotekniikkajärjestelmien kehittämiseen liittyvien palvelujen hankinta:

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			sopimuksen tekeminen							1. Tulli-ilmoitusta koskevan tietotekniikkajärjestelmän käyttöönotto ja vähäarvoisten lähetysten osalta vähemmän tietoja 2. Yhdenmukaistaminen ICS2:n (tuontivalvontajärjestelmä) järjestelmän kanssa – vaihe 1: kansallisen riskianalyysijärjestelmän RMF-(riskinhallintakehys) yhdistäminen Euroopan laajuiseen ICS2-järjestelmään, jotta postitoiminnan harjoittajien ja pikarahtiliikenteen harjoittajien lentoteitse kuljettamille tavaroille voidaan tehdä kattava riskianalyysi. 3. Valmisteveron alaisten tuotteiden tietojenvaihtojärjestelmän (EMCS_RO) mukauttaminen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										EMCS-järjestelmän vaiheeseen 4 (valmisteveron alaisten tuotteiden tietojenvaihtojärjestelmä) ja sen mukauttaminen nykyisiin versioihin 4. Kansallisen yhteisen passitusjärjestelmän (NCTS_RO) vaiheen 5 ja AES_RO:n täytäntöönpano 5. Kansallisen tuontijärjestelmän nykyaikaistaminen unionin tullikoodeksissa, kansallisen tuontijärjestelmän nykyaikaistaminen ja epäsuorasti siihen liittyvien sovellusten päivittäminen. 6. Investoinnit UUM & amp - investointeihin, DS yhdenmukaiseen käyttäjähallintaan ja digitaaliseen allekirjoitukseen eli yhdenmukaisen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										käyttäjähallinnan ja digitaalisen allekirjoituksen järjestelmän kehittämiseen ja toteuttamiseen (UUM & DS) 7. Mukauttaminen ICS2-järjestelmään – vaihe 2 8. Mukauttaminen ICS2-järjestelmään – vaihe 3 9. Tullivalvonnan ja -valvonnan seurantajärjestelmä 10. Vapaa-alueella harjoitettavan toiminnan hyväksymistä ja hallinnointia koskeva hakemus 11. Kansallisten päätösten hallinnointia koskeva hakemus (luvat), 12. EU:n tullialan keskitetty palvelupiste – CERTEX (todistusvaihto) ja EU CSW-CERTEX -toimintojen laajentaminen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										myös siten, että kannettavan asiakirjan määrää ja muotoa voidaan hallinnoida
232	Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto	Tavoite	Tullin tietotekniikkajärjestelmät toimintavalmiina		Määrä	0	12	Q4	2025	Hankitut 12 tietotekniikkajärjestelmää ovat toimintavalmiita ja toimivia.
233	Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto	Tavoite	Tulliselvitystoiminnan, talouden toimijoiden ja tulliviranomaisten välisen tietojenvaihdon ja jäsenvaltioiden tulliviranomaisten välisen sähköisen tietojenvaihdon prosenttiosuus		Osuus (%)	80	100	Q4	2024	Nykyiset tulliselvitykset, talouden toimijoiden ja tulliviranomaisten välinen tietojenvaihto ja jäsenvaltioiden tulliviranomaisten välinen sähköinen tietojenvaihto ovat 80 prosenttia. Investointi nostaa prosenttiosuuden 100 prosenttiin. Tulliviranomaisen toimintavalmiuteen saattaminen ja tullihallinnon yhtenäisen organisatorisen ja toiminnallisen kehyksen täytäntöönpano, jotta voidaan varmistaa kaikkien sen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										rakenteiden yhdennetty koordinointi, jotta voidaan lisätä tulli- ja veropetosten torjunnan tehokkuutta ja toiminnallisia valmiuksia; Valtiovarainministeriön kansallisen verohallinnon tietotekniikkajärjestelmän nykyaikaistaminen tullialalla, tietotekniikkainfrastruktuurien ja niitä täydentävien kysymysten käsittely, joka on tarpeen järjestelmien moitteettoman toiminnan kannalta, sekä yksinkertaistetut tullimenettelyt.
234	Investointi 5. Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	Välitavoite	Tietotekniikkasovelluksen BUGET_NG päivitys	Budjetti_NG-sovellus päivitetty				Q4	2023	Kansallisen talousarvion kehittämiseen ja hallinnointiin tarkoitetun tietoteknisen järjestelmän päivittäminen ja nykyaikaistaminen seuraavia tarkoituksia varten: - hallinnoida tietoja, jotka parhaiten heijastavat talousarviomenoja politiikan ja ohjelmien tasolla (talousarviomenettelyjen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										analysointi, kertomusten laatimiseen tarvittavan ajan keventäminen ja kertomusten laadintamuoto), - talousarviomenettelyn avoimuuden lisääminen julkaisemalla analyysejä ja raportteja tiettyjen ohjelmien varainkäytön yksinkertaistamiseksi. talousarvio-ohjelmien seuranta- ja raportointijärjestelmän parantaminen.
235	Investointi 6. Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointiväline), jolla parannetaan institutionaalisia valmiuksia ennakoida eläkemenoja	Välitavoite	Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalumalli) toimiva	Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalumalli) toimiva				Q4	2023	Talouden mallinnusväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalumalli) on otettava käyttöön, jotta voidaan parantaa valmiuksia arvioida rakenteellisten eläkeuudistusten (ennakko)vaikutusta keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä parantamalla merkittävästi tehtyjä ennusteita ja analysoimalla eläkejärjestelmän kestävyyttä.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Teknisen avun saaminen eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointivälineen mallin kehittämiseksi ja sen käytettävyyden parantamiseksi (mukaan lukien ryhmän laajentaminen) edistää merkittävästi eläke-ennusteiden ja kestävyysanalyysien parantamista.
236	Investointi 6. Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointiväline), jolla parannetaan institutionaalisia valmiuksia ennakoida eläkemenoja	Tavoite	Ryhmän laajentaminen yhdestä kahdeksaan asiantuntijaan ja keskipitkän ja pitkän aikavälin rakenteellisten eläkeuudistusten valmiuksien parantaminen tarjoamalla kahdeksalle henkilölle	Koulutettu henkilöstö		1	8	Q4	2023	Lisätään valtiovarainministeriön eläkeuudistusta koskevaa asiantuntemusta kouluttamalla asiasta vastaavaa henkilöstöä käyttämään uutta välineistöä. Tavoitteena on saattaa ryhmä kahdeksaan asiantuntijaan (jo olemassa oleva henkilöstö, ei tarvitse palkata uusia asiantuntijoita) eläkeuudistusten käsittelyä varten kansalliseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan. Valtiovarainministeriön nykyiset mallintamisvalmiudet

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			koulutusta eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalupakin käyttämiseksi							ovat tässä vaiheessa hyvin rajalliset, sillä vain yksi asiantuntija työskentelee eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalujen mallin parissa (AWG:n edustaja), joka ei ole osallistunut mihinkään ammattikoulutukseen tästä aiheesta. Saatuaan koulutuksen valtiovarainministeriön asiantuntijat ovat täysin vastuussa tästä välineestä, jotta uudistusten vaikutukset voidaan arvioida nopeasti.
237	Investointi 7. Tekninen tuki verotuskehyksen tarkistamista varten	Välitavoite	Tietotekninen järjestelmä, joka mahdollistaa kiinteistön automaattisen arviointimallin käyttöönoton	Tietotekniikkajärjestelmä toiminnassa				Q4	2025	Tietotekninen järjestelmä on kehitetty ja toiminnassa kiinteistöverojen alaisten kiinteistöjen arvioimiseksi. Näitä arvoja on käytettävä kiinteistöverotuksen veropohjan määrittämiseen, jos tämän lähestymistavan on oltava käytettävissä (esimerkiksi automaattiseen arvostusmalliin käytettävissä olevat riittävät transaktiot).

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
238	Investointi 8. Kansallisen kehityspankin toimintavalmius	Välitavoite	Ohjelmistojen (lisenssien) ja laitteiston (sylimikrojen) hankinta, henkilöstön tietotekniikkapalvelut, kansallisen kehityspankin ja valtiovarainministeriön henkilöstön koulutus	Ostosopimukset allekirjoitettu				Q4	2024	Seuraavien hankintasopimusten tekeminen: - ohjelmistot (lisenssit) ja laitteistot (kannettavat tietokoneet), - Henkilöstön tietotekniikkapalvelut arvioitiin alun perin noin 165 henkilöksi, - kansallisen kehityspankin henkilöstön ja pankin toiminnan arviointiin osallistuvan valtiovarainministeriön henkilöstön koulutuspalvelu.
239	Investointi 9. Eläkehakemusten arviointiprosessin tukeminen	Välitavoite	Kaikki eläkeasiakirjat laskettu uudelleen	Kaikki eläkeasiakirjat laskettu uudelleen				Q4	2023	Kaikki eläkeasiakirjat laskettiin uudelleen uuden eläkelain perusteella, joka tuli voimaan 1.4.2023 (välitavoite 214) Hallituksen on lähetettävä postitse kaikille kansalaisille päätös uudelleenlaskennan tuloksesta siihen päivään mennessä, jona tavoite on saavutettu.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Väliaikainen toimihenkilö otetaan palvelukseen 18 kuukaudeksi tämän uudistuksen täytäntöönpanon tukemiseksi. Eläkkeiden uudelleenlaskentaan/arviointiin osallistuvalle henkilöstölle maksetaan korvausta julkisista varoista palkatun henkilöstön palkoista annetun lain nro 153/2017, sellaisena kuin se on muutettuna – liite VIII – Alueellisten yksiköiden henkilöstön palkat, säännösten mukaisesti.
240	Investointi 10. Toiminnallinen tehokkuus ja edistyneet sähköiset palvelut eläkejärjestelmän digitalisoinnin avulla	Välitavoite	Julkisen eläkelaitoksen tietotekniikkajärjestelmä toiminnassa	Operatiivinen tietojärjestelmä				Q4	2024	Tietojärjestelmän käyttöönotto julkisessa eläkekassassa (CNPP) Uusi tietotekninen järjestelmä koostuu useista komponenteista, joiden on toimittava yhdennetysti ja keskitetysti seuraavasti: - Portaali – Viestintäkomponentti julkisten henkilöiden kanssa,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kattaa nykyiset sähköiset palvelut sekä uusia toimintoja: - Sähköiset palvelut eläkkeiden ja muiden sosiaalivakuutusoikeuksien alalla; - Sähköinen palvelu käsittelylippuja ja sähköisiä palveluja koskevan hakemuksen täyttämiseksi veronmaksajan rekisterialueella - Sähköiset palvelut työtapaturmien ja ammattitautien alalla - e-Talon-sovellus - joka tuottaa automaattisesti kuukausittaisen eläkekupongin sähköisessä ja painetussa muodossa kaikille aktiivisille eläkeläisille

I. KOMPONENTTI 9: YRITYSTEN TUKEMINEN, TUTKIMUS, KEHITTÄMINEN JA INNOVOINTI

Tähän komponenttiin kuuluu uudistuksia ja investointeja, joilla vahvistetaan Romanian liiketoimintaympäristöä, mukaan lukien tutkimus-, kehitys- ja innovointisektori.

Tämän komponentin tavoitteena on tukea yrityksiä Romaniassa, erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa harjoittavia julkisia organisaatioita. Investointeja tukeviin uudistuksiin sisältyy sääntelymuutoksia, joilla vähennetään yritysten hallinnollista taakkaa yksinkertaistamalla lainsäädäntöä/käynnistys-/poistomenettelyjä sekä hankkimalla lupia. Uudistuksilla puututaan myös epäselvään hallintoon, tutkimus- ja innovointijärjestelmän hajanaisuuteen ja tehokkuuteen ja edistetään sen yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa. Investoinnit liittyvät digitaalisen alustan luomiseen yksinkertaistettujen julkisten palvelujen tarjoamiseksi yrityksille, mukaan lukien lupien hankkiminen sekä pienten ja keskisuurten yritysten ja yritysten rahoituksen saanti rahoitusvälineiden ja avustusten avulla. Lisäinvestointien on liityttävä kansainvälisesti tunnettujen tutkijoiden johtamien tutkimusosaamiskeskusten ja -hankkeiden rahoittamiseen.

Uudistuksilla ja investoinneilla edistetään Romanialle vuosina 2019 ja 2020 annetun päätöksentekoprosessin laadun ja ennustettavuuden parantamista koskevan maakohtaisen suosituksen noudattamista (maakohtainen suositus 5, 2019); Ja aikaistetaan kypsiä julkisia investointihankkeita, jotka edistävät talouden kilpailukykyä, esimerkiksi tukemalla tutkimus- ja kehitystoimia ja integroimalla paikalliset palveluntarjoajat EU:n strategisiin arvoketjuihin (maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet.

I.1 Kuvaus lainoihin liittyvistä uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta

Uudistuksen tavoitteena on vähentää yritysten toimintaympäristöön kohdistuvaa hallinnollista taakkaa yksinkertaistamalla ja lisäämällä yritysten sääntelymenettelyjen avoimuutta.

Uudistus toteutetaan kolmen eri lainsäädäntöaloitteiden/muutosten ryhmän voimaantulolla: Ensinnäkin lainsäädäntöön tehtävät muutokset, joilla pyritään virtaviivaistamaan, yksinkertaistamaan ja digitalisoimaan täysin liiketoimintaan liittyviä sääntelyvaatimuksia, erityisesti yrityksen perustamista, markkinoilta poistumista tai yrityksen sulkemista sekä sääntelyvaatimuksia, jotka koskevat yritysten työmarkkinavelvoitteiden raportointia; Toiseksi pk-yritystestiin liittyvien lainsäädäntömuutosten voimaantulo (ennakkoarviointi pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevien säädösehdotusten taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristövaikutuksista) Kolmanneksi sellaisen lain voimaantulo, jolla pannaan täytäntöön yksi ainoa lupajärjestelmä, jolla pannaan tehokkaasti täytäntöön muun muassa tietyntyyppisten toimilupien hiljainen hyväksyminen (hiljaisuus on suostumus) sen jälkeen, kun ne on rekisteröity sähköisessä alustassa, yhden kerran periaate, jonka mukaan yrityksiä voidaan vaatia toimittamaan samat tiedot tai asiakirjat julkisille laitoksille vain

kerran, sekä tarvittavien lainsäädäntömuutosten hyväksyminen, jotta sähköinen keskitetty asiointipiste voidaan panna täysimääräisesti täytäntöön, mukaan lukien sen pääpiirteiden määrittely.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä. Lainsäädännölliset muutokset, joilla pyritään virtaviivaistamaan, yksinkertaistamaan ja digitalisoimaan täysin liiketoimintaan liittyviä menettelyjä, sekä ”yhteinen teollisuuslupa” tulevat voimaan viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2022 ja 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Investointi 1 – Lainsäädännön avoimuutta, byrokratian vähentämistä ja menettelyjen yksinkertaistamista yritysten kannalta koskevat digitaaliset alustat.

Tämän investoinnin tavoitteena on tarjota täysi digitaalinen saatavuus ja mahdollisuus toteuttaa toimia, jotka liittyvät yrityksille asetettuihin erityisiin sääntelyvaatimuksiin.

Investointi muodostuu sellaisen julkisen digitaalisen alustan perustamisesta ja saattamisesta täysin toimintavalmiuteen, joka tarjoaa yrityksille julkisia palveluja, jotka liittyvät markkinoiden perustamiseen/poistamiseen yrityksille, ulkomaisten edustustojen valtuuttamiseen Romaniassa ja toimialaan liittyvien lisenssien hankkimiseen.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023.

Investointi 2 – Yksityisen sektorin rahoitusvälineet

Osainvestointi 2.1: Salkunhoitojoustotakuu

Tämän aliinvestoinnin tavoitteena on puuttua romanialaisten yritysten rahoituksen saannissa kohtaamiin taloudellisiin esteisiin, joita ovat Rahoituskustannusten nousu, vakuuksien puute ja luottokanavien heikentyminen. Alainvestoinnit kohdistuvat erityisesti romanialaisten yritysten likviditeetti- ja maksukyvyttömyyshaasteisiin, jotka johtuvat niiden tulojen merkittävästä ja tilapäisestä vähenemisestä covid-19-kriisin vuoksi. Tässä yhteydessä väline on suunniteltava siten, että se parantaa rahoituksen saantia ja elvyttää suljettuja lainakanavia covid-19-kriisin aikana ja sen jälkeen tukemalla yritysten investointeja tai käyttöpääomatarpeita. Ali-investointi toteutetaan portfoliotakuuna, joka toteutetaan Euroopan investointirahaston, jäljempänä ’EIR’, rahoitusosuutena InvestEU-ohjelmaan.

Sen varmistamiseksi, että alainvestointi noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisessä rahoitusosuussopimuksessa edellytetään InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista. Euroopan komission ja EIR:n välinen takuusopimus sulkee lisäksi seuraavan luettelon toimista ja omaisuuseristä tukikelpoisuuden ulkopuolelle: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien loppupään käyttö[18] ja ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita kyseisiä vertailuarvoja[19];

[18] Lukuun ottamatta hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

[19] Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan arvion mukaan kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin kyseiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

Alainvestoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024, kun InvestEU-investointikomitea hyväksyy rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia rahoituksen tai investointitavoitteen kokonaismäärästä.

Alainvestointi 2.2: Ilmastotoimien salkkutakuu

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on tarjota rahoitusta ja investointeja pk-yrityksille (enintään 249 työntekijää), yrityksille, joissa on enintään 500 työntekijää, ja yksityishenkilöille käyttöpääoman, luottolimiittien, investointilainojen tai leasing-sopimusten avulla, joilla pyritään investoimaan ja rahoittamaan energiatehokkuuden parantamista yrityksissä ja asuin- ja rakennusalalla. Välineen tarkoituksena on vastata Romanian nykyisiin haasteisiin, jotka liittyvät investointien tukemiseen energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian aloilla. Ali-investointi toteutetaan portfoliotakuuna, joka toteutetaan Euroopan investointirahaston, jäljempänä 'EIR', rahoitusosuutena InvestEU-ohjelmaan. Välineen erityiset tavoitteet ja energiatehokkuustavoitteet sekä rakenne ja tukikelpoisuuskriteerit on sovitettava täysin yhteen ja vastattava parhaillaan kehitteillä olevan InvestEU-ohjelman EU-komiteovälineen tavoitteita ja tavoitteita.

Sen varmistamiseksi, että alainvestointi noudattaa "ei merkittävää haittaa" -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisessä rahoitusosuussopimuksessa edellytetään InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista. Euroopan komission ja EIR:n välinen takuusopimus sulkee lisäksi seuraavan luettelon toimista ja omaisuuseristä tukikelpoisuuden ulkopuolelle: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien loppupään käyttö[20] ja ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita kyseisiä vertailuarvoja[21];

Alainvestoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024, kun InvestEU-investointikomitea hyväksyy rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia rahoituksen tai investointitavoitteen kokonaismäärästä.

Alainvestointi 2.3 pk-yrityksille ja markkina-arvoltaan keskisuurille yrityksille: Recovery Venture Capital Fund

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on tarjota pääomatukea pk-yrityksille, mid-cap-yrityksille, startup-yritykset mukaan luettuina, kasvuvaiheessa oleville ja edistyneille yrityksille sekä uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen keskittyville infrastruktuurihankkeille. Tuki myönnetään riskipääomarahastojen ja infrastruktuurirahastojen kautta osana Euroopan investointirahaston, jäljempänä 'EIR', hallinnoimaa riskipääomarahastoa.

Sen varmistamiseksi, että alainvestointi noudattaa "ei merkittävää haittaa" -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisessä rahoitusosuussopimuksessa ja rahoitusvälinettä koskevassa investointipolitiikassa

[20] Lukuun ottamatta hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät "ei merkittävää haittaa" -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

[21] Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan arvion mukaan kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin kyseiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

- edellytetään, että InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevia komission teknisiä ohjeita sovelletaan; sekä

- suljetaan pois seuraavat toiminnot ja varat: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien loppupään käyttö[22]; ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita kyseisiä vertailuarvoja[23]; iii) jätteiden kaatopaikkoja, polttolaitoksia[24] ja mekaanisia biologisia käsittelylaitoksia koskevat toiminnot ja varat;[25] ja iv) toiminnot ja varat, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppusijoitus voi aiheuttaa haittaa ympäristölle; sekä

- vaaditaan yrityksiä, jotka ovat saaneet yli 50 prosenttia tuloistaan edellisenä tilikautena poissulkemisluettelon kattamista toiminnoista ja/tai varoista, hyväksymään ja julkaisemaan vihreää siirtymää koskevat suunnitelmat; sekä

- edellytetään, että EIR tarkistaa edunsaajan noudattaneen asiaankuuluvaa EU:n ja kansallista ympäristölainsäädäntöä kaikkien toimien osalta, mukaan lukien toimet, jotka on vapautettu kestävyysarvioinnista.

Osainvestoinnit on toteutettava viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Alatoimenpide 2.4: Rahasto digitalisaatiota, ilmastotoimia ja muita kiinnostuksenkohteita varten

Alainvestoinnin tavoitteena on tukea suuryrityksiä (yli 500 työntekijää ja/tai niiden vuotuinen liikevaihto on yli 50 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma yli 43 miljoonaa euroa), julkisyhteisöjä ja erillisyhtiöitä vähähiilistä taloutta edistävillä investoinneilla sekä investointeja digitalisaatioon ja käyttöomaisuuteen rahasto-osuusrahaston kautta. Näin kannustetaan kohdeyrityksiä lisäämään investointeja, joilla edistetään ilmasto- ja digitaalisia tavoitteita, ja kannustetaan yritysten kasvua ja laajentumista, mikä puolestaan luo uusia työllistymismahdollisuuksia ja tukee laajempaa talouden elpymistä. Tuki myönnetään rahasto-osuusrahastona, jonka hallinnointi annetaan Euroopan investointipankin, jäljempänä ’EIP’, tehtäväksi.

Sen varmistamiseksi, että aliinvestointi noudattaa teknistä ohjetta (2021/C58/01), Romanian hallituksen ja EIP:n välistä rahoitussopimusta ja rahoitusvälineen seuraavaa investointipolitiikkaa,

[22] Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

[23] Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan arvion mukaan kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin kyseiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

[24] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

[25] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

- edellytetään, että InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevia komission teknisiä ohjeita sovelletaan; sekä

- suljetaan pois seuraavat toiminnot ja varat: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien loppupään käyttö[26]; ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita kyseisiä vertailuarvoja[27]; iii) jätteiden kaatopaikkoja, polttolaitoksia[28] ja mekaanisia biologisia käsittelylaitoksia koskevat toiminnot ja varat;[29] ja iv) toiminnot ja varat, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppusijoitus voi aiheuttaa haittaa ympäristölle; sekä

- vaaditaan EIP:tä varmentamaan tuensaajan asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamisen kaikkien toimien osalta, mukaan lukien toimet, jotka on vapautettu kestävyysarvioinnista.

Osainvestoinnit on toteutettava viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Alainvestointi 2.5: Investoinnit energiatehokkuuteen asuin- ja rakennusalalla

Rahoitusväline on Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) toteuttama portfoliotakuu.

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on tarjota rahoitusta ja investointeja energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan asuin- ja rakennusalalla. Osainvestoinnit toteutetaan portfoliotakuuna, jonka Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki, jäljempänä ’EBRD’, toteuttaa InvestEU-ohjelman rahoitusosuutena.

Sen varmistamiseksi, että alainvestointi noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisessä rahoitusosuussopimuksessa edellytetään InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista. Euroopan komission ja EBRD:n välinen takuusopimus sulkee lisäksi seuraavan luettelon toimista ja omaisuuseristä tukikelpoisuuden ulkopuolelle: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien loppupään käyttö[30] ja ii) EU:n

[26] Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

[27] Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan arvion mukaan kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin kyseiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

[28] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

[29] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

[30] Lukuun ottamatta hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita kyseisiä vertailuarvoja[31];

Alainvestoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024, kun InvestEU-investointikomitea hyväksyy rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia rahoituksen tai investointitavoitteen kokonaismäärästä.

Investointi 3. Yksityisen sektorin tukijärjestelmät

Alainvestointi 1 – Pk-yritysten digitalisointia koskeva tukiohjelma

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on tukea pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) digitalisaatiota, joka voisi osaltaan lisätä kilpailukykyä, mahdollistaa näiden yritysten innovoinnin ja helpottaa uusia työskentelymalleja. Tällä aliinvestoinnilla vastataan yhteen pk-yritysten keskeisistä haasteista: Paine mukauttaa liiketoimintamallejaan digitaaliseen todellisuuteen.

Ali-investointi koostuu kahdesta välineestä: I) avustusjärjestelmä, jolla tuetaan yrittäjiä kehittyneen digitaaliteknologian (kuten tekoäly, data ja pilvipalvelut, lohkoketju, suurteholaskenta ja kvantti, esineiden internet, kyberturvallisuus) kehittämisessä, ja ii) enintään 100 000 euron avustusjärjestelmä, jolla tuetaan digitaaliteknologiaa käyttöön ottavia pk-yrityksiä (kuten tieto- ja viestintäteknisten laitteiden ostot, ohjelmistosovellusten/lisenssien, mukaan lukien robotiikan prosessien automatisointiratkaisut, ohjelmistojen automaatioratkaisut, lohkoketjuteknologian hankinta, tekoälyjärjestelmien hankinta ja tekoälyjärjestelmien hankinta) Kaikkien investointien on täytettävä seuraavien asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä VII esitettyjen toiminta-alojen valintaperusteet: 021quater (130 milj. euroa), 021 quinquies (määrärahat 20 milj. euroa), 010 (315 milj. euroa), 012 (35 milj. euroa). Täytäntöönpanoa varten investointi- ja Eurooppa-hankkeista vastaava ministeriö laatii hankepyyntöjä koskevat suuntaviivat ja delegoi hankkeiden seurannan hallinnoijalle delegoidun säädöksen nojalla. Ministeriö varmistaa, että hallinnoijatasolla pannaan täytäntöön tehokas hallinto- ja valvontajärjestelmä ja että se voi tarvittaessa toteuttaa korjaavia toimia muun muassa tekemällä otantatarkastuksia pk-yritysten tasolla, kun taas hallinnoijan on seurattava hankkeen toteutuksen edistymistä ja raportoitava siitä säännöllisesti kaikkien ehtojen mukaisesti.

Sen varmistamiseksi, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan, hakijoiden on esitettävä kaikki toiminnastaan ja menetelmistään ympäristölle aiheutuvat riskit ja menetelmät näiden riskien lieventämiseksi. Riippumattoman tilintarkastajan on varmennettava, että investointikauden lopussa noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01).

Ali-investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Alainvestointi 2 – De minimis -ohjelma romanialaisten yritysten tukemiseksi listautumisessa pörssiin

Tämän aliinvestoinnin tavoitteena on tukea yrityksiä rahoituksen saatavuuden lisäämisessä erityisillä välineillä eli uusien osakkeiden liikkeeseenlaskussa.

[31] Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan arvion mukaan kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin kyseiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

Alisijoitus muodostuu sellaisten yritysten de minimis —järjestelmän rahoittamisesta, joiden sääntömääräinen kotipaikka on Romaniassa ja jotka ovat halukkaita toteuttamaan pörssiin listautumisen ennakkoon Bukarestin pörssin ehtojen mukaisesti. Kun otetaan huomioon Romaniassa toimivien talouden toimijoiden nykyinen rakenne sekä talouden dynaamisimmat segmentit, tämän investoinnin pääasiallisina edunsaajina ovat pk-yritykset sekä yritykset, jotka toimivat aloilla, joilla on paljon kasvua ja huomattavia rahoitustarpeita, kuten tietotekniikka ja energia.

Sen varmistamiseksi, että osainvestointi noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), yritysten, jotka ovat saaneet yli 50 prosenttia tuloistaan edellisenä tilikautena poissulkemisluettelon kattamista toiminnoista ja/tai omaisuuseristä, on hyväksyttävä ja julkaistava vihreää siirtymää koskevat suunnitelmat. Seuraavia toimintoja ja omaisuuseriä ei lueta mukaan: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien loppupään käyttö[32]; ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita kyseisiä vertailuarvoja[33]; iii) jätteiden kaatopaikkoja, polttolaitoksia[34] ja mekaanisia biologisia käsittelylaitoksia koskevat toiminnot ja varat;[35] ja iv) toiminnot ja varat, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppusijoitus voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

Ali-investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2025.

Investointi 4. Rajat ylittävät ja useita maita koskevat hankkeet – matalatehoiset prosessorit ja puolijohdesirut

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea mikroelektroniikan kehittämistä Romaniassa, vastata yhteen olemassa olevista haasteista EU:n tasolla ja tukea digitaalista siirtymää.
Investointi koostuu toimista, joilla i) rakennetaan ja kehitetään taitoja mikroelektronisten komponenttien ja järjestelmien suunnittelua, valmistusta ja soveltamista varten johdonmukaisessa kansallisessa ekosysteemissä; Turvata teollis- ja tekijänoikeudet ja nopeuttaa edistyneiden teknologioiden soveltamista kansantalouden avainaloilla, kuten autoteollisuudessa, terveydenhuollossa tai täsmäviljelyssä, avaruudessa, puolustuksessa ja ilmailussa; Koordinointi voimavarojen ja tarpeiden kanssa Euroopan tasolla muun muassa siten, että vähintään kymmenen kansallisen ekosysteemin jäsentä osallistuu tai osallistuu useita maita käsittävään hankkeeseen, joka on tarkoitus toteuttaa pääasiassa Euroopan yhteistä etua koskevana tärkeänä hankkeena (IPCEI).

[32] Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.
[33] Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan arvion mukaan kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin kyseiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.
[34] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.
[35] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

Tässä yhteydessä vähintään kolmen romanialaisen yhteenliittymän odotetaan vastaavan keskeisten digitaaliteknologioiden yhteisyrityksen (KDT-yhteisyritys) ehdotuspyyntöihin.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2023.

Uudistus 2. Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen

Uudistuksen tavoitteena on selkiyttää ja virtaviivaistaa Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmän hallintoa.

Uudistus toteutetaan ottamalla käyttöön toimintapoliittisen tukivälineen uudistusyksikkö tutkimus- ja innovointi- ja digitalisaatioministeriössä, ja sen tehtävänä on panna täytäntöön ja seurata toimintapoliittisen tukijärjestelyn suosituksia, jotka on muunnettu kansallisen tutkimus-, kehitys- ja innovointiekosysteemin uudistuksiksi. Yksikkö on toiminnassa vuosina 2021–2026, ja sen tehtävänä on suunnitella koordinoidusti uudelleen Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmän rakenne ja toiminnot asianomaisten viranomaisten kanssa investointien laadun parantamiseksi. Uudistuksella valmistellaan sellaisen pysyvän järjestelmän voimaantuloa, jolla varmistetaan tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikan yhdenmukainen suunnittelu, täytäntöönpano, seuranta ja arviointi kaikissa ministeriöissä ja virastoissa elpymis- ja palautumistukivälineen aikataulun jälkeen. Uudistuksella perustetaan myös yksi elin, joka varmistaa ministeriöiden välisen koordinoinnin valtiollisella tasolla ja joka perustuu myös koordinointiin yksityisen sektorin organisaatioiden kanssa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä. Toimintapoliittisen tukivälineen uudistusyksiköllä on selkeä toimeksianto, ja se on otettava käyttöön 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä.

Uudistus 3. Tutkijanuran uudistaminen

Uudistuksen tavoitteena on lisätä tutkijanuran houkuttelevuutta ja tutkijoiden suorituskykyä.

Uudistus pannaan täytäntöön säätämällä lainsäädäntöön tehtävistä muutoksista, joissa esitetään yksityiskohtaisesti keskeiset tulosindikaattorit ja tieteellisen tutkimuksen toteuttamista koskevat toimenpiteet, joiden mukaisesti tutkijat saavat rahoitusta ja apurahoja. Näiden eritelmien on oltava yhtäpitäviä eurooppalaisten parhaiden käytäntöjen kanssa, mukaan lukien uralla eteneminen ansioihin perustuvien periaatteiden pohjalta, rekrytoiminen avoimilla, avoimilla ja kilpailuun perustuvilla menettelyillä sekä tieteellisen tutkimuksen etiikkaa ja rehellisyyttä koskevat hyvät käytännöt. Uuteen lainsäädäntöön sisältyy myös kehys taloudellisille ja muille kuin taloudellisille kannustimille, joilla kannustetaan panemaan täytäntöön eurooppalainen tutkijoiden peruskirja ja Romanian tutkimuslaitosten tutkijoiden työhönottoa koskeva säännöstö.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Uudistus 4. Yritysten ja tutkimuksen yhteistyön tiivistäminen

Uudistuksen tavoitteena on lisätä yhteistyötä yritysten ja julkisten tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden välillä ja luoda suotuisa ympäristö alan julkisille ja yksityisille investoinneille.

Uudistus toteutetaan tekemällä lainsäädäntömuutoksia tutkimushankkeita koskevien sopimusten, rahoituksen, seurannan ja arvioinnin yksinkertaistamiseksi ja digitalisoimiseksi. Lisäksi niiden on varmistettava, että merkittävät ja muut kuin arkaluonteiset julkisesti rahoitetut hankkeet ovat

avoimesti saatavilla ja että kansainvälisesti tunnustetut tutkijat arvioivat ne ennen julkisen hankintaviranomaisen hyväksyntää ja hankkeiden koko elinkaaren ajan. Muutoksilla on lisäksi varmistettava vakaiden ja ennustettavien rahoituslähteiden saatavuus tutkimusta varten paikallisella ja kansallisella tasolla sekä niiden keskittäminen yhteen sähköiseen yhteyspisteeseen. Tutkimus-, innovointi- ja digitalisaatioministeriö toteuttaa lainsäädäntömuutoksia yhdessä asiaankuuluvien viranomaisten kanssa, mukaan lukien opetusministeriön ja sen alaisten virastojen, valtiovarainministeriön ja talousministeriön edustajien kanssa, ja ottaa huomioon Horisontti Eurooppa -politiikan tukivälineen 2021-2022 suositukset.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 5. Tuki Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden integroimiseksi eurooppalaiseen tutkimusalueeseen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa romanialaisten julkisten tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden suorituskykyä ja vakiinnuttamista sekä niiden integroitumista eurooppalaiseen tutkimusalueeseen.

Uudistus pannaan täytäntöön siten, että voimaan tulee lainsäädäntöä, jolla kannustetaan, helpotetaan ja säännellään tutkimuslaitosten vapaaehtoista ja toiminnallista integrointia ja yhdistämistä. Lainsäädäntökehyksessä on otettava huomioon vuosien 2021-2022 Horisontti Eurooppa -politiikan tukivälineen suositukset, ja siinä on täsmennettävä vähintään seuraavat seikat: Säännöllinen ulkoinen arviointi kaikkien tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden suorituskyvystä Romaniassa ja niiden kyvystä tuottaa lisäarvoa kansainväliselle tiedeyhteisölle ja luoda sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia. Määräaikaisarvioinnissa on yksilöitävä tutkimuslaitosten väliset synergiat ja mahdolliset sulautumiset, ja tutkimusorganisaatioille annettavan taloudellisen ja muun tuen saatavuus riippuu näiden määräaikaisarviointien tuloksista.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Investointi 5. Osaamiskeskusten perustaminen ja toimintakyky

Investoinnin tavoitteena on puuttua tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden temaattiseen hajanaisuuteen tukemalla Horisontti Eurooppa -puiteohjelman missioiden toteuttamista kansallisella tasolla.

Investoinnilla pyritään perustamaan viisi ”osaamiskeskusta”, joiden tehtävänä on harjoittaa tutkimustoimintaa Romanian ja Euroopan strategisten tutkimuspainopisteiden mukaisesti. Keskukset perustetaan tarjouskilpailun perusteella julkisten ja yksityisten tutkimuslaitosten yhteenliittyminä, joihin kuuluu pienten ja keskisuurten yritysten osallistuminen konsortioihin, ja konsortioihin osallistuvien kumppanien on yhdessä toteutettava Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kirjeenvaihtajatehtävän strateginen tutkimus- ja innovointiohjelma ja tehostettava korkeakoulujen ja yritysten yhteistyötä yhteiskunnallisesti merkittävillä tutkimusaloilla. Hankkeilla edistetään sellaisten ratkaisujen toteuttamista, joilla parannetaan kansalaisten elämää, vastataan paikallisiin tarpeisiin ja lisätään tutkimustulosten vaikutusta yhteisön tasolla. Viiden osaamiskeskuksen on myös käytettävä resursseja yhteisten tutkimuslaitteiden ja -infrastruktuurien ajanmukaistamiseen ja tutkimustulosten levittämiseen.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 6. Euroopan horisontti -ohjelman mentorointiohjelmien kehittäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä Horisontti Eurooppa -ohjelman hakemusten onnistumisastetta.

Investoinnilla myönnetään 500 arvoseteliä tutkijoille, jotka ovat hakeneet Euroopan horisontti -ohjelmaa ja jotka ovat läpäisseet tukikelpoisuusvaiheen. Arvosetelien tarkoituksena on tukea hakijoita hanke-ehdotuksen kirjoittamisessa, henkilöstövaihtoa organisaatioissa, jotka ovat eturintamassa Horisontti-hankkeiden hankkimisessa tai Horisontti 2020 -puiteohjelman onnistuneiden ehdotusten kirjoittamisessa, osallistumisessa välitystapahtumiin ja pääsyyn äärimmäiseen kevytinfrastruktuuriin – ydinfysiikkaan.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), seuraaviin toimiin ja omaisuuseriin liittyvät hankkeet ja tutkimus suljetaan tukikelpoisuuden ulkopuolelle: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien loppupään käyttö[36]; ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita kyseisiä vertailuarvoja[37]; iii) jätteiden kaatopaikkoja, polttolaitoksia[38] ja mekaanisia biologisia käsittelylaitoksia koskevat toiminnot ja varat;[39] ja iv) toiminnot ja varat, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppusijoitus voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 7. Huippuosaamisen vahvistaminen ja Romanian tukeminen kumppanuuksissa ja missioissa Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä Horisontti Eurooppa -ohjelman hakemusten onnistumisastetta. Investoinnilla myönnetään täydentävää rahoitusta tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeisiin, joista on jo tehty sopimus vihreiden tai digitaalisten eurooppalaisten tutkimus-, kehittämis- ja innovointikumppanuuksien yhteydessä. Suunnitelmissa on Yhteisrahoitetaan tutkimushankkeita, joita suositellaan rahoitettaviksi eurooppalaisissa kumppanuuksissa siirtymäkaudella (2022-2023) – Euroopan horisontti (Horisontti Eurooppa -puiteohjelman työohjelman ehtojen perusteella). Enintään 20 hanketta rahoitetaan enintään 300 000 euron budjetilla kutakin romanialaista kumppania kohden; Täydentävät hankkeet, joiden tarkoituksena on lisätä jo rahoitettujen (käynnissä olevien tai äskettäin päätökseen saatettujen) Horisontti 2020 -hankkeiden vaikutusta. Enintään 15 hanketta rahoitetaan enintään 1 000 000 euron

[36] Lukuun ottamatta hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

[37] Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan arvion mukaan kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin kyseiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

[38] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

[39] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

budjetilla; Valmiuksien kehittämishankkeet. Enintään 20 hanketta rahoitetaan enintään 500 000 euron budjetilla.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), seuraaviin toimintoihin ja omaisuuseriin liittyvä tutkimus jätetään tukikelpoisuuden ulkopuolelle: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien loppupään käyttö[40]; ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita kyseisiä vertailuarvoja[41]; iii) jätteiden kaatopaikkoja, polttolaitoksia[42] ja mekaanisia biologisia käsittelylaitoksia koskevat toiminnot ja varat;[43] ja iv) toiminnot ja varat, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppusijoitus voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023.

Investointi 8. Ohjelman kehittäminen erittäin erikoistuneiden henkilöresurssien houkuttelemiseksi ulkomailta tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimiin

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä tutkimus- ja innovointiorganisaation tutkimuskapasiteettia.

Investoinnilla myönnetään rahoitusta 100 tutkimushankkeelle, joita johtavat useiden laatukriteerien perusteella valitut huipputason kansainväliset tutkijat. Ehdokkaat valitaan kilpailun perusteella, ja heidän on liityttävä vastaanottaviin tutkimuslaitoksiin Romaniassa, ja heidän on osaltaan lisättävä vastaanottavan organisaation tutkimuskapasiteettia. He ovat tohtorintutkinnon suorittaneita, jotka ovat tehneet tutkimusta Romanian ulkopuolella viimeisten kolmen vuoden aikana. Niiden on voitava houkutella itsenäisesti rahoitusta tutkimusryhmilleen ja koordinoida hankeavustusta ja -rahoitusta sekä tehdä päätöksiä resurssien jakamisesta. Tällöin kansainvälisten tutkijoiden toimet hyödyttävät isäntätutkimuslaitosten toimintaa.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), seuraaviin toimintoihin ja omaisuuseriin liittyvät tutkimushankkeet jätetään tukikelpoisuuden ulkopuolelle: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien loppupään käyttö[44]; ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat

[40] Lukuun ottamatta hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

[41] Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan arvion mukaan kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin kyseiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

[42] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

[43] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

[44] Lukuun ottamatta hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita kyseisiä vertailuarvoja[45]; iii) jätteiden kaatopaikkoja, polttolaitoksia[46] ja mekaanisia biologisia käsittelylaitoksia koskevat toiminnot ja varat;[47] ja iv) toiminnot ja varat, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppusijoitus voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023.

Investointi 9 – Tuki henkilökohtaisista Marie Sklodowska Curie -apurahoista saatujen huippuosaamistodistusten haltijoille

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä tutkijanuran houkuttelevuutta ja tukea vahvistettuja tutkijoita tutkimushankkeen toteuttamisessa.

Investoinnin tarkoituksena on palkita 50 huippututkijaa, joille on myönnetty Marie Sklodowska Curie -stipendiaattikohtainen huippuosaamismerkki 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), seuraaviin toimintoihin ja omaisuuseriin liittyvät tutkimushankkeet jätetään tukikelpoisuuden ulkopuolelle: Fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien loppupään käyttö; EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja; Jätteiden kaatopaikkoja, polttolaitoksia ja mekaanisia biologisia käsittelylaitoksia koskevat toiminnot ja varat; ja iv) toiminnot ja varat, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppusijoitus voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023.

Investoinnit 10 – Eurooppalaisen tutkimusalueen kykyjen foorumiin kuuluvan kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuksen kansallisen verkoston perustaminen ja taloudellinen tukeminen

Tämän investoinnin tavoitteena on edistää tutkijanuraa ja houkutella oppilaita ja opiskelijoita tutkimustoimintaan sekä lisätä kansalaisten kiinnostusta tutkimukseen.

Investoinnin tarkoituksena on perustaa kahdeksaa tutkijanhoitajan neuvontakeskusta, jotka tarjoavat uraohjausta tutkijoille, edistää tutkijan ammattia ja luoda suoria synergioita investoinnin 4.4 kanssa. Keskukset toimivat myös verkostona ja muodostavat yhden ainoan yhteyspisteen tutkijanuralle ja yhdistävät tutkijan uraohjaustoimet koulutusohjelmaan, jossa keskitytään tieteeseen yhteiskunnassa

[45] Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan arvion mukaan kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin kyseiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

[46] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

[47] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

ja yhteiskuntaa varten. Samalla ne edistävät romanialaisten tutkimustuloksia ja lisäävät tietoisuutta tieteen hyödyistä yhteiskunnassa.

Investointi on toteutettava viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

I.2 Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
241	Uudistus 1. Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	Välitavoite	Yrityksiin liittyvien menettelyjen virtaviivaistamiseksi, yksinkertaistamiseksi ja digitalisoimiseksi tehtyjen lainsäädäntömuutosten voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi, että i) laki nro 31/1990 – yhtiöoikeus, ii) laki nro 26/1990, joka on julkaistu uudelleen kaupparekisterin osalta, iii) asetus nro 122/1990 ulkomaisten yritysten ja taloudellisten organisaatioiden edustajien valtuuttamisesta ja toiminnasta Romaniassa ja iv) laki nro 53/2003 – Työlainsäädäntö				Q3	2022	Lainsäädäntömuutoksilla vähennetään liiketoimintaympäristön hallinnollista taakkaa yksinkertaistamalla yritysten lainsäädäntöä/käynnistys-/poistumismenettelyjä, erityisesti seuraavia prosesseja: yrityksen perustaminen, markkinoilta poistuminen/yrityksen sulkeminen; järkeistää, yksinkertaistaa ja digitalisoida menettelyjä, jotka koskevat ulkomaisten edustustojen valtuuttamista ja toimintaa Romaniassa; yritysten työmarkkinavelvoitteiden ilmoittaminen ja muut pakolliset ilmoitukset Lainsäädäntömuutokset tehdään seuraaviin säädöksiin: Oikeusministeriön vireille panema yhtiöoikeus nro 31/1990; Kaupparekisteriä koskeva laki nro 26/1990, julkaistu uudelleen; Talous-, yrittäjyys- ja matkailuministeriön aloitteesta annettu asetus nro 122/1990 ulkomaisten

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										yritysten ja taloudellisten organisaatioiden edustajien valtuuttamisesta ja toiminnasta Romaniassa Työlakia koskeva laki nro 153/2003, jonka on pannut alulle työ- ja sosiaaliturvaministeriö
242	Uudistus 1. Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	Välitavoite	Lainmuutokset, joilla yksinkertaistetaan ja tehdään pk-yritystestin suorittamisesta läpinäkyvää ja sovellettavissa	Lain säännös pienten ja keskisuurten yritysten perustamisen ja kehittämisen edistämisestä annetun lain nro 346/2004 voimaantulosta				Q3	2022	Lainsäädäntömuutokset liittyvät pk-yritystestiin (lainsäädäntöehdotusten pk-yrityksiin kohdistuvien taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristövaikutusten ennakkoarviointi). Muutoksilla on varmistettava, että - Kuullaan laajempaa ja edustavaa otosta pk-yrityksistä. - pk-yritystestin tulokset kunkin lainsäädäntöehdotuksen osalta julkaistaan 30 päivän kuluessa. - pk-yritystestin tulokset sisältyvät pk-yrityksiä koskeviin lainsäädäntöehdotuksiin/tarkistuksiin.
243	Uudistus 1. Lainsäädännön avoimuus, byrokratian	Välitavoite	”Yhtenäistä teollisuuslisenssiä” koskevan lain	Yhden teollisuuslisenssin voimaantuloa osoittava lain				Q4	2022	Yhden teollisuuslisenssin lailla on varmistettava, että i. toimialaan liittyvien lupien saamiseksi tarvittavien menettelyjen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta		voimaantulo	säännös						uudelleenjärjestely, ii. Nykyisten alakohtaisten lupien yhdistäminen yhdeksi yksinkertaistetuksi menettelyksi, iii. hakumenettelyjen uudelleensuunnittelu, koordinointielimen ja ministeriöiden välisen työryhmän perustaminen näiden menettelyjen koordinoimiseksi, iv. päällekkäisten tarkastusten ja tarpeettomien lupien uusimista koskevien vaatimusten poistaminen, v. Lupatyyppien luokitusjärjestelmän luominen niiden pääpiirteiden ja -ominaisuuksien mukaan vi. vuoden 2003 lain muutos, jossa otetaan käyttöön hiljaisen hyväksynnän periaate – hallituksen poikkeusasetus nro 27/2003 – tarkoituksena on saada hiljaisen hyväksynnän määräaika (hiljaisuus on suostumus), joka tulee voimaan, kun sähköinen alusta rekisteröi lupahakemuksen. Lupahakemus on hyväksyttävä automaattisesti,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										jos/kun hyväksyntä annetaan hiljaisesti; vii. Romanian lainsäädännössä on hyväksytty yhden kerran periaate, jonka mukaan sijoittajien oikeutta vaatia vain kerran toimittamaan samat tiedot tai asiakirjat julkisille laitoksille; viii. Sähköisen keskitetyn asiointipisteen täysimääräisen täytäntöönpanon edellyttämien lainsäädäntömuutosten hyväksyminen, mukaan lukien sen pääpiirteiden määrittely.
244	Uudistus 1. Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	Tavoite	Liiketoimintaympäristöön liittyvien sääntelyvaatimusten täyttämiseen tarvittavan keskimääräisen ajan lyhentäminen		Osuus (%)	0	50	Q4	2025	Ajan lyhentäminen 50 prosentilla seuraavien osalta: 1. markkinoiden perustaminen/poistaminen yrityksille, 2. lupa ulkomaalaisille edustustoille Romaniassa; Teollisuus 3. Toimialaan liittyvien lisenssien/lupien hankkiminen Käytettävä lähtötilanne: - 20 päivää – yrityksen perustaminen vuonna 2020

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										- 30 päivää – ulkomaisen edustajan lupa vuonna 2020 - keskimäärin 217 päivää – toimialaan liittyvien lisenssien/lupien saaminen vuonna 2020 (esimerkki: 147 päivää – rakennuslupien käsittely)
245	Uudistus 1 lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	Tavoite	Pk-yrityksiin liittyvät säädökset/muutokset, joihin testiä sovellettiin		Osuus (%)	50 % [2020]	100 %	Q4	2025	100 % säädöksistä/muutoksista koski pk-yrityksiä, joihin testiä sovellettiin.
246	Investointi 1. Digitaaliset foorumit lainsäädännön avoimuudesta, byrokratian vähentämisestä ja menettelyjen yksinkertaistamisesta yritysten kannalta.	Välitavoite	Digitaalisten alustojen perustaminen, yhdistetty keskitettyyn sähköiseen yhteyspisteeseen ja täysin toimintakykyinen	Digitaaliset alustat on perustettu ja toiminnassa				Q4	2023	Perustetaan vähintään seitsemän toimivaa julkista digitaalista alustaa, jotka on liitetty yhteen sähköiseen yhteyspisteeseen ja jotka ovat täysin toimintakykyisiä ja perustuvat nykyisiin asiaankuuluviin digitaalisiin tietokantoihin seuraavasti: yritysten markkinoiden perustamiseen ja toiminnan lopettamiseen sekä työskentelypaikkojen perustamiseen ja toimintaan liittyvien menettelyjen yksinkertaistaminen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										keskitetyn asiointipisteen käyttöönotto lupia/todistuksia varten yritysten toiminnan valvonnan tehokkuutta ja avoimuutta koskevien lainsäädännöllisten muutosten sisällyttäminen varojen keräämisen ja hallinnoinnin avoimuus tekijänoikeuden haltijoiden ja heidän lähioikeuksiensa hyväksi liiketoimintaympäristön kilpailukyvyn edistäminen lainsäädännön avoimuuden, byrokratian vähentämisen ja menettelyjen yksinkertaistamisen varmistamiseksi työnantajille ja ammateille suunnattujen palvelujen integrointi arkistointia koskevat yksinkertaistamisvelvoitteet ja oikeudelliset säännökset.
247	Investoinnit 2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Sukupuolten sietokykyä koskeva takaus	Välitavoite	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen	Sopimus allekirjoitettu				Q4	2021	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen, mukaan lukien . ”Ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01)

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			allekirjoittaminen.							noudattaminen tämän toimenpiteen mukaisten tuettujen liiketoimien osalta käyttämällä kestävyysarviointia ja poissulkemisluetteloa. . Kriteerit, joilla varmistetaan, että rahoitusväline on rahoitusvälineitä koskevien komission 22 päivänä tammikuuta 2021 antamien ohjeiden (SWD(2021) 12 final) mukainen. Ottaen huomioon, että ehdotettu väline pannaan täytäntöön panoksena InvestEU-ohjelmaan (jäsenvaltion osasto tai olemassa olevan tuotteen täydentäminen EU-osion puitteissa), edellä mainitut a ja b alakohta on varmistettava soveltamalla InvestEU-säännöksiä ja valitun toteutuskumppanin lainanantopolitiikkaa ja poissulkemisperusteita. Lisäpoikkeukset, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan, täsmennetään Euroopan komission ja Euroopan investointirahaston (EIR) välisessä takuusopimuksessa.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Rahoitusväline on salkuntakaus, jonka EIR panee täytäntöön ja jolla tarjotaan rahoitusta ja investointeja pk-yrityksille, joilla on enintään 249 työntekijää, enintään 500 työntekijän yrityksille ja yksityishenkilöille, jäljempänä 'tuensaajat' , käyttöpääoman, luottolimiittien, investointilainojen tai leasing-sopimusten kautta. Rahoitusvälineellä puututaan nykyisiin esteisiin, joita romanialaiset yritykset kohtaavat rahoituksen saannissa, eli Rahoituskustannusten nousu, vakuuksien puute ja luottokanavien heikentyminen. Välineellä on erityisesti puututtava likviditeetti-/maksukyvyttömyyshaasteisiin, joita yritykset kohtaavat, koska ne eivät pysty täyttämään taloudellisia velvoitteitaan, jotka johtuvat niiden tulojen merkittävästä tilapäisestä vähenemisestä covid-19-kriisin seurauksena. Tässä yhteydessä väline on suunniteltava siten, että se parantaa rahoituksen saantia ja elvyttää suljettuja lainakanavia covid-19-kriisin aikana ja sen jälkeen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tukemalla yritysten investointeja tai käyttöpääomatarpeita. On odotettavissa, että välineestä myönnetään tukea vähintään 1 500 edunsaajalle . Välineen rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen houkutteleminen. Rahoitusvälineelle mahdollisesti saatavat tuotot, takaisinmaksut mukaan luettuina, sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä saadut voitot, joista on vähennetty rahaston hoitajalle ja rahoituksen välittäjille maksettava korvaus, on käytettävä samoihin poliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
248	Investoinnit 2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Sukupuolten sietokykyä koskeva takaus	Tavoite	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia InvestEU-investointikomitean hyväksymään välineeseen osoitetuista		Osuus (%)	0	50	Q2	2023	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia välineelle osoitetuista kokonaismäärärahoista, InvestEU-investointikomitean hyväksymän välitavoitteen 247 vaatimusten mukaisesti.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			kokonaismäärärahoista.							
249	Investoinnit 2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Sukupuolten sietokykyä koskeva takaus	Tavoite	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia InvestEU-investointikomitean hyväksymään välineeseen kohdennetuista varoista.		Osuus (%)	50	100	Q2	2024	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia välineelle kohdennettujen varojen kokonaismäärästä, InvestEU-investointikomitean hyväksymien välitavoitteen 247 vaatimusten mukaisesti.
250	Investointi 2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimien salkkutakuu	Välitavoite	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen.	Sopimus allekirjoitettu				Q4	2021	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen, mukaan lukien a. Valintaperusteet, joiden mukaan tämän toimenpiteen nojalla tuettuja transaktioita koskevia ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan kestävyysarvioinnin avulla, ja poissulkemisluettelo. b. Kriteerit sen varmistamiseksi, että

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										rahoitusväline on rahoitusvälineitä koskevien komission 22 päivänä tammikuuta 2021 antamien ohjeiden (SWD(2021) 12 final) mukainen. Ottaen huomioon, että ehdotettu väline pannaan täytäntöön InvestEU-ohjelman rahoitusosuutena (nykyisen tuotteen mahdollinen lisäys EU-osastosta), edellä mainitut a ja b alakohta on varmistettava soveltamalla InvestEU-säännöksiä ja valitun toteutuskumppanin lainanantopolitiikkaa ja poissulkemisperusteita. Lisäpoikkeukset, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan, täsmennetään Euroopan komission ja Euroopan investointirahaston (EIR) välisessä takuusopimuksessa. Rahoitusväline toteutetaan EIR:n toteuttamana portfoliotakuuna, jolla tarjotaan rahoitusta ja investointeja pk-yrityksille, joilla on enintään 249 työntekijää, enintään 500 työntekijän

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										yrityksille ja yksityishenkilöille, jäljempänä ’tuensaajat’, käyttöpääoman, luottolimiittien, investointilainojen tai leasing-sopimusten kautta, ja sen tarkoituksena on tehdä investointeja ja rahoitusta energiatehokkuuden parantamiseen yrityksissä ja asuin- ja rakennusalalla. Välineestä odotetaan tuettavan vähintään 250:tä edunsaajaa . Välineen tarkoituksena on vastata Romanian nykyisiin haasteisiin, jotka liittyvät investointien tukemiseen energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian aloilla. Välineen erityiset tavoitteet ja energiatehokkuustavoitteet sekä rakenne ja tukikelpoisuuskriteerit on sovitettava täysin yhteen ja vastattava parhaillaan kehitteillä olevan InvestEU-ohjelman EU-komiteovälineen tavoitteita ja tavoitteita. Välineen rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen houkutteleminen. Rahoitusvälineelle mahdollisesti saatavat tuotot, takaisinmaksut mukaan luettuina, sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä saadut voitot, joista on

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										vähennetty rahaston hoitajalle ja rahoituksen välittäjille maksettava korvaus, on käytettävä samoihin poliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
251	Investointi 2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimien salkkutakuu	Tavoite	Rahoitus- tai investointitoimet, jotka ovat vähintään 50 prosenttia välineelle osoitetuista kokonaismäärärahoista ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt.		Osuus (%)	0	50	Q2	2023	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia välineelle osoitetuista kokonaismäärärahoista, InvestEU-investointikomitean hyväksymässä välitavoitteessa 250 määritettyjen vaatimusten mukaisesti
252	Investointi 2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimien salkkutakuu	Tavoite	Rahoitus- tai investointitoimet, jotka ovat 100 prosenttia välineelle osoitetuista kokonaismäärärahoista, jotka		Osuus (%)	50	100	Q2	2024	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia välineelle kohdennettujen varojen kokonaismäärästä, InvestEU-investointikomitean hyväksymien välitavoitteen 250 vaatimusten mukaisesti.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt.							
253	Investointi 2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytysrahasto	Välitavoite	Euroopan investointirahaston ja Romanian hallituksen välisen rahoitussopimuksen allekirjoittaminen elpymisen riskipääomarahaston, jäljempänä ’rahasto’, perustamiseksi ja rahaston sijoituspolitiikan hyväksyminen.	Sopimus allekirjoitettu				Q4	2021	Euroopan investointirahaston ja Romanian hallituksen välisen rahoitussopimuksen allekirjoittaminen ja rahaston sijoituspolitiikan hyväksyminen. Jälkimmäisten on rahoitusvälineen hallintoelimet hyväksyvät; — oltava rahoitusvälineitä koskevien komission 22 päivänä tammikuuta 2021 antamien ohjeiden (SWD(2021) 12 final) mukaisia; sisällytetään valintaperusteet sen varmistamiseksi, että tämän toimenpiteen nojalla tuettuja transaktioita koskevia ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan kestävyysarvioinnin, poissulkemisluettelon ja asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista koskevan vaatimuksen avulla;

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										sisällytetään tuensaajille, jotka ovat saaneet yli 50 prosenttia tuloistaan edellisen varainhoitovuoden aikana poissulkemisluetteloon sisältyvistä toiminnoista tai omaisuuseristä, velvollisuus hyväksyä ja julkaista vihreää siirtymää koskevia suunnitelmia. Rahastosta myönnetään rahoitusvälineitä (omaa pääomaa) pk-yrityksille, mid-cap-yrityksille, startup-yritykset mukaan luettuina, kasvuvaiheessa oleville ja edistyneissä kasvuvaiheissa oleville yrityksille sekä uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen keskittyville infrastruktuurihankkeille. Tuki annetaan riskipääomarahastojen ja infrastruktuurirahastojen kautta. Tavoitteena on 100 edunsaajaa. Rahaston hallinnointi annetaan Euroopan investointirahaston (EIR) tehtäväksi. Perustetaan investointikomitea, joka vastaa rahastonhoitajan (EIR) ehdottamien välittäjien kanssa toteutettavien toimien hyväksymisestä markkinoiden tarpeiden perusteella avoimella ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										markkinaehtoisella tavalla. EIR:n hallinnointipalkkioihin sisältyy tulostekijä. Rahaston rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen houkutteleminen. Kaikki kriisinratkaisurahastoon tai rahoitusvälineisiin saadut tuotot, takaisinmaksut mukaan luettuina, sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä saadut voitot, joista on vähennetty rahaston hoitajalle ja rahoituksen välittäjille maksettava korvaus, on käytettävä samoihin toimintapoliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
254	Investointi 2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytysrahasto	Tavoite	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 50 prosenttia investointikomitean hyväksymän rahoituksen tai investointikohteena olevan	Investointikomitean on hyväksyttävä vähintään 50 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä.	Osuus (%)	0	50	Q4	2024	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 50 prosenttia investointikomitean hyväksymän rahoituksen tai investointikohteena olevan rahoituksen kokonaismäärästä välitavoitteen 253 vaatimusten mukaisesti.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			rahoituksen kokonaismäärästä.							
255	Investointi 2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytysrahasto	Tavoite	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia investointikomitean hyväksymän rahoituksen tai investointikohteena olevan rahoituksen kokonaismäärästä.	Investointikomitean on hyväksyttävä 100 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä.	Osuus (%)	50	100	Q2	2026	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia investointikomitean 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä hyväksymästä rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä välitavoitteen 253 vaatimusten mukaisesti.
256	Investoinnit 2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Laitos digitalisaatiota, ilmastotoimia ja muita kiinnostuksenkohteita varten	Välitavoite	Rahoitusvälineen, jäljempänä ’rahasto’, perustaminen ja rahaston sijoituspolitiikan hyväksyminen.					Q1	2022	Euroopan investointipankin ja Romanian hallituksen välisen rahoitussopimuksen allekirjoittaminen ja rahaston investointipolitiikan hyväksyminen. Jälkimmäisten on rahoitusvälineen hallintoelimet hyväksyvät; — oltava rahoitusvälineitä koskevien komission 22 päivänä tammikuuta 2021

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										antamien ohjeiden (SWD(2021) 12 final) mukaisia; sisällytetään valintaperusteet sen varmistamiseksi, että tämän toimenpiteen nojalla tuettuja transaktioita koskevia ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan kestävyysarvioinnin, poissulkemisluettelon ja asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista koskevan vaatimuksen avulla; sisällytetään sitoumus investoida vähintään 33 prosenttia varoista, joilla tuetaan ilmastosiirtymää, ja 16 prosenttia varoista, joilla tuetaan digitaalista siirtymää, käyttäen elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteissä VI ja VII esitettyä menetelmää. Rahastosta myönnetään rahoitusvälineitä (velkarahoitusta) vähintään 25 suurelle yritykselle (joilla on yli 500 työntekijää ja/tai joiden vuotuinen liikevaihto on yli 50 miljoonaa euroa ja taseen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										loppusumma yli 43 miljoonaa euroa), julkisyhteisöille ja erillisyhtiöille vähähiilistä taloutta edistävillä investoinneilla sekä digitalisaatioon ja kiinteään omaisuuteen tehtävillä investoinneilla, joiden tavoitteena on kannustaa kohdeyrityksiä lisäämään investointeja, joilla edistetään ilmasto- ja digitaalisia tavoitteita, ja samalla edistää yritysten kasvua ja laajentumista, mikä puolestaan tukee uusien työpaikkojen luomista. Elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteen VI mukaisesti ilmastoon liittyviin tukitoimiin osoitettava määrä on 100 miljoonaa euroa. Digitalisaatioon liittyviin tukitoimiin osoitetaan elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteen VII mukaisesti 50 miljoonaa euroa. Rahastoon voi sisältyä myös ilmastoon ja digitalisaatioon liittyviä lisämenoja. Rahaston hallinnointi annetaan Euroopan investointipankin (EIP) tehtäväksi. Perustetaan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										investointikomitea, johon kuuluu riippumattomia asiantuntijoita ja joka vastaa rahaston hallinnoijan (EIP) ehdottamien lopullisten saajien (sijoittajien) hankkeiden avustuksiin liittyvien komponenttien hyväksymisestä markkinoiden tarpeiden perusteella avoimella ja markkinaehtoisella tavalla. Rahaston rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen houkutteleminen. Kaikki kriisinratkaisurahastoon tai rahoitusvälineisiin saadut tuotot, takaisinmaksut mukaan luettuina, sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä saadut voitot, joista on vähennetty rahaston hoitajalle ja rahoituksen välittäjille maksettava korvaus, on käytettävä samoihin toimintapoliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
257	Investointi 2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Laitos digitalisaatiota, ilmastotoimia ja	Tavoite	Vähintään 30 prosenttia tuen kohteena olevista edunsaajista.		Osuus (%)	0	30	Q4	2024	Vähintään 30 prosenttia kohteena olevista tuensaajista on tuettu välitavoitteen 256 mukaisesti investointipolitiikan ja välitavoitteen 256 vaatimusten mukaisesti.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	muita kiinnostuksenkohteita varten									
258	Investointi 2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Laitos digitalisaatiota, ilmastotoimia ja muita kiinnostuksenkohteita varten	Tavoite	Tuen kohteena olevista edunsaajista 100 prosenttia.		Osuus (%)	30	100	Q2	2026	100 prosenttia kohteena olevista tuensaajista on saanut välitavoitteen 256 mukaista tukea 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä välitavoitteen 256 vaatimusten mukaisesti.
259	Investointi 2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuusinvestoinnit asuin- ja rakennusalalla	Välitavoite	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen.					Q4	2021	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen, mukaan lukien a) Valintaperusteet, joiden perusteella voidaan noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) tämän toimenpiteen mukaisten tuettujen toimien osalta käyttämällä kestävyysarviointia ja poissulkemisluetteloa. b) Kriteerit, joilla varmistetaan, että rahoitusväline on rahoitusvälineitä koskevien komission 22 päivänä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tammikuuta 2021 antamien ohjeiden (SWD(2021) 12 final) mukainen. c) Ottaen huomioon, että ehdotettu väline pannaan täytäntöön panoksena InvestEU-ohjelmaan, edellä mainitut a ja b alakohta on varmistettava soveltamalla InvestEU-säännöksiä ja valitun toteutuskumppanin lainanantopolitiikkaa ja poissulkemisperusteita. Lisäpoikkeukset, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan, täsmennetään Euroopan komission ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) välisessä takuusopimuksessa. Rahoitusväline toteutetaan portfoliotakuuna, jonka toteuttaa Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki (EBRD), ja se tarjoaa asuin- ja rakennusalalla energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										energiaan liittyviä rahoitus- ja investointikohteita pk-yrityksille (enintään 249 työntekijää), yrityksille, joissa on enintään 500 työntekijää, sekä yksityishenkilöille (”tuensaajille”). Välineestä odotetaan tuettavan vähintään sataa edunsaajaa. Välineen rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen houkutteleminen. Rahoitusvälineelle mahdollisesti saatavat tuotot, takaisinmaksut mukaan luettuina, sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä saadut voitot, joista on vähennetty rahaston hoitajalle ja rahoituksen välittäjille maksettava korvaus, on käytettävä samoihin poliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
260	Investointi 2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuusinvestoinnit asuin- ja rakennusalalla	Tavoite	Rahoitus- tai investointitoimet, jotka ovat vähintään 50 prosenttia InvestEU-investointikomitean		Osuus (%)	0	50	Q2	2023	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 50 prosenttia välineelle kohdennettujen varojen kokonaismäärästä, InvestEU-investointikomitean hyväksymien välitavoitteen 259 vaatimusten mukaisesti.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			hyväksymän rahoituksen tai investointikohteen kokonaismäärästä.							
261	Investointi 2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuusinvestoinnit asuin- ja rakennusalalla	Tavoite	InvestEU-investointikomitean hyväksymät rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on 100 prosenttia rahoituksen tai investointikohteen kokonaismäärästä.		Osuus (%)	50	100	Q2	2024	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia välineelle kohdennettujen varojen kokonaismäärästä, InvestEU-investointikomitean hyväksymien välitavoitteen 259 vaatimusten mukaisesti.
262	Investointi 3.1 Yksityisen sektorin tukijärjestelmät – Pk-yritysten digitalisointia koskeva	Välitavoite	Järjestelmän hallinnoijan valinta	Valinnasta ilmoittaminen				Q1	2022	Valitaan järjestelmän hallinnoija, joka panee vähämerkityksisen tuen järjestelmän täytäntöön (ehdotuspyynnön käynnistäminen, sopimusten tekomenettelyjen arviointi ja hankkeiden seuranta).

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	tukiohjelma									Hankkeiden valintaperusteilla on varmistettava, että - sitoumus investoida 100 prosenttia varoista, joilla tuetaan digitaalista muutosta, noudattaen elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteessä VII olevia toiminta-aloja 010, 012, 021quater ja 021 quinquies. - ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen. Rahoitussopimusta koskevaa hakemusta jätettäessä liiketoimintasuunnitelmassa on esitettävä mahdolliset ympäristölle mahdollisesti aiheutuvat riskit ja keinot niihin puuttumiseksi.
263	Investointi 3.1 Yksityisen sektorin tukijärjestelmät – Pk-yritysten digitalisointia koskeva tukiohjelma	Tavoite	Allekirjoitettujen rahoitussopimusten lukumäärä		Määrä	0	5492	Q2	2024	Niiden yritysten kanssa allekirjoitettujen rahoitussopimusten lukumäärä, joilla tuetaan digitaaliteknologioiden/ratkaisujen, kuten tekoälyn, datan, pilvipalvelujen, alustojen, lohkoketjujen, käyttöönottoa ja liiketoimintaprosessien digitalisaatiota (esim. digitaalisten teknologioiden

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										käyttö liiketoimintaprosessien automatisoinnissa, datan käyttö dynaamiseen omaisuudenhoitoon ja ennakoiva/ohjaava johtajuus, paikallisten alustojen käyttö/kehittäminen tuotteiden/palvelujen myynnissä, uusien digitaalisten palvelujen kehittäminen) välitavoitteen 262 vaatimusten mukaisesti. Investointihankkeen päätyttyä lähetetään riippumattoman tarkastajan laatima tekninen raportti, jossa vahvistetaan, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) vaatimukset täyttyvät.
264	Investointi 3.2 Yksityisen sektorin tukijärjestelmät – De minimis -ohjelma romanialaisten yritysten listautumisessa pörssiin	Välitavoite	Järjestelmän hallinnoijan valinta	Valinnasta ilmoittaminen				Q3	2022	Valitaan järjestelmän hallinnoija, joka panee vähämerkityksisen tuen järjestelmän täytäntöön (ehdotuspyynnön käynnistäminen, sopimusten tekomenettelyjen arviointi ja hankkeiden seuranta) Avustuksia myönnetään yrityksille, jotka ovat halukkaita toteuttamaan osakeannin, joka on hyväksytty

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										etukäteen listautumiseen Bukarestin pörssin ehtojen mukaisesti ensiksi tullutta palvellaan ensin -periaatteen mukaisesti. Tavoitteena on valmistaa Bukarestin pörssiin listautumissääntöjä noudattavia yrityksiä pääomamarkkinarahoituksen onnistumiseen millä tahansa käytettävissä olevalla markkinasegmentillä. Jotta voidaan varmistaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen, yritysten, jotka ovat edellisen tilivuoden aikana saaneet yli 50 prosenttia tuloistaan poissulkemisluetteloon sisältyvistä toiminnoista tai omaisuuseristä, on hyväksyttävä ja julkaistava vihreää siirtymää koskevat suunnitelmat.
265	Investointi 3.2 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – De minimis -ohjelma romanialaisten yritysten	Tavoite	Sellaisten allekirjoitettujen rahoitussopimusten lukumäärä, jotka		Määrä	0	280	Q2	2025	Niiden rahoitussopimusten lukumäärä, jotka tuen hallinnoija on allekirjoittanut yritysten kanssa ja jotka mahdollistavat listautumisen Bukarestin pörssiin ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	listautumisessa pörssiin		mahdollistavat listautumisen Bukarestin pörssiin							ohjeiden (2021/C58/01) ja välitavoitteen 264 vaatimusten mukaisesti. Tämän tuen on vaikutettava suoraan yritysten motivaatioon päästä pääomamarkkinoille ja edistettävä likviditeetin luomista markkinoilla.
266	Investointi 4. Rajatylittävä liikenne ja useita maita hankkeet – Pienitehoiset prosessorit sekä Puolijohteet Lastut	Välitavoite	Valtioneuvoston päätös 500 miljoonan euron määrärahan myöntämisestä kansallisten valmiuksien laajentamiseen ensimmäiseen teolliseen kehittämiseen ja useita maita käsittävään hankkeeseen osallistumiseen tai yhdistykseen on tullut voimaan.	Voimaantuloa osoittava lain säännös				Q2	2022	Valtioneuvoston päätöksessä vahvistetaan sääntelykehys, jossa esitetään hankkeiden esittämisessä noudatettavat menettelyt ja määräajat sekä tukikelpoisuusperusteet ja vaatimukset mahdollisille tuensaajille, ja vahvistetaan myös 500 miljoonan euron määräraha. Muita näihin hankkeisiin osallistuvia jäsenvaltioita koskevat lisätiedot on esitettävä. Pienitehoisiin prosessoreihin ja sirupuolijohdekomponentteihin liittyvän hankkeen odotetaan toteutuvan Euroopan yhteistä etua koskevaan tärkeään hankkeeseen osallistumisen tai assosioitumisen kautta.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
267	Investointi 4. Rajatylittävä liikenne ja useita maita hankkeet – Pienitehoiset prosessorit sekä Puolijohteet Lastut	Tavoite	Hankkeeseen osallistumista tai yhteenliittymää varten valitut yksiköt		Määrä	0	10	Q4	2022	Vähintään kymmenen yhteisöä on valittava osallistumaan tai yhdistymään useita maita käsittävään hankkeeseen, jossa on mukana matalatehoisia prosessoreja ja puolijohdesiruja. Useita maita käsittävän hankkeen odotetaan toteutuvan pääasiassa osallistumalla suunniteltuun Euroopan yhteistä etua koskevaan tärkeään hankkeeseen tai osallistumalla siihen.
268	Investointi 4. Rajatylittävä liikenne ja useita maita hankkeet – Pienitehoiset prosessorit sekä Puolijohteet Lastut	Tavoite	Keskeisten digitaaliteknologioiden yhteisyrityksen hankepyyntöihin osallistuvat yhteenliittymät		Määrä	0	3	Q4	2022	Vähintään kolmen yhteenliittymän yksikön on osallistuttava keskeisten digitaaliteknologioiden yhteisyrityksen (KDT-yhteisyritys) hankepyyntöihin. Pientehoprosessoreja koskevan usean maan hankkeen osallistujat ja Puolijohdesirujen on monikansallisessa yhteydessä edistettävä valmiuksien luomista alalla, jolla KDT-yhteisyritys käynnistää hanke-ehdotuspyynnöt. Näiden kahden mekanismin toimet täydentävät toisiaan.
269	Investointi 4. Rajatylittävä	Tavoite	Osallistuvien yritysten		Osuus (%)	0	50 %	Q3	2023	Vähintään 50 prosenttia valituista yrityksistä on allekirjoittanut

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	liikenne ja useita maita hankkeet – Pienitehoiset prosessorit sekä Puolijohteet Lastut		allekirjoittamat sopimukset							rahoitussopimuksia ja hankkeiden täytäntöönpano on alkanut
270	Uudistus 2. Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen	Välitavoite	Politiikan tukijärjestelyn (PSF) uudistusten täytäntöönpanoyksikkö perustettu ja toiminnassa	Toimintapolitiikan tukivälineen uudistuksen täytäntöönpanoyksikköä koskevan normatiivisen säädöksen hyväksyminen				Q4	2021	Sellaisen väliaikaisen toimintapoliittisen tukivälineen uudistusyksikön toimintavalmiuteen saattaminen, jonka tehtävänä on panna täytäntöön ja seurata toimintapoliittisen tukijärjestelyn suosituksia, jotka on muunnettu kansallisen tutkimus-, kehitys- ja innovointiekosysteemin uudistuksiksi. Uusi yksikkö suunnittelee politiikan tukijärjestelyn tuella koordinoidusti uudelleen asianomaisten viranomaisten kanssa tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmän arkkitehtuurin ja toiminnot, jotta voidaan parantaa tutkimus- ja innovointiinvestointien laatua joustavaa ja suorituskykyistä järjestelmää varten. Tätä varten yksikön toimeksiannossa keskitytään muun

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										muassa viiteen painopisteeseen: a) tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmän hallinnointi; b) julkisen tutkimuksen sekä tutkimuksen ja innovoinnin henkilöresurssien perusedellytykset; c) Tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden kansainvälistyminen; d) julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin alalla; e) rakennerahastojen vaikutus tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmään. Yksikkö on toiminnassa vuosina 2021-2026, ja siinä on 17 kokoaikavastaavaa työntekijää.
271	Uudistus 2. Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen	Tavoite	Vuoden 2026 loppuun mennessä hyväksyttyjen toimintapolitiikan tukivälinettä koskevien suositusten osuus		Osuus (%)	0	80	Q2	2026	Romanian on pantava täytäntöön tulevassa politiikan tukivälineen vertaisarvioinnissa yksityiskohtaiset suositukset noudattaen jaksotusta ja priorisointia, joita ehdotetaan välitavoitteen 270 nojalla perustetulla politiikan tukijärjestelyllä.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
272	Uudistus 2. Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen	Välitavoite	Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikan suunnittelua, täytäntöönpanoa, seurantaa ja arviointia koskevan pysyvän järjestelmän voimaantulo	Säädös, josta käy ilmi tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikan suunnittelu-, täytäntöönpano-, seuranta- ja arviointijärjestelmän voimaantulo				Q2	2026	Romanian on otettava käyttöön pysyvä järjestelmä, jolla varmistetaan tutkimus-, kehittämis- ja innovointipolitiikan yhdenmukainen suunnittelu ja täytäntöönpano, seuranta ja arviointi kaikissa ministeriöissä ja virastoissa elpymis- ja palautumistukivälineen vuosia 2021-2022 koskevan aikataulun jälkeen.
273	Uudistus 2. Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen	Välitavoite	Hallituksen asetus, jolla perustetaan yksi ainoa elin, joka kattaa nykyiset neuvostot, varmistaa ministeriöiden välisen koordinoinnin ja tavoittaa yksityisen sektorin	Hallituksen asetuksen säännös, jossa ilmoitetaan yhden elimen perustamista koskevan lainsäädännön voimaantulo				Q2	2023	Sääntelymuutoksilla (eli hallituksen asetuksella N:o 57/2002) luodaan uusi elin, jonka päätöksentekotehtävä keskittyy tutkimukseen, kehittämiseen ja innovointiin sekä älykkään erikoistumisen politiikkoihin ja joka toimii hallitustasolla vastuullisten ministeriöiden kanssa. Tämä elin kattaa tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimien koordinoinnin (mukaan lukien tutkimusvetoinen innovointi ja yrittäjyys) kansallisella tasolla, ja se on suunniteltava vuosien 2021-2022 toimintapoliittisen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tukijärjestelyn tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimien suositusten mukaisesti. Tämän elimen sihteeristöstä vastaa tutkimuksesta, innovoinnista ja digitalisaatiosta vastaava ministeriö.
274	Uudistus 3. Tutkijanuran uudistaminen	Välitavoite	Tutkijan uraa ja asemaa koskevan lainsäädännön voimaantulo	Lain säännös, joka osoittaa tutkijan uraa ja asemaa koskevan lainsäädännön voimaantulon				Q4	2023	Muutetussa laissa 319/2003 esitetään yksityiskohtaisesti (kansainvälisiin tutkimusstandardeihin perustuvat) keskeiset tulosindikaattorit, joita käytetään tutkijoiden suoritusten arvioinnissa, ja muutetussa laissa 206/204 esitetään yksityiskohtaisesti ”hyvää toimintaa tieteellisessä tutkimuksessa” ja siten rahoituksen ja apurahojen saantia koskevat vaatimukset. Uudella lainsäädännöllä pyritään mukautumaan eurooppalaisiin parhaisiin käytäntöihin, joita ovat muun muassa seuraavat: a) uralla eteneminen ansioihin perustuvien periaatteiden pohjalta, b) palvelukseen ottaminen läpinäkyvissä, avoimissa ja kilpailuun perustuvissa menettelyissä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										c) tieteellisen tutkimuksen etiikkaan ja rehellisyyteen liittyvät hyvät käytännöt. Uuteen lainsäädäntöön sisältyy myös taloudellisten ja muiden kannustimien kehys, jolla kannustetaan panemaan täytäntöön eurooppalainen tutkijoiden peruskirja ja tutkijoiden työhönottoa tutkimuslaitoksissa koskeva säännöstö. Tämä on toteutettava erityisesti siten, että huomioon otetaan kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen kelpoisuusvaatimukset, organisaatioiden arviointiperusteet ja institutionaalinen rahoitus sekä välitavoitteisiin 280 ja 283 liittyen. Näissä uusissa lainsäädäntömenettelyissä on otettava huomioon myös Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vuosien 2021-2022 polyesterikatkokuitujen suositukset.
275	Uudistus 3. Tutkijanuran uudistaminen	Tavoite	Euroopan tutkijoiden peruskirjaa ja tutkijoiden työhönoton		Määrä	5	16	Q4	2025	Jo olemassa olevien viiden laitoksen lisäksi yhdeksän muuta toimielintä, jotka ovat noudattaneet eurooppalaista tutkijoiden peruskirjaa ja tutkijoiden työhönoton säännöstöä, aloittavat

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			säännöstöä noudattavat laitokset aloittivat toimintasuunnitelmien suunnittelu-, täytäntöönpano- ja arviointiprosessin.							toimintasuunnitelmien suunnittelu-, täytäntöönpano- ja arviointiprosessin Euroopan komission tutkijavoimavaroja koskevan strategian (HRS4R) avulla, joka auttaa työnantajia ja rahoittajia panemaan täytäntöön perusoikeuskirjan periaatteet ja käytännesäännöt omissa instituutioissaan. Syyskuuhun 2021 mennessä 16 Romanian instituutiota noudatti eurooppalaista tutkijoiden peruskirjaa ja tutkijoiden työhönoton säännöstöä, ja vain viisi toimielintä aloitti toimintasuunnitelmien suunnittelu-, täytäntöönpano- ja arviointiprosessin.
276	Uudistus 4. Yritysten ja tutkimuksen välisen yhteistyön tehostaminen	Välitavoite	Julkisille ja yksityisille tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinvestoinneille suotuisaa ympäristöä koskevien lainsäädäntömuutosten	Lain säännös, joka osoittaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinvestointien yksinkertaistamista koskevien muutosten voimaantulon				Q1	2024	Voimaan tulevat lainsäädäntömuutokset suotuisan ympäristön luomiseksi julkisille ja yksityisille tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinvestoinneille. Muutosten on täytettävä seuraavat vaatimukset: - yksinkertaistaa ja virtaviivaistaa kansallista lainsäädäntöä, joka liittyy tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeisiin liittyvien ohjelmien hankintaan, rahoitukseen,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			voimaantulo							seurantaan ja arviointiin - varmistaa, että kaikki tutkimus-, kehitys- ja innovointiohjelmien hankintaan, rahoitukseen, seurantaan ja arviointiin liittyvät menettelyt digitalisoidaan - varmistaa, että kaikki julkisesti rahoitettujen hankkeiden tuotokset julkaistaan kokonaisuudessaan lukuun ottamatta turvallisuuteen ja puolustukseen liittyviä hankkeita - varmistettava, että kansainvälisesti tunnustetut tutkijat arvioivat kaikki tutkimus- ja kehitys- ja innovointihankkeet, joiden arvo on yli 500 000 euroa, ennen kuin julkinen hankintaviranomainen hyväksyy ne, eturistiriitojen välttämiseksi. - varmistettava, että kansainvälisesti tunnustetut tutkijat arvioivat kriittisesti (hankkeiden ohjauskomiteoissa) valittujen yli 500 000 euron arvoisten tutkimushankkeiden suoritteet ennen kuin julkinen hankintaviranomainen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										hyväksyy ne, jotta vältetään eturistiriidat. Tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeiden väliarviointia varten järjestetään julkisia kuulemisia. Arviointikäynnit lähetetään hankeyhteenliittymään Horisontti Eurooppa -ohjelman käytäntöjen mukaisesti. - Uudella tutkimus-, innovointi- ja älykkään erikoistumisen strategialla varmistetaan, että yritykset osallistuvat enemmän tutkimukseen ja innovointiin, julkisin varoin rahoitettuihin kehitys- ja innovointihankkeisiin, joilla tuetaan Romanian yrityssektorin integroitumista strategisiin eurooppalaisiin arvoketjuihin, asettamalla etusijalle pk-yritysten ja startup-yritysten osallistuminen näillä aloilla Romanian yrittäjyysstrategian mukaisesti (talousministeriön on määrä hyväksyä).
277	Uudistus 4. Yritysten ja tutkimuksen	Tavoite	Julkisin varoin rahoitetuista tutkimus-,	Niiden hankkeiden prosenttiosuus, joissa on mukana	Osuus (%)			Q2	2026	Julkisin varoin rahoitetuista tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeista 40 prosentissa on vähintään yksi yritys,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	välisen yhteistyön tehostaminen		kehittämis- ja innovointihankkeista 40 prosentissa on mukana vähintään yksi liikelaitos kumppanina	vähintään yksi yrityssektorin kumppani ja joita rahoittaa tutkimus-, digitalisointi- ja innovointiministeriö ja sen virastot.						mukaan lukien pk-yritykset ja startup-yritykset, kumppanina tutkimus-, digitalisointi- ja innovointiministeriön ja sen virastojen rahoittamissa hankkeissa.
278	Uudistus 5. Tuki Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden integroimiseksi eurooppalaiseen tutkimusalueeseen	Välitavoite	Lain voimaantulo kannustaa, helpottaa ja sääntelee Romanian tutkimuslaitosten vapaaehtoista ja toiminnallista integroitumista ja yhdistämistä.	Lain säännös, josta ilmenee lain voimaantulo Romanian tutkimuslaitosten vapaaehtoisen ja toiminnallisen integroitumisen ja yhdistämisen edistäminen, helpottaminen ja sääntely				Q4	2022	Laki tulee voimaan, jotta voidaan puuttua Romanian tutkimusjärjestelmän hajanaisuuteen. Tällä edistetään, helpotetaan ja säännellään tutkimuslaitosten yhdentymistä. Lainsäädäntökehyksessä on otettava huomioon vuosien 2021-2022 Horisontti Eurooppa -politiikan tukivälineen suositukset, ja siinä on täsmennettävä vähintään seuraavat seikat: - kaikkien Romaniassa toimivien tutkimus- ja kehityslaitosten, myös yliopistotason tutkimus- ja kehityslaitosten, säännöllinen ulkoinen arviointi (ts. viiden vuoden välein), joka perustuu tieteellisiin huippuosaamista edistäviin kansainvälisiin standardeihin ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										yhteiskunnallis-taloudellisiin vaikutuksiin, jotta voidaan puuttua tutkimus- ja kehitystoiminnan suureen hajanaisuuteen, kehitysjärjestelmään ja niiden yhdentymiseen eurooppalaiseen tutkimusalueeseen. Yksi arvioinnissa huomioon otettavista kriteereistä on se, missä määrin tutkimusorganisaatiot jakavat tutkimuslaitteistoja. - mahdollisuus saada tutkimusorganisaatioille taloudellista ja muuta tukea, joka korreloi edellä mainitun määräaikaisarvioinnin tulosten kanssa.
279	Uudistus 5. Tuki Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden integroimiseksi eurooppalaiseen tutkimusalueeseen	Tavoite	Tutkimusinfrastruktuuria ja -laitteita jakavien tutkimusorganisaatioiden prosenttiosuus		Osuus (%)	0	25 %	Q2	2026	Tutkimusorganisaatioista 25 prosenttia jakaa tutkimusinfrastruktuurit ja -laitteet. Romanian on raportoitava vuosittain kaikkien (Euroopan tutkimusinfrastruktuurijärjestelmässä lueteltujen) tutkimusorganisaatioiden osuus, jotka jakavat tutkimusinfrastruktuurit ja -laitteistot.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
280	Investointi 5. Osaamiskeskusten perustaminen ja toimintavalmistuminen	Välitavoite	Viiden osaamiskeskuksen perustaminen	Perustetaan viisi osaamiskeskusta.				Q4	2022	Tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden temaattisen hajanaisuuden torjumiseksi järjestetään tarjouskilpailu viiden monitahoisen tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeen valitsemiseksi. Rahoitusjärjestelmää kutsutaan osaamiskeskukseksi. Esitettyjen hanke-ehdotusten perusteella perustetaan tutkimus-, digitalisointi- ja innovointiministeriön järjestämän kilpailuun perustuvan, avoimen ja läpinäkyvän ehdotuspyynnön perusteella viisi osaamiskeskusta, yksi kutakin Horisontti-puiteohjelman missiota varten. Tarkoituksena on toteuttaa Horisontti Eurooppa -puiteohjelman missioita koordinoidusti kansallisella tasolla ja puuttua temaattiseen hajanaisuuteen. Osaamiskeskukset valitaan seuraavien perusteella: - monitahoiset ja tarkoituksenmukaiset tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeet, joita julkisten ja yksityisten tutkimus-, kehitys- ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										innovointiorganisaatioiden konsortiot, mukaan lukien pienet ja keskisuuret yritykset, ehdottavat ja toteuttavat yhdessä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vastaavan tehtävän strategista tutkimus- ja innovointiohjelmaa ja tuottavat tutkimus-, kehitys- ja innovointiratkaisuja paikallisyhteisöille. - Hankkeen tieteelliset ansiot, sen huippuosaamisen taso ja ehdotetun tutkimusohjelman johdonmukaisuus Horisontti Eurooppa -puiteohjelman missioiden strategisen tutkimuslinjauksen kanssa ovat rahoitettavien ehdotusten valintaperusteet – yksi kutakin Horisontti Eurooppa -puiteohjelman missiota kohden. - Hankkeen hallinnolliset valmiudet, kokemus ja hallinnointisuunnitelman laatu on arvioitava myös kansainvälisten asiantuntijoiden kanssa toteutettavan hankkeen arviointiprosessin aikana.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Valintaprosessissa on käytettävä myös konsortion jäsenten keskinäistä täydentävyyttä ja aiempaa kokemusta yhteistyöstä. - Tukikelpoisia toimia ovat tutkimus- ja innovointitoimet, parannetut tutkimusvälineet, tulosten levittämistoimet ja tukitoimet (tutkimukset kunkin toimen toteuttamisesta Romaniassa) sekä teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvät kustannukset. - kartoitus tutkimus-, kehittämis- ja innovointiresursseista, mukaan lukien laitteet ja infrastruktuurit, jotka liittyvät missioiden aihealueisiin ja joita myös parannetaan ja käytetään hakijoiden yhteisellä tavalla. - Tukikelpoinen talousarvio, joka on enintään 5 miljoonaa euroa hanketta kohden ja jossa on vähintään viisi kumppania (viisi julkista tutkimus-, kehitys- ja innovaatioorganisaatiota + 5 yksityistä tutkimus-, kehitys- ja innovaatioorganisaatiota). Pk-yritysten enimmäisbudjetti on 200

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										000 euroa ja julkisen tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaation enimmäisbudjetti 500 000 euroa. Pk-yritysten on yhteisrahoitettava tutkimus- ja innovointitoimia 25 prosentin osuudella. - Yhteydenpito viranomaisten kanssa hallinnon eri tasoilla ja kansalaisyhteiskunnan kanssa Horisontti Eurooppa -operaatioihin liittyvien tutkimus-, kehitys- ja innovointiratkaisujen toteuttamiseksi. Tässä ominaisuudessa viranomaisten on oltava mukana kolmansina osapuolina ilman suoraa yhteyttä osaamiskeskuksen tutkimuskonsortioon, ja niiden on oltava joidenkin osaamiskeskusten tutkijan määrittelemien tuotteiden/palvelujen/ratkaisujen vastaanottajia. Kunkin valitun osaamiskeskuksen on pyrittävä tukemaan vuoteen 2026 mennessä vähintään kolmea Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kynnysarvon

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ylittävää hakemusta.
281	Investointi 5. Osaamiskeskusten perustaminen ja toimintavalmistuminen	Tavoite	Osaamiskeskusten yksityisen sektorin tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeista saama talousarvio		Miljoonaa euroa	0	1,25	Q4	2025	Yksityiseltä sektorilta houkutellaan 1,25 miljoonaa euroa tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimien yhteisrahoitukseen osaamiskeskusten kautta (kukin pk-yritys investoi 25 prosenttia saamistaan määrärahoista osana omaa rahoitusosuuttaan); Myös suuret yritykset voivat osallistua osaamiskeskuksiin.
282	Investointi 6. Euroopan horisontti -ohjelman mentorointiohjelmien kehittäminen	Tavoite	Euroopan horisontti -ohjelman osana myönnetyt arvosetelit		Määrä	0	500	Q2	2026	Tutkimus-, digitalisointi- ja innovointiministeriö myöntää 500 arvoseteliä hakijoille, jotka jättävät hanke-ehdotuksen Horisontti Eurooppa -ohjelman mukaisissa ehdotuspyynnöissä ja jotka ovat läpäisseet tukikelpoisuusvaiheen (joka ylittää yhden 10 000 euron arviointiperusteen kynnysarvon) - hanke-ehdotusten laatiminen - henkilöstövaihto - osallistuminen välitystapahtumiin - äärimmäisen kevyen infrastruktuurin käyttö – ydinfysiikka Jotta voidaan varmistaa ”ei merkittävää

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen, poissulkemisluetteloon sisältyviin toimiin/omaisuuteen liittyvät tutkimustoimet eivät ole tukikelpoisia.
283	Investointi 7. Huippuosaamisen vahvistaminen ja Romanian tukeminen kumppanuuksissa ja missioissa Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa	Tavoite	Tehtyjen tutkimusrahoitussopimusten lukumäärä		Määrä	0	55	Q4	2023	Järjestelmä on kilpailuun perustuva ehdotuspyyntö, joka täydentää sellaisten tutkimushankkeiden rahoitusta, joista on jo tehty sopimus eurooppalaisten tutkimus-, kehitys- ja innovointikumppanuuksien yhteydessä (joita arvioidaan maailmanlaajuisesti Euroopan tasolla), erityisesti vihreisiin ja digitaalisiin tutkimus-, kehitys- ja innovaatiokumppanuuksiin liittyvissä hankkeissa ja TKI-valmiuksien kehittämishankkeissa sekä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeiden yhteisrahoittamisessa vuosina 2022-2023 Horisontti Eurooppa -puiteohjelman sääntöihin perustuvien Horisontti Eurooppa -kumppanuuksien puitteissa. Tehtyjen tutkimusrahoitussopimusten määrä, jotta voidaan lisätä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										menestyksekästä osallistumista Euroopan horisontti —puiteohjelman tutkimus-, kehitys- ja innovointikumppanuuksiin . Rahoitettavat tukikelpoiset toimet ovat seuraavat: - Perustutkimus (enintään 10 prosenttia pyydetystä budjetista) - Teollinen tutkimus - Kokeellinen kehittäminen; - Toteutettavuustutkimukset; - Innovaatiotoiminta; Jotta voidaan varmistaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen, poissulkemisluetteloon sisältyviin toimiin/omaisuuseriin liittyvät tutkimus-, kehittämis- ja innovointitoimet on jätettävä tukikelpoisuuden ulkopuolelle.
284	Investointi 8. Ohjelman kehittäminen erittäin erikoistuneiden	Tavoite	Rahoitettujen kansainvälisten tutkijoiden vetämät hankkeet			0	100	Q4	2023	100 huippututkijoiden johtamaa hanketta rahoitetaan rahoitusjärjestelmästä. Julkinen avoin hakumenettely käynnistetään vuonna 2022, ja ehdokkaat valitaan useiden

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	henkilöresurssien houkuttelemiseksi ulkomailta tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimiin									laatukriteerien perusteella. Valittujen tutkijoiden on lisättävä tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaation tutkimusvalmiuksia ja parannettava isäntäorganisaation institutionaalista suorituskykyä. Tutkimushankkeiden valintaperusteisiin on sisällyttävä: a) Romanian ulkopuolelle sijoittautunut tutkija, joka on tehnyt tutkimusta Romanian ulkopuolella vähintään kolmen viime vuoden ajan; b) tohtorintutkinto vähintään kolme vuotta ennen tuen hakemispäivää c) on todistettavasti pystytty houkuttelemaan itsenäisesti kilpailukykyistä rahoitusta koordinoivilta tutkimusryhmiltään, myös tohtorintutkinnon suorittaneilta opiskelijoilta (erityiset kelpoisuusehdot huippututkijaksi määritellään tietopaketissa); d) koordinoi hankeavustusta ja -varoja ja tekee päätöksiä resurssien jakamisesta; Se julkaisee itsenäisesti kirjeenvaihtajan ensimmäisenä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tekijänä ja/tai tekijänä; e) ryhmän työn kehittäminen ja valvonta, mukaan lukien tohtorintutkinnon suorittaneet ja tohtorintutkinnon jälkeiset tutkijat; f) sillä on pääsy muille tutkimusalueille ja -tiloihin. Huippututkijan on oltava toiminnassa isäntälaitoksessa vähintään 75 prosenttia apurahan kattamasta ajanjaksosta, ja tutkijan on oltava isäntälaitoksen palveluksessa hankkeen keston ajan.” Jotta voidaan varmistaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen, poissulkemisluetteloon sisältyviin toimiin/omaisuuteen liittyvät tutkimus-, kehittämis- ja innovointitoimet on jätettävä tukikelpoisuuden ulkopuolelle.
285	Investointi 9. Marie Sklodowska Curie -apurahasta saatujen huippuosaamistodis	Tavoite	Huippuosaamismerkin vastaanottajat Marie Sklodowska		Määrä	0	50	Q4	2023	Horisontti 2020 -puiteohjelman ja Horisontti Eurooppa —puiteohjelman tutkimushankkeiden toteuttamiseen myönnetään avustusta 50:lle Marie Sklodowska Curie -välineen saajille,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	tusten haltijoiden tukeminen		Curie							jotka saavat huippuosaamismerkkiä erinomaisista henkilökohtaisista apurahoista . Koska hankkeet on jo arvioitu ja niille on myönnetty huippuosaamismerkki (joka on tukikelpoisuusperuste), apurahat valitaan hakemusten saapumisjärjestyksessä avoimen ja läpinäkyvän kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella. Jotta voidaan varmistaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen, poissulkemisluetteloon sisältyviin toimiin/omaisuuteen liittyvät tutkimus-, kehittämis- ja innovointitoimet on jätettävä tukikelpoisuuden ulkopuolelle.
286	Investointi 10. Kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuksen kansallisen verkoston perustaminen ja	Välitavoite	Julkisten yliopistojen verkosto, joka isännöi ja ottaa käyttöön kahdeksan tutkijan	Hankintasopimus julkisille korkeakouluille, jotka haluavat isännöidä ja ottaa käyttöön kahdeksan tutkijan				Q2	2023	Tutkimus-, digitalisointi- ja innovointiministeriö julkaisee kilpailuun perustuvan ehdotuspyynnön, jossa valitaan kahdeksan julkisen yliopiston verkosto, jotka ovat kiinnostuneita isännöimään ja ottamaan käyttöön kahdeksan tutkimuskeskusta uraohjausta

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	taloudellinen tukeminen osana eurooppalaisen tutkimusalueen kykyjen foorumia		uraohjauskeskusta	uraohjausta käsittelevää laitosta						varten. Keskukset vastaavat tiedeyhteisön tarpeisiin kaikilla Romanian alueilla (keskuksia isännöivät yliopistot, mutta palvelut tarjotaan alueellisille yhteisöille). Alueellisilla keskuksilla on oltava seuraavat tehtävät: - Tarjottava uraohjausta tutkijoille ja 90 prosenttia tällaisten palvelujen vastaanottajista on tyytyväisiä saatuihin palveluihin; - edistetään kansallista tutkimus-, kehitys- ja innovaatiojärjestelmää muun muassa luomalla suoria synergioita investointien 4.4 ja niiden 100 apurahan kanssa, joita huippututkijat rahoittavat ja johtavat - toimii verkostona ja toimii yhtenä ainoana yhteyspisteenä tutkijanuraa varten. Tämä on väline, jolla toteutetaan tutkijanuran uudistuksia (esim. seurataan niiden tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										määrää, jotka ovat hyväksyneet tutkijoiden peruskirjan ja säännöstöt, ja autetaan organisaatioita, jotka ovat halukkaita käynnistämään HRS4R-menettelyn). - Integroituun pakettiin liittyvä työ, jossa painotetaan laajasti tiedettä yhteiskunnassa ja yhteiskuntaa varten (kahdeksan komponenttia keskittyy eri kohderyhmiin nuorista oppilaista opiskelijoihin ja paikallisyhteisöihin), joka liittyy tutkijanuralle suuntautumiseen. Samalla edistetään romanialaisten tutkimustuloksia yhteiskunnassa, lisätään tietoisuutta tieteen hyödyistä ja houkutellaan nuoria tutkijanuralle.
287	Investointi 10. Kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuksen kansallisen verkoston perustaminen ja	Tavoite	Tutkijat, jotka ovat hyötyneet uraneuvontakeskusten palveluista		Määrä	0	450	Q2	2026	450 tutkijaa saa uraneuvontakeskusten palveluja. Tutkimus-, digitalisointi- ja innovointiministeriö julkaisee kilpailuun perustuvan ehdotuspyynnön, jossa valitaan kahdeksan julkisen yliopiston verkosto, jotka ovat kiinnostuneita

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	taloudellinen tukeminen osana eurooppalaisen tutkimusalueen kykyjen foorumia									isännöimään ja ottamaan käyttöön kahdeksan tutkimuskeskusta uraohjausta varten.

J. KOMPONENTTI 10: PAIKALLINEN RAHASTO

Elpymis- ja palautumissuunnitelman tässä komponentissa käsitellään haasteita, jotka liittyvät alueellisiin ja sosiaalisiin eroihin kaupunki- ja maaseutualueilla sekä kaupunkiliikenteeseen.

Tämän komponentin tavoitteena on tukea kaupunkien ja maaseudun muutosta käyttämällä vihreitä ja digitaalisia ratkaisuja. Investointeja tukeviin uudistuksiin sisältyy sääntelymuutoksia, joilla tuetaan toiminnallista kaupunki- ja maaseutualueiden lähestymistapaa toteuttamalla suurkaupunkialueita ja hallinnollisia yhteenliittymiä, joilla parannetaan paikallisten julkisten sosiaalipalvelujen, koulutuksen, terveydenhuollon, asumisen ja aluesuunnittelun saatavuutta. Komponenttiin sisältyy myös kestävän kaupunkiliikenteen uudistuksia, ja sitä olisi tarkasteltava yhdessä kestävän liikenteen osa-alueen kanssa. Näillä uudistuksilla tuetut investoinnit liittyvät asuntotilojen rakentamiseen haavoittuvassa asemassa oleville nuorille, terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille, julkisen liikenteen kaluston uudistamiseen, vihreään ja turvallisempaan liikenteeseen, paikallisten julkisten rakennusten nykyaikaistamiseen sekä kaavoitus- ja kaupunkisuunnitteluasiakirjojen laatimiseen ja päivittämiseen digitaalisessa muodossa.

Uudistuksilla ja investoinneilla edistetään Romanialle vuosina 2019 ja 2020 annettujen maakohtaisten suositusten (maakohtaisten suositusten) noudattamista tarpeesta I) ”keskitetään investoinnit vihreään siirtymään ja digitaaliseen siirtymään, erityisesti kestävään liikenteeseen ja digitaalisten palvelujen infrastruktuuriin” (maakohtainen suositus 3, 2020) ja ”otetaan huomioon alueelliset erot” (maakohtainen suositus 4, 2019); II) ”tarjota riittäviä tulonkorvausratkaisuja ja laajentaa sosiaalisen suojelun toimenpiteitä ja keskeisten palvelujen saatavuutta kaikille” (maakohtainen suositus 2, 2020) ja ”lisätä sosiaalipalvelujen kattavuutta ja laatua (maakohtainen suositus 3, 2019); III) ”Parannetaan julkishallinnon laatua ja tehokkuutta sekä päätöksenteon ennustettavuutta” (maakohtainen suositus 4, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet.

J.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa kaupunki- ja maaseutualueiden liikenneolosuhteita, vähentää liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä ja parantaa kaupunkialueiden liikenneturvallisuutta digitaalisten ja ympäristöystävällisten liikenneratkaisujen avulla.

Uudistus toteutetaan saattamalla voimaan kestävää kaupunkiliikennettä koskeva lainsäädäntö ja panemalla täytäntöön kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat valtiotasoa alemmilla tasoilla. Lainsäädäntöön on sisällyttävä toimenpiteitä, joilla edistetään julkisen liikenteen kaluston uudistamista puhtailla ajoneuvoilla, parannetaan liikenneturvallisuutta ja turvataan kansalliset vähimmäislaatuvaatimukset. Se velvoittaa kaupunkikunnat puuttumaan ilmansaasteisiin kaupungin ja toiminnallisen alueen tasolla hyväksymällä joukko liikennepolitiikkoja, kuten vähäpäästöisten vyöhykkeiden perustamisen ja vaihtoehtoisten liikennemuotojen käytön kannustimet. Lisäksi siinä vahvistetaan suuntaviivat, joita kaupunkikuntien on noudatettava laatiessaan kestävän

kaupunkiliikenteen suunnitelmia, ja annetaan kehitys-, paikallistyö- ja hallintoministeriön alainen tilapäinen kansallinen elin antamaan tarvittaessa tukea.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä. Sekä lainsäädäntö että kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimista tukeva kansallinen elin ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Investointi 1 Kestävä kaupunkiliikenne

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa kestävien ja turvallisten liikkuvuusratkaisujen saatavuutta kaupunki- ja maaseutualueilla.

Investoinnilla parannetaan liikenneinfrastruktuuria ja varmistetaan sen ympäristökestävyys uusilla päästöttömillä julkisen liikenteen ajoneuvoilla, rakentamalla 13 200 latauspistettä sähköajoneuvoille ja 1 091 kilometrin pyöräkaistalle paikallisella/suurkaupunkitasolla. Investointien on myös koostuttava älykkäistä liikennejärjestelmistä ja muusta tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurista, jolla parannetaan liikenneturvallisuutta ja vähennetään matkustusaikoja ja liikenneruuhkia. Investoinneilla on myötävaikutettava siihen, että päästöttömillä ajoneuvoilla (linja-autot, päästöttömällä moottorilla tai akulla varustetut johdinautot, raitiovaunut) käytettävillä paikallisilla joukkoliikennepalveluilla tehtyjen matkojen osuus kasvaa 60 prosenttiin vuonna 2025, kun se vuonna 2019 oli 45,4 prosenttia. Vastaavasti sähkökäyttöisten ajoneuvojen latauspisteisiin tehtyjen investointien toteuttamisen jälkeen Romanialla olisi käytettävissään yhteensä vähintään 30 000 latauspistettä, jotka rahoitetaan eri lähteistä, muun muassa kansallisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta. Investointien on myös perustuttava pakolliseen mukauttamiseen kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaan/yhdennettyyn kestävään kehitykseen/yleiseen kaupunkisuunnitelmaan, joka on hyväksytty tai kehitteillä, liikennepalvelujen kattavuuden varmistamiseen toiminnallisella ja taajamien lähialueella, julkisen liikenteen priorisointiin ja edistämiseen paikallisliikenteessä suunnittelemalla etuuskohteluun oikeuttavia reittejä ja linja-autokaistoja useimmin tiheästi liikennöidyille/ylikuormitetuille reiteille ja tekemällä talouden toimijoiden kanssa julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus asetuksen (EY) N:o 1370/2007 säännösten mukaisesti.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

J.2 Avustusmuotoisen tuen seurantaa ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
288	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Välitavoite	Kestävää kaupunkiliikennettä koskevan lainsäädännön voimaantulo	Kestävää kaupunkiliikennettä koskevan säädöksen voimaantuloa osoittava lain säännös				Q4	2022	Kestävää kaupunkiliikennettä koskevaan lainsäädäntöön on sisällyttävä: - toimenpiteet, joilla edistetään julkisen liikenteen kaluston uudistamista puhtailla ajoneuvoilla ja varmistetaan kansalliset vähimmäislaatuvaatimukset ja julkisen liikenteen saatavuus; - kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimista koskevan oppaan laatiminen kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategian C(2020) 789/2020 mukaisesti (komission tiedonanto) sekä kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien arviointi ja laadun todentaminen - säännökset, joilla kaupunkikunnat velvoitetaan perustamaan vähäpäästöisiä vyöhykkeitä, suosituimpia

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										reittejä (myös linja-autokaistoja) puhdasta julkista liikennettä varten; - toimenpiteet, joilla vähennetään liikenneturvallisuusriskiä kaupunkitasolla, ja toimenpiteet, jotka mahdollistavat yksityisautojen tilan rajoittamisen, sekä pysäköintipolitiikan täytäntöönpano ja seuranta paikallistasolla; - toimenpiteet, jotka mahdollistavat infrastruktuurin kehittämisen julkisen liikenteen, polkupyörien ja kävelyn turvallisen ja varman käytön edistämiseksi; - toimenpiteet, joilla mahdollistetaan intermodaalisten solmukohtien käyttöönotto liikenteen helpottamiseksi toiminnallisella kaupunki-

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										/suurkaupunkialueella. Lainsäädäntö on laadittava seuraavien säädösten mukaisesti: - Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007, Euroopan yleisestä turvallisuudesta annetun asetuksen (2019/2144) säännökset, jotka tulevat voimaan 6 päivänä heinäkuuta 2022; - Romanian kaupunkipolitiikka, johon sisältyy säännöksiä väestötiheydestä (julkisen liikennepalvelun tehokkuuden varmistaminen) ja väestön liikennepalvelujen saavutettavuudesta (osuus väestöstä, joka on alle 0,5 kilometrin päässä julkisen liikenteen linjasta, jonka enimmäistiheys on 20 minuuttia); - julkisen joukkoliikenteen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										vähimmäispalveluvaatimukset saavutetaan julkisen henkilöliikenteen palveluista hallinnollisissa ja alueellisissa yksiköissä annettuun lakiin nro 92/2007 tehtävillä muutoksilla/lisäyksillä; - liikenneturvallisuutta sekä alueellista ja kaupunkiliikennettä koskevat uudistukset, jotka on otettu käyttöön kestävän liikenteen osa-alueella (välitavoitteet 65–68).
289	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Välitavoite	Ministeriön päätös, jolla perustetaan rakenne teknisen avun antamiseksi kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimista varten, on tullut voimaan.	Ministeriön päätöksen säännös, josta ilmenee seuraavien voimaantulo: kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämiseen tarkoitetun teknisen avun rakenne				Q4	2022	Kansallinen elin perustetaan kehityksestä, julkisista töistä ja hallinnosta vastaavan ministeriön alaisuuteen ja koordinoiden alakohtaisia ministeriöitä, kuten liikenneministeriötä ja ympäristöministeriötä, ja se vastaa kaupunkien tukemisesta kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimisessa sekä kestävän kaupunkiliikenteen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										suunnitelmien laadun arvioimisessa ja todentamisessa. Keskushallinto tukee kaupunkeja kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämisessä ja päivittämisessä järjestämällä kehitys-, rakennus- ja hallintoministeriölle säännöllisiä kokouksia, joissa käsitellään kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien optimointia Romaniassa ja jotka kokoavat yhteen asiaankuuluvat toimijat (keskushallinnon, paikallishallinnon, tiedeyhteisön, yksityisen ympäristön ja kansalaisjärjestöjen edustajat). Kansallisen ryhmän sihteeristöstä huolehtii kehitys-, rakennus- ja hallintoministeriö.
290	Uudistus 1. Kestävän	Välitavoite	Kaikkien sellaisten	Sopimusten allekirjoittamine				Q2	2026	Kaikkien vuosina 2021-2026 päättyvien julkisia

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	kaupunkiliikenteen puitteiden luominen		julkisia liikennepalveluja koskevien sopimusten allekirjoittaminen, joiden voimassaolo päättyy vuosina 2021-2026 40 maakunnan osalta	n						liikennepalveluja koskevien sopimusten allekirjoittaminen maakuntatason avointen tarjouskilpailujen jälkeen noudattaen julkisen joukkoliikenteen vähimmäisvaatimuksia kansallisella tasolla siten, että vuosineljänneksellä 2026 kaikilla 40 läänin pääkaupunkikaupungilla on edelleen julkisia liikennesopimuksia.
291	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Tavoite	Ilmansaastepäästöjen vähentäminen		kt CO_2 eq (perusvuosi 1990)	266 371	159 823	Q2	2026	Tavoitteena on ilmaista määrällisesti ilman epäpuhtauksien vähentäminen kansallisessa ilman pilaantumisen valvontaohjelmassa suunnitellulla tavalla. Kasvihuonekaasupäästöjen kansallista inventaariota hallinnoidaan kansallisen ympäristönsuojeluviraston (NEPA) tasolla osana EU:n kasvihuonekaasupäästöjen seurantamekanismia.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Kasvihuonekaasupäästöjen historiallista tasoa kuvaava parametri on tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöt. Ehdotettu kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoite on kansallinen tavoite vähentää päästöjä vuoteen 2030 mennessä ja vähentää kasvihuonekaasujen kokonaispäästöjä 40 prosenttia. Kansallisten kasvihuonekaasujen kokonaispäästöistä vuonna 2019 kotimaisen liikenteen osuus on noin 17 prosenttia. Tavoite määritetään myös ympäristöministeriön kehittämän kaupunkien ilmanlaadun seurannan kiinteiden pisteiden verkon perusteella.
292	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliiken	Tavoite	Taajama-alueilla tapahtuneiden liikenneonnetto		Osuus (%)	100 %	75 %	Q1	2026	Tavoitteena on määrittää määrällisesti toimenpiteet, joilla parannetaan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	teen puitteiden luominen		muuksien seurauksena kuolleiden tai vakavasti loukkaantuneiden määrän vähentäminen 25 prosentilla viitevuoteen 2019 verrattuna							liikenneturvallisuutta kaupunkiympäristössä. Tavoitteena on vähentää kaupunkikunnissa tieliikenneonnettomuuksissa kuolleiden tai vakavasti loukkaantuneiden määrää 25 prosentilla vuoteen 2025 verrattuna vuoden 2019 perustasoon verrattuna. Tavoite vastaa kansallisen tieliikenneturvallisuusstrategian päivitysluonnoksessa esitettyä tavoitetta, jonka mukaan liikenneonnettomuuksien seurauksena loukkaantuneiden tai kuolleiden ihmisten määrä vähenee 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.
293	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Tavoite	20 %:n lisäys julkisen paikallisliikenteen matkustajamäärien vuotuiseen kokonaismäärää		Julkista paikallisliikennettä käyttävien matkusta	1 763 000 000	2 115 600	Q2	2026	Tavoitteena on lisätä julkista paikallisliikennettä käyttävien matkustajien määrää 20 prosenttia vuoteen 2025 verrattuna vuoteen 2019 verrattuna. Tämä olisi seurausta julkiseen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			n vuonna 2026 vuoteen 2019 verrattuna		jien lukumäärä					liikenteeseen tarkoitettujen ajoneuvojen lukumäärän lisääntymisestä paikallistasolla yhdessä yksityisajoneuvojen käytön vähentämiseen tähtäävien toimenpiteiden kanssa.
294	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Välitavoite	Julkisen liikenteen kaluston uusimista koskevien sopimusten allekirjoittaminen (puhtaiden ajoneuvojen hankinta)	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Rahoitussuunnitelmassa on vahvistettava perusteet ja edellytykset, jotka on täytettävä rahoituksen saajille, jotka valitaan avoimella ja läpinäkyvällä ehdotuspyynnöllä ja joihin on sisällyttävä muun muassa seuraavat eritelmät: - Investointien pakollinen mukauttaminen kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaan/yhdennettyyn kestävään kehitykseen/yleiseen kaupunkisuunnitelmaan, joka on hyväksytty tai jota ollaan kehittämässä; - Liikkuvuuspalvelujen kattavuuden varmistaminen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										toiminnallisella alueella ja taajamien lähialueilla. Varmistamaan julkisen liikenteen priorisoinnin ja edistämisen paikallisliikenteessä suunnittelemalla suosituimpia reittejä ja linja-autokaistoja yleisimmillä tai ruuhkaisilla väylillä; - Joilla on asetuksen (EY) N:o 1370/2007 säännösten mukainen julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus talouden toimijoiden kanssa; - Ostettujen ajoneuvojen pakollinen luokitus Euroopan yleisestä turvallisuudesta annetun asetuksen (GSR) (2019/2144) säännösten mukaisesti; asetus tulee voimaan 6 päivänä heinäkuuta 2022. - Yksinomaan päästöttömien ajoneuvojen rahoitusta koskevat perusteet: Linja-

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										autot, johdinautot, joissa käytetään päästötöntä moottoria tai akkua, raitiovaunut ja pienoisbussit. Etusijalle asetetaan investoinnit, jotka toteutetaan toiminnallisilla kaupunki- tai maaseutualueilla.
295	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Tavoite	Päästöttömät lisäajoneuvot (linja-autot, johdinautot, joissa käytetään päästötöntä moottoria tai akkua, raitiovaunut ja minibussit) (ajoneuvojen lukumäärä)		Määrä	1 618	2 186	Q4	2024	Tavoite koskee päästöttömien uusien ajoneuvojen määrää: Linja-autot, päästöttömällä moottorilla tai akulla varustetut johdinautot, kaupunkialueilla toimivat raitiovaunut ja pienoisbussit (jotka voitaisiin ostaa myös maaseutualueille).
296	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Tavoite	Päästöttömät lisäajoneuvot (linja-autot, johdinautot, joissa käytetään päästötöntä moottoria tai		Määrä	2 186	2 753	Q2	2026	Tavoite koskee kaupunkialueilla käytössä olevien päästöttömien ajoneuvojen määrää (lukuun ottamatta pienoisbusseja, joita voitaisiin ostaa myös maaseutualueille): Päästötöntä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			akkua, raitiovaunut ja minibussit) (ajoneuvojen lukumäärä)							moottoria tai akkua ja pienoisbussia käyttävien linja-autojen, raitiovaunujen ja johdinautojen lukumäärä – 1 135 uutta puhdasta ajoneuvoa, joiden pakokaasupäästöt ovat nolla (200 linja-autoa. Sähkölinja-autot/vety 12-18 m, 515 Sähkölinja-autoa/vety 10 m, 50 raitiovaunua, 50 kappaletta. Johdinautot, 12-18 m, 320 sähkö-/vetymikrobussia).
297	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Tavoite	Sellaisten matkojen osuuden kasvu hallinnollisissa alueyksiköissä, joissa käytetään päästöttömiä ajoneuvoja (linja-autoja, päästötöntä moottoria tai akkua käyttävät johdinautot, raitiovaunut)		Osuus (%)	45,4 % [2019]	60 %	Q2	2026	Tavoite koskee päästöttömän julkisen liikenteen matkojen osuutta kaikista julkisen paikallisliikenteen matkoista (60 % vuonna 2025 verrattuna 45,4 %:iin vuonna 2019).

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			vuoteen 2019 verrattuna							
298	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Välitavoite	ITS:n/muun tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurin tarjoamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Järjestelmässä on vahvistettava perusteet ja ehdot, jotka on täytettävä rahoituksen saajille, jotka valitaan avoimella ja läpinäkyvällä ehdotuspyynnöllä ja joihin on sisällyttävä muun muassa seuraavat eritelmät: - Investointien pakollinen mukauttaminen kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaan/yhdennettyyn kestävään kehitykseen/yleiseen kaupunkisuunnitelmaan; - Liikkuvuuspalvelujen kattavuuden varmistaminen toiminnallisella alueella ja taajamien lähialueilla. Varmistamaan julkisen liikenteen priorisoinnin ja edistämisen paikallisliikenteessä suunnittelemalla suosituimpia reittejä ja linja-autokaistoja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										yleisimmillä tai ruuhkaisilla väylillä; Seuraavat toimet ovat tukikelpoisia älykkäiden liikennejärjestelmien alalla (toiminta-alan 076 ”Kaupunkiliikenteen digitalisointi” mukaisesti): - Älykäs liikenteenhallinta - Latausratkaisut - Integroidut älykkäät pysäköintiratkaisut - Liikenteenohjauskeskukset - Nopeudenrajoituksen varoitusjärjestelmät - Työalueen turvajärjestelmät - Yhteenliitetty liikennevalojärjestelmä - Matkustusaikojen ja nopeuden seuranta - Liikkeessä olevat punnitusjärjestelmät - Hätäajoneuvoja koskeva ensisijainen signaali - Dynaamiset viestit - Julkisen liikenteen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										matkasuunnittelija. - Integroidut matkustajatietojärjestelmät Muut tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurit (kaupungeissa ja kunnissa) – ”Älykkäät kaupungit/älykkäät kylät” -konsepti ovat tukikelpoisia myös teknologian kehityksen perusteella (toiminta-alan 021 b mukaisesti pitkälle erikoistuneiden tukipalvelujen ja -laitteiden kehittäminen julkishallinnolle ja yrityksille), kuten: - Miehittämättömien ilma-alusten käyttö riskialueiden tai -tilanteiden tarkastamiseen (vuoristoalueet). - Reaaliaikainen tilanneseurantakeskus kaupungissa - Vihreän tilan järjestelmien älykkäät hallintajärjestelmät.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										- WiFi-järjestelmän laajentaminen julkisiin tiloihin. - Älykkäät kaupunkikalusteet. - Julkisten tilojen seuranta- ja turvallisuusjärjestelmä. - Kulttuuriperintötavoitteiden hyödyntäminen digitalisoinnin tai jälleenrakennuksen avulla - Yrityksille tarkoitettu keskitetty palvelupiste. - Foorumi investointien houkuttelemiseksi. - Foorumi kansalaisten kanssa käytävään viestintään ja yhteisöaloitteiden muodostamiseen - Paikallisyhteisöjen innovaatiokeskukset - Ammatillisen koulutuksen infrastruktuurin kehittäminen tai nykyaikaistaminen. - Koulutusjärjestelmän digitalisointi. - Suurkaupunkialueen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										paikkatietojärjestelmän tietokannat. - Avoimen datan alusta - Virtuaalivirkamies. - Pilvipalvelut - Julkisen palvelun digitaalinen alusta. - Rekisteröinti- ja asiakirjajärjestelmät - Kaupunkitietokeskus ja kaupungin tilan reaaliaikainen seuranta. - Kaupunkisovellus (hakemus kansalaisille tiedottamiseen ja ongelmien tunnistamiseen paikallisella tasolla). - Verojen maksaminen verkossa. - Online-suunnittelujärjestelmä – verkkosivusto, jonka kautta kansalaiset voivat kirjautua verkossa eri jalkaväkimiinojen palvelupisteisiin. - Julkisen palvelun tiedotuskioskit.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										- Verkkoalusta ja/tai mobiilisovellus energiankulutuksen kartoittamiseksi naapuri- tai kaupunkitasolla. - Älykäs sähköverkko, jota voidaan käyttää kollektiivisen asumisen eri alueilla (älykäs verkko). - Viheralueiden kastelujärjestelmien automatisointi - ”Älykäs” sanitaatioinfrastruktuuri. - Teknisen ja kunnallisen infrastruktuurin ja kulutuksen reaaliaikainen seuranta.
299	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Tavoite	Hallinnolliset alueyksiköt, joilla on kehitettyjä/laajennettuja järjestelmiä – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköiset		Määrä	0	246	Q4	2024	Niiden hallinnollisten alueyksiköiden lukumäärä, joilla on toiminnassa kehittyneet/laajennetut järjestelmät – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköiset matkaliput/muut tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurit välitavoitteen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			matkaliput/muut tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurit							298 vaatimusten mukaisesti.
300	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Tavoite	Hallinnolliset alueyksiköt, joilla on kehittyneet/laajennetut järjestelmät toiminnassa – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköiset matkaliput/muut tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurit)		Määrä	246	491	Q2	2026	Niiden hallinnollisten alueyksiköiden lukumäärä, joilla on toiminnassa kehittyneet/laajennetut järjestelmät – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköiset matkaliput/muut tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurit välitavoitteen 298 vaatimusten mukaisesti.
301	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Välitavoite	Sähkökäyttöisten rakennusten latauspisteitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Ohjelmassa on vahvistettava perusteet ja ehdot, jotka on täytettävä rahoituksen saajille, jotka valitaan avoimella ja läpinäkyvällä ehdotuspyynnöllä ja joihin on sisällyttävä muun muassa

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										seuraavat eritelmät: - Investointien pakollinen mukauttaminen kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaan/yhdennettyyn kestävään kehitykseen/yleiseen kaupunkisuunnitelmaan, joka on hyväksytty tai jota ollaan kehittämässä; - Liikkuvuuspalvelujen kattavuuden varmistaminen toiminnallisella alueella ja taajamien lähialueilla. Varmistamaan julkisen liikenteen priorisoinnin ja edistämisen paikallisliikenteessä suunnittelemalla suosituimpia reittejä ja linja-autokaistoja yleisimmillä tai ruuhkaisilla väylillä; - Tehdä julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus talouden toimijoiden kanssa asetuksen (EY) N:o 1370/2007 säännösten

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										mukaisesti. Vuoteen 2026 asti läänineläinkaupunkien (mukaan lukien kaikki sektori Bukarestissa) on varmistettava, että sähköajoneuvoille kehitetään vähintään 40 latauspistettä, joihin yleisöllä/hallinnollisella alueyksiköllä on pääsy.
302	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Tavoite	Sähkökäyttöisten ajoneuvojen lisälatauspisteet		Määrä	0	6 600	Q4	2024	Sähkökäyttöisten ajoneuvojen latauspisteiden määrää koskeva välitavoite.
303	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Tavoite	Sähkökäyttöisten ajoneuvojen latauspisteiden lukumäärän lisäys		Määrä	6 600	13 200	Q2	2026	Käytössä olevien sähkökäyttöisten ajoneuvojen latauspisteiden lukumäärä.
304	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Välitavoite	Pyöräilyinfrastruktuuriin paikallisella/suurkaupunkitasolla tehtäviä investointeja	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Järjestelmässä on vahvistettava perusteet ja ehdot, jotka on täytettävä rahoituksen saajille, jotka valitaan avoimella ja läpinäkyvällä ehdotuspyynnöllä ja joihin on

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			koskevien sopimusten allekirjoittaminen							sisällyttävä muun muassa seuraavat eritelmät: - Investointien pakollinen mukauttaminen kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaan/yhdennettyyn kestävään kehitykseen/yleiseen kaupunkisuunnitelmaan, joka on hyväksytty tai jota ollaan kehittämässä; - Julkisen liikenteen suosituimpien reittien varmistaminen julkisilla teillä, joilla on vähintään kolme kaistoa kumpaankin suuntaan (ehto koskee vain hallinnollisia alueyksikköjä, joiden yleisillä teillä on vähintään kolme kaistoa suunnan mukaan)
305	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Tavoite	Toiminnassa olevat pyöräilykiitotiet (km) paikallisella/suurkaupunkitasolla		Kilometriä (km)	0	546	Q4	2024	Toiminnassa olevien pyöräteiden pituus (km), mukaan lukien liikenneturvallisuustoimenpiteet, välitavoitteen 304 vaatimusten mukaisesti.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
306	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Tavoite	Toiminnassa olevat pyöräilykiitotiet paikallis-/suurkaupunkitasolla (km)		Kilometriä (km)	546	1 091	Q2	2026	Valmistuneiden ja toiminnassa olevien pyöräteiden pituus (km), mukaan lukien liikenneturvallisuustoimenpitee t, välitavoitteen 304 vaatimusten mukaisesti.

J.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 2: Poliittisen kehyksen luominen kestävälle kaupunkimuutokselle

Uudistuksen tavoitteena on parantaa kaupunkialueilla asuvien ihmisten, myös syrjäisten ja reuna-alueiden yhteisöjen, mahdollisuuksia saada laadukkaita palveluja, kuten liikkuvuutta, asumista ja muita paikallistason julkisia palveluja.

Uudistuksessa määritellään puitteet, joiden avulla kaupunkikeskukset ja kaupunkien lähialueet koordinoivat toimintaansa, jotta voidaan parantaa niiden valmiuksia tarjota laadukkaita ja integroituja palveluja ja parantaa kansalaisten elintasoa. Uudistuksen kaksi pääpilaria ovat suurkaupunkialueita koskeva laki ja Romanian kaupunkipoliittinen kehys. Laissa määritellään toiminnalliset kaupunkialueet ja niiden pääasialliset vastuualueet (liikkuvuus, asuminen ja aluesuunnittelu). Perustaa elimiä, jotka ohjaavat ja koordinoivat poliittisia aloitteita ja investointeja toiminnallisella kaupunkitasolla; Varmistaa niiden yhteisen rahoituskapasiteetin avoimilla ja ennakoitavilla budjettilähteillä; Ja mahdollistaa yhteishankinnat tavaroiden ja palvelujen tarjoamiseksi toiminnallisella kaupunkitasolla. Kehys tukee toiminnallisten kaupunkialueiden perustamista ja määrittelee tarkemmin yksinomaiset vastuualueet paikallisella tasolla sekä keskushallinnon kanssa jaetut vastuut.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä. Suurkaupunkialueita koskeva laki ja Romanian kaupunkipoliittinen kehys hyväksytään, ja ne tulevat voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022 ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022.

Uudistus 3: Poliittisen kehyksen luominen maaseudun kestävää muutosta varten: Hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisille maaseutualueille

Uudistuksen tavoitteena on parantaa maaseutualueilla asuvien ihmisten, myös syrjäisten ja reuna-alueiden yhteisöjen, mahdollisuuksia saada laadukkaita palveluja, kuten liikkuvuutta, asumista ja muita paikallistason julkisia palveluja.

Uudistuksella pyritään integroimaan politiikan ja palvelujen tarjonta maaseudun hallintoalueiden kaikkiin osiin hyvinvoinnin lisäämiseksi harvaan asutuilla alueilla.[48] Hallintolakiin tehtävillä muutoksilla on erityisesti mahdollistettava hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisille maaseutualueille, jotka ovat vierekkäisiä maaseudun hallinnollisia yksiköitä, jotka ovat taloudellisesti ja sosiaalisesti integroituneita ja joilla on samanlaisia kehityshaasteita ja -mahdollisuuksia (kuten läheisyys yhteisiin luonnonvaroihin, altistuminen samoille rakenteellisille häiriöille). Lisäksi tarkistuksissa määritellään maaseutualueiden toiminnalliset oikeudelliset järjestelyt ja vastuualueet. Perustaa elimiä, jotka ohjaavat ja koordinoivat poliittisia aloitteita ja investointeja toiminnallisella maaseututasolla; Varmistettava niiden yhteinen rahoituskapasiteetti avoimilla ja ennakoitavilla budjettilähteillä; Ja mahdollistetaan hallinnollisten yksiköiden tuottamien julkisten palvelujen täysi digitaalinen integrointi, mukaan lukien yhteishankintojen käyttö tavaroiden ja palvelujen tarjontaan toiminnallisella maaseutualueella.

[48] Alueelliset hallintoyksiköt katsotaan ”maaseutualueiksi” asiakirjan *Methodological manual on territorial typologies — 2018 edition* (DEGURBA) tai OECD:n pienten alueiden luokittelun (Fadic, M., et al. (2019), *Classifying small (TL3) regions based on metropolitan population, low density and remoteness* OECD Regional Development Working Papers, No. 2019/06, OECD Publishing, Pariisi, https://doi.org/10.1787/b902cc00-en) mukaisesti.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä. Hallintolain muutokset, jotka mahdollistavat hallinnollisten yhteenliittymien perustamisen toiminnallisille maaseutualueille, tulevat voimaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022.

Uudistus 4: Asuntojen laadun parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on vähentää heikossa asemassa olevien ryhmien ja ryhmien vakavaa puutetta erityisesti kaupunki- ja maaseutualueiden marginalisoituneisiin yhteisöihin kuuluvien henkilöiden osalta.

Uudistus pannaan täytäntöön kansallisen asuntostrategian ja sen toimintasuunnitelman täytäntöönpanon varmistamiseksi annettavalla säädöksellä, mukaan lukien suurkaupunkialueiden ja hallinnollisten yhteenliittymien kaltaisten mekanismien käyttö. Näiden asiakirjojen yhteydessä on myös kartoitettava asuntotarpeet erityisesti syrjäytyneissä yhteisöissä ja ryhmissä, mukaan lukien kaupunki- ja maaseutualueiden epäviralliset asuinalueet. Uudistuksella varmistetaan täydentävyys suhteessa nykyisiin tai tuleviin integroituihin yhteisön keskuksiin (eli koulutus-, sosiaali- ja perusterveydenhuoltopalveluihin), joita rahoitetaan ESR+:sta ja tulevasta koheesiopolitiikasta, eikä se saa johtaa sosiaaliseen eriytymiseen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä. Kansallisen asuntostrategian ja -toimintasuunnitelman täytäntöönpanon varmistamiseksi annettava säädös hyväksytään, ja se tulee voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022.

Uudistus 5: Suunnittelujärjestelmän kehittäminen – aluesuunnittelua, kaupungistumista ja rakentamista koskeva säännöstö

Uudistuksen tavoitteena on parantaa yleistä aluesuunnittelua yksinkertaistamalla ja digitalisoimalla aluesuunnitteluasiakirjoja ja -menettelyjä, lisäämällä alue- ja aluesuunnitteluasiakirjojen saatavuutta ja avoimuutta sekä lisäämällä energiatehokkaiden ja kestävien ratkaisujen käyttöä rakentamisessa.

Uudistus on pantava täytäntöön siten, että kaupunkisuunnittelua koskeva säännöstö tulee voimaan. Käytännesäännöillä yksinkertaistetaan ja yhdenmukaistetaan tapaa, jolla alueelliset ja yleiset kaupunkisuunnitelmat raportoidaan, saatetaan ajan tasalle ja saatetaan osaksi maantieteellisiä tietojärjestelmiä, sekä toimenpiteitä, joilla lisätään energiatehokkuutta ja parannetaan ilmanlaatua sitovien rakennusstandardien avulla kaikissa hallinnollisissa alueyksiköissä ja toiminnallisilla kaupunki- ja maaseutualueilla. Säännöstön on sisällettävä myös päivitetyissä kaupunkisuunnitteluasiakirjoissa määräyksiä, joilla pyritään lyhentämään työmatka-aikaa ja -etäisyyttä toiminnallisilla kaupunki- ja maaseutualueilla. Uudella tietoalustalla, joka on osa alueellista observatoriota, keskitetään kaupunkisuunnitteluprosessin perustana olevat standardoidut ja digitalisoidut kartat ja strategia-asiakirjat ja asetetaan yleisön saataville kaikki suunnitelmat sekä tuoreimmat alue- ja aluesuunnitteluasiakirjat.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä. Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskeva säännöstö tulee voimaan viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2023, ja toiminnallisen tietoalustan, joka mahdollistaa täyden digitaalisen pääsyn alue- ja aluesuunnitteluasiakirjoihin osana alueellista observatoriota, on oltava toiminnassa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023.

Investointi 2 Asumien rakentaminen nuorille ja terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa heikossa asemassa olevien nuorten ja terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisten mahdollisuuksia saada laadukkaita asuntoja syrjäytyneissä yhteisöissä ja syrjäytyneissä ryhmissä.

Investoinnilla rakennetaan uusia asuntoja haavoittuvassa asemassa oleviin yhteisöihin ja ryhmiin kuuluville nuorille kansallisen asuntostrategian ja toimintasuunnitelman säännösten mukaisesti, ja siihen liitetään toimenpiteitä kohderyhmien sosiaalisen ja taloudellisen integraation edistämiseksi. Taloja on rakennettava tasapuolisesti terveys- ja koulutusalan ammattilaisille kaupunki- ja maaseutualueilla, joilla marginalisoituneet yhteisöt ja ryhmät elävät ja joilla on aiemmin havaittu puutteita terveydenhuolto- ja koulutuspalvelujen tarjoamisessa. Uusien rakennusten on noudatettava tavoitetta, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusvaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 3 Julkisten rakennusten asianmukainen kunnostaminen hallinnollisten alueyksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi

Investoinnin tavoitteena on parantaa paikallisten julkisten palvelujen tarjontaa. Investoinneilla rahoitetaan julkisten rakennusten kohtuullista kunnostusta paikallisella tasolla. Se koskee vain niitä kaupunkien ja kuntien julkisia rakennuksia, jotka on tarkoitettu julkisten palvelujen tarjoamiseen kansalaisille (esim. kaupungintalorakennukset, sosiaalipalvelurakennukset). Investointi koostuu 1 306 818 neliömetrin kunnostamisesta tukikelpoisissa julkisissa rakennuksissa. Peruskorjauksen odotetaan vähentävän primäärienergian kysyntää 30 prosenttia, kuten energiatehokkuustodistukset osoittavat.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 4 Aluesuunnittelu- ja kaupunkisuunnitteluasiakirjojen kehittäminen/päivittäminen GIS-muodossa

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen digitaalista saatavuutta.

Investoinnilla rahoitetaan aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen, myös kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien, kehittämistä tai päivittämistä. Kaikki asiakirjat on laadittava digitaalisessa muodossa aluesuunnittelua, kaupungistumista ja rakentamista koskevien käytännesääntöjen mukaisesti, ja kansallisen tukielimen on validoitava ne. Asiakirjat ladataan alueellisen seurantakeskuksen foorumille.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

J.4 Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
307	Uudistus 2. Poliittisen kehyksen luominen kestävälle kaupunkimuutokselle – Romanian kaupunkipolitiikka	Välitavoite	Suurkaupunkialueita koskevan lain voimaantulo	Lain säännös, joka osoittaa suurkaupunkialueita koskevan lain voimaantulon				Q2	2022	Suurkaupunkialueita koskevassa laissa säädetään seuraavaa: - määritellään perusteet suurkaupunkialueiden ja sen poliittisen toimivallan rajaamiseksi. Näitä ovat Liikkuvuus, aluesuunnittelu, kaupunkikehitys, asuminen ja muut paikallisella tasolla tarjottavat julkiset palvelut, joilla puututaan muun muassa syrjäisten ja syrjäisten yhteisöjen ongelmiin, mukaan lukien epäviralliset asuinalueet; - perustetaan suurkaupunkialueen tasolla koordinointielin, joka ohjaa ja valvoo suurkaupunkialueeseen kuuluvissa hallinnollisissa alueellisissa yksiköissä toteutettavien politiikkojen ja investointien

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										täytäntöönpanoa ja jonka tavoitteena on parantaa yhteyksiä, aluesuunnittelua, vihreän infrastruktuurin kehittämistä sekä työllistymis-, terveys- ja koulutusmahdollisuuksia, myös köyhillä alueilla ja syrjäseuduilla asuvien henkilöiden osalta, sekä varmistaa, että kaupunkien lähistöllä on enemmän taloudellisia mahdollisuuksia kaupunkiydintä ympäröiviin asutusalueisiin, - varmistetaan avoin ja ennakoitavissa oleva kehys (mukaan lukien perusteet ja menetelmät) kunkin suurkaupunkialueen talousarvion muodostamiseksi toiminnallisen kaupunkialueen muodostavien

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										hallinnollisten yksiköiden maksuosuuksien perusteella ja tarvittaessa kansallisista kehitysohjelmista keskushallinnolta peräisin olevien tulonsiirtojen perusteella, jotka rahoitetaan vuosittain valtion talousarviosta ja jotka perustuvat kunkin suurkaupunkialueen toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyviin tulosperusteisiin, mahdollistavat yhteishankinnat tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi toiminnallisen alueen tasolla.
308	Uudistus 2. Poliittisen kehyksen luominen kestävälle kaupunkimuutokselle	Välitavoite	Romanian kaupunkipolitiikan puitteista tehdyn hallituksen päätöksen	Hallituksen päätöksen säännös, joka osoittaa Romanian kaupunkipolitiikan				Q4	2022	Valtioneuvoston päätöksessä on: - määritellään viranomaisten tehtävät ja vastuut kansallisella ja paikallisella tasolla Romanian kaupunkipolitiikan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			voimaantulo	kehyksen voimaantulon						täytäntöönpanossa - sisällytetään kestävän kehityksen periaatteet muun muassa panemalla täytäntöön luontoon perustuvia ratkaisuja kaupunkisuunnitteluasiakirjoihin - otetaan käyttöön Romanian kaupunkipolitiikan ensisijaisiin tavoitteisiin perustuvat keskeiset suorituskykyindikaattorit (esim. liikkuvuuden parantaminen, aluesuunnittelun parantaminen, asumisolosuhteiden parantaminen, syrjäytyneiden/syrjäisimpien yhteisöjen paikalliset julkiset palvelut ja julkisen liikenteen saatavuus) - vakaan ja vakaan rahoitusmekanismin luominen kaupunkipolitiikan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										täytäntöönpanoa varten - kannustetaan paikallista yhteistyötä edistämällä kestävän kaupunkikehityksen hankkeita, joita ehdotetaan toiminnallisilla kaupunkialueilla ja jotka ovat yhdenmukaisia yhdennettyjen kestävän kaupunkikehityksen suunnitelmien kanssa.
309	Uudistus 2. Poliittisen kehyksen luominen kestävälle kaupunkimuutokselle	Tavoite	Elämänlaadun parantaminen kaupunkialueilla		Osuus (%)	30,7 %	40 %	Q2	2026	Tavoite liittyy elämänlaadun paranemiseen kaupunkialueilla kymmenellä prosenttiyksiköllä (eli niiden henkilöiden osuuden kasvu, jotka reagoivat myönteisesti lausuntoon ”olen tyytyväinen elämään kaupungissa: täysin samaa mieltä), Q2 2020 (perustaso) – Q2 2026, mitattu samalla menetelmällä kuin Elämänlaatu Euroopan kaupungeissa -selvityksessä. Selvitys on tehtävä käyttäen ulkopuolista

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										palveluntarjoajaa.
310	Uudistus 3. Poliittisen kehyksen luominen maaseudun kestävää muutosta varten: Hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisille maaseutualueille		Hallintolain muuttamisesta annetun säädöksen voimaantuloja hallinnollisten yhteenliittymien perustamisen naapurimaaseudulle tai maaseutuvoittoisille hallinnollisille alueyksiköille, jotka ovat toiminnallisia maaseutualueita.	Säädöksen voimaantuloa osoittava lain säännös				Q4	2022	Hallintolakiin tehtävillä muutoksilla on perustettava toiminnallisille maaseutualueille hallinnollisia yhteenliittymiä (sellaisina kuin ne on määritelty kaupungistumisasteen (DEGURBA) menetelmän mukaisesti), joilla on jonkinasteista taloudellista ja sosiaalista integraatiota ja/tai joilla on samankaltaisia kehityshaasteita ja -mahdollisuuksia (esim. yhteisten luonnonvarojen läheisyys, altistuminen samoille rakenteellisille häiriöille). Lainsäädäntöön tehtävillä muutoksilla - Määritellään toiminnallisen maaseutualuelähestymistavan pohjalta perustettujen hallinnollisten yhteenliittymien oikeudellinen järjestelmä ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										vastuut julkisten sosiaali-, koulutus- ja terveydenhuoltopalvelujen tehokkuuden parantamiseksi sekä maatalouden itsenäisille ammatinharjoittajille annettavan tuen (kuten markkinoille pääsy ja yhteistyön lisääminen) sekä investointien toteuttamisen tehokkuus, mikä johtaa alueellisen yhteenkuuluvuuden parantamiseen, maaseutualueiden yhdentymiseen ja luonnon- ja kulttuuriperinnön kestävään hyödyntämiseen. - Perustettava kutakin hallinnollista yhteenliittymää vastaava elin, jonka tehtävänä on toteuttaa paikallisille viranomaisille suunnattuja erityistoimia ja edistää mukana olevien

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										viranomaisten strategisten tavoitteiden toteuttamista. Elimen on hallinnoitava seuraavanlaisia julkisia palveluja: Alue- ja kaupunkisuunnittelu; Julkiset hankinnat Investoinnit; Julkisen ja yksityisen sektorin hallinnointi; Rahoitus ja kirjanpito; Juridinen; sosiaaliturvaetuudet; Maatalousrekisteri; Väestörekisteri; Kiinteistörekisteri. - Varmistetaan avoin ja ennakoitavissa oleva talousarvio, joka koostuu hallinnollisia yhteenliittymiä muodostavien hallinnollisten yksiköiden maksuosuuksista ja siirroista keskushallinnolta avoimiin tuloskriteereihin, jotka liittyvät toimintapoliittisiin tavoitteisiin toiminnallisen maaseutualueen tasolla.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										- Mahdollistetaan hallinnollisten yksiköiden ja konsortioiden tarjoamien julkisten palvelujen täydellinen digitaalinen integrointi, jotta kansalaisille ja yrittäjille voidaan tarjota julkisia palveluja lyhyemmässä ajassa, myös yhteishankinnoilla, jotka koskevat tavaroiden ja palvelujen tarjoamista toiminnallisella maaseututasolla.
311	Uudistus 3. Poliittisen kehyksen luominen maaseudun kestävää muutosta varten: Hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisille maaseutualueille	Tavoite	Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen väheneminen maaseutualueilla		Prosenttiosuus	45,4 %	38 %	Q2	2026	Vähennetään vähintään 7,4 prosenttiyksikköä maaseutualueiden köyhyys- ja syrjäytymisastetta Eurostatin indikaattorin (ILC_PEPS13) mukaisesti käyttäen vuoden 2020 perustasoa 45,4 prosenttia

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
312	Uudistus 4. Asuntojen laadun parantaminen	Välitavoite	Asunnon vakavaa puutetta vähentävän kansallisen asuntostrategian ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa koskevan säädöksen voimaantulo	Lain säännös, joka osoittaa, että kansallisen asuntostrategian ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanosäädös asuinolojen vakavan puutteen vähentämiseksi on tullut voimaan				Q2	2022	Säädöksellä varmistetaan asuntoja koskevan kansallisen strategian ja toimintasuunnitelman täytäntöönpano heikommassa asemassa olevien ryhmien ja erityisesti kaupunki- ja maaseutualueiden syrjäytyneiden väestöryhmien asumisen laadun parantamiseksi. Strategiassa ja toimintasuunnitelmassa - lisäksi on kartoitettava asuntotarpeet erityisesti syrjäytyneissä yhteisöissä ja ryhmissä, myös epävirallisissa asutuskeskuksissa, kaupunki- ja maaseutualueilla (liikkumattomien yhteisöjen atlaksen päivitetyn version mukaisesti) - varmistetaan lähestymistapa, jolla varmistetaan ESR+:sta ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tulevista koheesiopolitiikan rahastoista rahoitettavien nykyisten tai tulevien integroitujen yhteisön keskusten (eli koulutus-, sosiaali- ja perusterveydenhuoltopalvelujen) täydentävyys/vastaavuutta. - varmistetaan koulutus- ja terveydenhuoltopalvelujen täydentävä saatavuus syrjäytyneissä yhteisöissä (sellaisina kuin ne on määritelty marginaaliyhteisöjen atlaksen päivitetyssä versiossa) - ei johda sosiaaliseen eriytymiseen - varmistetaan mahdollisuus käyttää suurkaupunkialueita, hallinnollisia yhteenliittymiä ja yhteisöjen välisiä kehittämisjärjestöjä investointien toteuttamiseen.
313	Uudistus 4.	Tavoite	Asumisen		Prosenttio	45,1 %	39 %	Q2	2026	Asumisen ahtauden

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	Asuntojen laadun parantaminen		ahtauden väheneminen		suus					väheneminen 6,1 prosenttiyksikköä Eurostatin indikaattorin (ILC_LVHO05A) mukaan, kun perustaso on 45,1 prosenttia vuonna 2020.
314	Uudistus 4. Asuntojen laadun parantaminen	Tavoite	Epävirallisissa asutuskeskuksissa elävän väestön osuuden pieneneminen		Prosenttiosuus	0	20 %	Q2	2026	Tavoitteena on vähentää toiminnallisilla kaupunkialueilla sijaitsevissa epävirallisissa asutuskeskuksissa asuvan väestön osuutta ja lisätä heidän integroitumistaan yhteisöihin. Niiden henkilöiden lukumäärä, jotka asuvat epävirallisissa asutuskeskuksissa, joissa on huonot tai puutteelliset asuintilat, vahvistetaan alue- ja kaupunkisuunnittelua koskevan lainsäädännön mukaisesti laaditun kartoitusprosessin jälkeen.
315	Uudistus 5. Suunnittelujärjestelmän kehittäminen –	Välitavoite	Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja	Lain säännös, josta käy ilmi				Q1	2023	Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskevalla säännöstöllä pannaan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	aluesuunnittelua, kaupungistumista ja rakentamista koskeva säännöstö		rakentamista koskevan säännöstön voimaantulo	aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskevan lain voimaantulo						täytäntöön muun muassa - hallinnollisen rasituksen keventäminen, hallinnollisten säädösten antamisen määräaikojen lyhentäminen sekä uusien mekanismien käyttöönotto, jotta voidaan varmistaa entistä tehokkaammat, digitalisoidut ja laadukkaammat hallinnolliset prosessit rakentamisessa, mukaan lukien suunnittelurakenteet toiminnallisten kaupunkialueiden tasolla - kaikkien alueellisten ja yleisten kaupunkisuunnitelmien päivittäminen ja saattaminen osaksi maantieteellisiä tietojärjestelmiä sekä Romanian kaupunkipolitiikan uusien periaatteiden noudattaminen (kestävän liikenteen edistäminen ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tieturvallisuuden parantaminen, luontopohjaisten ratkaisujen/vihreän ja sinisen infrastruktuurin käyttö) myös toiminnallisten kaupunki- ja maaseutualueiden tasolla; - toimenpiteet energiatehokkuuden parantamiseksi ja ilmanlaadun parantamiseksi sitovien rakennusnormien avulla kaikissa hallinnollisissa alueyksiköissä ja toiminnallisilla kaupunki- ja maaseutualueilla - Ajantasaistettujen kaupunkisuunnitteluasiakirjojen konkreettiset säännökset, joilla pyritään lyhentämään työmatka-aikaa ja -etäisyyttä toiminnallisilla kaupunki- ja maaseutualueilla (15 minuutin kaupunkikonseptin

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										täytäntöönpano, eli Painopisteenä on parempi pääsy asiaankuuluviin tiloihin). Laaditaan ja hyväksytään ohjeasiakirja/käsikirja säännöstön uusien säännösten täytäntöönpanon helpottamiseksi.
316	Uudistus 5. Suunnittelujärjestelmän kehittäminen – aluesuunnittelua, kaupungistumista ja rakentamista koskeva säännöstö	Välitavoite	Yhteentoimivan kaupunkialueiden digitaalisen tietoalustan käyttöönotto (osana alueellista observatoriota)	Digitaalisen alustan käyttöönotto (osana alueellista seurantakeskusta)				Q2	2023	Osana alueellista seurantakeskusta otetaan käyttöön standardoitu tietofoorumi, joka mahdollistaa - Maan kaikkia hallinnollisia yksiköitä koskevien viimeisimpien alue- ja aluesuunnitteluasiakirjojen julkisuus - paikallisviranomaisten mahdollisuus myöntää kaupunkisuunnittelutodistuksia ja rakennuslupia yhteentoimivasti kaikkien asiaankuuluvien viranomaisten tietokantojen kanssa (esim. verohallinto)

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ja käyttää valtion pilvipalvelujen käytettävissä olevaa infrastruktuuria. - reaaliaikaisten tietojen (kuten tiedot kaupunkien sääntelystä, kaikista rajoituksista ja sallitusta maankäytöstä) toimittaminen kaikille asianomaisille osapuolille, myös suurelle yleisölle, jotta voidaan varmistaa suunnittelutodistusten ja rakennuslupien myöntämisen avoimuus - kaupunkisuunnittelun dynaaminen hallinta (tietojen jatkuva päivittäminen, jossa otetaan huomioon tehdyt muutokset, esimerkiksi yleisten kaupunkisuunnitelmien indikaattoreiden muutokset vyöhykekohtaisissa suunnitelmissa), minkä ansiosta hallintoyksiköt, myös toiminnalliset

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kaupunki- ja maaseutualueet, voivat koordinoida energia-, ympäristö-, asunto- ja liikennepolitiikkojen täytäntöönpanoa paikallistasolla.
317	Investointi 2. Asuntojen rakentaminen nuorille ja terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille	Välitavoite	Kaikkien haavoittuvista yhteisöistä ja ryhmistä tulevien nuorten sekä kaupunki- ja maaseutualueiden terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisten asuntorakentamista koskevien	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Avustusohjelma on laadittava kansallisen asuntostrategian ja toimintasuunnitelman säännösten perusteella välitavoitteen 312 erittelyjen mukaisesti. Rahoitusjärjestelmä on avoin kaikille hallinnollisille alueyksiköille/suurkaupunkialueille/hallinnollisille konsortioille, ja se on seuraavien pakollisten eritelmien mukainen: A) Nuorten asuntotarjonta myönnetään hallinnollisille alueyksiköille/hallinnollisille konsortioille/suurkaupunkialueille sellaisen yhdennetyn

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			julkisten hankintasopimusten allekirjoittaminen							toimintasuunnitelman perusteella, jolla parannetaan nuorten elinoloja heikommassa asemassa olevissa yhteisöissä ja ryhmissä sekä heidän kotitalouksissaan, mukaan lukien toimenpiteet kohderyhmien sosiaalisen ja taloudellisen integroitumisen edistämiseksi. Tukea saavien nuorten on täytettävä kumulatiivisesti edellytys siitä, että he tulevat haavoittuvassa asemassa olevasta 18-35-vuotiaasta yhteisöstä tai ryhmästä, jolla on perheen jäsentä kohti lasketut tulot ovat alle keskimääräisen kuukausipalkan taloutta kohti, ei omista taloa/ei

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										omista taloa, joka elää tällä hetkellä ahtaasti tai köyhissä asuinoloissa. Kriteereissä otettaisiin huomioon myös, jos nuorilla on yksi tai useampia huollettavana tai kotitaloudessaan elävät lapset. B) Lääkintä- ja opetusalan ammattilaisten asumisyksiköt myönnetään hallinnollisille alueyksiköille/hallinnollisille konsortioille/suurkaupunkialueille yhdennetyn toimintasuunnitelman perusteella, jotta voidaan parantaa lääkintä- ja koulutuspalveluja heikossa asemassa oleville yhteisöille ja ryhmille, jotka on yksilöity

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kartoittamalla erityisesti syrjäytyneiden väestöryhmien ja ryhmien tarpeita. Investoinnit tehdään myös suhteessa koulutukseen, terveydenhuoltoon (esim. sairaaloiden perusterveydenhuollon infrastruktuurin kehittäminen, jolla pyritään lisäämään perusterveydenhuoltopalvelujen saatavuutta) ja kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman kunnostamiseen kannustavaan suunnitelmaan liittyviin investointeihin sekä nykyisen komponentin investointiin 3 (julkisten rakennusten kohtalainen peruskorjaus), toimenpideohjelmiin

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										(2014–2020 ja 2021–2027) tai muihin ohjelmiin.
318	Investointi 2. Asuntojen rakentaminen nuorille ja terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille	Tavoite	Haavoittuvassa asemassa olevista yhteisöistä tai ryhmistä tuleville nuorille rakennetut asunnot		Määrä	0	4 418	Q2	2026	Niiden muita heikommassa asemassa olevista yhteisöistä tai ryhmistä tulevien nuorten asuintilojen määrä, joita tuetaan täydentävillä toimenpiteillä, kuten sosiaalisia, koulutuksellisia/työmarkkinoita koskevilla toimenpiteillä kaikkien aiemmin yksilöityjen nuorten osalta, välitavoitteen 317 vaatimusten mukaisesti. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusvaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
319	Investointi 2. Asuntojen rakentaminen	Tavoite	Terveydenhuollon ja koulutuksen		Määrä	0	1 104	Q2	2026	Niiden asuintilojen määrä, jotka on rakennettu terveydenhuollon ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	nuorille ja terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille		ammattilaisille rakennetut asunnot							koulutuksen ammattilaisille, kaupungeissa tai maaseudulla, joissa koulutuksen ja terveydenhuollon saatavuus on riittämätöntä ammattilaisten puutteen vuoksi, kuten välitavoitteessa 317 on todettu. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusvaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
320	Investointi 3. Julkisten rakennusten kohtalainen kunnostaminen hallinnollisten alueyksiköiden julkisten palvelujen	Välitavoite	Sopimusten allekirjoittaminen julkisten rakennusten kohtalaiseen kunnostamiseen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Suunnitelmassa on vahvistettava kriteerit ja edellytykset, jotka on täytettävä julkisten rakennusten kohtuullista peruskorjausta varten ja joihin on sisällyttävä muun muassa seuraavat edellytykset: - Tukikelpoisia ovat

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	tarjonnan parantamiseksi									ainoastaan kaupungit ja kunnat. - Tukikelpoisia ovat ainoastaan julkiset rakennukset, joiden tarkoituksena on tuottaa paikallisia julkisia palveluja (esim. kaupungintalorakennukset, sosiaalipalvelurakennukset). - Kohtuullisten jälkiasennushankkeiden on johdettava primäärienergian kysynnän vähenemiseen 30 prosentilla, mikä on osoitettava energiatehokkuustodistuksilla. Julkisten rakennusten kohtuullista peruskorjausta koskevissa investoinneissa muiden kuin energiatehokkuusjärjestelmien kustannukset saavat olla enintään 10 prosenttia kokonaiskustannuksista.
321	Investointi 3.	Tavoite	Kunnostettu		Sqm:n	0	653	Q4	2024	Tavoite kattaa kohtuullisen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	Julkisten rakennusten kohtalainen kunnostaminen hallinnollisten alueyksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi		jen julkisten rakennusten pinta-ala neliömetreinä		lukumäärä		409			kunnostettavan rakennusalueen neliömetreinä ilmaistuna, ja se osoitetaan vähentämällä primäärienergian kysyntää 30 prosentilla energiatehokkuustodistuksilla.
322	Investointi 3. Julkisten rakennusten kohtalainen kunnostaminen hallinnollisten alueyksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi	Tavoite	Kunnostettujen julkisten rakennusten pinta-ala neliömetreinä		Sqm:n lukumäärä	653 409	1 306 818	Q2	2026	Tavoite kattaa kohtuullisen kunnostettavan rakennusalueen neliömetreinä ilmaistuna, ja se osoitetaan vähentämällä primäärienergian kysyntää 30 prosentilla energiatehokkuustodistuksilla.
323	Investointi 4. Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen	Välitavoite	Aluesuunnittelun, kaupunkisuunnittelun ja kestävän kaupunkilii	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Suunnitelmassa on vahvistettava perusteet ja ehdot, jotka on täytettävä aluesuunnittelun, kaupunkisuunnittelun ja kestävän kaupunkiliikenteen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	kehittäminen/päivittäminen GIS-muodossa		kenteen suunnitelmien laatimista/päivittämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen .							suunnitelmien kehittämisen/päivityksen rahoittamiseksi. Asiakirjojen laatiminen ja päivittäminen on kehitettävä digitaalisessa muodossa välitavoitteiden 288 ja 315 mukaisesti. Kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelman optimointia käsittelevä kansallinen ryhmä, joka on perustettu välitavoitteen 289 mukaisesti, hyväksyy kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelman, ja alue- ja kaupunkisuunnittelua koskevat asiakirjat ladataan alueelliseen observatorioon. Integrointi välitavoitteessa 316 esitettyyn digitaaliseen alustaan on varmistettava.
324	Investointi 4. Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnitt	Tavoite	Aluesuunnittelu, kaupunkisuunnittelu ja		Määrä	0	189	Q4	2024	Tavoite kattaa niiden aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja kaupunkiliikennettä koskevien

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	elua koskevien asiakirjojen kehittäminen/päivittäminen GIS-muodossa		kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat viimeistelty ja siirretty alueellisen seurantaryhmän foorumiin							suunnitelmien kokonaismäärän, jotka on laadittava digitaalisesti ja jotka on hyväksyttävä. 100 yleistä kaupunkisuunnitelmaa koskevaa asiakirjaa, 39 vyöhykekohtaista kaupunkisuunnitelmaa ja 50 kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaa. Kaikki asiakirjat on julkaistava alueellisen seurantakeskuksen foorumilla. Sijoitus on toteutettava välitavoitteen 323 vaatimusten mukaisesti.
325	Investointi 4. Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen kehittäminen/päivittäminen GIS-muodossa	Tavoite	Aluesuunnittelu, kaupunkisuunnittelu ja kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat viimeistelty		Määrä	189	378	Q2	2026	Tavoite kattaa niiden aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja kaupunkiliikennettä koskevien suunnitelmien kokonaismäärän, jotka on laadittava digitaalisesti ja jotka on hyväksyttävä. Laaditaan 262 yleistä kaupunkisuunnitelmaa

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			ja siirretty alueellisen seurantaryhmän foorumiin							koskevaa asiakirjaa (180 kuntaa, 50 kuntaa, 22 kaupunkia ja 10 läänin kotikaupunkia (mukaan lukien Bukarest); 5 maakuntien alueellinen aluesuunnittelu 1 alueellista vyöhykesuunnittelua koskeva dokumentaatio; 60 aluesuunnitelmia koskevat asiakirjat; Ja 50 kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaa. Kaikki asiakirjat on julkaistava alueellisen seurantakeskuksen foorumilla. Sijoitus on toteutettava välitavoitteen 323 vaatimusten mukaisesti.

K. KOMPONENTTI 11: MATKAILU JA KULTTUURI

Matkailua ja kulttuuria koskevan komponentin tavoitteena on lisätä sosiaalista, taloudellista ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja luoda uusia työpaikkoja erityisesti maaseutualueilla:

(1) edistetään kestävää sosioekonomista muutosta maaseutualueilla ja epäsuotuisilla alueilla kehittämällä alueellisten matkailunhallintaorganisaatioiden verkosto ja tukemalla paikallisia matkailuinvestointeja;

(2) kestävän liikkuvuuden tukeminen luomalla kansallinen Velo-verkosto Eurovelo-reitit mukaan lukien; sekä

(3) maaseudun ja suurten kaupunkialueiden välisen kuilun kaventaminen kulttuurin saatavuudessa.

Uudistuksilla ja investoinneilla edistetään Romanialle vuosina 2019 ja 2020 annettujen niiden maakohtaisten suositusten noudattamista, joiden mukaan on syytä “keskittää investoinnit vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, erityisesti kestävään liikenteeseen, digitaalipalvelujen infrastruktuuriin” (maakohtainen suositus 3, 2020) ”ottaen huomioon alueelliset erot” (maakohtainen suositus 4, 2019)

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet.

K.1 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmius

Uudistuksen tavoitteena on parantaa Romanian matkailualan kilpailukykyä ja edistää kestävää sosioekonomista muutosta maaseutualueilla ja epäsuotuisilla alueilla ottamalla käyttöön tarvittavat puitteet matkailunhallintaorganisaatioiden toimintavalmiuteen saattamiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpanoon kuuluu matkakohteiden hallinnointijärjestöjen toimintaa varten tarvittavan lainsäädäntökehyksen hyväksyminen ja kulttuuriperinnön hyödyntämistä koskevan toimintasuunnitelman laatiminen Romanian matkailualan kilpailukyvyn parantamiseksi.

Matkakohteen hallintaorganisaatioiden perustamisen ja käyttöönoton on perustuttava Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) suosituksiin, jotka sisältyvät ”Operationalisation of Destination Management Organisations” -tutkimukseen.

Matkakohteen hallintaorganisaatioiden toiminnan edellyttämään lainsäädäntökehykseen on sisällyttävä myös yksityiskohtainen kuvaus rahoitusmekanismista ja selkeä hallintomalli. Toimintasuunnitelma on toteutettava matkakohteen hallintaorganisaation kehittämisstrategiassa ehdotettujen toimenpiteiden mukaisesti ja kartoituksen tulosten mukaisesti.

Matkakohteiden hallinnointiorganisaatio on oikeushenkilö, joka toteuttaa voimassa olevien säännösten mukaisesti kunkin tietyn kohteen matkailun kehittämispolitiikkaa, mukaan lukien

matkailukohteiden markkinointipolitiikka, ja joka kokoaa yhteen useita muita organisaatioita, kuten: Alan toimijat, julkisen sektorin laitokset, ammatti- ja työnantajajärjestöt sekä sääntelyelimet. Alueelliset matkakohteiden hallinnointiorganisaatiot on suunniteltava siten, että ne muodostavat tehokkaan verkoston, jossa keskitytään paikallisiin kilpailuetuihin, ja ne toimivat yhteistyössä kansallisen matkailuviranomaisen kanssa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 1. 12 turisti-/kulttuurireittien edistäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä valikoitujen matkailukohteiden houkuttelevuutta kehittämällä 12 temaattista matkailureittiä epäedullisessa asemassa oleville Romanian maaseutualueille ja luoda uusia työpaikkoja matkailualalle.

Tämän investoinnin toteuttamiseen sisältyy taloudellinen tuki 12 matkareitin edistämiseen ja sellaisten matkailukohteiden nykyaikaistamiseen ja kunnostamiseen, joilla on kansallisia ja kansainvälisiä vaikutuksia, mukaan lukien 12 optimaalisella kohdealueella yksilöityä reittiä. Aihekohtaiset 12 reittiä ovat seuraavat: Linssireitti, Curia-reitti, ”Cula”-reitti, Romanian perinteisen gastronomian reitti, väkevöity kirkkojen reitti, puisten kirkkojen reitti, Moldovan luostarireitti, Saint Ladislaun reitti, roomalaisen kastipen reitti, Fortress-reitti, Tonavan suistoalueen kulttuurimaiseman ennallistaminen, perinteisen rakenteen omaavien kylien reitti.

Erityisten matkailukohteiden on oltava vähintään 225, ja ne on valittava kunkin määräpaikan hallintaorganisaation optimaalisten kohteiden kartoituksen perusteella sen perusteella, miten ne pystyvät houkuttelemaan kansainvälisiä ja kansallisia matkailijoita ja edistämään kestävää/ympäristöön suuntautuvaa sosioekonomista muutosta maaseutualueilla ja epäsuotuisilla alueilla.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2024 mennessä.

Investointi 2. Museoiden ja muistomerkkien nykyaikaistaminen ja luominen

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä kulttuurimatkailua kehittämällä sortoa ja konflikteja käsitteleviä museoita ja muistomerkkejä.

Tämän investoinnin toteuttamiseen sisältyy seuraavien museoiden ja muistomerkkien nykyaikaistaminen ja luominen: Juutalaisten historian ja holokaustin kansallinen museo (Bukarest), 89 vallankumouksen muistomerkki (Timişoara), uhrien muistomerkki (Sighet), hiljaisuuden vankila (Râmnicu Sărat), ihmisten pakkosiirtojen ja yliteollistumisen muisto (Satu Mare), kommunismin muisto (Sfântu Gheorguse), Museum of Transistic evidence (Museum of Transist evidences) ja uhrien muistopaikka Râpa Robilor (Aiud)**.**

Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusten vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Uudistus 2. Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla

Uudistuksen tavoitteena on edistää pienten kaupunkien ja maaseutualueiden taloudellista kehitystä hyväksymällä pyöräilyreittejä ja kestäviä matkailumuotoja koskeva lainsäädännöllinen, institutionaalinen ja investointikehys.

Tämän uudistuksen täytäntöönpanoon kuuluu sääntelyuudistus, jolla vahvistetaan asiaankuuluvat yksiköt, pyöräilyreittejä koskevat kriteerit ja kannustimet pyöräilymatkailun edistämiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä.

Investointi 3. Kansallisen Velon koordinointikeskuksen perustaminen ja toimintavalmistuminen

Tämän investoinnin tavoitteena on edistää kestävää liikkuvuutta edistämällä pyöräilyä uuden Velon kansallisen koordinointikeskuksen kautta.

Tämän investoinnin toteuttamiseen sisältyy pyörämatkailureittejä koskeva tutkimus kansallisella tasolla, joka muodostaa pohjan Velon kiitoteiden ja reittien digitalisoinnille, sekä kansallisen eVelo-alustan kehittäminen siten, että sillä on integroitu digitaalinen sovellus kaikille pyörämatkailureiteille, sekä erityinen verkkosivusto.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2022.

Investointi 4. 3000 km:n pyöräilyreittien käyttöönotto

Tämän investoinnin tavoitteena on kehittää kestävää liikennettä kehittämällä pyöräilyreittien infrastruktuuria.

Tämän investoinnin toteuttamiseen sisältyy 3 000 kilometrin uusien kansallisten pyöräilyreittien kehittäminen Romanian yli. Reittien on sijaittava ensisijaisesti tärkeimpien turistireittien varrella.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Uudistus 3. Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän uudistaminen

Uudistuksen tavoitteena on luoda vakaa, ennakoitavissa oleva ja pitkän aikavälin kestävä oikeudellinen ja hallinnollinen kehys ei-julkiselle (yksityiselle/riippumattomalle) kulttuurialalle ja kulttuurialan työntekijöille luomalla tiedonkeruuvälineitä tulevia julkisia politiikkoja varten ja käynnistää prosessi, jolla edistetään pienten maaseutu- ja kaupunkialueiden sosioekonomista ja kulttuurista kehitystä.

Uudistuksen täytäntöönpanoon kuuluu kulttuurihankkeiden rahoitusjärjestelmää ja kulttuurialan työntekijöiden tukemista koskevan lainsäädännön voimaantulo.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

Investointi 5. Kulttuurin saatavuuden parantaminen kulttuurista heikommassa asemassa olevilla alueilla

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa kulttuurin saatavuutta kulttuurillisesti epäedullisessa asemassa olevissa kunnissa.

Tämän investoinnin toteuttamiseen sisältyy yhdessä paikallisviranomaisten kanssa toteutettava pilottirahoitusohjelma, jolla tuetaan paikallistasolla toteutettavia vuotuisia tai monivuotisia kulttuuriohjelmia, sekä pilottiohjelma, jolla rahoitetaan kulttuurikasvatushankkeita, joiden edunsaajia ovat maaseutualueiden ja pienten kaupunkien oppilaitokset.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Investointi 6. Digitaalisen järjestelmän kehittäminen kulttuurin rahoitusprosesseja varten

Tämän investoinnin tavoitteena on kehittää digitaalinen järjestelmä julkisen rahoituksen myöntämiseksi kulttuurialoille.

Tämän investoinnin toteuttamiseen kuuluu sellaisen digitaalisen järjestelmän kehittäminen, joka helpottaa kansallisten kulttuurialan toimijoiden rahoituksen saantia yksinkertaistettujen ja digitalisoitujen sovellusten avulla; Rekisteröi kaikki julkiset kulttuurituet, jotka on jo myönnetty päällekkäisen rahoituksen estämiseksi, ja kerää tietoa kulttuurimenoista kuntien tasolla, jotta kulttuuripolitiikan alalla voidaan tehdä näyttöön perustuva päätös samalla kun mahdollistetaan kulttuurihankkeita koskevien ei-luottamuksellisten tietojen avoin saatavuus.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Investointi 7. Elokuvatuotannon ja -jakelun digitalisoinnin nopeuttaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on vahvistaa mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten valmiuksia elokuvien tuotannossa ja vauhdittaa Romanian elokuvatuottajien ja -jakelijoiden digitaalista siirtymää lisäämällä digitaalisia tuotanto-, jakelu-, markkinointi- ja myynninedistämisvalmiuksia, mukaan lukien digitaalinen arkistointiteknologia.

Tämän investoinnin toteuttamiseen on sisällyttävä sisällön kehittäminen ja elokuvatuottajien ja -jakelijoiden liiketoimintakapasiteetin lisääminen yhdistämällä hankerahoitus ja yksikön rahoitus.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2025 mennessä.

K.2 Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
326	Uudistus 1. Matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmius	Välitavoite	Kaikki Romanian alueellisten matkakohteiden hallintaorganisaatioiden optimaaliset kohdealueet kartoitettiin	Kaikki alueellisten matkakohteiden hallintoelinten optimaaliset kohdealueet Romaniassa				Q1	2022	Määräpaikan hallintaorganisaatioiden on määritettävä optimaaliset kohdealueet seuraavien kriteerien perusteella: —niiden kyky houkutella kansainvälisiä matkailijoita sosioekonomisen ja ympäristöystävällisen muutoksen edistäminen maaseudulla ja epäsuotuisilla alueilla täydentäen paikallisen rahaston komponenttia (esim. toiminnallisten maaseutualueiden osalta); mahdollisuudet luoda uusia työpaikkoja.
327	Uudistus 1. Matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmius	Välitavoite	Toimintasuunnitelma kulttuuriperinnön käytöstä Romanian matkailualan kilpailukyvyn parantamisek	Kulttuuriperinnön käyttöä Romanian matkailualan kilpailukyvyn parantamiseksi koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen				Q1	2022	Toimintasuunnitelman on oltava useita matkailijapaketteja koskevien DMO-pakettien mukainen. Toimintasuunnitelma kattaa vuodet 2022-2026, ja se sisältää erityiset vuotuiset ja monivuotiset tavoitteet sekä seuraavat keskeiset toimet: Sellaisten kansallisesti ja kansainvälisesti vaikuttavien

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			si							kohdetyyppien määrittäminen, joita käytetään matkailun edistämiseen Romaniassa ja joilla edistetään sosioekonomista kestävää/ympäristöystävällistä muutosta maaseutualueilla ja epäsuotuisilla alueilla; Ja b) kartoitusten tuloksena syntyvien kulttuurireittien määrittäminen. Siinä on myös esitettävä yksityiskohtaisesti tärkeimmät toimijat, niiden tehtävät ja vastuualueet sekä odotetut tulokset.
328	Uudistus 1. Matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmius	Välitavoite	Hallituksen päätöksellä voimaan tullut lainsäädäntökehys, johon on sisällyttävä selkeä kuvaus rahoitusmekanismista, jolla tuetaan matkakohteiden	Lain säännös, joka osoittaa matkakohteiden hallintoviranomaisten perustamista koskevan lain voimaantulon				Q3	2022	Lainsäädäntöön on sisällyttävä selkeä kuvaus rahoitusmekanismista, jolla tuetaan alueellisten ja paikallisten matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden verkoston kehittämistä, sekä vakaasta hallintomallista. Oikeudellisen kehyksen keskeisiä osia ovat: - Lainsäädännön tavoite, matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden määrittely eri aluetasoilla ja niihin liittyvät matkakohteiden

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			hallintoviranomaisten verkoston kehittämistä, sekä selkeä hallintomalli.							hallinnointiorganisaatiot; - Jäsenten tunnistetiedot; - Vähimmäisvaatimukset, joiden mukaan määräpaikan on voitava muodostaa matkakohteiden hallintoyksikkö, joka edustaa kohdetta; - Organisaatiomuoto – DMO:lla on yleiskokous, johtokunta ja toimeenpanevaa osaa edustava henkilöstö. Matkakohteiden hallintoviranomaiset on rekisteröitävä lakisääteisten säännösten mukaisesti, jotta niillä on strategia ja toimintasuunnitelma, jotta varat voidaan käyttää strategian täytäntöönpanoon. Jäsenten osalta matkakohteiden hallintotoimikunnan on oltava matkailualan talouden toimijoiden, matkailujärjestöjen ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien sekä paikallis- tai aluetason viranomaisten edustava elin. - Kuvaus hallituksen ja yleiskokouksen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										toimeksiannoista; - Äänestysjärjestelmä ja päätöksentekoprosessi; - Rahoitusmekanismi; - Matkakohteiden hallintoelinten tavoitteet ja tulosten seuranta erityisine vastuullisine velvoitteineen. Matkakohteiden hallintoyksikkö perustetaan ottaen huomioon maantieteelliset yksiköt (maakunnat, kunnat), joiden tavoitteena on edistää paikallista tai alueellista matkailua.
329	Uudistus 1. Matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmius	Tavoite	DMO:t perustettu		Määrä	0	8	Q4	2023	Hallitus perustaa (välitavoitteen 328 mukaisesti) kahdeksan matkakohteiden hallinnointiorganisaatiota, joihin kuuluvat kaikki matkailun ja kulttuurin alalla tietyllä alueella toimivat yksiköt ja joita ohjaa matkakohteiden hallintojärjestön toimeenpaneva komitea. Vastuu matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden tuloksista kuuluu talous-, yrittäjyys- ja matkailuministeriölle ja matkakohteiden

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										hallintokomitealle. Matkakohteen hallintaorganisaatioiden perustamisen ja käyttöönoton on perustuttava Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) suosituksiin, jotka sisältyvät ”Operationalisation of Destination Management Organisations” -tutkimukseen.
330	Uudistus 1. Matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmius	Tavoite	Alueellisiin matkailijaorganisaatioihin kuuluvissa maakunnissa houkuteltujen ulkomaisten matkailijoiden osuuden kasvu		Osuus (%)	0	20	Q1	2026	Ulkomaisten matkailijoiden määrän on noustava vuoden 2025 loppuun mennessä vähintään 20 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna niissä maakunnissa, jotka kuuluvat alueellisiin matkakohteiden hallintojärjestöihin. Tietolähde: Kansallinen tilastolaitos ja talous-, yrittäjyys- ja matkailuministeriön keräämät tiedot
331	Investointi 1. 12 turisti-/kulttuurireittien edistäminen	Tavoite	Kulttuurireitteihin sisällytettävät kohteet		Määrä	0	225	Q1	2022	Vähintään 225 kohdetta on sisällytettävä kulttuurireitteihin, ja ne on valittava kartoituksen perusteella ja sijoitettava pääasiassa maaseutualueille ja epäsuotuisille alueille matkailijoiden houkuttelemiseksi

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ja uusien työpaikkojen luomiseksi matkailualalle. ”Kohteita” ovat matkailun vetopisteet (kuten linnat, rikastukset, luostarit ja perinteiset talot), jotka on sisällytettävä 12:een kulttuurireittiin ja jotka komitea valitsee ja jotka perustuvat kuulemismenettelyyn. Vähimmäisvaatimukset ovat seuraavat: Alueelliset, taloudelliset ja sosiaaliset kriteerit, mukaan lukien kasvu, työpaikat, joissa keskitytään vähemmän kehittyneisiin alueisiin; Hankkeen kyky vaikuttaa matkailun houkuttelevuuteen ja kulttuurisen osallistumisen lisääntymiseen, kansallisen tason ainutlaatuisuus, suhteelliset ja kilpailuedut, c) aiemmin rahoitettujen reittien teemaan liittyvien kohteiden sisällyttäminen alueelliseen toimintaohjelmaan ja maaseudun kehittämistä koskevaan kansalliseen ohjelmaan d) kohteiden sisällyttäminen Unescon maailmanperintöluetteloon tai

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										väliaikaiseen tai suuntaa-antavaan luetteloon, e) kohteiden sisällyttäminen sellaisten historiallisten rakennusten luokkaan, joita ei pidetä historiallisina muistomerkkeinä. Kulttuurireitteihin sisällytetään vain ne kohteet, jotka tällä hetkellä tarjoavat pääsyn matkailijoille.
332	Investointi 1. 12 turisti-/kulttuurireittien edistäminen	Välitavoite	12 reitin markkinointia koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q3	2022	Matkailun kehittämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen kaikilla kulttuuriväylillä. Tähän sisältyvät seuraavat toimet: Reittiin kuuluvien sivustojen digitointi Vierailijoille tarkoitetun sovelluksen luominen Reittiin sisältyvien reittien/paikkojen merkitseminen ja merkinanto; Yhteisen kulttuuritarjonnan luominen
333	Investointi 1. 12 turisti-/kulttuurireittien edistäminen	Välitavoite	12 kulttuurireitin avaaminen	12 kulttuurireittien avaaminen matkailijoille.				Q1	2024	Kohteet avataan yleisölle, ja reittien on oltava toiminnassa välitavoitteen 331 osalta tehtyjen sopimusten mukaisesti. Paikkojen, joissa kunnostustöitä tehdään, on oltava vain osittain avoimia

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ennallistamisen loppuun saattamiseen saakka.
334	Investointi 1. 12 turisti-/kulttuurireittien edistäminen	Välitavoite	12 kulttuurireitin piiriin kuuluvien kohteiden kunnostus- ja kunnostustöitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q1	2023	12 kulttuurireitin piiriin kuuluvien rakennusten (raudat, kirkot, linnat) kunnostustöitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen. Niiden kohteiden osalta, jotka ovat osa 12 kulttuurireitin kunnostustöitä, on otettava huomioon seuraavat: - rakennusten kunnostaminen, tarvittaessa tien muodostaminen, vierailijoiden vastaanotto. - kulkutiet ovat minimaalisia toimia, jotka mahdollistavat vähintään jalankulkijoiden pääsyn. Asfalointitöitä ei lueta mukaan. Valituissa hankkeissa olisi oltava ainakin päätökseen saatetut esitoteutettavuustutkimukset ja toteutettavuustutkimus ja kaikki asiaankuuluvat asiakirjat on viimeisteltävä ennen toteutussopimusten allekirjoittamista. Sorroon ja konfliktiin keskittyvän museo- ja muistomerkkiketjun

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										osalta sopimuksiin on sisällyttävä rakennusten kunnostustöitä, vierailukeskuksia ja digitalisointia. Mukaan luetaan seuraavat museot ja muistomerkit: - Juutalaishistorian kansallinen museo ja holokausti, Bukarest - Vuoden 1989 vallankumouksen muistomerkki, Timişoara Uhrien muistomerkki, Sighet. - Hiljaisuuden vankila, Râmnicu SăratMemorial ihmisten pakkosiirtojen ja liiallisen teollistumisen vuoksi, Satu Mare - Kommunismin kauhistusten museo, Sfântu Gheorghe - Valokuvausaineiston museo, Târgu Mureș (esittää digitaalisessa muodossa kaikki saatavilla olevat arkistot, myös konflikteihin ja totalitaarisiin järjestelmiin liittyvät arkistot) - Transilvanian identiteettien museo (Mutra) Sopimuksiin on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna rakennuksen peruskorjausta edeltävään vuotuiseen energiankulutukseen, jonka on johdettava primäärienergian säästöihin 30 prosentilla peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna ja jolla varmistetaan, että noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01). Sopimukset perustuvat avoimiin tarjouskilpailuihin, ja ne sisältävät seuraavat osatekijät: - luettelo laitosalueen kehittämiseen liittyvistä toimista (kunnostaminen, vierailijoiden pääsy ja kaikki pääasiallisessa asiakirjassa kuvatut toimet) - töiden valmistumisen määräajat - selkeä rahoitusmekanismi - —tekniset vaatimukset ja standardit Luettelo toimista ja kunkin työsopimuksen kaikista osista laaditaan hankinta-asiakirjoissa

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										esitettyjen toimien kuvauksen perusteella (pääasiakirjassa) rakennusurakan erityispiirteiden mukaan. Nämä seikat kuvataan julkisia hankintoja koskevissa asiakirjoissa.
335	Investointi 1. 12 turisti-/kulttuurireittien edistäminen	Tavoite	Uudet kunnostetut alueet avattuina		Määrä	0	225	Q2	2026	Matkailijoille avataan 225 ennallistettua kohdetta. 12 kulttuurireitiltä on palautettava seuraavat kohteet (joiden on oltava täysin matkailijoiden ja yleisön saatavilla): - 5 linnaa - 5 curia - 10 puukirkkoa - 5 ”cula” (Romanian nobleman-asunnot) - 5 Moldovan luostaria - 5 kirkkoa/työmaata Saint Ladislausin reitillä - 5 rooman castra - 5 linnat - 30 perinteistä taloa Tonavan suistoalueella - 150 perinteistä maaseututaloa
336	Investointi 2. Museoiden ja muistomerkki	Välitavoite	Museoiden rakennustöitä koskevien	Sopimusten allekirjoittaminen				Q1	2023	Sorrosta ja konflikteista vastaavien uusien museoiden rakennustöitä koskevien sopimusten

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	en nykyaikaistaminen ja luominen		sopimusten allekirjoittaminen							allekirjoittaminen. Kohteet valitaan sen perusteella, mikä on niiden symbolinen arvo ja yhteys totalitaarisiin järjestelmiin (paikat, jotka ovat virstanpylväitä etnisten ryhmien välisissä konflikteissa ja hyvien kulttuurienvälisten suhteiden kehittämisessä). Hankintasopimukset on tehtävä avoimen ja kilpailuun perustuvan tarjouskilpailumenettelyn perusteella, ja niissä on noudatettava lähes nollaenergiarakennuksia koskevia rakennusmenettelyjä. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusten vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Museot ovat seuraavat: 1. MUTRA – Transilvanian identiteettien ja konfliktien museo, joka rakennetaan Cluj-Napocan laiturille. Kaikkien

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										arvojen digitalisoinnin ja museolaitteiden hankinnan on oltava osa kehitystä. 2. Rapa Robilor on muistopaikka Aiudissa Alban maakunnassa vangituille ihmisille. Osana tätä hanketta työmaalle rakennetaan myös vierailukeskus.
337	Investointi 2. Museoiden ja muistomerkkien nykyaikaistaminen ja luominen	Tavoite	Uusien ja kunnostettujen museoiden avaaminen		Määrä	0	9	Q2	2026	9 yleisölle avataan uudet museot ja muistomerkit: - 2 museota – uudet rakennustyöt - 7 museota – restaurointi, kunnostaminen, nykyaikaistaminen.
338	Uudistus 2. Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	Välitavoite	Pyöräilymatkailua koskevan sääntelykehyksen voimaantulo	Lain säännös, joka osoittaa pyöräilymatkailua koskevan sääntelykehyksen voimaantulon				Q1	2022	Pyöräilyreittien käyttöönottoa koskevaan sääntelykehykseen (hallituksen päätöksiin) on sisällyttävä seuraavat osatekijät: pyörämatkailuinfrastruktuurin käyttöönotosta ja seurannasta vastaavien laitosten perustaminen (mukaan lukien pyöräilyreittien kansallinen koordinointikeskus) pyöräilyreittien typologioiden ja ominaisuuksien vahvistaminen; pyöräilymatkailun käyttöä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										koskevat sääntelykannustimet.
339	Uudistus 2. Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	Välitavoite	Kansallinen koordinointikeskus Velo Routes perustettu ja toiminnassa	Hallituksen päätöksen hyväksyminen pyöräilyreittien kansallisen koordinointikeskuksen perustamisesta				Q2	2022	Velo —reittien kansallinen koordinointikeskus perustetaan kehitys-, rakennus- ja hallintoministeriöön. NCC aloittaa toimintansa ja aloittaa tutkimuksen ja eVelo-sovelluksen laatimisen.
340	Uudistus 2. Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	Välitavoite	Kattava tutkimus kansallisten pyöräilyreittien alueellisesta jakautumisesta	Julkaistu tutkimus				Q3	2022	Perusteellisessa tutkimuksessa määritetään pyörämatkailureittien alueellinen jakautuminen (3 000 km pyöräilyreittejä) keskeisten kriteerien perusteella (esim. ruuhkien vähentäminen, ekomatkailun edistäminen) ja yksilöidään asiaankuuluvat toimijat ja yhdistetään olemassa olevat aloitteet luonnon- ja kulttuuriperinnön parantamiseksi välitavoitteen 338 vaatimusten mukaisesti. Tutkimuksen tulosten perusteella käynnistetään hankintamenettely pyöräilyreittien käyttöönottamiseksi.
341	Investointi 3.	Välitavoite	Integroitu	Alustan ja				Q3	2022	Pyörämatkailuun liittyvän

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	Kansallisen Velon koordinointikeskuksen perustaminen ja toimintavalmistuminen		kansallinen eVelo-alusta ja älypuhelinsovellus	sovelluksen kehittäminen ja julkaiseminen						aihekohtaisen tiedon tarjoamiseen tarkoitetun integroidun digitaalisen sovelluksen kehittäminen ja julkaiseminen . Integroituun sovellukseen kuuluu kansallisen eVelo-alustan (kansallisten pyöräilyreittien verkkosivusto) ja temaattisen älypuhelinsovelluksen perustaminen välitavoitteen 340 vaatimusten mukaisesti.
342	Investointi 4. 3000 km:n pyöräilyreittien käyttöönotto	Välitavoite	Pyöräilyreittejä koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Uusien pyöräilyreittien rakentamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen avoimessa ja kilpailullisessa tarjouskilpailussa. Tarjouskilpailumenettely aloitetaan julkaisemalla rahoitussuunnitelma, jossa vahvistetaan hankintasopimuksen kelpoisuus, perusteet ja myöntämisedellytykset. Rahoitussuunnitelman laatii Velo-reittien kansallinen koordinointikeskus. Tarjouskilpailun päätyttyä työt aloitetaan 3000 km:n pyöräilyreiteiltä.
343	Investointi 4. 3000 km:n	Tavoite	Pyöräilyyn rakennetut		Kilometriä (km)	0	3 000	Q2	2026	Vähintään 3000 km uusia ja esteettömiä pyöräilyreittejä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	pyöräilyreittien käyttöönotto		pyöräilyreitit ja pyöräilyyn käytettävissä olevat kilometrit							tutkimuksen tulosten perusteella määritellyissä paikoissa.
344	Uudistus 3. Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän uudistaminen	Välitavoite	Kulttuurialan rahoitusjärjestelmää koskevan lain voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi kulttuurialan rahoitusta koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo				Q3	2022	Välitavoitteessa keskitytään varmistamaan kulttuurihankkeiden vakaa rahoitusjärjestelmä. Ajan tasalle saatetussa laissa säädetään valtion talousarviosta kulttuurialalle myönnettävästä vakaasta rahoitusmekanismista, jossa keskitytään seuraaviin seikkoihin: Maaseutualueiden/pienten kaupunkien ja suurten kaupunkialueiden välisen kuilun kaventaminen kulttuurin saatavuudessa, kulttuurisen monimuotoisuuden, sosiaalisen osallisuuden ja sukupuolten tasa-arvon tukeminen, luovien alojen tukeminen ja kulttuurialan taloudellisen potentiaalin lisääminen. Hyväksyttävät ja voimaan tulevat lait ovat: Ei-takaisinmaksettavaa

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kulttuurirahoitusta koskeva lainsäädäntökehys (hallituksen asetus 51/1998); Yhteisön suuntaviivojen mukainen audiovisuaalisen alan rahoitus. Lainsäädäntömuutokset perustuvat muun muassa tuloksiin, joita saadaan kulttuuripalvelujen julkisten ja yksityisten tarjousten kartoituksesta kansallisella ja paikallisella tasolla, ennakoitavien ja avointen lisärahoituslähteiden kartoittamiseen ja tarjoamiseen sekä hallintomekanismiin, jossa viranomaisille annetaan selkeät vastuut kansallisella ja paikallisella tasolla; Rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on politiikkatavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen.
345	Uudistus 3. Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän uudistaminen	Välitavoite	Kulttuurialan työntekijöiden asemasta annetun lain voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi kulttuurialan työntekijöiden asemaa koskevan lainsäädännön				Q1	2023	Kulttuurialan työntekijöiden asemaa koskeva uusi lainsäädäntökehys tulee voimaan, ja siihen sisältyy monenlaisia politiikkoja, ja siinä ehdotetaan konkreettisia toimenpiteitä, joilla vastataan taiteilijoiden kohtaamiin

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
				voimaantulo						erityishaasteisiin ja joilla pyritään suojelemaan taiteilijoita, kuten - ”Taidetyön” ja ”kulttuurityön” selkeä määritelmä, joka on määritelty kaikissa jäsenvaltioissa ja EU:n asiakirjoissa; - lainsäädännön ja sosiaalisen suojelun puitteiden soveltamisalaan kuuluvat vähimmäisvaatimukset ja -vaatimukset (esim. työolot, verotus sekä sosiaaliturvan ja muiden etuuksien saatavuus, oikeudenmukainen korvaus); - sosiaaliturvajärjestelmien säännökset, joiden nojalla kulttuurialan työntekijät voivat saada etuuksia, kuten työttömyys, terveydensuojelu, pankkilainat, rahoitus ja eläke. - välineet freelancerin kulttuuritaiteilijoiden (taiteilijat ja vastaavat ammatit) tunnistamiseksi (oikeudellisesti) ja sosiaalisen suojelun järjestelmään osallistumista koskevien mekanismien

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										luomiseksi. - muut menetelmät kulttuurityöntekijän yhteiskunnallis-ammatillisen aseman ja olojen parantamiseksi.
346	Investointi 5. Kulttuurin saatavuuden parantaminen kulttuurista heikommassa asemassa olevilla alueilla	Välitavoite	Rahoitussopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q1	2023	Kulttuurialan toimijoiden ja julkisen rahoituselimen on allekirjoitettava sopimukset, jotta voidaan vahvistaa oikeudellinen kehys kulttuuripalvelujen saatavuuden tukemiseen maaseutualueilla ja pienissä kaupungeissa, joilla on vain vähän tai ei lainkaan julkisia kulttuuripalveluja, kulttuurihankkeiden avulla. Hankintasopimukset tekee kansallisen kulttuurirahaston hallinto avoimen tarjouskilpailun perusteella. Hankintasopimusten tekemisen valintaperusteet: Tuensaajien/osallistujien lukumäärä/ryhmät, koulutusedut lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, koulutustavoitteet (historia, maantiede, logiikka jne.), taiteelliset/luontoisuuskriteerit,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ekologinen/biologinen monimuotoisuus/luonto/luonne/ympäristökriteerit, sisällyttämiskriteerit.
347	Investointi 5. Kulttuurin saatavuuden parantaminen kulttuurista heikommassa asemassa olevilla alueilla	Tavoite	Pienet paikkakunnat, joilla kulttuurin saatavuus paranee		Määrä	0	50	Q2	2024	50 paikkakuntaa, joiden asukasmäärä on alle 50 000, hyötyvät kahden pilottirahoitusohjelman täytäntöönpanosta, joissa kehitetään kulttuuri- ja/tai kulttuuriaiheisia hankkeita.
348	Investointi 6. Digitaalisen järjestelmän kehittäminen kulttuurin rahoitusprosesseja varten	Välitavoite	Digitaalinen järjestelmä toimintavalmiina	Alustat ja digitaaliset järjestelmät toimintavalmiina				Q3	2023	Tämä välitavoite koskee sellaisten digitaalisten järjestelmien kehittämistä, – joilla helpotetaan kansallisten kulttuurialan toimijoiden mahdollisuuksia saada rahoitusta yksinkertaistetuilla ja digitalisoiduilla rahoitushakemuksilla, hankkeiden arvioinnilla, sopimusten tekemisellä, seurannalla ja seurannalla, arvioinnilla, rahoituksen maksamisella ja jälkiarvioinnilla; – joihin rekisteröidään kaikki

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										julkiset kulttuuriavustukset, jotka on jo myönnetty päällekkäisen rahoituksen estämiseksi; – joita käytetään kulttuurimenoihin liittyvien tietojen keräämiseen kaikilla alueilla ja kaikilla alueilla, kulttuurikustannuksissa hanketyypeittäin ja jotka mahdollistavat näyttöön perustuvan päätöksen kulttuuripolitiikan alalla; – joilla mahdollistetaan avoin pääsy ei-luottamuksellisiin hankkeisiin sekä tietoa hankkeiden toteuttajille ja suurelle yleisölle.
349	Investointi 7. Elokuvatuotannon ja -jakelun digitalisoinnin nopeuttaminen	Välitavoite	Rahoitussopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q3	2023	Sopimukset tuotanto- ja jakeluyritysten kanssa on allekirjoitettava avointen tarjouskilpailujen ja hallinnollisten tarkastusten perusteella, mukaan lukien vähämerkityksistä tukea koskevat ehdot. Rahoituksen ehtona on, että houkutellaan tai pidetään palveluksessa vähimmäismäärä digitaalialaan erikoistuneita työntekijöitä. Tukikelpoisia toimia ovat digitaalisten tuotteiden

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) ... laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										editointi- ja jälkituotantovalmiuksien kehittäminen, tilausvideomikroalustojen luominen, markkinointi ja digitalisointi (tietoteknisten laitteiden hankinta – videomuokkaus, digitaalinen tekstitys, digitaalinen arkistointi), audiovisuaalisen kulttuurisisällön kehittäminen ja jakelu sekä henkilöstön koulutus digitaalisten taitojen hankkimiseksi. Tuettaviin investointeihin sisältyy myös tuki digitaalisen sisällön tuotantoon ja jakeluun.
350	Investointi 7. Elokuvatuotannon ja -jakelun digitalisoinnin nopeuttaminen	Tavoite	Elokuvien tuottajat ja jakelijat, joilla on paremmat digitaaliset taidot		Määrä	0	40	Q1	2025	40 mikroyritystä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä ja muita elokuvatuotannon ja -jakelun alalla toimivia oikeushenkilöitä, jotka ovat kehittäneet digitaalista sisältöä ja hankkineet digitaalisia taitoja digitaalisten tuotteiden editointia ja jälkituotantoa varten.

L. KOMPONENTTI 12: TERVEYDENHUOLTO

Elpymis- ja palautumissuunnitelman terveydenhuoltokomponentti koostuu kolmesta uudistuksesta ja kahdesta investoinnista, joilla vastataan terveydenhuoltojärjestelmän keskeisiin haasteisiin. Tärkeimmät niistä ovat vältettävissä olevan kuolleisuuden väheneminen, alueellisten, sosiaalisten sekä maaseudun ja kaupunkien välisten erojen pieneneminen perusterveydenhuollon saatavuudessa, laadukkaiden terveyspalvelujen saatavuuden parantaminen, sairaala- ja sairaalainfrastruktuurin parantaminen sekä terveydenhuoltomenojen ja resurssien hallinnan optimointi.

Komponentti edistää terveydenhuollon saatavuuden ja kustannustehokkuuden parantamista koskevan Romanian maakohtaisen suosituksen noudattamista muun muassa siirtymällä avohoitoon (maakohtainen suositus 3, 2019). Siinä käsitellään myös suositusta terveydenhuoltojärjestelmän selviytymiskyvyn vahvistamisesta, myös terveydenhuollon työntekijöiden ja lääkinnällisten tuotteiden alalla, ja terveyspalvelujen saatavuuden parantamisesta (maakohtainen suositus 1, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet.

L.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Paremmat valmiudet hallinnoida julkisia terveysrahastoja

Uudistuksen tavoitteena on lisätä julkisen terveydenhuollon menojen tehokkuutta toteuttamalla lainsäädäntömuutoksia ja kokeilemalla avustusjärjestelmää, jolla palkitaan parhaiten suoriutuvia terveydenhuollon tarjoajia objektiivisten ja mitattavissa olevien kriteerien perusteella.

Uudistus koostuu kahdesta osasta. Ensimmäinen toteutetaan toteuttamalla pilottihanke, jonka tarkoituksena on edistää terveyspalvelujen laadun ja kustannustehokkuuden parantamista luomalla, pilotoimalla ja panemalla täytäntöön rahoitusmekanismeja, jotka palkitsevat terveydenhuollon tarjoajien suoritukset (terveyspalvelujen laaturahaston kautta). Tätä varten terveysministeriö kehittää yhteistyössä kansallisten virastojen ja elinten kanssa ja ulkoista asiantuntemusta hyödyntäen terveyspalvelujen laatuindikaattoreita, tulosperusteisia maksumalleja ja digitaalisia välineitä indikaattorien keräämiseksi ja seuraamiseksi, ottaa käyttöön tarvittavan lainsäädäntökehyksen, arvioi laatuselvitykset ja suorittaa maksut kehitettyjen mallien ja arviointien tulosten mukaisesti. Terveydenhuoltopalvelujen laadun parantamiseksi terveydenhuollon laaturahastosta maksettavat maksut (palkkiot) myönnetään palveluntarjoajille, joilla on parhaat laatuindikaattorit. Järjestelmä kattaa ensimmäisessä vaiheessa sairaalat, minkä jälkeen se ulotetaan koskemaan muita terveydenhuoltojärjestelmän tasoja: Avohoitoa tarjoavat ja perusterveydenhuollon tarjoajat skaalatakseen ne kaikentyyppisiin terveydenhuollon tarjoajiin pilottiohjelman päätyttyä. Toinen osauudistus koostuu uuden mallipuitesopimuksen laatimisesta terveydenhuollon tarjoamisen ehdoista ja sen

täytäntöönpanosäännöistä. Uudistuksen odotetaan vähentävän niiden henkilöiden osuutta, jotka ilmoittavat täyttämättömistä lääketieteellisistä tarpeista.

Uudistus koskee myös tiedotus- ja julkisuuspalveluja, myös tiedotuskampanjoita, jotka liittyvät kirjallisissa ja sähköisissä lehdissä julkaistuihin lehdistötiedotteisiin, toteutettuja toimia ja tuloksia koskevaa tiedotus- ja julkisuusmateriaalia sekä verkossa tapahtuvaa myynninedistämistä (verkkosivustolla ja sosiaalisen median kanavissa). Toimitettu aineisto on laadittava ja sitä on edistettävä koko uudistuksen täytäntöönpanon ajan, ja siitä on raportoitava prosessista, mukaan lukien muun muassa lainsäädäntökehyksen hyväksyminen, pilottihankkeen tärkeimmät tulokset, järjestelmän käyttöönotto julkisiin sairaaloihin sekä ohjelman laajentaminen koskemaan avohoitoa tarjoavia potilaita ja perusterveydenhuollon tarjoajia. Julkinen raportointi on vakiintunut menetelmä, jolla edistetään laatuun perustuvaa terveydenhuollon tarjoamisen mallia.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 2. Paremmat valmiudet investoida terveydenhuollon infrastruktuuriin

Uudistuksella pyritään lisäämään keskus- ja paikallisviranomaisten hallinnollisia valmiuksia hallinnoida tehokkaasti terveydenhuollon infrastruktuurihankkeita perustamalla ja ottamalla käyttöön kansallinen terveysinfrastruktuurien kehittämisvirasto (ANDIS), joka on julkinen laitos, jolla on oikeushenkilöllisyys ja joka on terveysministeriön alainen. Täysin institutionaalisten valmiuksiensa puitteissa ANDIS pystyy hallinnoimaan merkittäviä julkisen terveydenhuollon infrastruktuurihankkeita sekä tarjoamaan teknistä asiantuntemusta paikallisviranomaisten pyynnöstä.

Uudistuksen toteuttamiseen kuuluu ANDIS:n perustaminen, sen päätoimipaikka ja henkilöstö (mukaan lukien puheenjohtajan ja hallintoneuvoston nimittäminen), henkilöstön koulutus ja konsultointi sekä tekninen apu ANDIS:n vastuualueeseen kuuluvia hankkeita varten.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä.

Uudistus 3. Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen

Uudistus käsittää kolme osauudistusta.

R.3.1 Terveydenhuoltopalvelujen hallinnoinnin uudistus

Tämän osauudistuksen tavoitteena on parantaa terveydenhuoltopalvelujen hallinnointiin liittyvien henkilöresurssien tuntemusta, taitoja ja osaamista kaikilla Romanian terveydenhuoltojärjestelmän tasoilla.

Osauudistus pannaan täytäntöön muuttamalla terveydenhuoltoalan päälakia (laki nro 95 vuodelta 2006). Tämän lain muutosten voimassa pitämiseksi on tehtävä useita hallituksen päätöksiä. Tämän jälkeen terveyspalvelujen hallinnan osaamiskeskuksesta tulee toimintakykyinen ja akkreditoitu hallintohenkilöstöä varten (johon kuuluu sairaaloiden ohjauskomiteoiden jäseniä, jaostojen päälliköitä, terveyslaitosten laboratorioiden päälliköitä, toimitusjohtajia, pääläkäreitä ja johtajia) yhteistyössä niiden akateemisten

laitosten kanssa, joilla on johtava vastuualue terveyspalvelujen hallinnoinnista vastaavien koulutus- ja henkilöresurssien kehittämisen alalla. Uudistuksen täytäntöönpanon aikana terveysministeriön odotetaan hyötyvän asiantuntijoiden tarjoamasta teknisestä avusta ja neuvonnasta.

Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2025.

Terveydenhuoltoalan henkilöresurssien kehittäminen

Tämän osauudistuksen tavoitteena on vahvistaa Romanian terveydenhuoltojärjestelmän valmiuksia kouluttaa, rekrytoida, pitää palveluksessa ja motivoida työvoimaa, joka on valmis vastaamaan väestön nykyisiin ja tuleviin terveystarpeisiin.

Osauudistuksessa kehitetään uusi strateginen kehys ja mukautetaan terveysalan henkilöresurssien kehittämistä sääntelevää lainsäädäntöä ja tunnustetaan eri tavoin terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatilliset ansiot ja palkkiot. Samaan uudistukseen kuuluu kahden keskuksen rakentaminen ja varustaminen, jotta voidaan kehittää valmiuksia ja toimia, jotka liittyvät julkisen terveydenhuollon perus-, yhteisö- ja avohoitolaitoksissa, sairaaloissa ja muissa julkisissa terveydenhuoltolaitoksissa työskentelevän 1 000 työntekijän koulutukseen. Terveydenhuollon ammattihenkilöiden koulutus rahoitetaan edelleen valtion talousarviosta vuoden 2026 jälkeen.

Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2025.

R.3.3 integriteetin lisääminen, haavoittuvuuksien ja korruptioriskien vähentäminen terveydenhuoltojärjestelmässä

Tämän osauudistuksen tavoitteena on parantaa eturistiriitojen määrittelyä ja sääntelyä Romanian terveydenhuoltojärjestelmässä ja antaa henkilöstölle valtuudet ehkäistä olosuhteet, jotka voivat johtaa korruptioon ja/tai eturistiriitatilanteisiin.

Osauudistuksessa pannaan täytäntöön uusi mekanismi, jolla priorisoidaan terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) myöntämät talousarviomäärärahat, ja tarjotaan 3 000 terveydenhuoltoalaan liittyvillä aloilla työskentelevälle henkilökunnalle koulutusta keskushallinnossa, hajautetuissa laitoksissa, terveydenhuoltoyksiköiden hallinnoinnissa ja potilaille suoraan annettavassa henkilöstössä.

Uudistus koskee myös tiedotus- ja julkisuuspalveluja, myös tiedotuskampanjoita, jotka liittyvät kirjallisissa ja sähköisissä lehdissä julkaistuihin lehdistötiedotteisiin, toteutettuja toimia ja tuloksia koskevaa tiedotus- ja julkisuusmateriaalia sekä verkossa tapahtuvaa myynninedistämistä (verkkosivustolla ja sosiaalisen median kanavissa). Toimitettu aineisto on laadittava ja sitä on edistettävä koko uudistuksen täytäntöönpanon ajan, ja siitä on raportoitava prosessista ja saavutetusta keskeisestä edistymisestä, kuten lainsäädäntökehyksen hyväksymisestä, osaamiskeskuksen valmiiksi saattamisesta ja toiminnasta, koulutusohjelmien käyttöönotosta sekä kahden osaamiskeskuksen rakentamisesta ja varustamisesta.

Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2025.

<u>Investointi 1. Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen</u>

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa epäedullisessa asemassa olevien ja syrjäytyneiden maaseutualueiden asukkaiden mahdollisuuksia saada perusterveydenhuoltoa, mukaan lukien ennaltaehkäisy- ja varhaisdiagnoosi- ja hoitopalvelut, sekä lisätä perusterveydenhuollon, avohoidon ja avohoidon terveyspalvelujen monimutkaisuutta. Investointiin on sisällyttävä seuraavat viisi

alainvestointia: Syrjäisimmät alueet/kunnat ovat alueita, joilla ei ole pääsyä perusterveydenhuoltoon tai joilla on rajalliset mahdollisuudet saada perusterveydenhuoltoa. Maailmanpankin ryhmä teki syrjäytyneiden alueiden tai kuntien luokittelun, joka perustui analyysiin inhimillisen pääoman, virallisten työpaikkojen ja riittämättömien elinolojen puutteesta, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskistä sekä palvelujen, terveydenhuollon ja muiden sellaisten perusoikeuksien tarjoamisesta, joiden saatavuus on rajoitettua tai olematonta.

Marginalisoitumisen kriteerit ja syrjäytymisen aste vahvistetaan alueellisella tasolla paikallisen inhimillisen kehityksen indeksin ja Romanian syrjäytyneiden maaseutualueiden ja paikallisen inhimillisen kehityksen kartastossa, Romanian marginalisoituneiden kaupunkialueiden atlaksessa ja sosiaalista osallisuutta ja köyhyyden vähentämistä koskevassa kansallisessa strategiassa esitettyjen kehitysindeksien laskentamenetelmien mukaisesti Maailmanpankin mukaan.

I.1.1 Perhelääkärien tai perusterveydenhuollon ammattijärjestöjen käytännöt

Aliinvestoinnin on koostuttava vähintään 3 000 perhelääkärien toiminta- tai toimintayhdistyksen kunnostamisesta tai varustamisesta. Tämä toteutetaan avoimen ehdotuspyynnön perusteella ja keskitetyn hankintajärjestelmän kautta.

Osainvestoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023.

I.1.2 Lääketieteelliset liikkuvat yksiköt

Alainvestointi koostuu 10 sellaisen matkailuauton hankinnasta, jotka on varustettu lääkinnällisillä laitteilla, jotka mahdollistavat rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulonnan aloilla, joilla on rajalliset mahdollisuudet käyttää erikoistuneita terveydenhuoltopalveluja. Tällä toimenpiteellä ei odoteta olevan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetulla tavalla, kun otetaan huomioon toimenpiteen kuvaus ja elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt lieventävät toimet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Erityisesti hankittavien asuntovaunujen on oltava ympäristön kannalta paras käytettävissä oleva teknologia.

Osainvestoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023.

I.1.3 Avohoitoyksiköt

Investointi koostuu vähintään 30 avohoitoyksikön kunnostamisesta, nykyaikaistamisesta ja laajentamisesta (myös rakentamalla uusia rakennuksia). Valinnassa on otettava huomioon myös luettelo hankkeista, jotka ovat alueellisen toimenpideohjelman (2014-2020) hankepyynnön varallaololuettelossa, ja muista hankkeista niiden kehitysasteen mukaan. Vähintään 20 avohoitoyksikköä on sijoitettava vähemmän kehittyneille alueille tai kunnille (jotka määritellään alueiksi/kunniksi, joilla BKT/asukas < 75 prosenttia EU-27:n keskiarvosta).

Alainvestoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.

I.1.4 Yhdennetyt yhteisökeskukset

Aliinvestoinnilla rakennetaan/kunnostetaan 200 integroitua yhteisökeskusta (integroidut yhteisökeskukset ovat osa terveysministeriön ylläpitämiä yhteisön terveydenhuolto-ohjelmia, joiden päätarkoituksena on parantaa väestön ja erityisesti heikossa asemassa olevien ryhmien mahdollisuuksia saada laadukkaita terveyspalveluja) sekä niiden varustaminen täysimääräisesti hallituksen päätöksessä N:o 324/2019 vahvistettujen vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Infrastruktuurin ja/tai rakennusten on täytettävä energiatehokkuuskriteerit. Uusien rakennusten on noudatettava tavoitetta, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusten vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Ali-investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2025.

I.1.5 Perhesuunnittelutoimistot

Investointi käsittää 119 perhesuunnittelukäytännön kuntoutuksen tai laitteet, joissa on sukupuolitautien hoitodiagnostiikkapisteitä, ultraääniskanneri, jossa on ultraportaita gynekologisia näytteenottimia, mikroskooppi, tietotekniset laitteet, jääkaapit, kuljetusajoneuvot (sähkö- tai polkupyörät). Investointi kattaa myös perhesuunnittelukaapeissa työskentelevän lääkintähenkilöstön koulutuskustannukset.

Ali-investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 2. Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa potilasturvallisuutta terveydenhuollon laitoksissa toimilla, joilla varmistetaan tulipalo, rakennerakennus ja seisminen turvallisuus, parannetaan energiatehokkuutta ja ehkäistään hoitoon liittyviä infektioita. Investointi sisältää seuraavat neljä alainvestointia, ja vähintään 70 miljoonaa euroa tästä investoinnista osoitetaan tietotekniikkalaitteisiin.

I.2.1 Uusi julkinen sairaalainfrastruktuuri

Aliinvestoinnilla rahoitetaan osittain 25 uuden sairaalan tai sairaalayksikön rakentamista. Uusista 25 sairaalasta tai sairaalayksiköstä 19 rakennuksen on täytettävä kansallisten ohjeiden mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, ja 6 rakennuksen on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten ohjeiden mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Osainvestoinnit on toteutettava viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

I.2.2 Lääkintälaitteet ja -laitteet

Alainvestointi koostuu hiljattain rakennettujen sairaaloiden tai sairaalayksiköiden varustamisesta lääkinnällisillä laitteilla (kuten erityis- ja yleisosastojen laitteet leikkausta varten, hoitotilat, eristystilat, mukaan lukien tartuntatauteihin ja poltettuihin yksiköihin tarkoitetut laitteet, potilastilat, hoitoasemat, lääkintähenkilöstötilat, lääkintätilat, puhtaan

valmisteluhuoneet, vastaanottokeskusten eristystilat, kuntoutustilat, jätehuolto- ja varastointitilat, hätä- ja elvytystilat) ja lääketieteelliset laitteet (esimerkiksi Vuoteet, dekontaminaatioyksiköt, tietotekniset laitteet, törmäyskärryt, defibrillaattorit, infuusiopumput, fysiologiset seurantajärjestelmät, mukaan lukien keskuskonsoli, akuutin hoidon fysiologiset seurantajärjestelmät, tehohoitoyksiköiden hengityslaitteet, yleistarkkailujärjestelmät).

Osainvestoinnit on toteutettava viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

I.2.3 Vastassyntyneiden tehohoitopalvelut

Alainvestointi koostuu 25 vastasyntyneen tehohoitoyksikön uudenaikaistamisesta, laajentamisesta ja tarjoamisesta kriittiselle potilaalle varhaista diagnosointia, synnytystä edeltävää hoitoa, vastasyntyneiden hoitoa ja synnytyksen jälkeistä hoitoa varten. Alainvestoinnin on katettava erityisesti sairaalainfrastruktuurin kapasiteetin laajentaminen vastasyntyneiden kriittisiin potilaisiin, joilla on 124 lisävuodetta (mukaan lukien niihin liittyvä infrastruktuuri ja laitteet), 90 olemassa olevan vuoteen varustaminen asianmukaisilla lääkinnällisillä laitteilla sekä seulontaohjelman parantaminen varustamalla olemassa oleva infrastruktuuri asianmukaisilla lääkinnällisillä laitteilla, 12 siirrettävän vastasyntyneen tehohoidon yksikön hankinta sekä kahdeksan alueellisen koulutuskeskuksen rakentaminen ja varustaminen kriittisiä vastasyntyneitä potilaita varten.

Alainvestoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.

I.2.4 Laitteet ja materiaalit nosokomiaalisten infektioiden riskin pienentämiseksi

Alainvestoinnin on koostuttava siitä, että vähintään 25 julkista sairaalaa varustetaan toimintalohkojen ja tehohoitoyksiköiden mikrobiologiseen ilmanvalvontaan tarkoitetuilla laitteilla erityisten ilmastointilaitteiden ja hoitohenkilöstön desinfiointilaitteiden avulla.

Ali-investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

L.2 Avustusmuotoisen tuen seurantaa ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
351	Uudistus 1. Paremmat valmiudet hallinnoida julkisia terveysrahastoja	Välitavoite	Terveysrahastosta tukea saavien lääketieteellisten yksiköiden valinnassa käytettäviä suorituskyky- ja laatuindikaattoreita koskevan ministeriön päätöksen voimaantulo	Ministeriön päätöksen säännös, josta käy ilmi hoidon laatua mittaavien indikaattorien ja tukea saavien lääkintälaitosten valinnassa tarvittavien menetelmien vahvistamisesta annetun ministeriön päätöksen voimaantulo				Q4	2022	Terveysministeriö kehittää ja hyväksyy joukon prosessi-indikaattoreita, tulosindikaattoreita ja potilaskohtaisia indikaattoreita, joita käytetään terveydenhuollon tarjoajien arvioinnissa sekä vastaanottavien laitosten tulosperusteisessa valinnassa. Indikaattorijoukkoon kuuluvat muun muassa seuraavat indikaattorit: Haittatapahtumia sairastaneiden potilaiden osuus, kivun asteikon paraneminen (Visual Analogue Scale score), sairaalan infektioiden määrä ja potilaiden saatavilla olevat laadukkaat tiedot.
352	Uudistus 1. Paremmat valmiudet hallinnoida julkisia terveysrahastoja	Välitavoite	Uutta puitesopimusmallia koskeva hallituksen päätös, joka koskee sairaanhoidon, lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden,	Hallituksen päätöksen säännös, josta käy ilmi hallituksen päätöksen sekä terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen yhteisen				Q2	2023	Uuden puitesopimuksen tavoitteena on - Kansallisen sairausvakuutuskassan hallinnon parantaminen - Lisätään avohoitopalveluja sairaalajärjestelmään kohdistuvan paineen vähentämiseksi - Edistetään ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen diagnosointiin liittyvien

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			apuvälineiden ja teknologioiden myöntämisen edellytyksiä sairausvakuutusjärjestelmässä, tulee voimaan	määräyksen voimaantulo						palvelujen tarjoamista erityisesti perusterveydenhuollon tasolla. - Helpotetaan terveydenhuoltopalvelujen tarjoajien etäpalveluja - Kaventaa maaseudun ja kaupunkien välistä kuilua sairaanhoidon saatavuudessa luomalla perhe- ja erikoislääkäreille kannustimia tarjota palveluja syrjäisillä ja heikoilla alueilla. - Laajennetaan perusterveydenhuollon, erikoishoidon ja avohoidon palvelujen kattavuutta ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen diagnosointiin liittyvät palvelut Tärkeimmät muutokset koskevat sopimusmenettelyjä ja -ehtoja palveluntarjoajien kanssa, rahoitusmekanismeja ja palvelukokonaisuuksia vakuutetuille ja vakuuttamattomille henkilöille.
353	Uudistus 1. Paremmat	Välitavoite	Sen lainsäädäntömuutok	Talousarviomenettelyssä otetaan huomioon				Q1	2024	Terveysministeriö toteuttaa talousarviomenettelyssään

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	valmiudet hallinnoida julkisia terveysrahastoja		sen voimaantulo, joka on tarpeen talousarvion menojen uudelleentarkastelun tulosten sisällyttämiseksi talousarviomenettelyyn	valtiovarainministeriön vuonna 2023 päätökseen saatetun terveydenhuollon menojen uudelleenarvioinnin tulokset.						valtiovarainministeriön toteuttaman terveysmenojen uudelleenarvioinnin tulokset. Tämä on tehtävä menojen uudelleentarkastelun päättymistä seuraavasta vuodesta alkaen.
354	Uudistus 1. Paremmat valmiudet hallinnoida julkisia terveysrahastoja	Tavoite	Terveydenhuollon saatavuuden parantaminen vähentämällä täyttämättömistä lääketieteellisistä tarpeista ilmoittavien henkilöiden osuutta		Prosenttiosuus	4,9	4,2	Q2	2026	Täyttymätön tarve lääkärintarkastukseen ja hoitoon voi johtua 1) taloudellisista syistä, 2) jonotuslistoista ja 3) tarpeesta matkustaa liian pitkälle. Eurostatin indikaattorissa, jossa arvioidaan terveydenhuoltopalvelujen saavutettavuuden tasoa, otetaan huomioon kaikki kolme syytä. Sairaanhoidolla viitataan yksilöllisiin terveydenhuoltopalveluihin (lääkärintarkastukseen tai sairaanhoitoon, hammashoitoa lukuun ottamatta), joita antavat lääkärit tai vastaavien ammattien harjoittajat tai joita annetaan näiden suoran valvonnan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										alaisina kansallisten terveydenhuoltojärjestelmien mukaisesti. Tiedot kerätään Euroopan tulo- ja elinolotilastojen tutkimuksesta, ja ne koskevat tällaisia tarpeita edeltävien 12 kuukauden aikana. Terveydenhuollon saatavuutta parantamalla niiden henkilöiden prosenttiosuuden, jotka ilmoittavat täyttämättömistä lääketieteellisistä tarpeista, odotetaan laskevan vuoden 2019 4,9 prosentista (perustaso) 4,2 prosenttiin vuoden 2026 neljänneksellä.
355	Uudistus 2. Paremmat valmiudet investoida terveydenhuollon infrastruktuuriin	Välitavoite	Terveydenhuollon infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan kansallisen viraston (ANDIS) perustamista koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo	Terveydenhuollon infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan kansallisen viraston (ANDIS) perustamista koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo				Q2	2022	Lainsäädäntökehyksessä vahvistetaan virastolle seuraavat tehtävät: —Julkisen terveydenhuollon infrastruktuuriin liittyvien ensisijaisten investointihankkeiden valmistelu ja toteuttaminen oikea-aikaisesti, eritelmien mukaisesti ja hyväksytyn talousarvion puitteissa; —Antaa ohjeita, suosituksia ja sovellettavia menetelmästandardeja kansanterveysinfrastruktuuriin liittyvien investointihankkeiden

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										valmistelua, toteutusta ja loppuunsaattamista varten; - Erityistuen antaminen julkisen terveydenhuollon infrastruktuuriin liittyvien investointihankkeiden alalla ministeriöille, julkisille sairaaloille tai muille viranomaisille; - Kansanterveysinfrastruktuuriin liittyviä ensisijaisia investointihankkeita koskevan monivuotisen ohjelman laatiminen ja täytäntöönpano; - Julkisen terveydenhuollon infrastruktuuriin liittyvien investointihankkeiden täytäntöönpanon seuranta; - Julkisen terveydenhuollon infrastruktuuriin liittyvien investointihankkeiden hallinnoinnin osaamiskeskuksen perustaminen; - Kumppanuuksien solmiminen ja rahoitussopimusten tekeminen julkisen terveydenhuollon infrastruktuuriin liittyviä investointihankkeita varten.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ANDIS:n puheenjohtaja nimitetään, ja henkilöstön rekrytointi viimeistetyssä ANDIS-organisaatiokaaviossa oleviin 15 keskeiseen tehtävään on saatettava päätökseen siihen mennessä, kun virasto aloittaa toimintansa.
356	Uudistus 3. Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	Välitavoite	Terveydenhuollon hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisäämistä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo	Terveydenhuoltojärjestelmän ja henkilöstöhallinnon uudistusta koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo				Q2	2022	Muutokset koskevat terveydenhuoltoalan päälakia (laki nro 95 vuodelta 2006, sellaisena kuin se on muutettuna). Lisäksi tämän lain muutosten toteuttamiseksi tulee voimaan useita hallituksen päätöksiä. Uusien säädösten keskeisissä säännöksissä säädetään seuraavaa: — terveydentilan johtotehtäviä koskeviin kilpailuihin osallistumisen pätevyysperusteiden mukauttaminen; terveyspalvelujen hallintaa koskevien koulutusohjelmien laatukriteerien mukauttaminen; saatetaan ajan tasalle terveydenhuollon ammattihenkilöiden jatkuvaa ammatillista kehitystä koskevat vaatimukset; kehitetään ja vahvistetaan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										terveydenhuoltopalvelujen hallinnoinnin asiantuntijoiden joukkoa; kehitetään terveyspalvelujen hallintaa koskevien koulutusohjelmien auditointia ja arviointia. Äskettäin hyväksytyn lainsäädännön on edistettävä terveyspalvelujen hallinnoinnin ammattimaistamista kehittämällä erityishenkilöstöä koskevia pätevyysvaatimuksia.
357	Uudistus 3. Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	Välitavoite	Terveysalan henkilöresurssien kehittämisen strategista kehystä koskevan lainsäädännön voimaantulo	Terveydenhuollon henkilöresurssien kehittämisen strategisia puitteita koskevan lainsäädännön voimaantulo hallituksen päätöksellä				Q2	2022	Laissa vahvistetaan uusi strateginen kehys terveysalan henkilöresurssien kehittämiselle terveydenhuoltojärjestelmän yleisten tavoitteiden mukaisesti. Strategisen kehyksen keskeiset osatekijät ovat seuraavat: terveydenhuoltoalan henkilöresurssit – hankinta terveydenhuoltoalan henkilöresurssien hallinnointi, henkilöstöresurssien motivaation hallinta IV) terveydenhuoltohenkilöstön hallinto

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
358	Uudistus 3. Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	Välitavoite	Terveysalan henkilöresurssien kehittäminen	Terveysalan henkilöresurssien kehittämistä koskevien alakohtaisten toimintasuunnitelmien hyväksyminen terveysministerin määräyksellä				Q4	2022	Alakohtaisissa toimintasuunnitelmissa, jotka koskevat inhimillisten voimavarojen kehittämistä perusterveydenhuollossa ja yhteisöterveydenhuollossa, avo- ja sairaalahoidossa sekä kansanterveydessä, on otettava käyttöön strateginen kehys, jolla muutetaan terveysalan henkilöresurssien tieto-, taito- ja pätevyystasoa. On laadittava viisi yksilöityä toimintasuunnitelmaa, joihin kuuluvat peruskoulutus, jatkuva ammatillinen kehittäminen, taitoyhdistelmä, tehtävien jakaminen ja tehtävien siirtäminen. Toimintasuunnitelmien odotetaan olevan yhdenmukaisia uudistuksessa 1 vahvistettujen julkisen terveydenhuollon varojen hallinnointia varten vahvistettujen tulosindikaattoreiden kanssa. Terveydenhuoltohenkilöstöön kuuluvat lääkärit, sairaanhoitajat, farmaseutit,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										hammaslääkärit, kätilöt, yhdyskuntasairaanhoitajat ja muut terveydenhuollon ammattihenkilöstöryhmät.
359	Uudistus 3. Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	Välitavoite	Terveysministerin asetuksen voimaantulo, jossa säädetään terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatillisen ansioiden ja palkitsemisen eriytetystä tunnustamisesta	Terveysministeriön määräyksen säännös, joka koskee terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatillisen ansioiden ja palkkioiden eriytettyä tunnustamista koskevan järjestelmän voimaantuloa				Q4	2023	Ministeriön päätöksellä on varmistettava sellaisen johdonmukaisen kehyksen kehittäminen ja täytäntöönpano, jossa otetaan huomioon ammatilliset ansiot ja niiden palkitseminen ja joka perustuu suoritusperusteisiin indikaattoreihin, joita ovat muun muassa komplikaatioaste, kuolleisuus ja potilaiden tyytyväisyystaso. Näihin ryhmiin kuuluvat sairaaloiden lääkintähenkilöstö ja avohoito.
360	Uudistus 3. Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	Tavoite	Julkisen terveydenhuollon henkilöstön kahden uuden osaamisen kehittämiskeskuksen rakentaminen ja täysimääräinen varustaminen			0	2	Q2	2024	Kaksi äskettäin rakennettua ja täysin varusteltua taitojen kehittämiskeskusta, jotka on tarkoitettu julkisten terveydenhuoltolaitosten henkilöstölle, jotta ne voivat aloittaa toimintansa.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
361	Uudistus 3. Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	Tavoite	Henkilöt, jotka ovat osallistuneet terveydenhuoltopalvelujen hallinnointia koskevaan koulutukseen		Määrä	0	1 000	Q2	2025	1 000 sairaalahenkilöä (kuten: Johtajille, hallintokomiteoiden jäsenille, jaostojen, laboratorioiden tai apteekkien päälliköille, läänien kansanterveysvirastojen ja läänien sairausvakuutustoimistojen johtajille, henkilökohtaisia tai ryhmittymiä hoitaville perhelääkäreille) on annettava koulutusta. Etusija annetaan syrjäseuduilla ja maaseudulla työskenteleville ammattilaisille. Koulutukseen on sisällyttävä muun muassa terveydenhuoltopalvelujen hallinnointi, terveydenhuoltojärjestelmien organisointi ja rahoitus, terveyspolitiikka, henkilöstöpolitiikka, terveysviestintä, terveyspalvelujen laadunhallinta, terveyslainsäädäntö, digitalisaatio ja terveysalan innovointi. Koulutus on järjestettävä kahdessa äskettäin rakennetussa taitojen kehittämiskeskuksessa.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
362	Uudistus 3. Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	Tavoite	Henkilöt, jotka ovat osallistuneet henkilöstöhallintoa koskevaan koulutukseen terveysalan laitokset		Määrä	0	1 000	Q2	2025	Näihin ryhmiin kuuluvat sairaaloiden henkilöstörakenteet, läänien kansanterveysvirastot ja muut terveydenhuoltolaitokset. Koulutukseen on sisällyttävä muun muassa henkilöstön rekrytointi ja valinta, taloudelliset ja muut kuin taloudelliset mekanismit, joilla edistetään lääkintähenkilöstöä, sekä lääkintähenkilöstön motivaatio.
363	Uudistus 3. Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	Tavoite	Terveydenhuollon ammattilaiset, jotka ovat osallistuneet lahjomattomuutta koskeviin koulutusohjelmiin		Määrä	150	3 000	Q2	2025	3000 työntekijää, jotka työskentelevät terveyteen liittyvillä aloilla keskushallinnossa, hajautetuissa laitoksissa, terveydenhuollon yksiköiden hallinnossa ja suoraa hoitoa potilaille tarjoavassa henkilöstössä, on koulutettava erilaisiin lahjomattomuuteen liittyviin aiheisiin (kuten Korruption ehkäiseminen ja terveydenhuoltojärjestelmän eturistiriitoihin puuttuminen, väärinkäytösten paljastajien suojelu, terveydenhuollon hankintojen avoimuus). Koulutusohjelmaa olisi kehitettävä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										uudistuksessa 1 vahvistettujen kansanterveysvarojen hallinnointia varten vahvistettujen tulosindikaattoreiden mukaisesti.
364	Uudistus 3. Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	Välitavoite	Terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) yhteisen määräyksen voimaantulo, joka koskee mekanismia, jolla priorisoidaan terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) myöntämät määrärahat	Terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) yhteiseen järjestykseen sisältyvä säännös, josta käy ilmi talousarvion priorisointimekanismin voimaantulo				Q4	2023	Talousarvion priorisointimekanismi, johon kuuluvat: —priorisointikriteerien perusteet ja kehittäminen —terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) yhteistyömekanismit mekanismin täytäntöönpanoa varten —mekanismit, joiden avulla talousarvion priorisointikriteerit otetaan huomioon poliittisissa päätöksissä, politiikkojen arvioinnissa ja perusteiden jatkuvassa mukauttamisessa.
365	Uudistus 3. Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssie	Välitavoite	Julkisten varojen käyttöä koskevan transparenta.ms.ro-portaalin käyttöönotto	Julkisten resurssien käyttöä terveydenhuollon alalla koskevien tietojen julkaiseminen transparenta.ms.ro-portaalissa				Q4	2024	Julkisten varojen käytön avoimuutta on lisättävä keräämällä tietoja keskitetysti portaalissa transparenta.ms.ro. Tietojen on liityttävä resurssien käyttöön keskus- ja paikallishallinnon tasolla sekä sairaaloiden tasolla. Julkaistaviin tietoihin on sisällyttävä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	n lisääminen									luettelo yrityksistä, joille on tehty julkisia hankintoja koskeva sopimus, hankintaviranomaiset sekä kartta tehdyistä sopimuksista.
366	Investointi 1. Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Välitavoite	Yhdennettyihin yhteisökeskuksiin tehtävien investointien priorisointikriteerien hyväksyminen	Yhteisön yhdennettyjä keskuksia koskevan käsikirjan hyväksyminen, mukaan lukien suuntaviivat integroituihin yhteisökeskuksiin tehtävien investointien priorisoimiseksi terveysministerin määräyksellä.				Q4	2021	Integroidut yhteisön keskukset hyötyvät investoinneista, jotka perustuvat ensisijaisiin metodologisiin suuntaviivoihin, jotka terveysministeriö laatii yhteistyössä paikallisviranomaisten edustajien kanssa. Nämä ensisijaiset suuntaviivat ovat olennainen osa integroitujen yhteisön keskusten käsikirjaa. Hallinnollisten alueyksiköiden priorisoinnissa on otettava huomioon heikossa asemassa olevien henkilöiden määrä yhteisöä kohti (vähintään 500 lääketieteellisesti, sosiaalisesti tai taloudellisesti haavoittuvassa asemassa olevaa henkilöä) yhteydet muihin heikossa asemassa oleviin paikkakuntiin yhteisön sairaanhoitajan ja sosiaalityöntekijän/sosiaaliavustajan olemassaolo

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										hallinnolliset alueyksiköt, joilla ei ole perhelääkäriä tai joissa on riittämätön määrä perhelääkäreitä suhteessa väestöön kunnallisten keskusten perustamista koskeva kunnanvaltuuston päätös sijaintipaikan määrittäminen syrjäiseksi maaseutualueeksi
367	Investointi 1. Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	Perhelääkärien tai perusterveydenhuollon ammattijärjestöjen toiminta, joka on varustettu tai kunnostettu ja jossa etusijalle asetetaan syrjäytyneillä alueilla ja kunnissa sijaitsevat hoidot		Määrä	0	3 000	Q2	2023	Vähintään 3 000 perhelääkärien käytäntöjen ja käytäntöjen yhteenliittymää on varustettava tai kunnostettava avoimen ehdotuspyynnön perusteella. Tämä toteutetaan keskitetysti hankituilla lääkinnällisillä laitteilla (terveysministeriön yhteishankintayksikön tai keskitetyistä hankinnoista vastaavan kansallisen toimiston kautta). Vähintään 75 prosenttia kaikista ammatti- tai perhelääkäriyhdistysten kanssa allekirjoitetuista sopimuksista on sijoitettava syrjäytyneille alueille tai kunnille (sellaisina kuin ne on määritelty edellä investoinnin

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kuvauksessa). Lääketieteellisesti heikommassa asemassa olevien alueiden valintakriteerit ovat seuraavat: I) Väestöominaisuudet, ii) väestön kuuluminen sairausvakuutuksen piiriin, iii) tarvittavien henkilöresurssien saatavuus, iv) asianmukaisen fyysisen infrastruktuurin saatavuus, v) maantieteellinen saavutettavuus.
368	Investointi 1. Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	Rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulontaan tarkoitetut liikkuvat lääketieteelliset yksiköt		Määrä	0	10	Q2	2023	10 siirrettävässä lääkintäyksikössä on oltava laitteet rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulontaa varten. Matkailuvaunujen on suoritettava rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulontaa alueilla, joilla on rajalliset mahdollisuudet käyttää erikoistuneita terveydenhuoltopalveluja, mukaan lukien epäsuotuisassa asemassa olevat alueet, joilla on suurin osa romaniväestöstä tai romaniyhteisöistä. Matkailuvaunujen turvatarkastus (liikkuvat yksiköt) osoitetaan niille alueellisille keskuksille, jotka tällä hetkellä suorittavat kohdunkaulan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										seulontaa ja joilla on jo kokemusta tällaisesta toiminnasta. Hankittavien matkailuperävaunujen on oltava ympäristön kannalta paras käytettävissä oleva teknologia”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattamisen varmistamiseksi.
369	Investointi 1. Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	Uudet/kunnostetut ja varustellut avohoitopalvelut		Määrä	0	30	Q4	2024	Vähintään 30 avohoitoyksikköä on nykyaikaistettava, kunnostettava, laajennettava (myös rakentamalla uusia rakennuksia) ja varustettava ne. Valinnassa on otettava huomioon myös luettelo hankkeista, jotka ovat alueellisen toimenpideohjelman (2014-2020) hankepyynnön varallaololuettelossa, ja muista hankkeista niiden kehitysasteen mukaan. Vähintään 20 avohoitoyksikköä on sijoitettava vähemmän kehittyneille alueille tai kunnille. Seuraavia alueita/kuntia pidetään vähemmän kehittyneinä:

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Alueet/kunnat, joilla BKT/asukas ja 75 prosenttia EU-27:n keskiarvosta (EU:n määritelmän mukaisesti). Investoinnit koostuvat seuraavista: olemassa olevan avohoitoinfrastruktuurin kunnostaminen/modernisointi/laajentaminen/hyödyntäminen terveyspalvelujen ja kulkuteiden esteettömyyden parantaminen; yleisten ja erityisten yleishyödyllisten palvelujen varmistaminen/modernisointi (mukaan lukien yhteydet yleishyödyllisiin palveluihin investointitavoitteen sijaintipaikassa); avohoitoinfrastruktuurin laitteiden hankinta.
370	Investointi 1. Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	Uudet/kunnostetut ja varustellut integroidut yhteisökeskukset, mukaan lukien asianmukainen henkilöstö		Määrä	0	200	Q2	2025	200 äskettäin rakennettua tai kunnostettua integroitua yhteisökeskusta. Integroitujen yhdyskuntien keskusten toimintaan kuuluu tiloja terveyspalvelujen tarjoamiseksi erityislainsäädännön säännösten mukaisesti sekä

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										lääketieteen, yhteiskunnan ja talouden kannalta heikossa asemassa olevia ryhmiä koskevan kysymyksen osalta. Toistuvia kustannuksia, kuten henkilöstökuluja, ei oteta huomioon. Infrastruktuurin ja/tai rakennusten on täytettävä energiatehokkuuskriteerit. Kaikkien äskettäin rakennettujen rakennusten on noudatettava tavoitetta, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusten vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Arvioiden mukaan 70 prosenttia investoinnin käyttöönoton kustannuksista liittyy rakentamiseen (joka toteutetaan lähes nollaenergiarakennuksia koskevan standardin mukaisesti). Syrjäytyneillä alueilla ja kunnissa on oltava vähintään 100 integroitua yhteisökeskusta.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Tilat on varustettava seuraavilla pääasiallisilla laitteilla: I. Toimistolaitteet: Pöydät, toimistotuolit (myös potilaille), tiedostokaapit, toprobeit, monitoimitulostin (skannerilla varustetut), tietokoneet/kannettavat tietokoneet, joissa on internetyhteys, skooter/Bicycle/ATV/Electric Car riippuen paikallisyhteisön erityispiirteistä ja infrastruktuurista – vähintään yksi kuljetusväline yhteisökeskusta kohti, ympärivuorokautinen internetin rakenne telelääketieteen toimenpiteiden varmistamiseksi. Mainittua kuljetusvälinettä saa käyttää ainoastaan terveydenhuoltoon liittyvien palvelujen tarjoamiseen syrjäisillä alueilla. II. Vastaanottolaitteet: vastaanottosohva, gynekologinen pöytä tai tuoli, jossa on obstetriseen ja gynekologiseen tutkimukseen tarkoitettu tuki, verenpainemonitori, stetoskooppi, täydellinen

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										mikrokirurgiapaketti, orgaanisten tuotteiden jääkaappi, lääketieteellisen analyysin laitteistot. III. Lääkinnällinen paketti (esimerkiksi Stethoskooppi, ranteeseen kiinnitetty verenpainemittari, sikiöstetoskooppi, pulssioksimetri, lapsille ja aikuisille tarkoitettu lämpömittari, kertakäyttöinen kirurginen sarja, lasten ja aikuisten vaa'at, munuaisalusta, pieni jätesäiliö, pikatesti sikiökalvomurtumisen varalta, PH-paperi, kaularankatuki, lääkintätarvikkeet);
371	Investointi 1. Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	Heikommassa asemassa olevilla yhteisöillä, kuten romaneilla, on mahdollisuus saada yhteisöterveydenhuoltoa		Määrä	0	300	Q2	2025	Vähintään 300 marginalisoitunutta yhteisöä (jotka on määritelty edellä investoinnin kuvauksessa), mukaan lukien yhteisöt, joissa on suurin osa romaniväestöstä tai romaniyhteisöistä, on voitava saada terveyspalveluja integroitujen yhteisökeskusten kautta. Yhteisön terveydenhuoltoa saavista 300 paikkakunnasta 250 on maaseutu- ja 50 paikkakuntia kaupunkialueilta.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
372	Investointi 1. Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	Perhesuunnittelukaapit, jotka on varustettu tai varustettu ja kunnostettu		Määrä	0	119	Q4	2025	119 perhesuunnittelukaapit on varustettava ja/tai kunnostettava. Perhesuunnittelukaappiin on kohdistettava kuntoutus- ja kunnostustoimenpiteitä, ja niissä on oltava lääketieteelliset laboratoriot ja kuvantamislaitteet. Perhesuunnittelutoimistoja hoitavien terveysyksiköiden on saatava rahoitusta ja toteutettava hanke. Tiloissa on oltava myös laitteet (kuten: Huolenpitopiste ja analysaattori – sukupuoliteitse tarttuvia infektioita varten, ultraäänipyyhkäisymittauslaite, jossa on ultraportaita gynekologisia näytteenottimia, mikroskooppi, tietotekniset laitteet, jääkaapit, kuljetusajoneuvot (sähköiset tai polkupyörät)
373	Investointi 1. Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	Perusterveydenhuollon saatavuuden parantaminen		Määrä	168	109	Q2	2025	Niiden maaseutuyhteisöjen lukumäärä, joilla ei ole perhelääkäriä, väheni 35 prosenttia (168:sta 109:ään) helmikuuhun 2021 verrattuna. Näihin yhteisöihin on mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä romaniyhteisöt.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Sairaaloita edeltävään lääketieteelliseen infrastruktuuriin kohdistuvien investointien on tarkoitus kattaa 3 000 yleislääkäriä ja 200 integroitua yhteisökeskusta, jotka edustavat yhteensä noin 35:tä prosenttia aktiivisista yleislääkäreistä Romaniassa (vastaa tavoitetta vähentää 35 prosenttia yhteisöissä ilman toimivaa yleislääkäriä).
374	Investointi 1. Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	Ennaltaehkäisevien kuulemisten lisääntyminen		Määrä	1 100 000	1 265 000	Q2	2024	Lisätään ennalta ehkäisevien kuulemisten määrää 15 prosentilla alkaen siitä kalenterivuodesta, joka seuraa arvioitua ajanjaksoa, joka alkaa ehdotettujen lääketieteellisiin toimintoihin ja perhelääkäreiden yhdistyksiin tehtävien investointien päätökseen saattamiselle (eli 30 päivänä kesäkuuta 2024). 1 päivänä heinäkuuta 2023 ja 30 päivänä kesäkuuta 2024 välisenä aikana järjestettävien ennalta ehkäisevien neuvottelujen kokonaismäärän odotetaan kasvavan 15 prosenttia vuoden 2019 tietoihin verrattuna.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										15 prosentin tavoite määritettiin vuonna 2019 järjestettyjen ennaltaehkäisevää hoitoa koskevien kuulemisten perusteella (noin 1 100 000). Prosentuaalinen korotus määritettiin noin puoleksi peruskorjattavien yleislääkäreiden ja integroitujen yhdyskuntakeskusten osuudesta. Tarkemmin sanottuna vähintään 35 prosenttia esisairaalan ammattilaisten kabineteista on saatava elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettävää tukea, mikä vastaa palvelujen määrän 15 prosentin lisäystä).
375	Investointi 2. Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	Julkiset sairaalat, jotka hyötyvät infektioriskin vähentämiseen tarkoitetuista välineistä ja materiaaleista		Määrä	0	25	Q2	2024	Vähintään 25 julkisen sairaalan on saatava käyttöönsä laitteita ja materiaaleja, jotka auttavat vähentämään sairaalassa hankittujen infektioiden riskiä, kuten laitteet mikrobiologiseen ilmanvalvontaan toimintalohkoissa ja tehohoitoyksiköissä erityisten ilmastointilaitteiden sekä hoitohenkilöstön desinfiointitilojen avulla (kuten: Ympäristön

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										puhdistuslaitteet, sterilointi, jäteastiat)
376	Investointi 2. Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	Vastasyntyneiden tehohoitoyksiköt, mukaan lukien vastasyntyneet ambulanssit (alueelliset keskukset)		Määrä	0	25	Q4	2024	25 tehohoitoyksikköä hyötyy investoinneista vastasyntyneiden kriittiseen potilasinfrastruktuuriin varhaista diagnosointia, synnytystä edeltävää hoitoa ja synnytystä edeltävää hoitoa ja synnytyksen jälkeistä hoitoa varten. Investointi koostuu seuraavista osista: sairaalainfrastruktuurin kapasiteetin laajentaminen vastasyntyneiden kriittisille potilaille (i) lisäämällä 124 vuodepaikkaa, mukaan lukien niihin liittyvä infrastruktuuri ja laitteet; 90 olemassa olevan vuoteen varustaminen asianmukaisilla lääkinnällisillä laitteilla seulontaohjelman parantaminen varustamalla olemassa oleva infrastruktuuri seuraavasti: Ilman happisekoitin jakeluhuoneessa ja välilehdessä, SN-monitori, SOC-monitori, kuljetustuuletin, jossa on 21-100-prosenttisesti säädettävää FiO2:ta, kuljetusinkubaattoria, laserlaitetta,

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										loistelamppua, epäsuoraa silmäskooppia, mukaan lukien kojeet 12 siirrettävän vastasyntyneen tehohoidon yksikön hankinta (taso 3) 8 alueellisen koulutuskeskuksen rakentaminen ja varustaminen (100 neliömetriä kutakin) kriittisiä vastasyntyneitä potilaita varten. Koulutuskeskusten varusteiden on koostuttava seuraavista: — koulutusohjelmissa vaaditut mannekriinit ja didaktiset simulaattorit, kuten kompleksisimulaattori, joissa on useita mekaanisia ilmanvaihtoskenaarioita koskevia moduuleja, sydämen ultraäänisimulaattori, virtuaalinen tuntosimulaattori, endoskopiaa ja kolonoskopiaa varten; — virtuaalitodellisuuteen perustuva bronkoskopian simulaattori ECMO-simulaattorina; —kehittynyt hätäsimulaattori ja elvytysmalli uusille synnynnäisille poikkeavuuksille;

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										—mekaaninen tuuletusmanequiini. Tämän on lisättävä niiden vastasyntyneiden osuutta, joilla on kriittiset sairaudet ja joilla on mahdollisuus saada asianmukaista sairaanhoitoa, 64 prosentista 83 prosenttiin (arvioitu parannus nykyiseen tilanteeseen verrattuna 30 prosenttia).
377	Investointi 2. Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	Uusien kansanterveysyksiköiden/sairaalan rakentaminen ja/tai varustaminen		Määrä	0	25	Q2	2026	Vähintään 25 kansanterveysyksikköä/sairaalaa on rakennettava ja/tai varustettava osarahoituksella elpymis- ja palautumistukivälineestä. Kansanterveysalan 25 yksiköstä/sairaalasta vähintään kolme on saatettava päätökseen uudistuksella 2 perustetun terveydenhuollon infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan kansallisen viraston (ANDIS) kautta. Investoinnit koostuvat seuraavista: Investoinnit uuteen julkiseen sairaalainfrastruktuuriin Tarjota uusia lääkintäpalveluja; Parannetaan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										nykyisten terveyspalvelujen laatua Investoinnit terveydenhuollon vastikään rakennettuun infrastruktuuriin liittyviin lääkinnällisiin laitteisiin ja laitteisiin, kuten: Vuoteet, dekontaminaatioyksiköt, tietotekniset laitteet (vähintään 70 miljoonaa euroa), törmäyskärryt, defibrillaattorit, infuusiopumput, fysiologiset seurantajärjestelmät (keskuskonsoli mukaan luettuna), akuutin hoidon fysiologiset seurantajärjestelmät, tehohoitoyksiköiden hengityslaitteet, yleiset skannausjärjestelmät. Vähintään 570 miljoonan euron määrästä 1 089 miljoonan euron määrärahoista tai vasta rakennetuista rakennuksista on saavutettava tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										energiatehokkuustodistuksilla. Tätä vaatimusta ei sovelleta hankkeisiin, joissa investointi koostuu ainoastaan uusien laitteiden hankinnasta. Jotta voidaan varmistaa johdonmukaisuus tätä investointia koskevien kustannuslaskentatietojen kanssa ja täydentää jo mainittuja kriteerejä, olisi saavutettava myös seuraavat tavoitteet: • vähintään 1 500 vuodepaikkaa lähes nollaenergiarakennuksissa • vähintään 1 300 vuodepaikkaa lähes nollaenergiarakennuksissa (rakennukset, joiden primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus) • vähintään 5 500 vuodepaikkaa on varustettava • vähintään 5 500 vuodepaikkaa, joissa on oltava uudet tietotekniset laitteet Valitaan 25 sairaalaa ja

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										sairaalayksikköä seuraavasta luettelosta (mukaan lukien ne kolme hanketta, jotka on saatu päätökseen vastikään perustetun kansallisen terveydenhuoltoalan infrastruktuurin kehittämisviraston (ANDIS) – uudistuksen 2 mukaisesti) kautta: 1. Hätäsairaala Alba Iuliassa – syöpäosaston toiminnan siirtäminen ja nykyaikaistaminen sekä interventionaalisen kardiologian osaston perustaminen 2. Hätäsairaala Alba Iulia – Infektiotautiosuuden rakentaminen ja varustaminen 3. Paikallissairaala Pitești-radioterapialaboratorio 4. Klinikka kuntasairaala ”Dr. G. Curteanu” Oradea – Infektious Diseases and Pulmonology Section -osastojen rakentaminen ja varustaminen 5. Ensiapu Hospital Bistrița – sairaalapaviljongin laajennus rakentamalla uusi rakennus 6. Cardiovascular Diseases Emergency

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Institute for Cardiovascular Diseases Prof dr CC Iliescu” Bukarest – uusien tilojen rakentaminen 7. Synnytystieteelliset ja gynekologiset sairaalat ”Filantropia” Bukarest – sairaalan laajennus 8. Psykiatrian sairaala ”Prof. dr. Alexandru Obregia” Bukarest – Pediatrisen psykiatrisen keskuksen rakentaminen 9. Sairaala ”Sfânta Maria” Bukarest – Multi-Organ Transplant Centren rakentaminen 10. Clinic Hospital of Pulmonology, Constanța – Rakennusklinikka Pulmonology pavilion 11. Hätäsairaala Sibiussa – uusi sairaala 12. Kunnallinen hätäsairaala, Timişoara – uuden äitiyden rakentaminen ja varustaminen 13. Lasten ensisairaala ”Louis Turcanu”, Timişoara – uuden sairaalan varustaminen lääkinnällisillä laitteilla

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										14. Hätäsairaala, Vaslui – uusien osien rakentaminen tartuntatauteja, psykiatriaa ja kroonisia sairauksia varten 15 ensisairaala, Focsani-Vrancea – uusi sairaala 16. Aivo- ja verisuonitautien ja neurokirurgian alueellinen keskus, Cluj – uusi sairaala 17. Synnytysgenekologian sairaala, Buftea – laajennus ja varustelu; Olemassa olevien rakennusten purkaminen 18. Uusi multitraumapaviljonki, Braşov 19. Uusi multitraumapaviljonki, Craiova 20.Uusi traumakirurgia paviljonki, Pitesti 21. Uusi multitraumapaviljonki, Sibiu 22. Ensiapu Hospital Alba Iulia – kroonisen psykiatrisen osuuden rakentaminen ja varustaminen 23. Infektiosairauksien ja keuhkofysiologian kliininen sairaala, Braşov – uusi rakennuselin

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										24. Usean organisaation elinsiirtokeskus, Cluj – uusi sairaala 25. Alueellinen onkologinen laitos, Timisoara – uusi sairaala 26. Kunnallinen polikliininen sairaala, erikoistunut kardiologiaan ja onkologiaan, Constanța – uusi sairaala 27. Synnytys-, gynekologia-, neonatologia-, lapsikirurgian ja lastenlääkintäosastojen rakentaminen, Arad – uudet yksiköt 28. ”Niculae Stăncioiu” Emergency Institute Cluj-Napoca – uusi osio sydän- ja verisuonitautien osalta 29. Hätäsairaala Miercurea Ciuc – Uuden rakennuksen rakentaminen Pulmonologian ja tartuntatautien osa-alueille 30. Alueellinen hätäsairaala, Brașov – uusi sairaala 31. Bukarestin yliopiston ensisairaala – nykyaikaistaminen, rakentaminen, infrastruktuurin kunnostaminen 32. ”Prof. Dr. Agrippa Ionescu” -

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										sairaala, Baloteşti – infrastruktuurin parantaminen 33. ”Prof. Dr. Dimitre Gerota” emergency hospital, Bukarest – uusi sairaala 34. Kunnallinen sairaala ”Dr Teodor Andrei”, Lugoj – uusi sairaala 35. Lääketieteellinen paviljonki, Constanța – uusi yksikkö 36. Alueellinen sydän- ja verisuonitauteja käsittelevä instituutti, Miroslava – uusi sairaala 37. Paikallissairaala, Piatra Neamț – uusi sairaala 38. Zerlendi Tuberculosis Diagnostics and Treatment Centre, Bukarest – uusi sairaala 39. ”Dr. Victor Gomoiu” lastensairaala, Bukarest – uusi kopediatrian osaamiskeskus 40. Pediatrinen monobloc-sairaala, Cluj – uusi sairaala 41. Ensisairaala, Târgu Mures – uusi sairaalayksikkö 42. Ensisairaala, Arad –

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										Sairaalapalvelujen kunnostaminen sydän- ja verisuonilääketieteessä 43. Hätäsairaala, Arad – uusi sädehoitojaosto 44. ”SF. Apostol Andrei”hätäsairaala, Constanța – lapsia ja neonatologiaa käsittelevän osaston laajentaminen 45. Ilfovin ensisairaala, Ilfov – leikkauslohko ja neurokirurgia sekä monitoiminen yleiskirurginen elementti 46. Ensiapusairaala, Giurgiu – uusi sairaala, ensimmäinen vaihe (onkologian ja kardiologian jaostot) 47. Ensiapukeskus, Voluntari – uusi yksikkö 48. Sydän- ja verisuonitautien ja elinsiirtojen ensiapuinstituutti, Târgu Mures – uusi yksikkö 49. Kunnallinen sairaala Bacău – uuden palovammayksikön perustaminen ja varustaminen Sairaaloiden ja sairaalayksiköiden lopullinen luettelo riippuu myös menetelmästä, jolla infrastruktuuri-investoinnit asetetaan

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tärkeysjärjestykseen.

M. KOMPONENTTI 13: SOSIAALISET UUDISTUKSET

Tähän komponenttiin kuuluu uudistuksia ja investointeja Romanian sosiaaliturvan vahvistamiseksi.

Komponentin tavoitteena on tukea heikoimmassa asemassa olevia, kuten työntekijöitä, lapsia, vammaisia, työelämän ulkopuolella olevia ja ikääntyneitä, parantamalla sosiaalipalvelujen saatavuutta. Investointeja tukeviin uudistuksiin sisältyy sääntelymuutoksia, joilla estetään lasten erottaminen perheistään, puututaan vammaisten henkilöiden laitoshoidosta luopumiseen, käynnistetään vähimmäistoimeentulon käyttöönotto, vähennetään ilmoittamatonta työtä ja annetaan työelämän ulkopuolella oleville mahdollisuus löytää työtä. Toimenpiteillä tuetaan ikääntyneille tarkoitettujen pitkäaikaishoitopalvelujen uudistamista samoin kuin objektiivisen vähimmäispalkan vahvistamismekanismin käyttöönottoa. Täydentävät investoinnit liittyvät sellaisten päiväkeskusten perustamiseen lapsille, joilla on riski vammaisten sosiaalipalvelujen eroon, kuntoutukseen ja kunnostamiseen, digitaalisen alustan luomiseen kotitaloustyöntekijöille tarkoitetun palvelusetelijärjestelmän toteuttamiseksi sekä vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten perustamiseen.

Näillä investoinneilla ja uudistuksilla edistetään Romanian kahden viime vuoden maakohtaisia suosituksia ” lisätä sosiaalipalvelujen kattavuutta ja laatua ja saattaa päätökseen vähimmäistoimeentulouudistus” (maakohtainen suositus 3, 2019), ”varmistaa vähimmäispalkan asettaminen objektiivisin perustein työpaikkojen luomisen ja kilpailukyvyn mukaisesti” (maakohtainen suositus 3, 2019) ja ”laajentaa sosiaalisen suojelun toimenpiteitä ja keskeisten palvelujen saatavuutta kaikille” (maakohtainen suositus 2, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet.

M.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Luodaan uusi oikeudellinen kehys, jolla estetään lasten erottaminen perheistään

Uudistuksen tavoitteena on estää lasten erottaminen perheistään, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa perheissä. Uudistus pannaan täytäntöön voimaan tulevalla uudella säädöksellä, jolla luodaan puitteet sellaisten toimenpiteiden toteuttamiselle (mukaan lukien esimerkiksi vanhempien ja lasten neuvonta ja tukeminen, lasten päiväkeskukset, jotka ovat vaarassa erota vanhemmistaan, vammaisten lasten päiväkeskukset), joilla estetään tehokkaasti lapsen erottaminen perheestä ja tuetaan perhettä huolenpito- ja hoiva-asioissa, jotka ovat vaarassa joutua eroon. Lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen sisältyy: Toimenpiteiden määritelty vakaa rahoituslähde, hallintomekanismi, jossa viranomaisille on annettu selkeät vastuualueet kansallisella ja paikallisella tasolla, sekä rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on politiikkatavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 2. Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistaminen

Uudistuksen tavoitteena on edistää vammaisten henkilöiden laitoshoidosta luopumista ja ehkäistä heidän laitostumistaan.

Uudistus pannaan täytäntöön siten, että voimaan tulee säädös, jolla hyväksytään kaikkien vammaisten henkilöiden laitoshoidosta luopumisen nopeuttamista koskeva opas, joka on tällä hetkellä vakiinnutettu siten, että jokaiselle henkilölle määritellään ”itsenäinen elinpolku”. Säädöksessä säädetään suuntaviivassa suunnitelluille toimenpiteille määritetystä vakaasta rahoituslähteestä sekä maksumekanismista, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen, sekä hallintorakenteesta, jossa kansallisille ja paikallisille viranomaisille on annettu selkeät vastuualueet. Säädöksen on myös perustuttava kaikkien vammaisten henkilöiden henkilökohtaisen tilanteen kattavaan kartoitukseen, joka on tällä hetkellä Romaniassa vakiinnutettu ja jonka tavoitteena on määritellä jokaiselle henkilölle ”riippumaton elinpolku”, jonka tekee riippumaton viranomainen/yksikkö asianhallintaa koskevien periaatteiden mukaisesti.

Vammaisten henkilöiden laitoshoidon ehkäisemistä koskeva uudistus on pantava täytäntöön siten, että voimaan tulee säädös, jolla pannaan täytäntöön laitoshoidon ehkäisemistä koskeva hyväksytty kansallinen strategia, ja toimenpiteet, jotka koskevat ”riippumatonta elinpolkua” suurimmalle osalle vammaisia henkilöitä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 3. Vähimmäistoimeentulon (VMI) täytäntöönpano

Uudistuksen tavoitteena on parantaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien sosiaalihuoltoa ja vähentää köyhyyttä ja samalla vähentää kansallisen maksu- ja sosiaalitarkastusviraston, paikallishallinnon ja edunsaajien hallinnollista taakkaa.

Uudistus pannaan täytäntöön siten, että voimaan tulee lainsäädännöllisiä muutoksia, joissa vahvistetaan VMI-lain täytäntöönpanoa koskevat menetelmäsäännöt säilyttäen samalla etuuksien ja kelpoisuusehtojen riittävyys vähintään lain 196/2016 ja voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti, jotta voidaan vähentää köyhyyttä, edistää työllisyyttä aktivointitoimenpiteiden avulla ja parantaa koulutustasoa. Vähimmäistoimeentulo rahoitetaan Romanian valtion talousarviosta. Tätä uudistusta tukevaa digitaalista alustaa kehitetään pilarin II komponentissa 7. Digitalisaatio.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen

Uudistuksen tavoitteena on vähentää ilmoittamatonta työtä, tarjota kannustimia työn virallistamiseen ja antaa työelämän ulkopuolella oleville mahdollisuus löytää työtä.

Uudistus toteutetaan siten, että voimaan tulee säädös, jolla perustetaan työsetelijärjestelmä virallisen työllisyyden edistämiseksi. Tämän arvosetelijärjestelmän olisi luotava kannustimia virallisten työpaikkojen luomiseen kotitaloustyöntekijöille, jotka on tällä hetkellä rekisteröity työttömiksi tai työmarkkinoiden ulkopuolella oleviksi. Uudistuksella pyritään luomaan maksu- ja rekisteröintijärjestelmä, jota sovelletaan kotimaista toimintaa harjoittaviin henkilöihin työnkuponkien perusteella, jotka vastaanottaja on ostanut ja jotka kotitalouden tarjoaja myöhemmin vaihtaa rahaksi sen jälkeen, kun he ovat vähentäneet siihen liittyvät maksut, ja saada näin vakuutetun aseman sosiaaliturva- ja sairausvakuutusjärjestelmässä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Uudistus 5. Vähimmäispalkan määrittäminen

Uudistuksen tavoitteena on luoda vähimmäispalkan määrittämismekanismi, joka perustuu objektiivisiin kriteereihin ja on johdonmukainen työpaikkojen luomisen ja maan kilpailukyvyn kanssa.

Uudistus pannaan täytäntöön siten, että voimaan tulee säädös, jolla perustetaan uusi mekanismi ja malli vähimmäispalkkatason asettamiseksi objektiivisesti ja järjestelmällisesti työmarkkinaosapuolia kuullen ja ottaen huomioon unionin toimet.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään maaliskuuta 2024 mennessä.

Investointi 1. Päiväkeskusten verkosto lapsille, jotka ovat vaarassa joutua eristetyiksi

Tämän investoinnin tavoitteena on estää lasten erottaminen perheestään. Ennen investointia lasten ja perheiden tarpeet on kartoitettava saatavilla olevien palvelujen ja infrastruktuurien avulla lapsille, jotka ovat vaarassa erota perheistä, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa yhteisöissä. Investointi käsittää 150 päivän palvelukeskusten verkoston toiminnan aloittamisen vähintään 10 prosenttiin sellaisissa yhteisöissä, joissa on merkittävä romaniväestö, jotta estetään lasten erottaminen perheistään. 150 päiväpalvelukeskuksesta 145:n on täytettävä kansallisten ohjeiden mukainen lähes nollaenergiarakennusvaatimus. 5 on saavutettava tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusvaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.

Investointi 2. Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin kunnostaminen, kunnostaminen ja kehittäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa vammaisille tarjottavia sosiaalipalveluja laitoshoidosta luopumisen tukemiseksi. Investoinneilla on mahdollistettava 55 uuden vammaisille henkilöille tarkoitetun yhteisöpalvelun käyttöönotto (päiväkeskukset, tuki- ja tukipalvelut sekä potilaiden neuromotoristen elvytyspalvelukeskukset), joiden on tarjottava toimintaa vähintään 4 870 vammaiselle henkilölle neljän vuoden aikana itsenäisen elämän turvaamiseksi. 55 uudesta yhdyskuntapalvelusta 45 on uusia lähes nollaenergiarakennuksia (NZEB) kansallisten suuntaviivojen mukaisesti. 10 on saavutettava tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Investoinnilla on myös mahdollistettava 50 muun yhteisökeskuksen (päiväkeskusten ja neuromotoristen elvytyskeskusten) nykyaikaistaminen kansallisella ohjelmalla, josta rahoitetaan kunnostusta, vakauttamista, nykyaikaistamista ja yhteisöperustaisten palvelujen tarjoamista koskevia investointeja. Tämän jälkeen 25 päiväkeskuksen ja 25 avohoitokeskuksen on otettava käyttöön julkisen sosiaalipalvelun tarjoamista koskeva avoin ehdotuspyyntö, jonka on täytettävä näiden investointien tukikelpoisuusperusteet, mukaan lukien ehto, jonka mukaan vuosittain on majoitettava vähintään 1 000 vammaista henkilöä.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 3. Kotitaloustyön työkorttien käyttöönotto

Tämän investoinnin tavoitteena on toteuttaa työsetelijärjestelmä varmistamalla kaikkien käyttäjien yksinkertainen ja digitaalinen saatavuus: Työntekijät ja palvelujen saajat.

Investoinnin avulla Romanian kansallinen työvoimatoimisto (ANOFM) pystyy tarjoamaan ja hallinnoimaan kotitaloustyöntekijöiden arvosetelien toimivaa digitaalista alustaa, jonka odotetaan mahdollistavan muun muassa seuraavat: Suorittaa kaikki arvoseteliin liittyvät liiketoimet digitaalisesti (kuten ostot, työaikojen koodaus), kotitaloustyöntekijöiden toimintaa koskevien

tietojen (kuten tuntimäärän ja harjoitetun kotimaan toiminnan) koodaus ja varmistaa yhteentoimivuus muiden asiaankuuluvien tietokantojen kanssa (kuten valtiovarainministeriö, työ- ja sosiaaliturvaministeriö, julkisten työvoimapalvelujen tietokannat).

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023.

M.2 Avustusmuotoisen tuen seurantaa ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
378	Uudistus 1. Luodaan uusi oikeudellinen kehys, jolla estetään lasten erottaminen perheistään	Välitavoite	Sellaisen säädöksen voimaantulo, joka on tarpeen lasten erottamisen ja haavoittuvassa asemassa olevien perheiden tukemisen estämiseksi	Lain säännös, joka koskee sellaisen säädöksen voimaantuloa, joka on tarpeen lasten erottamisen perheestä ja haavoittuvassa asemassa olevien perheiden tukemisen estämiseksi				Q4	2022	Uudella lailla luodaan puitteet sellaisten toimenpiteiden toteuttamiselle (mukaan lukien esimerkiksi vanhempien ja lasten neuvonta ja tukeminen, lasten päiväkeskukset, jotka ovat vaarassa erota vanhemmistaan, ja vammaisten lasten päiväkeskukset), joilla estetään tehokkaasti lapsen erottaminen perheestä ja tuetaan perhettä kasvatettaessa ja hoitamassa lasta, joka on vaarassa joutua eroon. Lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen sisältyy: - toimenpiteiden määritelty pysyvä rahoituslähde - hallintomekanismi, jossa viranomaisille

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										annetaan selkeät vastuualueet kansallisella ja paikallisella tasolla; - rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen.
379	Uudistus 1. Luodaan uusi oikeudellinen kehys, jolla estetään lasten erottaminen perheistään	Tavoite	Perheestä eroon joutuneiden ja sosiaaliturvajärjestelmään kuuluvien lasten määrän vähentäminen		Määrä	12 139	6 100	Q2	2026	Perheestä eroon joutuneiden ja sosiaaliturvajärjestelmään kuuluvien lasten määrän vähentäminen 31 päivänä joulukuuta 2020 vallinneeseen tilanteeseen verrattuna.
380	Uudistus 2. Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistaminen	Välitavoite	Laitoshoidon purkamisprosessin nopeuttamista koskevan oppaan täytäntöönpan	Säädöksen voimaantuloa osoittava lain säännös				Q4	2022	Laitoshoidon purkamisprosessin nopeuttamista koskevan oppaan täytäntöönpanoa ja käyttöönottoa koskevan lain voimaantulo kaikkien

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			oa ja käyttöönottoa koskevan lain voimaantulo							vammaisten osalta tällä hetkellä vakiinnutettuna niin, että jokaiselle henkilölle määritellään ”itsenäinen elinpolku”, joka perustuu asianhallintaan. Laitoshoidosta luopumisen nopeuttamista koskeva opas on kansallisen strategian liitteenä, ja molemmat hyväksytään hallituksen päätöksellä. Lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen sisältyy myös: - tunnistettu vakaa rahoituslähde suuntaviivassa suunnitelluille toimenpiteille - hallintomekanismi, jossa viranomaisille annetaan selkeät vastuualueet

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kansallisella ja paikallisella tasolla; - rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen. Säädöksen on perustuttava kaikkien vammaisten henkilöiden yksilöllisen tilanteen kattavaan kartoitukseen, joka on tällä hetkellä vakiintunut Romaniassa.
381	Uudistus 2. Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistaminen	Välitavoite	Laitoshoidon ehkäisemistä koskevan hyväksytyn kansallisen strategian täytäntöönpanoa tukevan lain voimaantulo	Lain säännös, joka osoittaa, että laitoshoidon estämiseksi hyväksytyn kansallisen strategian täytäntöönpanoa tukeva säädös tulee voimaan				Q4	2022	Voimaan tulee laki, jolla tuetaan laitoshoidon ehkäisemistä koskevan hyväksytyn kansallisen strategian täytäntöönpanoa . Strategiassa säädetään toimenpiteistä, jotka koskevat ”riippumatonta elinpolkua” suurimmalle osalle vammaisia

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										henkilöitä ja jotka on tällä hetkellä institutionalisoitu. Lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen sisältyy: - suunniteltuja toimenpiteitä varten määritelty vakaa rahoituslähde; - hallintomekanismi, jossa viranomaisille annetaan selkeät vastuualueet kansallisella ja paikallisella tasolla; - rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen.
382	Uudistus 2. Vammaisten aikuisten suojelujärjestel	Tavoite	Laitoshoidossa olevat vammaiset henkilöt, jotka		Määrä	0	8 455	Q2	2026	Vähintään 8 455 (50 % joulukuussa 2020) laitoshoidossa olevista vammaisista, jotka saavat

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
	män uudistaminen		saavat yksilöllistä tukea laitoshoidosta luopumiseen ja ”riippumattoman elinpolun” toteuttamiseen							tukea laitoshoidosta luopumista varten ja ”riippumattoman elinpolun” toteuttamiseksi
383	Uudistus 2. Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistaminen	Tavoite	Laitoshoidossa olevien vammaisten kokonaismäärän vähentäminen (tiedot 31.12.2020)		Määrä	16 911	11 500	Q2	2026	Laitoshoidossa olevien vammaisten määrän vähentäminen sen jälkeen, kun he ovat saaneet asianhallintaan perustuvaa tukea, jotta he voivat edetä ”riippumattomalla elämänpolullaan” 11 500:aan 16 911:stä.
384	Uudistus 3. Vähimmäistoimeentulon (VMI) täytäntöönpano	Välitavoite	VMI:n soveltamista koskevien täytäntöönpanosääntöjen hyväksymisestä annetun lain	Lain säännös, jossa ilmoitetaan VMI:n soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt				Q3	2022	Laissa on vahvistettava menetelmäsäännöt VMI:tä koskevan lainsäädännön täytäntöönpanemiseksi siten, että etuuksien ja kelpoisuusehtojen riittävyys pysyy

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
			voimaantulo							voimassa olevassa laissa (laki 196/2016) säädetyllä tasolla, jotta voidaan vähentää köyhyyttä, edistää työllisyyttä aktivointitoimenpiteiden avulla ja parantaa koulutustasoa.
385	Uudistus 3. Vähimmäistoimeentulon (VMI) täytäntöönpano	Tavoite	Parannettuun järjestelmään kuuluvien muiden tukeen oikeutettujen perheenjäsenten lukumäärä		Määrä	189 000	245 700	Q2	2024	Muut tukikelpoiset perheet, jotka saavat parannetun järjestelmän (laskettu tarkistetun lain mukaisen perhe-edunsaajien määrän perusteella) nykyisten taattua vähimmäistuloa saavien tukikelpoisten edunsaajien lisäksi, eli 189 000 perhettä 31 päivänä joulukuuta 2020. Vähimmäistoimeentulon/ perheen toimeentulon maksaminen rahoitetaan valtion talousarviosta.
386	Uudistus 3. Vähimmäistoimeentulon (VMI)	Tavoite	Vähimmäistoimeentulon saaja saa		% (prosenttiosuus)	0	60 %	Q2	2025	Vähintään 60 prosenttia vähimmäistoimeentulon saajista viimeksi

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
	täytäntöönpano		vähintään yhden aktivointitoimenpiteen							kuluneiden 12 kuukauden aikana on saanut vähintään yhden aktivointitoimenpiteen. Aktivointitoimenpide koostuu seuraavista osista: Työehdotuksiin ja koulutustoimiin, jotka perustuvat tapausten hallinnointiperiaatteisiin perustuviin tarpeisiin (ESR:n rahoittaman INTESPO-hankkeen mukaisesti),
387	Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyön virallistaminen	Välitavoite	Kotitaloustyöntekijöiden arvosetelijärjestelmää koskevan lainsäädännön ja sen täytäntöönpanosääntöjen voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi työsetelijärjestelmän täytäntöönpanoa koskevan lain voimaantulo				Q1	2022	Työsetelijärjestelmän perustamista koskevan lain voimaantulo, jotta voidaan edistää sellaisten kotitaloustyöntekijöiden virallista työllistämistä, jotka on tällä hetkellä rekisteröity työttömiksi tai työmarkkinoiden ulkopuolella oleviksi.
388	Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyön	Tavoite	Edunsaajat (vuokratyöntekijät)		Määrä	0	10 000	Q4	2024	Vähintään 10 000 edunsaajan on palkattava kotitaloustyöntekijöitä arvosetelijärjestelmän

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	virallistaminen									kautta.
389	Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyön virallistaminen	Tavoite	Edunsaajat (vuokratyöntekijät)		Määrä	10 000	30 000	Q1	2026	Vähintään 30 000 edunsaajan on palkattava kotitaloustyöntekijöitä arvosetelijärjestelmän kautta.
390	Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyön virallistaminen	Tavoite	Kotitaloustyöntekijät/palveluntarjoajat, jotka on aiemmin rekisteröity työttömiksi tai työmarkkinoiden ulkopuolella, tarjoavat palveluja työkorteilla		Määrä	0	20 000	Q4	2024	Vähintään 20 000 kotitaloustyöntekijää/palveluntarjoajaa, jotka on aiemmin rekisteröity työttömiksi tai työmarkkinoiden ulkopuolella, tarjoaa palveluja työkorteilla.
391	Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyön virallistaminen	Tavoite	Kotitaloustyöntekijät/palveluntarjoajat, jotka on aiemmin rekisteröity työttömiksi tai työmarkkinoiden		Määrä	20 000	60 000	Q1	2026	Vähintään 60 000 kotitalouden työntekijää/palveluntarjoajaa, jotka on aiemmin rekisteröity työttömiksi tai työmarkkinoiden ulkopuolella, tarjoaa palveluja työkorteilla.

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
			ulkopuolella, tarjoavat palveluja työkorteilla							
392	Uudistus 5. Vähimmäispalkan määrittäminen	Välitavoite	Vähimmäispalkan uutta vahvistamisjärjestelmää koskevan asetuksen voimaantulo	Säädöksen voimaantuloa osoittava lain säännös				Q1	2024	Säädöksessä vahvistetaan uusi mekanismi ja malli vähimmäispalkkatason asettamiseksi objektiivisesti ja järjestelmällisesti työmarkkinaosapuolia kuullen ja ottaen huomioon unionin toimet.
393	Investointi 1. Päiväkeskusten verkosto lapsille, jotka ovat vaarassa joutua eristetyiksi	Välitavoite	Kartoitetaan tarpeet, saatavilla olevat palvelut ja infrastruktuurit lapsille, jotka ovat vaarassa joutua eroon perheistä, erityisesti haavoittuvassa asemassa	Tarpeiden, käytettävissä olevien palvelujen ja infrastruktuurin kartoittaminen				Q2	2023	On laadittava kartoitus saatavilla olevista palveluista ja infrastruktuurista lapsille, jotka ovat vaarassa joutua eroon perheistä, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa yhteisöissä. Päiväkeskukset on rakennettava tämän kartoituksen tulosten pohjalta, jotta voidaan vastata erityisesti

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			olevissa yhteisöissä.							haavoittuvassa asemassa olevien yhteisöjen tarpeisiin (kuten pienituloiset, vammaiset, marginalisoituneisiin yhteisöihin kuuluvat henkilöt, romanit ja maahanmuuttajataustaiset henkilöt). Kartoituksessa on myös yksilöitävä vähävaraiset/eristyneet asuinalueet, jotta voidaan vastata heikossa asemassa olevien/marginaaliltaan vähäisten yhteisöjen tarpeisiin (kuten alhainen tulotaso, korkea työttömyysaste, alhainen koulutustaso).
394	Investointi 1. Päiväkeskusten verkosto lapsille, jotka ovat vaarassa joutua eristetyiksi	Tavoite	Päiväkeskukset, joilla estetään lasten erottaminen perheestä		Määrä	0	150	Q4	2024	150 päivän palvelukeskuksen toiminnan aloittaminen vähintään 10 prosentissa yhteisöissä, joissa on merkittävä romaniväestö, jotta estetään lasten

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
										erottaminen perheistä. Vastikään rakennetuista rakennuksista 145:n on täytettävä kansallisten ohjeiden mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus. Viiden äskettäin rakennetuista rakennuksista on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
395	Investointi 2. Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin kunnostaminen,	Tavoite	Uudenaikaistetut yhteisöpalvelut vammaisille henkilöille		Määrä	0	50	Q4	2024	Nykyaikaistettujen yhteisöpalvelujen määrä (vammaisille tarkoitetut päiväkeskukset ja neuromotoristen elvytyskeskukset)

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	kunnostaminen ja kehittäminen									kansallisen ohjelman kautta, josta rahoitetaan kunnostusta, vakauttamista, nykyaikaistamista ja yhteisöperustaisten palvelujen tarjoamista koskevia investointeja. Tämän jälkeen 25 päiväkeskuksen ja 25 avohoitokeskuksen on otettava käyttöön julkisen sosiaalipalvelun tarjoamista koskeva avoin ehdotuspyyntö, jonka on täytettävä näiden investointien tukikelpoisuusperusteet, mukaan lukien ehto, jonka mukaan vuosittain on majoitettava vähintään 1 000 vammaista henkilöä.
396	Investointi 2. Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin	Tavoite	Uudet yhteisöpalvelut vammaisille henkilöille		Määrä	0	55	Q4	2025	55 uuden yhteisöpalvelun käyttöönotto (45 uutta lähes nollaenergiarakennusta ja 10 lähes

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	kunnostaminen, kunnostaminen ja kehittäminen									nollaenergiarakennusta +) vammaisille henkilöille (päiväkeskukset, tuki- ja tukipalvelut sekä neuromotorin elvytyspalvelukeskukset) , joiden on tarjottava toimintaa vähintään 4 870 vammaiselle henkilölle neljän vuoden aikana itsenäisen asumisen vuoksi. Kymmenen uuden lähes nollapäästöttömän rakennuksen on oltava sen tavoitteen mukaisia, että primäärienergian kysyntä (PED) on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuk

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										silla.
397	Investointi 3. Kotitaloustyön työkorttien käyttöönotto	Välitavoite	Kotitaloustyöntekijöiden arvosetelien käyttöön tarkoitetun digitaalisen alustan käyttöönotto	Digitaalinen alusta toiminnassa				Q4	2023	Kotitaloustyöntekijöiden arvosetelien digitaalisen alustan toimittaminen, jonka odotetaan mahdollistavan muun muassa - Suorittaa kaikki arvoseteliin liittyvät liiketoimet (osto, työaikojen koodaus) digitaalisesti - Kotitaloustyöntekijöiden toimintaa koskevien tietojen (tuntimäärä, harjoitetun kotitaloustoiminnan tyyppi) koodaaminen digitaalisesti yhteentoimivuus muiden asiaankuuluvien tietokantojen kanssa (kuten valtiovarainministeriö, työ- ja sosiaaliturvaministeriö, julkisten

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										työvoimapalvelujen tietokannat).

M.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 6. Yhteisötaloutta koskevan lainsäädännön parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on hyödyntää enemmän yhteisötalouden yritysten potentiaalia innovoida ja edistää sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä haasteita.

Uudistus toteutetaan muuttamalla osuus- ja yhteisötaloudesta annettua lakia nro 219/2015 ja soveltamissääntöjä, jotta voidaan yksinkertaistaa sosiaalisten yritysten rekisteröintimenettelyä ja varmistaa niiden tehokas integroituminen työllisyyspolitiikkaan, sekä aktiivisia työllisyystoimenpiteitä, mukaan lukien toimenpiteet, joilla parannetaan yhteisötalouden rakenteiden kestävyyttä, esimerkiksi myöntämällä etuuskohteluun oikeuttavia julkisia hankintoja yhteisötalouden yritysten tuottamille tavaroille ja palveluille.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä.

Uudistus 7. Ikääntyneiden pitkäaikaishoitopalvelujen uudistaminen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa ikääntyneiden pitkäaikaishoitopalvelujen laatua.

Uudistus pannaan täytäntöön, kun strategia tulee voimaan säädöksellä, mukaan lukien aktiivista ikääntymistä koskevat politiikat, pitkäaikaishoitoa koskevat lääketieteelliset tarpeet ja ikääntyneille tarkoitetut yhteisöpohjaiset palvelut. Lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen sisältyy muun muassa: Toimenpiteiden määritelty vakaa rahoituslähde, hallintomekanismi, jossa kansallisille ja paikallisille viranomaisille on annettu selkeät vastuualueet, rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on politiikkatavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen ja pitkäaikaishoitopalvelujen vähimmäislaatuvaatimusten tarkistaminen. Säädöksen on myös perustuttava yhteisön tasolla (kunnan/kunnan/maakunnan tasolla) tehtyyn kattavaan kartoitukseen, joka koskee mahdollisesti huollettavana olevaa tai vaarassa olevaa ikääntynyttä väestöä (esim. köyhyys, terveys, ilman huoltajaa oleva ja korkea riippuvuusaste) tarvittavien pitkäaikaishoitopalvelujen määrittelemiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä.

Investointi 4. Vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten verkoston luominen

Investoinnin tavoitteena on tarjota laadukkaita vanhusten pitkäaikaishoitopalveluja päivähoito- ja kuntoutuskeskusten verkoston kautta. Investoinnin on mahdollistettava 71 päivän palvelukeskusten verkon toiminnan aloittaminen. Keskusten on tarjottava sosiaalihuolto- ja kuntoutuspalveluja, ja kullakin niistä on oltava vähintään ikääntyneille tarkoitettu liikkuva palveluntarjoajien ryhmä, joka ei saa tulla keskukseen. Tämän on perustuttava kansallisen pitkän aikavälin strategian mukaisesti toteutettavaan kartoitukseen.
Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

M.4 Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
398	Uudistus 6. Yhteisötaloutta koskevan lainsäädännön parantaminen	Välitavoite	Osuus- ja yhteisötaloudesta annetun lain nro 219/2015 muutos ja sen täytäntöönpanosäännöt tulevat voimaan	Lain säännös, joka osoittaa osuus- ja yhteisötaloudesta annetun lain nro 219/2015 muutoksen ja sen täytäntöönpanosääntöjen voimaantulon				Q2	2022	Sääntelymuutoksiin on sisällyttävä: - Sosiaalisten yritysten yksinkertaistettu rekisteröintimenettely - Taloudellisen toiminnan ja työvoiman käytön parempi kohdentaminen, jotta se vastaisi paremmin heikossa asemassa olevien ryhmien ja syrjäytyneiden yhteisöjen tarpeisiin - Yksilöity toimenpide yhteisötalouden rakenteiden kestävyyden parantamiseksi, esim. tavaroiden ja palvelujen etuuskohteluun oikeuttavat julkiset hankintamenettelyt.
399	Uudistus 7. Ikääntyneiden pitkäaikaishoitopalvelujen uudistaminen	Välitavoite	Kansallisen pitkän aikavälin strategian hyväksymistä ja	Lain säännös, josta käy ilmi hyväksytyn kansallisen pitkän aikavälin				Q4	2022	Laki hyväksytystä strategiasta, mukaan lukien aktiivista ikääntymistä koskevat toimenpiteet, sekä toimenpiteet, joilla katetaan pitkäaikaishoidon

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			täytäntöönpanoa koskevan lain voimaantulo	strategian täytäntöönpanoa tukevan säädöksen voimaantulo						lääketieteelliset tarpeet ja ikääntyneille tarjottavat yhteisöperustaiset palvelut. Laissa säädetään: - toimenpiteiden määritelty pysyvä rahoituslähde - hallintomekanismi, jossa viranomaisille annetaan selkeät vastuualueet kansallisella ja paikallisella tasolla; - rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen - laatua koskevien vähimmäisvaatimusten tarkistaminen, Säädöksen on perustuttava yhteisön tasolla (kunnan/kunnan/maakunnan tasolla) tehtyyn kattavaan kartoitukseen, joka koskee mahdollisesti huollettavana

Numero:	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										olevaa tai vaarassa olevaa ikääntynyttä väestöä (esim. köyhyys, terveys, ilman huoltajaa oleva väestö, korkea riippuvuusaste).
400	Investointi 4. Vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten verkoston luominen	Tavoite	Vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten toimintavalmistuminen		Määrä	0	71	Q2	2026	71 päivän palvelukeskusten verkon käyttöönotto. Keskusten on tarjottava sosiaalihuolto- ja kuntoutuspalveluja, ja kullakin keskuksella on oltava vähintään liikkuva palveluntarjoajien ryhmä sellaisia ikääntyneitä henkilöitä varten, jotka eivät pysty tulemaan keskukseen. Tämä perustuu kartoitukseen, joka toteutetaan välitavoitteen 399 mukaisesti (kansallisen pitkän aikavälin strategian hyväksymistä ja täytäntöönpanoa koskevan lainsäädännön voimaantulo).

N. KOMPONENTTI 14: HYVÄ HALLINTO

Komponentin tavoitteena on laajan uudistusten ja investointien avulla i) parantaa hallintoa ennakoitavalla, tietoon perustuvalla ja osallistavalla päätöksentekojärjestelmällä ja ii) varmistaa laadukkaiden julkisten palvelujen tarjoaminen ammattitaitoisten ja hyvin koulutettujen virkamiesten avulla, jotka vastaavat asianmukaisesti kansalaisten ja yritysten haasteisiin, tarpeisiin ja odotuksiin. Näin vahvistetaan selviytymiskykyä ja valmiuksia sopeutua vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen.

Komponentin erityistavoitteet ovat seuraavat:

1. Hallituksen politiikkojen koordinoinnin, muotoilun ja täytäntöönpanon parantaminen, avoimuuden ja luottamuksen lisääminen julkisella sektorilla.

2. Tehokas henkilöstöhallinto julkisella sektorilla.

3. Johdonmukainen julkisen sektorin palkkapolitiikka, joka liittyy tuloksiin ja on pitkällä aikavälillä kestävä (oikeudenmukainen yksikköpalkka).

4. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden lujittaminen, oikeussuojan saatavuuden parantaminen ja oikeuslaitoksen tehokkuuden lisääminen.

5. Tehokkaampi kansallinen hankintajärjestelmä, myös vahvistamalla hankintaviranomaisten/hankintayksiköiden hallinnollisia valmiuksia, joustavan ja johdonmukaisen oikeudellisen kehyksen puitteissa.

6. Julkisen politiikan/päätöksentekoprosessien parantaminen sidosryhmien kuulemisen avulla.

7. Valtionyhtiöiden selviytymiskyvyn paraneminen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden käyttöönoton ansiosta.

Komponentti koostuu yhdeksästä uudistuksesta ja viidestä investoinnista.

Komponenttiin sisältyvien toimenpiteiden odotetaan vastaavan maakohtaisissa suosituksissa esiin tuotuihin haasteisiin julkisten hankintojen tehokkuuden lisäämiseksi ja kansallisen julkisia hankintoja koskevan strategian täysimääräisen ja kestävän täytäntöönpanon varmistamiseksi; Parannetaan päätöksenteon laatua ja ennustettavuutta muun muassa järjestämällä asianmukaisia sidosryhmien kuulemisia, suorittamalla tehokkaita vaikutustenarviointeja ja virtaviivaistamalla hallinnollisia menettelyjä sekä ottamalla työmarkkinaosapuolet asianmukaisesti mukaan (maakohtainen suositus 3, maakohtainen suositus 4, maakohtainen suositus 5 2019 ja maakohtainen suositus 4, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet.

N.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1.1 Parannetaan päätöksentekoprosessien ennustettavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla

Uudistuksen tavoitteena on parantaa hallituksen politiikkojen suunnittelua lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä (kehittämällä institutionaalisia strategisen suunnittelun mekanismeja ja kytkemällä ne talousarviosuunnitteluun), vahvistaa sääntelyn vaikutusten alustavan analysoinnin järjestelmää (menettelyjä ja instituutioita koskevien mukautusten avulla), parantaa julkisen politiikan suunnittelu- ja muotoiluvalmiuksia (uusien mekanismien avulla, joilla hallinnoidaan hallituksen strategioita, koulutusta tai kokemustenvaihtoa sekä ottamalla käyttöön innovatiivisen hallinnon käsite) ja vahvistaa hallitusten keskustassa laaja-alaisten ja monien sidosryhmien (kuten vihreän kokonaissuunnitelman) koordinointia.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

Sellaisten menetelmien ja menettelyjen hyväksyminen ja voimaantulo, joilla parannetaan julkisen politiikan perusteita sekä suunnittelua ja hallinnon yksinkertaistamista (31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä). Tämän seurauksena vähintään 50 prosenttia hallituksen vuotuiseen työsuunnitelmaan sisältyvistä lainsäädäntöaloitteista on hyväksyttävä suunnitellussa aikataulussa viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2026, ja 25 prosentin esitys- ja motivointivälineistä (eli asetusluonnoksiin liitetyistä perusteluista/muistioista) on täytettävä asetetut laatukriteerit (eli ne arvioidaan erinomaisella tai tyydyttävällä tasolla) hallituksen ensimmäisessä sääntelyvaikutusten arviointia koskevassa vuosikertomuksessa hyväksytyn menetelmän mukaisesti (hyväksytty 31 päivään joulukuuta 2019 mennessä).

(2) uuden strategisen johtamis- ja strategisen suunnittelujärjestelmän luominen ja käyttöönotto kaikissa ministeriöissä, kun taas ministeritasolla laadituissa strategioissa ja strategiasuunnitelmissa noudatetaan edellä 1 kohdassa vahvistettujen menetelmien säännöksiä ja ne ladataan institutionaalisten strategisten suunnitelmien seurantafoorumiin, sellaisena kuin se on laajennettuna kaikkiin ministeriöihin (30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä). Tämän seurauksena kaikki vastuuministeriöt ovat suunnitelleet talousarvionsa ohjelmakohtaisesti ja vähintään kolme ministeriötä on myös toteuttanut/toteuttanut kunkin ohjelman talousarviot 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

Sellaisen säädöksen hyväksyminen ja voimaantulo, jolla rakenne otetaan käyttöön tehokkaan lakisääteisen laadunvalvontamekanismin täytäntöönpanon varmistamiseksi 31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä.

Nykyisen innovaation perustason vahvistaminen keskushallinnon tasolla (linjaministeriöt ja hallituksen pääsihteeristö) ja toimintasuunnitelman laatiminen innovaatiomekanismien käyttöönotosta ja sääntely-ympäristön luomisesta julkishallinnon innovoinnin mahdollistamiseksi (31 päivänä joulukuuta 2022).

Parannetaan julkisten kuulemisten laatua ja kehitetään kansalaisyhteiskunnan osallistumista päätöksentekoprosessiin vahvistamalla lainsäädännöllisiä ja menettelyllisiä puitteita avoimen hallinnon aloitteiden koordinointia ja tehokasta täytäntöönpanoa varten (avoimen hallinnon aloite). Tämä saavutetaan seuraavin keinoin:

i) Oikeudellisen kehyksen päivittäminen, tietoteknisen alustan laajentaminen, virkamiesten valmiuksien kehittäminen, avoimen hallinnon strategian hyväksyminen. Tämän seurauksena niiden lainsäädäntöehdotusten määrä kasvaa 20 prosentilla, jotka edellyttävät julkista kuulemista ja sidosryhmien osallistumista keskustasolla 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

ii) Järjestetään koulutusta kansalaisyhteiskunnan organisaatioille niiden valmiuksien ja taitojen lisäämiseksi, jotta ne voivat osallistua tehokkaasti julkisiin kuulemisprosesseihin. Tämän toimen tuloksena on koulutettava 800 kansalaisyhteiskunnan järjestöjen edustajaa 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Yhteisen avoimuusrekisterin (RUTI) asianmukaista käyttöä ja täytäntöönpanon valvontaa koskevien suuntaviivojen hyväksyminen ja voimaantulo julkisen rekisterin asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi (30 päivään syyskuuta 2022 mennessä).

Poikkeusasetusten käyttöä koskevan menetelmän hyväksyminen ja voimaantulo. Menetelmissä määritellään olosuhteet, joissa näitä asetuksia voidaan käyttää ja miten niiden vaikutuksia arvioidaan (jälkikäteen, ennakkoon) sekä niihin liittyvät menettelyt niiden valmistelua ja hyväksymistä varten (30 päivään syyskuuta 2022 mennessä).

Lainsäädäntötekniikasta annettuun lakiin 24/2000 tehtyjen lainsäädäntömuutosten hyväksyminen ja voimaantulo, jotta voidaan varmistaa lakien koko tekstin julkaiseminen niiden muutosten jälkeen, joita ei tällä hetkellä tehdä järjestelmällisesti (30 päivään syyskuuta 2022 mennessä).

Uudistus 2 Hallinnon keskiössä olevan koordinoinnin vahvistaminen soveltamalla yhdennettyä ja johdonmukaista lähestymistapaa ilmastonmuutokseen ja kestävän kehityksen aloitteisiin

Uudistuksen tavoitteet ovat seuraavat: Varmistetaan vihreiden toimenpiteiden ja politiikkojen tehokkuus ja vaikuttavuus ottamalla käyttöön mekanismi, jolla koordinoidaan ja pannaan täytäntöön Euroopan vihreän kehityksen ohjelma Romaniassa; Ja ii) uudistamaan julkishallintoa edistämällä ja koordinoimalla johdonmukaista julkista politiikkaa kestävän kehityksen edistämiseksi kaikilla tasoilla ja kaikilla valtion aloilla keskittyen digitalisaatioon ja lisäämällä tieteellisen lähestymistavan merkitystä ja käyttöä julkisissa kestävän kehityksen politiikoissa.

Tämä saavutetaan perustamalla ja ottamalla käyttöön toimielinten välinen ilmastokomitea, jonka tehtävänä on priorisoida ilmastotoimet ja seurata edistymistä vuosittain 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä. Tämän toimen tuloksena 90 prosenttia toimielinten välisen ilmastonmuutoskomitean vuodeksi 2025 asettamista painopisteistä, jotka ovat yhdennetyssä energia- ja ilmastosuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisia, on saavutettava 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä, ja 2000 virkamiestä on pidettävä ”kestävän kehityksen asiantuntijana” julkisissa instituutioissa keskus- ja paikallistasolla 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

Uudistus 3. Julkisen sektorin tulosjohtamisen kehittäminen

Uudistuksen tavoitteena on nykyaikaistaa virkamieskunnan hallintoa edistämällä uutta avointa ja osallistavaa rekrytointijärjestelmää, jossa hyödynnetään julkisen sektorin todellisuuteen soveltuvaa osaamiskehystä, joka liittyy suoraan institutionaalisiin tarpeisiin ja kansalaisten ja yritysten tarpeisiin. Uudistustoimenpiteiden on kuljettava käsi kädessä julkisen sektorin vahvan digitalisoinnin ja virkamiesten digitaalisten taitojen hankkimisen kanssa.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

Kansallisen (pilotti)kilpailun jälkiarviointi kahden virkamiesluokan valitsemiseksi keskushallinnossa (30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä).

Vähintään kahden kansallisen virkamiehen rekrytointikilpailun suorittaminen vuosittain vähintään kolmelle virkamiesryhmälle/palkkaluokalle (31 päivään joulukuuta 2023 mennessä).

3. Kahden henkilöstöhallintoa koskevan säädöksen voimaantulo: Yksi virkamiesten urakehitykseen tehtävistä muutoksista, jotka perustuvat ansioihin, ja toinen, joka koskee sopimussuhteisten toimihenkilöiden johtamista julkishallinnossa (31 päivään joulukuuta 2024 mennessä).

Osaamiskehysten käyttöönotto keskitetyssä julkishallinnossa, mihin sisältyy säädöksen valmistelu ja hyväksyminen sekä sen tosiasiallinen täytäntöönpano (31 päivään joulukuuta 2025 mennessä).

Uudistus 4. Oikeudenmukaisen yksikköpalkkajärjestelmän kehittäminen julkisella sektorilla

Uudistuksen tavoitteena on varmistaa oikeudenmukainen ja julkisen talouden kannalta kestävä palkkapolitiikka kuromalla umpeen nykyinen palkkakuilu talousarviojärjestelmässä, palauttamalla tehtävähierarkia toimialojen sisällä ja välillä, tarkistamalla bonusjärjestelmää ja luomalla tuloskannustinjärjestelmä.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

Yksikköpalkkalain yleinen vaikutustenarviointi, johon sisältyy arvio uuden lain vaikutuksesta julkiseen talouteen (31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä);

2. Virkamiesten palkkausta koskevan uuden oikeudellisen kehyksen voimaantulo (yhtenäispalkkalaki) (viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023);

Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa tuomareiden riippumattomuutta ja tehostaa oikeuslaitosten toimintaa Euroopan unionin tuomioistuimen asiaa koskevan oikeuskäytännön mukaisesti ja ottaen huomioon yhteistyö- ja seurantamekanismia koskevissa kertomuksissa, GRECOn kertomuksissa, Venetsian komission lausunnoissa ja oikeusvaltiokertomuksissa esitetyt suositukset.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

1. Oikeuslaitoksen vuosien 2022–2025 kehittämisstrategian hyväksymisestä annetun hallituksen päätöksen voimaantulo (viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2022) Strategiassa on kaksi pilaria: Toimintapolitiikat, joilla vahvistetaan oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja oikeusvaltiota; Ja ii) politiikat, joilla vahvistetaan institutionaalisia valmiuksia resurssien, prosessien ja hallinnon alalla sekä oikeuslaitoksen palvelujen laatua ja tehokkuutta koskevat politiikat.

Takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston toimivallan muuttamisesta annetun lain hyväksyminen ja voimaantulo (31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä).

”Oikeuslakien” hyväksyminen ja voimaantulo (tuomareiden asemaa, oikeusalan organisaatiota, ylintä tuomarineuvostoa koskevat lait) (30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä). Uudessa oikeudenkäyttöä koskevassa lainsäädännössä säädetään muun muassa seuraavaa: Tuomareiden ja syyttäjien riippumattomuuden vahvistaminen; Pääsy ammattiin ja uralla eteneminen ansioihin

liittyvistä syistä yhdessä kansallisen tuomariinstituutin roolin vahvistamisen kanssa kokeiden ja kilpailujen järjestämisessä ja suorittamisessa; Tuomioistuinten, ylimmän tuomarineuvoston ja syyttäjänviraston tehokas toiminta; Tuomarien tosiasiallinen vastuuvelvollisuus mutta myös heidän suojansa kaikenlaiselta puuttumiselta ja väärinkäytöltä; Oikeudellisen valvonnan tehostaminen ja riippumattomuuden ja puolueettomuuden parempien takeiden varmistaminen.

Rikoslakia ja rikosprosessilakia koskevien muutosten hyväksyminen ja voimaantulo niiden mukauttamiseksi Romanian perustuslakiin perustuslakituomioistuimen päätösten mukaisesti (viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022).

Tuomareille, syyttäjille ja tuomioistuinten virkamiehille järjestetään koulutustilaisuuksia (yhteensä 300) oikeusjärjestelmän laadun ja tehokkuuden parantamiseksi (31 päivään joulukuuta 2025 mennessä).

Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen

Uudistuksen tavoitteena on tehostaa korruption torjuntaa hyväksymällä kansallinen strategiakehys korruption ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, vahvistamalla sen torjumiseen toimivaltaisen elimen eli DNA:n valmiuksia korvaamalla rikoksen tuottamat vahingot ja hyödyt, vahvistamalla julkishallinnon lahjomattomuutta ja varmistamalla tehokas järjestelmä varojen ja etujen ilmoittamiseksi samalla kun kehitetään ja pannaan täytäntöön uusi korruptiontorjuntastrategia.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

1. Uuden kansallisen korruptiontorjuntastrategian hyväksymistä koskevan säädöksen voimaantulo (viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2021). Tämän seurauksena 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä on pantava täytäntöön vähintään 70 prosenttia uudessa korruptiontorjuntastrategiassa kaavailluista toimenpiteistä ja saatava aikaan 50 prosentin lisäys takavarikoidun omaisuuden kansallisen hallintaviraston hallinnoiman takavarikoidun omaisuuden arvossa.

2. Kansallisen korruptiontorjuntaviraston syyttäjän viroissa saavutetaan 85 prosentin täyttöaste (viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023).

3. Väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevan direktiivin täytäntöönpanolain voimaantulo (viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2022).

Uudistus 7. Lahjomattomuutta koskevan lainsäädännön arviointi ja päivittäminen

Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa julkishallinnon lahjomattomuutta ja tehostaa digitalisaatiota ja avoimuutta tarjoamalla tarvittavat resurssit varoja ja etuja koskevien ilmoitusten toimittamiseen digitaalisessa muodossa varmennetulla sähköisellä allekirjoituksella.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

1. Lahjomattomuutta koskevan konsolidoidun lainsäädännön voimaantulo (viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024).

Hallituksen eettisten sääntöjen ja käytännesääntöjen tarkistaminen virkamieskuntaa koskevien nykyisten sääntöjen lisäksi sekä valvontatoimenpiteiden hyväksyminen ja täytäntöönpano (31 päivään joulukuuta 2024 mennessä).

Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen

Uudistuksen tavoitteena on tehostaa julkisia hankintoja koskevaa järjestelmää ja varmistaa hallituksen päätöksellä nro 901/2015 hyväksytyn kansallisen julkisia hankintoja koskevan strategian täysimääräinen ja kestävä täytäntöönpano.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat toimet:

(1) Oikeussuojakeinoja koskevan kansallisen lainsäädännön (laki nro 101/2016) muutoksen hyväksyminen ja voimaantulo myöntämismenettelyn sujuvoittamiseksi (31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä).

(2) Päivitetyn kansallisen julkisia hankintoja koskevan strategian hyväksyminen ja voimaantulo, mukaan lukien horisontaaliset toimenpiteet kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon tukemiseksi (30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä).

(3) Keskitettyjen hankintaelinten toimintavalmistuminen paikallisviranomaisia varten (31 päivään joulukuuta 2025 mennessä).

(4) Julkisiin hankintoihin liittyvä erikoiskoulutus vähintään 350 henkilölle (sekä virkamiehille että sopimussuhteiselle henkilöstölle) (31 päivään joulukuuta 2023 mennessä).

(5) Yhteenliitettävyys ja yhteentoimivuus muiden julkisten hankintojen sähköisen järjestelmän (SEAP) tietokantojen kanssa (31 päivään joulukuuta 2023 mennessä).

(6) Sähköisten hankintamenettelyjen, mukaan lukien sähköiset lomakkeet, automaattinen pätevyyden arviointi, sähköiset luettelot, sähköinen laskutus ja sähköinen maksaminen, käyttöönotto (31 päivään maaliskuuta 2025 mennessä).

Uudistus 9: Parannetaan menettelypuitteita yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtion omistamissa yrityksissä.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa kaikkien Romanian valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää panemalla täytäntöön OECD:n standardit.

Uudistus pannaan täytäntöön siten, että lain 11/2016 muutokset tulevat voimaan ja poistetaan kaikki poikkeukset hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien normien noudattamisesta, myös paikallistasolla valtion omistamien yritysten osalta. Näillä muutoksilla pannaan täytäntöön sääntely- ja omistustoimintojen erottaminen toisistaan, poistetaan valtion omistuksesta mahdollisesti aiheutuva välitön tai välillinen etu, olipa kyse sitten markkinasäännöistä/sääntelystä, rahoituksesta, verotuksesta tai julkisista hankinnoista, ja niillä varmistetaan, että kaikki valtion omistamat yritykset tavoittelevat kannattavuutta.

Uudistuksella perustetaan ja otetaan käyttöön hallituksen keskustan työryhmä, jonka tehtävänä on varmistaa hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien standardien soveltamisen seuranta ja joka on viime kädessä vastuussa avoimen ja kilpailukykyisen valintamenettelyn varmistamisesta hallintoneuvoston jäsenten ja tarkkailijoiden nimittämistä sekä arviointia ja valvontaa varten. Työryhmä julkaisee säännöllisesti raportteja tulosindikaattoreista ja määrää seuraamuksia valtion omistamille yrityksille, jotka eivät noudata keskeisiä tulosindikaattoreita. Kaikille julkisten yritysten luokille (mukaan lukien keskeiset alat, kuten liikenne, energia ja yleishyödylliset palvelut) laaditaan ja julkaistaan vuosittain seurantataulukko, joka sisältää taloudellisia ja muita tavoitteita ja tulosindikaattoreita, ja sitä käytetään keskitetysti raportoitaessa ja seurattaessa edistymistä kaikissa valtionyhtiöiden luokissa.

Elpymis- ja palautumistukiasetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti Romania on pyytänyt teknistä tukea teknisen avun välineen kautta uudistusten toteuttamiseksi valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevan kehyksen parantamiseksi. Tarvitaan teknistä apua, jotta voidaan muuttaa asiaa koskevaa lainsäädäntöä (laki nro 11/2016 ja hallituksen päätös nro 722/2016) ja valtion osakeomistuspolitiikkaa (mukaan lukien kaikkien asianomaisten kuuleminen) ja luoda asianmukaiset institutionaaliset puitteet valtion osakkeenomistajan toiminnan keskittämiseksi yhteen rakenteeseen/laitokseen. Teknistä apua tarvitaan myös institutionaalisten valmiuksien kehittämiseen valtio-omisteisten yritysten johtamisessa (yritysten hallinnointi- ja ohjausosastojen asiantuntemuksen lisääminen valtionyrityksiä hallinnoivissa ministeriöissä) sekä hallituksen keskukseen perustetun uuden työryhmän koordinointi- ja seurantavalmiuksien parantamiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä. Valtionyhtiöitä (myös paikallistason yrityksiä) koskeva päivitetty lainsäädäntö tulee voimaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022. Pysyvä työryhmä, joka varmistaa hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien standardien soveltamisen seurannan ja täytäntöönpanon, on toimintavalmis viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022. Seurantakojelautan on oltava toiminnassa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023.

Investointi 1 Oikeusinfrastruktuurin optimointi oikeussuojan saatavuuden ja palvelujen laadun takaamiseksi

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa oikeusjärjestelmän tehokkuutta ja oikeussuojan saatavuutta.

Tämä saavutetaan rakentamalla kolme uutta tuomioistuinrakennusta, joiden on vastattava tavoitetta, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Pääsy rakennuksiin on mukautettava vammaisten henkilöiden tarpeisiin, ja mukautukseen on liityttävä palontorjuntaa ja teknistä suojelua koskevien normien noudattaminen, mukaan lukien maanjäristyskestävyyden noudattaminen. Etusijalle asetetaan oikeusviranomaisten sijainti taloudellisesti heikommin kehittyneissä Romanian osissa.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 2 Korruption torjuntaan ja rikoksen tuottaman hyödyn ja vahinkojen korjaamiseen tarvittavan logistisen (muun kuin tietoteknisen) infrastruktuurin kehittäminen, mukaan lukien koulutus näillä aloilla

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä ANABIn varastointikapasiteettia rakentamalla/rakentamalla takavarikoidun omaisuuden varastointiin vähintään kolme uutta varastoa, joiden on vastattava tavoitetta, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

Investointi 3 – Paikallishallinnon ja kansalaisyhteiskunnan välisten paikallisten kumppanuusrakenteiden luominen

Investoinnin tavoitteena on parantaa vakautta, ennakoitavuutta ja tukea kumppanuutta julkisen politiikan muotoilussa. Tavoitteena on yhtäältä edistää julkishallinnon ja kansalaisyhteiskunnan välisiä pysyviä yhteistyökumppanuuksia ja toisaalta parantaa kansalaisten osallistumista ja aktiivista osallistumista päätöksentekoprosessiin samalla kun lisätään kansalaisjärjestöjen sektorin digitalisaatiota, sillä se on ennakkoedellytys päätöksenteon laadun ja ennakoitavuuden parantamiselle, millä on myönteinen vaikutus kansalaisille ja yrityksille tarjottavien julkisten palvelujen laatuun.

Tämän seurauksena on luotava vähintään 50 kumppanuutta paikallishallinnon viranomaisten ja valtiosta riippumattomien järjestöjen välille ja saatettava toimintavalmiiksi vähintään 15 toiminnallista yhteistyöhön perustuvaa kansalaisyhteiskunnan aloitetta.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Investointi 4. Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksien lisääminen, jotta ne voivat edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon sekä seurata asiaan liittyviä uudistuksia

Lisätään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksia edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisen maaseudun kehittämisohjelman piiriin kuuluvien sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon ja seurata niihin liittyviä uudistuksia.

Tämän investoinnin tuloksena on perustettava vähintään 15 toiminnallista valtiosta riippumattoman sektorin yhteistyöaloitetta (verkostot, koalitiot, foorumit, organisaatioiden ryhmät, myös ajatushautomot, analyysi- ja tutkimusrakenteet), jotta voidaan varmistaa julkisten kuulemisprosessien jatkuvuus eli seurata vähintään 15 julkisen politiikan/kansallisen uudistuksen täytäntöönpanoa aloilla, joilla on sosiaalisia tehtäviä.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Investointi 5. Suunnitelman seuranta ja täytäntöönpano

Tämän investoinnin tavoitteena on perustaa ja ottaa käyttöön yhdennetty tietotekniikkajärjestelmä, joka on osa hallituksen pilvipalvelua ja joka on yhteydessä muihin kansallisiin ja EU:n järjestelmiin, joita käytetään elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa.

Investointi koostuu kahdesta vaiheesta:

- ensimmäisessä vaiheessa järjestelmää kehitetään, ja sen on mahdollistettava tietojen kerääminen raportointia varten (elpymis- ja palautumistukivälineen tulostaulujen mukaisesti), välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisessa tapahtuneen edistymisen seuranta, johdon vahvistuslausumien, tarkastustiivistelmän ja maksupyyntöjen valmistelu, sidosryhmille asetettavista vaatimuksista tiedottaminen, täydentävyyden seuranta muiden rahoituslähteiden kanssa, ennakkoarvioinnin tekeminen päällekkäisen rahoituksen riskin välttämiseksi, kansallisten takaisinperintä- ja palautumissuunnitelmien edunsaajien suorittamien hankintamenettelyjen ennakko- ja jälkitarkastusten varmistaminen ja oikea-aikaisen korjaamisen varmistaminen.

- toisessa vaiheessa valmistellaan ja otetaan käyttöön yhteenliittäminen muihin EU:n varojen hallinnointi- ja valvontajärjestelmiin ja kansallisista talousarvioista sekä integrointi valtion pilvipalveluihin.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2021, ennen kuin ensimmäinen maksupyyntö toimitetaan Euroopan komissiolle.

N.2 Avustusmuotoisen tuen seurantaa ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
401	Uudistus 1. Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	Välitavoite	Niiden menetelmien ja menettelyjen voimaantulo, joilla parannetaan julkisen politiikan perusteita sekä suunnittelua ja hallinnon yksinkertaistamista	Lakien ja hallituksen päätösten säännökset, joista käy ilmi lakien ja hallituksen päätösten voimaantulo yleisen politiikan perusteiden sekä suunnittelun ja hallinnon yksinkertaistamisen parantamiseksi				Q1	2022	Seuraavien säädösten voimaantulo: 1. Hallituksen päätös, jossa vahvistetaan menettelyt hallituksen strategioiden kehittämistä, täytäntöönpanoa, seurantaa, arviointia ja päivittämistä varten; (2) valtioneuvoston päätös strategista suunnittelua ja talousarvion suunnittelua koskevista menettelyistä, jotta varmistetaan riittävä yhteys poliittisten painopisteiden ja talousarvion laatimisen välillä. Ministeritason talousarvio-ohjelmissa pannaan täytäntöön menojen uudelleenarviointia koskevat suositukset (jotka esitetään tämän asiakirjan vero- ja eläkeuudistuksen komponenttia koskevassa osiossa) yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa kehitettyjen menetelmien

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										mukaisesti. 3. Valtioneuvoston päätös asetusehdotuksen vaikutusten ennakkoarvioinnin menetelmien päivittämisestä. Ajantasaistetuissa menetelmissä keskitytään ottamaan käyttöön innovoinnin ja oletusarvoisen digitaalisen päätöksenteon periaatteet sekä erityiset menettelyt täytäntöönpanon tehostamiseksi ja vuotuisen raportoinnin varmistamiseksi. 4. Hallituksen päätös hallinnollisen rasituksen vähentämiseen tähtäävän ”yksi sisään, yksi ulos” -menetelmän hyväksymisestä. 5. Hallituksen päätös asetusten jälkiarvioinnin menettely- ja menetelmäkehyksestä.
402	Uudistus 1. Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen	Välitavoite	Kaikissa ministeriöissä on käytössä uusi strategisen	Uusi järjestelmä on toiminnassa kaikissa vastuuministe				Q2	2023	Ministeritasolla laadituissa strategioissa ja strategisissa suunnitelmissa on noudatettava välitavoitteessa 401 mainittujen menetelmien

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla		johtamisen ja strategisen suunnittelun järjestelmä.	riöissä.						määräyksiä, ja ne on ladattava institutionaalisten strategisten suunnitelmien seurantafoorumille, joka on laajennettu koskemaan kaikkia ministeriöitä.
403	Uudistus 1. Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla	Tavoite	Vähintään kolme ministeriötä suunnittelee ja toteuttaa talousarvioita ohjelmaa kohden		Määrä	0	3	Q2	2025	Vähintään kolme ministeriötä suunnitteli ja toteutti talousarviot ohjelmaa kohden soveltamalla institutionaalisen strategisen suunnittelun menetelmää hallituksen pääsihteeristön ja valtiovarainministeriön tuella. Tavoitteena on täydentää ohjelmien talousarviosuunnittelua ministerien talousarvion tosiasiallisella

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla									ohjelmaperusteisella toteuttamisella. Ministeritason talousarvio-ohjelmissa pannaan täytäntöön menojen uudelleenarviointia koskevat suositukset (jotka esitetään tämän asiakirjan vero- ja eläkeuudistusta koskevassa komponentissa).
404	Uudistus 1. Parannetaan päätöksentekoprosessien ennakoitavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla	Välitavoite	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jolla rakenne otetaan käyttöön tehokkaan lakisääteisen laadunvalvontamekanismin täytäntöönpanon varmistamiseksi	Lain säännös, joka osoittaa lakisääteisen laadunvalvontarakenteen käyttöönotosta annetun lain voimaantulon				Q1	2022	Säädös perustuu hallituksen pääsihteeristön tekemään tutkimukseen laadunvalvontamekanismin perustamisesta valtioneuvoston keskukseen. Uudessa rakenteessa tehdään vaikutustenarviointien ja arviointien laatua koskeva sääntelyvalvonta. Se koostuu asiantuntijalautakunnasta, jota avustaa Euroopan komission tasolla tällä hetkellä toimiva sääntelyntarkastelulautakunta, jota avustaa tekninen sihteeristö. Lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävässä säädöksessä

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	tasoilla.									vahvistetaan seuraavat seikat: Lautakunnan asiantuntijoiden valintamenettely; Johtokuntaa ja teknistä sihteeristöä koskevat säännöt ja menettelyt (mukaan lukien toimenkuvaukset); Ohjeet asiakirjojen laadun arvioimiseksi; (4) viestintästrategia hallituksen sisällä ja sen ulkopuolella; (5) koulutus.
405	Uudistus 1. Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla	Välitavoite	Operatiivinen tietotekniikkafoorumi julkishallinnon innovoinnin seuraamiseksi	Tietotekniikkafoorumi on kehitetty ja toiminnassa				Q4	2024	Julkishallinnon innovoinnin seurantaan tarkoitettua tietoteknistä alustaa kehitetään ja se otetaan käyttöön. Tietotekniikkafoorumi laatii automaattisesti vuotuisia seurantaraportteja Romanian instituutioiden rekisteröimästä edistyksestä innovatiivisten suoritteiden ja innovointivalmiuksien osalta.

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla									
406	Uudistus 1. Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	Tavoite	800 kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden edustajaa, jotka ovat saaneet koulutusta hallinnollisten valmiuksiensa ja rakenteidensa digitalisoinnin lisäämiseksi	Koulutetut edustajat	Määrä	0	800	Q4	2025	Hallituksen pääsihteeristö järjestää vuotuisia koulutustilaisuuksia kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden henkilöstölle, jotta nämä voivat parantaa valmiuksiaan ja taitojaan osallistua tehokkaasti julkisiin kuulemisprosesseihin. Koulutuksessa on pyrittävä käyttämään digitaalista alustaa econsultare.gov.ro sekä muita oikeudellisen kehyksen tarjoamia mekanismeja/menettelyjä.
407	Uudistus 1. Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja	Tavoite	Julkinen kuuleminen ja		Osuus (%)	0 [2020]	20	Q2	2026	Kuulemisprosessin laadun parantamiseksi toteutetaan kansalaisyhteiskunnan

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla		sidosryhmien osallistumisen paranivat, kun niiden säädösehdotusten määrä kasvoi 20 prosentilla, joista järjestetään julkinen kuuleminen ja joihin sidosryhmät osallistuvat keskustasolla.							organisaatioiden edustajille suunnatun koulutuksen lisäksi (tavoitteen 406 mukaisesti) joukko toimia seuraavasti: - Julkisia kuulemisia ja yleistä etua koskevien tietojen vapaata saatavuutta koskevien asetusten täytäntöönpanon yhdenmukaistamiseksi hyväksytään ajan tasalle saatettu oikeudellinen kehys. - Nykyistä verkkoalustaa www.e-consultare.gov.ro laajennetaan siten, että se toimii keskitettynä asiointipisteenä kansalaisille viranomaistasolla osallistumismahdollisuuksista sekä vuotuisen edistymisen seuranta- ja arviointivälineeksi. - On luotava koulutusohjelmia/metodologista tukea, joilla järkeistetään julkisia kuulemisia koskevien säännösten

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										täytäntöönpanoa ja varmistetaan keskushallinnon (ministeriöiden) ja paikallisviranomaisten (maakuntien ja kuntien) virkamiesten vapaa pääsy yleistä etua koskevaan tietoon. - Hyväksytään avoimen hallinnon strategia. - Perustetaan koulutusohjelmia/metodologista tukea, joilla pannaan täytäntöön keskushallinnon (ministeriöiden) ja paikallisviranomaisten (maakuntien ja kuntien) virkamiehille avoimen hallinnon periaatteet. - Vuotuiset edistymiskertomukset, joissa on lisäohjeita ja -suosituksia, on julkaistava. Tämän tavoitteen saavuttamisen on perustuttava tulostaulussa esitettyihin

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										indikaattoreihin (osa vuotuista edistymistä koskevaa arviointia).
408	Uudistus 1. Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	Tavoite	25 % esitys- ja motivointivälineistä täyttää asetetut laatukriteerit (eli ne arvioidaan erinomaisesti tai tyydyttävästi) hallituksen menetelmän mukaisesti.		Osuus (%)	10	25	Q4	2024	Lainsäädännön laatua arvioidaan hallituksen pääsihteeristössä vuonna 2019 hyväksytyssä sääntelyn vaikutusten arviointia koskevassa ensimmäisessä vuosikertomuksessa vahvistettujen kriteerien perusteella. Vuoden 2019 perustaso oli 10 prosenttia eli esitys- ja motivointivälineiden määrä täyttää asetetut laatukriteerit (eli ne arvioidaan erinomaisesti tai tyydyttävästi). Laatutasoja on neljä: Erinomainen, tyydyttävä, osittain tyydyttävä ja saavuttamaton. Keskipitkällä aikavälillä tästä huolehtii valvontalautakunta (mikä otetaan huomioon välitavoitteessa 404).
409	Uudistus 1. Päätöksentekoprosessi	Tavoite	Vähintään 50 prosenttia		Osuus (%)	35	50	Q1	2026	Vähintään 50 prosenttia hallituksen vuotuiseen

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	en ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla		hallituksen vuotuiseen työsuunnitelmaan sisältyvistä lainsäädäntöaloitteista, jotka on hyväksytty asetetussa määräajassa							työsuunnitelmaan sisältyvistä lainsäädäntöaloitteista on hyväksyttävä yleistyöryhmässä kyseiselle aloitteelle asetetussa määräajassa. Yleisten asioiden ja ulkosuhteiden työryhmä vahvistaa hallituksen lainsäädäntöohjelman (eli vuoden aikana ehdotetut lainsäädäntötoimet koko hallituksessa). Tällä tavoitteella on kaksi tavoitetta: Tuetaan johdonmukaista ja toteuttamiskelpoista lainsäädännöllistä suunnittelua ja ii) lisätään hallituksen täytäntöönpanovalmiuksia niin, että lainsäädännön painopisteitä noudatetaan ja ne hyväksytään alun perin suunnitellulla tavalla. Tätä tavoitetta arvioidaan ottaen huomioon 35 prosentin perustaso (eli vuoden 2020 taso aloitteiden hyväksymiselle asetetussa määräajassa).

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
410	Uudistus 1. Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	Välitavoite	Yhteisen avoimuusrekisterin (RUTI) asianmukaista käyttöä ja täytäntöönpanoa koskevien suuntaviivojen voimaantulo	Ohjeisiin sisältyvä määräys, joka osoittaa RUTI:n käyttöä ja täytäntöönpanoa koskevien suuntaviivojen voimaantulon				Q3	2022	Ohjeilla ja niihin liittyvillä menettelyillä pannaan asianmukaisesti täytäntöön hallituksen vuonna 2016 perustama julkinen rekisteri, jossa luetellaan (hallituksen) päätöksentekijöiden ja edunvalvojien kokoukset ja joka toimii myös eturyhmien vapaaehtoisena rekisterinä.
411	Uudistus 1. Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja	Välitavoite	Poikkeusasetusten soveltamista koskevan menetelmän voimaantulo	Hallituksen päätöksen säännös poikkeusasetusten käyttömenetelmän voimaantulost				Q3	2022	Erityisasetusten käyttömenetelmiä koskevassa hallituksen päätöksessä on täsmennettävä olosuhteet, joissa näitä asetuksia voidaan käyttää ja miten niiden vaikutuksia on arvioitava (jälkikäteen, etukäteen), niihin

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla			a						liittyvät menettelyt niiden valmistelua ja hyväksymistä varten sekä hallituksen pääsihteeristön ja oikeusministeriön rooli portinvartioinnin ja yleisen laadunvalvonnan varmistamisessa.
412	Uudistus 1. Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla	Välitavoite	Lainsäädäntömuutosten voimaantulosen varmistamiseksi, että lakien koko teksti julkaistaan muutosten jälkeen	Lain voimaantuloa koskeva säännös, joka koskee lakien koko tekstin julkaisemista muutosten jälkeen				Q3	2022	Lainsäädäntötekniikasta annettuun lakiin 24/2000 tehdyillä muutoksilla varmistetaan lain koko tekstin julkaiseminen sen jälkeen, kun siihen on tehty muutoksia, joita ei tällä hetkellä tehdä järjestelmällisesti.

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla									
413	Uudistus 2. Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä noudattamalla yhdennettyä ja johdonmukaista lähestymistapaa ilmastonmuutokseen ja kestävän kehityksen aloitteisiin	Välitavoite	Toimielinten välisen ilmastokomitean toimintavalmius	Toimielinten välinen ilmastokomitea toimintavalmis				Q2	2022	Ilmastonmuutoskomitea keskittyy ehdotetun toimeksiantonsa mukaisesti i) määrittämään ilmastonmuutoksen alalla vuotuiset ensisijaiset toimintapolitiikat Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden ja Romanian kansallisen energia- ja ilmastonmuutossuunnitelman (PNIESC) kautta vahvistaman aikataulun mukaisesti, ii) koordinoimaan, seuraamaan ja arvioimaan PNIESC-toimiin liittyvien politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanosta vastaavia viranomaisia ja iii) hyväksymään indikaattorit Romanian ilmastositoumusten mittaamista varten. Komitean

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										prioriteetit vahvistetaan ja niistä päätetään sen kokouksissa, ja ne voivat olla luonteeltaan lainsäädännöllisiä, taloudellisia tai verotuksellisia, jotka liittyvät ympäristöä säästäviä investointeja koskevan julkisen politiikan kehittämiseen tai metodologisen tai hallinnollisen kehyksen luomiseen. Hallitus hyväksyy prioriteetit virallisesti vuosittain, ja kunkin ehdotetun prioriteetin saavuttamiseksi toteutettavista toimista, kunkin vaiheen toteuttamiselle asetetuista selkeistä määräajoista ja vastuullisista instituutioista laaditaan toimintasuunnitelma.
414	Uudistus 2. Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä noudattamalla yhdennettyä ja	Tavoite	Saavutetaan 90 prosenttia toimielinten välisen ilmastonmuutoskomitean		Osuus (%)	0	90	Q1	2026	Toimielinten välisen ilmastonmuutoskomitean vuodeksi 2025 asettamista prioriteeteista on saavutettava 90 prosenttia. Painopisteet hyväksytään toimielinten

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	johdonmukaista lähestymistapaa ilmastonmuutokseen ja kestävän kehityksen aloitteisiin		vuodeksi 2025 asettamista prioriteeteista							välisessä ilmastonmuutoskomiteassa joulukuussa 2024.
415	Uudistus 2. Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä noudattamalla yhdennettyä ja johdonmukaista lähestymistapaa ilmastonmuutokseen ja kestävän kehityksen aloitteisiin	Tavoite	”Kestävän kehityksen asiantuntijaksi” pätevöityneet virkamiehet julkisissa laitoksissa keskus- ja paikallistasolla		Määrä	0	2 000	Q3	2025	Tavoite on saavutettava seuraavien vaiheiden avulla: Laaditaan raportti, jossa arvioidaan keskus- ja paikallistason julkisten hallintovirkamiesten kestävän kehityksen tarpeita ja osaamistasoa; Lainsäädäntömuutokset, joilla täydennetään hallintolain liitettä 5 ”kestävän kehityksen asiantuntijaksi”, hyväksytään ja ne tulevat voimaan; 3. Koulutusohjelman kehittämisestä ja tarjoamisesta vastaavat julkiset, yksityiset ja akateemiset laitokset.

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
416	Uudistus 3. Julkisen sektorin tulosjohtamisen kehittäminen	Välitavoite	Kansallisen (pilotti)kilpailun jälkiarviointi kahden virkamiesluokan valitsemiseksi keskushallintoon	Jälkiarviointiraportti julkaistu				Q2	2023	Kansallinen (pilotti)kilpailu kahden virkamiesluokan valitsemiseksi keskushallinnossa järjestetään ja saatetaan päätökseen hallituksen hyväksymiä menettelyjä noudattaen. Pilottihankkeen toteuttamisen jälkeen tuloksista ja saavutetuista vaikutuksista tehdään jälkiarviointi, jonka avulla voidaan mukauttaa laajempaa kansallista rekrytointikilpailua.
417	Uudistus 3. Julkisen sektorin tulosjohtamisen kehittäminen	Välitavoite	Vähintään kahden kansallisen virkamiehen rekrytointikilpailun suorittaminen vuosittain vähintään kolmelle virkamiesryhmälle/palkkaluokalle	Kahden kansallisen virkamieskilpailun loppuun saattaminen				Q4	2023	On suoritettava seuraavat toimet: Hallituksen hyväksyntä kansallisen kilpailun järjestämis- ja toteuttamismenettelylle, joka on voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti ulotettu koskemaan julkishallinnon muita julkishallinnon virkamiehiä (kokeilun lisäksi). Tietojen keruuseen, tutkimuksiin,

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kyselyihin ja rekrytointisuunnitelmiin perustuvat analyysit, joissa määritetään, miten kansallinen kilpailu voidaan toteuttaa ennen säädösehdotuksen laatimista. 3) kahden kansallisen kilpailukierroksen järjestäminen ja loppuun saattaminen.
418	Uudistus 3. Julkisen sektorin tulosjohtamisen kehittäminen.	Välitavoite	Kahden henkilöstöhallintoa koskevan säädöksen voimaantulo	Lain säännös, joka osoittaa henkilöstöhallintoa koskevien säädösten voimaantulon				Q4	2024	Hyväksytään seuraavat säädökset ja ne tulevat voimaan: Virkamiesten uranhallintaan tehtävien muutosten tekeminen ansioiden perusteella ja erityisesti horisontaalisen/kiertoon perustuvan liikkuvuuspolitiikan kehittäminen ja kohdennetumpien virkamiesten urarakenteen kehittäminen. (2) sopimussuhteisten toimihenkilöiden johtaminen julkishallinnossa.

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
419	Uudistus 3. Julkisen sektorin tulosjohtamisen kehittäminen.	Välitavoite	Keskitetyn julkishallinnon osaamiskehykset toiminnassa	Osaamiskehys toiminnassa				Q4	2025	Välitavoitteeseen kuuluu säädöksen voimaantulo ja sen tehokas täytäntöönpano. Pilottihankkeen täytäntöönpanossa käytetään virkamiesten yleistä toimivaltaa koskevia puitteita koskevaa säädösluonnosta. Lainsäädäntöehdotuksen tavoitteena on osaamiskehysten vaiheittainen täytäntöönpano julkisissa laitoksissa, ja sen on perustuttava SIPOCA 136 -hankkeessa kehitettyyn malliin/suunnitteluun. Virkamiesten rekrytointi- ja valintatoimia koskevassa kertomuksessa on vahvistettava uusien menettelyjen käyttö. Kun pilottihanke on saatettu päätökseen, kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa pyydettyä teknistä tukea on käytettävä normatiivisen

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										säädöksen mukauttamiseksi ja uudelleen mitoittelemiseksi jälkianalyysin jälkeen. Täytäntöönpano on toteutettava seuraavien vaiheiden avulla: 1. Työtehtävien selkeyttäminen ja osaamiskehyksen käyttöönoton valmistelu. 2. Työtehtävien luokittelun yksinkertaistaminen ja tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurin ja henkilöstöhallinnon prosessien välinen vastaavuus. 3. Ammatillisen suorituskyvyn arviointi osaamisen perusteella. Puitteiden täytäntöönpanoa päivitetään säännöllisesti .
420	Uudistus 4. Oikeudenmukaisen yksikköpalkkajärjestelmän kehittäminen julkisella sektorilla	Välitavoite	Virkamiesten palkkausta koskevan uuden oikeudellisen kehyksen voimaantulo (yhtenäispalk	Lain säännös, joka osoittaa virkamiesten palkkausta koskevan lain voimaantulon				Q2	2023	Virkamiesten palkkoja koskevassa uudessa laissa (yksikköpalkasta annettu laki) vahvistetaan yhtenäinen laskentamenetelmä palkkaoikeudenmukaisuuden lisäämiseksi talousarvioalalla (sama palkka samasta työstä -

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			kalaki)							periaatteen soveltaminen), syrjimätön kohtelu bonuksia määritettäessä ja suorituksen ja maksetun palkan välinen yhteys. Palkkojen uudelleenlaskentaa varten ehdotetun menetelmän on oltava taloudellisesti kestävä, ja sen on perustuttava seuraaviin: - kunkin työperäisen talousarvion tehtäväperheen luokittelukertoimien tarkistaminen; - otetaan uudelleen käyttöön paikallishallinnon palkkataulukko, joka vastaa julkisia ja sopimusperusteisia tehtäviä; - bonuksia koskevan järjestelmän tarkistaminen ja bonusten enimmäismäärän asettaminen 20 prosenttiin peruspalkasta. Uusi oikeudellinen kehys on pantava täytäntöön samanaikaisesti kaikkien

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ammattiryhmien osalta, jotta vältetään julkisen sektorin palkkajärjestelmän uuden epätasapainon syntyminen.
421	Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	Välitavoite	Oikeuslaitoksen kehittämisstrategian hyväksymisestä vuosina 2022-2025 annetun hallituksen päätöksen voimaantulo	Hallituksen päätöksen säännös, josta käy ilmi oikeuslaitoksen kehittämisstrategian hyväksyminen				Q1	2022	Oikeusministeriö valmistelee uuden strategian julkisen kuulemisen aikana saatujen sisäisten analyysien ja ehdotusten pohjalta, minkä jälkeen strategia hyväksytään ja tulee voimaan. Strategiassa on kaksi pilaria: Ensimmäinen pilari koskee politiikkoja, joilla vahvistetaan oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja vahvistetaan oikeusvaltioperiaatetta. Oikeusvaltioperiaatteen lujittamiseen tähtäävien politiikkojen tuloksia arvioidaan objektiivisesti erityisten saavutusindikaattorien avulla, joita kehitetään strategian puitteissa. Toimenpiteet ja indikaattorit valmistellaan

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ottaen huomioon oikeusvaltiota koskevan kertomuksen havainnot. Toiseen pilariin kuuluvat politiikat, joilla vahvistetaan resursseja, prosesseja ja hallintoa koskevia institutionaalisia valmiuksia, ja siihen sisältyvät oikeuslaitoksen palvelujen laatua ja tehokkuutta koskevat politiikat, kuten: Henkilöresurssien tehokas käyttö (esim. työtaakka) Tuomioistuinten infrastruktuurin, myös fyysisen infrastruktuurin, optimointipolitiikka; Digitalisaatio – seuraavien toimenpiteiden avulla: - oikeussubjektin ja kaikkien asiasta kiinnostuneiden tahojen digitaalinen vuorovaikutus oikeuslaitoksen kanssa, - sähköinen allekirjoitus ja sähköinen leima.

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										- sähköisen tiedoston parannetun datan saatavuus (jolloin oikeussubjekteilla on mahdollisuus tutustua sähköisesti oikeudellisiin asiakirjoihin). - oikeuslaitoksen ulkopuolisen strategian laatiminen fyysisen arkiston digitointia varten. Strategian täytäntöönpanon edistymistä seurataan ja arvioidaan käyttäen indikaattoreita, jotka on kehitetty objektiivisin resurssein, kuten EU:n oikeusalan tulostaulu ja oikeusvaltiota koskeva Euroopan komission kertomus.
422	Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	Välitavoite	Takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston toimivallan	Lain voimaantulon osoittava säännös takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan				Q2	2022	Säädöksellä saatetaan direktiivi (EU) 2019/1153 osaksi kansallista lainsäädäntöä ja tehdään useita muutoksia, jotka liittyvät toimielinten toimeksiannon laajentamiseen ja jotka koskevat muun muassa seuraavia kysymyksiä:

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			muuttamisesta annetun lain voimaantulo	kansallisen viraston valtuuksien muuttamisesta						Takavarikoidun omaisuuden hallinnointi ja hyödyntäminen sekä yhteistyö muiden asiaankuuluvien elinten kanssa vahingonkorvausprosessissa.
423	Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	Välitavoite	”Oikeuslakien” voimaantulo (tuomareiden asemaa, oikeusalan organisaatiota, ylintä tuomarineuvostoa koskevat lait)	Lain säännös, josta käy ilmi oikeudenkäyttöä koskevien lakien voimaantulo				Q2	2023	Uudessa oikeudenkäyttöä koskevassa laissa säädetään seuraavaa: Tuomareiden ja syyttäjien riippumattomuuden lujittaminen; 2) ammattiin pääsy ja uralla eteneminen ansioihin liittyvistä syistä yhdessä kansallisen tuomariinstituutin roolin vahvistamisen kanssa kokeiden ja kilpailujen järjestämisessä ja suorittamisessa; Tuomioistuinten , ylimmän tuomarineuvoston ja syyttäjänviraston tehokas toiminta; (4) tuomareiden tosiasiallinen vastuuvelvollisuus mutta myös heidän suojansa kaikenlaiselta puuttumiselta ja

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										väärinkäytöltä; Oikeudellisen valvonnan tehostaminen ja riippumattomuuden ja puolueettomuuden parempien takeiden varmistaminen.
424	Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	Välitavoite	Rikoslain ja rikosprosessilain muuttaminen	Lain voimaantuloa osoittava säännös				Q4	2022	Tarvittavat muutokset rikoslakiin ja rikosprosessilakiin hyväksytään ja ne tulevat voimaan vuonna 2014 voimaan tulleiden rikoslain ja rikosprosessilain säännösten saattamiseksi perustuslain säännösten mukaisiksi niiden kansallisten perustuslakituomioistuimen päätösten mukaisesti, jotka koskevat rikoslakiin ja rikosmenettelyyn äskettäin tehtyjen muutosten perustuslainmukaisuuteen liittyviä näkökohtia.
425	Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen	Tavoite	Vähintään 6 000 oikeusalan henkilöstöön		Määrä	0	6 000	Q4	2025	Tuomareille ja tuomioistuinten virkailijoille järjestetään koulutustilaisuuksia oikeusjärjestelmän laadun

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	laadun ja tehokkuuden parantaminen		kuuluvaa (kuten tuomarit, syyttäjät ja tuomioistuinten kirjaajat), jotka ovat osallistuneet oikeusjärjestelmän laadun ja tehokkuuden parantamiseen tähtääviin koulutustilaisuuksiin							parantamiseksi ja sen tehostamiseksi. On järjestettävä seuraavat koulutukset: 1) oikeuskäytännön yhtenäistäminen uusien lakien osalta (siviililaki, siviiliprosessilaki, rikoslaki ja rikosprosessilaki), 2) julkiset hankinnat, hallinto-oikeus, verotusmenettely, Kansainvälinen oikeudellinen yhteistyö yksityis- ja rikosoikeudellisissa asioissa, perusoikeuksia koskeva Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, Tuomioistuinten virkailijoiden työn johtaminen, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntö, (6) rikostuomioiden täytäntöönpano. 300 koulutustilaisuutta on suunnattu noin 6000

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tuomarille, syyttäjälle ja tuomioistuimen kirjaajalle.
426	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Välitavoite	Uuden kansallisen korruptiontorjuntastrategian hyväksymistä koskevan hallituksen päätöksen voimaantulo	Hallituksen päätöksen säännös korruptiontorjuntastrategian hyväksymisestä				Q4	2021	Uuden korruptiontorjuntastrategian yleisinä tavoitteina on (1) korruption kansalaisiin kohdistuvien vaikutusten vähentäminen; 2. Lahjomattomuuden hallinnan ja hallinnollisten valmiuksien vahvistaminen korruption ehkäisemiseksi ja torjumiseksi; (3) lahjomattomuuden lujittaminen ensisijaisilla aloilla; Korruption torjunnan tehostaminen rikosoikeudellisin ja hallinnollisin keinoin; Lahjonnan vastaisten toimenpiteiden täytäntöönpanon lisääminen. Uuden korruptiontorjuntastrategian erityistavoitteina on 1) ympäristörikollisuuden

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ehkäisemiseen ja torjuntaan osallistuvien toimijoiden koulutus; Tarvittavien resurssien osoittaminen DNA:n (kansallinen korruptiontorjuntavirasto), Euroopan syyttäjänviraston tukirakenteen, teknisen yksikön ja oikeuslaitoksen poliisien vahvistamisen optimoimiseksi; (3) korruptiota koskevien oikeudellisten käytäntöjen yhtenäistämisen edistäminen. NAD tekee tältä osin analyysin korruptiotapauksia koskevasta oikeuskäytännöstä. Uudessa strategiassa esitetään uusia painopistealueita: ympäristölahjoitus, korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden välinen yhteys sekä lahjomattomuutta kulttuuriomaisuuden suojelussa. Sen on myös tarkasteltava uudelleen

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										lahjomattomuutta koskevaa lainsäädäntöä ja tehtävä näin ollen mahdollisia parannuksia erityislainsäädäntöön, joka koskee: eturistiriidat, yhteensopimattomuus; varojen ilmoittaminen; pyöröovi (pantouflage); eettinen neuvonantaja; yleistä standardia yleistä etua koskevien tietojen julkistamisesta viran puolesta keskus- ja paikallisviranomaisten tasolla (sen varmistamiseksi, että hakemus on johdonmukainen).
427	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Tavoite	Takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen toimiston hallinnoiman takavarikoidun		Osuus (%)	0	50	Q4	2025	Takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen toimiston hallinnoiman takavarikoidun omaisuuden arvon kasvu saavutetaan sen jälkeen, kun lainsäädäntöön on tehty muutoksia, jotka koskevat takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			omaisuuden arvon kasvu							kansallisen viraston (ANABI) oikeudellisen toimeksiannon konsolidointia (välitavoite 422) ja varastojen rakentamista (tavoite 446) takavarikoidun omaisuuden varastointia varten. Tämän tavoitteen perustasona on viraston hallinnoiman takavarikoidun omaisuuden arvo kesäkuussa 2021 (noin 45 miljoonaa euroa).
428	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Tavoite	Vähintään 70 prosenttia uuteen korruptiontorjuntastrategiaan sisältyvistä toimenpiteistä on saatettava päätökseen		Osuus (%)	0	70	Q4	2025	Strategiassa kaavaillaan sellaisen kattavan seurantamekanismin käyttöönottoa, joka on samanlainen kuin kaudella 2016-2020 onnistuneesti käytetty mekanismi. Siihen kuuluu säännöllinen raportointi, vaatimustenmukaisuuden arviointikäynnit julkisiin laitoksiin, vuotuiset arviointikertomukset sekä julkisten ja yksityisten asiantuntijoiden vahvistamat ja

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										hyväksymät. Strategian vaatimustenmukaisuuden arviointimekanismiin kuuluvat seuraavat: vertaisarviointikäynnit, joita suorittavat riippumattomista viranomaisista, korruption torjunnasta vastaavista elimistä, julkishallinnosta, liiketoimintaympäristöstä ja kansalaisyhteiskunnasta koostuvat asiantuntijaryhmät julkisissa laitoksissa (tämä väline on osittain toisto kansainvälisestä kokemuksesta, esim. GRECO). strategian täytäntöönpanoa koskevien väli- ja lopullisten ulkoisten tarkastusten suorittaminen. Ulkoisissa arvioinneissa analysoidaan strategian tavoitteita, vaikutuksia, täytäntöönpanotoimenpiteiden tehokkuutta ja vaikuttavuutta sekä tulosten kestävyyttä.

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
429	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Tavoite	Kansallisen korruptiontorjuntaviraston syyttäjän viroista 85 prosentin täyttöaste saavutettiin		Osuus (%)	0	85	Q2	2023	Kansallisen korruptiontorjuntaviraston syyttäjän viroista 85 prosentin täyttöaste saavutettiin.
430	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Välitavoite	Väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevan lain voimaantulo	Lain voimaantuloa osoittava säännös				Q1	2022	Väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevan lain voimaantulo. Lailla on saatettava unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta annettu direktiivi (EU) 2019/1937 osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja siihen on sisällytettävä kansallisia erityissäännöksiä, jotta lahjomattomuutta koskeviin toimintapoliittisiin kysymyksiin voidaan puuttua tehokkaasti.
431	Uudistus 7. Lahjomattomuutta koskevan lainsäädännön	Välitavoite	Lahjomattomuutta koskevan konsolidoidu	Lain säännös, joka osoittaa lahjomattomuutta koskevan				Q4	2024	Lahjomattomuutta koskevat konsolidoidut lait tulevat voimaan. Lahjomattomuutta koskevan

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	arviointi ja päivittäminen		n lainsäädännön voimaantulo	lain voimaantulon						lainsäädännön päivittäminen toteutetaan lahjomattomuutta koskevan lainsäädännön ennakkoarvioinnin ja analyysin sekä normatiivisten säädösten alustavan ryhmittelyn perusteella. Hankkeen toisessa vaiheessa voimassa olevat lait on joko yhtenäistettävä ja saatettava ajan tasalle tai uusia normatiivisia säädöksiä on ehdotettava.
432	Uudistus 7. Lahjomattomuutta koskevan lainsäädännön arviointi ja päivittäminen	Välitavoite	Hyväksytty hallituksen eettisten ja käytännesääntöjen tarkistettu versio nykyisten virkamieskuntaa koskevien sääntöjen sekä täytäntöönpa	Lain säännös, joka osoittaa hallituksen eettisten ja käytännesääntöjen tarkistetun version voimaantulon				Q4	2024	Eettisten sääntöjen uudelleentarkastelussa on — selvennetään eturistiriitoja koskevien nykyisten säännösten vaikutuksia hallituksen jäseniin riippumatta siitä, voidaanko tällainen eturistiriita paljastua myös varallisuutta ja etuja koskevilla ilmoituksilla. — laajennetaan määritelmää henkilökohtaisten taloudellisten etujen

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			notoimenpiteiden hyväksymisen ja täytäntöönpanon lisäksi							ulkopuolelle — otetaan käyttöön tapauskohtaista ilmoittamista koskeva vaatimus, kun yksittäisen hallituksen jäsenen yksityisten etujen välillä voi syntyä ristiriita hallituksen menettelyissä tai muussa hänen toimeksiantoonsa liittyvässä työssä käsiteltävänä olevassa asiassa; — asetetaan tiukat rajoitukset, jotka koskevat lahjoja, vieraanvaraisuutta, suosikkia ja muita jäsenille myönnettäviä etuuksia, ja varmistetaan, että tuleva järjestelmä ymmärretään asianmukaisesti ja että se pannaan täytäntöön. — otetaan käyttöön säännöt siitä, miten hallituksen jäsenet ovat yhteydessä edunvalvojiin ja muihin kolmansiin osapuoliin, jotka pyrkivät vaikuttamaan lainsäädäntöprosessiin.

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
433	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	Välitavoite	Oikeussuojakeinoja koskevan kansallisen lainsäädännön muutoksen voimaantulo (laki nro 101/2016)	Oikeussuojakeinoja koskevan lain voimaantuloa osoittava lain säännös				Q1	2022	Kansallisen oikeussuojakeinoja koskevan lainsäädännön muutoksella (laki nro 101/2016) velvoitetaan allekirjoittamaan sopimus voittaneen tarjoajan kanssa välittömästi sen jälkeen, kun kansallisen riitojenratkaisuneuvoston (CNSC) päätös on tehty ennen tuomioistuimen päätöstä, jos neuvoston päätöksestä on valitettu.
434	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen.	Välitavoite	Julkisia hankintoja koskevan strategian voimaantulo, mukaan lukien horisontaaliset toimenpiteet kansallisen elpymis- ja palautumissu	Hallituksen päätöksen säännös julkisia hankintoja koskevan strategian voimaantulosta				Q2	2023	Tulevan strategian tavoitteiden on oltava julkisia hankintoja koskevassa Euroopan komission strategiassa esitettyjen strategisten painopisteiden mukaisia. Näin ollen tulevan strategian toimintasuunnitelmaan sisällytettävissä toimenpiteissä keskitytään komission strategian kuuteen strategiseen painopisteeseen, joilla pyritään parantamaan julkisten

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			unnitelman täytäntöönpanon tukemiseksi							hankintojen käytäntöjä yhteistyössä muiden viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Julkisia hankintoja käsittelevä ministeriöiden välinen komitea sopii strategiasta ja sen tarkoista toimenpiteistä sekä siihen liittyvästä toteutusaikataulusta ja vastuunjaosta.
435	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	Tavoite	Paikallisviranomaisten keskitetyt hankintaelimet		Operatiivisten keskitettyjen hankintaelinten lukumäärä	3 [2021]	7	Q4	2025	Neljä muuta paikallista yhteisvalvontakeskusta on konfiguroitava ja niillä on oltava operatiiviset välineet ja taitotieto. Keskitetyn hankinnan kohteena olevien tavaroiden, palvelujen ja rakennusurakoiden täsmälliset luokat määritetään kunkin yhteishankintayksikön edunsaajien tarveanalyysin perusteella, mutta niihin voivat sisältyä seuraavat: toimistotarvikkeet, polttoaine, tietotekniset laitteet,

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										viestintäpalvelut kiinteistönhoitopalvelut liikkuvuuspalvelut.
436	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	Tavoite	Julkisia hankintoja koskeva erityiskoulutus		Määrä	0	350	Q4	2023	Julkisia hankintoja koskevaa erityiskoulutusta on tarjottava vähintään 350 henkilölle (sekä virkamiehille että sopimussuhteiselle henkilöstölle) erityisesti valtion omistamien yritysten työntekijöille. Erityiskoulutuksella lisätään sellaisten suurten ostajien ja muiden hankintaviranomaisten hallinnollisia valmiuksia, jotka toteuttavat elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettavia investointihankkeita, ja näin ollen valtio-omisteisille yrityksille annetaan etusija.
437	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	Välitavoite	Julkisten hankintojen sähköinen järjestelmä (SEAP) on liitetty	Yhteenliitetyt ja yhteentoimivat SEAP-järjestelmät				Q4	2023	Julkisten hankintojen sähköinen järjestelmä (SEAP) on liitettävä yhteen ja tehtävä yhteentoimivaksi muiden tietokantojen kanssa: Kansallinen

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			yhteen ja yhteentoimiva muiden tietokantojen kanssa							kaupparekisteritoimisto, lahjomattomuutta valvova kansallinen virasto, kansallinen verohallintovirasto, kansallinen julkisten hankintojen virasto, Valituslautakunta, sisäasiainministeriö, oikeusministeriö, tietojen käyttö sekä hankintamenettelyjen ja tarkastusten yksinkertaistaminen menettelyn osallistujien eduksi.
438	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	Välitavoite	Toimiva sähköinen hankintajärjestelmä	Sähköinen hankintajärjestelmä toiminnassa				Q1	2025	Seuraavat on täytettävä ja otettava käyttöön strategisen ympäristöasioiden hallintasuunnitelman (sähköinen hankintajärjestelmä) mukaisesti: (1) vakiolomakkeiden laatimisesta julkisiin hankintoihin liittyvien ilmoitusten julkaisemista varten ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1986 kumoamisesta 23

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										päivänä syyskuuta 2019 annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2019/1780 säädettyjen uusien lomakkeiden (e-lomakkeet) kehittäminen ja täytäntöönpano; Sähköisten lomakkeiden kehittäminen ja käyttöönotto tarjousten arvioinnissa julkisissa hankintamenettelyissä; 3) maaliskuussa 2021 käyttöön otetun dynaamisen julkisten hankintojen järjestelmän (SAD) toimintojen laajentaminen. Järjestelmät mahdollistavat pätevyyden automaattisen arvioinnin ja sähköisen luettelon; 4) sähköiset sopimukset, sähköinen laskutus, sähköiset maksut ja sopimusten hallinnointivälineet (lisäykset, hyväksymisraportit, maksut).
439	Uudistus 9. Parannetaan menettelypuitteita	Välitavoite	Valtionyhtiöitä koskevan päivitetyn	Lain säännös valtion omistamia				Q4	2022	Muutetun lain 11/2016 voimaantulo, jolla poistetaan kaikki poikkeukset, myös

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtion omistamissa yrityksissä.		lainsäädännön voimaantulo	yrityksiä koskevan lain voimaantulosta						valtionyhtiöiden osalta paikallistasolla. Näillä muutoksilla i) erotetaan toisistaan sääntely- ja omistustoiminnot ii) poistetaan kaikki suorat tai välilliset edut, joita valtion omistuksesta voi koitua, olipa kyse sitten markkinasäännöistä/sääntelystä, rahoituksesta, verotuksesta tai julkisista hankinnoista, iii) sen varmistamiseksi, että kaikki valtion omistamat yritykset tavoittelevat kannattavuutta.
440	Uudistus 9. Parannetaan menettelypuitteita yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtion omistamissa yrityksissä.	Välitavoite	Hallituksen hallinto- ja ohjausjärjestelmän koordinointi- ja seurantakeskuksen työryhmän toimintavalmius	Pääministerin päätöksen säännös, josta käy ilmi hallituksen pääsihteeristön erityistyöryhmän organisaatiota ja toimintaa koskevan				Q4	2022	Riippumattoman asiantuntijapaneelin suositusten perusteella perustetaan OECD:n yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien standardien mukaisesti pysyvä työryhmä, joka aloittaa toimintansa (eli lakisääteiset valtuudet ja resurssit), jonka tehtävänä on varmistaa hallinnointi- ja

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
				pääministerin päätöksen voimaantulo						ohjausjärjestelmien standardien soveltamisen seuranta. Perinteisenä velvollisuutena on varmistaa avoin ja kilpailuun perustuva valintamenettely hallintoneuvoston jäsenten nimittämiseksi, seuraamiseksi, arvioinniksi, valvonnaksi ja julkaisee säännöllisesti tulosindikaattoreita koskevaa raportointia ja määrää seuraamuksia valtion omistamille yrityksille, jotka eivät noudata keskeisiä tulosindikaattoreita.
441	Uudistus. 9. Parannetaan menettelypuitteita yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtion omistamissa yrityksissä.	Välitavoite	Julkaistaan tulostaulu, joka sisältää taloudelliset ja muut kuin taloudelliset tavoitteet ja tulosindikaattorit kaikille julkisten yritysten luokille	Seurantakojelauta, joka on julkaistu ja jossa on relevanttia tietoa suorituskykyindikaattoreiden dynamiikasta				Q2	2023	Seurantakoodia kehitetään, se julkaistaan vuosittain ja sitä käytetään keskitetysti raportoitaessa ja seurattaessa edistymistä tulosindikaattorien (taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten) saavuttamisessa valtion omistamien yritysten kaikkien luokkien osalta. Etusijalle on asetettava kaikki yritykset keskeisillä aloilla, kuten liikenne, energia ja

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			(mukaan lukien keskeiset alat, kuten liikenne, energia ja yleishyödylliset palvelut)							yleishyödylliset palvelut. Tätä varten on suoritettava seuraavat vaiheet: - Arvioitava kaikki valtion omistamat yritykset ja annettava suosituksia valtion omistamien yritysten varojen myymiseksi tai luetteloimiseksi; - Määritetään rahoitukselliset ja ei-toiminnalliset tavoitteet sekä tulostaulu, jolla seurataan keskeisiä rahoitus- ja muita tulosindikaattoreita valtion omistamien yritysten kaikille luokille, mukaan lukien alat, kuten energialiikenne, julkiset palvelut, joita voidaan käyttää tehtäväkokonaisuudessa; - Työryhmä hyväksyy kaikki taloudelliset ja muut tavoitteet sekä keskeiset tulosindikaattorit kaikille valtion omistamille yrityksille, myös energia- ja

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										liikennealan yrityksille.
442	Uudistus 9. Parannetaan menettelypuitteita yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtion omistamissa yrityksissä.	Tavoite	Valtionyhtiöiden väliaikaisten tai väliaikaisten nimitysten vähentäminen 50 prosentilla keskustasolla		Osuus (%)	0	50	Q4	2023	Valtionyhtiöiden johtoon keskustasolla tehtävien väliaikaisten nimitysten vähentäminen lasketaan perustuen perustasoon, joka määritetään vuonna 2022 tehtävässä analyysissa.
443	Uudistus 9. Parannetaan menettelypuitteita yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtion omistamissa yrityksissä.	Tavoite	Valtion omistamat keskitetyt yritykset, jotka ovat listautuneet/vuokranneet/uudistettu uudelleen energia- ja liikennealalla		Määrä	0	3	Q2	2026	Vähintään kolme valtion omistamaa keskusyhtiötä, jotka ovat listautuneet energia- ja liikennealalla listalle/vuokranneet/uudistettu uudelleen, sen lisäksi, että Hidroelectrican osakkeista on noteerattu vähintään 15 prosenttia, mitä käsitellään tämän asiakirjan energiakomponenttia koskevassa tavoitteessa 122.
444	Uudistus 9. Parannetaan menettelypuitteita	Tavoite	Valtionyhtiöiden väliaikaisten/		Osuus (%)	0	10	Q4	2023	Valtionyhtiöiden johtoon paikallisella tasolla tehtävien väliaikaisten nimitysten

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtion omistamissa yrityksissä.		väliaikaisten hallintoneuvoston nimitysten vähentäminen 10 prosentilla paikallistasolla							vähentäminen lasketaan perustuen perustasoon (2020), joka määritetään vuonna 2022 tehtävässä analyysissa.
445	Investointi 1. Oikeuslaitoksen infrastruktuurin optimointi oikeussuojan saatavuuden ja palvelujen laadun takaamiseksi	Tavoite	Vihreiden standardien mukaisesti rakennetut tuomioistuinten tilat		Määrä	0	3	Q2	2026	Investointi koskee kolmen uuden tuomioistuimen rakennuksen rakentamista, jonka on vastattava tavoitetta, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Pääsy rakennuksiin on mukautettava vammaisten henkilöiden tarpeisiin, ja mukautukseen on liityttävä palontorjuntaa ja teknistä

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										suojelua koskevien normien noudattaminen, mukaan lukien maanjäristyskestävyyden noudattaminen. Etusijalle asetetaan oikeusviranomaisten sijainti taloudellisesti heikommin kehittyneissä Romanian osissa.
446	Investointi 2. Korruption torjuntaan ja rikoksen tuottaman hyödyn ja vahinkojen korjaamiseen tarvittavan logistisen (muun kuin tietoteknisen) infrastruktuurin kehittäminen, mukaan lukien koulutus näillä aloilla	Tavoite	Takavarikoidun omaisuuden varastointiin tarkoitetut varastot, jotka on otettu käyttöön		Määrä	0	3	Q3	2025	Vähintään kolmen takavarikoidun varaston kunnostus- ja rakennustöiden loppuun saattaminen; näiden varastojen on vastattava tavoitetta, jonka mukaan primäärienergian tarve on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
447	Investointi 3 – Paikallishallinnon ja kansalaisyhteiskunnan välisten paikallisten kumppanuusrakenteide	Tavoite	Paikallishallinnon viranomaisten ja valtiosta riippumattom		Määrä	0	50	Q1	2026	Valtiosta riippumattomien järjestöjen ja paikallishallinnon viranomaisten välillä tehdään 50 uutta kumppanuutta

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	n luominen		ien järjestöjen väliset kumppanuudet perustetut ja operatiiviset							paikallisyhteisöjen kehitystä tukevien hankkeiden kehittämiseksi. Kumppanuutta koskevat konkreettiset toimintasuunnitelmat on määriteltävä kunkin yhteisön tasolla, ja niissä on asetettava etusijalle sellaiset alat kuin syrjinnän torjuminen, osallistava hallinto ja budjetointi, heikossa asemassa olevien yhteisöjen (kuten romanien ja asunnottomien) palveleminen, köyhyyden torjuminen ja vihreä siirtymä. Toimintasuunnitelmiin on sisällyttävä asiaan liittyvät tavoitteet, lyhyen ja pitkän aikavälin tuotokset, talousarviot ja sitoutuminen säännöllisiin, avoimiin ja osallistaviin kuulemisprosesseihin, joissa osapuolille annetaan selkeät roolit. Toimintasuunnitelmissa on myös määrättävä

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										työvälineistä, joilla pyritään kehittämään kumppanuuteen osallistuvan hallinnon sisäisiä valmiuksia palvella kansalaisiaan. Toimintasuunnitelmien priorisointiin on sovellettava yhteistyöhön perustuvaa ja julkista kuulemista. Kunkin toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa on seurattava vähintään kahden vuoden ajan kunkin suunnitelman tekemisestä. Osapuolten välinen yhteistyö ja kuulemisprosessin säännöllisyys/tehokkuus on dokumentoitava koko investointikauden ajan.
448	Investointi 4. Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksien lisääminen, jotta ne voivat edistää aktiivista kansalaisuutta,	Tavoite	Toiminnallisiet yhteistyöhön perustuvat valtiosta riippumattomat aloitteet		Määrä	0	15	Q1	2026	Vähintään 15 toiminnallista valtiosta riippumattoman sektorin yhteistyöaloitetta (verkostot, yhteenliittymät, foorumit, organisaatioryhmät, myös ajatushautomot, analyysi- ja tutkimusrakenteet) on perustettava, jotta

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon sekä seurata asiaan liittyviä uudistuksia									varmistetaan valtiosta riippumattomien järjestöjen osallistuminen ja tehokas osallistuminen julkisiin kuulemisprosesseihin. Näiden aloitteiden tavoitteena on seurata kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman kannalta merkittävien vähintään 15 julkisen politiikan/kansallisen uudistuksen luomista, hyväksymistä ja täytäntöönpanoa yhteiskunnallisesti merkittävillä aloilla (kuten terveys, koulutus ja vihreä siirtymä). Yhteistyömekanismit on perustettava ja saatettava toimiviksi kumppanuussopimuksilla, joissa vahvistetaan määritelty toimintastrategia, joka sisältää konkreettisia ja määriteltyjä suoritteita ja aikatauluja ja jossa keskitytään

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										varmistamaan aktiivinen osallistuminen kuulemisprosesseihin ja seuraamaan tietyn kansallisen julkisen politiikan täytäntöönpanoa. Tällaisia aloitteita on seurattava vähintään 15 ulkoisella seurantaraportilla, jotka laaditaan säännöllisesti kutakin aloitetta varten. Tuen on katettava kustannukset teknisestä työstä, hankkeen rahoituksen toteuttamisesta, hankkeeseen sisältyvistä toimista aiheutuvista välittömistä ja välillisistä toimintakustannuksista (esim. kuulemisten, viestinnän jaampin järjestämisestä, tulosten levittämistoimista, tietojen keruusta ja käsittelystä sekä asiantuntemuksesta eri aloilla).
449	Investointi 4. Kansalaisyhteiskunnan	Välitavoite	Työmarkkinaosapuolten	Lain säännös, josta käy ilmi				Q4	2022	Työmarkkinaosapuolten kanssa neuvotellun

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	organisaatioiden valmiuksien lisääminen, jotta ne voivat edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon sekä seurata asiaan liittyviä uudistuksia		vuoropuhelua koskevan lainsäädännön voimaantulo, jossa säädetään tarkoituksenmukaisesta ja oikea-aikaisesta työmarkkinaosapuolten vuoropuhelusta ja työehtosopimusneuvotteluista ILO:n suositusten mukaisesti.	työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua koskevan lain voimaantulo						työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua koskevan uuden lain voimaantulo. Lailla on puututtava työmarkkinaosapuolten vuoropuheluprosessin puutteisiin, jotka on tuotu esiin asiaa koskevassa maakohtaisessa suosituksessa, ja sen on oltava Kansainvälisen työjärjestön huhtikuussa 2018 antamien ja vuoden 2020 maakohtaisten suositusten johdanto-osan 25 kappaleessa tarkoitettujen Kansainvälisen työjärjestön suositusten mukainen. Laissa säädetään myös talouden alojen määritelmän tarkistamisesta alakohtaisen työehtosopimuksen perustaksi.
450	Investointi 5. Suunnitelman seuranta ja täytäntöönpano	Välitavoite	Tarkastus ja valvonta: Tiedot elpymis- ja palautumissuunnitelman	Tarkastuskertomus, jossa vahvistetaan tietovarastojärjestelmän toiminnot				Q4	2021	Elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon seurantaan tarkoitetun tietovarastojärjestelmän on

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			täytäntöönpanon seurantaa varten							oltava toiminnassa ennen ensimmäistä maksupyyntöä (ennakkomaksua lukuun ottamatta). Järjestelmässä on oltava vähintään seuraavat toiminnot: a) tietojen keruu ja välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen seuranta; kerää, tallentaa ja varmistaa pääsyn elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 22 artiklan 2 kohdan d alakohdan i-iii alakohdassa vaadittuihin tietoihin.
451	Investointi 5. Suunnitelman seuranta ja täytäntöönpano	Välitavoite	Valtioneuvoston asetus, jolla säädetään investointi- ja Eurooppa-hankeministeriön (MIPE), valtiovarain	Rahoitus-, täytäntöönpano-, valvonta- ja tilintarkastus mekanismia koskevan hallituksen poikkeusasetu				Q4	2021	Voimaan tulee hallituksen asetus, jolla vahvistetaan kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman institutionaalinen kehys ja sellaisten elinten toteuttamat toimet, joilla MIPElle annetaan valtuudet ja valtuudet hoitaa kaikkia Euroopan komissiolle

Numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden)määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			ministeriön (MoF) ja tarkastusviranomaisen (AA) oikeudellisesta toimivallasta, tulee voimaan.	ksen voimaantuloa koskeva lain säännös, mukaan lukien selkeä toimeksianto kolmelle toimielimelle						toimitettujen maksatushakemusten, johdon vahvistuslausuman ja tarkastustiivistelmän seuranta-, todentamis-, valvonta- ja perintätehtäviä, laatia ja allekirjoittaa ne. Samoissa puitteissa MoF:lle uskotaan myös lainasopimuksen ja rahoitussopimuksen allekirjoittamiseen liittyvät tehtävät yhdessä MIPE:n kanssa sekä täsmennetään toimet, joita tarkastusviranomaisen on suoritettava osana kansallista elpymis- ja palautumissuunnitelmaa koskevaa toimeksiantoaan.

O. KOMPONENTTI 15: KOULUTUS

Tämä Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelman komponentti koostuu kuudesta osa-alueesta, joilla vastataan koulutusjärjestelmän keskeisiin haasteisiin. Osakomponentit perustuvat ”Educated Romania” -hankkeeseen, joka on kokonaisvaltainen strategia Romanian koulutusjärjestelmän uudistamiseksi. Osakomponentit ovat seuraavat:

i. Varhaiskasvatus – Yhtenäisen, osallistavan ja laadukkaan varhaiskasvatusjärjestelmän kehittäminen, jolla parannetaan 0-6-vuotiaiden pääsyä ja osallistumista tehokkaan toimielinten välisen yhteistyön ja monialaisen koordinointimekanismin pohjalta;

ii. Koulunkäynnin keskeyttäminen: Oppivelvollisuuskoulutuksen uudistaminen lisäämällä koulujen autonomiaa koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi sosiaalisen osallisuuden ohjelmien ja yhtäläisten mahdollisuuksien avulla;

iii. Ammatillinen koulutus ja harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevä koulutus: Kattavan ammattireitin luominen teknistä korkea-asteen koulutusta varten;

iv. Koulutuksen digitalisointi: Koulutusprosessin digitalisointi muun muassa muuttamalla oikeudellista kehystä, jotta mahdollistetaan integroidut lähestymistavat ja parannetaan sekä opiskelijoiden että opettajien digitaalisia taitoja;

v. Infrastruktuuri: Parannetaan koulujen ja yliopistojen infrastruktuuria kaupunki- ja maaseutualueilla muun muassa muuttamalla ja virtaviivaistamalla sääntelykehystä ympäristöystävällisten turvallisuus- ja laatuvaatimusten varmistamiseksi;

vi. Koulujen hallinto: Korkeakoulua edeltävän koulutuksen hallinnon uudistaminen ja sen johdon ammattimaistaminen lisäämällä koulujen autonomiaa vakauden, johdonmukaisuuden ja pätevyyden varmistamiseksi.

Komponenttiin kuuluu 6 uudistusta ja 18 investointia sekä kattava uudistus ”Educated Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädännön hyväksymiseksi.

Komponentilla vastataan Romanialle osoitettuun maakohtaiseen suositukseen, joka koskee koulutuksen laadun ja osallistavuuden parantamista erityisesti romanien ja muiden heikommassa asemassa olevien ryhmien osalta sekä taitojen, myös digitaalisen osaamisen, parantamista erityisesti lisäämällä ammatillisen koulutuksen ja korkea-asteen koulutuksen työmarkkinarelevanssia (maakohtainen suositus 3, 2019). Siinä käsitellään myös suositusta, joka koskee taitojen ja digitaalisen oppimisen vahvistamista ja yhtäläisten koulutusmahdollisuuksien varmistamista (maakohtainen suositus 2, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimenpiteet.

O.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. ”Educated Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin laatiminen ja hyväksyminen

Uudistuksen tavoitteena on hyväksyä ja saattaa voimaan lainsäädäntöpaketti ”Educated Romania” -hankkeen toteuttamiseksi. Kyseessä on kokonaisvaltainen strategia Romanian koulutusjärjestelmän uudistamiseksi. Kaikki myöhemmät uudistukset ja investoinnit ovat olennainen osa tätä strategiaa.

Uudistus koostuu seuraavista vaiheista, jotka johtavat ”Educed Romaniaa” koskevan lainsäädäntöpaketin hyväksymiseen ja voimaantuloon: Pääministerin koordinoiman ministeriöiden välisen työryhmän perustaminen seuraamaan hankkeen toteuttamista; Hallituksen päätös, jolla hyväksytään täytäntöönpanoa koskeva toimintasuunnitelma; Ja lainsäädäntöpaketin valmistelu tiiviissä yhteistyössä keskeisten sidosryhmien kanssa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2023 mennessä.

i. Varhaiskasvatus –

Uudistus 2. Yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä

Uudistuksen tavoitteena on parantaa lasten varhaiskasvatuksen ja päivähoidon saatavuutta syntymästä alemman perusasteen koulutukseen keskittyen erityisesti sosioekonomisesti heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluviin lapsiin.

Uudistukseen sisältyy yhtenäisten, osallistavien ja laadukkaiden varhaiskasvatuspalvelujen kehittämistä koskevan monialaisen puiteohjelman hyväksyminen ja siihen osallistuvien ministeriöiden (opetusministeriö, työ- ja sosiaaliturvaministeriö, terveysministeriö ja kehitys-, työ- ja hallintoministeriö) selkeä vastuu sekä vuotuiset operatiiviset täytäntöönpanosuunnitelmat. Monialainen puiteohjelma hyväksytään ministerin päätöksellä, ja se tulee voimaan 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistukseen sisältyy myös ajantasaistetun lainsäädäntökehyksen hyväksyminen täydentävien varhaiskasvatuspalvelujen perustamista, organisointia ja toimintaa varten.

Uudistuksen odotetaan nostavan 0-3-vuotiaiden osallistumisasteen 19 prosenttiin varhaiskasvatuspalveluissa 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä. Lisäksi 3-6-vuotiaiden osallistumisasteen koulutuspalveluihin odotetaan nousevan 91 prosenttiin 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Uudistusta täydennetään kolmella asiaan liittyvällä investoinnilla:

Investointi 1. 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja toimintakuntoon saattaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä varhaiskasvatusjärjestelmän valmiuksia tarjoamalla päiväkoteja, joilla parannetaan pääsyä ja osallistumista tavanomaisiin varhaiskasvatuspalveluihin. Investointeihin kuuluu 110 energiatehokkaan päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja toimintavalmius kansallisella tasolla, mikä tarjoaa vakiomuotoisen varhaiskasvatuspalvelun 5 000-10 000 asukasta kohti enintään 4 500 lapselle.

Julkiset toimijat rakentavat 110 päiväkotia, joiden kapasiteetti on 50-110 paikkaa (sairaala 2, 3 tai 5 ryhmää). Erityisesti on tarkoitus rakentaa yksi suuri päiväkoti, 2 keskisuurta päiväkotia ja 107 pientä päiväkotia. Vasta rakennettujen rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusvaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Tämä investointi toteutetaan myöntämällä avustuksia julkisille toimijoille, jotka toimivat alueellisesti, päiväkoteja, varhaiskasvatusta ja hoitopalveluja varten.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 2. 412 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja käyttöönotto muita heikommassa asemassa oleville ryhmille

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä varhaiskasvatusjärjestelmän kapasiteettia ja laatua ja parantaa osallistumisastetta sekä esiopetuksen että esikoulun tasolla siten, että se palvelee noin 20 000:ta heikommista lähtökohdista tulevaa lasta.

Investointiin on sisällyttävä seuraavat toimet:

1. Menetelmien kehittäminen avustusten myöntämiseksi julkisille ja yksityisille toimijoille 412 täydentävän palvelun perustamista ja varustamista varten;
2. 200 yksikön/erän kahden erän vaiheittainen jakaminen julkisille ja yksityisille toimijoille avustusten myöntämiseksi 412 täydentävän palvelun perustamista, laitteistoa ja käyttöönottoa varten;
3. 412 täydentävän palvelun perustamisen, varusteiden ja toiminnan loppuun saattaminen.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2024 mennessä.

Investointi 3. Puiteohjelmien kehittäminen varhaisopetuksen ammattilaisten jatkokoulutusta varten

Tämän investoinnin tavoitteena on varhaiskasvatuspalveluissa työskentelevän henkilöstön ammattimaistaminen vuonna 2019 hyväksytyn varhaiskasvatuksen opetussuunnitelman edistämien lähestymistapojen mukaisesti ja myös alle 3-vuotiaille tarkoitettujen varhaiskasvatuspalvelujen laadun seurannasta vastaavan henkilöstön ammatillistaminen,

Investointi koostuu seuraavista osista:

1. Teknistä apua koskevan sopimuksen suunnittelu, myöntäminen ja täytäntöönpano kahden jatkokoulutusohjelman valmistelua, akkreditointia, toteuttamista ja seurantaa varten:
   - yksi varhaiskasvatuksen kouluttajille tarkoitettu koulutusohjelma: Toteutetaan erityinen opetussuunnitelma, johon sisältyy opetushenkilöstölle ja muulle henkilöstölle tarkoitettuja moduuleja, mukaan lukien digitaalinen koulutusmoduuli;
   - yksi kouluttajien koulutusohjelma (kolmelta alalta: Sosiaali-, koulutus- ja terveyspalvelut) varhaislapsuuden koulutuspalvelujen laadun seuraamiseksi;
2. Menetelmien kehittäminen 42 apurahan myöntämiseksi koulutuksen tarjoajille koulutusohjelmien toteuttamista varten teknistä apua koskevan sopimuksen mukaisesti koulutettujen kouluttajien avulla;

3. 42 apurahan myöntäminen yleissivistävässä ja täydentävässä varhaiskasvatuksessa työskentelevälle 19 950 henkilölle (opetushenkilöstö ja muu kuin opetushenkilöstö, 475 maakuntaa kohden) siten, että etusija annetaan vastaperustetuille yksiköille.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

ii. Koulunkäynnin keskeyttäminen:

Uudistus 3. Oppivelvollisuusjärjestelmän uudistaminen koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi

Uudistuksen tavoitteena on a) panna täytäntöön koulutuksen varhaisvaroitusjärjestelmä, jotta voidaan vähentää poissaoloja, parantaa arviointituloksia, lisätä kansallisiin kokeisiin osallistumista ja lisätä oppivelvollisuuskoulutuksen suorittaneiden osuutta, soveltamalla hajautettua lähestymistapaa ja lisäämällä koulujen autonomiaa resurssien käytössä; Ja b) seuraamaan koulutuksen tietoteknisen välineen avulla koulunkäynnin keskeyttämisvaarassa olevia oppilaita ja tukemaan kouluja asiaankuuluvassa tiedonkeruussa, toteuttamaan yksilöllisiä työsuunnitelmia ja koulutusta.

Nämä tavoitteet saavutetaan siten, että koulunkäyntiä koskevan kansallisen ohjelman täytäntöönpanoa koskeva hallituksen päätös tulee voimaan 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä, ja laajentamalla koulutuksen tietoteknistä varhaisvaroitusjärjestelmää kansallisella tasolla ministeriön päätöksellä, joka tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2022.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistusta täydennetään kahdella asiaan liittyvällä investoinnilla:

Investointi 4. Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa keskeyttämisriski on suuri

Tämän investoinnin tavoitteena on vähentää koulunkäynnin keskeyttämistä käyttämällä koulutuksen varhaisvaroitusjärjestelmää ja tietoteknistä välinettä, jotta kouluille voidaan osoittaa varoja, joilla tuetaan oppilaiden siirtymistä alemmasta keskiasteesta toisen asteen koulutukseen. Lopullisena tavoitteena on koulunkäynnin keskeyttämisen vähentäminen.

Investointi on toteutettava seuraavin vaihein:

1. Kolmivuotisten apurahojen myöntäminen kahdessa erässä vuosina 2022 ja 2023 vähintään 2 500 koululle. Jako perustuu opetusministeriön laatimaan luetteloon koulun keskeyttämisvaarassa olevista laitoksista, ja se on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.
2. Täytäntöönpanon seuraaminen kahdella lopullisella tavoitteella, joissa suunnitellaan 25 prosentin vähennystä kansallisella tasolla kouluissa, jotka ovat ensisijaisen tärkeitä koulupudokkaiden monitahoisen haavoittuvuuden indeksissä kolmen vuoden apurahan päättyessä (30 päivänä kesäkuuta 2026), ja koulun keskeyttäneiden ohjelmaan kuuluvien 2 500 koulun digitalisointia (31 päivänä joulukuuta 2023).

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 5. Romanian integroidun koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja varhaisvaroitusjärjestelmän (MATE) käyttäjille annettava koulutus ja järjestelmälliset toimet koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi

Tämän investoinnin tavoitteena on kehittää ja toteuttaa koulutusta Romanian integroidun koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja varhaisvaroitusjärjestelmän tietoteknisen välineen (MATE IT tool) käyttäjille. Koulutusmoduulit on räätälöitävä opiskelijoiden tarpeiden ja taitojen (osallistava koulutus), opiskelijakeskeisten opetusmenetelmien, opetusolosuhteiden parantamisen, koulutuksen tarjoaminen MATE-tietokonemoduulin käyttöä varten; Kehitetään ja toteutetaan valistuskampanjoita opiskelijoille ja opettajille; parannetaan oppilaiden sosiaali- ja emotionaalisia taitoja oppivelvollisuuden suorittamista varten.

Erityiskoulutuksen on oltava suoritettu 45 000 opettajalla maaliskuuhun 2023 mennessä.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

iii. Ammatillinen koulutus (kaksinkertainen järjestelmä):

Uudistus 4. Täyden ammattireitin luominen teknistä korkea-asteen koulutusta varten

Uudistuksen tavoitteena on kehittää harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevää koulutusta, jossa keskitytään opiskelijoiden tarpeisiin ja joka vastaa työmarkkinoiden tarpeita, sekä lisäämällä pätevyyksien, tutkintojen ja tutkinnon suorittaneiden määrää ja varmistamalla, että ylemmän perusasteen ja keskiasteen opiskelijoilla on täydet koulutusväylät, jotta he voivat osallistua kolmannen asteen koulutusohjelmiin (tutkinnot 3-7).

Uudistus koostuu seuraavista osista:

- Tulee voimaan lainsäädäntökehys, jossa on menetelmät täydellisen nelivuotisen kaksiosaisen koulutusväylän järjestämiseksi siten, että pääsy korkea-asteen koulutukseen alkaa lukuvuodesta 2023-2024.

- Uuden ylioppilastutkinnon, myös harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevien tutkinnon suorittaneiden, sääntelyn kehittäminen. Ylennyksen jälkeen tutkinnon suorittaneilla on oltava mahdollisuus osallistua yliopisto-opintoihin. Yhtenäistä ylioppilastutkintoa sovelletaan Romaniassa kesäkuun 2027 istunnosta alkaen.

Harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevän koulutusjakson järjestämistä koskeva lainsäädäntökehys tulee voimaan viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2022. Uudistuksen täytäntöönpanoa seurataan nostamalla ammattireitille ilmoittautuneiden opiskelijoiden osuutta korkea-asteen opiskelijoiden kokonaismäärästä 17 prosentista 40 prosenttiin 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Uudistusta täydennetään neljällä asiaan liittyvällä investoinnilla[49]:

Investointi 6. 10 alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja 10 ammattioppilaitoksen kampuksen kehittäminen ja varustaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on varmistaa tasavertainen pääsy laadukkaaseen ammatilliseen peruskoulutukseen kehittämällä kumppanuuksia talouden toimijoiden tai muiden asiaankuuluvien kumppanien kanssa ammatillisen koulutuksen mukauttamiseksi työmarkkinoiden tarpeisiin.

[49] Investoinnit 13 ja 14 kuuluvat osioon O.3.

Investointi koostuu kymmenen alueellisen yhteenliittymän perustamisesta, joista kukin koostuu vähintään seuraavantyyppisistä yksiköistä: Paikallisviranomaiset, paikalliset yritykset, ammatilliset ja tekniset koulut, tekniset yliopistot, työnantajien tukeminen aktiivisessa roolissa oppilaiden ja opiskelijoiden ammatillisen koulutuksen alalla; Ja edellä mainittuihin alueellisiin yhteenliittymiin rakennettiin 10 integroitua, toisen asteen ja yliopiston ammatillista koulutusta koskevaa ammattikampusta.

Sijoitustuloksen on oltava:

- 10 integroitua ja toiminnallista harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevää koulutuskonsortiota, jotka liittyvät talouden toimijoiden vaatimuksiin kyseisellä alalla. Valintaprosessin on perustuttava opetusministeriön kehittämään yhtenäiseen menetelmään, jota sovelletaan kansallisella tasolla sopivimpien ja vaikutusvaltaisimpien alueellisten kumppanuusrakenteiden määrittämiseksi. Mielellään kunkin kumppanuusrakenteen on sijaittava yhdellä erillisellä kehitysalueella, jotta voidaan varmistaa tasapuolinen maantieteellinen jakautuminen kansallisella tasolla. Valittuja alueellisia ammatillisia yhteenliittymiä tuetaan apurahajärjestelmällä, jolla varmistetaan opiskelijoiden optimaaliset koulutusedellytykset ja tarjotaan taloudellista tukea neljän vuoden ajan. Etusija annetaan heikommista lähtökohdista tuleville toisen asteen oppilaille, kuten romaneille.
- 10 yhdistettyä ammatillista kampusea (korkeakoulut ja tekniset yliopistot), joiden tavoitteena on tarjota nykyaikaiset fyysiset infrastruktuurit yhdistettyjä ammatillisia asuntoja varten alueellisille kumppanuusrakenteille/konsortioille. Toteutus tapahtuu paikallistasolla, ja kaupunkien ja kuntien odotetaan osallistuvan infrastruktuurihankkeiden toteuttamista koskeviin ehdotuspyyntöihin alueellaan.

Uusien rakennusten on oltava sellaisen primäärienergiantarpeen saavuttamista koskevan tavoitteen mukaisia, joka on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Sen varmistamiseksi, että toimenpiteellä noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01), tulevien hankepyyntöjen tehtävänmäärityksen sisältyviin tukikelpoisuusperusteisiin ei lueta seuraavia toimia: Fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toimet, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö[50]; EU:n päästökauppajärjestelmän mukaiset toimet, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja[51]; iii) jätteiden kaatopaikkoja, polttolaitoksia[52] ja mekaanisia biologisia käsittelylaitoksia koskevat toiminnot;[53] Ja iv) toiminnot, joissa jätteiden

[50] Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

[51] Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan arvion mukaan kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin kyseiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

[52] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

[53] Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten

pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle. Tehtävänkuvauksessa on lisäksi edellytettävä, että voidaan valita ainoastaan toimia, jotka ovat asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia.

Ammattikäyttöön tarkoitetut kampukset on rakennettava 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä, ja harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevien yhteenliittymien on toimittava täydellä kapasiteetilla 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä. Täytäntöönpanon seuranta varmistetaan opiskelijoilla, jotka ovat ilmoittautuneet täydelle kaksisuuntaiselle reitille ja nousevat vuoden 2020 perustasosta 1 847 opiskelijaan 3 000 opiskelijaan kesäkuussa 2026. Rahoitusohjelmien kestävyys vuoden 2026 jälkeen varmistetaan valtion talousarviosta.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 7. Maatalouden korkea-asteen oppilaitosten muuttaminen ammattikoulutuskeskuksiksi

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea 57:ää maatalousalan oppilaitosta, jotka on organisoitava viidessä alueellisessa keskuksessa, jotka vastaavat viittä Romaniassa perustettua maatalousyliopistoa. Maatalouskollegioiden rahoitusjärjestelmän, jonka enimmäismäärä on enintään viisi vuotta, on katettava vähintään seuraavantyyppiset toimet:

- Nykyaikaistetaan, kunnostetaan ja laajennetaan koululaboratorioita, työpajoja ja tietotekniikkalaboratorioita, ruokaloita ja oppilaiden majoitusta.
- Biologisen materiaalin, maatalouskoneiden ja -koneiden hankinta maataloustöiden suorittamista varten.
- Opettajien koulutus, joka perustuu maatalousministeriön ja opetusministeriön laatimiin erityisiin maataloutta koskeviin opetussuunnitelmiin.

Jokaisessa maatalouskoulussa on oltava tietotekniikkalaboratorio, johon kuuluu simulaattoreita ja ohjelmistoja, joita tarvitaan teoreettista ja käytännön opetusta ja oppimista varten.

Kun kyseessä ovat peruskorjaukset, sopimuksiin on sisällytettävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuiseen energiankulutukseen ennen rakennuksen peruskorjausta, mikä lisää primäärienergian säästöjä 30 prosenttia verrattuna kunnostamista edeltävään tilaan. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosenttia peruskorjaukseen liittyvistä kustannuksista liittyy energiatehokkuuden parannuksiin.

Sopimuksissa on myös edellytettävä, että vasta rakennetut rakennukset täyttävät tavoitteen, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

iv. Koulutuksen digitalisointi:

Uudistus 5. Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehyksen hyväksyminen

edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

Uudistuksella pyritään varmistamaan tarvittava oikeudellinen kehys oppilaiden digitaalisten taitojen kehittämiseksi määrittelemällä koulutusalan ammattilaisten pätevyysprofiili, tarkistamalla oppivelvollisuuskoulun opetussuunnitelma ja tieto- ja viestintätekniikan alojen puitesuunnitelma kaikille kouluasteille.

Uudistus toteutetaan siten, että koulutusprosessien ja -sisällön digitalisointia ja verkkoarviointeja koskeva lainsäädäntökehys tulee voimaan. Tämän uudistuksen avulla on lisäksi vahvistettava vähimmäis- ja optimaaliset standardit verkkokasvatuksen laadun varmistamiseksi. Uudistuksella on tarkoitus yhdenmukaistaa koulutusjärjestelmä opiskelijoiden digitaalisia taitoja koskevan eurooppalaisen DigComp-kehyksen kanssa muun muassa päivittämällä opetussuunnitelmaa ja kehittämällä digitaalista opetusmateriaalia. Uudistuksessa vahvistetaan myös opettajien pätevyysprofiilin ja ammatillisen perus- ja täydennyskoulutuksen sekä ammattitaitokoulutuksen opetussuunnitelman väliset yhteydet.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä.

Uudistusta täydennetään neljällä asiaan liittyvällä investoinnilla[54]:

Investointi 8. Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma

Tämän investoinnin tavoitteena on kehittää opettajien digitaalisia pedagogisia taitoja, myös niitä, jotka liittyvät saatavilla olevien välineiden ja resurssien keräämiseen ja tehokkaaseen käyttöön. Investoinnit kohdistuvat kaikkiin erityistoimiin, kuten opettamiseen, arviointiin, viestintään vanhempien kanssa, digitaalisen sisällön ja resurssien luomiseen ja vaihtoon.

Investointi toteutetaan kehittämällä aihekohtaisia koulutuskursseja digitaalisen lukutaidon ja digitaalisten pedagogisten taitojen kehittämiseksi erityisesti maaseutualueiden ja muiden epäsuotuisassa asemassa olevien ympäristöjen opettajille. Koulutusohjelmaa suunniteltaessa on otettava huomioon digitaalisia taitoja koskeva eurooppalainen DigComp-kehys ja kansainvälisesti tunnustetut digitaalisen osaamisen standardit. Koulutusohjelmiin odotetaan osallistuvan 100 000 opettajaa. Digitaalisten taitojen koulutusta on täydennettävä alustalla, jolla kerätään multimedia-opetusta ja joka toimii hyvien käytäntöjen malleina kullekin opetussuunnitelman osa-alueelle/oppimisalalle eri koulutustasoille. 50 000 opettajaa hyötyy vaihdosta erityisen foorumin kautta. On luotava kehys hankittujen taitojen käytännön soveltamisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi, digitaalisten taitojen arvioinnin varmistamiseksi ja korjaavien toimien käynnistämiseksi koulutusohjelman pitkäaikaisen vaikutuksen varmistamiseksi.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

Investointi 9. Digitaaliteknologian laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille

Tämän investoinnin tavoitteena on varmistaa yliopistoa edeltäville kouluille tarvittava infrastruktuuri ja tekniset resurssit keskittyen epäsuotuisassa asemassa oleviin alueisiin (erityisesti maaseutualueisiin), jotta oppilailla olisi mahdollisuus käyttää teknologiaa tietotekniikan laboratorioiden ja erityislaitteiden avulla.

Investointi käsittää avustukset vähintään 5 200 tietotekniikan laboratorion nykyaikaistamiseen, yli 1 100 teknologiakeskittymän kehittämiseen (älykkäinä laboratorioina) sekä infrastruktuurin ja digitaalisten laitteiden varmistamiseen yli 3 600 koulussa, jotka eivät kuulu minkään muun

[54] Investoinnit 12 ja 13 kuuluvat osioon O.3.

rahoitusohjelman piiriin. Älykkäiden laboratorioiden on mahdollistettava oppilaiden digitaalinen ja teknologinen lukutaito, opettajankoulutus työmarkkinoilla tarvittavien perus- ja edistyneiden digitaalisten taitojen ja osaamisen kehittämiseksi samalla kun käytetään uutta teknologiaa 4.0 ja kehitetään sovellettua luovuutta 3D-tulostus- ja 3D design-ohjelmistojen avulla.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2025 mennessä.

v. Infrastruktuuri[55]:

Uudistus 6. Ajantasaistettu sääntelykehys, jolla varmistetaan ympäristöystävälliset suunnittelu-, rakennus- ja lahjoitusstandardit yliopistoa edeltävässä koulutusjärjestelmässä

Uudistuksen tavoitteena on a) parantaa oppimisympäristöjen laatua ja turvallisuutta, mukaan lukien opetusmateriaalia, kalusteita ja laboratoriolaitteiden ja teknisten työpajojen laitteistoa koskeva sääntely; Ja b) kehittää ja hyväksyä oikeudellinen kehys, jolla edistetään siirtymistä vihreisiin rakennuksiin kouluissa.

Siirryttäessä vihreisiin ja älykkäisiin rakennuksiin Romanian viranomaisten on päivitettävä koulujen suunnittelua, rahoitusta ja toimintaa koskevaa lainsäädäntöä, mukaan lukien laboratorio- ja tiedelaboratorioiden opetusmateriaalia, kalusteita ja laitteistoja koskeva sääntely, ja kehitettävä menetelmiä vihreiden koulujen toimintaa ja organisointia varten.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä.

Uudistukseen liittyy kolme kouluihin liittyvää infrastruktuuri-investointia:

Investointi 10. Vihreiden koulujen verkostojen kehittäminen ja vihreiden minibussien hankinta

Tämän investoinnin tavoitteena on varmistaa yliopistoa valmistelevien koulujen kestävyys siirtymällä vihreisiin kouluihin ja vihreään liikkuvuuteen (sähköiset minibussit). Jotta voidaan varmistaa siirtyminen kestävään koulutusjärjestelmään, opetusministeriö alkaa kehittää kestävien ja ympäristöystävällisten koulujen verkostoa. 300 000 m² koulujen aluetta hyötyy kestävyyden varmistamiseksi tehtävistä rakennemuutoksista (lämpöeristys, aurinkopaneelit, vihertilojen suunnittelu, valikoiva keruu) ja 46 400 m² on uutta vihreää yliopistoa edeltävän tason koulualuetta. Vihreiden koulujen valintamenetelmässä voidaan ottaa huomioon esimerkiksi seuraavat kriteerit: Koulun käytettävyys; Oppilaiden lukumäärä Palkintojen tasapuolinen maantieteellinen jakautuminen; Palkintojen tasapuolinen jakautuminen maaseudun ja kaupunkien välillä; Alueen pilaantumisen taso; Aiempi kokemus hankkeiden täytäntöönpanosta ja ympäristöhankkeiden/-toimien toteuttamisesta.

Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Peruskorjausten osalta sopimuksissa on oltava vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuiseen energiankulutukseen ennen rakennuksen korjausta, minkä on johdettava primäärienergian säästöihin, jotka ovat 30 prosenttia perusparannusta edeltävään tilaan verrattuna. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosenttia kustannuksista on liityttävä energiatehokkuuden parannuksiin.

[55] Investointi 17 kuuluu osioon O.3.

Koulun 3 200 pikkubussia on tarkoitettu maaseutualueiden eristyksissä olevilta paikkakunnilta tulevien oppilaiden kuljetukseen. Opetusministeriö tekee kansallisella tasolla yhteistyössä paikallisviranomaisten kanssa analyysin sellaisten tilanteiden määrittämiseksi, joissa oppilaiden kuljettaminen kouluihin muilla paikkakunnilla on tarpeen. Tämä investointi täydentää myös koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemistä koskevaa uudistusta 2 varmistamalla, että matalan väestön alueilla asuvat oppilaat voivat liikkua, ja helpottamalla heidän pääsyään laadukkaaseen koulutukseen.

Sähköiset pienoisbussit on ostettava ja otettava käyttöön viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023, ja vihreät rakennukset on saatava valmiiksi viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 11. Infrastruktuurin tarjoaminen yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulujen laboratorioille/työpajoille

Tämän investoinnin tavoitteena on tarjota tarvittavat tilat laatuvaatimusten täyttämiseksi luokkahuoneissa ja koulujen laboratorioissa/työpajoissa, mukaan lukien erityisopetusvälineiden ja -laitteiden tarjoaminen muita heikommassa asemassa oleville oppilaille ja opiskelijoille, joilla on erityisopetustarpeita.

Luokitushuoneita ja koululaboratorioita varten tarvittavat tilat on järjestettävä hajautetusti koulutasolla, lääninhallituksissa ja paikallisissa julkisissa viranomaisissa. 75 000 luokkahuonetta ja 10 000 koulun tiedelaboratoriota on varustettava.

Investoinnit on asetettava etusijalle oppilaitoksille, joissa ei ole investoitu luokkahuoneisiin ja laboratoriolaitteisiin viimeisten kymmenen vuoden aikana.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Investointi 12. Tuki maaseutukoulujen yhteenliittymille

Tämä investointi on tarkoitettu kylien ja pienten kuntien opiskelijoille, jotta voidaan parantaa heidän pääsyään laadukkaaseen koulutukseen nykyaikaisilla maaseutu- ja koulukampuksilla.

Perustetaan 3 maaseutukoulujen yhteenliittymää vahvistamaan maaseudun koulutusympäristöä varmistamalla optimaaliset opetusolosuhteet ja noudattamalla sosiaalisen oikeudenmukaisuuden periaatetta.

Nämä kolme yhteenliittymää rahoitetaan investointi- ja Eurooppa-hankkeista vastaavan ministeriön hallinnoimasta avustusjärjestelmästä, joka valitsee kolme paikallista toimintaryhmää tai paikallisten toimintaryhmien yhteenliittymää, jotka täyttävät vähintään kaksi kriteeriä: Osoittaa mikroalueen demografisen vähenemisen vähintään seitsemän vuoden aikana; (B) voi esittää maaseutukoulun kampushankkeen yhteydessä paikallisten viranomaisten sitovan sopimuksen.

Tämän jälkeen kehitetään kolme nykyaikaista kampusta, joiden kapasiteetti on 300-1 500 paikkaa. Kampuksilla on oltava nykyaikaiset koulutustilat, työpajat ja laboratoriot, koulunjälkeiset tilat, urheilutilat ja kentät, tilat epävirallista toimintaa varten, keittiö- ja majoitustilat oppilaille ja opettajille sekä opettajien tilat. Kampuksilla on myös oltava kalusto, joka tarjoaa oppilaille päivittäisiä kuljetuksia ja koulumatkoja.

Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

vi. Koulujen hallinto:

Uudistus 7. Korkeakoulua edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon uudistaminen ja johdon ammattimaistaminen

Uudistuksen tavoitteena on, että koulut hyötyisivät tehokkaammasta hallinnosta ja suuremmasta autonomiasta. Hallinnon uudistuksella lisätään koulutason valmiuksia panna täytäntöön kaikki koulutusta koskevat ehdotetut uudistukset.

Opetusministeriö allekirjoittaa teknistä apua koskevan sopimuksen yliopistoa edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon analysoimiseksi, mukaan lukien suositukset ja suunnitelma järjestelmän hallinnon uudistamiseksi koulujen autonomian lisääntyessä.

Suunnitelmassa on myös esitettävä pilottisuunnitelma, jossa keskitytään opetussuunnitelmien arkkitehtuuriin 60 koulussa, jotta voidaan testata systeemisten muutosten vaikutuksia niiden mukauttamiseksi, korjaamiseksi ja mukauttamiseksi tarpeisiin ennen niiden laajentamista.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

Uudistusta täydennetään yhdellä investoinnilla.[56]

[56] Investointi 18 kuuluu osioon O.3.

O.2 Avustusmuotoisen tuen seurantaa ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
452	Uudistus 1. ”Educated Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin laatiminen ja hyväksyminen	Välitavoite	”Educated Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin voimaantulo	Lainsäädäntöpaketin säännös ”Educated Romania” -hankkeen voimaantulosta				Q3	2023	Lainsäädäntöpaketilla on varmistettava johdonmukaisuus muiden viime vuosina annettujen säädösten sekä jatkuvasti muuttuvan sosioekonomisen ympäristön vaatimusten kanssa, ja siihen on sisällyttävä - Pääministerin koordinoiman ministeriöiden välisen työryhmän perustaminen seuraamaan ”Educated Romania” -hanketta. Neljännesvuosittaiset seurantaraportit on julkaistava. - Valtioneuvoston päätöksen tekeminen määräajoista ja vastuualueista ”Educated Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa varten; - Lainsäädäntötoimenpiteet ”Educated Romania” -hankkeen täytäntöönpanon varmistamiseksi. Lainsäädäntöpaketin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										valmistelemiseksi järjestetään kuulemisia työmarkkinaosapuolten, vanhempainyhdistysten edustajien, liike-elämän järjestöjen ja kansalaisjärjestöjen, paikallisyhteisöjen, muiden viranomaisten/yhteisöjen, oppilaiden, opiskelijoiden, opettajien ja asiantuntijoiden kanssa.
453	Uudistus 2. Yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä	Välitavoite	Monialaisen puiteohjelman hyväksymisestä annetun ministerin määräyksen voimaantulo MO:n voimaantulo, jolla säännellään täydentävien varhaiskasvatuspalveluj	Mom:ssa oleva säännös, josta käy ilmi monialaisen puiteohjelman voimaantulo Seurantajärjestelmään sisältyvä säännös, josta käy ilmi asetuksen voimaantulo ja joka koskee täydentävien varhaiskasvatuspalvelujen perustamista, järjestämistä ja				Q4	2022	Opetusministerin, työ- ja sosiaaliturvaministerin, terveysministerin sekä kehitys-, rakennus- ja hallintoministerin allekirjoittamalla ministerin määräyksellä hyväksytään ja pannaan täytäntöön ohjelman ensimmäisen vuoden aikana monialainen puiteohjelma yhtenäisten, osallistavien ja laadukkaiden varhaiskasvatuspalvelujen kehittämiseksi. Ministeriön päätöksen on sisällettävä: - Monialainen puiteohjelma (ISFP),

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			en perustamista, organisointia ja toimintaa	toimintaa						johon kuuluu kunkin ministeriön vastuualueita. - Vuotuiset operatiiviset täytäntöönpanosuunnitelmat ISFP:n täytäntöönpanemiseksi. Näissä vuotuisissa suunnitelmissa määritellään määräajat ja vastuualueet ja selvennetään kyseisten toimenpiteiden täytäntöönpanon seurannassa tehtävän yhteistyön näkökohtia. Lisätoimenpiteenä on annettava ministeriön asetus, jolla säännellään täydentävien varhaiskasvatuspalvelujen perustamista, järjestämistä ja toimintaa 31 päivänä joulukuuta 2022 asti, jotta voidaan valmistella avustusjärjestelmän käynnistämistä.
454	Uudistus 2. Yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä lapsille	Tavoite	0-3-vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatuspalveluihin		Osuus (%)	14,1	19	Q4	2025	0-3-vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatuspalveluihin kasvaa 4,9 prosenttiyksikköä. Indikaattori ”osallistuminen viralliseen lastenhoitoon 0-3” perustuu EU-SILC-tutkimukseen.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			hin							Uusien peruspalvelujen ja täydentävien palvelujen mahdollinen määrä 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä on noin 15 000.
455	Uudistus 2. Yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä lapsille	Tavoite	3-6-vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatuspalveluihin		Osuus (%)	88	91	Q4	2025	3-6-vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatuspalveluihin kasvaa 3 prosenttiyksikköä. Kansallinen tilastoinstituutti (INS) laatii vuosittain osallistumisastetta koskevat laskelmat varhaiskasvatuslaitosten toimittamien tietojen perusteella.
456	Investointi 1. 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja toimintakuntoon saattaminen	Välitavoite	Julkisten toimijoiden (kunnat) kanssa tehtyjen sopimusten allekirjoittaminen 110 päiväkodin rakentamiseksi, varustamiseksi ja	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2022	Lasten päivähoitoa , esikoulua, varhaiskasvatusta ja hoitopalveluja koskevien sopimusten allekirjoittaminen alueellisin perustein. Avustusjärjestelmä perustuu seuraaviin kriteereihin: Näiden palvelujen kehittämistä koskevan paikallisen strategian olemassaolo; Enintään 3-vuotiaiden lasten lukumäärä suhteessa olemassa olevien palvelujen peittokapasiteettiin enintään 2/3

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			toiminnan toteuttamiseksi							kilometrin säteellä; Vanhempien näitä palveluja koskevien vireillä olevien pyyntöjen määrä (vähintään 50); Tarveanalyysi, jossa otetaan huomioon marginalisoituneiden yhteisöjen erityistarpeet; V) Uusien rakennusten on noudatettava tavoitetta, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
457	Investointi 1. 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja toimintakuntoon saattaminen	Tavoite	Uudet, varustetut ja toiminnalliset päiväkodit		Määrä	0	110	Q4	2025	110 päiväkotia rakennetaan sen jälkeen, kun niiden rakentamista (ja varusteita) koskeva avustusohjelma on käynnistetty ja ne täyttävät välitavoitteen 453 vaatimukset. 110 päiväkotia, joiden kapasiteetti on 50-110 paikkaa (jotka majoittavat 2, 3 tai 5 ryhmää) julkisten toimijoiden toimesta. Uusien rakennusten on täytettävä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Uusien lastentarhojen on voitava tarjota koulutustukea enintään 4 500 lapselle. Suunnitteilla on yhden suuren päiväkodin, kahden keskisuuren päiväkodin ja 107 pienen päiväkodin rakentaminen.
458	Investointi 2. 412 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja käyttöönotto muita heikommassa asemassa oleville ryhmille	Välitavoite	Muita heikommassa asemassa oleville ryhmille tarjottavien täydentävien palvelujen perustamista,	Sopimusten allekirjoittaminen				Q1	2023	Opetusministeriö vastaa avustushakemuksen valmistelusta ja käynnistämisestä sekä edunsaajien neuvonnasta ja seurannasta muita heikommassa asemassa oleville ryhmille tarkoitettujen täydentävien palvelujen perustamiseksi, varustamiseksi ja toteuttamiseksi. Täydentävät palvelut perustetaan, varustetaan ja otetaan käyttöön

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			varustamista ja käyttöönottoa koskevien sopimusten allekirjoittaminen							avustusjärjestelmän vaiheittaisen täytäntöönpanon tuloksena (kaksi erää 200 ja 212 yksikköä). Nämä palvelut on tarkoitus perustaa paikallisyhteisöjen/useiden julkisten ja yksityisten koulutuspakettien tarjoamiin tiloihin syrjäisiltä/epäsuotuisilta paikkakunnilta, joissa oppilaitos sijaitsee liian kaukana lapsen kotipaikasta ja 0-6-vuotiaiden lasten määrä on hyvin pieni. Siksi ei ole perusteltua perustaa lasten päivähoitoa tai lastentarhoa, jotta voidaan varmistaa lasten oikeus koulutukseen syntymästä 6 vuoteen mahdollisimman lähellä kotia. Täydentävät palvelut voivat olla ludotekemia, leikkikeskusta, monitoimikeskusta jne., ja niissä on oltava lasten pöytiä ja tuoleja; Lasten patjat; Opetusmateriaalit ja -laitteet, mukaan lukien digitaaliset laitteet (sylimikrot, älykkäät tabletit, digitaalikamerat ja videot,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										opetustoimintaan tarkoitetut digitaaliset matot, digitaaliset kirjoitus- ja piirustussarjat jne.); Materiaali- ja lelukaapit ja kirjastohyllyt; Kylpyhuonekalut, myös vaippakalusteet; Hallinnollisten tilojen kalusteet (toimistot, istuimet, kaapit); Keittiökalusteet ja -laitteet. Kussakin täydentävässä palvelussa on oltava kaksi luokkahuonetta/ryhmää, jotka on perustettava ja varustettava. Sen vuoksi täydentävillä palveluilla on voitava tarjota koulutustukea enintään 50 lapselle syntymästä kuuteen vuoteen palvelusta kohti enintään 20 600 lapselle.
459	Investointi 2. 412 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja käyttöönotto muita heikommassa asemassa oleville	Tavoite	Täydentävien palvelujen perustaminen, varustaminen ja toiminta		Määrä	0	412	Q1	2024	Vähintään 412 täydentävää palvelua on perustettu, varustettu ja otettu käyttöön välitavoitteen 458 säännösten mukaisesti.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	ryhmille									
460	Investointi 3. Puiteohjelmien kehittäminen varhaisopetuksen ammattilaisten jatkokoulutusta varten	Tavoite	Koulutettujen opetussuunnitelmien ja seuranta-alojen kouluttajat		Määrä	0	420	Q2	2024	420 kouluttajaa (168 kouluttajaa ja 252 kouluttajaa varhaiskasvatuspalvelujen seurannassa) on koulutettava ja arvioitava kahdessa ohjelmassa, ja heille on annettava erityiset todistukset. On toteutettava kaksi jatkokoulutusohjelmaa: - yksi varhaiskasvatuksen kouluttajille tarkoitettu koulutusohjelma: Toteutetaan erityinen opetussuunnitelma, johon sisältyy opetushenkilöstölle ja muulle henkilöstölle tarkoitettuja moduuleja, mukaan lukien digitaalinen koulutusmoduuli; - yksi kouluttajien koulutusohjelma (kolmelta alalta: Sosiaali-, koulutus- ja terveyspalvelut), joilla seurataan varhaiskasvatuspalvelujen laatua. Etusijalle asetetaan äskettäin perustetuissa yksiköissä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										työskentelevät henkilöt.
461	Investointi 3. Varhaiskasvatusalan ammattilaisten jatkokoulutusta koskevan puiteohjelman kehittäminen	Tavoite	Koulutettu henkilöstö, joka työskentelee tavanomaisissa ja täydentävissä varhaiskasvatuspalveluissa ja asettaa etusijalle vastaperustettujen palvelujen työntekijät		Määrä	0	19 950	Q4	2025	Koulutetaan 19 950 henkilöä, jotka työskentelevät peruskouluissa ja täydentävissä varhaiskasvatuspalveluissa (opetushenkilöstö ja muu henkilöstö) ja jotka asetetaan etusijalle vastaperustetuissa yksiköissä. Etusijalle asetetaan ne, jotka työskentelevät vastaperustetuissa yksiköissä (jos ne on otettu käyttöön). Koulutusohjelman 1 loppuun saattaminen voisi myös olla etu niille, jotka on palkattava näihin uusiin palveluihin. Näiden koulutustilaisuuksien saajien (475 opetushenkilökuntaa ja muuta kuin opetushenkilöstöä kutakin lääniä kohden) on suoritettava teknisen avun ennalta määrittelemät koulutusohjelmat, jotka on annettava etukäteen, arvioitava ja saatava erityiset todistukset.
462	Uudistus 3. Oppivelvollisuusjärje	Välitavoite	Koulunkäynnin	Hallituksen päätöksen säännös				Q4	2021	Valtioneuvoston päätös, jolla pannaan täytäntöön koulunkäynnin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	stelmän uudistaminen koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi		keskeyttämisen vähentämistä koskevan kansallisen ohjelman täytäntöönpanosta tehdyn valtioneuvoston päätöksen voimaantulo	koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämistä koskevan kansallisen ohjelman voimaantulosta						keskeyttämisen vähentämistä koskeva kansallinen ohjelma, mukaan lukien koulutukseen liittyvän varhaisvaroitusmekanismin täytäntöönpano ohjelmaan kuuluvissa kouluissa, sekä aikasidonnaiset, näyttöön perustuvat ja kustannustehokkaat tavoitteet, tulee voimaan. Koulutuksen varhaisvaroitusmekanismin täytäntöönpanoa koskevassa kansallisessa ohjelmassa on mahdollistettava yhdennetty ja systeeminen lähestymistapa paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla.
463	Uudistus 3. Oppivelvollisuusjärjestelmän uudistaminen koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi	Välitavoite	MATE-välineen käyttöä kansallisella tasolla koskevan ministerin määräyksen	MO:n säännös, joka osoittaa MATE-välineen käytön voimaantulon kansallisella tasolla kaikissa alemman				Q4	2022	Ministerin määräyksessä on määrättävä MATE IT -moduulin käytöstä kansallisella tasolla. Tietoteknisessä moduulissa yksilöidään riskit, kun taas kansalliseen ohjelmaan sisältyy koulutusyksiköitä, joilla on suuri keskeyttämisriski (niiden nuorten

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			voimaantulo	perusasteen ja ylemmän perusasteen kouluissa						osuus, jotka eivät ole suorittaneet ylemmän perusasteen koulua ja jotka eivät ole koulutuksessa tai koulutuksessa), jotka saavat avustuksia.
464	Investointi 4. Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa keskeyttämisriski on suuri	Välitavoite	Avoin hankepyyntö, jolla tuetaan opiskelijoita siirryttäessä alemman perusasteen koulutuksesta toisen asteen koulutukseen koulutuksen varhaisvaroitusjärjestelmässä määriteltyjen viiden indikaattori	Ehdotuspyynnön julkaiseminen				Q4	2021	Hanke-ehdotuspyyntö myöntää oppilaitoksille avustuksia, joilla tuetaan opiskelijoiden siirtymistä alemmasta keskiasteesta toisen asteen koulutukseen. Perustana käytetään viittä indikaattoria, jotka on määritelty koulutuksen varhaisvaroitusjärjestelmässä. Kaikki indikaattorit lasketaan painon perusteella, joka analysoi määrän eli opiskelijoiden ja opettajien määrän tai laadun eli kansallisessa arvioinnissa saatujen arvosanojen perusteella. MATE —koulut luokiteltiin koulunkäynnin keskeyttämiseen liittyvän haavoittuvuusindeksin perusteella kolmeen luokkaan toimen painopisteen mukaan: Korkea, keskinkertainen ja matala.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			n perusteella							Ensisijaisia koulutusyksiköitä, jotka tarvitsevat välittömiä toimia, pidetään yksikköinä, jotka saavat yhteensä 3,5-5 pistettä ja joissa on useita haavoittuvuutta aiheuttavia tekijöitä, kuten korvaavien opettajien suuri määrä, korkea keskeyttämisaste, alhainen osallistumisaste ja heikot kansalliset arviointitulokset. Nämä koulut asetetaan etusijalle rahoituksen saamisessa. Tukikelpoisia toimia ovat: - pedagogiset ja tukitoimet - opetussuunnitelman ulkopuolinen toiminta - vähäiset työt ja tavaroiden ostot, - muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluville oppilaille myönnettävät avustukset, joilla varmistetaan siirtyminen ylemmän perusasteen koulutuksesta keskiasteen koulutukseen ja oppivelvollisuuden loppuun saattaminen,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										- kumppanuudet valtiosta riippumattomien järjestöjen kanssa tuki- ja/tai opetussuunnitelman ulkopuolista toimintaa varten. Koulut vastaavat opiskelijoiden tuloksista ja saavutetun edistyksen säännöllisestä päivittämisestä siirtämällä nämä tiedot MATE-tiedonkeruujärjestelmään.
465	Investointi 4. Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa keskeyttämisriski on suuri	Tavoite	Apurahajärjestelmästä myönnetyt oppilaitokset (erä 1)		Määrä	0	750	Q1	2022	750 oppilaitosta saa tukea opiskelijoille ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutukseen siirtymistä varten koulutuksen varhaisvaroitusjärjestelmässä määriteltyjen viiden indikaattorin perusteella. Kaikki indikaattorit lasketaan painon perusteella, joka analysoi määrän eli opiskelijoiden ja opettajien määrän tai laadun eli kansallisessa arvioinnissa saatujen arvosanojen perusteella. MATE —koulut luokiteltiin koulunkäynnin keskeyttämiseen liittyvän haavoittuvuusindeksin perusteella kolmeen luokkaan toimen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										painopisteen mukaan: Korkea, keskinkertainen ja matala. Ensisijaisia koulutusyksiköitä, jotka tarvitsevat välittömiä toimia, pidetään yksikköinä, jotka saavat yhteensä 3,5-5 pistettä ja joissa on useita haavoittuvuutta aiheuttavia tekijöitä, kuten korvaavien opettajien suuri määrä, korkea keskeyttämisaste, alhainen osallistumisaste ja heikot kansalliset arviointitulokset. Nämä koulut asetetaan etusijalle rahoituksen saamisessa. Tukikelpoisia toimia ovat: - pedagogiset ja tukitoimet - opetussuunnitelman ulkopuolinen toiminta - vähäiset työt ja tavaroiden ostot, - muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluville oppilaille myönnettävät avustukset, joilla varmistetaan siirtyminen ylemmän perusasteen koulutuksesta keskiasteen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										koulutukseen ja oppivelvollisuuden loppuun saattaminen, - kumppanuudet valtiosta riippumattomien järjestöjen kanssa tuki- ja/tai opetussuunnitelman ulkopuolista toimintaa varten. Koulut vastaavat opiskelijoiden tuloksista ja saavutetun edistyksen säännöllisestä päivittämisestä siirtämällä nämä tiedot MATE-tiedonkeruujärjestelmään.
466	Investointi 4. Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa keskeyttämisriski on suuri	Tavoite	Apurahajärjestelmän piiriin kuuluvat oppilaitokset (erä 2)		Määrä	750	1 750	Q2	2023	1 000 muuta oppilaitosta saa tukea opiskelijoille ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutukseen siirtymistä varten koulutuksen varhaisvaroitusjärjestelmässä määriteltyjen viiden indikaattorin perusteella. Kaikki indikaattorit lasketaan painon perusteella, joka analysoi määrän eli opiskelijoiden ja opettajien määrän tai laadun eli kansallisessa arvioinnissa saatujen arvosanojen perusteella. Koulunkäynnin keskeyttämisen haavoittuvuusindeksin perusteella

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										MATE-koulut luokiteltiin kolmeen luokkaan toimen painopisteen mukaan: Korkea, keskinkertainen ja matala. Ensisijaisia koulutusyksiköitä, jotka tarvitsevat välittömiä toimia, pidetään yksikköinä, jotka saavat yhteensä 3,5-5 pistettä ja joissa on useita haavoittuvuutta aiheuttavia tekijöitä, kuten korvaavien opettajien suuri määrä, korkea keskeyttämisaste, alhainen osallistumisaste ja heikot kansalliset arviointitulokset. Nämä koulut asetetaan etusijalle rahoituksen saamisessa. Tukikelpoisia toimia ovat muun muassa seuraavat: - pedagogiset ja tukitoimet - opetussuunnitelman ulkopuolinen toiminta - vähäiset työt ja tavaroiden ostot, - muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluville oppilaille myönnettävät avustukset, joilla varmistetaan siirtyminen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ylemmän perusasteen koulutuksesta keskiasteen koulutukseen ja oppivelvollisuuden loppuun saattaminen, - kumppanuudet valtiosta riippumattomien järjestöjen kanssa tuki- ja/tai opetussuunnitelman ulkopuolista toimintaa varten. Koulut vastaavat opiskelijoiden tuloksista ja saavutetun edistyksen säännöllisestä päivittämisestä siirtämällä nämä tiedot MATE-tiedonkeruujärjestelmään.
467	Investointi 4. Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa keskeyttämisriski on suuri	Tavoite	Koulupudokkaiden ohjelmaan kuuluvat oppilaitokset, joissa on digitalisoituja luokkahuoneita		Määrä	0	2 500	Q4	2023	Koulupudokkaiden ohjelmaan kuuluvat 2 500 oppilaitosta on digitalisoitava täysin hankkimalla tarvittavat laitteet (tabletit, tulostimet, reitittimet).
468	Investointi 4. Sellaisten	Tavoite	Sellaisten koulujen		Määrä	2 500	1 875	Q2	2026	Niiden koulujen määrää, joissa keskeyttämisriski on suuri,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	oppilaitosten tukeminen, joissa keskeyttämisriski on suuri		lukumäärän vähentäminen, joissa keskeyttämisriski on suuri							vähennetään 625:llä. Haavoittuvuusindeksiä käytetään vahvistamaan 25 prosentin vähennys korkean interventioasteen kohorteissa, joiden perustaso on vuoden 2022 toisella neljänneksellä, juuri ennen kuin avustusten erä 1 on myönnetty.
469	Investointi 5. Romanian integroidun koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja varhaisvaroitusjärjestelmän (MATE) käyttäjille annettava koulutus ja järjestelmälliset toimet koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi	Tavoite	Koulutetut Romanian integroidun koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja MATE-tietojärjestelmän käyttäjät		Määrä	0	45 000	Q1	2023	Vähintään 45 000 käyttäjää on koulutettava käyttämään SIIR- ja MATE-välinettä. Kurssin moduulit on räätälöitävä siten, että ne vastaavat - opiskelijoiden tarpeet ja taidot (osallistava koulutus), opiskelijalähtöiset opetusmenetelmät, monikulttuuriset taidot ja formatiivinen arviointi; - opetusolosuhteiden parantaminen; - koulutuksen tarjoaminen MATE-tietokonemoduulin käyttöä varten; - kehitetään ja toteutetaan oppilaille ja opettajille suunnattuja valistuskampanjoita, joita

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										voitaisiin mukauttaa muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvien oppilaiden tarpeisiin. - parannetaan oppilaiden sosiaali- ja emotionaalisia taitoja oppivelvollisuuden suorittamista varten.
470	Uudistus 4. Täyden ammattireitin luominen teknistä korkea-asteen koulutusta varten	Välitavoite	Valtioneuvoston päätös täydellisen kaksoisreitin ja täydellisestä kaksoisreitistä seuraavien uusien pätevyyksien organisoinnin hyväksymisestä tehdyn valtioneuvo	Valtioneuvoston päätöksessä oleva määräys, jossa ilmoitetaan täydellisen kaksisuuntaisen reitin ja täyden kaksoisreitin tuloksena saatujen uusien pätevyyksien järjestelyä koskevan menetelmän voimaantulosta				Q3	2022	Uudessa menetelmässä on - pyritään parantamaan ammatillisen ja yleissivistävän koulutuksen oppimistuloksia; - varmistetaan, että toisen asteen ja kolmannen asteen koulutusohjelmiin (tutkinnot 3-7) rekisteröidyt opiskelijat saavat kattavan koulutusväylän. - varmistettava, että kansallisen tutkintojen viitekehyksen tasot, annettavat koulutus- ja pätevyysasiakirjat, Romaniassa toteutettavat ammatillisen koulutuksen ohjelmat, joiden avulla voidaan saavuttaa tutkintotasot, eurooppalaisen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			ston päätöksen voimaantulosta							tutkintojen viitekehyksen viitetasot sekä kutakin tutkintotasoa vastaavat pääsyedellytykset vastaavat toisiaan.
471	Uudistus 4. Täyden ammattireitin luominen teknistä korkea-asteen koulutusta varten	Tavoite	Ammattireitille ilmoittautuneiden opiskelijoiden osuus toisen asteen koulutukseen osallistuvista opiskelijaväestöstä		Osuus (%)	17 %	40 %	Q2	2026	Ammattireitille ilmoittautuneiden opiskelijoiden osuuden lisääminen 23 prosentilla toisen asteen koulutukseen osallistuvien opiskelijaväestöön verrattuna. SIIR:n tietojen mukaan lukuvuonna 2020-2021 3-vuotisella ammattireitillä oli 98 430 opiskelijaa, mikä vastaa noin 17:ää prosenttia lukiolaisten kokonaismäärästä. Koko kaksisuuntaisen reitin ilmaantuessa arvioidaan, että ammattireitin houkuttelevuus lisääntyy, jotta kouluvuonna 2025-2026 voidaan rekisteröidä jopa 40 prosenttia ammattireitillä opiskelevien opiskelijoiden lukumäärä (integroidut oppilaat, teknologiset korkeakoulut, mukaan lukien koko kaksiosainen reitti) verrattuna lukioopiskelijoiden

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kokonaismäärään.
472	Investointi 6. 10 alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja 10 ammattioppilaitoksen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	Tavoite	10 vasta rakennettua integroitua ammatillista kampusta		Määrä	0	10	Q3	2025	10 ammatillista koulutusta varten rakennetaan integroituja ammatillisia kampuksia. Kukin yhteenliittymä saa avustuksen kampusinfrastruktuurin kehittämiseen. Kampukset kuuluvat harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdisteleviin koulutuskeskuksiin. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Kukin rakennettu integroitu ammatillinen kampus on varustettava digitaalisia työpajoja varten, jotka perustuvat teknillisten korkea-asteen oppilaitosten ja yliopistojen profiiliin mukautettuun digitointikonseptiin. Näin ollen korkeakoulut ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										teknologiakorkeakoulut, jotka osallistuvat harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdisteleviin koulutuskeskuksiin liittyvään kumppanuusrakenteeseen, voivat saada erityisavustuksia.
473	Investointi 6. 10 alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja 10 ammattioppilaitoksen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	Tavoite	Integroidut, loppuun saatetut ja toiminnalliset harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevät koulutuskonsortiot, jotka liittyvät talouden toimijoiden vaatimuksiin kyseisellä alalla		Määrä	0	10	Q1	2026	10 harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevää konsortiota, joista kukin koostuu vähintään seuraavantyyppisistä yksiköistä: Paikallisviranomaiset, paikalliset yritykset, ammatilliset ja tekniset koulut, tekniset yliopistot, työnantajien tukeminen aktiivisessa opiskelijoiden koulutuksessa. Valintaprosessin on perustuttava opetusministeriön kehittämään yhtenäiseen menetelmään, jota sovelletaan kansallisella tasolla sopivimpien ja vaikutusvaltaisimpien alueellisten kumppanuusrakenteiden määrittämiseksi. Valintaperusteet ovat seuraavat: - Kukin kumppanuusrakenne, joka muodostaa kaksiosaisen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										koulutusalan yhteenliittymän, koostuu seuraavantyyppisistä yksiköistä: Ammatillisen ja teknisen koulutuksen yksiköt, mukaan lukien kaksiosaiset yliopistot, teknologiayliopistot, talouden toimijat ja paikallisviranomaiset, muut asiaankuuluvat kansalliset/eurooppalaiset kumppanit, jotka voivat tuoda lisäarvoa yhteenliittymälle; - Harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevät konsortiot osallistuvat toiminnallisina rakenteina yhteistyösopimuksen perusteella, josta on sovittu ennen osallistumistarjouksen jättämistä; - Alueen, jolla harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevän konsortion on toimittava, tarjoamat taloudelliset ja demografiset mahdollisuudet; - Kunkin kumppanuusrakenteen on mieluiten sijaittava

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										yhdellä/kullakin kehitysalueella, jotta voidaan varmistaa tasapuolinen maantieteellinen jakautuminen kansallisella tasolla. - ”Ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattamisen varmistamiseksi tulevien hankepyyntöjen tehtävänmääritykseen sisältyvissä kelpoisuusperusteissa on oltava poissulkemisluettelo.
474	Investointi 6. 10 alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja 10 ammattioppilaitoksen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	Tavoite	Opiskelijat, jotka ovat ilmoittautuneet täydelle kaksisuuntaiselle reitille		Määrä	1 847	3 000	Q2	2026	Lisätään vähintään 60 prosentilla niiden opiskelijoiden määrää, jotka ovat ilmoittautuneet koko kaksiosaiselle reitille. Vuonna 2020 1 847 opiskelijaa suoritti kaksisuuntaisen tutkinnon. Harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevien koulutuskeskusten tukemiseksi toteutettujen toimenpiteiden perusteella arvioidaan, että 3 000 opiskelijan on suoritettava kaksiosainen koulutus. Kukin rakennettu integroitu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ammatillinen kampus on varustettava digitaalisia työpajoja varten, jotka perustuvat teknillisten korkea-asteen oppilaitosten ja yliopistojen profiiliin mukautettuun digitointikonseptiin. Näin ollen on varmistettava digitalisaatio.
475	Investointi 7. Maatalouden korkea-asteen oppilaitosten muuttaminen ammattikoulutuskeskuksiksi	Tavoite	57 maatalouskoulua, joita tuetaan avustuksilla		Määrä	0	57	Q3	2025	57 maatalouskoulua on tuettava - Nykyaikaistetaan, kunnostetaan ja laajennetaan koululaboratorioita, työpajoja ja tietotekniikkalaboratorioita, ruokaloita ja oppilaiden majoitusta. - Biologisen materiaalin, maatalouskoneiden ja -koneiden hankinta maataloustöiden suorittamista varten. - Opettajien koulutus, joka perustuu maatalousministeriön ja opetusministeriön yhdessä laatimiin erityisiin maataloutta koskeviin opetussuunnitelmiin Jokaisessa maatalouskoulussa on oltava tietotekniikkalaboratorio, johon kuuluu simulaattoreita ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										ohjelmistoja, joita tarvitaan teoreettista ja käytännön opetusta ja oppimista varten. Opetusministeriö ja maatalousministeriö vastaavat avustusten ja aineellisten menojen myöntämisestä maatalouden toisen asteen koulutuksen laadun parantamiseksi ja koulutustarjonnan houkuttelevuuden lisäämiseksi. Sopimuksiin on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuiseen energiankulutukseen ennen rakennuksen peruskorjausta, mikä lisää primäärienergian säästöjä 30 prosenttia verrattuna kunnostamista edeltävään tilaan. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosenttia peruskorjaukseen liittyvistä kustannuksista liittyy energiatehokkuuden parannuksiin. Uusien rakennusten on täytettävä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Uusien ja vanhojen rakennusten energiatehokkuuden parantamisen varmistamiseksi tarvittavien töiden tyypit: vanhojen rakennusten liittäminen maakaasuverkkoon ja kaasukäyttöisten kattiloiden asentaminen ja/tai olemassa olevien hiili- ja kaasukäyttöisten kattiloiden korvaaminen; - lämmityskattiloiden asentaminen uusiin rakennuksiin; - aurinkopaneelien asentaminen sellaisia uusia rakennuksia varten, joilla on maata tämän lämmitysjärjestelmän käyttöön.
476	Investointi 7.	Tavoite	Toisen		Määrä	18 000	20	Q3	2025	Lukuvuonna 2025-2026 niiden

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	Maatalouden korkea-asteen oppilaitosten muuttaminen ammattikoulutuskeskuksiksi		asteen maatalouskouluihin rekisteröityneiden oppilaiden lukumäärä				000			opiskelijoiden määrä, jotka ovat rekisteröityneet 57:ään teknologiakorkeakouluun, joilla on pääasiassa maatalousprofiili, kasvaa 11,1 prosenttia lukuvuoteen 2020-2021 verrattuna.
477	Uudistus 5. Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehyksen hyväksyminen	Välitavoite	Ministeriön määräyksen (MO) voimaantulo, jolla varmistetaan standardit koulujen varustamiseksi teknologisilla välineillä ja resursseilla opetustarkoituksiin verkossa ja varmistetaa	MO:n säännös, joka osoittaa laitestandardeja koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulon				Q1	2022	Uudessa ministeriön päätöksessä määritellään koulujen teknisiä laitteita koskevat vähimmäisvaatimukset, joilla varmistetaan virtuaaliympäristössä ja virtuaaliteknologian avulla toteutettavien koulutustoimien laatu.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			n ehdotettujen investointien kestävä vaikutus							
478	Uudistus 5. Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehyksen hyväksyminen	Välitavoite	Lain voimaantulo, jossa määritellään tulevan opettajan profiili digitaalisista taidoista ja siitä, miten digitaalisia taitoja arvioidaan koulukokeissa	Lain säännös, joka osoittaa, että säädös, jolla vahvistetaan tulevan opettajan profiili digitaalisten taitojen ja digitaalisten taitojen arvioinnin osalta, tulee voimaan				Q2	2022	Uuden lain, jossa vahvistetaan tulevan opettajan profiili digitaalisen osaamisen alalla ja se, miten digitaalisia taitoja arvioidaan koulukokeissa, on - Vahvistettava koulutuksen ammattilaisen digitaalisten taitojen profiili sekä mekanismi opettajien digitaalisten taitojen validoimiseksi koulukokeissa koululaisten digitaalisten taitojen eurooppalaisen viitekehyksen[57] mukaisesti. - Sisällytetään koulutuspuitesuunnitelmaan psykopedagogisia ja maisterikoulutusohjelmia koskevia moduuleja tulevien opettajien

[57] https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC107466

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										digitaalisten taitojen kehittämiseksi ja DigCompEdu-kehyksen mukaisten nykyaikaisten opetusmenetelmien ja -tekniikoiden perehdyttämiseksi ja käyttämiseksi. - Luodaan puitteet koulujen tarkastuksille (virtuaalisten opetustoimintojen seuranta ja arviointi) Vahvistaa verkkoympäristön ja oppilaiden koulumenestyksen arviointimenetelmät, mukaan lukien foorumin kehittäminen oppilaiden taitojen turvallista arviointia varten.
479	Uudistus 5. Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehyksen hyväksyminen	Välitavoite	Korkeakoulua edeltävää koulutusta koskevan kansallisen digitaalisen osaamisen viitekehyksen	Kansallisen digitaalisen osaamisen viitekehyksen voimaantuloa osoittava lain säännös				Q2	2024	Sen lain voimaantulo, jossa vahvistetaan kansallinen viitekehys yliopistoa valmistelevien oppilaiden digitaalisten taitojen parantamiseksi DigComp:n mukaisesti: Kansalaisille tarkoitettu eurooppalainen digitaalisten taitojen puitekehys[58].

[58] https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC106281

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
			n vahvistavan lain voimaantulo							
480	Investointi 8. Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma	Tavoite	Verkkoopetukseen koulutetut opettajat parantamalla erityisiä digitaalisia pedagogisia taitoja		Määrä	0	100 000	Q3	2025	Vähintään 100 000 opettajaa on koulutettu integroituun digitaaliseen koulutukseen ja digitaaliseen muutokseen.
481	Investointi 8. Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma	Tavoite	Opettajat, jotka julkaisevat avointa oppimateriaalia koulutusfoorumilla käytäntöjen vaihtoa varten		Määrä	0	50 000	Q3	2025	Vähintään 50 000 opettajan, jotka osallistuvat välitavoitteen 480 mukaiseen koulutukseen, on tuotettava avoin oppimateriaali, joka julkaistaan foorumilla, joka sisältää multimediatuntien kokoelman, jotta sitä voidaan käyttää hyvien käytäntöjen malleina kullekin opetussuunnitelman osa-alueelle/oppimisalalle eri koulutustasoilla.
482	Investointi 9.	Tavoite	Koulut,		Määrä	0	5	Q3	2024	Vähintään 5 200 koulua, joilla on

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	Digitaaliteknologian laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille		joilla on uusia teknologisia resursseja tietotekniikkalaboratorioiden varustamiseen				200			uusia teknologisia resursseja tietotekniikkalaboratorioita varten välitavoitteen 477 vaatimusten mukaisesti.
483	Investointi 9. Digitaaliteknologian laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille	Tavoite	Koulut, joilla on teknologiainfrastruktuuri ja laitteet		Määrä	0	3 600	Q4	2024	Vähintään 3 600 koulua, joilla on uusi teknologinen infrastruktuuri ja laitteisto 477 kohdan vaatimusten mukaisesti.
484	Investointi 9. Digitaaliteknologian laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille	Tavoite	Keskiasteen ja lukion oppilaitoksille ostetut älykkäät laboratoriot		Määrä	0	1 100	Q1	2025	Vähintään 1 100 Smart Lab -laboratoriota, jotka on hankittu välitavoitteen 477 vaatimusten mukaisesti.
485	Uudistus 6. Ajantasaistettu sääntelykehys, jolla varmistetaan	Välitavoite	Oppimisympäristöjen laadun parantamist	Uuden lainsäädäntökehyksen voimaantuloa koskeva säännös				Q2	2022	Siirryttäessä vihreisiin ja älykkäisiin rakennuksiin koulujen suunnittelua, rahoitusta ja toimintaa koskevaa sääntelykehystä on uudistettava.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	ympäristöystävälliset suunnittelu-, rakennus- ja lahjoitusstandardit yliopistoa edeltävässä koulutusjärjestelmässä		a koskevaan lainsäädäntökehykseen tehtyjen muutosten voimaantulo	oppimisympäristöjen laadun parantamiseksi						Uuteen lakiin on sisällyttävä: - Koulujen ja keskiasteen oppilaitosten rakennusten suunnittelua ja käyttöä koskevat säännöt (normaali 010/1997) - Vähimmäisvarojen päivittäminen tai laatiminen päivittämällä seuraavat säädökset: Vähimmäistuki Luokille V-VIII, hyväksytty ministeriön päätöksellä 3486/2006, alemman perusasteen koulutuksen vähimmäisavustussäännöt ministeriön määräyksellä 3263/2006, esikoulua koskevat standardit ja määräykset, liite 1 opetusmateriaalia koskevat standardit ja 0 liite 2, joka koskee vähimmäisvarustevaatimuksia, hyväksytty ministeriön päätöksellä 3850/2010 Ympäristöystävällisiin rakennuksiin siirtymiseen tehtävien investointien täytäntöönpanoa koskevaa sääntelykehystä täydennetään

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										vihreiden koulujen toimintaa koskevilla asetuksilla ja vihreiden koulujen toimintaa ja organisointia koskevilla menetelmillä, mukaan lukien mukautettu opetussuunnitelma, joissa vahvistetaan opetuksen virstanpylväitä, joilla edistetään oppilaiden luonnonympäristöä kunnioittavaa käyttäytymistä.
486	Investointi 10. Vihreiden koulujen verkostojen kehittäminen ja vihreiden minibussien hankinta	Tavoite	Hankitut ja käytössä olevat sähköiset pienoisbussit		Määrä	0	3 200	Q2	2023	3 200 sähköistä pienoisbussia on ostettava ja käytettävä opiskelijoiden kuljetukseen eristyksissä olevilla paikkakunnilla, erityisesti maaseudulla. Tuensaajien valinnassa huomioon otettaviin perusteisiin on sisällyttävä työmatkalla olevien opiskelijoiden lukumäärä, työmatkan pituus, tasapuolinen maantieteellinen jakautuminen, koulujen sähköinen yhteys tai halu asentaa latausasema. Sähköisiä pienoisbusseja koskeva julkinen maksumenettely käynnistetään ISJ/UAT:n (County

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										School Inspectorates/Administrative-Territorial Units) kautta.
487	Investointi 10. Vihreiden koulujen verkostojen kehittäminen ja vihreiden minibussien hankinta	Tavoite	Yliopistoa edeltävä koulualue kunnostettu vihreiksi kouluiksi		Määrä (m^2)	0	300 000	Q4	2025	Opetusministeriö kehittää kestävien ja ympäristöystävällisten koulujen verkoston, jonka opetussuunnitelma perustuu suurelta osin ympäristökasvatukseen. 300 000 m^2 alueen kattavat kunnostustyöt (lämpöeristys, aurinkopaneelit, luonnontieteiden laboratoriot, vihertilat, jätteiden lajittelulaitokset). Vihreiden koulujen valinnassa on pyrittävä varmistamaan kansallinen kattavuus sekä maaseutu- että kaupunkialueilla. Peruskorjausten osalta sopimuksissa on oltava vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuiseen energiankulutukseen ennen rakennuksen korjausta, millä on saatava aikaan 30 prosentin primäärienergian säästöjen lisäys

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										verrattuna kunnostamista edeltävään tilaan.
488	Investointi 10. Vihreiden koulujen verkostojen kehittäminen ja vihreiden minibussien hankinta	Tavoite	Uusi vihreä koulualue rakennettu ja toiminnassa		Määrä (m^2)	0	46 400	Q4	2025	46 400 m^2 alue vihreitä kouluja tietyille väestönkasvualueille, rakentajina erikoistuneet rakennusyritykset. Vihreät koulut ovat energiatehokkaita kouluja, joissa rakennetaan luonnollisempaa valoa, parempaa ilmanvaihtoa ja vihreitä rakennusmateriaaleja, kuten mattoja ja maaleja luonnollisista, kierrätettävistä materiaaleista. Vihreän koulun energian ja veden käyttökustannuksia voidaan alentaa 20-40 prosenttia. Rakennustyyppien ja olemassa olevien laitosten avulla vihreät koulut vähentävät merkittävästi hiilidioksidipäästöjä ja vedenkulutusta jopa 32 prosenttia. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
489	Investointi 11. Infrastruktuurin tarjoaminen yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulujen laboratorioille/työpajoille	Välitavoite	Tarjouskilpailun avaaminen luokkahuoneiden asentamiseksi kalusteisiin	Tarjouseritelmän julkaiseminen				Q3	2022	Avattiin tarjouspyyntö, joka koskee esiyliopistojen luokkahuoneiden varustamista luokkahuoneiden, laboratorioiden ja koulutyöpajojen varustamista koskevien vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Niiden johdonmukaisuuden varmistamiseksi opetusministeriö antaa edunsaajille suosituksia eritelmiin sisällytettävistä teknisistä eritelmistä. Etusija annetaan oppilaitoksille, jotka eivät ole hyötyneet tämäntyyppisistä investoinneista viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana.
490	Investointi 11. Infrastruktuurin tarjoaminen yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja	Välitavoite	Tiedelaboratorioiden/työpajojen varustamista koskevan	Tarjouseritelmän julkaiseminen				Q3	2022	Avattiin tarjouskilpailu esiyliopistojen tiedelaboratorioiden varustamisesta luokkahuoneiden, laboratorioiden ja koulukaappien varustelua koskevien

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	koulujen laboratorioille/työpajoille		tarjouspyynnön avaaminen							vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Niiden johdonmukaisuuden varmistamiseksi opetusministeriö antaa edunsaajille suosituksia eritelmiin sisällytettävistä teknisistä eritelmistä. Kaikissa koulukaapeissa ja laboratorioissa, lukuun ottamatta ITC-laboratorioita, on oltava kalusteet, materiaalit ja laitteet didaktista käyttöä varten uudistuksen 6 mukaisesti hyväksyttyjen lahjoitusstandardien mukaisesti. Etusija annetaan oppilaitoksille, jotka eivät ole hyötyneet tämäntyyppisistä investoinneista viimeisten kymmenen vuoden aikana ja jotka sijaitsevat maaseudulla.
491	Investointi 11. Infrastruktuurin tarjoaminen yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulujen laboratorioille/työpaj	Tavoite	Yliopistoa edeltävät luokkahuoneet, joissa on huonekalut		Määrä	0	75 000	Q2	2024	75 000 korkeakoulua edeltävän tason luokkahuonetta on varustettava välitavoitteen 489 eritelmien mukaisesti. Luokkahuoneiden, laboratorioiden ja koulukaappien varat on myönnettävä uudistuksessa R6 hyväksyttyjen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
	oille									lahjoitusstandardien mukaisesti. Etusijalle asetetaan koulut, joissa on vahingoittuneita kalusteita ja joissa kalusteet eivät ole muuttuneet viimeisten kymmenen vuoden aikana.
492	Investointi 11. Infrastruktuurin tarjoaminen yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulujen laboratorioille/työpajoille	Tavoite	Laboratoriot/kabinetit		Määrä	0	10 000	Q2	2024	10 000 luonnontieteen laboratoriota on varustettava välitavoitteen 490 eritelmien mukaisesti.
493	Investointi 12. Maaseutukoulujen yhteenliittymien avustusohjelma	Tavoite	Maaseutukoulujen yhteenliittymien rakennustöiden ja lahjoitusten loppuun saattaminen		Määrä	0	3	Q2	2026	Perustetaan kolme maaseutukoulujen yhteenliittymää vahvistamaan maaseudun koulutusympäristöä varmistamalla optimaaliset olosuhteet opetukselle sosiaalista tasapuolisuutta kunnioittaen. Yhteenliittymät valitaan vähintään kahden kriteerin perusteella: Jos ne osoittavat väestökaton kohteena olevan mikroalueen seitsemän viime vuoden aikana, ja ii) ne osoittavat

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kohdealueesta vastaavien paikallisten viranomaisten kirjallisen sitoumuksen. Kunkin yhteenliittymän on rakennettava koulutusprosessin laadun varmistamiseksi tarvittava infrastruktuuri, johon kuuluu 300-1 500 paikkaa käsittävän modernin kampuksen perustaminen, mukaan lukien koulunjälkeiset tilat, urheilutilat ja kentät, työpajojen harjoitustilat, laboratoriot, tilat epävirallista toimintaa varten sekä keittiö- ja asuntotilat oppilaille ja opettajille. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Koulujen valinnassa etusijalle

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										asetetaan maaseudulla, syrjäisillä ja alikehittyneillä alueilla sijaitsevat koulut.
494	Uudistus 7. Korkeakoulua edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon uudistaminen ja johdon ammattimaistaminen	Välitavoite	Hallintouudistusta koskevan toimintasuunnitelman kehittämistä koskevan teknisen avun sopimuksen allekirjoittaminen, mukaan lukien johtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma	Sopimuksen allekirjoittaminen				Q1	2022	Hallintouudistus perustuu ammatillisen koulutuksen järjestelmän toiminnalliseen analyysiin, ja se toteutetaan kahdella tasolla: I Hallinnointiuudistus ja II. Hajauttaminen Opetusministeriö tekee sopimuksen ulkoisesta teknisestä avusta, joka koskee: - yliopistoa edeltävän koulutusjärjestelmän nykyisen hallinnon analysointi; - suositusten antaminen ja suunnitelma koulujen hallinnon parantamiseksi pilottiohjelman avulla; - koulutus- ja valmennusohjelman suunnittelua koskevien suuntaviivojen antaminen. Yliopistoa edeltävän koulutuksen hallinnointijärjestelmän kapasiteetin lisäämiseksi ja koulujen autonomian

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										lisäämiseksi on laadittava toimenpidesuunnitelma.
495	Uudistus 7. Korkeakoulua edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon uudistaminen ja johdon ammattimaistaminen	Välitavoite	Hallintouudistusta koskevan toimintasuunnitelman julkaiseminen ja täytäntöönpano, mukaan lukien johtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma	Hallinnon uudistamista koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen				Q1	2023	Hallintotapaa koskevalla toimintasuunnitelmalla uudistetaan henkilöstöpolitiikkaa ja opetusjohtajien rekrytointia, ja se toteutetaan vaiheittain seuraavasti: - Johtajan kilpailumetodologian tarkistaminen, jotta se voidaan yhdistää korkeakoulua edeltävän koulutuksen johtajien arviointimenetelmään ja auttaa lisäämään johtajan tehtävien houkuttavuutta ammattilaisten keskuudessa. - Toimivallan siirtäminen läänin koulutarkastusvirastoilta läänin laadunvarmistusosastoille ja ARACIP:n alaiselle koulutarkastukselle. - Opetusministeriön asiantuntijoiden arvioitavaan hakemukseen perustuva avustusohjelma, jolla tuetaan lähestymistapaa kokeilevia

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit		Alustava toteutusaikataulu			Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Tavoite	Neljännesvuosi	Vuosi	
										kouluja. Pilottiohjelmaan osallistuvien koulujen on ensin kuultava oppilaiden ja vanhempien johtokuntaa. Pilottiohjelmassa, johon osallistuvat 60 koulua, on tarkasteltava opetussuunnitelmia, koulujen hallintoa ja johtamista sekä määritettävä alat, joilla opetuksen/oppimisen hallinnointia ja laatua voidaan parantaa.

O.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

vii. Ammatillinen koulutus (kaksinkertainen järjestelmä):

Investointi 13. Ammatillisissa oppilaitoksissa toimivien tietotekniikkalaboratorioiden laitteet

Investoinnin tavoitteena on tukea ammatillisen koulutuksen verkostoon kuuluvien koulujen digitalisaatiota ja helpottaa verkko-oppimista. Siihen sisältyy investointeja opetuksen digitaalisiin infrastruktuureihin ja digitaalisiin opetusvälineisiin 909 ammatillisessa oppilaitoksessa.

Investointi sisältää myös luokkahuoneiden tietotekniikkalaitteiden hankinnan ja kattaa digitaalisten opetuslaitteiden käyttöön tarvittavan infrastruktuurilaitteiston. Investoinnit toteutetaan koulun läänin tarkastuslaitoksen kautta tai sellaisten paikallisten viranomaisten tai koulujen kautta, joiden odotetaan käynnistävän ehdotuspyyntöjä tietoteknisten laitteiden ja laboratorioiden hankkimiseksi ammatillisen koulutuksen yksiköissä.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2023.

Investointi 14. Käytännön työpajojen laitteisto ammatillisissa oppilaitoksissa

Tämän investoinnin tavoitteena on varustaa koulutyöpajoja ammatillisen koulutuksen koulutusyksiköissä, mukaan lukien kaksiosaiset koulutusyksiköt (lukuun ottamatta niitä, joilla on maatalousprofiili ja joihin sovelletaan investointia 7).

Rahoitusjärjestelyn kautta kukin 909 ammattioppilaitosta saa enintään 100 000 euron avustuksen käytännön työpajojen varustamiseksi niiden erikoistumisen ja konkreettisten tarpeiden mukaan. Kolmannes investoinneista on osoitettava työpajojen varustamiseen digitaalisilla laitteilla.

Hankinnat tehdään koulun läänin tarkastusvirastojen tai hallinnollisten alueellisten yksiköiden/koulujen kautta.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2023.

viii. Koulutuksen digitalisointi:

Investointi 15. Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on tarjota integroitu lähestymistapa opetustoimintaan verkossa tai erityistilanteissa varmistamalla verkkotuntien täydentävyys oppimisalustojen, digitaalisten oppaiden ja täyden ja monimutkaisen prosessin edellyttämän tukimateriaalin kanssa. Sen vuoksi on luotava digitaalinen ekosysteemi digitaalisten taitojen kehittämiseksi koulutasolla sekä peruskehys etäarviointia ja -testausta varten.

Investointi toteutetaan avointen oppimisresurssien kehittämistä koskevan tarjouskilpailun kautta. Investoinnilla rahoitetaan Oppikirjojen digitaalisen alustan laajentaminen lisäämällä siihen opetustukea kaikille oppiaineille ja kaikille ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutuksen ryhmille, ii) digitaalisen opetussisällön luominen kolmella osaamisen syventämisen tasolla (remediaalinen, esteetön, suorituskyky), iii) osallistavien oppimisresurssien kehittäminen vammaisille oppilaille, urheilijoille ja sairaalaoppilaille sekä iv) eurooppalaisiin parhaisiin käytäntöihin perustuvan arviointifoorumin kehittäminen.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2025 mennessä.

Investointi 16. Korkeakoulujen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalisiin ammatteihin

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa yliopistojen ja opiskelijoiden välistä viestintää ja luoda edellytykset tiimityöskentelylle digitaalisessa ympäristössä, automatisoida yliopistojen sisäiset hallinnolliset prosessit, parantaa koulutuksen sisällönhallintaa ja luoda tutkimus-, kehitys- ja innovointi-infrastruktuuri edistyneen teknologian käsittelemiseksi.

Investointi toteutetaan kahdella toimella:

i. Kansallisen rehtorineuvoston (CNR) digitalisointi, joka toteutetaan ottamalla käyttöön integroitu kansallinen foorumi, joka yhdistää 11 yliopistokeskusta ja jonka tavoitteena on muuttaa yliopistot alueellisiksi taloudellisen kehityksen keskuksiksi ja työmarkkinoiden edellyttämiksi taidoiksi ja kuroa umpeen taloudellisen ympäristön ja paikallisviranomaisten välinen kuilu. CNR:n valmiuksia edustaa romanialaisia yliopistoja kansallisella ja kansainvälisellä tasolla on parannettava soveltamalla, kehittämällä tai ottamalla käyttöön digitaaliteknologioita akateemisessa ympäristössä käyttäen sellaisia periaatteita kuin hyvät käytännöt – älykäs akateeminen elämä ja älykkäät sovellukset, älykäs hallinto, älykkäät ihmiset ja älykäs vaikutusvalta. Älykkään kampuksen käsitteeseen sisältyy uusia oppimismalleja, älykästä resurssien jakamista sekä rakennusten ja liikenteen käyttöä. Älykkäiden resurssien jakamisen osalta parhaat käytännöt koskevat tietotekniikan tallennuskapasiteetin jakamista yliopistojen kesken, koulutusresurssien vapaata tarjoamista ja tiedonvaihtoa. Älykkään kampuksen käsitettä on käytettävä korkea-asteen koulutuksessa tietotekniikan avulla. Älykäs kampus on ilmaistava neljällä alueella: Oppiminen, yhteiskäyttö, rakennukset ja liikenne, jossa kaikki nämä aiheet voivat olla sekä aineellisia että aineettomia. Lisäksi CNR:n digitalisointi on toteutettava myös ottamalla käyttöön yksi interaktiivinen digitaalinen alusta tietokantojen suunnittelua, kehittämistä, integrointia, hankintaa ja hallinnointia varten kansallisella tasolla. Näihin tietokantoihin kuuluvat: Romanialaisten yliopistojen, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden koulutus- ja tutkimusresurssit, Romanian yliopistojen ja ulkomaisten yliopistojen institutionaaliset sopimukset, romanialaisten yliopistojen yhteistyö yliopistojen yhteenliittymissä/verkostoissa, romanialaisten yliopistojen panos Euroopan innovointikapasiteettiin, yhteistyö alueellisen, kansallisen ja kansainvälisen sosioekonomisen ympäristön kanssa, yhteenliitetyt järjestelmät, jotka mahdollistavat pääsyn, tallentamisen, jakamisen, uudelleenkäytön ja yhdentymisen eurooppalaisiin järjestelmiin (esim. eurooppalaiset avoimen tieteen pilvipalvelut).

ii. Avustusten myöntäminen 60 yliopistolle monentyyppisiin investointeihin:
- yliopistojen digitaalisten keskusten toimintavalmius
- digitaalisen osaamisen koulutusohjelmat
- opiskelijoiden yrittäjyystaitojen kehittäminen digitaalialalla
- opiskelijoiden uraohjausohjelmat uusien tieto- ja viestintätekniikan ammattien valitsemiseksi
- hybridijärjestelmän uusia opetus-/arviointitaitoja koskevat koulutusohjelmat
- pitkälle viety digitaalisten taitojen kehittäminen 1 000 perus- ja maisteriopiskelijalle
- koulutus, jolla kehitetään kandidaatin-, maisterin- ja tohtoriopiskelijoiden ammatillisia ja digitaalisia taitoja osallistumalla koulutusohjelmiin, jotka liittyvät eurooppalaiseen digitaalisten taitojen viitekehykseen; Opetus- ja tutkimushenkilöstön digitaalisten taitojen kehittäminen osallistumalla tutkimus- ja käytännön hankkeisiin, jotka liittyvät opettajien digitaalisten taitojen eurooppalaiseen viitekehykseen; Tietotekniikan alan asiantuntijoiden

pitkälle viedyn digitaalisen osaamisen kehittäminen kehittyviä teknologioita varten – Quantum Computing, Tekoäly, lohkoketju, esineiden internet; Taitojen parantamiseen tähtäävien koulutusohjelmien toteuttaminen digitaali-innovointikeskittymien kautta.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

ix. Infrastruktuuri:

Investointi 17. Korkeakoulujen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat, virkistystilat)

Tämän investoinnin tavoitteena on rakentaa/parantaa kolmentyyppisiä infrastruktuureja yliopistokampuksilla turvallisuus- ja laatuvaatimusten mukaisesti korkea-asteen koulutuksen sosiaalisen ja osallistavan ulottuvuuden varmistamiseksi.

Investointi kattaa:

- 5 020:n rakentaminen ja 14 500:n virkistys- ja lukupaikan laajentaminen/uudistaminen yliopistokampuksilla, jotka on määrä saattaa päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2024 mennessä;
- Korkeakoulujen kampuksilla on tarkoitus rakentaa 3 500 ruokalaa ja laajentaa/nykyaikaistaa 3 125 ruokalaa, jotka on määrä saattaa päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä;
- 4 600 majoitusrakennuksen rakentaminen yliopistokampuksilla ja 14 500 majoitusrakennuksen laajennus/kunnostus sellaisille opiskelijoille, jotka ovat sosioekonomisesti heikommassa asemassa, joilla on vamma, jotka edustavat etnisiä vähemmistöjä tai yksinhuoltajaperheitä jne. ja joille on annettava etusija vasta rakennetuilla yliopistokampuksilla. Työt on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2024.

Lopullinen tavoite osoittaa, että vähintään 40 prosenttia uusista ja nykyaikaistetuista tiloista on suunnattava heikommista lähtökohdista tuleville opiskelijoille 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Kun kyseessä ovat peruskorjaukset, sopimuksiin on sisällytettävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuiseen energiankulutukseen ennen rakennuksen peruskorjausta, mikä lisää primäärienergian säästöjä 30 prosenttia verrattuna kunnostamista edeltävään tilaan. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosenttia kustannuksista koskee energiatehokkuuden parantamista.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

x. Koulujen hallinto:

Investointi 18. Koulutus- ja valmennusohjelma koulunjohtajille ja tarkastajille

Tämän investoinnin tavoitteena on kehittää ajantasainen koulutus- ja valmennusohjelma johtajille ja tarkastajille koulutusjohtamisen ammattimaistamiseksi. Koulutusohjelma on suunniteltava sellaisten asiantuntijoiden suositusten perusteella, jotka tekevät koulutusjärjestelmän hallintoa ja eurooppalaisia parhaita käytäntöjä koskevan toiminnallisen analyysin.

Koulunjohtajien (6 176 johtajaa ja 2 924 apulaisjohtajaa) ja koulutarkastajien (900) koulutus puolentoista vuoden ajan tavoitteena edistää institutionaalisten, taloudellisten ja henkilöresurssien

johtamista sekä johtamista, hallintoa ja lainsäädäntöä, jotta voidaan kehittää oppilaitoksen valmiuksia parantaa oppilaiden suorituskykyä. Koulutus- ja valmennusohjelmalla, johon kuuluu mentorointi- ja valvontatoimintoja, pyritään erityisesti luomaan koulutusjärjestelmän hallinnointiin tarvittavat taidot hajautetussa ympäristössä akkreditoitujen henkilöresurssien asiantuntijoiden koulutuksen tarjoajien avulla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

O.4 Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
496	Investointi 13. Ammatillisissa oppilaitoksissa toimivien tietotekniikkalaboratorioiden laitteet	Tavoite	Atk-laboratorioilla varustetut ammatilliset oppilaitokset		Määrä	0	909	Q3	2023	909 ammattioppilaitoksessa on oltava digitaaliset infrastruktuurit ja välineet opettamista varten. Investointiin sisältyy luokkahuoneiden laitteiden hankinta (kuten projektorit, videovalvontajärjestelmät, äänijärjestelmät, kamerat ja audiolaitteet oppituntien tallentamista varten, ohjelmistolaitteet digitaalisten resurssien arkistointiin), ja se kattaa digitaalisten opetuslaitteiden käyttöön tarvittavat perusinfrastruktuurilaitteet (kuten sähkölaitokset, LAN ja langattomat verkot).
497	Investointi 14. Käytännön työpajojen laitteisto ammatillisissa oppilaitoksissa	Tavoite	Toiminnallisella käytännön laboratoriolla varustetut ammatillisen koulutuksen koulutusyksiköt		Määrä	0	909	Q3	2023	909 ammatillisen koulutuksen yksikköä, jotka on varustettu toiminnallisilla käytännön laboratorioilla. Paikallisviranomaisten on käynnistettävä tukijärjestelmiä koulutyöpajojen varustamiseksi

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
										ammatillisen koulutuksen yksiköissä, kaksiosaiset koulutusyksiköt mukaan luettuina, lääninvaltuustojen ja pormestareiden kautta, lukuun ottamatta niitä, joilla on maatalousprofiili. Rahoitusjärjestelmän kautta kullekin ammattikoululle myönnetään enintään 100 000 euron avustus käytännön työpajojen varustamiseksi niiden erikoistumisen ja konkreettisten tarpeiden mukaisesti. 30 miljoonaa euroa investoinneista osoitetaan työpajojen varustamiseen digitaalisilla laitteilla (simulaattorit).
498	Investointi 15. Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen	Välitavoite	Sähköinen oppilasarviointi on toiminnassa	sähköinen foorumi oppilaiden taitojen turvalliseen arviointiin on toimintavalmis, ja sitä				Q1	2024	Sähköinen opiskelija-arviointi on otettava käyttöön. Foorumin kehittämisessä on otettava huomioon tuotteiden keskimääräinen lukumäärä missä tahansa oppiaineluokassa, tieteellisessä tuotteessa (jossa tarvitaan psykometrisiä taitoja) ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
				käytetään kaikkien opiskelijoiden (ammatillista koulutusta suorittavia opiskelijoita lukuun ottamatta) arvioinnissa.						ohjelmistoissa (jotka on laadittu tieteellisten tarveanalyysien ja alan asiantuntijoiden kehittämän tieteellisen suunnitelman mukaisesti (koulutuskoe, taidot). Ohjelmistoon on sisällyttävä myös mobiili asiakassovellus (opiskelijoille ja opettajille) sekä verkkovalvontaominaisuudet.
499	Investointi 15. Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen	Tavoite	Kehitetään avoimia oppimisresurssej a (opetusmateriaal it)		Määrä	0	67 000	Q1	2025	Kehitettiin 67 000 avointa oppimisresurssia (opetusmateriaalit). Avointen oppimisresurssien kehittämisessä keskitytään seuraaviin: Oppikirjojen nykyisen digitaalisen alustan laajentaminen lisäämällä siihen opetustukea kaikille oppiaineille ja kaikille toisen asteen koulutustyypeille; Digitaalisen opetussisällön luominen kolmelle eri tasolle, joilla syvennetään osaamista (korjaava, helposti saatavilla oleva, esitykset); Osallistavien oppimisresurssien kehittäminen vammaisille

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
										oppilaille, urheilijoille ja sairaalahoidossa oleville oppilaille. Kokeneiden ammattilaisten on kehitettävä tähän investointiin liittyvät avoimet oppimateriaalit, kun taas I8-investoinnin kohteena olevat ammattihenkilöt ovat kokeellisia, ja ne ovat osa ohjelmaan osallistuvien opettajien loppuarviointia.
500	Investointi 16. Korkeakoulujen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalisiin ammatteihin	Välitavoite	Korkeakoulujen innovatiivisille teknologiakeskuksille myönnettäviä avustuksia koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2022	Sopimukset 60 yliopistolle myönnettävistä avustuksista, joilla rahoitetaan integroituja toimenpiteitä digitaalisen infrastruktuurin parantamiseksi ja opiskelijoiden ja korkeakoulujen opetushenkilöstön osaamisen kehittämiseksi: - yliopistojen digitaalisten keskusten toimintavalmistuminen, - digitaalisia taitoja koskevat koulutusohjelmat, - opiskelijoiden yrittäjyystaitojen kehittäminen digitaalialalla, - opiskelijoiden

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
										uraohjausohjelmat uusien tieto- ja viestintätekniikan ammattien valitsemiseksi, - koulutusohjelmia uusia opetus-/arviointitaitoja varten hybridijärjestelmässä, pitkälle viety digitaalisten taitojen kehittäminen 1 000:lle perus- ja maisteriopiskelijalle.
501	Investointi 16. Korkeakoulujen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalisiin ammatteihin	Välitavoite	Kansallisen rehtorineuvoston digitalisointia koskevaa avustusjärjestelmää koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Apurahoja myönnetään kansallisen rehtorineuvoston digitointiin. NCR:n digitalisointi on toteutettava seuraavin keinoin: kansallinen verkkoinfrastruktuuri: On kehitettävä kansallisesti integroitu foorumi akateemisia uutisia ja tapahtumia varten. Integroitu akateeminen uutisfoorumi yhdistää yhteen 11 alueellista multimediakeskusta, jotka on suunniteltu tukemaan yliopistojen alueellista kehitystä ja edistämistä ja joiden kohteena ovat sekä tiedeyhteisöt että paikalliset kumppanuudet, jotka tukevat aluelähtöistä talouskehitystä,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
										käyttäen avoimen tieteen ja avoimen lähdekoodin periaatteita ja kannustaen innovointiin, jakamiseen ja yhteistyöhön. kansallisten akkreditointielinten valmiuksia edustaa romanialaisia yliopistoja kansallisella ja kansainvälisellä tasolla on parannettava soveltamalla, kehittämällä tai ottamalla käyttöön digitaaliteknologioita akateemisessa ympäristössä käyttäen sellaisia periaatteita kuin hyvät käytännöt – älykäs akateeminen elämä ja älykkäät sovellukset, älykäs hallinto, älykkäät ihmiset ja älykäs vaikutusvalta. NCR:n on viimeisteltävä älykkään kampuksen käsite, jossa yhdistyvät uudet oppimismallit, älykäs resurssien jakaminen sekä rakennusten ja liikenteen käyttö. tietokantojen suunnittelussa, kehittämisessä, integroinnissa, hankinnassa ja hallinnoinnissa on

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
										käytettävä yhtä interaktiivista digitaalista alustaa, mukaan lukien tiedonhallintajärjestelmät hallintotietojärjestelmän (MIS) kautta, kansallisella tasolla.
502	Investointi 16. Korkeakoulujen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalisiin ammatteihin	Tavoite	Korkeakoulut, joita tuetaan uusilla innovatiivisilla teknologiakeskuksilla tulevaisuuden uusien taitojen luomiseksi		Määrä	0	60	Q4	2025	Korkeakoulut, joita tuetaan uusilla innovatiivisilla teknologiakeskuksilla, joiden tavoitteena on luoda tulevaisuuden uusia taitoja opinto-ohjelmien jatkuvan innovoinnin avulla välitavoitteen 500 vaatimusten mukaisesti.
503	Investointi 17. Korkeakoulujen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat, virkistystilat)	Tavoite	Virkistys- ja lukupaikat rakennetut tai parannetut ja käytössä		Määrä	0	19 520	Q1	2024	5 020:n rakentaminen ja 14 500 paikkojen laajentaminen/uudistaminen yliopistokampuksilla uusien virkistys- ja lukupaikkojen luomiseksi erityisesti muita heikommassa asemassa oleville opiskelijoille. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosenttia peruskorjaukseen liittyvistä kustannuksista liittyy energiatehokkuuden parannuksiin.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
504	Investointi 17. Korkeakoulujen infrastruktuurin (kotien, ruokaloiden ja virkistystilojen) varmistaminen	Tavoite	Rakennetut tai parannetut ja käytössä olevat ruokalat		Määrä	0	6 625	Q2	2024	3 500 paikan rakentaminen ja 3 125 yliopistokampusten laajentaminen/uudistaminen uusien ruokaloiden luomiseksi. Sopimuksiin on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuiseen energiankulutukseen ennen rakennuksen peruskorjausta, mikä lisää primäärienergian säästöjä 30 prosenttia verrattuna kunnostamista edeltävään tilaan. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosenttia peruskorjaukseen liittyvistä kustannuksista liittyy energiatehokkuuden parannuksiin. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
										energiatehokkuustodistuksilla.
505	Investointi 17. Korkeakoulujen infrastruktuurin (kotien, ruokaloiden ja virkistystilojen) varmistaminen	Tavoite	Uudet tai parannetut käytössä olevat majoitustilat		Määrä	0	19 130	Q3	2024	4 600 paikan rakentaminen yliopistokampuksilla ja 14 530 paikan yliopistokumpusten laajennus/nykyaikaistaminen sellaisille opiskelijoille, jotka ovat sosioekonomisesti heikommassa asemassa, joilla on vamma, jotka edustavat etnisiä vähemmistöjä tai yksinhuoltajaperheitä jne. ja joille on annettava etusija vasta rakennetuilla yliopistokampuksilla. Sopimuksiin on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuiseen energiankulutukseen ennen rakennuksen peruskorjausta, mikä lisää primäärienergian säästöjä 30 prosenttia verrattuna kunnostamista edeltävään tilaan. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosenttia peruskorjaukseen liittyvistä kustannuksista liittyy

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
										energiatehokkuuden parannuksiin. Uusien paikkojen on oltava sen tavoitteen mukaisia, että primäärienergian kysyntä (PED) on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
506	Investointi 17. Korkeakoulujen infrastruktuurin (kotien, ruokaloiden ja virkistystilojen) varmistaminen	Tavoite	Vähintään 40 prosenttia heikommista lähtökohdista tuleville opiskelijoille tarkoitetuista uusista ja nykyaikaistetuista tiloista		Osuus (%)	0	40 %	Q3	2025	Vähintään 40 prosenttia 19 520 asuntopaikan määrästä, 6 625 ruokalapaikkaa ja 19 100 harrastepaikkaa on tarkoitettu heikoista lähtökohdista tuleville opiskelijoille. Sosiaaliapurahaa saavat opiskelijat ovat etusijalla uudenaikaistettuun yliopistoinfrastruktuuriin pääsemiseksi. Tämä ehto on pakollinen julkisille korkeakouluille korkeakoulujen infrastruktuurin nykyaikaistamista koskevan hankepyynnön rahoitusoppaassa. Yliopistojen on toimitettava opetusministeriölle

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	(Välitavoitteiden) laadulliset indikaattorit	(Tavoitteiden) määrälliset indikaattorit			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perusta so	Tavoite	Neljännes vuosi	Vuosi	
										vuosittain raportti nykyaikaistetun infrastruktuurin käytöstä.
507	Investointi 18. Koulutus- ja valmennusohjelma koulunjohtajille ja tarkastajille	Tavoite	Johtajat, apulaisjohtajat ja tarkastajat, joilla on suoritettu koulutus- ja valmennusohjelma		Määrä	0	10 000	Q1	2026	Koulutusohjelmaan osallistuu arviolta 6 176 johtajaa, 2 924 apulaisjohtajaa ja 900 hallintotehtäviä hoitavaa tarkastajaa. Koulutusohjelmaan on sisällyttävä institutionaalisten, taloudellisten ja henkilöresurssien johtamista ja johtamista, hallintoa ja lainsäädäntöä, ja sen on autettava kehittämään oppilaitoksensa valmiuksia parantaa opiskelijoiden suorituksia. Koulutusohjelma on suunniteltava sellaisten asiantuntijoiden suositusten perusteella, jotka tekevät koulutusjärjestelmän hallintoa ja eurooppalaisia parhaita käytäntöjä koskevan toiminnallisen analyysin.

1.2. **Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset**

Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaiskustannukset ovat arviolta 29 181 842 750 euroa.

2. **2 JAKSO: RAHOITUSTUKI**

2.1. **Rahoitusosuus**

Päätöksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut erät muodostetaan seuraavasti:

2.1.1. Ensimmäinen erä (avustusmuotoinen tuki):

Juokseva numero	**Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)**	**Välitavoite/tavoite**	**Nimi**
146	C7.R2 Siirtyminen EU-2025-yhteenliitettävyystavoitteisiin ja erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon tehtävien yksityisten investointien edistäminen	M	5G-verkon turvallisuutta koskevan lain voimaantulo
69	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja tieliikenneturvallisuus/rautatieinfrastruktuurin kehittäminen ja rautatieliikenteen hallinta	M	Rautatieinfrastruktuurin kehittämistä vuosina 2021-2025 koskevan strategian hyväksyminen ja toimintasuunnitelman soveltaminen
113	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	T	Hiilivoiman tuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä
142	C7.R1 Yhtenäisen kehyksen kehittäminen julkishallinnon pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	M	Työryhmä, joka panee täytäntöön ja seuraa digitaalisen muutoksen uudistuksia ja investointeja, jotka on perustettu ja jotka ovat toiminnassa
150	C7.R3 Kriittisen arvoinfrastruktuurin omistavien julkisten ja yksityisten tahojen kyberturvallisuuden varmistaminen	M	Kansallisen kyberturvallisuusstrategian 2021-2026 hyväksyminen
211	C8.R6	M	Kansallisen julkisia hankintoja

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Julkisen eläkejärjestelmän uudistus		koskevan lainsäädännön mukaisesti valittavan yksikön tarjoama tekninen apu
212	C8.R6 Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	M	Eläkejärjestelmän ja eläkejärjestelmään liittyvien poliittisten toimenpiteiden tarkistamisesta teknisen avun tarjoajan tuella vastaavan seurantakomitean perustamisesta annetun ministerin määräyksen voimaantulo
220	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	T	Verohallinnon kansalliseen tietotekniikkajärjestelmään liittyvien kassarekisterien lukumäärä
366	C12.I1 Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	M	Yhdennettyihin yhteisökeskuksiin tehtävien investointien priorisointikriteerien hyväksyminen
426	C14.R6 Korruption torjunnan tehostaminen	M	Uuden kansallisen korruptiontorjuntastrategian hyväksymistä koskevan hallituksen päätöksen voimaantulo
450	C14.I5 Suunnitelman seuranta ja täytäntöönpano	M	Tarkastus ja valvonta: Tiedot elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon seurantaa varten
451	C14.I5 Suunnitelman seuranta ja täytäntöönpano	M	Valtioneuvoston asetus, jolla säädetään investointi- ja Eurooppa-hankeministeriön (MIPE), valtiovarainministeriön (MoF) ja tarkastusviranomaisen (AA) oikeudellisesta toimivallasta, tulee voimaan.
462	C15.R3 Oppivelvollisuusjärjestelmän uudistaminen koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi	M	Koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämistä koskevan kansallisen ohjelman täytäntöönpanosta tehdyn valtioneuvoston päätöksen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			voimaantulo
464	C15.I4 Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa keskeyttämisriski on suuri	M	Avoin hankepyyntö, jolla tuetaan opiskelijoita siirryttäessä alemman perusasteen koulutuksesta toisen asteen koulutukseen koulutuksen varhaisvaroitusjärjestelmässä määriteltyjen viiden indikaattorin perusteella
		Erän suuruus	2 037 146 414 EUROA

2.1.2. Toinen erä (avustusmuotoinen tuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
124	C6.I1 Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä	M	Tarjouskilpailun avaaminen hankkeille, joissa tuotetaan energiaa uusiutuvista lähteistä (tuuli- ja aurinkoenergia)
143	C7.R1 Yhtenäisen kehyksen kehittäminen julkishallinnon pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	M	Hallituksen pilviarkkitehtuurin vaihtoehtojen analyysi saatettu päätökseen
191	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisoinnin avulla	M	Oikeushenkilöiden pakollista rekisteröitymistä erillisyhtiöön (Virtual Private Space) koskevan oikeudellisen kehyksen voimaantulo
195	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisoinnin avulla	M	Kansallisen verohallinto- ja työsuojelutarkastusviraston yhteisen toimintasuunnitelman toteuttaminen/hyväksyminen harmaan/mustan työnkierron estämiseksi ja rajoittamiseksi
213	C8.R6 Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	M	Toisen pilarin eläkkeiden kestävyyden varmistamiseen tähtäävään sääntelykehykseen tehtyjen muutosten voimaantulo
387	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen	M	Kotitaloustyöntekijöiden arvosetelijärjestelmää koskevan lainsäädännön ja sen täytäntöönpanosääntöjen voimaantulo
401	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	M	Niiden menetelmien ja menettelyjen voimaantulo, joilla parannetaan julkisen politiikan perusteita sekä suunnittelua ja hallinnon yksinkertaistamista

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
404	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	M	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jolla rakenne otetaan käyttöön tehokkaan lakisääteisen laadunvalvontamekanismin täytäntöönpanon varmistamiseksi
421	C14.R5 Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	M	Oikeuslaitoksen kehittämisstrategian hyväksymisestä vuosina 2022-2025 annetun hallituksen päätöksen voimaantulo
430	C14.R6 Korruption torjunnan tehostaminen	M	Väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevan direktiivin täytäntöönpanolain voimaantulo
433	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	M	Oikeussuojakeinoja koskevan kansallisen lainsäädännön muutoksen voimaantulo (laki nro 101/2016)
465	C15.I4 Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa keskeyttämisriski on suuri	T	Apurahajärjestelmästä myönnetyt oppilaitokset (erä 1)
477	C15.R5 Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehyksen hyväksyminen	M	Ministeriön määräyksen (MO) voimaantulo, jolla varmistetaan standardit koulujen varustamiseksi teknologisilla välineillä ja resursseilla opetustarkoituksiin verkossa ja varmistetaan ehdotettujen investointien kestävä vaikutus
494	C15.R7 Korkeakoulua edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon uudistaminen ja johdon ammattimaistaminen	M	Hallintouudistusta koskevan toimintasuunnitelman kehittämistä koskevan teknisen avun sopimuksen allekirjoittaminen, mukaan lukien johtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma
65	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä	M	Kansallisen tieliikenneturvallisuusstrategian

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	irtautuminen ja liikenneturvallisuus/tieturvallisuus		hyväksyminen
114	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	M	Hiilestä irtautumista koskevan lain voimaantulo, jossa vahvistetaan kivihiilestä ja puusta luopumisesta luopumista koskeva aikataulu
144	C7.R1 Yhtenäisen kehyksen kehittäminen julkishallinnon pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	M	Julkishallinnon pilvipalvelujen hallinnointia koskevan lain voimaantulo
145	C7.R1 Yhtenäisen kehyksen kehittäminen julkishallinnon pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	M	Yhteentoimivuuslain voimaantulo
153	C7.I1 Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	M	Investoinnin toteuttamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen investoinnin toteuttamista koskevan tarjouskilpailumenettelyn perusteella
147	C7.R2 Siirtyminen EU 2025:n liitettävyystavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon	M	5G-toimilupien myöntämistä teleyrityksille koskevan tarjouspyynnön julkaiseminen
200	C8.R3 Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	M	Talousarvio-ohjelmien laadinta-, seuranta- ja raportointimenetelmien hyväksymistä koskevan hallituksen päätöksen voimaantulo
355	C12.R2 Paremmat valmiudet investoida terveydenhuollon infrastruktuuriin	M	Terveydenhuollon infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan kansallisen viraston (ANDIS) perustamista koskevan lainsäädäntökehyksen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			voimaantulo
356	C12.R3 Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	M	Terveydenhuollon hallintaa ja henkilöresursseja koskevien valmiuksien parantamista koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo
357	C12.R3 Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	M	Terveysalan henkilöresurssien kehittämisen strategista kehystä koskevan lainsäädännön voimaantulo
413	C14.R2 Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä noudattamalla yhdennettyä ja johdonmukaista lähestymistapaa ilmastonmuutokseen ja kestävän kehityksen aloitteisiin	M	Toimielinten välisen ilmastokomitean toimintavalmius
422	C14.R5 Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	M	Takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston toimivallan muuttamisesta annetun lain voimaantulo
456	C15-I1 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja toimintakuntoon saattaminen	M	Julkisten toimijoiden (kunnat) kanssa tehtyjen sopimusten allekirjoittaminen 110 päiväkodin rakentamiseksi, varustamiseksi ja toiminnan toteuttamiseksi
478	C15.R5 Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehyksen hyväksyminen	M	Lain voimaantulo, jossa määritellään tulevan opettajan profiili digitaalisista taidoista ja siitä, miten digitaalisia taitoja arvioidaan koulukokeissa
485	C15.R6 Tarkistettu sääntelykehys, jolla varmistetaan ympäristöystävälliset suunnittelu-, rakennus- ja lahjoitusstandardit yliopistoa edeltävässä koulutusjärjestelmässä	M	Oppimisympäristöjen laadun parantamista koskevaan lainsäädäntökehykseen tehtyjen muutosten voimaantulo
		Maksuerän määrä	2 147 491 242 EUROA

2.1.3. Kolmas erä (avustusmuotoinen tuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
22	C2.R1 Metsänhoito- ja metsänhoitojärjestelmien uudistaminen laatimalla uusi kansallinen metsästrategia ja siihen liittyvä lainsäädäntö	M	Vuosia 2020-2030 koskevan kansallisen metsästrategian hyväksyminen
23	C2.R1 Metsänhoito- ja metsänhoitojärjestelmien uudistaminen laatimalla uusi kansallinen metsästrategia ja siihen liittyvä lainsäädäntö	M	Vuosia 2020-2030 koskevan kansallisen metsästrategian metsittämistä ja uudelleenmetsittämistä koskevista sitovista säännöistä annettujen muutettujen ministerien asetusten voimaantulo
148	C7.R2 Siirtyminen EU-2025-yhteenliitettävyystavoitteisiin ja erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon tehtävien yksityisten investointien edistäminen	M	EU:n verkkoyhteyksiä koskevan välineistön suositukset pannaan täytäntöön
149	C7.R2 Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteenliitettävyystavoitteisiin ja erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon tehtävien yksityisten investointien edistäminen	M	Radiotaajuuksien käyttöoikeuksien myöntäminen
152	C7.R4 Lisätään kansalaisten digitaalisia taitoja julkisissa palveluissa ja digitaalisessa koulutuksessa koko elämän ajan	M	Työministerin ja kansallisen tilastolaitoksen pääjohtajan ministeriön päätös uusien digitaalisten ammattien määrittelemisestä ammattiluokituksessa (COR) tuli voimaan
384	C13.R3 Vähimmäistoimeentulon (VMI) täytäntöönpano	M	VMI:n soveltamista koskevien täytäntöönpanosääntöjen hyväksymisestä annetun lain voimaantulo
410	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla	M	Yhteisen avoimuusrekisterin (RUTI) asianmukaista käyttöä ja täytäntöönpanoa koskevien suuntaviivojen voimaantulo

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla		
411	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	M	Poikkeusasetusten soveltamista koskevan menetelmän voimaantulo
412	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	M	Lainsäädäntömuutosten voimaantulo sen varmistamiseksi, että lakien koko teksti julkaistaan muutosten jälkeen
470	C15.R4 Täyden ammattireitin luominen teknistä korkea-asteen koulutusta varten	M	Valtioneuvoston päätös täydellisen kaksoisreitin ja täydellisestä kaksoisreitistä seuraavien uusien pätevyyksien organisoinnin hyväksymisestä tehdyn valtioneuvoston päätöksen voimaantulosta
489	C15.I11 Infrastruktuurin tarjoaminen yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulujen laboratorioille/työpajoille	M	Tarjouskilpailun avaaminen luokkahuoneiden asentamiseksi kalusteisiin

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
490	C15.I11 Infrastruktuurin tarjoaminen yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulujen laboratorioille/työpajoille	M	Tutkimuslaboratorioiden/kabinetti en varustamista koskevan tarjouspyynnön avaaminen
66	C4.R1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/tieturvallisuus	M	Liikenneturvallisuuslain voimaantulo – liikenneturvallisuuteen liittyvien rikkomusten seurantaa, täytäntöönpanoa ja seuraamuksia koskeva lainsäädäntö
72	C4.I1 Rautateiden infrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	M	Sopimusten allekirjoittaminen 50 prosentille rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistamiseen, parantamiseen ja uudistamiseen liittyvistä töistä
115	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	T	Ruskohiilellä tuotetun sähkön tuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä
121	C6.R3 Valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen alalla	M	Energia-alan valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen
151	C7.R3 Kriittisen arvoinfrastruktuurin omistavien julkisten ja yksityisten tahojen kyberturvallisuuden varmistaminen	M	Romanian puolustusta ja kyberturvallisuutta koskevan lain voimaantulo
192	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisoinnin avulla	T	Lisää oikeushenkilöitä, jotka ovat rekisteröityneet erillisyhtiöön
193	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisoinnin avulla	M	Verovelvollisten luokitteluperusteet määrittävän sovellettavan oikeudellisen kehyksen voimaantulo.

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			Oikeudellinen kehys hyväksytään ANAF:n puheenjohtajan määräyksellä.
194	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisoinnin avulla	M	Verotarkastuslaitosten toimintaa koskevan muutetun oikeudellisen kehyksen voimaantulo
199	C8.R3 Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	M	Muutetun sääntelykehyksen voimaantulo merkittävien julkisten investointihankkeiden monivuotisen talousarviosuunnittelun varmistamiseksi ja finanssipoliittisen neuvoston suorittama menojen jälkiarviointi
205	C8.R4 Verojärjestelmän tarkistaminen	M	Romanian verojärjestelmän analyysi, jonka tavoitteena on antaa suosituksia sen varmistamiseksi, että verojärjestelmä edistää ja ylläpitää kestävää talouskasvua
206	C8.R4 Verojärjestelmän tarkistaminen	M	Verolakiin tehtävät muutokset, joilla pienennetään asteittain mikroyrityksiin sovellettavan erityisen verojärjestelmän soveltamisalaa, tulevat voimaan.
215	C8.R6 Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	M	Erityiseläkkeisiin liittyvien menojen vähentämistä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo
221	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	T	Verohallinnon kansalliseen tietotekniikkajärjestelmään liittyvien kassarekisterien lukumäärä
222	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	T	Verohallinnon suorittamien tarkastusten kokonaismäärä raportoitujen asiakirjatarkastusten määrästä – 30 %
230	C8.I4 Sähköisen tullin käyttöönotto	T	Parannettu laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri
288	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	M	Kestävää kaupunkiliikennettä koskevan lainsäädännön voimaantulo

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
289	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	M	Ministeriön päätös, jolla perustetaan rakenne teknisen avun antamiseksi kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimista varten, on tullut voimaan.
294	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	M	Julkisen liikenteen kaluston uusimista koskevien sopimusten allekirjoittaminen (puhtaiden ajoneuvojen hankinta)
298	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	M	ITS:n/muun tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurin tarjoamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen
301	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	M	Sähkökäyttöisten rakennusten latauspisteitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
304	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	M	Pyöräilyinfrastruktuuriin paikallisella/suurkaupunkitasolla tehtäviä investointeja koskevien sopimusten allekirjoittaminen
351	C12.R1 Paremmat valmiudet hallinnoida julkisia terveysrahastoja	M	Terveysrahastosta tukea saavien lääketieteellisten yksiköiden valinnassa käytettäviä suorituskyky- ja laatuindikaattoreita koskevan ministeriön päätöksen voimaantulo
358	C12.R3 Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	M	Terveysalan henkilöresurssien kehittäminen
378	C13 R1 Luodaan uusi oikeudellinen kehys, jolla estetään lasten erottaminen perheistään	M	Sellaisen säädöksen voimaantulo, joka on tarpeen lasten erottamisen ja haavoittuvassa asemassa olevien perheiden tukemisen estämiseksi
380	C13 R2 Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistaminen	M	Laitoshoidon purkamisprosessin nopeuttamista koskevan oppaan täytäntöönpanoa ja käyttöönottoa koskevan säädöksen voimaantulo
381	C13 R2 Vammaisten aikuisten	M	Laitoshoidon ehkäisemistä koskevan hyväksytyn kansallisen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	suojelujärjestelmän uudistaminen		strategian täytäntöönpanoa tukevan lainsäädännön voimaantulo
424	C14.R5 Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	M	Rikoslain ja rikosprosessilain muuttaminen
439	C14.R9 Parannetaan menettelypuitteita yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtion omistamissa yrityksissä.	M	Valtionyhtiöitä koskevan päivitetyn lainsäädännön voimaantulo
440	C14.R9 Parannetaan menettelypuitteita yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtion omistamissa yrityksissä.	M	Hallituksen hallinto- ja ohjausjärjestelmän koordinointi- ja seurantakeskuksen työryhmän toimintavalmius
449	C14.I4 Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksien lisääminen, jotta ne voivat edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon sekä seurata asiaan liittyviä uudistuksia	M	Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua koskevan lainsäädännön voimaantulo, jossa säädetään tarkoituksenmukaisesta ja oikea-aikaisesta työmarkkinaosapuolten vuoropuhelusta ja työehtosopimusneuvotteluista ILO:n suositusten mukaisesti.
453	C15.R2 Yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä	M	Monialaisen puiteohjelman hyväksymisestä annetun ministerin määräyksen voimaantulo MO:n voimaantulo, jolla säännellään täydentävien varhaiskasvatuspalvelujen perustamista, organisointia ja toimintaa
463	C15.R3	M	MATE-välineen käyttöä

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Oppivelvollisuusjärjestelmän uudistaminen koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi		kansallisella tasolla koskevan ministerin määräyksen voimaantulo
		Erän suuruus	2 047 491 242 EUROA

2.1.4. Neljäs asennus (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
207	C8.R4 Verojärjestelmän tarkistaminen	M	Asetuksen (EY) N:o.../... - Verolakiin (laki nro 227/2015) tehtävät muutokset, joilla vähennetään muita verokannustimia ja/tai poistetaan ne tavoitteena yksinkertaistaa verojärjestelmää ja tehdä siitä tehokkaampi, avoimempi ja oikeudenmukaisempi vuoteen 2024 mennessä - Vihreän verotuksen laajentamista koskeva lainsäädäntö
214	C8.R6 Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	M	Uuden eläkejärjestelmää koskevan lain, jolla korvataan lain nro 127/2019 säännökset, voimaantulo
458	C15.I2 412 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja käyttöönotto muita heikommassa asemassa oleville ryhmille	M	Muita heikommassa asemassa oleville ryhmille tarjottavien täydentävien palvelujen perustamista, varustamista ja käyttöönottoa koskevien sopimusten allekirjoittaminen
469	C15.I5 Romanian integroidun koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja varhaisvaroitusjärjestelmän (MATE) käyttäjille annettava koulutus ja järjestelmälliset toimet koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi	T	Koulutetut Romanian integroidun koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja MATE-tietojärjestelmän käyttäjät
495	C15.R7 Korkeakoulua edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon uudistaminen ja johdon ammattimaistaminen	M	Hallintouudistusta koskevan toimintasuunnitelman julkaiseminen ja täytäntöönpano, mukaan lukien johtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma
24	C2.R1 Metsänhoito- ja metsänhoitojärjestelmien uudistaminen laatimalla uusi	M	Voimassa olevan metsiä koskevan lainsäädännön muuttamisesta ja täydentämisestä annettujen säädösten voimaantulo

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	kansallinen metsästrategia ja siihen liittyvä lainsäädäntö		
122	C6.R2 Valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen energia-alalla	M	Listautuminen vähintään 15 prosenttiin Hidroelectrican osakkeista valmiina
59	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/Maantie hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	M	Raskaiden ajoneuvojen (kuorma-autojen) uuden etäisyyteen perustuvan maksujärjestelmän täytäntöönpanoa koskevan lain voimaantulo ja saastuttaja maksaa -periaatteeseen ja vihreään verotukseen perustuvan korkeamman omistajuusveron käyttöönotto useimmille saastuttaville henkilöajoneuvoille (autot/bussit/linja-autot)
71	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus /Jälleenlaivausstrategia	M	Merenkulkustrategian hyväksyminen
76	C4.I2 Rautateiden liikkuva kalusto	M	Sopimusten allekirjoittaminen avointen ja kilpailuun perustuvien tarjouskilpailujen perusteella
116	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	M	Uuden energialain voimaantulo
158	C7.I3 Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	T	Kansanterveyslaitokset digitalisoitu
163	C7.I4 Oikeuslaitoksen digitalisointi	M	Toiminnallisten liiketoimintasovellusten virtualisointi ja keskittäminen
172	C7 I7 Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto julkisissa	M	Sähköisten kansallisten lomakkeiden käyttöönotto julkisissa hankintamenettelyissä

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	hankinnoissa		EU:n lainsäädännön mukaisesti
201	C8.R3 Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	M	Terveydenhuolto- ja koulutusalan menojen uudelleenarvioinnin loppuun saattaminen
202	C8.R3 Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	M	Monivuotisen strategian ja aikataulun hyväksyminen järjestelmällistä menojen arviointia varten kaikilla aloilla
219	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	T	Henkilöstön riskienhallintajärjestelmää koskeva koulutus
227	C8.I3 Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tiedotushaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla	M	Laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuurin sekä veronmaksajille tarjottavien sähköisten palvelujen tukiinfrastruktuurin nykyaikaistaminen
228	C8.I3 Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tiedotushaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla	M	Valtiovarainministeriön ja ANAFin tietokonejärjestelmän kyberturvallisuuden parantaminen
229	C8.I3 Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tiedotushaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla	T	Tietoteknisistä laitteistoista ja ohjelmistoista 80 prosenttia on enintään neljän vuoden ikäisiä
352	C12.R1 Paremmat valmiudet hallinnoida julkisia terveysrahastoja	M	Uutta puitesopimusmallia koskeva hallituksen päätös, joka koskee sairaanhoidon, lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden, apuvälineiden ja teknologioiden myöntämisen edellytyksiä sairausvakuutusjärjestelmässä, tulee voimaan

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
367	C12.I1 Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Perhelääkärien tai perusterveydenhuollon ammattijärjestöjen toiminta, joka on varustettu tai kunnostettu ja jossa etusijalle asetetaan syrjäytyneillä alueilla ja kunnissa sijaitsevat hoidot
368	C12.I1 Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulontaan tarkoitetut liikkuvat lääketieteelliset yksiköt
393	C13 I1 Päiväkeskusten verkosto lapsille, jotka ovat vaarassa joutua eristetyiksi	M	Kartoitetaan tarpeet, saatavilla olevat palvelut ja infrastruktuurit lapsille, jotka ovat vaarassa joutua eroon perheistä, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa yhteisöissä
402	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	M	Kaikissa ministeriöissä on käytössä uusi strategisen johtamisen ja strategisen suunnittelun järjestelmä.
416	C14.R3 Julkisen sektorin tulosjohtamisen kehittäminen	M	Kansallisen (pilotti)kilpailun jälkiarviointi kahden virkamiesluokan valitsemiseksi keskushallintoon
420	C14.R4 Oikeudenmukaisen yksikköpalkkajärjestelmän kehittäminen julkisella sektorilla	M	Virkamiesten palkkausta koskevan uuden oikeudellisen kehyksen voimaantulo (yhtenäispalkkalaki)
423	C14.R5 Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	M	”Oikeuslakien” voimaantulo (tuomareiden asemaa, oikeusalan organisaatiota, ylintä tuomarineuvostoa koskevat lait)
429	C14.R6 Korruption torjunnan tehostaminen	T	Kansallisen korruptiontorjuntaviraston

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			syyttäjän viroista 85 prosentin täyttöaste saavutettiin
434	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	M	Julkisia hankintoja koskevan strategian voimaantulo, mukaan lukien horisontaaliset toimenpiteet kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon tukemiseksi
441	C14.R9 Parannetaan menettelypuitteita yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtion omistamissa yrityksissä.	M	Julkaistaan tulostaulu, joka sisältää taloudelliset ja muut kuin taloudelliset tavoitteet ja tulosindikaattorit kaikille julkisten yritysten luokille (mukaan lukien keskeiset alat, kuten liikenne, energia ja yleishyödylliset palvelut)
466	C15.I4 Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa keskeyttämisriski on suuri	T	Apurahajärjestelmän piiriin kuuluvat oppilaitokset (erä 2)
486	C15.I10 Vihreiden koulujen verkostojen kehittäminen ja vihreiden minibussien hankinta	T	Hankitut ja käytössä olevat sähköiset pienoisbussit
		Erän suuruus	1 833 123 426 EUROA

2.1.5. Viides asennus (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
123	C6.R3 Vihreä varainhoito	M	Vihreän talousarviosuunnittelun menetelmien viimeistely ja soveltaminen
452	C15.R1 Romanian hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin laatiminen ja hyväksyminen	M	”Educated Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin voimaantulo
25	C2.I1 Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät	T	Uudet metsitetyt tai uudelleen metsitetyt maa-alat
27	C2.I1 Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät	T	Uusia kaupunkimetsien alueita luotu
73	C4.I1 Rautateiden infrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	M	Sopimusten allekirjoittaminen sataprosenttisesti rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistamiseen, parantamiseen ja uudistamiseen liittyvistä töistä
117	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	M	Uusiutuvia energialähteitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
203	C8.R3 Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	M	Talousarvioesitys sisältää terveys- ja koulutusalan menoanalyysien tulokset.
216	C8.I1 Veronmaksajien sääntöjen noudattamisen helpottaminen kehittämällä digitaalisia palveluja	M	Digitaaliset palvelut ja kriittiset sähköiset järjestelmät ovat toiminnassa
231	C8.I4 Sähköisen tullin käyttöönotto	M	Uusia tullin tietoteknisiä järjestelmiä koskevan sopimuksen tekeminen
234	C8.I5	M	Päivitetään tietotekniikkasovellus

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen		BUGET_NG.
235	C8.I6 Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointiväline), jolla parannetaan institutionaalisia valmiuksia ennakoida eläkemenoja	M	Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalumalli) toimiva
236	C8.I6 Talouden mallintamisväline (eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointiväline), jolla parannetaan institutionaalisia valmiuksia ennakoida eläkemenoja	T	Ryhmän laajentaminen yhdestä kahdeksaan asiantuntijaan ja keskipitkän ja pitkän aikavälin rakenteellisten eläkeuudistusten valmiuksien parantaminen tarjoamalla kahdeksalle ihmiselle koulutusta eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalupakin (Fension Reform Options Simulations toolkit) käyttämiseksi
239	C8.I9 Eläkehakemusten arviointiprosessin tukeminen	M	Kaikki eläkeasiakirjat laskettu uudelleen
359	C12.R3 Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	M	Terveysministerin asetuksen voimaantulo, jossa säädetään terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatillisen ansioiden ja palkitsemisen eriytetystä tunnustamisesta
364	C12.R3 Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	M	Terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) yhteisen määräyksen voimaantulo, joka koskee mekanismia, jolla priorisoidaan terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) myöntämät määrärahat
397	C13.I3 Kotitaloustyöntekijöiden työkorttien käyttöönotto	M	Kotitaloustyöntekijöiden arvosetelien käyttöön tarkoitetun digitaalisen alustan käyttöönotto
417	C14.R3 Julkisen sektorin tulosjohtamisen kehittäminen	M	Vähintään kahden kansallisen virkamiehen rekrytointikilpailun suorittaminen vuosittain vähintään kolmelle

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			virkamiesryhmälle/palkkaluokalle
436	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	T	Julkisia hankintoja koskeva erityiskoulutus
437	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	M	Julkisten hankintojen sähköinen järjestelmä (SEAP) on liitetty yhteen ja yhteentoimiva muiden tietokantojen kanssa
442	C14.R9 Parannetaan menettelypuitteita yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtion omistamissa yrityksissä.	T	Valtionyhtiöiden väliaikaisten tai väliaikaisten nimitysten vähentäminen 50 prosentilla keskustasolla
444	C14.R9 Parannetaan menettelypuitteita yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtion omistamissa yrityksissä.	T	Valtionyhtiöiden väliaikaisten/väliaikaisten hallintoneuvoston nimitysten vähentäminen 10 prosentilla paikallistasolla
467	C15.I4 Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa keskeyttämisriski on suuri	T	Koulupudokkaiden ohjelmaan kuuluvat oppilaitokset, joissa on digitalisoituja luokkahuoneita
		Erän suuruus	1 797 491 242 EUROA

2.1.6. asennus (tuki, jota ei makseta takaisin):

Järjestysnumero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
353	C12.R1 Paremmat valmiudet hallinnoida julkisia terveysrahastoja	Välitavoite	Sen lainsäädäntömuutoksen voimaantulo, joka on tarpeen talousarvion menojen uudelleentarkastelun tulosten sisällyttämiseksi talousarviomenettelyyn
459	C15.I2 412 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja käyttöönotto muita heikommassa asemassa oleville ryhmille	T	Täydentävien palvelujen perustaminen, varustaminen ja toiminta
60	C4.R1	M	Laki, jolla edistetään puhtaiden

Järjestysnumero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti		ajoneuvojen käyttöä ja kaluston uusimisohjelmia kotimaisissa käyttäjissä, yksityisyrityksissä ja julkisissa instituutioissa, tulee voimaan.
392	C13.R5 Vähimmäispalkan määrittäminen	M	Vähimmäispalkan uutta vahvistamisjärjestelmää koskevan asetuksen voimaantulo
360	C12.R3 Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	T	Julkisen terveydenhuollon henkilöstön kahden uuden osaamisen kehittämiskeskuksen rakentaminen ja täysimääräinen varustaminen
385	C13.R3 Vähimmäistoimeentulon (VMI) täytäntöönpano	T	Parannettuun järjestelmään kuuluvien muiden tukeen oikeutettujen perheenjäsenten lukumäärä
374	C12.I1 Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Ennaltaehkäisevien kuulemisten lisääntyminen
375	C12.I2 Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	T	Julkiset sairaalat, jotka hyötyvät infektioriskin vähentämiseen tarkoitetuista välineistä ja materiaaleista
125	C6.I1 Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä	T	Uusiutuvista lähteistä (tuuli- ja aurinkoenergia) peräisin oleva lisäkapasiteetti
460	C15.I3 Varhaiskasvatusalan ammattilaisten jatkokoulutusta koskevan puiteohjelman kehittäminen	T	Koulutettujen opetussuunnitelmien ja seuranta-alojen kouluttajat
479	C15.R5 Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehyksen hyväksyminen	M	Korkeakoulua edeltävää koulutusta koskevan kansallisen digitaalisen osaamisen viitekehyksen vahvistavan lain voimaantulo
491	C15.I11 Infrastruktuurin tarjoaminen yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulujen laboratorioille/työpajoille	T	Yliopistoa edeltävät luokkahuoneet, joissa on huonekalut

Järjestysnumero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
492	C15.I11 Infrastruktuurin tarjoaminen yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulujen laboratorioille/työpajoille	T	Laboratoriot/kabinetit
204	C8.R3 Talousarviosuunnittelumekanismin parantaminen	M	Lain voimaantulo finanssipoliittisen neuvoston tehtäväksi laatia säännöllisesti menojen uudelleenarviointeja koskeva vaikutustenarviointi ja täytäntöönpanokertomuksen laatiminen
218	C8.I1 Veronmaksajien sääntöjen noudattamisen helpottaminen kehittämällä digitaalisia palveluja	M	Merkittävän arvokkaan kiinteistön ja liikkuvan omaisuuden (omaisuustyypin mukaan) verkkohuutokauppajärjestelmä on otettu käyttöön
		Erän suuruus	1 114 735 960 EUROA

2.1.7. Seitsemäs asennus (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
29	C2.I2 Metsien lisääntymismateriaalin nykyaikaisen tuotantokapasiteetin kehittäminen	T	Uudet ja kunnostetut taimitarhat toiminnassa (perustaminen tai kunnostaminen)
482	C15.I9 Digitaaliteknologian laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille	T	Koulut, joilla on uusia teknologisia resursseja tietotekniikkalaboratorioiden varustamiseen
67	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/tieturvallisuus	T	Asennetut ja toiminnalliset laitteet, joilla parannetaan nopeuden valvontaa ja liikenneturvallisuussääntöjen noudattamista
74	C4.I1 Rautateiden infrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	T	Rakennustöiden loppuun saattaminen vähintään 50 prosentille kaikista rautateiden infrastruktuuri-investoinneista
154	C7.I1 Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	T	Julkishallinnon pilvipalvelujen avulla yhteydessä olevat julkiset laitokset
159	C7.I3 Sähköisen terveydenhuollon ja etälääketieteen järjestelmän kehittäminen	M	Etälääketieteen järjestelmä otettu käyttöön
167	C7.I5 Ympäristöalan digitalisointi	M	Paremmat valmiudet valvoa, valvoa ja seurata metsiä integroidun tietojärjestelmän avulla
169	C7 I6 Digitalisaatio työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla	M	REGES-verkkojärjestelmän käyttöönotto
173	C7 I8 Hyväksytty sähköinen henkilökortti ja digitaalinen allekirjoitus	T	Kansalaiset, joille myönnetään sähköinen henkilökortti
175	C7.I9 Kansalaisjärjestöjen alan digitalisointi	T	Kansalaisjärjestöjen digitalisointia koskevat päätökseen saatetut hankkeet
182	C7.I14 Romanian viranomaisille tarjottavien verkkopalvelujen tarjoajien infrastruktuuripalvelujen häiriönsietokyvyn ja kyberturvallisuuden parantaminen	T	Keskitetyt ja paikalliset yleisen edun kannalta merkittävät laitokset ja yhteisöt, joilla on pääsy Internet-palveluntarjoajiin (ISP)
209	C8.R5	M	Kansallisen kehityspankin

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Kansallisen kehityspankin perustaminen ja toimintavalmius		toimintavalmius
217	C8.I1 Veronmaksajien sääntöjen noudattamisen helpottaminen kehittämällä digitaalisia palveluja	T	Yritysverovelvollisille verkossa tarjottavat palvelut
233	C8.I4 Sähköisen tullin käyttöönotto	T	Tulliselvitystoiminnan, talouden toimijoiden ja tulliviranomaisten välisen tietojenvaihdon ja jäsenvaltioiden tulliviranomaisten välisen sähköisen tietojenvaihdon prosenttiosuus
238	C8.I8 Kansallisen kehityspankin toimintavalmius	M	Ohjelmistojen (lisenssien) ja laitteiston (sylimikrojen) hankinta, henkilöstön tietotekniikkapalvelut, kansallisen kehityspankin ja valtiovarainministeriön henkilöstön koulutus
240	C8.I10 Toiminnallinen tehokkuus ja edistyneet sähköiset palvelut eläkejärjestelmän digitalisoinnin avulla	M	Julkisen eläkelaitoksen tietotekniikkajärjestelmä toiminnassa
295	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Päästöttömät lisäajoneuvot (linja-autot, johdinautot, joissa käytetään päästötöntä moottoria tai akkua, raitiovaunut ja minibussit) (ajoneuvojen lukumäärä)
299	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Hallinnolliset alueyksiköt, joilla on kehitettyjä/laajennettuja järjestelmiä – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköiset matkaliput/muut tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurit
302	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Sähkökäyttöisten ajoneuvojen lisälatauspisteet
305	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Toiminnassa olevat pyöräilykiitotiet (km) paikallisella/suurkaupunkitasolla
365	C12.R3 Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	M	Julkisten varojen käyttöä koskevan transparenta.ms.ro-portaalin käyttöönotto
369	C12.I1 Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Uudet/kunnostetut ja varustellut avohoitopalvelut

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
376	C12.I2 Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	T	Vastasyntyneiden tehohoitoyksiköt, mukaan lukien vastasyntyneet ambulanssit (alueelliset keskukset)
388	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen	T	Edunsaajat (vuokratyöntekijät)
390	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen	T	Kotitaloustyöntekijät/palveluntarjoajat, jotka on aiemmin rekisteröity työttömiksi tai työmarkkinoiden ulkopuolella, tarjoavat palveluja työkorteilla
394	C13.I1 Päiväkeskusten verkosto lapsille, jotka ovat vaarassa joutua eristetyiksi	T	Päiväkeskukset, joilla estetään lasten erottaminen perheestä
395	C13.I2 Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin kunnostaminen, kunnostaminen ja kehittäminen	T	Uudenaikaistetut yhteisöpalvelut vammaisille henkilöille
405	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	M	Operatiivinen tietotekniikkafoorumi julkishallinnon innovoinnin seuraamiseksi
408	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	T	25 % esitys- ja motivointivälineistä täyttää asetetut laatukriteerit (eli ne arvioidaan erinomaisesti tai tyydyttävästi) hallituksen menetelmän mukaisesti.

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
418	C14.R3 Julkisen sektorin tulosjohtamisen kehittäminen	M	Kahden henkilöstöhallintoa koskevan säädöksen voimaantulo
431	C14.R7 Lahjomattomuutta koskevan lainsäädännön arviointi ja päivittäminen	M	Lahjomattomuutta koskevan konsolidoidun lainsäädännön voimaantulo
432	C14.R7 Lahjomattomuutta koskevan lainsäädännön arviointi ja päivittäminen	M	Hyväksytty hallituksen eettisten ja käytännesääntöjen tarkistettu versio nykyisten virkamieskuntaa koskevien sääntöjen sekä täytäntöönpanotoimenpiteiden hyväksymisen ja täytäntöönpanon lisäksi
483	C15.I9 Digitaaliteknologian laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille	T	Koulut, joilla on teknologiainfrastruktuuri ja laitteet
		Erän suuruus	1 034 850 903 EUROA

2.1.8. Kahdeksas asennus (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
208	C8.R4 Verojärjestelmän tarkistaminen	M	Verolakiin (laki nro 227/2015) tehtyjen muutosten voimaantulo, rakennusalalla työskentelevien työntekijöiden verokannustimien asteittainen vähentäminen
438	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	M	Toimiva sähköinen hankintajärjestelmä
484	C15.I9 Digitaaliteknologian laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille	T	Keskiasteen ja lukion oppilaitoksille ostetut älykkäät laboratoriot
118	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan	M	Uusiutuvia energialähteitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	sähköntuotantoon		
156	C7.I2 Pilvikehitys ja -muutto	T	Valtion digitaalipalvelujen sovellukset, jotka on siirretty infrastruktuurina palvelevaan infrastruktuuriin – IaaS/Platform-as-a-Service -PaaS/
160	C7.I3 Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	M	Uusi PIA (sairausvakuutuksen IT-alusta) on toiminnassa
161	C7.I3 Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	T	200 julkisen terveydenhuollon laitoksen digitalisointi
176	C7.I9 Kansalaisjärjestöjen alan digitalisointi	M	Kansalaisjärjestöjen digitaalisen muutoksen resurssikeskus
361	C12.R3 Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	T	Henkilöt, jotka ovat osallistuneet terveydenhuoltopalvelujen hallinnointia koskevaan koulutukseen
362	C12.R3 Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	T	Henkilöt, jotka ovat osallistuneet terveydenhuoltolaitosten henkilöstöhallintoa koskevaan koulutukseen
363	C12.R3 Terveydenhuollon johtamisvalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	T	Terveydenhuollon ammattilaiset, jotka ovat osallistuneet lahjomattomuutta koskeviin koulutusohjelmiin
370	C12.I1 Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Uudet/kunnostetut ja varustellut integroidut yhteisökeskukset, mukaan lukien asianmukainen henkilöstö
371	C12.I1 Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Heikommassa asemassa olevilla yhteisöillä, kuten romaneilla, on mahdollisuus saada yhteisöterveydenhuoltoa
373	C12.I1 Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Perusterveydenhuollon saatavuuden parantaminen
386	C13.R3 Vähimmäistoimeentulon (VMI)	T	Vähimmäistoimeentulon saaja saa vähintään yhden

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	täytäntöönpano		aktivointitoimenpiteen
403	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	T	Vähintään kolme ministeriötä suunnittelee ja toteuttaa talousarvioita ohjelmaa kohden
		Erän suuruus	895 629 540 EUROA

2.1.9. Yhdeksäs asennus (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
162	C7.I3 Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	T	Uuteen PIA-alustaan yhteydessä olevat terveydenhuollon tarjoajat
179	C7.I12 Kyberturvallisuuden varmistaminen sekä julkisille että yksityisille tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuureille, joilla on kriittistä arvoa kansalliselle turvallisuudelle, älykkään teknologian avulla	T	Yksiköt, joilla on suojattu IT&C-infrastruktuuri
415	C14.R2 Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä noudattamalla yhdennettyä ja johdonmukaista lähestymistapaa ilmastonmuutokseen ja kestävän kehityksen aloitteisiin	T	”Kestävän kehityksen asiantuntijaksi” pätevöityneet virkamiehet julkisissa laitoksissa keskus- ja paikallistasolla
446	C14.I2 Korruption torjuntaan ja rikoksen tuottaman hyödyn ja vahinkojen korjaamiseen tarvittavan logistisen (muun kuin tietoteknisen) infrastruktuurin kehittäminen, mukaan lukien koulutus näillä aloilla	T	Takavarikoidun omaisuuden varastointiin tarkoitetut varastot, jotka on otettu käyttöön
472	C15.I6 10 alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja 10 ammattioppilaitoksen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	T	10 vasta rakennettua integroitua ammatillista kampusta
475	C15.I7 Maatalouden korkea-asteen oppilaitosten muuttaminen ammattikoulutuskeskuksiksi	T	57 maatalouskoulua, joita tuetaan avustuksilla
476	C15.I7 Maatalouden korkea-asteen oppilaitosten muuttaminen ammattikoulutuskeskuksiksi	T	Toisen asteen maatalouskouluihin rekisteröityneiden oppilaiden lukumäärä
480	C15.I8	T	Verkkoopetukseen koulutetut

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma		opettajat parantamalla erityisiä digitaalisia pedagogisia taitoja
481	C15.I8 Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma	T	Opettajat, jotka julkaisevat avointa oppimateriaalia koulutusfoorumilla käytäntöjen vaihtoa varten
61	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/Road hiilestä irtautuminen ”saastuttaja maksaa” -periaatteen mukaisesti	T	Julkisyhteisöjen hankkimat uudet puhtaat ajoneuvot , jotka ylittävät vähintään 3 prosenttia puhtaita ajoneuvoja koskevan direktiivin kynnysarvot
70	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja tieturvallisuus/rautatieinfrastruktuurin kehittäminen ja rautatieliikenteen hallinta	M	Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän (ERTMS) kansallisen toimintasuunnitelman julkaiseminen ja täytäntöönpano
119	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	T	Ruskohiilellä tuotetun sähkön tuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä
155	C7.I1 Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	T	Tason III ja tason IV datakeskukset suunnittelu-, infrastruktuuri- ja teknologiakohtaisesti pilvipalveluja varten
164	C7.I4 Oikeuslaitoksen digitalisointi	M	ECRIS V:n (sähköinen tapaus- ja tietojärjestelmä) käyttöönotto valmis
170	C7.I6 Digitalisaatio työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla	T	Digitaalisten palvelujen toteuttaminen työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla
177	C7.I10 Julkishallinnon digitalisaatio	M	Perustetaan ja otetaan käyttöön vuorovaikutteisia ja yhteistyöhön perustuvia foorumeja standardoitua henkilöstöhallintoa varten keskushallinnossa.
178	C7.I11 Sellaisen järjestelmän täytäntöönpano, jolla tuetaan viestintäpalvelujen käyttöä	T	Kylät valkoisilla alueilla, joilla on yhteys erittäin nopeisiin internetyhteyksiin

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	erityyppisillä välineillä edunsaajille keskittyen valkoisiin alueisiin		
180	C7.I12 Kyberturvallisuuden varmistaminen sekä julkisille että yksityisille tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuureille, joilla on kriittistä arvoa kansalliselle turvallisuudelle, älykkään teknologian avulla	M	Kansalliset kyberkeskukset vahvistuivat
186	C7.I17 Rahoitusjärjestelyt kirjastoille digitaalitaitojen keskuksiksi	T	Digitaalikeskuksiin muunnetut kirjastot
196	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisoinnin avulla	T	Verohallinnon keräämien tulojen osuuden lisääminen vähintään 2,5 prosenttiyksikköä suhteessa bkt:hen
198	C8.R2 Tullijärjestelmän nykyaikaistaminen ja sähköisen tullin käyttöönotto	M	Voimassa olevaan oikeudelliseen kehykseen tullihallinnon toiminnan parantamiseksi tehtyjen muutosten voimaantulo
223	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	T	Osuus kaikista verohallinnon suorittamista tarkastuksista raportoitujen asiakirjatarkastusten määrästä – 60 %
224	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	T	Lisätään tarkastusten määrää 10 prosentilla
225	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	M	Täysin toimiva sähköinen riskirekisteri
226	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa yhdennetyn riskinhallinnan avulla	M	Massadata-/analyysialustan perustaminen ja toiminta
232	C8.I4 Sähköisen tullin käyttöönotto	T	Tullin tietotekniikkajärjestelmät toimintavalmiina
237	C8.I7 Tekninen tuki verotuskehyksen tarkistamista varten	M	Tietotekninen järjestelmä, joka mahdollistaa kiinteistön automaattisen arviointimallin käyttöönoton

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
372	C12.I1 Sairaalaa edeltävän lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Perhesuunnittelukaapit, jotka on varustettu tai varustettu ja kunnostettu
396	C13.I2 Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin kunnostaminen, kunnostaminen ja kehittäminen	T	Uudet yhteisöpalvelut vammaisille henkilöille
406	C14.R1 Päätösten ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallinnon ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	T	800 kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden edustajaa, jotka ovat saaneet koulutusta hallinnollisten valmiuksiensa ja rakenteidensa digitalisoinnin lisäämiseksi
419	C14.R3 Julkisen sektorin tulosjohtamisen kehittäminen	M	Keskitetyn julkishallinnon osaamiskehykset toiminnassa
425	C14.R5 Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	T	Vähintään 6 000 oikeusalan henkilöstöön kuuluvaa (kuten tuomarit, syyttäjät ja tuomioistuinten kirjaajat), jotka ovat osallistuneet oikeusjärjestelmän laadun ja tehokkuuden parantamiseen tähtääviin koulutustilaisuuksiin
427	C14.R6 Korruption torjunnan tehostaminen	T	Takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen toimiston hallinnoiman takavarikoidun omaisuuden arvon kasvu
428	C14.R6 Korruption torjunnan tehostaminen	T	Vähintään 70 prosenttia uuteen korruptiontorjuntastrategiaan sisältyvistä toimenpiteistä on saatettava päätökseen
435	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	T	Paikallisviranomaisten keskitetyt hankintaelimet
454	C15.2 Yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä	T	0-3-vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatuspalveluihin
455	C15.R2 Yhtenäinen, osallistava ja laadukas	T	3-6-vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatuspalveluihin

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	varhaiskasvatusjärjestelmä		
457	C15.I1 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja toimintakuntoon saattaminen	T	Uudet, varustetut ja toiminnalliset päiväkodit
461	C15.I3 Varhaiskasvatusalan ammattilaisten jatkokoulutusta koskevan puiteohjelman kehittäminen	T	Koulutettu henkilöstö, joka työskentelee tavanomaisissa ja täydentävissä varhaiskasvatuspalveluissa ja asettaa etusijalle vastaperustettujen palvelujen työntekijät
487	C15.I10 Vihreiden koulujen verkostojen kehittäminen ja vihreiden minibussien hankinta	T	Yliopistoa edeltävä koulualue kunnostettu vihreiksi kouluiksi
488	C15.I10 Vihreiden koulujen verkostojen kehittäminen ja vihreiden minibussien hankinta	T	Uusi vihreä koulualue rakennettu ja toiminnassa
		Erän suuruus	791 460 724 EUROA

2.1.10. Kymmenes kokoonpano (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
63	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/Road hiilestä irtautuminen ”saastuttaja maksaa” -periaatteen mukaisesti	T	Päästöttömien ajoneuvojen määrän lisääminen
68	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/tieturvallisuus	T	Liikenneonnettomuuksien uhrien (vakavasti loukkaantuneiden ja kuolleiden) määrän vähentäminen 25 prosentilla vuoden 2019 perustasoon verrattuna
181	C7.I13 Turvajärjestelmien kehittäminen valtion taajuuksien suojaamiseksi	T	Kansallisella tasolla toimintavalmiit vastaanottopaikat
292	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	T	Taajama-alueilla tapahtuneiden liikenneonnettomuuksien seurauksena kuolleiden tai vakavasti loukkaantuneiden määrän vähentäminen 25 prosentilla viitevuoteen 2019 verrattuna
391	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen	T	Kotitaloustyöntekijät/palveluntarjoajat, jotka on aiemmin rekisteröity työttömiksi tai työmarkkinoiden ulkopuolella, tarjoavat palveluja työkorteilla
409	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	T	Vähintään 50 % hallituksen vuotuiseen työsuunnitelmaan sisältyvistä lainsäädäntöaloitteista, jotka on hyväksytty asetetussa määräajassa
414	C14.R2 Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä noudattamalla yhdennettyä ja johdonmukaista lähestymistapaa ilmastonmuutokseen ja kestävän kehityksen aloitteisiin	T	Saavutetaan 90 prosenttia toimielinten välisen ilmastonmuutoskomitean vuodeksi 2025 asettamista prioriteeteista
447	C14.I3	T	Paikallishallinnon viranomaisten ja

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Paikallisten kumppanuusrakenteiden luominen paikallishallinnon ja kansalaisyhteiskunnan välille		valtiosta riippumattomien järjestöjen väliset kumppanuudet perustetut ja operatiiviset
448	C14.I4 Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksien lisääminen, jotta ne voivat edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon sekä seurata asiaan liittyviä uudistuksia	T	Toiminnalliset yhteistyöhön perustuvat valtiosta riippumattomat aloitteet
473	C15.I6 10 alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja 10 ammattioppilaitoksen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	T	Integroidut, loppuun saatetut ja toiminnalliset harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevät koulutuskonsortiot, jotka liittyvät talouden toimijoiden vaatimuksiin kyseisellä alalla
26	C2.I1 Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät	T	Uudet metsitetyt tai uudelleen metsitetyt maa-alat
28	C2.I1 Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, mukaan lukien kaupunkimetsät	T	Uusia kaupunkimetsien alueita luotu
62	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/Road hiilestä irtautuminen ”saastuttaja maksaa” -periaatteen mukaisesti	T	Romutetut saastuttavat moottoriajoneuvot (EURO 3 tai sitä alemmat)
64	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/Road hiilestä irtautuminen ”saastuttaja maksaa” -periaatteen mukaisesti	T	Kansallisella tasolla asennetut sähköiset latauspisteet
75	C4.I1 Rautateiden infrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	T	Uuden tai parannetun rautateiden infrastruktuurin kilometrit
77	C4.I2 Rautateiden liikkuva kalusto	T	Käytössä oleva uusi sähköinen liikkuva kalusto

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
120	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistaminen, hiilen korvaaminen energiayhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle, joka koskee yksityisiä investointeja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon	T	Uusiutuvilla energialähteillä käyttöön otettu lisäkapasiteetti
157	C7.I2 Pilvikehitys ja -muutto	T	Valtion digitaalipalvelujen sovellukset, jotka on siirretty infrastruktuurina palveluna – IaaS/Platform-as-a-Service -PaaS
165	C7.I4 Oikeuslaitoksen digitalisointi	M	Oikeusalan keskusviranomaiset digitalisoinnin alalla
166	C7.I4 Oikeuslaitoksen digitalisointi	M	Tietokeskus toiminnassa
168	C7.I5 Ympäristöalan digitalisointi	T	Digitalisoidut julkiset ympäristöpalvelut
171	C7.I6 Digitalisaatio työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla	T	Digitaalisia taitoja koskevaan koulutukseen osallistuvien työntekijöiden lukumäärä
174	C7 I8 Hyväksytty sähköinen henkilökortti ja digitaalinen allekirjoitus	T	Kansalaiset, joille myönnetään sähköinen henkilökortti
183	C7.I15 Uusien kyberturvallisuustaitojen luominen yhteiskuntaa ja taloutta varten	T	Kyberturvallisuuskoulutukseen osallistuvat kouluttajat
184	C7.I15 Uusien kyberturvallisuustaitojen luominen yhteiskuntaa ja taloutta varten	T	Yksiköt, jotka vastaanottavat hallituksen välineistöä ja palveluja kyberturvallisuuden kypsyysasteen nostamiseksi
185	C7.I16 Virkamiehille tarkoitettu edistyneen digitaalisen osaamisen koulutusohjelma	T	Digitaalisesti koulutetut virkamiehet
187	C7.I17 Rahoitusjärjestelyt kirjastoille digitaalitaitojen keskuksiksi	T	Kansalaiset, jotka ovat saaneet koulutusta digitaalisten taitojen kehittämiseksi
197	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisoinnin avulla	T	Alv-vajeen pienentäminen 5 prosenttiyksikköä
210	C8.R5 Kansallisen kehityspankin	M	Ilmoitus Euroopan komissiolle kansallisen kehityspankin EU:n

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	perustaminen ja toimintavalmius		varojen täytäntöönpanoa koskevan pilarin arvioinnin päätökseen saattamisesta
290	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	M	Kaikkien sellaisten julkisia liikennepalveluja koskevien sopimusten allekirjoittaminen, joiden voimassaolo päättyy vuosina 2021-2026 40 maakunnan osalta
291	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	T	Ilman epäpuhtauspäästöjen vähentäminen
293	C.10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	T	20 %:n lisäys julkisen paikallisliikenteen matkustajamäärien vuotuiseen kokonaismäärään vuonna 2026 vuoteen 2019 verrattuna
296	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Päästöttömät lisäajoneuvot (linja-autot, johdinautot, joissa käytetään päästötöntä moottoria tai akkua, raitiovaunut ja minibussit) (ajoneuvojen lukumäärä)
297	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Sellaisten matkojen osuuden kasvu hallinnollisissa alueyksiköissä, joissa käytetään päästöttömiä ajoneuvoja (linja-autoja, päästötöntä moottoria tai akkua käyttävät johdinautot, raitiovaunut) vuoteen 2019 verrattuna
300	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Hallinnolliset alueyksiköt, joilla on kehittyneet/laajennetut järjestelmät toiminnassa – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköiset matkaliput/muut tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurit)
303	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Sähkökäyttöisten ajoneuvojen latauspisteiden lukumäärän lisäys
306	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Toiminnassa olevat pyöräilykiitotiet paikallis-/suurkaupunkitasolla (km)
354	C12.R1 Paremmat valmiudet hallinnoida julkisia terveysrahastoja	T	Terveydenhuollon saatavuuden parantaminen vähentämällä täyttämättömistä lääketieteellisistä tarpeista ilmoittavien henkilöiden osuutta
377	C12.I2 Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	T	Uusien kansanterveysyksiköiden/sairaalan rakentaminen ja/tai varustaminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
379	C13.R1 Luodaan uusi oikeudellinen kehys riittävien ratkaisujen tarjoamiseksi köyhyydessä eläville perheille, joilla on huollettavia lapsia, jotta he voivat pysyä perheessä	T	Perheestä eroon joutuneiden ja sosiaaliturvajärjestelmään kuuluvien lasten määrän vähentäminen
382	C13.R2 Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistaminen	T	Laitoshoidossa olevat vammaiset henkilöt, jotka saavat yksilöllistä tukea laitoshoidosta luopumiseen ja ”riippumattoman elinpolun” toteuttamiseen
383	C13.R2 Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistaminen	T	Laitoshoidossa olevien vammaisten kokonaismäärän vähentäminen (tiedot 31.12.2020)
389	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen	T	Edunsaajat (vuokratyöntekijät)
407	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennakoitavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutusten analysointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä julkisten kuulemisten laadun parantamiseksi hallinnon kaikilla tasoilla	T	Julkinen kuuleminen ja sidosryhmien osallistuminen paranivat, kun niiden säädösehdotusten määrä kasvoi 20 prosentilla, joista järjestetään julkinen kuuleminen ja joihin sidosryhmät osallistuvat keskustasolla.
443	C14.R9 Parannetaan menettelypuitteita yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtion omistamissa yrityksissä.	T	Valtion omistamat keskitetyt yritykset, jotka ovat listautuneet/vuokranneet/uudistettu uudelleen energia- ja liikennealalla
445	C14.I1 Oikeuslaitoksen infrastruktuurin optimointi oikeussuojan saatavuuden ja palvelujen laadun takaamiseksi	T	Vihreiden standardien mukaisesti rakennetut tuomioistuinten tilat
468	C15.I4 Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa keskeyttämisriski on suuri	T	Sellaisten koulujen lukumäärän vähentäminen, joissa keskeyttämisriski on suuri
471	C15.R4 Täyden ammattireitin luominen	T	Ammattireitille ilmoittautuneiden opiskelijoiden osuus toisen asteen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	teknistä korkea-asteen koulutusta varten		koulutukseen osallistuvista opiskelijoista
474	C15.I6 10 alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja 10 ammattioppilaitoksen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	T	Opiskelijat, jotka ovat ilmoittautuneet täydelle kaksisuuntaiselle reitille
493	C15.I12 Tuki maaseutukoulujen yhteenliittymille	T	Maaseutukoulujen yhteenliittymien rakennustöiden ja lahjoitusten loppuun saattaminen
		Erän suuruus	540 269 059 EUROA

2.2. **Laina**

Edellä 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut erät järjestetään seuraavasti:

2.2.1. Ensimmäinen erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
78	C4.R2 Liikenteen tulosperusteinen laadunhallinta – institutionaalisten valmiuksien ja yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	M	Romanian Highways and National Roads – S.A. -yhtiön (C.N.A.I.R.) rakenneuudistuksesta ja National Road Investment Company – S.A.:n (C.N.I.R.) perustamisesta annetun kiireellisen asetuksen nro 55/2016 hyväksymistä koskevan lain nro 50/2021 voimaantulo
1	C1.R1 Kestävää vesi- ja jätevesihuoltoa koskevan sääntelykehyksen vahvistaminen ja laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen EU:n direktiivien mukaisesti	M	Vesihuoltoa ja viemäröintiä koskevaan lakiin nro 241/2006 tehtyjen muutosten voimaantulo
247	C9.I2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Sukupuolten sietokykyä koskeva takaus	M	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen
250	C9.I2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimien salkkutakuu	M	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen
253	C9.I2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytysrahasto	M	Euroopan investointirahaston, jäljempänä ’rahasto’, perustamista ja rahaston sijoituspolitiikan hyväksymistä koskevan Euroopan investointirahaston ja Romanian hallituksen välisen rahoitussopimuksen allekirjoittaminen
259	C9.I2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuusinvestoinnit asuin- ja rakennusalalla	M	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen
270	C9.R2 Tutkimuksen, kehittämisen ja	M	Politiikan tukijärjestelyn (PSF) uudistusten

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen		täytäntöönpanoyksikkö perustettu ja toiminnassa
		Erän suuruus	907 669 494 EUROA

2.2.2. Toinen erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
2	C1.R1 Kestävää vesi- ja jätevesihuoltoa koskevan sääntelykehyksen vahvistaminen ja EU:n direktiivien mukaisten laadukkaiden palvelujen saatavuuden parantaminen	M	Ensimmäisen veden ja sanitaatioon liittämistä koskevan kansallisen ohjelman hyväksymisestä annetun lain voimaantulo
95	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	M	Kansallisen tukijärjestelmän perustamisesta usean perheen asuinrakennusten energiatehokkuutta parantaville peruskorjauksille ja integroiduille peruskorjauksille (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus)
96	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	M	Perustetaan kansallinen tukijärjestelmä julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantaville peruskorjauksille ja integroiduille peruskorjauksille (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus)
189	C7.I19 Yritysten työntekijöiden ammattitaidon parantamis- ja uudelleenkoulutusohjelmat	M	Digitaalitaitojen tukemista koskevan ehdotuspyynnön käynnistäminen
256	C9.I2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Rahasto digitalisaatiota, ilmastotoimia ja muita kiinnostuksenkohteita varten	M	Rahoitusvälineen, jäljempänä ’rahasto’, perustaminen ja rahaston sijoituspolitiikan hyväksyminen
262	C9.I3.1 Yksityisen sektorin tukijärjestelmät – Pk-yritysten digitalisointia koskeva tukiohjelma	M	Järjestelmän hallinnoijan valinta
326	C11.R1 Matkakohteiden	M	Kaikki Romanian alueellisten matkakohteiden

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmius		hallintaorganisaatioiden optimaaliset kohdealueet kartoitettiin
327	C11.R1 Matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmius	M	Toimintasuunnitelma kulttuuriperinnön käytöstä Romanian matkailualan kilpailukyvyn parantamiseksi
331	C11.I1 12 turisti-/kulttuurireittien edistäminen	T	Kulttuurireitteihin sisällytettävät kohteet
338	C11.R2 Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	M	Pyöräilymatkailua koskevan sääntelykehyksen voimaantulo
30	C2.R2 Luonnon monimuotoisuuden suojelualueiden hoitojärjestelmän uudistaminen panemalla johdonmukaisesti ja tehokkaasti täytäntöön luonnon monimuotoisuutta koskeva EU:n strategia	M	Säädös, jolla perustetaan toimielinten välinen komitea analysoimaan luonnon monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä, tulee voimaan.
97	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	M	Kehotukset asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavista peruskorjauksista ja integroiduista peruskorjauksista (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus)
98	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	M	Energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja peruskorjauksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskeva ehdotuspyyntö (julkiset rakennukset)
129	C6.I2 Uusiutuvien kaasujen jakeluinfrastruktuuri (käyttäen siirtymätoimenpiteenä maakaasua yhdessä vihreän vedyn kanssa) sekä vihreän vedyn tuotantokapasiteetti ja/tai sen	M	Uusien elektrolyysilaitteiden kapasiteetin vähintään 100 MW:n rakentamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	käyttö sähkön varastointiin		
133	C6.I3 Joustavan ja tehokkaan kaasukäyttöisen lämmön ja sähkön yhteistuotannon kehittäminen kaukolämmityksessä syvällisen hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi	M	Tehokasta kaasun yhteistuotantoa ja kaukolämpöhankkeita koskevien sopimusten allekirjoittaminen
140	C6.I5 Energiatehokkuuden varmistaminen teollisuudessa	M	Teollisuuden energiatehokkuusinvestointeja koskevan tarjouspyynnön avaaminen
266	C9.I4 Rajat ylittävät ja useita maita koskevat hankkeet – matalatehoiset prosessorit ja puolijohdesirut	M	Valtioneuvoston päätös 500 miljoonan euron määrärahan myöntämisestä kansallisten valmiuksien laajentamiseen ensimmäiseen teolliseen kehittämiseen ja useita maita käsittävään hankkeeseen osallistumiseen tulee voimaan.
307	C10.R2 Poliittisen kehyksen luominen kestävälle kaupunkimuutokselle – Romanian kaupunkipolitiikka	M	Suurkaupunkialueita koskevan lain voimaantulo
312	C10.R4 Asuntojen laadun parantaminen	M	Asunnon vakavaa puutetta vähentävän kansallisen asuntostrategian ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa koskevan säädöksen voimaantulo
339	C11.R2 Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	M	Kansallinen koordinointikeskus Velo Routes perustettu ja toiminnassa
398	C13.R6 Yhteisötaloutta koskevan lainsäädännön parantaminen	M	Osuus- ja yhteisötaloudesta annetun lain nro 219/2015 muutos ja sen täytäntöönpanosäännöt tulevat voimaan
500	C15.I16 Korkeakoulujen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalisiin ammatteihin	M	Korkeakoulujen innovatiivisille teknologiakeskuksille myönnettäviä avustuksia koskevien sopimusten allekirjoittaminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
		Erän suuruus	1 080 198 230 EUROA

2.2.3. Kolmas erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
43	C3.R1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	M	Kansallisen kiertotalousstrategian hyväksyminen
46	C3.R1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	M	Yhtenäisen jätehuollon toteuttamiseksi kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukaisesti tarvittavien säädösten voimaantulo
127	C6.R5 Talouden energiaintensiteetin vähentäminen kehittämällä kestävä mekanismi teollisuuden energiatehokkuuden parantamiseksi	M	Teollisuuden energiatehokkuuteen tehtäviä investointeja helpottavia toimenpiteitä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo
135	C6.I4 Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (myös apulaitteiden) teollinen tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketju, siihen liittyvässä teollisuudessa käytettävien raaka-aineiden tuotanto ja uusi sähkönvarastointikapasiteetti	M	Akkujen ja aurinkosähkön tuotantoketjuihin tehtäviä investointeja koskevien sopimusten allekirjoittaminen
136	C6.I4 Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (myös apulaitteiden) teollinen tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketju, siihen liittyvässä teollisuudessa käytettävien raaka-aineiden tuotanto ja uusi sähkönvarastointikapasiteetti	M	Akkujen varastointitukijärjestelmään kuuluvien sopimusten allekirjoittaminen
241	C9.R1 Lainsäädännön avoimuus,	M	Yrityksiin liittyvien menettelyjen virtaviivaistamiseksi,

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta		yksinkertaistamiseksi ja digitalisoimiseksi tehtyjen lainsäädäntömuutosten voimaantulo
242	C9.R1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	M	Lainmuutokset, joilla yksinkertaistetaan ja tehdään pk-yritystestin suorittamisesta läpinäkyvää ja sovellettavissa
328	C11.R1 Matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmius	M	Hallituksen päätöksellä voimaan tullut lainsäädäntökehys, johon on sisällyttävä selkeä kuvaus rahoitusmekanismista, jolla tuetaan matkakohteiden hallintoviranomaisten verkoston kehittämistä, sekä selkeä hallintomalli.
332	C11.I1 12 turisti-/kulttuurireittien edistäminen	M	12 reitin markkinointia koskevien sopimusten allekirjoittaminen
340	C11.R2 Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	M	Kattava tutkimus kansallisten pyöräilyreittien alueellisesta jakautumisesta
341	C11.I3 Kansallisen Velon koordinointikeskuksen perustaminen ja toimintavalmistuminen	M	Integroitu kansallinen eVelo-alusta ja älypuhelinsovellus
344	C11.R3 Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän uudistaminen	M	Kulttuurialan rahoitusjärjestelmää koskevan lain voimaantulo
3	C1.R1 Kestävää vesi- ja jätevesihuoltoa koskevan sääntelykehyksen vahvistaminen ja EU:n direktiivien mukaisten laadukkaiden palvelujen saatavuuden parantaminen	M	Ensimmäiseen vesi- ja sanitaatio-ohjelmaan osallistuvien paikallisviranomaisten kanssa allekirjoitetut täytäntöönpanosopimukset
79	C4.R2 Liikenteen tulosperusteinen laadunhallinta – institutionaalisten valmiuksien ja yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	M	C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., Metrorex, C.F.R.Călătorin johtokunnan jäsenten valinta ja nimittäminen.

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
86	C4.I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	M	Sopimukset, jotka koskevat 50:tä prosenttia urakoista, allekirjoitettu avointen ja kilpailuun perustuvien tarjouskilpailujen ja niihin liittyvien lupien perusteella
90	C5.R1 Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja siirtymiseen vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin	M	Asuinrakennusten energiatehokkuuden parantamista koskevaa monivuotista kansallista ohjelmaa koskevaan nykyiseen lainsäädäntökehykseen tehtyjen muutosten voimaantulo (valtion asetus nro 18/2009)
91	C5.R1 Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja siirtymiseen vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin	M	Vihreisiin ja digitaalisiin rakennuksiin siirtymistä koskevia investointeja koskeva tekninen sääntelykehys on toiminnassa
93	C5.R2 Strateginen, lainsäädännöllinen ja menettelyllinen kehys rakennuskannan maanjäristyskestävyyden tukemiseksi	M	Maanjäristysriskien vähentämistä koskevan kansallisen strategian hyväksyminen ja täytäntöönpano olemassa olevan rakennuskannan jälkiasentamista varten
94	C5.R2 Strateginen, lainsäädännöllinen ja menettelyllinen kehys rakennuskannan maanjäristyskestävyyden tukemiseksi	M	Rakennusten maanjäristysriskin vähentämistä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo
99	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	M	Asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja peruskorjauksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskevien sopimusten allekirjoittaminen
100	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	M	Julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja peruskorjauksia (seisminen konsolidointi ja

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			energiatehokkuus) koskevien sopimusten allekirjoittaminen
243	C9.R1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	M	”Yhtenäistä teollisuuslisenssiä” koskevan lain voimaantulo
264	C9.I3.2 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – De minimis -ohjelma romanialaisten yritysten tukemiseksi listautumisessa pörssiin	M	Järjestelmän hallinnoijan valinta
267	C9.I4 Rajat ylittävät ja useita maita koskevat hankkeet – matalatehoiset prosessorit ja puolijohdesirut	T	Hankkeeseen osallistumista varten valitut yksiköt
268	C9.I4 Rajat ylittävät ja useita maita koskevat hankkeet – matalatehoiset prosessorit ja puolijohdesirut	T	Keskeisten digitaaliteknologioiden yhteisyrityksen hankepyyntöihin osallistuvat yhteenliittymät
278	C9.R5 Tuki Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden integroimiseksi eurooppalaiseen tutkimusalueeseen	M	Romanian tutkimuslaitosten vapaaehtoista ja toiminnallista integrointia ja sulautumista edistävän, helpottavan ja sääntelevän lain voimaantulo
280	C9.I5 Osaamiskeskusten perustaminen ja toimintavalmistuminen	M	Viiden osaamiskeskuksen perustaminen
308	C10.R2 Poliittisen kehyksen luominen kestävälle kaupunkimuutokselle	M	Romanian kaupunkipolitiikan puitteista tehdyn hallituksen päätöksen voimaantulo
310	C10.R3 Poliittisen kehyksen luominen maaseudun kestävää muutosta varten: Hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisille maaseutualueille	M	Hallintolain muuttamisesta annetun säädöksen voimaantulo ja hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen naapurimaaseudulle tai maaseutuvoittoisille hallinnollisille alueyksiköille, jotka ovat toiminnallisia maaseutualueita
317	C10.I2 Asuntojen rakentaminen nuorille ja	M	Kaikkien julkisten hankintasopimusten

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille		allekirjoittaminen haavoittuvassa asemassa olevista yhteisöistä ja ryhmistä tulevien nuorten asuntojen rakentamiseksi, hätämajoituksen sekä kaupunki- ja maaseutualueiden terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisten hyväksi
320	C10.I3 Julkisten rakennusten kohtalainen kunnostaminen hallinnollisten alueyksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi	M	Julkisten rakennusten kohtuullista kunnostusta koskevien sopimusten allekirjoittaminen
323	C10.I4 Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen kehittäminen/päivittäminen GIS-muodossa	M	Aluesuunnittelun, kaupunkisuunnittelun ja kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimista/päivittämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
342	C11.I4 Pyöräreittien käyttöönotto 3000 km	M	Pyöräilyreittejä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
399	C13.R7 Ikääntyneiden pitkäaikaishoitopalvelujen uudistaminen	M	Kansallisen pitkän aikavälin strategian hyväksymistä ja täytäntöönpanoa koskevan lain voimaantulo
501	C15.I16 Korkeakoulujen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalisiin ammatteihin	M	Kansallisen rehtorineuvoston digitalisointia koskevaa avustusjärjestelmää koskevien sopimusten allekirjoittaminen
		Erän suuruus	1 095 638 920 EUROA

2.2.4. Neljäs laitos (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
41	C2.I5 Investoinnit integroituihin riskinvähentämisjärjestelmiin tällaisille ilmiöille alttiilla metsäalueilla esiintyvistä	M	Hankesuunnitelmien hyväksyminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	rankkasadetulvista		
108	C5.I3 Peruskorjausalan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisten valmiuksien vahvistaminen kehittämällä energiatehokkuuden rakentamista koskevaa koulutusta	T	Sertifiointijärjestelmien perustaminen rakennusten energiatehokkuuden alalla
126	C6.R4 Suotuisan lainsäädäntö- ja sääntelykehyksen kehittäminen tuleville teknologioille, erityisesti vety- ja varastointiratkaisuille	M	Kansallisen vetystrategian täytäntöönpanoa koskevaan lainsäädäntökehykseen tehtyjen muutosten voimaantulo
334	C11.I1 12 turisti-/kulttuurireittien edistäminen	M	12 kulttuurireitin piiriin kuuluvien kohteiden kunnostus- ja kunnostustöitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
336	C11.I2 Museoiden ja muistomerkkien nykyaikaistaminen ja luominen	M	Museoiden rakennustöitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
345	C11.R3 Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän uudistaminen	M	Kulttuurialan työntekijöiden asemasta annetun lain voimaantulo
346	C11.I5 Kulttuurin saatavuuden parantaminen kulttuurista heikommassa asemassa olevilla alueilla	M	Rahoitussopimusten allekirjoittaminen
16	C1.I4.2 Sellaisten olemassa olevien kertymien kunnostaminen, jotka edellyttävät hätätoimia turvallista käyttöä varten	M	Hankesuunnitelman hyväksyminen hallituksen päätöksellä/ministerin määräyksellä tapauksen mukaan
80	C4.R2 Liikenteen tulosperusteinen laadunhallinta – institutionaalisten valmiuksien ja yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	M	Keskeisten suositusten täytäntöönpano C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R.Calatorin ja Metrorexin taloudellisen ja operatiivisen suorituskyvyn parantamiseksi
248	C9.I2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Sukupuolten sietokykyä koskeva takaus	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia InvestEU-investointikomitean hyväksymään välineeseen osoitetuista

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			kokonaismäärärahoista
251	C9.I2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimien salkkutakuu	T	Rahoitus- tai investointitoimet, jotka ovat vähintään 50 prosenttia välineelle osoitetuista kokonaismäärärahoista ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt
260	C9.I2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuusinvestoinnit asuin- ja rakennusalalla	T	InvestEU-investointikomitean hyväksymät rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia rahoituksen tai investointikohteen kokonaismäärästä
273	C9.R2 Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen	M	Hallituksen asetus, jolla perustetaan yksi ainoa elin, joka kattaa nykyiset neuvostot, varmistaa ministeriöiden välisen koordinoinnin ja tavoittaa perustetun ja toimivan yksityisen sektorin
286	C9.I10 Kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuksen kansallisen verkoston perustaminen ja taloudellinen tukeminen osana eurooppalaisen tutkimusalueen kykyjen foorumia	M	Julkisten yliopistojen verkosto, joka isännöi ja ottaa käyttöön kahdeksan tutkijan uraohjauskeskusta
315	C10.R5 Suunnittelujärjestelmän kehittäminen – aluesuunnittelua, kaupungistumista ja rakentamista koskeva säännöstö	M	Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskevan säännöstön voimaantulo
316	C10.R5 Suunnittelujärjestelmän kehittäminen – aluesuunnittelua, kaupungistumista ja rakentamista koskeva säännöstö	M	Yhteentoimivan kaupunkialueiden digitaalisen tietoalustan käyttöönotto (osana alueellista observatoriota)
		Erän suuruus	1 352 726 966 EUROA

2.2.5. Viides laitos (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
18	C1.I5 Tulvien seurantaan, ehkäisyyn ja hätätilanteisiin vastaaminen vesipiirien hallintoelimille	T	Vesipiirin hallinnot, jotka on varustettu laitteilla, joilla on karkea kulku- ja väliintulolaitteet, liikkuvien laukkujen ja laukkujen sisäänpääsy ja kuljetus vaikeasti saavutettavilla alueilla, LIDAR-/Flir/kuvanmittausantureilla varustetut droonit, pyörrekoteloiden geo-elektroresistiset/georadar-teknologiat sekä laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri
44	C3.R1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	M	Kansallista kiertotalousstrategiaa koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen
348	C11.I6 Digitaalisen järjestelmän kehittäminen kulttuurin rahoitusprosesseja varten	M	Alustat ja digitaaliset järjestelmät toimintavalmiina
349	C11.I7 Elokuvatuotannon ja -jakelun digitalisoinnin nopeuttaminen	M	Rahoitussopimusten allekirjoittaminen
496	C15.I13 Ammatillisissa oppilaitoksissa toimivien tietotekniikkalaboratorioiden laitteet	T	Atk-laboratorioilla varustetut ammatilliset oppilaitokset
497	C15.I14 Käytännön työpajojen laitteisto ammatillisissa oppilaitoksissa	T	Toiminnallisella käytännön laboratoriolla varustetut ammatillisen koulutuksen koulutusyksiköt
9	C1.I2 Jätevesien kerääminen alle 2 000 asukkaan taajamissa, jotka estävät vesistöjen hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin	T	Yksittäiset tai muut tarkoituksenmukaiset järjestelmät, jotka on rakennettu ja otettu käyttöön taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000
34	C2.I3.2 Sellaisten alueiden määrittäminen,	M	Tiukasti suojeltujen alueiden nimeämistä koskevan säädöksen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	joilla voidaan suojella tiukasti luonnollisia maa- ja meriluontotyyppejä, jotta vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia voidaan panna täytäntöön		voimaantulo (määritetty Natura 2000 -suojelualueilla olemassa olevilla hoitosuunnitelmilla tai mukaan lukien aarniometsiä ja vanhoja metsiä)
82	C4.I3 Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus	M	Sopimukset, jotka koskevat sataprosenttista rakennusurakkaa avointen ja kilpailuun perustuvien tarjouskilpailujen ja niihin liittyvien lupien perusteella, ja ympäristövaikutusten arviointi (ympäristövaikutusten arviointi) ja asianmukainen arviointi (osa luontotyyppidirektiiviä) on annettu ja sisällytetty investointien suunnitteluun
87	C4.I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	M	Sopimusten allekirjoittaminen sataprosenttista rakennusurakkaa varten avointen ja kilpailuun perustuvien tarjouskilpailujen ja saatujen lupien perusteella
109	C5.I3 Peruskorjausalan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisten valmiuksien vahvistaminen kehittämällä energiatehokkuuden rakentamista koskevaa koulutusta	T	Vähintään 8000 asiantuntijaa ja työntekijää, joilla on energiatehokkuuteen liittyvän koulutuksen suorittamista koskeva todistus
128	C6.R6 Lämmityksen ja jäähdytyksen kilpailukyvyn parantaminen ja hiilestä irtautuminen	M	Lämmitys- ja jäähdytysalan hiilestä irtautumista koskevia toimenpiteitä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo
130	C6.I2 Uusiutuvien kaasujen jakeluinfrastruktuuri (käyttäen siirtymätoimenpiteenä maakaasua yhdessä vihreän vedyn kanssa) sekä vihreän vedyn tuotantokapasiteetti ja/tai sen käyttö sähkön varastointiin	M	Sopimus vetykäyttöisen jakeluverkon rakentamisesta Oltenian alueelle
246	C9.I1	M	Digitaalisten alustojen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Digitaaliset foorumit lainsäädännön avoimuudesta, byrokratian vähentämisestä ja menettelyjen yksinkertaistamisesta yritysten kannalta.		perustaminen, yhdistetty keskitettyyn sähköiseen yhteyspisteeseen ja täysin toimintakykyinen
269	C9.I4 Rajat ylittävät ja useita maita koskevat hankkeet – matalatehoiset prosessorit ja puolijohdesirut	T	Osallistuvien yritysten allekirjoittamat sopimukset
274	C9.R3 Tutkijanuran uudistaminen	M	Tutkijan uraa ja asemaa koskevan lainsäädännön voimaantulo
283	C9.I7 Huippuosaamisen vahvistaminen ja Romanian tukeminen kumppanuuksissa ja missioissa Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa	T	Tehtyjen tutkimusrahoitussopimusten lukumäärä
284	C9.I8 Ohjelman kehittäminen erittäin erikoistuneen henkilöstön houkuttelemiseksi ulkomailta tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimintaan	T	Rahoitettujen kansainvälisten tutkijoiden vetämät hankkeet
285	C9.I9 Marie Sklodowska Curie -apurahasta saatujen huippuosaamistodistusten haltijoiden tukeminen	T	Huippuosaamismerkin vastaanottajat Marie Sklodowska Curie
329	C11.R1 Matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmius	T	DMO:t perustettu
		Erän suuruus	1 404 167 655 EUROA

2.2.6. Kuudes laitos (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
276	C9.R4 Yritysten ja tutkimuksen yhteistyön tiivistäminen	M	Julkisille ja yksityisille tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinvestoinneille

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			suotuisaa ympäristöä koskevien lainsäädäntömuutosten voimaantulo
333	C11.I1 12 turisti-/kulttuurireittien edistäminen	M	12 kulttuurireitin avaaminen
498	C15.I15 Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen	M	Sähköinen oppilasarviointi on toiminnassa
503	C15.I17 Korkeakoulujen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat, virkistystilat)	T	Virkistys- ja lukupaikat rakennetut tai parannetut ja käytössä
11	C1.I2 Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000 ja jotka estävät vesistöjen hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat luonnonsuojeltuihin alueisiin	T	Rakennettu ja toiminnassa oleva viemäriverkko taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000
249	C9.I2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Sukupuolten sietokykyä koskeva takaus	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia InvestEU-investointikomitean hyväksymään välineeseen kohdennetuista varoista.
252	C9.I2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimien salkkutakuu	T	Rahoitus- tai investointitoimet, jotka ovat 100 prosenttia välineelle osoitetuista kokonaismäärärahoista, jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt.
261	C9.I2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuusinvestoinnit asuin- ja rakennusalalla	T	InvestEU-investointikomitean hyväksymät rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on 100 prosenttia rahoituksen tai investointikohteen kokonaismäärästä.
263	C9.I3.1 Yksityisen sektorin tukijärjestelmät – Pk-yritysten digitalisointia koskeva tukiohjelma	T	Allekirjoitettujen rahoitussopimusten lukumäärä
347	C11.I5 Kulttuurin saatavuuden	T	Pienet paikkakunnat, joilla kulttuurin saatavuus paranee

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	parantaminen kulttuurista heikommassa asemassa olevilla alueilla		
504	C15.I17 Korkeakoulujen infrastruktuurin (kotien, ruokaloiden ja virkistystilojen) varmistaminen	T	Rakennetut tai parannetut ja käytössä olevat ruokalat
		Erän suuruus	2 646 042 066 EUROA

2.2.7. Seitsemäs sijoittelu (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
4	C1.R2 ANARin nykyisen taloudellisen mekanismin uudelleenjärjestely kansallisen vesienhoitojärjestelmän nykyaikaistamisen ja ylläpidon sekä vesipuitedirektiivin ja tulvadirektiivin asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi	M	Vesilain nro 107/1996 muuttamisesta annetun lain voimaantulo
5	C1.I1 Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen yli 2 000 asukasvastinelukuisten taajamien taajamissa, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	T	Rakennetut ja toiminnalliset vedenjakeluverkot
7	C1.I1 Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen yli 2 000 asukasvastinelukuisten taajamien taajamissa, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	T	Rakennetut ja toiminnalliset viemäriverkostot
39	C2.I4.4 Luonnonvaraisten sammien seurantajärjestelmän käyttöönotto Ala-Tonava-joen varrella	M	Luonnonvaraisia sampikaloja koskevien tietojen seuranta-, viestintä- ja välitysverkosto toiminnassa
48	C3.I1a Vapaaehtoisten keräyskeskusten perustaminen	T	Vapaaehtoisten keruukeskusten perustaminen ja toiminta
50	C3.I1b Digitoitujen ekosaarten rakentaminen jätteiden erilliskeräystä varten paikallistasolla	T	Digitaaliset ympäristösaarekkeet jätteiden erilliskeräystä varten, vakiintuneet ja toiminnassa olevat
101	C5.I1 Rakennusten kunnostamiseen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan	T	Usean perheen asuinrakennusten energiaperuskorjaus päätökseen saatettu

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi		
104	C5.I1 Rakennusten kunnostamiseen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	T	Päätökseen saatettu julkisten rakennusten energiaperuskorjaus
505	C15.I17 Korkeakoulujen infrastruktuurin (kotien, ruokaloiden ja virkistystilojen) varmistaminen	T	Uudet tai parannetut käytössä olevat majoitustilat
14	C1.I4.1 Olemassa olevien puolustuslinjojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja kansallisen tulvariskien hallintastrategian mukaisesti	T	Ennallistetut tulvantorjuntalinjat tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti
52	C3.I1c Erilliskeräystä käsittelevät kaupunkitaajamien integroidut keskukset	T	Kaupunkitaajamissa perustetut ja toiminnassa olevat integroidut jätteenkeräyskeskukset
56	C3.I3a Kansallisen ympäristökaartin seuranta- ja valvontalaitteet	T	National Environmental Guard County Commissioners, joka on varustettu digitaalisilla laitteilla jätehuoltoa koskevia seuranta- ja valvontatoimia varten
83	C4.I3 Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus	M	Uusien teiden rakentaminen, 50 % valmiista töistä
88	C4.I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	M	Bukarestin ja Cluj-Napocan metrolinjojen 50 prosentin rakentaminen
107	C5.I2 Kansallisen kiinteistörekisterin käyttöönotto	M	Kansallinen digitaalisen rakentamisen rekisteri on perustettu ja toiminnassa
110	C5.I4 Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden	M	Laboratorio, joka testaa uusia materiaaleja ja teknologisia ratkaisuja historiallisia

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	parantaminen		rakennuksia varten, on toiminnassa
111	C5.I4 Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	M	Kansallisen kulttuuriperintöinstituutin yhteyteen on perustettu pilottikeskus historiallisten rakennusmateriaalien keräämistä ja uudelleenkäyttöä varten.
254	C9.I2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytysrahasto	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 50 prosenttia investointikomitean hyväksymän rahoituksen tai investointikohteen kokonaismäärästä
257	C9.I2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Rahasto digitalisaatiota, ilmastotoimia ja muita kiinnostuksenkohteita varten	T	Vähintään 30 % tuen kohteena olevista edunsaajista
321	C10.I3 Julkisten rakennusten kohtalainen kunnostaminen hallinnollisten alueyksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi	T	Kunnostettujen julkisten rakennusten pinta-ala neliömetreinä
324	C10.I4 Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen kehittäminen/päivittäminen GIS-muodossa	T	Aluesuunnittelu, kaupunkisuunnittelu ja kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat viimeistelty ja siirretty alueellisen seurantaryhmän foorumiin
		Erän suuruus	2 625 927 123 EUROA

2.2.8. Kahdeksan laitosta (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
32	C2.I3.1 Hyväksyttyjen hoitosuunnitelmien päivittäminen	T	Luonnonsuojelualueet ja päivitetyt hoitosuunnitelmat tulivat voimaan
350	C11.I7 Elokuvatuotannon ja -jakelun	T	Elokuvien tuottajat ja jakelijat, joilla on paremmat digitaaliset

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	digitalisoinnin nopeuttaminen		taidot
499	C15.I15 Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen	T	Kehitetään avoimia oppimisresursseja (opetusmateriaalit)
31	C2.R2 Luonnon monimuotoisuuden suojelualueiden hoitojärjestelmän uudistaminen panemalla johdonmukaisesti ja tehokkaasti täytäntöön luonnon monimuotoisuutta koskeva EU:n strategia	M	Biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä muuttavan säädöksen voimaantulo
58	C3.I3b Kansallisen ympäristönsuojeluviraston ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteet	T	Ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteiden toimintavalmius
92	C5.R1 Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja siirtymiseen vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin	T	Rakennuslupien myöntämisaikataulun lyhentäminen
265	C9.I3.2 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – De minimis -ohjelma romanialaisten yritysten tukemiseksi listautumisessa pörssiin	T	Sellaisten allekirjoitettujen rahoitussopimusten lukumäärä, jotka mahdollistavat listautumisen Bukarestin pörssiin
		Maksuerän määrä	1 463 482 557 EUROA

2.2.9. Yhdeksäs sijoitus (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
506	C15.I17 Korkeakoulujen infrastruktuurin (kotien, ruokaloiden ja virkistystilojen) varmistaminen	T	Vähintään 40 prosenttia heikommista lähtökohdista tuleville opiskelijoille tarkoitetuista uusista ja nykyaikaistetuista tiloista

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
19	C1.I6 Vesirekisterin täytäntöönpano	M	Vesirekisteri on kehitetty ja otettu käyttöön
20	C1.I7 Kansallisen integroidun ilmatieteellisen järjestelmän (Simin) kansallisen seurantaverkoston laajentaminen	T	Ostetut ja toiminnalliset sääasemat
35	C2.I3.2 Sellaisten alueiden määrittäminen, joilla voidaan suojella tiukasti luonnollisia maa- ja meriluontotyyppejä, jotta vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia voidaan panna täytäntöön	M	Tiukasti suojeltujen alueiden nimeämistä koskevan säädöksen voimaantulo (määritetty Natura 2000 -suojelualueilla ilman olemassa olevia hoitosuunnitelmia ja muilla alueilla)
57	C3.I3a Kansallisen ympäristökaartin tarkkailu- ja valvontalaitteet	T	400 tarkastuskäyntiä seuranta- ja valvontalaitteiden avulla
81	C4.R2 Liikenteen tulosperusteinen laadunhallinta – institutionaalisten valmiuksien ja yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	T	Rautateiden suorituskyvyn parantuminen junien täsmällisyyden osalta
102	C5.I1 Rakennusten kunnostamiseen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	T	Usean perheen asuinrakennusten energiaperuskorjaus päätökseen saatettu
105	C5.I1 Rakennusten kunnostamiseen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	T	Päätökseen saatettu julkisten rakennusten energiaperuskorjaus
112	C5.I4 Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	T	Vähintään 200 ammattilaista, joilla on sertifiointi historiallisten rakennusten interventioita ja energiatehokkuutta koskevan koulutuksen loppuun

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			saattamiseksi
131	C6.I2 Uusiutuvien kaasujen jakeluinfrastruktuuri (käyttäen siirtymätoimenpiteenä maakaasua yhdessä vihreän vedyn kanssa) sekä vihreän vedyn tuotantokapasiteetti ja/tai sen käyttö sähkön varastointiin	T	Vihreän vedyn tuotanto
137	C6.I4 Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (myös apulaitteiden) teollinen tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketju, siihen liittyvässä teollisuudessa käytettävien raaka-aineiden tuotanto ja uusi sähkönvarastointikapasiteetti	T	Akkujen tuotantolaitokset ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätyslaitokset
138	C6.I4 Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (myös apulaitteiden) teollinen tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketju, siihen liittyvässä teollisuudessa käytettävien raaka-aineiden tuotanto ja uusi sähkönvarastointikapasiteetti	T	Käyttöön otettu aurinkosähkökennojen ja -paneelien kapasiteetti
139	C6.I4 Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (myös apulaitteiden) teollinen tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketju, siihen liittyvässä teollisuudessa käytettävien raaka-aineiden tuotanto ja uusi sähkönvarastointikapasiteetti	T	Asennettu sähkönvarastointikapasiteetti
141	C6.I5 Luodaan kannustinjärjestelmä teollisuuden energiatehokkuutta varten ja lisätään teollisuuden häiriönsietokykyä	T	Päätökseen saatettu energiatehokkuushanke
188	C7.I18 Digitaalinen muutos ja robottien prosessien automatisointi	T	Robotiikan prosessien automatisointi ja tekoälyn

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	julkishallinnossa		edistäminen julkishallinnossa
190	C7.I19 Yritysten työntekijöiden ammattitaidon parantamis- ja uudelleenkoulutusohjelmat	T	Pk-yritykset, jotka ovat saaneet rahoitusta henkilöstönsä kouluttamiseksi digitaalisiin taitoihin
244	C9.R1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	T	Liiketoimintaympäristöön liittyvien sääntelyvaatimusten täyttämiseen tarvittavan keskimääräisen ajan lyhentäminen
245	C9.R1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	T	Pk-yrityksiin liittyvät säädökset/muutokset, joihin testiä sovellettiin
275	C9.R3 Tutkijanuran uudistaminen	T	Euroopan tutkijoiden peruskirjaa ja tutkijoiden työhönoton säännöstöä noudattavat laitokset aloittivat toimintasuunnitelmien suunnittelu-, täytäntöönpano- ja arviointiprosessin.
281	C9.I5 Osaamiskeskusten perustaminen ja toimintavalmistuminen	T	Osaamiskeskusten yksityisen sektorin tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeista saama talousarvio
502	C15.I16 Korkeakoulujen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalisiin ammatteihin	T	Korkeakoulut, joita tuetaan uusilla innovatiivisilla teknologiakeskuksilla tulevaisuuden uusien taitojen luomiseksi
		Erän suuruus	1 248 073 477 EUROA

2.2.10. Kymmenes kokoonpano (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
15	C1.I4.1 Olemassa olevien puolustuslinjojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja kansallisen	T	Ennallistetut tulvantorjuntalinjat tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	tulvariskien hallintastrategian mukaisesti		
17	C1.I4.2 Sellaisten olemassa olevien kertymien kunnostaminen, jotka edellyttävät hätätoimia turvallista käyttöä varten	T	Ennallistetut padot
45	C3.R1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	M	Viranomaisille osoitettujen kansallisen kiertotalousstrategian ja toimintasuunnitelman toimien täytäntöönpano
330	C11.R1 Matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden toimintavalmius	T	Alueellisiin matkailijaorganisaatioihin kuuluvissa maakunnissa houkuteltujen ulkomaisten matkailijoiden osuuden kasvu
507	C15.I18 Koulutus- ja valmennusohjelma koulunjohtajille ja tarkastajille	T	Johtajat, apulaisjohtajat ja tarkastajat, joilla on suoritettu koulutus- ja valmennusohjelma
6	C1.I1 Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen yli 2 000 asukasvastinelukuisten taajamien taajamissa, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	T	Rakennetut ja toiminnalliset vedenjakeluverkot
8	C1.I1 Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen yli 2 000 asukasvastinelukuisten taajamien taajamissa, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	T	Rakennetut ja toiminnalliset viemäriverkot, jotka rakennetaan ja toimivat taajamissa, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi.
10	C1.I2 Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000 ja jotka estävät vesistöjen hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin	T	Yksittäiset tai muut tarkoituksenmukaiset järjestelmät, jotka on rakennettu ja otettu käyttöön taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
12	C1.I2 Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000 ja jotka estävät vesistöjen hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin	T	Rakennetut ja toiminnalliset viemäriverkot taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2 000
13	C1.I3 Tuetaan pienituloisen väestön liittämistä olemassa oleviin vesi- ja viemäriverkkoihin	T	Kotitaloudet, jotka on liitetty vesi- ja viemäriverkkoihin ensimmäisen veden ja sanitaatiota koskevan kansallisen ohjelman kautta
21	C1.I7 Kansallisen integroidun ilmatieteellisen järjestelmän (Simin) kansallisen seurantaverkoston laajentaminen	M	Operatiivinen tieto- ja viestintätekniikka lisäsää- ja agrometeorologisten asemien integroimiseksi kansalliseen yhdennettyyn säätietojärjestelmään (Simin)
33	C2.I3.1 Hyväksyttyjen hoitosuunnitelmien päivittäminen	T	Luonnonsuojelualueet ja päivitetyt hoitosuunnitelmat tulivat voimaan
36	C2.I4.1 Vesiväylien esteiden poistaminen, jotta voidaan helpottaa riippuvaisten luontotyyppien ja lajien yhteyksien palauttamista	T	Ranta-alueiden elinympäristöt, joiden yhteenliitettävyys on palautettu
37	C2.I4.2 Niittyjen elinympäristöjen jälleenrakentaminen suojelluilla luonnonalueilla	T	Ekologisesti ennallistetut niityt
38	C2.I4.3 Tonavan suistoalueen järvien värinpoisto rehevöitymisen vähentämiseksi ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi	T	Järvialueet, jotka ovat hyötyneet vesikasvien poistamisesta
40	C2.I4.5 Tonavan suistoalueen julkisen saatavuuden ja vierailuinfrastruktuurin uudelleenjärjestely luontotyyppeihin ja lajeihin kohdistuvan matkailupaineen vähentämiseksi	T	Vierailukeskukset, jotka on rakennettu vähentämään matkailusta luontotyyppeihin aiheutuvia paineita
42	C2.I5	M	Tulvasuojelun

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Integroidut tulvariskien lieventämisjärjestelmät metsävesialueilla		nykyaikaistamistöiden loppuun saattaminen
47	C3.R1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	T	4,5 prosentin osuus kansallisesta kierrätettävyyttä ja uudelleenkäytön valmistelua koskevasta tavoitteesta vuoteen 2025 mennessä
49	C3.I1a Vapaaehtoisten keräyskeskusten perustaminen	T	Vapaaehtoisten keruukeskusten perustaminen ja toiminta
51	C3.I1.b Digitoitujen ekosaarten rakentaminen jätteiden erilliskeräystä varten paikallistasolla	T	Digitaaliset ympäristösaarekkeet jätteiden erilliskeräystä varten, vakiintuneet ja toiminnassa olevat
53	C3.I1c Erilliskeräystä käsittelevät kaupunkitaajamien integroidut keskukset	T	Kaupunkitaajamissa perustetut ja toiminnassa olevat integroidut jätteenkeräyskeskukset
54	C3.I1d Jätteenkierrätyslaitosten rakentaminen kiertotalouspaketin kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi	T	Rakennetut ja toiminnassa olevat jätteenkierrätyslaitokset
55	C3.I2 Lannan ja muun kompostoitavan maatalouden jätehuollon infrastruktuurin kehittäminen	T	Kompostoitavien maatalousjätteiden keruuta varten perustetut ja toimivat integroidut järjestelmät
84	C4.I3 Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus	T	Uusien teiden rakentaminen, valmistunut (TEN-T-standardien kanssa)
85	C4.I3 Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus	T	Liikenneturvallisuuden mustat/kuumat kohdat poistettu
89	C4.I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-	T	Bukarestin ja Cluj-Napocan uusien metrolinjojen kilometrit valmiina

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Napocan kunnissa		
103	C5.I1 Rakennusten kunnostamiseen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	T	Usean perheen asuinrakennusten energiaperuskorjaus päätökseen saatettu
106	C5.I1 Rakennusten kunnostamiseen kannustavan rahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	T	Päätökseen saatettu julkisten rakennusten energiaperuskorjaus
132	C6.I2 Uusiutuvien kaasujen jakeluinfrastruktuuri (käyttäen siirtymätoimenpiteenä maakaasua yhdessä vihreän vedyn kanssa) sekä vihreän vedyn tuotantokapasiteetti ja/tai sen käyttö sähkön varastointiin	T	Vetykäyttöinen jakeluverkko, valmis ja toiminnassa Oltenian alueella
134	C6.I3 Joustavan ja tehokkaan kaasukäyttöisen lämmön ja sähkön yhteistuotannon kehittäminen kaukolämmityksessä syvällisen hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi	T	Tehokkaat yhteistuotantolaitokset ja kaukolämpö
255	C9.I2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytysrahasto	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia investointikomitean hyväksymän rahoituksen tai investointikohteen kokonaismäärästä
258	C9.I2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Rahasto digitalisaatiota, ilmastotoimia ja muita kiinnostuksenkohteita varten	T	100 % tuen kohteena olevista edunsaajista
271	C9.R2 Tutkimuksen, kehittämisen ja	T	Vuoden 2026 loppuun mennessä hyväksyttyjen toimintapolitiikan

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen		tukivälinettä koskevien suositusten osuus
272	C9.R2 Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen	M	Pysyvän järjestelmän käyttöönotto tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikan suunnittelua, täytäntöönpanoa, seurantaa ja arviointia varten
277	C9.R4 Yritysten ja tutkimuksen yhteistyön tiivistäminen	M	Julkisin varoin rahoitetuista tutkimus-, kehittämis- ja innovointihankkeista 40 prosentissa on mukana vähintään yksi liikelaitos kumppanina
279	C9.R5 Tuki Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden integroimiseksi eurooppalaiseen tutkimusalueeseen	T	Tutkimusinfrastruktuuria ja -laitteita jakavien tutkimusorganisaatioiden prosenttiosuus
282	C9.I6 Euroopan horisontti – mentorointiohjelmat	T	Euroopan horisontti -ohjelman osana myönnetyt arvosetelit
287	C9.I10 Kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuksen kansallisen verkoston perustaminen ja taloudellinen tukeminen osana eurooppalaisen tutkimusalueen kykyjen foorumia	T	Tutkijat, jotka ovat hyötyneet uraneuvontakeskusten palveluista
309	C10.R2 Poliittisen kehyksen luominen kestävälle kaupunkimuutokselle	T	Elämänlaadun parantaminen kaupunkialueilla
311	C10.R2 Poliittisen kehyksen luominen maaseudun kestävää muutosta varten: Hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisille maaseutualueille	T	Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen väheneminen maaseutualueilla
313	C10.R3 Asumisen laadun parantaminen hyvinvoinnin parantamiseksi	T	Asumisen ahtauden väheneminen
314	C10.R3 Asumisen laadun parantaminen hyvinvoinnin parantamiseksi	T	Epävirallisissa asutuskeskuksissa elävän väestön osuuden pieneneminen
318	C10.I1	T	Haavoittuvassa asemassa olevista

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Nuorten asumis- ja asumisyksikköjen rakentaminen terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille		yhteisöistä tai ryhmistä tuleville nuorille rakennetut asunnot
319	C10.I1 Nuorten asumis- ja asumisyksikköjen rakentaminen terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille	T	Terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille rakennetut asunnot
322	C10.I3 Julkisten rakennusten kohtalainen kunnostaminen hallinnollisten alueyksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi	T	Kunnostettujen julkisten rakennusten pinta-ala neliömetreinä
325	C10.I4 Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen kehittäminen/päivittäminen GIS-muodossa	T	Aluesuunnittelu, kaupunkisuunnittelu ja kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat viimeistelty ja siirretty alueellisen seurantaryhmän foorumiin
335	C11.I1 12 turisti-/kulttuurireittien edistäminen	T	Uudet kunnostetut alueet avattuina
337	C11.I2 Museoiden ja muistomerkkien nykyaikaistaminen ja luominen	T	Uusien ja kunnostettujen museoiden avaaminen
343	C11.I4 Pyöräreittien käyttöönotto, 3 000 km	T	Pyöräilyyn rakennetut pyöräilyreitit kilometreinä
400	C13.I4 Vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten verkoston luominen (ei asuinrakentamista)	T	Vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten toimintavalmistuminen
		Erän suuruus	1 118 226 512 euroa

3. 3 JAKSO: LISÄJÄRJESTELYT

3.1. Elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta- ja täytäntöönpanojärjestelyt

Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta ja täytäntöönpano toteutetaan seuraavien järjestelyjen mukaisesti:

- Keskustasolla koordinoinnista vastaa suunnitelman koordinoinnista vastaava ministeriöiden välinen komitea, jonka tehtävänä on tarkastella suunnitelman täytäntöönpanon edistymistä tiiviissä yhteistyössä investointi- ja Eurooppa-hankkeista vastaavan ministeriön (MIPE) kanssa. MIPE nimitettiin suunnitelman valmistelusta, neuvottelemisesta ja hyväksymisestä vastaavaksi kansalliseksi koordinaattoriksi valtiovarainministeriön avustamana (lainasopimuksen ja rahoitussopimuksen allekirjoittamiseen liittyvissä tehtävissä) perustamalla erityinen rakenne.

- MIPE vastaa myös suunnitelman valvonnasta ja seurannasta, mukaan lukien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen seurannasta, sekä vakavien sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemisestä, havaitsemisesta ja korjaamisesta. Sama ministeriö vastaa myös maksupyyntöjen ja johdon vahvistuslausumien laatimisesta ja allekirjoittamisesta.

- Vastuuministeriöt ja niiden alaiset rakenteet huolehtivat suunnitelman täytäntöönpanosta tekemällä rahoitussopimuksia MIPE:n kanssa.

3.2. Järjestelyt, joiden mukaisesti komissio saa rajoittamattomasti käyttöönsä taustatiedot

Antaakseen komissiolle täyden pääsyn asiaa koskeviin tietoihin Romanialla on oltava käytössään seuraavat järjestelyt:

Suunnitelman kansallisena koordinaattorina MIPE vastaa suunnitelman yleisestä koordinoinnista, valvonnasta ja seurannasta. Se toimii erityisesti koordinointielimenä, joka seuraa välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamista, kun taas tarkastuksista vastaa tarkastusviranomainen. MIPE koordinoi välitavoitteiden ja tavoitteiden raportointia, kaikkia asiaankuuluvia indikaattoreita, mutta myös laadullisia taloudellisia tietoja ja muita tietoja, kuten tietoja lopullisista edunsaajista. Tietojen koodauksen on tapahduttava MIPE:n tietojärjestelmässä.

Romanian on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 2 kohdan mukaisesti sen jälkeen, kun tämän liitteen 2.1 jaksossa esitetyt sovitut välitavoitteet ja tavoitteet on saavutettu, toimitettava komissiolle asianmukaisesti perusteltu pyyntö rahoitusosuuden ja tarvittaessa lainan maksamiseksi. Romanian on varmistettava, että komissiolla on pyynnöstä täysimääräinen pääsy asiaankuuluviin tietoihin, jotka tukevat maksupyynnön asianmukaisia perusteluja, sekä asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 3 kohdan mukaista maksupyynnön arviointia että tarkastus- ja valvontatarkoituksia varten.